BIBLIOTEKA
UMIEJĘTNOŚCI PRAWNYCH.

BIBLIOTEKA UMIEJĘTNOŚCI PRAWNYCH.

Сборникъ Законовъ

УЗАКОНЕНІЯ И РАСПОРЯЖЕНІЯ ПРАВИТЕЛЬСТВА

ОТНОСЯЩІЯСЯ

ДО ГУБЕРНІЙ ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО,

СОСТОЯВШІЯСЯ ПО ПРЕКРАЩЕНІИ ВЪ 1871 ГОДУ

ОФИЦІАЛЬНАГО ИЗДАНІЯ

ДНЕВНИКА ЗАКОНОВЪ ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

Составилъ

Степанъ Годлевскій

Присяжный Повѣренный.

ТОМЪ XXIV.

ZBIÓR PRAW.

POSTANOWIENIA I ROZPORZĄDZENIA RZĄDU

W GUBERNIACH KRÓLESTWA POLSKIEGO

OBOWIĄZUJĄCE,

WYDANE PO ZNIESIENIU W 1871 ROKU

URZĘDOWEGO WYDANIA

DZIENNIKA PRAW KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Zebrał i przełożył

Stefan Godlewski

Adwokat Przysięgły.

TOM XXIV.

WARSZAWA

Skład główny i ekspedycya u **Stefana Godlewskiego**

Zielna 26.

1887.

ДОЗВОЛЕНО ЦЕНЗУРОЮ.

Варшава, дня 23 Мая 1887 года.

Warszawa.—Druk S. Orgelbranda Synów, Krakowskie-Przedmieście Nr. 66.

ЧАСТЬ ВТОРАЯ.

1883.

CZĘŚĆ DRUGA.

1.

Высочайшее повелѣніе, объявленное Министромъ Народнаго Просвѣщенія.

О лицахъ, имѣющихъ право быть предсѣдателями педагогическихъ совѣтовъ женскихъ гимназій и прогимназій Министерства Народнаго Просвѣщенія.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по всеподданнѣйшему докладу Министра Народнаго Просвѣщенія, въ 23-й день Апрѣля 1883 г., Высочайше повелѣть соизволилъ: предоставить Попечителямъ учебныхъ округовъ право назначать предсѣдателями педагогическихъ совѣтовъ женскихъ гимназій и прогимназій Министерства Народнаго Просвѣщенія кромѣ лицъ, указанныхъ въ § 17 положенія о названныхъ заведеніяхъ 24-го Мая 1870 г. и въ Высочайшемъ повелѣніи 25-го Ноября 1874 г., еще и лучшихъ учителей среднихъ учебныхъ заведеній вѣдомства Министерства Народнаго Просвѣщенія, а равнымъ образомъ и преподавателей высшихъ учебныхъ заведеній сего вѣдомства, состоящихъ на государственной въ нихъ службѣ, съ тѣмъ, чтобы поименованныя лица не занимались преподаваніемъ за вознагражденіе въ тѣхъ женскихъ гимназіяхъ и прогимназіяхъ, куда назначены предсѣдателями, но пользовались правами, предоставленными дѣйствующимъ положеніемъ о женскихъ гимназіяхъ и прогимназіяхъ предсѣдателямъ педагогическихъ совѣдовъ.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 1 Іюля N. 64, стр. 1069).

1.

Najwyższy rozkaz, objawiony przez Ministra Oświaty Publicznej.

O osobach, mających prawo być prezesami rad pedagogicznych gimnazyów i progimnazyów żeńskich należących do Wydziału Ministeryum Oświaty Publicznéj.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, naskutek najpoddańszego raportu Ministra Oświaty Publicznéj, w dniu 23-m Kwietnia 1883 r., Najwyżéj rozkazać raczył: nadać Kuratorom okręgów naukowych prawo mianowania Prezesami rad pedagogicznych gimnazyów i progimnazyów żeńskich, należących do Wydziału Ministeryum Oświaty Publicznéj, oprócz osób, wskazanych w § 17 Postanowienia o tych zakładach z d. 24-go Maja 1870 r. i w Najwyższym rozkazie z d. 25-go Listopada 1874 roku, jeszcze i lepszych nauczycieli średnich zakładów naukowych, należących do Wydziału Ministeryum Oświaty Publicznéj, jak również nauczycieli wyższych zakładów naukowych tegoż wydziału, pozostających w służbie państwowéj; z tém zastrzeżeniem, ażeby pomienione osoby nie zajmowały się wykładaniem za wynagrodzenie w tych gimnazyach i progimnazyach żeńskich, w których są mianowani prezesami, lecz korzystały z praw, nadanych przez niniejsze postanowienie o gimnazyach i progimnazyach żeńskich prezesom rad pedagogicznych.

2.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О порядкѣ возвращенія въ общества лицъ, отбывшихъ сроки заключенія въ исправительныхъ арестантскихъ отдѣленіяхъ.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о порядкѣ возвращенія въ общества лицъ, отбывшихъ сроки заключенія въ исправительныхъ арестантскихъ отдѣленіяхъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

13-го Мая 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Государственной Экономіи и Законовъ 24-го Марта и Общаго Собранія 25 Апрѣля 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Государственной Экономіи и Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о порядкѣ возвращенія въ общества лицъ, отбывшихъ сроки заключенія въ исправительныхъ арестантскихъ отдѣленіяхъ, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ дополненіе подлежащихъ узаконеній постановить слѣдующее правило:

„Лица, отбывшія сроки заключенія въ исправительныхъ арестантскихъ отдѣленіяхъ и принятыя обратно обществами, если не имѣютъ собственныхъ средствъ для возвращенія на родину, препровождаются туда по этапу, съ принятіемъ расходовъ по сему предмету на счетъ казны.“

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 188 г. 5 Іюля N. 65 стр. 1074).

2.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O sposobie powracania do towarzystw (gmin) osób, które odbyły termina zamknięcia w oddziałach poprawczych aresztanckich.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o sposobie powracania do towarzystw (gmin) osób, które odbyły termina zamknięcia w oddziałach poprawczych aresztanckich, Najwyżej zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

13-go Marca 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Ekonomii Państwowéj i Praw z d. 24 Marca i Ogólnego Zebrania z d. 25 Kwietnia 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Ekonomii Państwowéj i Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o sposobie powracania do towarzystw (gmin) osób, które odbyły termina zamknięcia w oddziałach poprawczych aresztanckich, *uchwaliła zdanie*:

Uzupełniając odnośne prawa, postanowić przepis następujący:

„Osoby, które odbyły termina zamknięcia w oddziałach poprawczych aresztanckich i zostały przyjęte napowrót przez towarzystwa (gminy), jeżeli nie mają własnych środków do powrócenia do miejsca urodzenia przesyłają się tam etapem; przytém rozchód na taką przesyłkę ponosi Skarb.“

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

3.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О взысканіяхъ за неисполненіе распоряженій правительственныхъ и общественныхъ учрежденій и за несоблюденіе мѣръ предосторожности противъ распространенія вредныхъ для сельскаго хозяйства животныхъ.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о взысканіяхъ за неисполненіе распоряженій правительственныхъ и общественныхъ учрежденій и за несоблюденіе мѣръ предосторожности противъ распространенія вредныхъ для сельскаго хозяйства животныхъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

28-го Мая 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Законовъ и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ 26 Марта и Общаго Собранія 2-го Мая 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Юстиціи объ измѣненіи статей 29 и 112 устава о наказаніяхъ, налагаемыхъ мировыми судьями, *мнѣніемъ положилъ:*

I. Статью 29 устава о наказаніяхъ, налагаемыхъ мировыми судьями, изложить такъ:

„За неисполненіе законныхъ распоряженій, требованій или постановленій правительственныхъ и полицейскихъ властей, а равно

3.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O karach za niewykonanie rozporządzeń instytucyj rządowych i publicznych i za niezachowanie środków ostrożności przeciwko rozszerzeniu się szkodliwych dla gospodarstwa wiejskiego zwierząt.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o karach za niewykonanie rozporządzeń instytucyj rządowych i publicznych i za niezachowanie środków ostrożności przeciwko rozszerzeniu się szkodliwych dla gospodarstwa wiejskiego zwierząt, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

28-go Maja 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Praw i Spraw Cywilnych i Duchownych z d. 26 Marca i Ogólnego Zebrania z d. 2 Maja 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Sprawiedliwości o zmianie artykułów 29 i 112 Ustawy o karach, wymierzanych przez sędziów pokoju, *uchwaliła zdanie:*

I. Artykuł 29 Ustawy o karach, wymierzanych przez sędziów pokoju, zredagować tak:

„Za niewykonanie prawnych rozporządzeń, żądań lub postanowień władz rządowych i policyjnych, jak również instytucyj ziem-

BIBLIOTEKA Nr. 1280/XXIV Min. Pracy i Opieki Społ.

земскихъ и общественныхъ учрежденій, когда симъ уставомъ не опредѣлено за то иного наказанія, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей."

(NB. *Дополненіе къ сей статьѣ, по продолженію 1876 г., остается въ силѣ*).

II. Уставъ о наказаніяхъ, налагаемыхъ мировыми судьями, дополнить нижеслѣдующимъ правиломъ:

„За несоблюденіе установленныхъ мѣръ предосторожности противъ распространенія разнаго рода насѣкомыхъ и животныхъ, вредныхъ для сельскохозяйственныхъ растеній, а также для плодовыхъ и древесныхъ насажденій, виновные подвергаются аресту не свыше ста рублей.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П., 1883 г., 5 Іюля, N. 65, стр. 1076).

4.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О взысканіяхъ за нарушенія постановленій о питейномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по нарушеніямъ означенныхъ постановленій и правилъ объ акцизѣ съ сахара.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о взысканіяхъ за нарушенія постановленій о питейномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по нарушеніямъ означенныхъ постановленій и правилъ объ акцизѣ съ сахара, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

28-го Мая 1883 г.

skich i gminnych, gdy w téj ustawie nie ma określonéj na to innéj kary, winni ulegną: karze pieniężnéj do pięćdziesięciu rubli.“

(NB. *Uzupełnienie do tego artykułu podług dalszego ciągu z r. 1876, zachowuje moc obowiązującą).*

II. Ustawę o karach, wymierzanych przez sędziów pokoju, uzupełnić przepisem następującym:

„Za niezachowanie ustanowionych środków ostrożności przeciwko różnego rodzaju owadom i zwierzętom, szkodliwym dla roślin uprawianych w gospodarstwie wiejskiém, tudzież dla sadzonek owocowych i drzewnych, winni ulegną: aresztowi do jednego miesiąca albo karze pieniężnéj do stu rubli.“

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

4.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów i o sposobie prowadzenia spraw o wykroczenia przeciwko tym postanowieniom i przepisom o akcyzie od cukru.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o karach, za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów i o sposobie prowadzenia spraw o wykroczenia przeciwko tym postanowieniom i przepisom o akcyzie od cukru, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

28-go Maja 1883 r.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Законовъ, Государственной Экономіи и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ 19 и 25 Февраля и Общаго Собранія 2-го Мая 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ, Государственной Экономіи и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о взысканіяхъ за нарушенія постановленій о питейномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по нарушеніямъ означенныхъ постановленій и правилъ объ акцизѣ съ сахара, *мнѣніемъ положилъ:*

I. Проектъ правилъ о взысканіяхъ за нарушенія постановленій о питейномъ сборѣ поднести къ Высочайшему ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА утвержденію и, по воспослѣдованіи онаго, привести въ дѣйствіе въ Имперіи и въ губерніяхъ Царства Польскаго.

II. Со времени введенія въ дѣйствіе означенныхъ въ ст. I правилъ, отмѣнить: 1) статьи 407—439, 442, 450—457, 521, 523—543, 548—559 и статью 5 приложенія къ статьѣ 206 устава о питейномъ сборѣ (свод. зак. т. V, изд. 1876 года), а также статьи 29—36 приложенія къ ст. 271 сего устава (по продолженію 1879 г.), и 2) статьи 666—694, 700—705 и примѣчаніе (по прод. 1876 г.) къ статьѣ 706 уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (свод. зак. т. XV ч. 1, изд. 1866 г.).

III. Статью 706 уложенія о наказаніяхъ (по прод. 1876 г.) изложить въ слѣдующемъ видѣ:

„Денежныя взысканія за проступки, предусмотрѣнные въ статьяхъ 665 и 695—699 сего уложенія, распредѣляются слѣдующимъ образомъ: одна половина отдается доносителямъ, открывателямъ или поимщикамъ виновныхъ, изъ первыхъ поступившихъ денегъ, а другая обращается въ пользу мѣстныхъ благотворительныхъ заведеній общественнаго призрѣнія, по принадлежности, если взысканіе наложено за нарушенія, упомянутыя въ статьяхъ 695, 697 и 699, или въ городской доходъ, если означенное въ статьѣ 698 нарушеніе учинено въ городѣ, а во всѣхъ остальныхъ случаяхъ—въ ка-

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Praw, Ekonomii Państwowéj i Spraw Cywilnych i Duchownych z d. 19 i 23 Lutego i Ogólnego Zebrania z dnia 2 Maja 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwowéj i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansow o karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom, o akcyzie od napojów i o sposobie prowadzenia spraw o wykroczenia przeciwko tym postanowieniom i przepisom o akcyzie od cukru, *uchwaliła zdanie*:

I. Projekt przepisów o karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów przedstawić do Najwyższego JEGO CESARSKIEJ MOŚCI zatwierdzenia i po zatwierdzeniu wprowadzić w wykonanie w Cesarstwie i w guberniach Królestwa Polskiego.

II. Z chwilą wprowadzenia w wykonanie wzmiankowanych w art. I przepisów uchylić: 1) artykuły 407—439, 442, 450—457, 521, 523—543, 548—559 i artykuł 5 dodatku do artykułu 206 Ustawy o akcyzie od napojów (sw. zak. t. V wyd. z roku 1876) tudzież artykuły 29—36 dodatku do art. 271 téjże Ustawy (podług dalszego ciągu z r. 1879) i 2) artykuły 666—694, 700—705 i uwagę (podług dal. c. z r. 1876) do art. 706 Kodeksu kar głównych i poprawczych (sw. zak. t. XV cz. 1 wyd. z r. 1866).

III. Artykuł 706 Kodeksu karnego (podług dal. c. z r. 1876) zredagować w sposób następujący:

„Kary pieniężne za występki, przewidziane w artykułach 665 i 695—699 tego kodeksu rozdzielają się w sposób następujący: jedna połowa oddaje się donosicielom, wykrywającym albo tym, którzy schwytali winnych, z pierwszych pieniędzy, jakie wpłynęły, a druga obraca się na rzecz właściwych miejscowych zakładów dobroczynności publicznéj, jeżeli kara nałożoną została za wykroczenia, wzmiankowane w artykułach 695, 697 i 699, albo na rzecz miasta, jeżeli wzmiankowane w artykule 698 wykroczenie zostało popełnione w mieście; a we wszystkich zresztą wypadkach—na rzecz Skarbu. Gdy nie było wy-

зну. Когда не было открывателя, то принадлежащая ему часть поступаетъ въ то мѣсто, въ которое обращена первая часть взысканія.“

IV. (Относится къ городамъ Имперіи).

V. Означенныя въ статьяхъ I и IV законоположенія примѣнять къ тѣмъ совершеннымъ до ихъ обнародованія нарушеніямъ, по которымъ не состоялись еще судебные приговоры или административныя постановленія, за исключеніемъ лишь случаевъ, когда упомянутыми законоположеніями опредѣлены за эти нарушенія болѣе строгія взысканія.

VI. Статью 32 устава о питейномъ сборѣ (изданія 1876 года) дополнить слѣдующимъ постановленіемъ:

„Во всѣхъ мѣстностяхъ, на которыя распространяется дѣйствіе устава о питейномъ сборѣ, акцизному надзору предоставляется, независимо отъ преслѣдованія установленнымъ порядкомъ виновныхъ въ нарушеніяхъ правилъ сего устава, принимать слѣдующія мѣры:

1) Подвергать конфискаціи и продажѣ питья, задерживаемыя при незаконномъ ихъ провозѣ или храненіи въ неустановленныхъ для того мѣстахъ, когда есть подозрѣніе, что сіи питья сокрыты отъ оплаты акцизомъ, а хозяева, провозители или хранители оныхъ неизвѣстны и не будутъ обнаружены въ теченіи семи дней.

2) Временно пріостанавливать дѣйствіе заводовъ для выдѣлки питей, при обнаруженіи такихъ неправильностей во внутреннемъ ихъ устройствѣ, которыя, по закону, влекутъ принятіе этой мѣры, а также отбирать, въ указанныхъ закономъ случаяхъ, патенты, выданные на заведенія для торговли крѣпкими напитками. Дѣйствіе пріостановленныхъ акцизнымъ надзоромъ заводовъ возстановляется, а отобранные имъ патенты возвращаются, какъ при устраненіи нарушеній, повлекшихъ принятіе сихъ мѣръ, такъ равно и въ томъ случаѣ, когда вступившимъ въ законную силу приговоромъ суда или окончательнымъ опредѣленіемъ подлежащей административной власти будетъ отвергнута наличность нарушеній, послужившихъ поводомъ къ пріостановкѣ дѣйствія завода или къ отобранію патента.“

VII. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены судебные уставы въ полномъ объемѣ или одни мировыя судебныя установленія отдѣльно

krywającego, to przypadająca temuż część przechodzi na rzecz téj władzy, do któréj oddaną została pierwsza część kary.“

IV. (Stosuje się do miast Cesarstwa).

V. Wzmiankowane w artykule I i IV prawa stosować do tych popełnionych przed ich opublikowaniem wykroczeń, co do których nie zapadły jeszcze wyroki sądowe albo postanowienia administracyjne, z wyjątkiem jedynie wypadków, gdy w prawach są określone za te wykroczenia surowsze kary.

VI. Artykuł 32 Ustawy o akcyzie od napojów (wydania z roku 1876) uzupełnić następującem postanowieniem:

„We wszystkich miejscowościach, na które rozciąga się moc obowiązująca ustawy o akcyzie od napojów, zarządowi akcyznemu służy prawo, niezależnie od pociągania w ustanowiony sposób do odpowiedzialności winnych wykroczenia przeciwko przepisom téj ustawy, przedsiębrać środki następujące:

1) Konfiskować i sprzedawać napoje, zatrzymywane przy bezprawném ich przewozie lub zachowywaniu w nieustanowionych w tym celu miejscach, gdy jest podejrzenie, że napoje te są utajone przed opłatą akcyzy, a właściciele przewożący lub zachowujący je nie są wiadomi i nie będą wykryci wciągu siedmiu dni.

2) Wstrzymywać czasowo działanie fabryk wyrabiających napoje, przy wykryciu takich nieprawidłowości w ich wewnętrznem urządzeniu, które podług prawa prowadzą ze sobą przedsięwzięcie tego środka, tudzież odbierać, w wypadkach wskazanych przez prawo, patenty, wydane na zakłady do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi. Działanie wstrzymanych przez zarząd akcyzny fabryk przywraca się, a odebrane im patenty zwracają się, tak po usunięciu wykroczeń, które spowodowały przedsięwzięcie tych środków, jak również i w tym wypadku, gdy uprawomocnionym wyrokiem sądu lub ostateczną decyzyą odnośnéj władzy administracyjnéj będzie zaprzeczone istnienie wykroczeń, które posłużyły za powód do wstrzymania działania fabryki lub odebrania patentu.“

VIII. W miejscowościach, gdzie zostały wprowadzone Ustawy Sądowe całkowicie lub tylko władze sądowe pokojowe oddzielnie od

отъ общихъ судовъ (въ томъ числѣ и въ губерніяхъ Царства Польскаго), установить слѣдующія правила о порядкѣ производства дѣлъ по нарушеніямъ узаконеній о питейномъ сборѣ:

1) Должностныя лица акцизнаго надзора о каждомъ обнаруженномъ ими нарушеніи постановленій о питейномъ сборѣ составляютъ протоколъ. Когда же, для удостовѣренія дѣйствительности и свойства нарушенія или для обнаруженія виновныхъ въ немъ, оказывается необходимымъ собрать справки, опросить свидѣтелей и т. п., то производится дознаніе чиновникомъ акцизнаго надзора, который при этомъ руководствуется правилами, предписанными для чиновъ полиціи, но ни въ какомъ случаѣ не приводитъ свидѣтелей къ присягѣ.

2) Относительно составленія протоколовъ, а также задержанія, при обнаруженіи нарушеній, предметовъ и лицъ, производства обысковъ и закрытія заводовъ и заведеній для торговли крѣпкими напитками, должностныя лица акцизнаго надзора поступаютъ по правиламъ, предписаннымъ въ статьяхъ 1154—1180 устава уголовнаго судопроизводства и постановленнымъ въ статьѣ VI настоящаго узаконенія.

3) Дѣла о нарушеніяхъ, за которыя опредѣлены заключеніе въ смирительномъ или рабочемъ домѣ или въ тюрьмѣ, арестъ, лишеніе права заниматься выдѣлкою или продажею крѣпкихъ напитковъ, а также закрытіе завода или заведенія, производятся и рѣшаются судебными мѣстами, а состоявшіеся по нимъ приговоры приводятся въ исполненіе по правиламъ, установленнымъ для дѣлъ о преступленіяхъ и проступкахъ противъ имущества и доходовъ казны. Дѣла же о нарушеніяхъ, влекущихъ одни лишь денежныя взысканія, съ конфискаціею питей и другихъ предметовъ или безъ оной, производятся порядкомъ, указаннымъ въ пунктахъ 4—7 наст. правилъ.

4) Управляющій акцизными сборами, получивъ составленный должностнымъ лицомъ акцизнаго надзора протоколъ, обязанъ, не позднѣе семи дней, сдѣлать постановленіе о взысканіи съ обвиняемаго. Поступающіе къ управляющему акцизными сборами протоколы, составленные не чинами акцизнаго надзора, могутъ быть обращаемые имъ къ мѣстному акцизному надзору, для повѣрки, а получаемые непосредственно управляющимъ доносы и извѣщенія о нарушеніяхъ, во вся-

sądów ogólnych (w ich liczbie i w guberniach Królestwa Polskiego) ustanowić następujące przepisy o sposobie prowadzenia spraw o wykroczenia przeciwko prawom o akcyzie od napojów:

1) Urzędnicy zarządu akcyznego o każdém wykrytém przez nich wykroczeniu przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów sporządzają protokuł. Gdy zaś dla stwierdzenia rzeczywistości i rodzaju wykroczenia albo dla wykrycia winnych tego wykroczenia okazuje się niezbędném zebrać informacye, zbadać świadków i t. p., to urzędnik zarządu akcyznego wyprowadza śledztwo, stosując się do przepisów, ustanowionych dla urzędników policyjnych; w żadnym jednak razie od świadków przysięgi nie odbiera.

2) Odnośnie do sporządzenia protokułów tudzież zatrzymania przy wykryciu wykroczeń, przedmiotów i osób, dokonywania rewizyi fabryk i zakładów do sprzedaży napojów spirytusowych, urzędnicy akcyzni postępują podług przepisów, ustanowionych w artykałach 1154—1180 Ustawy postępowania sądowego karnego oraz zawartych w artykule VI niniejszego prawa

3) Sprawy o wykroczenia, za które grozi zamknięcie w domu poprawy lub domu roboczym albo w wieży, areszt, pozbawienie prawa zajmowania się wyrobem lub sprzedażą napojów spirytusowych, tudzież zamknięcie fabryki lub zakładu prowadzą i roztrzygają władze sądowe, a zapadłe co do nich wyroki wprowadzają się w wykonanie podług przepisów, ustanowionych dla spraw o zbrodnie i występki przeciwko majątkowi i dochodom Skarbu; zaś sprawy o wykroczenia, prowadzące za sobą same tylko kary pieniężne z konfiskatą napojów i innych przedmiotów lub bez niéj, prowadzą się w sposób, wskazany w ustępach 4—7 niniejszych przepisów.

4) Zarządzający przychodami akcyznemi, otrzymawszy sporządzony przez urzędnika akcyznego protokuł, jest obowiązany, najpóźniéj w siedm dni, wydać postanowienie co do ekzekuzyi z winnego. Oddawane zarządzającemu przychodami akcyznemi protokuły, któreby były sporządzone nie przez urzędników akcyznych, tenże może odsyłać do zarządu akcyznego miejscowego, do sprawdzenia, a otrzymywane bezpośrednio przez zarządzającego doniesienia i zawiadomienia o wykroczе-

комъ случаѣ. передаются имъ мѣстному акцизному надзору. для повѣрки и сославленія протоколовъ.

5) Постановленіе управляющаго акцизными сборами объявляется лицу, на которое налагается взысканіе, съ роспискою его на объявленіи. Въ случаѣ отказа сего лица роспи-саться, объ этомъ дѣлается отмѣтка на объявленіи.

6) Если опредѣленное управляющимъ акцизными сбора-ми денежное взысканіе не будетъ внесено въ двухнедѣльный со дня объявленія постановленія срокъ, то дѣло обращается къ подлежащему мировому судьѣ или судебному слѣдователю, для дальнѣйшаго производства въ порядкѣ, установленномъ для дѣлъ о преступленіяхъ и проступкахъ противъ имуще-ства и доходовъ казны.

7) Въ случаѣ наложенія управляющимъ акцизными сбо-рами денежнаго взысканія въ значительномъ размѣрѣ, опре-дѣленный для уплаты взысканія двухнедѣльный срокъ (п. 6) можетъ, по ходатайству лица, обязаннаго уплатить взысканіе, быть продолженъ управляющимъ, не долѣе однако какъ на двѣ недѣли.

VIII. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены судебные уставы въ полномъ объемѣ или одни мировыя судебныя установленія отдѣльно отъ общихъ судовъ (въ томъ числѣ и въ губерніяхъ Царства Польскаго), примѣнять изложенныя въ статьѣ VII правила къ воз-никшимъ до обнародованія настоящаго узаконенія дѣламъ, кото-рыя, на основаніи дѣйствовавшихъ законовъ, подлежатъ разрѣше-нію въ административномъ порядкѣ, въ тѣхъ случаяхъ, когда по симъ дѣламъ не состоятся, къ тому времени, постановленія управ-ляющихъ акцизными сборами

IX. Статью 1154 устава уголовнаго судопроизводства (свод. зак. т. XV ч. II, изд. 1876 года) дополнить слѣдующимъ примѣ-чаніемъ:

„Дѣла о безпатентной торговлѣ крѣпкими напитками могутъ быть возбуждаемы по непосредственному усмотрѣнію мировыхъ судей (ст. 42 п. 3).“

X. Въ измѣненіе и дополненіе подлежащихъ статей Высо-чайше утвержденныхъ 12-го Мая 1881 г. временныхъ правилъ объ акцизѣ съ сахара (Сборникъ законовъ Т. XIX стр. 232), постановить:

„Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены судебные уставы въ пол-номъ объемѣ или одни мировыя судебныя установленія от-

niach tenże w każdym razie oddaje miejscowemu zarządowi akcyznemu, do sprawdzenia i sporządzenia protokułów.

5) Postanowienie zarządzającego przychodami akcyznemi ogłasza się temu, na kogo nałożoną została kara, za jego pokwitowaniem na ogłoszeniu. W razie odmowy pokwitowania, robi się z tém wzmianka na ogłoszeniu.

6) Jeżeli wyznaczona przez zarządzającego przychodami akcyznemi kara nie będzie wniesiona wciągu dwutygodniowego terminu od dnia ogłoszenia postanowienia, to sprawa zwraca się właściwemu sędziemu pokoju lub sędziemu śledczemu, dla dalszego jéj prowadzenia w sposób, ustanowiony dla spraw o zbrodnie i występki przeciwko majątkowi i dochodom Skarbu.

7) Wrazie nałożenia przez zarządzającego przychodami akcyznemi kary pieniężnéj w znacznéj wysokości, określony na zapłatę kary termin dwutygodniowy (ust. 6) może, na prośbę osoby, obowiązanéj płacić karę, być przedłużony, nie dłużéj wszakże jak na dwa tygodnie.

VIII. W miejscowościach, gdzie zostały wprowadzone ustawy całkowicie lub tylko same władze sądowe pokojowe, oddzielnie od władz sądowych ogólnych (w téj liczbie i w guberniach Królestwa Polskiego), stosować zawarte w artykule VII przepisy do wynikłych przed opublikowaniem niniejszego prawa spraw, które, na zasadzie obowiązujących praw, podlegają roztrzygnięciu w drodze administracyjnéj, w tych razach, gdy co do tych spraw nie zapadną do tego czasu postanowienia zarządzających przychodami akcyznemi.

IX. Artykuł 1154 Ustawy postępowania sądowego karnego (sw. zak. t. XII cz. II wyd. z r. 1876) uzupełnić uwagą następującą:

„Sprawy o handel bezpatentowy napojami spirytusowemi mogą być wytaczane podług bezpośredniego uznania sędziów pokoju (art. 42 ust. 3)."

X. Zmieniając i uzupełniając odnośne artykuły Najwyżéj zatwierdzonych d. 12 Maja 1881 r. przepisów tymczasowych o akcyzie od cukru (Zbiór Praw T. XIX str. 233) postanowić:

„W miejscowościach, gdzie zostały wprowadzone Ustawy sądowe całkowicie lub same tylko władze sądowe pokojowe,

дѣльно отъ общихъ судовъ (въ томъ числѣ и въ губерніяхъ Царства Польскаго), дѣла о нарушеніяхъ правилъ объ акцизѣ съ сахара производятся и разрѣшаются порядкомъ, указаннымъ для производства въ сихъ мѣстностяхъ дѣлъ о нарушеніяхъ постановленій о питейномъ и табачномъ сборахъ."

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою написано:

Въ Москвѣ, „Быть по сему."
28-го Мая 1883 года.

ПРАВИЛА

О ВЗЫСКАНІЯХЪ ЗА НАРУШЕНІЯ ПОСТАНОВЛЕНІЙ О ПИТЕЙНОМЪ СБОРѢ.

1. За устройство завода для выдѣлки питей или издѣлій, на которыя распространяется дѣйствіе Устава о питейномъ сборѣ, безъ заявленія о томъ акцизному надзору (ст. 109 Уст. о пит. сбор.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей.

Примѣчаніе. Устройствомъ завода почитается приспособленіе къ выдѣлкѣ упомянутыхъ питей или издѣлій зданія или другихъ помѣщеній, посредствомъ постановки въ нихъ перегоннаго аппарата или куба, пивоваренаго или медоваренаго котла или иныхъ необходимыхъ для производства сей выдѣлки аппаратовъ или снарядовъ.

2) За замѣну, передѣлку или прибавленіе на заводѣ для выдѣлки питей посуды, безъ установленнаго (ст. 128 и 196 Уст. о пит. сбор.) разрѣшенія акцизнаго надзора, произведенныя послѣ осмотра завода и измѣренія посуды, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей, а неправильно замѣненая, передѣланная или прибавленная посуда изъ завода удаляется.

oddzielnie od sądów ogólnych (w téj liczbie i w guberniach Królestwa Polskiego), sprawy o wykroczenia przeciwko przepisom o akcyzie od cukru prowadzą się i roztrzygają się w sposób, wskazany dla prowadzenia w tych miejscowościach spraw o wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów i tytoniu.“

Oryginalne Zdanie podpisali na protokule Prezes i Członkowie.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

w Moskwie d. 28 Maja 1883 roku. **„Ma być podług tego.“**

PRZEPISY

O KARACH ZA WYKROCZENIA PRZECIWKO POSTANOWIENIOM O AKCYZIE OD NAPOJÓW.

1. Za urządzenie fabryki do wyrabiania napojów lub wyrobów, na które rozciąga się moc obowiązująca Ustawy o akcyzie od napojów, bez zawiadomienia o tém zarządu akcyznego (art. 109 Ust. o akc. od nap.), winni ulegną karze pieniężnéj do dwustu rubli.

Uwaga. Za urządzenie fabryki uważa się przysposobienie do wyrabiania wzmiankowanych napojów lub wyrobów budynku lub innych pomieszczeń, zapomocą postawienia w nich alembika, kotła piwowarnianego lub miodowarnianego albo innych, niezbędnych do prowadzenia téj fabrykacyi aparatów lub narzędzi.

2. Za zmianę, przeróbkę lub dodanie w fabryce do wyrabiania napojów naczynia, bez ustanowionego (art. 128 i 196 Ust. o akc. od nap.) pozwolenia zarządu akcyznego, dokonane po rewizyi fabryki i wymierzeniu naczynia, winni ulegną karze pieniężnéj do trzystu rubli, a nieprawidłowo zamienione, przerobione lub dodane naczynie z fabryki się usuwa.

3. За выдѣлку на заводахъ, заявленныхъ акцизному надзору, питей безъ надлежащаго разрѣшенія или несогласно съ даннымъ разрѣшеніемъ и съ утайкою отъ оплаты акцизомъ, виновные, сверхъ конфискаціи всѣхъ находящихся въ наличности тайно выдѣланныхъ питей, а равно припасовъ и матеріаловъ, оказавшихся на заводѣ, и уплаты акциза за всѣ тайно выдѣланныя питья, какъ находящіяся на лицо, такъ и отпущенныя уже съ завода, а сіи послѣднія, кромѣ того, и стоимости оныхъ, по цѣнѣ, существовавшей во время обнаруженія нарушенія въ той мѣстности, гдѣ они были выдѣланы, подвергаются: въ первый разъ — денежному взысканію вдвое противъ суммы акциза, причитающагося за всѣ сокрытыя отъ оплаты акцизомъ питья, и тюремному заключенію на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ; во второй разъ—тому же денежному взысканію и тюремному заключенію на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ; въ третій разъ—тому же денежному взысканію, тюремному заключенію на время отъ восьми мѣсяцевъ до одного года и четырехъ мѣсяцевъ и лишенію навсегда права выдѣлывать напитки, подлежащіе оплатѣ акцизомъ, съ опубликованіемъ о томъ въ столичныхъ и мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ. При этомъ, если виновнымъ окажется самъ заводчикъ, онъ обязывается въ шестимѣсячный срокъ, со дня вступленія приговора въ законную силу, удалить съ завода всю посуду и вообще всѣ приспособленія, составляющія принадлежность завода, если заводъ этотъ не будетъ къ тому времени проданъ имъ другому лицу.

Примѣчаніе. Если нельзя опредѣлить количество тайно выдѣланныхъ и сокрытыхъ отъ оплаты акцизомъ питей, то сумма акциза и денежнаго взысканія исчисляется за все время со дня начатія нарушенія до прекращенія онаго, на слѣдующихъ основаніяхъ: а) при выдѣлкѣ вина и спирта—по расчету того ихъ количества, которое должно было получиться при пятиведерной емкости квасильныхъ чановъ, трехсуточномъ броженіи и при употребленіи въ заторъ мучныхъ припасовъ, полагая выходъ спирта въ сорокъ пять градусовъ съ пуда; а при выдѣлкѣ водокъ изъ свеклосахарныхъ остатковъ —также по расчету при пятиведерной емкости квасильныхъ чановъ и трехсуточномъ броженіи, принимая выходъ спирта изъ свеклосахарной патоки въ тридцать градусовъ съ пуда и полагая на дрожжи хлѣбныхъ припасовъ не менѣе десяти процентовъ съ вѣса взятой для затора патоки, при чемъ вы-

3. Za wyrabianie w fabrykach, urządzonych z wiadomością zarządu akcyznego, napojów bez należytego zezwolenia lub niezgodnie z wydaném zezwoleniem oraz z utajeniem od opłaty akcyzy, winni, prócz konfiskaty wszystkich znalezionych tajemnie wyrobionych napojów oraz zapasów i materyałów, jakie okażą się w fabryce, tudzież opłaty akcyzy za wszystkie tajemnie wyrobione napoje, tak znajdujące się jak i wydatkowane już z fabryki, a za te ostatnie, prócz tego, i wartości ich po cenie istniejącéj w czasie wykrycia wykroczenia w téj miejscowości, gdzie były wyrobione, ulegną: za pierwszym razem—karze pieniężnéj w ilości podwójnie wziętéj akcyzy, przypadającéj za wszystkie ukryte od opłaty akcyzy napoje i zamknięciu w wieży na czas od dwóch do czterech miesięcy; za drugim razem— téj saméj karze pieniężnéj i zamknięciu w wieży na czas od czterech do ośmiu miesięcy; za trzecim razem — téj saméj karze pieniężnéj i zamknięciu w wieży na czas od ośmiu miesięcy do roku jednego i czterech miesięcy i pozbawieniu na zawsze prawa wyrabiania napojów, podlegających opłacie akcyzy, z opublikowaniem tego w „Wiedomostiach“ stołecznych i miejscowych gubernialnych. Przytém, jeżeli winnym okaże się sam fabrykant, jest obowiązany w terminie sześciomiesięcznym od daty uprawomocnienia się wyroku usunąć z fabryki wszystkie naczynia i wszystkie przysposobienia, stanowiące przynależytość fabryki, jeżeli fabryka ta nie będzie do tego czasu sprzedana komu innemu.

Uwaga. Jeżeli nie można określić ilości tajemnie wyrobionych i utajonych od opłaty akcyzy napojów, to suma akcyzy i kary pieniężnéj oblicza się za cały czas od dnia rozpoczęcia naruszenia do wstrzymania go, na następujących zasadach: a) przy wyrobie okowity i spirytusu — podług téj ilości, jaka powinna była być otrzymana przy pięciowiadrowéj objętości kadzi fermentacyjnych, trzydobowéj fermentacyi i przy użyciu na zacier produktów mącznych, licząc wydatek spirytusu na czterdzieści pięć stopni od puda; a przy wyrobie wódek z odpadków buraczanych—również podług tego, ile przypadnie przy pięciowiadrowéj objętości kadzi fermentacyjnych i trzydobowéj fermentacyi, przyjmując wydatek spirytusu z melasy cukrowéj na trzydzieści stopni z puda i licząc na drożdże produktów zbożowych najmniéj dziesięć procentów od wagi wziętéj na zacier melasy; przytém wydatek spirytusu z tych ostatnich

ходъ спирта изъ сихъ послѣднихъ припасовъ принимается въ сорокъ пять градусовъ съ пуда; но законно выкуренный спиртъ, записанный по заводскимъ книгамъ, исключается изъ того количества, какое будетъ исчислено по вышеозначенному расчету; б) при выдѣлкѣ водокъ виноградныхъ и фруктовыхъ—по емкости перегонныхъ кубовъ, считая для заводовъ огневыхъ по три рубля тридцати шести копѣекъ, а для паровыхъ—по пяти рублей пятидесяти копѣекъ съ каждаго ведра емкости перегонныхъ кубовъ, за каждыя сутки дѣйствія завода; в) при пиво и медоваренія—по емкости посуды, подлежащей оплатѣ акцизомъ, полагая по два пивныхъ затора въ сутки, если не будетъ доказано, что пивные заторы дѣлались противозаконно болѣе двухъ разъ въ сутки. Если нельзя опредѣлить, съ какого дня началась незаконная выдѣлка питей или утайка ихъ отъ оплаты акцизомъ, то къ тому времени, за которое незаконная выдѣлка или утайка питей отъ оплаты акцизомъ доказана, прибавляются еще двѣ недѣли, и расчетъ, на изложенномъ основаніи, дѣлается за весь этотъ срокъ по день прекращенія нарушенія; акцизъ и денежныя взысканія по заторамъ, еще не обращеннымъ въ питья, исчисляются за всѣ выходы, которые могли быть получены изъ тайно употребленныхъ припасовъ, на основаніи вышеизложенныхъ правилъ, и г) если нельзя опредѣлить количество незаконно выдѣланныхъ водочныхъ издѣлій изъ вина и спирта на заводѣ, заявленномъ акцизному надзору, то сумма денежнаго взысканія, вмѣстѣ съ акцизомъ, исчисляется соразмѣрно съ тою суммою, на которую заводъ обязанъ былъ выбрать бандеролей за цѣлый годъ (ст. 4 прилож. къ ст. 271 Уст. о пит. сбор., по прод. 1879 г.).

4. За выдѣлку обложенныхъ акцизомъ питей на заводахъ, существующихъ тайно, виновные подлежатъ отвѣтственности на основаніи статьи 3; но опредѣленнымъ ею лишенію права на выдѣлку питей и удаленію изъ завода въ шестимѣсячный со дня вступленія приговора въ законную силу срокъ, посуды и всѣхъ приспособленій, составляющихъ принадлежность завода, виновные подвергаются и при учиненіи ими нарушенія въ первый разъ.

Примѣчаніе. Когда нельзя опредѣлить количество незаконно выдѣланныхъ питей или время, съ котораго началась ихъ выдѣлка, то акцизъ и денежныя взысканія по этой

produktów przyjmuje się na czterdzieści pięć stopni z puda; lecz prawnie wyrobiony spirytus, zapisany do ksiąg fabrycznych, wykreśla się z téj ilości, jaka przypadnie podług wyżéj przytoczonego obliczenia; b) przy wyrobie wódek winnych i owocowych — podług objętości alembików, licząc dla fabryk ogniowych po trzy ruble trzydzieści sześć kopiejek, a dla parowych—po pięć rubli pięćdziesiąt kopiejek od każdego wiadra objętości alembików, za każdą dobę działalności fabryki; c) przy warzeniu piwa i miodu—podług objętości naczynia, podlegającego opłacie akcyzy, licząc po dwa zaciery piwne na dobę, jeżeli będzie dowiedzione, że zaciery piwne były robione, wbrew prawu, więcéj jak dwa razy na doby. Jeżeli nie można określić, od jakiego dnia rozpoczął się nieprawny wyrób, lub utajenie napojów od opłaty akcyzy, to do tego czasu, za który nieprawny wyrób lub utajenie napojów od opłaty akcyzy są dowiedzione, dodaje jeszcze dwa tygodnie i obrachunek robi się za cały ten termin po dzień ustania naruszenia; akcyza i kara pieniężna za zaciery jeszcze nieprzerobione na napoje obliczają się za wszystkie wydatki, które mogły być otrzymane z tajemnie użytych produktów, na zasadzie wyżéj przytoczonych przepisów i d) jeżeli nie można określić ilości nieprawnie wyprodukowanych wyrobów wódczanych z okowity i spirytusu w fabryce, urządzonéj z wiadomością zarządu akcyznego, to suma kary pieniężnéj, razem z akcyzą, oblicza się odpowiednio do téj sumy, na jaką fabryka była obowiązana wybrać banderoli za cały rok (art. 4 dod. do art. 271 Ust. o opł. od nap. podług dal. c. z r. 1879).

4. Za wyrób obłożonych akcyzą napojów w fabrykach, istniejących tajemnie, winni ulegną odpowiedzialności na zasadzie artykułu 3; lecz określonemu w tym artykule pozbawieniu prawa wyrabiania napojów i usunięciu z fabryki, w terminie sześciomiesięcznym od daty uprawomocnienia się wyroku, naczynia i wszystkich przysposobień, stanowiących przynależytość fabryki, winni ulegną i przy popełnieniu przez nich wykroczenia po raz pierwszy.

Uwaga. Gdy nie można określić ilości nieprawnie wyrobionych napojów lub czasu, od którego rozpoczęło się ich wyrabianie, to akcyza i kary pieniężne podług tego artykułu oblicza-

статьѣ исчисляются на основаніи примѣчанія къ статьѣ 3; но за тайную выдѣлку водочныхъ издѣлій внѣ заводовъ, з:явленныхъ акцизному надзору, денежное взысканіе, вмѣстѣ съ акцизомъ, исчисляется въ размѣрѣ стоимости обязательнаго для заводовъ той мѣстности количества бандеролей за два года.

5. За выдѣлку питей. подлежащихъ оплатѣ акцизомъ съ надлежащаго разрѣшенія и безъ сокрытія отъ оплаты акцизомъ, но съ такими отступленіями отъ правилъ выдѣлки, которыя давали возможность къ тайному приготовленію тѣхъ питей (какъ напримѣръ: за начатіе выдѣлки питей до полученія свидѣтельства; за употребленіе для выдѣлки питей тайно заведенной, передѣланной или замѣненной посуды, могущей служить къ увеличенію выходовъ; за умышленную порчу или остановку дѣйствія контрольнаго снаряда; за несоставленіе акта о такой порчѣ этого снаряда, при которой открывается доступъ къ спирту или спиртовымъ парамъ, и неостановку въ такихъ случаяхъ винокуренія; за несохраненіе наложенныхъ акцизнымъ надзоромъ на контрольный снарядъ или перегонный аппаратъ печатей и пломбъ, когда чрезъ то открывается доступъ къ спирту или спиртовымъ парамъ, до учета ихъ контрольнымъ снарядомъ; за всыпаніе на пивоваренномъ заводѣ припасовъ, за исключеніемъ хмѣля, въ другую посуду, кромѣ заторнаго чана, или же въ этотъ чанъ, послѣ удаленія изъ него части или всего затора; за нахожденіе на пивоваренномъ заводѣ заторной массы въ посудѣ, назначенной для переработки и варки собственно сусла и т. п.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше одной тысячи рублей и аресту не свыше трехъ мѣсяцевъ, или же, по усмотрѣнію суда, одному изъ этихъ наказаній.

6. За выдѣлку, съ надлежащаго разрѣшенія, подлежащихъ оплатѣ акцизомъ питей съ такими отступленіями отъ установленныхъ для сего правилъ, которыя не могли повести къ тайному приготовленію питей (какъ напримѣръ: за употребленіе посуды, заведенной, передѣланной или замѣненной безъ вѣдома акцизнаго надзора, но не могущей служить къ увеличенію выходовъ; за самовольное снятіе печатей или уничтоженіе знаковъ, наложенныхъ акцизнымъ надзоромъ на перегонный аппаратъ и заводскую посуду, если чрезъ то не открывался доступъ къ спирту или спиртовымъ парамъ до учета ихъ контрольнымъ снарядомъ; за залитіе контрольнаго снаряда бряжкою или спиртомъ; за неопрятное и не-

ją się na zasadzie uwagi do artykułu 3; lecz za tajemne wyrabianie wyrobów wódczanych, zewnątrz fabryk urządzonych z wiadomością zarządu akcyznego, kara pieniężna oblicza się podług wartości obowiązkowéj dla fabryk téj miejscowości ilości banderoli za dwa lata.

5. Za wyrabianie napojów, podlegających opłacie akcyzy, za należytém pozwoleniem i bez utajenia od opłaty akcyzy, lecz z takiemi odstąpieniami od przepisów o wyrobie, które dawały możność tajemnego wyrabiania tych napojów (jak naprzykład: za rozpoczęcie wyrabiania napojów przed otrzymaniem świadectwa; za używanie do wyrabiania napojów tajemnie zaprowadzonego, przerobionego lub zamienionego naczynia, mogącego służyć do powiększenia wydatków; za rozmyślne zepsucie lub wstrzymanie działania przyrządu kontrolującego; za niesporządzenie protokułu o takiém zepsuciu tego przyrządu, przy którém otwiera się dostęp do spirytusu lub par spirytusowych i niewstrzymanie w takich razach pędzenia; za niezachowanie nałożonych przez zarząd akcyzny na przyrząd kontrolujący lub alembik pieczęci i plomb, gdy przez to otwiera się dostęp do spirytusu lub par spirytusowych, przed obliczeniem ich przez przyrząd kontrolujący; za wsypanie w browarze piwnym produktów, z wyjątkiem chmielu, do innego naczynia, oprócz kadzi zaciernéj, albo też do téj kadzi po usunięciu z niéj części lub całego zacieru; za znajdowanie się w browarze piwnym masy zaciernéj w naczyniu, przeznaczoném do przeróbek i warzenia własnéj brzeczki i t. p.), winni ulegną karze pieniężnéj do tysiąca rubli i aresztowi do trzech miesięcy albo też, podług uznania sądu, jednéj z tych kar.

6. Za wyrób, za należytém pozwoleniem, podlegających opłacie akcyzy napojów z takiemi odstąpieniami od ustanowionych w tym celu przepisów, które nie mogły pociągnąć za sobą tajemnego wyrobu napojów (jak naprzykład: za używanie naczynia zaprowadzonego, przerobionego lub zamienionego bez wiadomości zarządu akcyznego, lecz niemogącego służyć do powiększenia wydatków; za samowolne zdjęcie pieczęci lub usunięcie znaków, nałożonych przez zarząd akcyzny na aparaty i naczynia fabryczne, jeżeli przez to nie otwiera się dostępu do spirytusu lub par spirytusowych przed ich obliczeniem przez przyrząd kontrojujący; za zalanie przyrządu kontrolującego brzeczką lub spirytusem; za nieporządne lub niedbałe utrzymywanie

брежное содержаніе сего снаряда, перегоннаго аппарата или перегоннаго отдѣленія и т. п.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей.

7. За выдѣлку водокъ изъ вина и спирта въ отдѣленіи, гдѣ производится очистка вина и спирта и разливъ ихъ въ посуду, виновные подвергаются взысканію, въ статьѣ 6 опредѣленному.

8. За допущеніе недозволеннаго внутренняго сообщенія между заводами (ст. 98 Уст. о пит. сбор.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей, а дѣйствіе заводовъ, между которыми существуетъ недозволенное сообщеніе, пріостанавливается впредъ до уничтоженія онаго.

Тому же наказанію подвергаются виновные въ устройствѣ на заводѣ, приготовляющемъ водки изъ вина и спирта, внутренняго сообщенія между отдѣленіемъ для производства очистки вина и спирта и разлива ихъ въ посуду и отдѣленіемъ для приготовленія водочныхъ издѣлій.

9. За выдѣлку изъ вина и спирта издѣлій, не подлежащихъ платежу акциза, безъ взятія патента, виновные, сверхъ взятія патента или уплаты его стоимости, со включеніемъ въ нее и всѣхъ сборовъ, соединенныхъ съ патентомъ, подвергаются наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 22 настоящихъ правилъ.

10. За нарушеніе на заводахъ и въ оптовыхъ складахъ правилъ храненія, отпуска и передвиженія напитковъ и издѣлій изъ вина и спирта, а также отчетности по онымъ, когда эти нарушенія могли вести къ несвоевременному поступленію акциза или затруднить его учетъ (какъ напримѣръ: за несвоевременную записку на приходъ или въ расходъ питей, неоплаченныхъ еще акцизомъ; за выпускъ съ заводовъ, изъ заводскихъ подваловъ или изъ оптовыхъ складовъ неоплаченныхъ акцизомъ питей, вопреки распоряженію акцизнаго надзора; за неведеніе или несохраненіе установленныхъ правилами о питейномъ сборѣ книгъ; за отпускъ безъ надлежащихъ провозныхъ свидѣтельствъ вина и спирта за границу, въ оптовые склады или на заводы для выдѣлки напитковъ и издѣлій; за пріобрѣтеніе на заводы или въ оптовые склады вина и спирта не изъ установленныхъ мѣстъ или же безъ свидѣтельствъ и т. п.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей.

Въ тѣхъ же случаяхъ, когда допущенное нарушеніе не могло вести къ несвоевременному поступленію акциза или затруднить его

tego przyrządu, aparatu lub oddziału, w którym się pędzi okowita, i t. p.), winni ulegną karze pieniężnéj do trzystu rubli.

7. Za wyrób wódek z okowity i spirytusu w oddziale, gdzie okowita i spirytus dystylują się i rozlewają się w naczynia, winni ulegną karze, określonéj w artykule 6.

8. Za dopuszczenie niedozwolonéj komunikacyi wewnętrznéj pomiędzy fabrykami (art. 98 Ust. o akc. od nap.) winni ulegną karze pieniężnéj do trzystu rubli, a działanie fabryk, pomiędzy któremi znajduje się niedozwolona komunikacya, wstrzymuje się aż do jéj usunięcia.

Tejże karze podlegają winni urządzenia w fabryce, wyrabiającéj wódki z okowity i spirytusu, komunikacyi wewnętrznéj pomiędzy oddziałem do dystylacyi okowity i spirytusu i rozlewania ich w naczynia a oddziałem do fabrykacyi wyrobów wódczanych.

9. Za wyrabianie z okowity i spirytusu wyrobów, niepodlegających opłacie akcyzy, bez wzięcia patentu, winni, oprócz wzięcia patentu lub zapłacenia jego wartości, z dołączeniem do niéj i wszystkich opłat, nieodłącznych od patentu, ulegną karom, określonym w artykule 22 niniejszych przepisów.

10. Za wykroczenia w fabrykach i składach hurtowych przeciwko przepisom o zachowaniu, wypuszczaniu i przewożeniu napojów i wyrobów z okowity i spirytusu tudzież o sprawozdaniach z nich, gdy te wykroczenia mogły prowadzić za sobą niewpłynięcie we właściwym czasie akcyzy albo utrudnić jéj obliczenie (jak naprzykład: za niezapisanie we właściwym czasie do przychodu lub do rozchodu napojów, od których akcyza nie została jeszcze opłacona, za wypuszczenie z fabryk, magazynów fabrycznych lub składów hurtowych napojów z nieopłaconą akcyzą, wbrew rozporządzeniu zarządu akcyznego; za nieprowadzenie lub niezachowanie ustanowionych w przepisach o akcyzie od napojów karach; za wypuszczenie bez należytych świadectw przewozowych okowity i spirytusu za granicę do składów hurtowych lub do fabryk produkujących napoje i wyroby; za nabycie do fabryk lub do składów hurtowych okowity i spirytusu nie z ustanowionych miejsc lub też bez świadectw i t. p.), winni ulegną karze pieniężnéj do trzystu rubli.

W tych razach, gdy wykroczenie, jakiego się dopuszczono, nie mogło prowadzić za sobą niewpłynięcia we właściwym czasie akcyzy

учетъ (какъ напримѣръ: за выдачу провозныхъ свидѣтельствъ, ошибочно составленныхъ; за несохраненіе провозныхъ свидѣтельствъ; за несвоевременную сдачу питей съ заводовъ въ заводскіе подвалы; за неисправное или небрежное веденіе книгъ съ ошибками, перемарками или поправками, безъ надлежащихъ оговорокъ; за несвоевременное доставленіе копій съ заводскихъ книгъ въ акцизное управленіе и т. п.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше тридцати рублей.

11. За выпускъ съ водочнаго завода, а равно за продажу, храненіе и выпускъ изъ заведеній для торговли питьями, водокъ изъ вина и спирта безъ бандеролей, или съ разрѣзанными или разорванными бандеролями, или подъ бандеролями, уже служившими однажды для оклейки посуды съ водочными издѣліями, или подъ бандеролями не подлежащей стоимости, виновные, сверхъ конфискаціи всѣхъ водочныхъ издѣлій, оказавшихся безъ бандеролей или съ надлежащими бандеролями, подвергаются: въ первый разъ — денежному взысканію не свыше четырехсотъ рублей) во второй разъ—денежному вкысканію не свыше восьмисотъ рублей; въ третій разъ—денежному взысканію не свыше тысячи двухсотъ рублей, лишенію навсегда права приготовлять водки изъ вина и спирта и производить ими торговлю, и конфискаціи, сверхъ водочныхъ издѣлій, всего найденнаго вина и спирта. При этомъ если виновнымъ въ нарушеніи окажется самъ заводчикъ, то съ заводомъ поступается по правилу, постановленному въ статьѣ 3.

12. За выпускъ съ заводовъ обандероленныхъ водочныхъ издѣлій безъ этикетовъ и приложенія заводской печати, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двадцати рублей.

13. За перепродажу или передачу купленныхъ въ казнѣ бандеролей, а также за пріобрѣтеніе оныхъ, виновные, сверхъ конфискаціи тѣхъ бандеролей, подвергаются: продавецъ или передатчикъ —взысканію тройной, а пріобрѣтатель — взысканію двойной цѣны бандеролей, и, во всякомъ случаѣ, первый не менѣе пятидесяти, а послѣдній—не менѣе двадцати пяти рублей.

14. За нарушеніе правилъ о варенія для домашняго обихода меда, пива и браги въ котлахъ и корчагахъ, а также кумышки и изюмнаго (розенковаго) вина (ст. 107, 108 и 178—180 Уст. о пит. сбор.), виновные подвергаются: въ первый разъ — денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей; во второй разъ—денежно-

albo utrudnić obliczenie téjże (jak naprzykład: za wydanie świadectw przewozowych mylnie sporządzonych; za niezachowanie świadectw przewozowych; za nieoddanie we właściwym czasie napojów z fabryk do magazynów fabrycznych; za nieakuratne lub niedbałe prowadzenie ksiąg z omyłkami, kreśleniami i poprawkami, bez należytych omówień; za niedostarczenie we właściwym czasie kopij ksiąg fabrycznych do zarządu akcyznego i t. p.) winni ulegną karze pieniężnéj do trzystu rubli.

11. Za wypuszczanie z dystylarni wódek jak również za sprzedaż, zachowanie i wypuszczanie z zakładów do handlu napojami wódek z okowity i spirytusu bez banderoli albo z rozciętemi lub rozdartemi banderolami, lub też pod banderolami, które już służyły raz do oklejenia naczynia z wyrobami wódczanemi, albo pod banderolami nie odpowiedniej wartości winni, oprócz konfiskaty wszystkich wyrobów wódczanych, jakie się okażą bez banderoli albo z nieodpowiedniemi banderolami, ulegną: za pierwszym razem—karze pieniężnéj do czterystu rubli; za drugim razem—karze pieniężnéj do ośmiuset rubli; za trzecim razem—karze pieniężnéj do tysiąca dwóchset rubli, pozbawieniu na zawsze prawa wyrabiania wódki z okowity i spirytusu i prowadzenia nim handlu, oraz konfiskacie, oprócz wyrobów wódczanych, wszystkiéj znalezionéj okowity i spirytusu. Przytém, jeżeli winnym wykroczenia przeciwko tym przepisom okaże się sam fabrykant, to z fabryką postępuje się podług przepisu, postanowionego w artykule 3.

12. Za wypuszczenie z dystylarni obanderolowanych wyrobów wódczanych bez etykiet i bez pieczęci fabrycznéj winni ulegną karze pieniężnéj do dwudziestu rubli.

13. Za odprzedaż lub oddanie komu innemu kupionych od skarbu banderoli oraz za nabycie ich, winni, oprócz konfiskaty tych banderoli, ulegną: sprzedawca lub oddawca — karze w ilości potrójnéj, a nabywca—karze w ilości podwójnéj ceny banderoli, i w każdym razie pierwszy nie mniéj od pięćdziesięciu a ostatni—nie mniéj od dwudziestu pięciu rubli.

14. Za wykroczenia przeciwko przepisom o syceniu na domową potrzebę miodu, warzeniu piwa i drożdży w kotłach i garnkach oraz kumyszki i wina rozynkowego (art. 107, 108, 178—180 Ust. o akc. od nap.) winni ulegną: za pierwszym razem — karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli; za drugim razem—karze pieniężnéj do pięć-

му взысканію не свыше пятидесяти рублей; въ третій разъ—сверхъ денежнаго взысканія какъ за второй разъ, аресту не свыше трехъ недѣль.

15. (Не относится къ Царству Польскому).

16. (Не относится къ Царству Польскому).

17. Поименованныя въ статьѣ 37 лица, виновныя въ пріобрѣтеніи, храненіи или сбытѣ неоплаченныхъ акцизомъ питей, съ знаніемъ о сокрытіи оныхъ отъ оплаты акцизомъ, подвергаются: конфискаціи тѣхъ питей, уплатѣ причитающагося за нихъ акциза, а за питья уже выпущенныя или сбытыя—какъ акциза, такъ и стоимости оныхъ, по цѣнѣ существовавшей во время обнаруженія нарушенія въ мѣстности, гдѣ оно было учинено, и сверхъ того, денежному взысканію, равному двойной суммѣ акциза, за всѣ питья, сокрытыя при содѣйствіи ихъ отъ оплаты акцизомъ.

Если же въ пріобрѣтеніи или храненіи питей, завѣдомо утаенныхъ отъ оплаты акцизомъ, съ цѣлью сокрытія или сбыта, окажутся виновными лица, не занимающіяся выдѣлкою питей или торговлею оными, то они, сверхъ конфискаціи всѣхъ найденныхъ у нихъ питей, подвергаются денежному взысканію, равному суммѣ акциза, за эти питья причитающагося.

18. Въ мѣстностяхъ, находящихся въ раіонѣ двадцати одной версты отъ границы губерній Имперіи и Царства Польскаго съ иностранными государствами, виновные: 1) въ очисткѣ вина холоднымъ способомъ на винокуренныхъ и водочныхъ заводахъ и въ оптовыхъ складахъ (ст. 123 п. 3, ст. 276 примѣч. 1 и ст. 319 Уст. о пит. сбор.); 2) въ провозѣ и проносѣ вина, отпущеннаго изъ складовъ въ другія мѣстности, кромѣ тѣхъ, гдѣ склады находятся (тамъ же, ст. 317); 3) въ провозѣ и проносѣ вина, въ которыхъ не означены лицо, сопровождающее транспортъ, и тѣ мѣстности, чрезъ которыя онъ долженъ слѣдовать до мѣста назначенія (тамъ же, ст. 320); 4) въ провозѣ и проносѣ вина въ недозволенное закономъ время, а также въ незаявленіи полиціи или акцизному надзору о транспортахъ съ виномъ, останавливающихся на ночь (п. 22 прил. къ ст. 79 Уст. о пит. сбор.); 5) въ провозѣ, проносѣ или храненіи у себя вина, въ количествѣ болѣе трехъ ведеръ, безъ провозныхъ свидѣтельствъ, и въ несохраненіи этихъ свидѣтельствъ до израсходованія вина (тамъ же, п. 23); 6) въ провозѣ, проносѣ или храненіи у себя вина по свидѣтельствамъ, въ которыхъ изложены невѣрныя свѣдѣнія, или когда качество вина не соотвѣтствуетъ ука-

dziesięciu rubli; za trzecim razem — oprócz kary pieniężnéj jak za drugi raz, aresztowi do trzech tygodni.

15. (Nie stosuje sie do Królestwa Polskiego).

16. (Nie stosuje się do Królestwa Polskiego).

17. Wzmiankowane w artykule 37 osoby, winne nabywania, zachowania lub zbytu napojów z nieopłaconą akcyzą, z wiadomością o ich utajeniu od akcyzy, ulegną: konfiskacie tych napojów, opłacie przypadającéj za nie akcyzy, a za napoje już wypuszczone lub zbyte —tak akcyzy jak i wartości ich, podług ceny istniejącéj, wczasie wykrycia wykroczenia, w miejscowości, gdzie takowe było popełnione i, prócz tego, karze pieniężnéj, równéj podwójnéj sumie akcyzy za wszystkie napoje, utajone, przy ich pomocy, od opłaty akcyzy.

Jeżeli zaś w nabyciu lub zachowaniu napojów, świadomie utajonych od opłaty akcyzy, wcelu ukrycia lub zbytu okażą się winnemi osoby, niezajmujące się wyrobem napojów lub handlu niemi, to, oprócz konfiskaty wszystkich znalezionych u nich napojów, ulegną karze pieniężnéj, równéj sumie akcyzy za te napoje przypadającéj.

18. W miejscowościach, znajdujących się w rejonie dwudziestu jeden wiorst od granicy gubernij Cesarstwa i Królestwa Polskiego z państwami obcemi, winni: 1) dystylowania okowity na chłodno w gorzelniach i dystylarniach wódek i w składach hurtowych (art. 123 ust. 3 art. 276 uw. 1 i art. 319 Ust. o akc. od nap.); 2) przewożenia i przenoszenia okowity, wypuszczonéj ze składów do innych miejscowości, oprócz tych, gdzie składy się znajdują (tamże, art. 317), 3) przewożenia i przenoszenia okowity, wypuszczonéj z magazynów gorzelnianych i składów za świadectwami, w których jest oznaczona osoba, towarzysząca transportowi i te miejscowości, przez które tenże powinien przebywać do miejsca przeznaczenia (tamże, art. 320); 4) przewożenia i przenoszenia okowity w czasie niedozwolonym przez prawo tudzież niezawiadomienia policyi lub zarządu akcyznego o transportach z okowitą, zatrzymujących się na noc (ust. 22 dod. do art. 79 Ust. o akc. od nap.); 5) przewożenia, przenoszenia lub zachowywania u siebie okowity, w ilości większéj od trzech wiader, bez świadectw przewozowych, i niezachowania tych świadectw do czasu wydatkowania okowity (tamże, ust. 23); 6) przewożenia, przenoszenia lub zachowywania u siebie okowity za świadectwami, zawierają-

занятъ свидѣтельства (тамъ же, п. 24),—подвергаются денежному взысканію вдвое противъ продажной цѣны незаконно очищенныхъ, провезенныхъ, пронесенныхъ или хранимыхъ питей и, сверхъ того, конфискаціи оказавшихся на лицо питей, въ отношеніи коихъ были допущены вышеуказанныя нарушенія.

19. Въ мѣстностяхъ, въ статьѣ 18 указанныхъ, виновные: 1) въ устройствѣ на винокуренныхъ и водочныхъ заводахъ и въ оптовыхъ складахъ приспособленій для очистки вина и спирта холоднымъ способомъ (ст. 123 п. 3, ст. 276 примѣч. 1 и ст. 319 Уст. о пит. сбор.); 2) въ выдачѣ изъ оптовыхъ складовъ свидѣтельствъ на провозъ вина и спирта въ другія мѣстности, кромѣ тѣхъ, гдѣ тѣ склады находятся (тамъ же, ст. 317; 3) въ помѣщеніи невѣрныхъ свѣдѣній съ свидѣтельствахъ выданныхъ изъ заводскихъ подваловъ и оптовыхъ складовъ на провозъ вина или въ неозначеніи въ нихъ лица, сопровождающаго транспортъ, и тѣхъ мѣстностей, чрезъ которыя онъ долженъ слѣдовать до мѣста назначенія (ст. 320 и п. 24 прилож. къ ст. 79 Уст. о пит. сбор.); 4) въ перепродажѣ или переуступкѣ питей изъ одного мѣста раздробительной продажи въ другое (п. 25 того же прил.), и 5) въ неведеніи или нехраненіи, въ мѣстахъ раздробительной продажи питей, книгъ для записки прихода вина и нумеровъ провозныхъ свидѣтельствъ,— подвергаются денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей.

20. Въ губерніяхъ Царства Польскаго, за исключеніемъ двадцати одноверстнаго отъ иностранной границы раіона, виновные въ неведеніи или нехраненіи, въ мѣстахъ раздробительной продажи крѣпкихъ напитковъ, книгъ для записки прихода вина и нумеровъ провозныхъ свидѣтельствъ, а также въ перепродажѣ или переуступкѣ питей изъ одного заведенія раздробительной продажи крѣпкихъ напитковъ въ другое, подвергаются денежному взысканію не свыше тридцати рублей. Тому же взысканію подвергаются виновные въ несоблюденіи, въ указанныхъ статьею 321 Устава о питейномъ сборѣ мѣстностяхъ, особыхъ правилъ, предписанныхъ въ означенной статьѣ, для пріобрѣтенія въ тѣхъ мѣстностяхъ вина и спирта и храненія оныхъ въ заведеніяхъ для торговли крѣпкими напитками.

21. За провозъ сокрытыхъ отъ оплаты акцизомъ питей въ предѣлахъ мѣстностей, на которыя распространяется дѣйствіе Устава о питейномъ сборѣ, виновные подвергаются тѣмъ же взы-

cemi nierzetelne wiadomości albo gdy gatunek okowity nie odpowiada wskazówkom zawartym w świadectwie (tamże ust. 24)—ulegną karze pieniężnéj, w wysokości podwójnie wziętéj ceny sprzedażnéj nieprawnie dystylowanych, przewiezionych, przeniesionych lub zachowywanych napojów, i, prócz tego, konfiskacie znalezionych napojów, co do których dopuszczono się wyżéj wskazanych wykroczeń.

19. W miejscowościach, w artykule 18 wskazanych, winni: 1) urządzenia w gorzelniach, dystylarniach wódek i składach hurtowych, przysposobień do dystylacyi okowity i spirytusu na chłodno (art. 123 ust. 3, art. 276 uw. 1 i art. 319 Ust. o akc. od nap.); 2) wydania ze składów hurtowych świadectw na przewóz okowity i spirytusu do innych miejscowości, oprócz tych, gdzie te składy się znajdują (tamże art. 317); 3) pomieszczenia nieprawidłowych wiadomości w świadectwach, wydanych z magazynów fabrycznych i składów hurtowych na przewóz okowity albo nieoznaczenia w nich osoby, towarzyszącéj transportowi, i tych miejscowości, przez które powinien przebywać do miejsca przeznaczenia (art. 320 i ust. 24 dod. do art. 79 Ust. o akc. od nap.); 4) odprzedaży lub odstąpienia napojów z jednego miejsca sprzedaży detalicznéj do drugiego (art. 25 tegoż dodatku) i 5) nieprowadzenia lub niezachowania, w miejscach sprzedaży detalicznéj napojów, ksiąg do zapisywania przychodu okowity i numerów świadectw przewozowych, — ulegną karze pieniężnéj do dwustu rubli.

20. W guberniach Królestwa Polskiego, z wyjątkiem dwudziestojednowiorstowego pasa granicznego, winni nieprowadzenia lub niezachowania, w miejscach sprzedaży detalicznéj napojów spirytusowych, ksiąg do zapisywania przychodu okowity i numerów świadectw przewozowych, tudzież odprzedaży lub odstąpienia napojów z jednego zakładu sprzedaży detalicznéj napojów spirytusowych do drugiego ulegną karze pieniężnéj do trzystu rubli. Téjże saméj karze ulegną winni niezachowania, we wskazanych w artykule 321 Ust. o akcyzie od napojów miejscowościach, specyalnych przepisów, ustanowionych w tym artykule co do nabywania w tych miejscowościach okowity i spirytusu tudzież zachowania ich w zakładach handlujących napojami spirytusowemi.

21. Za przewóz utajonych od opłaty akcyzy napojów w obrębie miejscowości, na które rozciąga się moc obowiązująca Ustawy o akcyzie od napojów, winni ulegną tym samym karom, które są określone

скаміямъ, которыя онѣ редѣлены въ Уложеніи о наказаніяхъ и въ таможенномъ Уставѣ за противозаконный провозъ питей изъ мѣстъ, на которыя не распространяется дѣйствіе Устава о питейномъ сборѣ, или изъ за границы.

22. За торговлю крѣпкими напитками безъ патента, по чужому патенту, или по патенту просроченному, виновные, сверхъ обязанности взять годовой патентъ по роду той торговли, которую производили, или уплатить его стоимость, со включеніемъ въ оную всѣхъ соединенныхъ со взятіемъ патента сборовъ, подвергаются: въ первый разъ—денежному взысканію, равному цѣнѣ годоваго патента; во второй разъ—тому же взысканію вдвое; въ третій разъ—сверхъ денежнаго взысканія, опредѣленнаго за второй разъ, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ и лишенію права на производство торговли крѣпкими напитками.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются виновные въ храненіи крѣпкихъ напитковъ въ торговомъ заведеніи, не снабженномъ установленнымъ патентомъ.

23. За производство такой торговли крѣпкими напитками, на которую взятый торгующимъ патентъ не даетъ права, или не въ томъ мѣстѣ, на которое патентъ выданъ, виновные, сверхъ обязанности взять годовой патентъ по роду торговли, которую производили, или уплатить его стоимость, со всѣми соединенными со взятіемъ патента сборами, подвергаются: въ первый разъ—денежному взысканію, равному половинѣ цѣны годоваго патента; во второй разъ—денежному взысканію, равному цѣнѣ годоваго патента; въ третій разъ — такому же денежному взысканію какъ во второй разъ, и, сверхъ того, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ и лишенію права на производство торговли крѣпкими напитками.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются виновные въ раздробительной торговлѣ крѣпкими напитками изъ заводовъ или изъ заводскихъ подваловъ.

24. За торговлю крѣпкими напитками по патенту въ такомъ мѣстѣ, гдѣ торговля эта запрещена, или же лицомъ, неимѣющимъ права производить торговлю питьями вообще или въ данной мѣстности, виновный подвергается денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей, а полученный имъ патентъ отъ него отбирается, для уничтоженія.

w kodeksie karnym i w Ustawie celnéj za przeciwny prawu przewóz napojów z miejsc, na które nie rozciąga się moc obowiązująca Ustawy o akcyzie od napojów albo z zagranicy.

22. Za handel napojami spirytusowemi bez patentu, za cudzym patentem albo za patentem, którego termin już upłynął, winni, prócz obowiązku wzięcia patentu rocznego podług rodzaju tego handlu, który prowadzili, albo zapłacenia jego wartości z dołączeniem do niéj wszystkich nieodłącznych z wzięciem patentu opłat, ulegną: za pierwszym razem — karze pieniężnéj, równéj cenie rocznego patentu; za drugim razem—téjże karze w podwójnéj wysokości; za trzecim razem —oprócz kary pieniężnéj określonéj za drugi raz, zamknięciu w wieży na czas od dwóch do czterech miesięcy i pozbawieniu prawa prowadzenia handlu napojami spirytusowemi.

Tym samym karrm ulegną winni zachowywania napojów spirytusowych w zakładzie handlowym, niezaopatrzonym w ustanowiony patent.

23. Za prowadzenie takiego handlu napojami spirytusowemi, na który wzięty przez handlującego patent nie daje prawa albo nie w tém miejscu, na które patent jest wydany, winni, oprócz obowiązku wzięcia patentu rocznego podług rodzaju handlu, który prowadzili, albo zapłacenia jego wartości ze wszystkiemi nieodłącznemi od wzięcia patentu opłatami, ulegną: za pierwszym razem—karze pieniężnéj, równéj połowie ceny rocznego patentu; za drugim razem—karze pieniężnéj, równéj cenie rocznego patentu; za trzecim razem—takiéj saméj karze jak za drugim razem i, prócz tego, zamknięciu w wieży na czas od dwóch do czterech miesięcy i pozbawieniu prawa prowadzenia handlu napojami spirytusowemi.

Tym samym karom ulegną winni prowadzenia detalicznego handlu napojami spirytusowemi z fabryk lub magazynów fabrycznych.

24. Za handel napojami spirytusowemi za patentem w takiém miejscu, gdzie handel jest zabroniony, albo — przez tego, kto nie ma prawa prowadzenia handlu napojami w ogóle lub w danéj miejscowości, winny ulegnie karze pieniężnéj do trzystu rubli, a otrzymany przez niego patent odbiera mu się, w celu zniszczenia.

25. За торговлю крѣпкими напитками по патенту въ заведеніи, на открытіе котораго не получено надлежащаго разрѣшенія (ст. 333, 335, 336, 376 и 378 Уст. о пит. сб.), виновный подвергается денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей, а выданный ему патентъ отбирается, впредь до полученія надлежащаго разрѣшенія на открытіе заведенія.

26. За торговлю водочными издѣліями изъ раскупоренной посуды въ трактирномъ заведеніи, неимѣющемъ установленнаго свидѣтельства на этого рода торговлю (ст. 24 прил. къ ст. 271 Уст. о пит. сб., по прод. 1879 г.), виновные, сверхъ обязанности пріобрѣсти означенное свидѣтельство или уплатить его стоимость, подвергаются: въ первый разъ—денежному взысканію, равному половинѣ цѣны свидѣтельства; въ второй разъ — денежному взысканію, равному цѣнѣ свидѣтельства; въ третій разъ—такому же денежному взысканію и, сверхъ того, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ и лишенію права на производство торговли крѣпкими напитками.

27. За храненіе въ заведеніяхъ для торговли крѣпкими напитками водочныхъ издѣлій: а) не въ той посудѣ, въ которой они выпущены изъ завода или таможни (ст. 22 прил. къ ст. 271 Уст. пит. сбор., по прод. 1879 г.); б) въ открытой посудѣ, если заведеніе не имѣетъ права торговать водками изъ раскупоренной посуды; в) въ раскупоренной посудѣ не тѣхъ размѣровъ, которые назначены закономъ, или же въ большемъ числѣ посуды (въ трактирныхъ заведеніяхъ, находящихся въ мѣстностяхъ третьяго разряда) противъ опредѣленнаго закономъ (тамъ же, ст. 24), если заведеніе имѣетъ право торговли изъ раскупоренной посуды, а также за храненіе въ упомянутыхъ заведеніяхъ порожней посуды съ несмытымъ бандеролемъ, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста рублей.

28. За продажу водочныхъ издѣлій съ завода не изъ особаго подвала или отдѣленія, назначеннаго для храненія ихъ, а также за храненіе на заводѣ водочныхъ издѣлій внѣ означенныхъ помѣщеній, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей.

29. (Не примѣняется къ Царству Польскому).

30. (Не примѣняется къ Царству Польскому).

25. Za handel napojami spirytusowemi za patentem w zakładzie, na którego otwarcie nie otrzymano należytego zezwolenia (art. 333, 335, 336, 376 i 378 Ust. o akc. od nap.). winny ulegnie karze pieniężnéj do trzystu rubli, a wydany patent odbiera mu się aż do otrzymania należytego zezwolenia na otwarcie zakładu.

26. Za handel wyrobami wódczanemi z naczynia odetkanego w zakładzie traktyerniczym, niemającym ustanowionego świadectwa na tego rodzaju handel (art. 24 dod. do art. 271 Ust. o akc. od nap. podług dal. c. z r. 1879), winni, prócz obowiązku nabycia wzmiankowanego świadectwa lub zapłacenia jego wartości, ulegną: za pierwszym razem — karze pieniężnéj, równéj połowie ceny świadectwa; za drugim razem— karze pieniężnéj, równéj cenie świadectwa; za trzecim razem—takiéj saméj karze i, prócz tego, zamknięciu w wieży na czas od dwóch do czterech miesięcy i pozbawieniu prawa do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi.

27. Za zachowywanie w zakładach do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi wyrobów wódczanych: a) nie w tém naczyniu, w którém są wypuszczone z fabryki lub komory (art. 22 dod do art. 271 Ust. o akc. od nap. podług dal. c. z r. 1879); b) w naczyniu otwartém, jeżeli zakład nie ma prawa handlować wódkami z naczynia odetkanego; c) w naczyniu odetkaném nie téj wielkości, jaka jest wyznaczona przez prawo, albo w większéj liczbie naczynia (w zakładach traktyerniczych, znajdujących się w miejscowościach trzeciéj kategoryi) od téj, jaka jest oznaczona w prawie (tamże, art. 24), jeżeli zakład ma prawo prowadzenia handlu z naczynia odetkanego, tudzież za zachowywanie w tych zakładach próżnego naczynia z niezdjętą banderolą, winni ulegną karze pieniężnéj do stu rubli.

28. Za sprzedaż wyrobów wódczanych w fabryce nie z oddzielnego pomieszczenia lub oddziału, przeznaczonego do ich zachowania, oraz za zachowywanie w fabryce wyrobów wódczanych zewnątrz wzmiankowanych pomieszczeń winni ulegną karze pieniężnéj do pięćdziesięciu rubli.

29. (Nie stosuje się do Królestwa Polskiego).

30. (Nie stosuje się do Królestwa Polskiego).

31. За допущеніе распитія крѣпкихъ напитковъ въ торговомъ заведеніи, неснабженномъ установленнымъ патентомъ, виновные подвергаются наказанію, въ статьѣ 30 опредѣленному.

32. За неимѣніе надлежащей вывѣски, виновные подвергаются, за каждый заводъ, подвалъ, оптовый складъ или заведеніе для раздробительной продажи питей, въ коихъ допущено сіе нарушеніе, денежному взысканію: въ размѣрѣ тридцати рублей—когда нарушеніе будетъ учинено на заводѣ, въ подвалѣ или оптовомъ складѣ, и пятнадцати рублей—когда оно будетъ учинено въ заведеніи для раздробительной продажи питей.

33. За неприбитіе на видномъ мѣстѣ въ заводѣ, складѣ или заведеніи для торговли крѣпкими напитками свидѣтельства на выдѣлку питей или патента, виновные подвергаются за каждое свидѣтельство или патентъ, относительно которыхъ допущено сіе нарушеніе, денежному взысканію въ размѣрѣ десяти рублей.

34. За недопущеніе должностныхъ лицъ акцизнаго управленія или полицейскихъ чиновниковъ къ исполненію ихъ обязанностей по надзору за выдѣлкою и продажею питей и издѣлій изъ вина и спирта, на которыя распространяется дѣйствіе Устава о питейномъ сборѣ, виновные подвергаются заключенію въ смирительномъ домѣ или въ тюрьмѣ на время отъ двухъ до восьми мѣсяцевъ, или аресту отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ, или денежному взысканію отъ десяти до двухсотъ рублей.

Если же виновными будутъ при этомъ нанесены должностнымъ лицамъ оскорбленія или оказано сопротивленіе, сопровождавшееся насильственными дѣйствіями, то они подвергаются наказаніямъ по правиламъ о совокупности преступленій.

35. Опредѣленнымъ въ настоящихъ правилахъ денежнымъ взысканіямъ и конфискаціи, а также уплатѣ акциза и цѣны патента, виновный подвергается особо за каждое нарушеніе постановленій о питейномъ сборѣ, хотя бы этимъ лицомъ учинено было нѣсколько такихъ нарушеній, за которыя оно не понесло наказанія и которыя не покрыты давностью. Равнымъ образомъ, закрытіе заводовъ, складовъ и заведеній для торговли крѣпкими напитками, принадлежащихъ одному лицу, когда въ нихъ обнаружены нарушенія, влекущія принятіе этой мѣры, примѣняется по каждому изъ сихъ нарушеній отдѣльно. Упомянутымъ взысканіямъ и платежамъ, опредѣленнымъ за нарушенія правилъ Устава о питейномъ сборѣ, виновные, нарушившіе, сверхъ того, постановленія о торго-

31. Za dopuszczenie picia napojów spirytusowych w zakładzie handlowym, niezaopatrzonym w ustanowiony patent, winni ulegną karze, w artykule 30 określonéj.

32. Za nieposiadanie należytego szyldu winni ulegną: za każdą fabrykę, magazyn, skład hurtowy lub zakład do sprzedaży detalicznéj napojów, w których dopuszczono wykroczenia—karze pieniężnéj w wysokości trzydziestu rubli, gdy wykroczenie będzie popełnione w fabryce, magazynie lub składzie hurtowym i—piętnastu rubli, gdy będzie popełnione w zakładzie do sprzedaży detalicznéj napojów.

33. Za nieprzybicie w miejscu widocznem w fabryce, składzie lub zakładzie do handlu napojami spirytusowemi świadectwa na wyrób napojów lub patentu, winni ulegną za każde świadectwo lub patent, co do których dopuszczono się tego wykroczenia, karze pieniężnéj w wysokości dziesięciu rubli.

34. Za niedopuszczenie urzędników zarządu akcyznego albo urzędników policyjnych do wykonywania ich obowiązków w przedmiocie nadzoru nad wyrobem i sprzedażą napojów i wyrobów z okowity i spirytusu, na które rozciąga się moc obowiązująca Ustawy o akcyzie od napojów, winni ulegną zamknięciu w domu poprawy lub wieży na czas od dwóch do ośmiu miesięcy albo aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy albo karze pieniężnéj od dziesięciu do dwustu rubli.

Jeżeli zaś winni wyrządzą przytém urzędnikom obelgi albo okażą im opór, połączony z czynami gwałtownemi, ulegną karom podług przepisów o zbiegu przestępstw.

35. Określonym w niniejszych przepisach karom pieniężnym i konfiskacie oraz opłacie akcyzy i ceny patentu winny ulegnie oddzielnie za każde wykroczenie przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów; chociażby ta osoba popełniła kilka takich wykroczeń, za które nie wycierpiała kary i które się nie przedawniły. Podobnież, zamknięcie fabryk, składów i zakładów do handlu napojami spirytusowemi, należących do jednéj osoby, gdy w nich są wykryte wykroczenia, prowadzące za sobą przedsięwzięcie tego środka, stosuje się do każdego z tych wykroczeń zosobna. Wzmiankowanym karom i opłatom, określonym za wykroczenia przeciwko przepisom o akcyzie od napojów, winni, którzy naruszyli, prócz tego, postanowienia o handlu albo przepisy Ustawy celnéj i Ustawy o akcyzie od tytoniu albo też

вліе или правила Уставомъ таможеннаго и о табачномъ сборѣ или же правила объ акцизѣ съ сахара, подвергаются независимо отъ взысканій, установленныхъ за сіи послѣднія нарушенія.

36. Когда за нарушеніе постановленій о питейномъ сборѣ, совершенное во второй, третій или большее число разъ, опредѣлены въ законѣ взысканія болѣе строгія, нежели за первый разъ, то повтореніемъ нарушенія признается учиненіе онаго вновь послѣ вступленія въ законную силу судебнаго приговора, состоявшагося о предшествующемъ нарушеніи, или послѣ истеченія срока на обжалованіе послѣдовавшаго о таковомъ нарушеніи административнаго постановленія (ст. 501, 506 и 507 Уст. о пит. сбор.).

Примѣчаніе. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены въ дѣйствіе судебные уставы, повтореніемъ нарушенія признается также учиненіе онаго послѣ взноса обвиняемымъ денежнаго взысканія, опредѣленнаго управляющимъ акцизными сборами за предшествующее нарушеніе того же рода.

37. Отвѣтственными лицами за нарушенія правилъ Устава о питейномъ сборѣ на заводахъ и въ заведеніяхъ для торговли крѣпкими напитками, открытыхъ въ вѣдома Правительства, признаются: 1) на заводахъ—заводчикъ, арендаторъ, управляющій, отвѣтственный винокуръ и заводскіе служащіе и рабочіе, и 2) въ заведеніяхъ для торговли крѣпкими напитками—содержатели заведеній и ихъ прикащики или сидѣльцы.

38. Поименованныя въ статьѣ 37 лица подвергаются отвѣтственности на слѣдующихъ основаніяхъ:

1) заводчикъ или арендаторъ во всѣхъ случаяхъ, когда нарушеніе совершено имъ самимъ или хотя кѣмъ либо другимъ, но съ его согласія или вѣдома;

2) управляющій заводомъ—въ тѣхъ случаяхъ, когда нарушеніе совершено имъ самимъ или кѣмъ либо другимъ, съ его согласія или вѣдома, но безъ согласія или вѣдома заводчика или арендатора;

3) отвѣтственный винокуръ—когда нарушеніе учинено имъ самимъ или кѣмъ либо другимъ, съ его согласія или вѣдома, но безъ согласія или вѣдома заводчика, арендатора или управляющаго заводомъ;

przepisy o akcyzie od cukru, ulegną niezależnie od kar, określonych za te ostatnie wykroczenia.

36. Gdy zaś wykroczenie przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów zostało popełnione po raz drugi, trzeci lub więcéj określone są w prawie kary surowsze niż za pierwszy raz, to za powtórzenie wykroczenia uważa się popełnienie go powtórnie po uprawomocnieniu się wyroku sądowego, zapadłego co do poprzedniego wykroczenia, albo po upływie terminu do zaskarżenia zapadłego co do takiego wykroczenia postanowienia administracyjnego (art. 501, 506 i 507 Ust. o akc. od nap.).

Uwaga. W miejscowościach, gdzie zostały wprowadzone Ustawy sądowe, za powtórzenie wykroczenia uważa się również popełnienie go po wniesieniu przez oskarżonego kary pieniężnéj, wymierzonéj przez zarządzającego przychodami akcyznemi za poprzednie wykroczenie tego samego rodzaju.

37. Za osoby odpowiedzialne za wykroczenia przeciwko przepisom Ustawy o akcyzie od napojów w fabrykach i zakładach do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi, otwartych z wiadomością Rządu, uważają się: 1) w fabrykach — fabrykant, dzierżawca, zarządzający, odpowiedzialny gorzelany, oraz służący i robotnicy fabryczni i 2) w zakładach do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi —utrzymujący zakłady i ich subjekci.

38. Wyszczególnione w artykule 37 osoby ulegają odpowiedzialności na następujących zasadach:

1) fabrykant lub dzierżawca—zawsze, ilekroć wykroczenie popełnione zostało przez niego samego albo chociaż i przez kogo innego lecz za jego zgodzeniem się lub z jego wiadomością.

2) zarządzający fabryką—w tych razach, gdy wykroczenie zostało popełnione albo przez niego samego albo kogoś innego, za jego zgodzeniem się albo z jego wiadomością, lecz bez zgodzenia się i wiadomości fabrykanta lub dzierżawcy fabryki.

3) odpowiedzialny gorzelany — gdy wykroczenie zostało popełnione albo przez niego samego albo przez kogo innego, za jego zgodzeniem się lub z jego wiadomością, lecz bez zgodzenia się lub wiadomości fabrykanta, dzierżawcy albo zarządzającego fabryką.

4) заводскіе служащіе или рабочіе — когда нарушеніе учинено ими самими или, при ихъ участіи, посторонними лицами, безъ согласія или вѣдома заводчика, арендатора, управляющаго или отвѣтственнаго винокура;

5) содержатель заведенія для торговли крѣпкими напитками—во всѣхъ случаяхъ, когда нарушеніе учинено имъ самимъ или кѣмъ либо другимъ, съ его согласія или вѣдома;

6) прикащики и сидѣльцы заведеній—когда нарушеніе, учинено ими самими или, при ихъ участіи, посторонними лицами, безъ согласія или вѣдома содержателя заведенія.

39. Заводчикъ и содержатель заведенія подлежатъ отвѣтственности за нарушенія, учиненныя безъ ихъ согласія или вѣдома, лишь въ слѣдующихъ случаяхъ: 1) заводчикъ — когда нарушеніе учинено арендаторомъ, объ отдачѣ которому завода въ аренду не было заявлено установленнымъ порядкомъ акцизному управленію или прежде воспослѣдованія такого заявленія: 2) содержатель заведенія — когда нарушеніе учинено прикащикомъ, непмѣющимъ установленныхъ торговыхъ документовъ. Въ сихъ случаяхъ, заводчикъ или содержатель заведенія присуждаются лишь къ денежнымъ взысканіямъ, положеннымъ за нарушенія, учиненныя безъ его вѣдома и согласія, а опредѣленнымъ за сіи нарушенія аресту, тюремному заключенію и лишенію правъ на выдѣлку питей или торговлю оными подвергаются лица, непосредственно виновныя въ нарушеніяхъ.

Примѣчаніе. Отвѣтственность за допущенныя на заводѣ нарушенія переходитъ съ заводчика на арендатора со времени дѣйствительнаго поступленія завода въ арендное содержаніе. Срокъ этотъ долженъ быть указанъ въ заявленіи о передачѣ завода въ арендное содержаніе, подаваемомъ акцизному управленію за подписью арендатора и заводчика.

40. Денежныя взысканія, налагаемыя на лицъ указанныхъ въ пунктахъ 2—4 и 6 статьи 38, при неуплатѣ оныхъ подвергнутыми имъ лицами въ теченіи двухъ недѣль со времени вступленія въ законную силу судебнаго приговора или по прошествіи срока на обжалованіе административнаго постановленія, обращаются на заводчиковъ, арендаторовъ заводовъ или содержателей торговыхъ за-

4) służący lub robotnicy fabryczni—gdy wykroczenie zostało popełnione przez nich samych albo przy ich współudziale przez osoby obce, bez zgodzenia się lub wiadomości fabrykanta, dzierżawcy, zarządzającego albo odpowiedzialnego gorzelanego.

5) utrzymujący zakłady do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi—zawsze, ilekroć wykroczenie zostało popełnione przez niego samego, albo przez kogoś innego za jego zgodzeniem się lub z jego wiadomością.

6) subjekci zakładów — gdy wykroczenie zostało popełnione przez nich samych albo przy ich współudziale przez osoby obce, bez zgodzenia się lub wiadomości utrzymującego zakład.

39. Fabrykant i utrzymujący zakład podlega odpowiedzialności za wykroczenia, popełnione bez ich zgodzenia się lub wiadomości, jedynie w następujących wypadkach: 1) fabrykant — gdy wykroczenie zostało popełnione przez dzierżawcę a o zadzierżawieniu fabryki przez niego zarząd akcyzny w ustanowiony sposób nie był zawiadomiony albo — przed takiém zawiadomieniem; 2) utrzymujący zakład — gdy wykroczenie zostało popełnione przez subjekta, niemającego ustanowionych dokumentów handlowych. W tych razach fabrykant lub utrzymujący zakład skazują się jedynie na kary pieniężne, ustanowione za wykroczenia, popełnione bez jego wiadomości lub zgodzenia się, a określonym za te wykroczenia: aresztowi, zamknieciu w wieży i pozbawieniu praw do wyrabiania napojów lub prowadzenia handlu temi napojami ulegną osoby bezpośrednio winne tych wykroczeń.

Uwaga. Odpowiedzialność za dopuszczone w fabryce wykroczenia przechodzi z fabrykanta na dzierżawcę od czasu rzeczywistego przejścia fabryki w posiadanie dzierżawcy. Termin ten powinien być wskazany w deklaracyi co do wypuszczania fabryki w dzierżawę, podawanéj zarządowi akcyznemu z podpisem dzierżawcy i fabrykanta.

40. Kary pieniężne, wymierzane na osoby, wskazane w ustępach 2—4 i 6 artykułu 38, wrazie niezapłacenia ich przez skazanych na nie wciągu dwóch tygodni od czasu uprawomocnienia się wyroku sądowego albo po upływie terminu na zaskarżenie postanowienia administracyjnego, ściągają się z fabrykantów, dzierżawców fabryk lub utrzymujących zakłady handlowe, stosownie do kompetencyi, lecz je-

веденій, по принадлежности, но лишь въ размѣрѣ трехъ четвертей опредѣленной ко взысканію суммы. Остальная затѣмъ часть взыскивается съ виновныхъ въ нарушеніи и, при несостоятельности ихъ, замѣняется арестомъ, тюремнымъ заключеніемъ или работами, по правиламъ, постановленнымъ въ статьяхъ 84 и 85 Уложенія о наказаніяхъ.

41. Денежныя взысканія, наложенныя на заводчиковъ, арендаторовъ заводовъ и содержателей заведеній для торговли крѣпкими напитками, непосредственно виновныхъ въ нарушеніяхъ постановленій о питейномъ сборѣ, въ случаѣ неуплаты оныхъ сими лицами въ установленной статьею 40 срокъ, обращаются на имущество ихъ, а при недостаточности таковаго на покрытіе присужденной суммы—замѣняются арестомъ, тюремнымъ заключеніемъ или работами на основаніи статей 84 и 85 Уложенія о наказаніяхъ. Правило это не распространяется на тѣ случаи, когда денежныя взысканія обращены на заводчиковъ, арендаторовъ заводовъ или содержателей заведеній въ силу статьи 40 настоящихъ правилъ.

42. Взысканіе акциза за питья, сокрытыя отъ оплаты онымъ, а также взятіе патента или уплата стоимости его, со включеніемъ всѣхъ сборовъ, соединенныхъ съ полученіемъ патента, возлагаются всегда на заводчика, арендатора или содержателя заведенія, по принадлежности, не смотря на то, кто изъ означенныхъ въ статьѣ 37 лицъ признанъ виновнымъ въ нарушеніи.

43. Заводчикамъ, арендаторамъ заводовъ и содержателямъ заведеній для торговли крѣпкими напитками, внесшимъ, на основаніи статей 40 и 42, денежныя взысканія, акцизъ или стоимость патента, за нарушенія въ которыхъ обвинены служащія у нихъ лица, предоставляется искать, въ порядкѣ гражданскаго судопроизводуплаченныя ими суммы съ виновныхъ въ тѣхъ нарушеніяхъ.

44. Конфискаціи питей, припасовъ и матеріаловъ, удаленію изъ завода посуды и заводскихъ приспособленій, а также закрытію на время или навсегда заведенія для торговли крѣпкими напитками, заводчики, арендаторы и содержатели заведеній подвергаются лишь въ слѣдующихъ случаяхъ:

1) заводчики — когда нарушеніе учинено ими самими съ ихъ вѣдома (ст. 38), или хотя и безъ ихъ вѣдома, но на заводѣ, отданномъ въ аренду безъ заявленія о семъ установленнымъ порядкомъ акцизному управленію, или же прежде поспослѣдованія такого заявленія (ст. 39);

dynie w wysokości trzech czwartych wyznaczonéj do ściągnięcia sumy. Pozostała część ściąga się z winnych wykroczenia, a wrazie ich niewypłacalności, zamienia się na areszt, zamknięcie w wieży lub roboty, podług przepisów, postanowionych w artykułach 84 i 85 Kodeksu karnego.

41. Kary pieniężne, wymierzone na fabrykantów, dzierżawców fabryk lub utrzymujących zakłady do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi bezpośrednio, winnych wykroczeń przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów, wrazie niezapłacenia ich przez te osoby w terminie ustanowionym w artykule 40, ściągają się z ich majątku, a wrazie jeżeli tenże nie wystarcza na pokrycie zasądzonéj sumy—zamieniają się na areszt, zamknięcie w wieży albo roboty na zasadzie artykułów 84 i 85 Kodeksu karnego. Przepis ten nie stosuje się do tych wypadków, gdy kary pieniężne wymierzone są na fabrykantów, dzierżawców fabryk lub utrzymujących zakłady na mocy artykułu 40 niniejszych przepisów.

42. Opłata akcyzy za napoje utajone przed nią tudzież obowiązek wzięcia patentu lub zapłacenia jego wartości z nieodłącznemi od wzięcia patentu opłatami, ciąży zawsze fabrykanta, dzierżawcę lub utrzymującego zakład, stosownie do kompetencyi, bez względu na to, kto z osób, wzmiankowanych w artykule 37, uznany został za winnego wykroczenia.

43. Fabrykanci, dzierżawcy fabryk i utrzymujący zakłady do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi, którzy na zasadzie artykułów 40 i 42 zapłacili kary pieniężne, akcyzę lub wartość patentu za wykroczenia, o które są oskarżone osoby u nich służące, mają prawo poszukiwania, w drodze procesu cywilnego, sum przez nich zapłaconych, od winnych tych wykroczeń.

44. Konfiskacie napojów, produktów i materyałów, usunięciu z fabryki naczynia i przysposobień fabrycznych tudzież czasowemu lub na zawsze zamknięciu zakładu do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi, fabrykanci, dzierżawcy i utrzymujący zakłady ulegną jedynie w następujących wypadkach:

1) fabrykanci—gdy wykroczenie zostało popełnione albo przez nich samych albo z ich wiadomością (art. 38), albo chociażby i bez ich wiadomości lecz w fabryce, wypuszczonéj w dzierżawę bez zawiadomienia o tém w ustanowiony sposób zarządu akcyznego albo téż przed takiém zawiadomieniem (art. 39);

2) арендаторы заводовъ—когда нарушеніе учинено ими самими или съ ихъ вѣдома (п. 1 ст. 38); но въ семъ случаѣ судъ, опредѣляя за проступокъ положенныя въ законѣ наказанія, не постановляетъ однако объ удаленіи изъ завода посуды и заводскихъ приспособленій;

3) содержатели заведеній — когда нарушеніе учинено ими самими или съ вѣдома (п. 5 ст. 38), или же хотя и безъ ихъ вѣдома, но такимъ прикащикомъ или сидѣльцемъ, который не имѣетъ установленныхъ торговыхъ документовъ (статья 39).

45. Взысканіямъ, опредѣленнымъ за незаконный провозъ питей, подвергаются отправители и провозители. Но провозители по найму освобождаются отъ отвѣтственности, если, при задержаніи, не окажутъ сопротивленія и обнаружатъ нанимателей.

46. Когда въ нарушеніи правилъ Устава о питейномъ сборѣ признаны виновными нѣсколько лицъ, то опредѣленное за такое нарушеніе денежное взысканіе налагается не на каждаго изъ обвиненныхъ въ отдѣльности, а на всѣхъ ихъ въ совокупности, и распредѣляется между ними поровну.

47. Лишенные по суду одного изъ правъ по выдѣлкѣ питей или торговлѣ оными, какъ-то: права имѣть или арендовать заводы, на которые распространяется дѣйствіе Устава о питейномъ сборѣ, выдѣлывать питья и издѣлія изъ вина и спирта, производить торговлю крѣпкими напитками, либо служить на заводахъ, въ заводскихъ подвалахъ или въ заведеніяхъ для торговли крѣпкими напитками, признаются лишенными всѣхъ сихъ правъ въ совокупности. Равнымъ образомъ, лишенные права на производство всякой торговли и промысла признаются лишенными всѣхъ упомянутыхъ правъ.

48. Взыскиваемые съ виновныхъ акцизъ и патентный сборъ обращаются сполна въ доходъ государственнаго казначейства, а суммы сборовъ, соединенныхъ со взятіемъ патента, поступаютъ или въ пользу сего казначейства, или въ городскіе и земскіе доходы, по принадлежности. Изъ налагаемыхъ на виновныхъ денежныхъ взысканій и изъ денегъ, вырученныхъ отъ продажи конфискованныхъ предметовъ, а также изъ суммъ, составляющихъ стоимость питей, отпущенныхъ съ сокрытіемъ отъ оплаты акцизомъ, одна половина поступаетъ въ доходъ казны, а другая отдается открывателямъ, доносителямъ и понятымъ. Въ случаѣ отсутствія

2) dzierżawcy fabryk—gdy wykroczenie zostało popełnione przez nich samych lub z ich wiadomością (ust. 1 art. 38); lecz w tym razie sąd, określając za występek wyznaczone przez prawo kary, nie wydaje jednakże decyzyi co do usunięcia z fabryki naczynia i przysposobień fabrycznych;

3) utrzymujący zakłady—gdy wykroczenie zostało popełnione przez nich samych albo z ich wiadomoscią (ust. 5 art. 38); albo też chociażby i bez ich wiadomości lecz przez takiego subjekta, który nie ma ustanowionych dokumentów handlowych (art. 39).

45. Karom, określonym za nieprawne przewożenie napojów, ulegną wysyłający i przewożący. Jednakże przewożący z najmu uwalniają się od odpowiedzialności, jeżeli przy zatrzymaniu ich nie okażą oporu i wykryją najmujących.

46. Gdy winnemi wykroczenia przeciwko przepisom Ustawy o akcyzie od napojów uznanych będzie kilka osób, to określona za takie wykroczenie kara pieniężna wymierza się nie na każdego z oskarżonych oddzielnie, lecz na wszystkich łącznie i rozdziela się pomiędzy nich równo.

47. Pozbawieni sądownie jednego z praw do wyrobu napojów lub handlu niemi, jakoto: prawa posiadania lub dzierżawienia fabryk, do których stosuje się Ustawa o akcyzie od napojów, wyrabiania napojów i wyrobów z okowity i spirytusu, prowadzenia handlu napojami spirytusowemi, albo służenia w fabrykach, magazynach fabrycznych lub w zakładach do prowadzenia handlu napojami spirytusowemi, uznają się za pozbabionych wszystkich tych praw łącznie. Podobnież, pozbawieni prawa do prowadzenia wszelkiego handlu i przemysłu uznają się za pozbawionych wszystkich wzmiankowanych praw.

48. Ściągana z winnych akcyza i opłata patentowa obracają się całkowicie na rzecz Skarbu Państwa, a sumy opłat, nieodłącznych od wzięcia patentu, przechodzą albo na rzecz tegoż skarbu albo na rzecz właściwych dochodów miejskich i ziemskich. Z wymierzanych na winnych kar pieniężnych oraz z pieniędzy, otrzymywanych ze sprzedaży skonfiskowanych przedmiotów oraz z sum, stanowiących wartość napojów, wydanych z utajeniem przed akcyzą, jedna połowa idzie na rzecz Skarbu a druga oddaje się wykrywającym, donosicielom i tym, którzy schwytali winnych. Wrazie nieistnienia tych osób, połowa ta przechodzi również na rzecz Skarbu. Wykrywający dono-

таковыхъ, эта вторая половина обращается также въ доходъ казны. Открыватели, доносители и поимщики удовлетворяются изъ первыхъ поступившихъ по дѣлу суммъ, безразлично, будутъ ли то, денежныя взысканія, или другія поступленія, не имѣющія характера взысканій.

Примѣчаніе. Должностныя лица акцизнаго управленія исключая надсмотрщиковъ за производствомъ и продажею питей, пользуются означеннымъ денежнымъ вознагражденіемъ только при обнаруженіи ими нарушеній, предусмотрѣнныхъ статьями 3, 4 и 11 настоящихъ правилъ.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ.*

(С. У. и Р. П., 1883 г., 5 Іюля, N. 65, стр. 1076).

5.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О взысканіяхъ за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по симъ нарушеніямъ.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о взысканіяхъ за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по симъ нарушеніямъ Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ.*

28-го Мая 1883 г.

siciele lub chwytający winnych otrzymują wynagrodzenie z pierwszych sum, jakie w sprawie wpłyną, bez względu na to, czy to będą kary pieniężne czy inne wpływy, nie mające charakteru kar.

Uwaga. Urzędnicy zarządu akcyznego, z wyjątkiem dozorców fabrykacyi i sprzedaży napojów, korzystają z pomienionego wynagrodzenia pieniężnego tylko wrazie wykrycia przez nich wykroczeń, przewidzianych w artykułach 3, 4 i 11 niniejszych przepisów.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

5.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu i o sposobie prowadzenia spraw o te wykroczenia.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o karach, za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu i o sposobie prowadzenia spraw o te wykroczenia, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

28-go Maja 1883 r.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Законовъ, Государственной Экономіи и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ 19 и 23 Февраля и Общаго Собранія 2-го Мая 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ, Государственной Экономіи и Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ, и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о взысканіяхъ за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по симъ нарушеніямъ, *мнѣніемъ положилъ:*

I. Проектъ правилъ о взысканіяхъ за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по симъ нарушеніямъ поднести къ Высочайшему ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА утвержденію и, по воспослѣдованіи онаго, привести въ дѣйствіе во всѣхъ мѣстностяхъ, на которыя распространяется Высочайше утвержденный 18 Мая 1882 года Уставъ о табачномъ сборѣ.

II. Издаваемыя правила о взысканіяхъ за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ примѣнять также къ нарушеніямъ, совершеннымъ до ихъ обнародованія, за исключеніемъ тѣхъ случаевъ, когда въ новыхъ правилахъ положены взысканія болѣе строгія. Дѣйствіе же постановленій о порядкѣ производства дѣлъ объ упомянутыхъ нарушеніяхъ распространить на тѣ возникшія до ихъ обнародованія дѣла, подлежавшія, по прежнему порядку, разрѣшенію управляющихъ акцизными сборами, по которымъ не состоятся къ тому времени постановленія управляющихъ.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Praw, Ekonomii Państwowéj i Spraw Cywilnych i Duchownych z d. 19 i 23 Lutego i Ogólnego Zebrania z dnia 2 Maja 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwowéj i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansow o karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu i, o sposobie prowadzenia spraw o te wykroczenia, *uchwaliła zdanie*:

I. Projekt przepisów o karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu i o sposobie prowadzenia spraw co do tych wykroczeń przedstawić do Najwyższego JEGO CESARSKIEJ MOŚCI zatwierdzenia i po zatwierdzeniu wprowadzić w wykonanie w tych miejscowościach, na które rozciąga się zatwierdzona d. 18-go Maja 1882 roku Ustawa o akcyzie od tytoniu.

II. Wydawane obecnie przepisy o karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu zastosować również do wykroczeń, popełnionych przed ich opublikowaniem, z wyjątkiem tych wypadków, gdy w nowych przepisach zawarte są kary surowsze. Zaś moc obowiązującą postanowień o sposobie prowadzenia spraw o te wykroczenia zastosować i do tych wynikłych przed ich opublikowaniem spraw, podlegających w dotychczasowéj drodze decyzyi zarządzających przychodami akcyznemi, co do których nie zapadną do tego czasu postanowienia zarządzających.

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою написано:

Въ Москвѣ, „Быть по сему.“
28-го Мая 1883 года.

ПРАВИЛА

О ВЗЫСКАНІИ ЗА НАРУШЕНІЯ ПОСТАНОВЛЕНІЙ О ТАБАЧНОМЪ СБОРѢ И О ПОРЯДКѢ ПРОИЗВОДСТВА ДѢЛЪ ПО СИМЪ НАРУШЕНІЯМЪ.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О взысканіяхъ за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ.

1. Табаководы, за недозволенное пріобрѣтеніе табаку съ другихъ плантацій (ст. 7 Уст. о таб. сбор.), а равно за перевозку въ принадлежащіе имъ амбары и магазины, какъ снятаго съ собственныхъ плантацій, такъ и пріобрѣтеннаго табаку, по истеченіи опредѣленныхъ для того въ статьѣ 17 Устава о табачномъ сборѣ сроковъ, или далѣе указанныхъ въ той статьѣ предѣловъ, подвергаются денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей и конфискаціи всего незаконно пріобрѣтеннаго или перевезеннаго табаку.

2. Табаководы въ губерніяхъ Царства Польскаго, за разведеніе табаку безъ установленнаго объявленія или за несвоевременное объявленіе о томъ, гдѣ и какое пространство земли назначается ими подъ табачную плантацію, за разведеніе табаку на меньшемъ противъ опредѣленнаго пространствѣ или въ смѣшеніи съ другими растеніями, или не на сплошномъ участкѣ, а также за удержаніе собраннаго съ собственныхъ плантацій табаку въ мѣстѣ его разведенія послѣ назначеннаго статьею 3 Устава о табачномъ сборѣ срока, — подвергаются, сверхъ конфискаціи всего тайно или неправильно разведеннаго или удержаннаго въ мѣстѣ разведенія табаку, денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей.

3. Виновные въ провозѣ листоваго табаку безъ установленныхъ на то документовъ, когда таковые требуются закономъ (ст. 17 и 23 съ примѣч. Уст. о таб. сб.), подвергаются, сверхъ конфи-

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

w Moskwie
d. 28 Maja 1883 roku.

„Ma być podług tego."

PRZEPISY

O KARACH ZA WYKROCZENIA PRZECIWKO POSTANOWIENIOM O AKCYZIE OD TYTONIU I O SPOSOBIE PROWADZENIA SPRAW O TE WYKROCZENIA.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu.

Plantatorowie za niedozwolone nabywanie tytoniu z innych plantacyi (art. 7 Ust. o akc. od tyt.), jak również za przewóz do należących do nich spichlerzów i magazynów, tak zebranego z własnych plantacyi jak i nabytego tytoniu, po upływie określonych do tego w artykule 17 Ustawy o akcyzie od tytoniu terminów, albo poza ustanowione w tym artykule granice, ulegną karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli i konfiskacie wszystkiego nieprawnie nabytego lub przewiezionego tytoniu.

2. Plantatorowie tytoniu w guberniach Królestwa Polskiego, za plantowanie tytoniu bez ustanowionéj deklaracyi albo za niezawiadomienie we właściwym czasie o tém, gdzie i jaką przestrzeń ziemi przeznaczają pod plantacyę tytoniu, za plantowanie tytoniu na mniejszéj w porównaniu z określoną przestrzeni albo w połączeniu z innemi roślinami albo nie na jednym kawałku, tudzież za utrzymywanie zebranego z własnych plantacyj tytoniu w miejscu, w którém się plantuje, po oznaczonym w artykule 3 Ustawy o akcyzie od tytoniu terminie,—ulegną, oprócz konfiskaty wszystkiego, tajemnie lub nieprawidłowo plantowanego lub utrzymywanego w miejscu plantacyi tytoniu, karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli.

3. Winni przewożenia tytoniu liściowego bez ustanowionych na to dokumentów, gdy takowych wymaga prawo (art. 17 i 23 z uw. Ust. o akc. od tyt.), ulegną, oprócz konfiskaty tych partyj tytoniu

скаціи тѣхъ партій табаку и отдѣльныхъ помѣщеній съ нимъ, на которыя не окажется надлежащаго провознаго документа, денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей, если табакъ провозился на фабрику, а въ прочихъ случаяхъ—такому же взысканію не свыше ста рублей.

Если же предусмотрѣнное въ сей статьѣ нарушеніе имѣло послѣдствіемъ сокрытіе листоваго табаку отъ оплаты акцизомъ, то, сверхъ означенныхъ конфискаціи и денежнаго взысканія, виновные подвергаются аресту не свыше двухъ мѣсяцевъ.

4. За провозъ листоваго табаку съ надлежащими провозными документами, но съ отступленіемъ отъ другихъ правилъ, установленныхъ для перевозки табаку этого рода, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей, если неправильно провозимый табакъ былъ отпущенъ изъ таможенъ, свалочныхъ пунктовъ, складовъ или фабрикъ, или хотя и изъ другихъ мѣстъ, но отправлялся на фабрику, а въ прочихъ случаяхъ—такому же взысканію не свыше двадцати рублей.

Сему послѣднему взысканію подвергаются также виновные въ выпускѣ листоваго табаку изъ свалочнаго пункта безъ выставленія на помѣщеніяхъ требуемыхъ статьею 21 Устава о табачномъ сборѣ знаковъ и надписей.

5. За пріобрѣтеніе листоваго табаку лицами, не имѣющими на то права (ст. 6—8 Уст. о таб. сб.), а также за храненіе онаго внѣ мѣстъ, указанныхъ для сего закономъ, виновные подвергаются конфискаціи всего незаконно пріобрѣтеннаго или хранимаго ими табаку и денежному взысканію не свыше ста рублей.

6. Лица, не занимающіяся разведеніемъ табаку и непмѣющія табачной фабрики или оптоваго склада, за продажу листоваго табаку подвергаются, сверхъ конфискаціи всего такого табаку, у нихъ обнаруженнаго, и уплаты тройной цѣны того патента на оптовый складъ, какой имъ имѣть слѣдовало, денежному взысканію не свыше ста пятидесяти рублей.

Тѣмъ же взысканіямъ подвергаются фабриканты и складчики за продажу и отпускъ листоваго табаку не изъ склада или фабрики, а равно всѣ вообще лица за продажу листоваго табаку изъ тайныхъ или закрытыхъ, хотя бы и временно, складовъ и фабрикъ. При этомъ найденный внѣ законныхъ склада или фабрики листовой табакъ подлежитъ конфискаціи.

i oddzielnych z nim pomieszczeń, na które nie będzie ustanowionego dokumentu przewozowego, karze pieniężnéj do dwustu rubli, jeżeli tytoń przewozi się do fabryki, a w pozostałych wypadkach — takiéj saméj karze do stu rubli.

Jeżeli zaś skutkiem przewidzianego w tym artykule wykroczenia było utajenie tytoniu liściowego przed akcyzą, to, oprócz wzmiankowanéj konfiskaty i kary pieniężnéj, winni ulegną aresztowi do dwóch miesięcy.

4. Za przewóz tytoniu liściowego za należytemi dokumentami przewozowemi, lecz z odstąpieniem od innych przepisów, ustanowionych dla przewozu tytoniu tego rodzaju, winni ulegną karze pieniężnéj do pięćdziesięciu rubli, jeżeli nieprawidłowo przewożony tytoń był wypuszczony z komór, punktów składowych, składów lub fabryk, albo i z innych miejsc, lecz wysłany był do fabryki, a w pozostałych wypadkach—takiéj saméj karze do dwudziestu rubli.

Téj ostatniéj karze podlegają również winni wypuszczenia tytoniu liściowego z punktu składowego bez wystawienia na pomieszczeniu wymaganych w artykule 21 Ustawy o akcyzie od tytoniu znaków i napisów.

5. Za nabycie tytoniu liściowego przez osoby, niemające do tego prawa (art. 6—8 Ust. o akc. od nap.), tudzież za zachowywanie go zewnątrz miejsc, wskazanych do tego przez prawo, winni ulegną konfiskacie wszystkiego nieprawnie nabytego lub zachowywanego przez nich tytoniu i karze pieniężnéj do stu rubli.

6. Osoby, niezajmujące się plantowaniem tytoniu i niemające fabryki tabacznéj albo składu hurtowego, za sprzedaż tytoniu liściowego ulegną, oprócz konfiskaty wszystkiego takiego tytoniu u nich znalezionego i opłaty potrójnéj ceny tego patentu na skład hurtowy, jaki mieć byli powinni, karze pieniężnéj do stu pięćdziesięciu rubli.

Tym samym karom ulegną fabrykanci i składnicy za sprzedaż i wypuszczanie tytoniu liściowego nie ze składu lub fabryki, jak również wszyscy wogóle za sprzedaż tytoniu liściowego z tajemnych lub zamkniętych, chociażby czasowo tylko, składów i fabryk. Przytém znaleziony zewnątrz prawnie funkcyonujących składu lub fabryki tytoń liściowy ulega konfiskacie.

7. Табаководы, за продажу листоваго табаку не съ плантацій или разрѣшенныхъ имъ временныхъ складовъ, а также за продажу онаго на базарахъ или ярмаркахъ въ разстояніи болѣе пятидесяти верстъ отъ мѣста разведенія, или не съ возовъ, судовъ и лодокъ, подвергаются, сверхъ уплаты тройной цѣны патента на складъ и конфискаціи всего найденнаго у нихъ неправильно продаваемаго табаку, денежному взысканію не свыше ста рублей.

Тому же взысканію подвергаются виновные въ продажѣ листоваго табаку изъ свалочнаго пункта или же въ отпускѣ изъ него табаку не въ складъ или на фабрику, принадлежащіе тому же владѣльцу.

8. Складчики, за отпускъ листоваго табаку не въ склады, не на фабрики или за границу, сверхъ конфискаціи всего неправильно отпущеннаго табаку, подвергаются денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей.

Тому же взысканію подвергаются складчики за отпускъ иностраннаго листоваго табаку въ склады лицъ, не имѣющихъ права на торговлю симъ табакомъ, и табаководы — за отпускъ листоваго табаку въ лавки.

9. Табаководы и складчики, за продажу листоваго табаку меньшими количествами или въ помѣщеніяхъ меньшаго вѣса, нежели это требуется Уставомъ о табачномъ сборѣ (ст. 18, 21 и 22), подвергаются денежному взысканію: первые — не свыше двадцати пяти, а послѣдніе—не свыше двухсотъ рублей.

10. За открытіе свалочнаго пункта или временнаго оптоваго склада безъ разрѣшенія акцизнаго надзора, за содержаніе оныхъ, несогласно съ даннымъ разрѣшеніемъ или по истеченіи установленныхъ сроковъ (ст. 15 и 16 Уст. о таб сб.), а равно за невозвращеніе, по закрытіи свалочнаго пункта или временнаго оптоваго склада, выданныхъ на нихъ свидѣтельствъ, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста рублей.

Сему же взысканію подлежатъ виновные въ открытіи постоянныхъ оптовыхъ складовъ безъ заявленія о томъ акцизному надзору или внѣ мѣстъ, гдѣ таковые склады могутъ быть открываемы (ст. 47 Уст. о таб. сб.).

11. Въ случаѣ открытія противозаконнаго привоза листоваго табаку или табачныхъ издѣлій изъ мѣстъ, на которыя не распространяется дѣйствіе Устава о табачномъ сборѣ, или изъ за грани-

7. Plantatorowie tytoniu za sprzedaż tytoniu liściowego nie z plantacyj lub dozwolonych im składów tymczasowych tudzież za sprzedaż tego tytoniu na bazarach lub jarmarkach, w odległości więcéj niż pięćdziesiąt wiorst od miejsca plantacyi, albo z wozów, statków lub łódek ulegną: oprócz opłaty potrójnéj ceny patentu na skład oraz konfiskaty wszystkiego, znalezionego u nich, nieprawidłowo sprzedawanego tytoniu, karze pieniężnéj do stu rubli.

Téj saméj karze ulegną winni sprzedawania tytoniu liściowego z punktu składowego albo wydawania z niego tytoniu nie do składu lecz do fabryki, należącéj do tego samego właściciela.

8. Składnicy za wypuszczanie tytoniu liściowego nie do składów, nie do fabryk lub zagranicę, oprócz konfiskaty wszystkiego nieprawidłowo wypuszczonego tytoniu ulegną karze pieniężnéj do trzechset rubli.

Téj saméj karze ulegną składnicy za wypuszczanie tytoniu liściowego zagranicznego do składów osób, niemających prawa do prowadzenia handlu tym tytoniem, i plantatorowie tytoniu — za wypuszczanie tytoniu liściowego do sklepów.

9. Plantatorowie tytoniu i składnicy, za sprzedaż tytoniu liściowego w mniejszych ilościach albo w pomieszczeniach mniejszéj wagi, aniżeli tego wymaga Ustawa o akcyzie od tytoniu (art. 18, 21 i 22), ulegną karze pieniężnéj: pierwsi—do dwudziestu pięciu a ostatni—do dwustu rubli.

10. Za otwarcie punktu składowego albo tymczasowego składu hurtowego bez pozwolenia zarządu akcyznego, za utrzymywanie ich niezgodnie z wydaném pozwoleniem albo po upływie ustanowionych terminów (art. 15 i 16 Ust. o akc. od tyt.), jak również za niezwrócenie, po zamknięciu punktu składowego lub tymczasowego składu hurtowego, wydanych na nie świadectw, winni ulegną karze pieniężnéj do stu rubli.

Téjże saméj karze ulegną winni otwarcia stałych składów hurtowych bez zawiadomienia o tém zarządu akcyznego albo zewnątrz miejsc, gdzie takie składy mogą być otwierane (art. 47 Ust. o akc. od tyt.).

11. Wrazie wykrycia przeciwnego prawu przywożenia tytoniu liściowego albo wyrobów tabacznych z miejsc, na które nie rozciąga się moc obowiązująca Ustawy o akcyzie od tytoniu albo z zagranicy,

ци, поступается по правиламъ, указаннымъ въ Уставѣ таможенномъ (ст. 1583, 1599 и 1823 по прод. 1876 г.).

12. Когда виновные въ означенномъ въ статьѣ 11 проступкѣ оказали понятымъ и открывателямъ сопротивленіе, сопровождавшееся насильственными дѣйствіями, то они, сверхъ взысканій, на основаніи той же 11 статьи, если при сопротивленіи не сдѣлано другаго болѣе важнаго преступленія, подвергаются: лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и ссылкѣ на житье въ одну изъ отдаленныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, или отдачѣ въ рабочій домъ по четвертой степени статьи 33 Уложенія о наказаніяхъ.

13. За приготовленіе табаку или выдѣлку табачныхъ издѣлій внѣ фабрикъ, для собственнаго употребленія, но съ нарушеніемъ условій, предписанныхъ въ примѣчаніяхъ 1 и 2 къ статьѣ 12 Устава о табачномъ сборѣ, виновные, сверхъ конфискаціи незаконно приготовленныхъ или выдѣланныхъ ими табаку или табачныхъ издѣлій и уплаты слѣдующаго за оные акциза, а также конфискаціи орудій и снарядовъ, служившихъ для незаконнаго приготовленія табаку, подлежатъ денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей.

14. Виновные въ приготовленіи табаку или выдѣлкѣ табачныхъ издѣлій внѣ фабрикъ, не для собственнаго употребленія, а для сбыта, сверхъ конфискаціи всего оказавшагося у нихъ табаку или табачныхъ издѣлій, кромѣ обандероленныхъ, уплаты акциза за нихъ вдесятеро и тройной цѣны того патента на фабрику, какой имѣть слѣдовало, а также конфискаціи орудій, снарядовъ и вообще предметовъ, служившихъ для тайнаго приготовленія табаку или выдѣлки табачныхъ издѣлій,—подвергаются аресту не свыше трехъ мѣсяцевъ и денежному взысканію отъ десяти до пятисотъ рублей.

Если однако тайная, внѣ фабрикъ, выдѣлка табачныхъ издѣлій, съ цѣлію сбыта оныхъ, ограничивалась приготовленіемъ папиросъ изъ обандероленнаго табаку, то виновные подвергаются аресту не свыше одного мѣсяца и денежному взысканію отъ трехъ до ста рублей.

15. За приготовленіе табаку, а равно за выдѣлку табачныхъ издѣлій на фабрикѣ, устроенной тайно, либо закрытой или пріостановленной въ дѣйствіи, виновные, сверхъ конфискаціи всѣхъ найденныхъ на такой фабрикѣ необандероленныхъ табаку и табачныхъ издѣлій, равно какъ орудій, снарядовъ и вообще предметовъ,

postępuje się podług przepisów, wskazanych w Ustawie celnéj (art. 1583, 1599 i 1823 podług dal. c. z r. 1876).

12. Gdy winni wzmiankowanego w artykule 11 występku okazali chwytającym lub wykrywającym nadużycie opór, połączony z czynami gwałtownemi, to, oprócz kar, na zasadzie tegoż art. 11, jeżeli przy oporze nie popełniono innego ważniejszego przestępstwa, ulegną: pozbawieniu wszystkich szczególnych, osobiście i do stanu przywiązanych praw i przywilejów i zesłaniu na mieszkanie do jednéj z odleglejszych gubernij, oprócz Syberyjskich, albo zamknięciu w domu roboczym podług czwartego stopnia artykułu 33 Kodeksu karnego.

13. Za fabrykowanie tytoniu albo wyrobów tabacznych zewnątrz fabryk, na własny użytek, lecz z niezastosowaniem się do warunków, przepisanych w uwagach 1 i 2 do artykułu 12 Ustawy o akcyzie od tytoniu, winni, oprócz konfiskaty nieprawnie wyrobionego przez nich tytoniu lub wyrobów tabacznych i opłaty przypadającéj od niego akcyzy tudzież konfiskaty narzędzi i przyrządów, które służyły do nieprawnego wyrabiania tytoniu, ulegną karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli.

14. Winni fabrykowania tytoniu lub wyrobów tabacznych zewnątrz fabryk, nie dla własnego użytku lecz na sprzedaż, niezależnie od konfiskaty całéj ilości tytoniu albo wyrobów tabacznych, jaka się u nich okaże, oprócz obanderolowannych, opłaty za nie dziesięciokrotnéj akcyzy i potrójnéj ceny tego patentu na fabrykę, jaki mieć należało, tudzież konfiskaty narzędzi przyrządów i w ogóle przedmiotów, służących do tajnéj fabrykacyi tytoniu albo wyrobów tabacznych,—ulegną aresztowi do trzech miesięcy albo karze pieniężnéj od dziesięciu do pięciuset rubli.

Jeżeli jednakże tajemna, zewnątrz fabryk, fabrykacya wyrobów tabacznych, w celu ich zbywania, ograniczała się wyrabianiem papierosów z obanderolowanego tytoniu, to winni ulegną aresztowi do jednego miesiąca i karze pieniężnéj od trzech do stu rubli.

15. Za fabrykowanie tytoniu jak również wyrobów tabacznych w fabryce, urządzonéj tajemnie, albo zamkniętéj stale lub chwilowo, winni, prócz konfiskaty wszystkiego znalezionego w takiéj fabryce tytoniu i wyrobów tabacznych jak również narzędzi, przyrządów i w ogóle przedmiotów, służących do tajemnéj fabrykacyi, i zapłaty dziesię-

служившихъ для тайной фабрикаціи, и уплаты вдесятеро акциза за найденные необандероленными табакъ и табачныя издѣлія, а также тройной цѣны того патента, какой на фабрикѣ имѣть слѣдовало, — подвергаются тюремному заключенію на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ и денежному взысканію отъ трехсотъ до пятисотъ рублей. При этомъ, тайно устроенная или дѣйствовавшая фабрика закрывается.

Примѣчаніе. Взысканіе тройной цѣны патента не производится, если фабрика, на которой обнаружено предусмотрѣнное въ сей статьѣ нарушеніе, снабжена надлежащимъ патентомъ.

16. Лица, не занимающіяся изготовленіемъ и клейменіемъ гильзъ и папиросной бумаги по заказу фабрикантовъ, за приготовленіе, продажу или храненіе порожнихъ гильзъ отъ папиросъ и папиросной бумаги съ клеймами, установленными для табачныхъ фабрикантовъ, подвергаются, сверхъ конфискаціи означенныхъ гильзъ и бумаги, денежному взысканію не свыше ста рублей.

Тѣмъ же взысканію и конфискаціи подвергаются лица, приготовляющія, по заказу фабрикантовъ, гильзы и бумаги съ клеймами, за сбытъ оныхъ не на фабрики или за храненіе ихъ внѣ своихъ мастерскихъ и заведеній, а равно табачные фабриканты за продажу клейменныхъ гильзъ и бумаги или храненіе оныхъ внѣ фабрики.

17. Кто, не имѣя табачной фабрики и не занимаясь изготовленіемъ или продажею машинъ и инструментовъ, будетъ держать у себя, безъ особаго со стороны Министерства Финансовъ разрѣшенія, крошильные станки или какіе либо другіе снаряды для крошки, толченія или растиранія табаку, тотъ, сверхъ конфискаціи сихъ станковъ и снарядовъ, подвергается денежному взысканію не свыше ста рублей.

Тѣмъ же взысканію и конфискаціи подвергаются табачные фабриканты, не предъявившіе акцизному надзору, для приложенія клейма или печати, всѣхъ имѣющихся у нихъ станковъ и снарядовъ, служащихъ для крошки, толченія или растиранія табаку, а равно виновные въ провозѣ или переносѣ такихъ станковъ и снарядовъ безъ установленнаго на то свидѣтельства.

18. За невзятіе патента на фабрику или оптовый складъ, существующіе съ вѣдома акцизнаго надзора, виновный, сверхъ обязанности взять надлежащій по роду производимой выдѣлки табаку

ciokrotnéj akcyzy za znaleziony nieobanderolowany tytoń i wyroby tabaczne, tudzież potrójnéj ceny tego patentu, jaki w fabryce miéć należało, — ulegną zamknięciu w wieży na czas od dwóch do czterech miesięcy i karze pieniężnéj od trzechset do pięciuset rubli. Przytém tajemnie urządzona lub działająca fabryka zamyka się.

Uwaga. Potrójna cena patentu nie pobiera się, jeżeli fabryka, w któréj wykryto przewidziane w tym artykule wykroczenie, jest zaopatrzona w należyty patent.

16. Osoby, niezajmujące się wyrabianiem i klejeniem gilz i bibułki do papierosów na obstalunek fabrykantów, za wyrabiabianie, sprzedaż lub zachowywanie pustych gilz od papierosów i bibułki do papierosów ze stemplami ustanowionemi dla fabrykantów tabacznych, ulegną, prócz konfiskaty wzmiankowanych gilz i bibułki, karze pieniężnéj do stu rubli.

Téj saméj karze i konfiskacie ulegną osoby, wyrabiające, na obstalunek fabrykantów, gilzy i bibułkę ze stemplami, za sprzedawanie ich nie do fabryki lub za zachowywanie ich zewnątrz swoich warsztatów i zakładów, jak również fabrykanci tabaczni za sprzedaż stemplowanych gilz i bibułki albo zachowywanie ich zewnątrz fabryki.

17. Kto, nie mając fabryki tabacznéj i nie zajmując się wyrabianiem lub sprzedażą maszyn i instrumentów, będzie trzymał u siebie, bez szczególnego ze strony Ministerym Finansów pozwolenia, warsztaciki lub jakie inne narzędzia do kruszenia, tłuczenia lub rozcierania tytoniu, ten, prócz konfiskaty tych warsztacików i narzędzi, ulegnie karze pieniężnéj do stu rubli.

Téj saméj karze i konfiskacie ulegną fabrykanci tabaczni, którzy nie okazali zarządowi akcyznemu, w celu przyłożenia stempla lub pieczęci, wszystkich znajdujących się u nich warsztacików i narzędzi, służących do kruszenia, tłuczenia lub rozcierania tytoniu, jak również winni przewożenia lub przenoszenia takich warsztacików i narzędzi bez ustanowionego na to świadectwa.

18. Za niewzięcie patentu na fabrykę lub skład hurtowy, istniejące z wiadomością zarządu akcyznego, winni, prócz obowiązku wzięcia należytego, podług rodzaju wyrobu tytoniu lub handlu nim,

или торговли оным патентъ или уплатить его стоимость, подвергается денежному взысканію, равному двойной цѣнѣ патента, а фабрика или складъ, впредь до полученія патента, закрывается.

Если на оптовый складъ взятъ патентъ низшей цѣны, нежели по роду продаваемаго или хранимаго табаку имѣть слѣдовало, то виновный подвергается взысканію цѣны надлежащаго патента и, сверхъ того, конфискуется оказавшійся въ складѣ табакъ, не принадлежащій къ тѣмъ сортамъ или разрядамъ, продажа коихъ могла производиться по имѣющемуся на складъ патенту.

19. За храненіе или продажу табаку махорки въ складахъ, предназначенныхъ для высшихъ сортовъ табаку, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста рублей.

20. За пріемъ на фабрику или отпускъ съ оной листоваго табаку, корешковъ или остатковъ табачнаго производства безъ вѣдома акцизнаго надзора, а равно за пріемъ или отпускъ таковыхъ безъ провозныхъ документовъ или безъ записки по установленнымъ книгамъ, виновные, сверхъ взысканія акциза вдесятеро за незаконно отпущенные съ фабрики табакъ, корешки и остатки производства, подвергаются: въ первый разъ — аресту не свыше трехъ мѣсяцевъ и денежному взысканію отъ двухсотъ до пятисотъ рублей; во второй разъ—тѣмъ же взысканіямъ и конфискаціи всего оказавшагося на фабрикѣ сыраго табаку, а въ третій разъ—сверхъ конфискаціи всего оказавшагося на фабрикѣ сыраго табаку и денежнаго взысканія отъ трехсотъ до пятисотъ рублей, тюремному заключенію на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ и лишенію, на время до двухъ лѣтъ, права содержать табачныя фабрики и вообще заниматься приготовленіемъ и продажею табаку. Фабрика, на которой такое нарушеніе допущено въ третій разъ, закрывается.

21. За распаковку привезеннаго на фабрику листоваго табаку, до повѣрки его акцизнымъ надзоромъ, за сдачу листоваго табаку въ переработку безъ записки по книгѣ кладовой, а равно за нарушеніе правилъ о пріемѣ листоваго табаку въ кладовую, отпускѣ изъ кладовой на фабрику, а также выпускѣ таковаго табаку изъ фабрики (ст. 97 и 100 Уст. о таб. сб.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста пятидесяти рублей.

22. За пріемъ въ склады или свалочные пункты листоваго табаку безъ вѣдома акцизнаго надзора, а также за отпускъ изъ нихъ сего табаку безъ установленныхъ провозныхъ документовъ

patentu albo zapłacenia jego wartości, ulegną karze pieniężnéj, równéj podwójnéj cenie patentu, a fabryka lub skład, aż do otrzymania patentu zamyka się.

Jeżeli na skład hurtowy został wzięty patent niższéj ceny aniżeli podług rodzaju sprzedawanego lub zachowywanego tytoniu mieć należało, to od winnego pobiera się cena należytego patentu i, prócz tego, konfiskuje się tytoń, jaki się okazał na składzie, jeżeli nie należy do tych gatunków, których sprzedaż mogła być prowadzoną na mocy posiadanego na skład patentu.

19. Za zachowywanie lub sprzedaż tytoniu machorki w składach, przeznaczonych na wyższe gatunki tytoniu, winni ulegną karze pieniężnéj do stu rubli.

20. Za przyjmowanie do fabryki albo wypuszczanie z niéj tytoniu liściowego, korzonków lub pozostałości z fabrykacyi tabacznéj, bez wiadomości zarządu akcyznego, jak również za przyjmowanie lub wypuszczanie takowych bez dokumentów przewozowych albo bez zapisania do ustanowionych ksiąg, winni, prócz pobrania od nich dziesięciokrotnéj akcyzy za nieprawnie wypuszczony z fabryki tytoń, korzonki i pozostałości z fabrykacyi, ulegną: za pierwszym razem — aresztowi do trzech miesięcy i karze pieniężnéj od dwóchset do pięciuset rubli; za drugim razem—tym samym karom i konfiskacie wszystkiego tytoniu surowego, jaki się okaże w fabryce, a za trzecim razem, prócz konfiskaty wszystkiego tytoniu surowego, jaki się okaże w fabryce i kary pieniężnéj od dwóchset do pięciuset rubli,—zamknięciu w wieży na czas od dwóch do czterech miesięcy i pozbawieniu na czas do dwóch lat prawa utrzymywania fabryk tabacznych i wogóle zajmowania się wyrabianiem i sprzedażą tytoniu. Fabryka, w któréj dopuszczono się takiego wykroczenia po raz trzeci, zamyka się.

21. Za rozpakowanie przywiezionego do fabryki tytoniu liściowego, przed sprawdzeniem go przez zarząd akcyzny; za oddanie tytoniu liściowego do przeróbki bez zapisania do księgi magazynowéj, jak również za wykroczenia przeciwko przepisom o przyjmowaniu tytoniu liściowego do magazynu, wypuszczaniu z magazynu do fabryki, tudzież wypuszczaniu takiego tytoniu z fabryki (art. 97 i 100 Ust. o akc. od tyt.), winni ulegną karze pieniężnéj do stu pięćdziesięciu rubli.

22. Za przyjmowanie do składów lub punktów składowych, bez wiadomości zarządu akcyznego, tudzież za wypuszczanie z nich tego tytoniu bez ustanowionych dokumentów przewozowych albo bez za-

или безъ записки по книгамъ, виновный подвергается: въ первый разъ — сверхъ конфискаціи тайно принятаго или отпущеннаго съ означеннымъ нарушеніемъ порядка табаку, аресту не свыше трехъ мѣсяцевъ и денежному взысканію отъ пятидесяти до трехсотъ рублей; во второй разъ—тѣмъ же взысканіямъ и конфискаціи всего находящагося въ складѣ или свалочномъ пунктѣ табаку, а въ третій разъ—сверхъ взысканій и конфискаціи, опредѣленныхъ за второй разъ, лишенію, на время до одного года, права производить торговлю табакомъ, при чемъ складъ или свалочный пунктъ, въ которомъ допущено такое нарушеніе, закрывается.

23. За смѣшеніе поступившихъ въ махорочныя фабрики или махорочныя отдѣленія общихъ фабрикъ табаку махорки или корешковъ съ другимъ какимъ либо табакомъ, а равно за приготовленіе въ означенныхъ фабрикахъ и отдѣленіяхъ табаку, предназначаемаго къ выпуску подъ понижеинымъ бандеролемъ, изъ недозволенныхъ для того сортовъ листоваго табаку, виновные подвергаются: въ первый разъ—аресту не свыше одного мѣсяца и денежному взысканію не свыше ста рублей; во второй разъ—такому же аресту и денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей; въ третій разъ—аресту не свыше трехъ мѣсяцевъ, денежному взысканію не свыше четырехсотъ рублей и лишенію, на время до двухъ лѣтъ, права содержать фабрику, приготовлять табачныя издѣлія и производить ими торговлю. Сверхъ того, въ первые два раза конфискуется весь оказавшійся на махорочной фабрикѣ или въ махорочномъ отдѣленіи приготовленный и неприготовленный табакъ, а въ третій разъ, сверхъ такой же конфискаціи табаку, отбираются также всѣ предметы, служащіе для приготовленія табаку въ упомянутыхъ фабрикѣ или отдѣленіи. Фабрика, на которой предусмотрѣнныя въ сей статьѣ нарушенія допущены въ третій разъ, закрывается.

24. За храненіе на махорочной фабрикѣ или въ махорочномъ отдѣленіи общей фабрики табаку, не подлежащаго переработкѣ подъ понижеинымъ бандеролемъ (ст. 132 Уст. о таб. сб.), виновные, сверхъ конфискаціи такого табаку, подвергаются денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей.

За выпускъ съ фабрики табачныхъ издѣлій безъ бандеролей или съ бандеролями поврежденными или бывшими въ употребленіи, а также за выпускъ туземныхъ издѣлій подъ бандеролями, установленными для иностраннаго табаку, или не надлежащей сто-

pisania ich do ksiąg, winni ulegną: za pierwszym razem: oprócz konfiskaty tajemnie przywiezionego lub wypuszczonego z takiém naruszeniem porządku tytoniu, aresztowi do trzech miesięcy i karze pieniężnéj od pięćdziesięciu do trzechset rubli; za drugim razem — tym samym karom i konfiskacie wszystkiego znajdującego się w składzie lub punkcie składowym tytoniu, a za trzecim razem—prócz kar i konfiskaty, określonych jak za drugi raz, pozbawieniu na czas do roku jednego, prawa prowadzenia handlu tytoniem; przytém skład albo punkt składowy, w którym dopuszczono się takiego wykroczenia, zamyka się.

23. Za zmięszanie machorki i korzonków, które weszły do fabryk machorki lub oddziałów machorkowych fabryk ogólnych, z innym jakim tytoniem jak również za wyrabianie w tych fabrykach i oddziałach tytoniu, przeznaczonego do wypuszczania pod obniżoną banderolą, z niedozwolonych w tym celu gatunków tytoniu liściowego, winni ulegną: za pierwszym razem aresztowi do jednego miesiąca i karze pieniężnéj do stu rubli; za drugim razem—takiemu samemu aresztowi i karze pieniężnéj do dwustu rubli; za trzecim razem —aresztowi do trzech miesięcy, karze pieniężnéj do czterystu rubli i pozbawieniu na czas do dwóch lat prawa utrzymywania fabryki, fabrykowania wyrobów tabacznych i prowadzenia niemi handlu. Prócz tego, w pierwszych dwóch razach konfiskuje się wszystek tytoń wyrobiony i niewyrobiony, jaki się okaże w fabryce machorki lub w oddziale machorkowym; a za trzecim razem, oprócz takiéj konfiskaty tytoniu, odbierają się również wszystkie przedmioty, służące do wyrabiania tytoniu w fabryce lub oddziale. Fabryka, na któréj przewidzianych w tym artykule wykroczeń dopuszczono się po raz trzeci, zamyka się.

24. Za zachowywanie w fabryce machorki lub w oddziale machorkowym fabryki ogólnéj tytoniu niepodlegającego przeróbce pod obniżoną banderolą (art. 132 Ust. o akc. od tyt.), winni, prócz konfiskaty takiego tytoniu, ulegną karze pieniężnéj do dwustu rubli.

Za wypuszczanie z fabryki wyrobów tabacznych bez banderoli albo z banderolami uszkodzonemi lub już używanemi, tudzież za wypuszczanie wyrobów krajowych pod banderolami, ustanowionemi dla tytoniu zagranicznego, albo nie należytéj wartości, winni ulegną: za

имости, виновные подвергаются: въ первый разъ — сверхъ конфискаціи всѣхъ выпущенныхъ необандероленными или не надлежаще обандероленными издѣлій и уплаты за нихъ акциза вдесятеро, аресту не свыше трехъ мѣсяцевъ и денежному взысканію отъ двухсотъ до пятисотъ рублей; во второй разъ—сверхъ взысканій, конфискаціи и уплаты акциза какъ за первый разъ, конфискаціи всего найденнаго на фабрикѣ упакованнаго, но еще не обандероленнаго табаку, а въ третій разъ—сверхъ денежнаго взысканія, конфискаціи и уплаты акциза какъ за первый разъ, конфискаціи всѣхъ найденныхъ на фабрикѣ табаку и табачныхъ издѣлій, а также предметовъ, служащихъ для приготовленія табаку и табачныхъ издѣлій, тюремному заключенію на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ и лишенію, на время не свыше двухъ лѣтъ, права содержать табачныя фабрики и вообще заниматься приготовленіемъ и продажею табаку. Табачная фабрика, на которой такое нарушеніе допущено въ третій разъ, закрывается.

26. За приготовленіе на табачной фабрикѣ сигаръ, сигаретъ, пахитосъ и папиросъ съ уступленіемъ отъ предъявленныхъ акцизному надзору образцовъ, виновный подвергается денежному взысканію за каждую сотню папиросъ, сигаретъ или пахитосъ, не соотвѣтствующихъ предъявленнымъ образцамъ, не свыше трехъ рублей, а за каждую сотню сигаръ—не свыше пяти рублей.

27. За перепродажу или переуступку купленныхъ отъ казны бандеролей, а равно за пріобрѣтеніе бандеролей не у казны, виновные, сверхъ конфискаціи перепроданныхъ, переуступленныхъ или незаконно пріобрѣтенныхъ бандеролей, подвергаются денежному взысканію: перепродавшій или переуступившій — равному тройной, а пріобрѣвшій — равному двойной цѣнѣ бандеролей и, во всякомъ случаѣ, первый—въ размѣрѣ не менѣе пятидесяти, а послѣдній—не менѣе двадцати пяти рублей.

28. За допущеніе въ фабричномъ строеніи или на фабричномъ дворѣ постороннихъ заведеній, за устройство внутренняго сообщенія между имѣющимися при фабрикѣ квартирами и собственно фабричными помѣщеніями, или между кладовою листоваго табаку и прочими отдѣленіями фабрики, или между магазиномъ для продажи обандероленныхъ издѣлій и фабрикою либо фабричнымъ дворомъ, а равно за устройство на фабрикѣ болѣе одного выхода на улицу,

pierwszym razem—oprócz konfiskaty wszystkich wypuszczonych nieobanderolowanych albo nienależycie obanderolowannych wyrobów i opłaty za nie dziesięciokrotnéj akcyzy, aresztowi do trzech miesięcy i karze pieniężnéj od dwustu do pięciuset rubli; za drugim razem — oprócz kar, konfiskaty i opłaty akcyzy jak za pierwszy raz, konfiskacie wszystkiego, znalezionego w fabryce opakowanego lecz jeszcze nieobanderolowanego tytoniu; a za trzecim razem — oprócz kary pieniężnéj, konfiskaty i opłaty akcyzy jak za pierwszy raz, konfiskacie wszystkiego znalezionego w fabryce tytoniu i wyrobów tabacznych oraz przedmiotów do fabrykacyi tytoniu i wyrobów tabacznych służących, zamknięciu w wieży na czas od dwóch do czterech miesięcy i pozbawieniu na czas do dwóch lat prawa utrzymywania wyrobów tabacznych i w ogóle zajmowania się fabrykacyą i sprzedażą tytoniu. Fabryka tabaczna, w któréj się takiego wykroczenia dopuszczono po raz trzeci, zamyka się.

26. Za wyrabianie w fabryce tabacznéj cygar, cygaret, papierosów i pachitosów, z odstąpieniem od okazanych zarządowi akcyznemu wzorów, winni ulegną karze pieniężnéj za każdą setkę papierosów, cygaret lub pachitosów, nieodpowiadających okazanym wzorom, do trzech rubli, a za każdą setkę cygar—do pięciu rubli.

27. Za sprzedaż lub odstąpienie kupionych od skarbu banderoli, jak również za nabycie banderoli nie od Skarbu, winni, prócz konfiskaty odprzedanych, odstąpionych lub nieprawnie nabytych banderoli, ulegną karze pieniężnéj: ten, kto odprzedał lub odstąpił — równéj potrójnéj a nabywca—równéj podwójnéj cenie banderoli, i w każdym razie pierwszy—w wysokości najmniéj pięćdziesięciu, a ostatni—najmniéj dwudziestu pięciu rubli.

28. Za dopuszczenie w budynku fabrycznym, albo na podwórzu fabrycznem zabudowań postronnych, za urządzenie wewnętrznéj komunikacyi pomiędzy znajdującemi się przy fabryce mieszkaniami a właściwemi pomieszczeniami fabrycznemi albo pomiędzy magazynem tytoniu liściowego a innemi oddziałami fabryki, albo pomiędzy magazynem do sprzedaży wyrobów obanderolowanych a fabryką lub podwórzem fabrycznem, jak również za urządzenie w fabryce więcéj jak

виновные подвергаются денежному взысканію отъ ста до трехсотъ рублей, при чемъ дѣйствіе фабрики пріостановливается впредь до приведенія ея въ надлежащій видъ.

29. За неимѣніе на фабрикѣ особой кладовой готовыхъ издѣлій, въ требуемыхъ закономъ случаяхъ (ст. 83 Уст. о таб. сб.), за устройство этой кладовой не въ томъ зданіи, гдѣ производится упаковка готовыхъ издѣлій, за неснабженіе проволочными сѣтками оконъ въ подвальномъ и нижнемъ этажахъ фабрики, а въ случаѣ требованія управляющаго акцизными сборами—и въ прочихъ этажахъ, а равно за неисполненіе требованія акцизнаго надзора объ отводѣ особаго помѣщенія для занятій контролера и другихъ должностныхъ лицъ (ст. 81, 83 и 84 Уст. о таб. сб.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста рублей.

30. За несоблюденіе правилъ объ упаковкѣ, обандероленіи и укупоркѣ табачныхъ издѣлій на фабрикѣ, а также объ условіяхъ выпуска оныхъ изъ фабрики (ст. 111 и 112 Уст. о таб. сб.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей.

31. За храненіе на фабрикѣ или въ ея отдѣленіяхъ, или кладовой готовыхъ издѣлій пустыхъ или наполненныхъ табакомъ и упакованныхъ помѣщеній, безъ означенія на нихъ клейма или фирмы фабрики, а равно за храненіе пустыхъ помѣщеній изъ подъ табачныхъ издѣлій, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей.

32. За допущеніе на табачную фабрику постороннихъ лицъ, безъ разрѣшенія акцизнаго надзора, а равно за ненаблюденіе со стороны владѣльца фабрики и управляющаго оною за мастеровыми и рабочими, когда отсутствіе такого наблюденія имѣло послѣдствіемъ уносъ съ фабрики необандероленныхъ табаку или табачныхъ издѣлій (ст. 116 Уст. о таб. сб.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей.

33. За допущеніе непринадлежащихъ къ табачной фабрикѣ лицъ проживать въ занимаемыхъ фабрикою строеніяхъ или на одномъ съ нею дворѣ, виновный подвергается за каждое такое лицо денежному взысканію не свыше десяти рублей, при чемъ дѣйствіе фабрики пріостанавливается, впредь до удаленія постороннихъ лицъ изъ фабричныхъ строеній или двора.

34. За выпускъ изъ фабрики табачныхъ издѣлій, оклеенныхъ надлежащими бандеролями, но съ нарушеніемъ правилъ относи-

jednego wyjścia na ulicę, winni ulegną karze pieniężnéj od stu do trzechset rubli; przytém działanie fabryki wstrzymuje się aż do doprowadzenia jéj do należytego stanu.

29. Za nieposiadanie w fabryce oddzielnego magazynu wyrobów gotowych w wymaganych przez prawo wypadkach (art. 83 Ust. o akc. od tyt.), za urządzenie tego magazynu nie w tym budynku, gdzie się pakują wyroby tabaczne, za niezaopatrzenie w kraty okien w suterenach i w dolnych piętrach fabryki, a wrazie jeżeli zarządzający przychodami akcyznemi tego żąda—i w innych piętrach fabryki, jak również za niespełnienie żądania zarządu akcyznego co do wydzielenia oddzielnego pomieszczenia na zajęcia kontrolera i innych urzędników (art. 81, 82 i 84 Ust. o akc. od tyt.), winni ulegną karze pieniężnéj do stu rubli.

30. Za niezachowanie, przepisów co do upakowania, obanderolowania i ułożenia wyrobów tabacznych w fabryce, tudzież co do warunków wypuszczenia takowych z fabryki (art. 111 i 112 Ust. o akc. od tyt.), winni ulegną każe pieniężnéj do dwustu rubli.

31. Za zachowywanie w fabryce albo w jéj oddziałach albo w magazynie wyrobów gotowych, pustych albo napełnionych tytoniem i upakowanych pomieszczeń, bez oznaczenia na nich stempla ani firmy fabryki, jak również za zachowywanie pustych opakowań z wyrobów tabacznych winni ulegną karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli.

32. Za dopuszczenie do fabryki tabacznéj osób obcych bez zezwolenia zarządu akcyznego, jak również za brak nadzoru ze strony właściciela fabryki i zarządzającego nią nad majstrami i robotnikami, jeżeli brak takiego nadzoru pociągnął za sobą wyniesienie z fabryki nieobanderolowanego tytoniu lub wyrobów tabacznych (art. 116 Ust. o akc. od tyt.), winni ulegną karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli.

33. Za niedopuszczenie nienależących do fabryki tabacznéj osób do zamieszkiwania w zajmowanych przez fabrykę budowlach albo na jedném z nią podwórzu winny ulegnie za każdą taką osobę karze pieniężnéj do dziesięciu rubli; przytém działanie fabryki wstrzymuje się aż do chwili usunięcia osób obcych z budowli fabrycznych lub podwórza.

34. Za wypuszczanie z fabryki wyrobów tabacznych, oklejonych należytemi banderolami, lecz z naruszeniem przepisów co do

тельно помѣщеній, количества или вѣса тѣхъ издѣлій, означенія на помѣщеніяхъ цѣны и другихъ свѣдѣній, а также способа наложенія бандеролей, виновный подвергается: въ первый и во второй разъ—денежному взысканію, равному двойной, въ третій разъ—тройной, а послѣдующіе разы—четверной цѣнѣ бандеролей, наложенныхъ на помѣщенія, по которымъ допущены означенныя нарушенія, и во всякомъ случаѣ, въ размѣрѣ не менѣе десяти рублей.

35. За продажу табачныхъ издѣлій не изъ фабричнаго магазина, а изъ другихъ помѣщеній фабрики (ст. 148 Уст. о таб, сб.), виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста рублей.

36. За недозволенную торговлю табачными издѣліями безъ патента (ст. 185 и 186 Уст. о таб. сб.), а равно за храненіе сихъ издѣлій въ торговомъ заведеніи, не снабженномъ патентомъ, виновный, сверхъ обязанности взять надлежащій по роду торговли патентъ, если на полученіе таковаго имѣетъ право, а въ противномъ случаѣ уплатить стоимость онаго, подвергается денежному взысканію, равному двойной цѣнѣ патента.

Если же въ заведеніи, гдѣ производится храненіе или продажа табачныхъ издѣлій, имѣется патентъ, но низшей цѣны, чѣмъ бы слѣдовало, то виновный, сверхъ обязанности взять надлежащій патентъ или уплатить стоимость онаго, подвергается денежному взысканію, равному цѣнѣ патента.

37. За допущеніе куренія табаку въ трактирныхъ и другихъ заведеніяхъ, указанныхъ въ статьѣ 192 Устава о табачномъ сборѣ, если они не снабжены патентами или марками на табачную торговлю, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей.

38. За продажу, а въ торговыхъ заведеніяхъ также и за храненіе табачныхъ издѣлій безъ бандеролей, либо съ бандеролями поврежденными или бывшими уже въ употребленіи, либо имѣющими низшую противъ установленной стоимость, а равно за недозволенную продажу табачныхъ издѣлій поштучно (Уст. о таб. сб. ст. 195), виновные, сверхъ конфискаціи всѣхъ найденныхъ у нихъ табачныхъ издѣлій, кромѣ правильно обандероленныхъ, подвергаются аресту не свыше двухъ мѣсяцевъ, уплатѣ акциза вдесятеро за безбандерольныя или неправильно обандероленныя издѣлія и денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей. При этомъ, если означенныя нарушенія допущены въ третій разъ въ заведеніи для

pomieszczeń, ilości lub wagi tych wyrobów, oznaczenia na opakowaniach ceny i innych wiadomości, tudzież sposobu nałożenia banderoli, winny ulegnie: za pierwszym i drugim razem—karze pieniężnéj, równéj podwójnéj, za trzecim razem—potrójnéj, a za każdym razem następnie—poczwórnéj cenie banderoli, nałożonych na pomieszczenia, co do których dopuszczono tych wykroczeń, a w każdym razie — w ilości najmniéj dziesięciu rubli.

35. Za sprzedaż wyrobów tabacznych nie z magazynu fabrycznego, lecz z innych pomieszczeń fabryki (art. 148 Ust. o akc. od tyt.) winni ulegną karze pieniężnéj do stu rubli.

36. Za niedozwolony handel wyrobami tabacznemi bez patentu (art. 185 i 186 Ust. o akc. od tyt.), jak również za zachowanie tych wyrobów w zakładzie handlowym, niezaopatrzonym w patent, winny, prócz obowiązku wzięcia należytego podług rodzaju handlu patentu, jeżeli do otrzymania takowego ma prawo, a w przeciwnym razie—zapłacenia jego wartości, ulegnie karze pieniężnéj, równéj podwójnéj cenie patentu.

Jeżeli zaś w zakładzie, w którym zachowują się lub z którego sprzedają się wyroby tabaczne, znajduje się patent lecz niższéj ceny niżby należało, to winny, prócz obowiązku wzięcia należytego patentu lub zapłacenia jego wartości, ulegnie karze pieniężnéj, równéj cenie patentu.

37. Za dozwolenie palenia tytoniu w zakładach traktyerniczych i innych, wskazanych w artykule 192 Ustawy o akcyzie od tytoniu, jeżeli nie są zaopatrzone w patenty lub marki na handel tabaczny, winni ulegną karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli.

38. Za sprzedaż w zakładach handlowych również i za zachowywanie wyrobów tabacznych bez banderoli albo z banderolami uszkodzonemi, już używanemi, lub też wyższéj wartości od ustanowionéj, jak również za niedozwoloną sprzedaż wyrobów tabacznych na sztuki (Ust. o akc. od tyt. art. 195) winni, prócz konfiskaty wszystkich znalezionych u nich wyrobów tabacznych, oprócz prawidłowo obanderolowannych, ulegną aresztowi do dwóch miesięcy, opłacie akcyzy dziesięciokrotnéj za wyroby bez banderoli lub nieprawidłowo obanderolowane oraz karze pieniężnéj do dwustu rubli. Przytém jeżeli wspomniane wykroczenia popełniono po raz trzeci w zakładzie do handlu wyrobami tabacznemi, to zakład się zamyka, a utrzymujący

торговли табачными издѣліями, снабженномъ патентомъ, то оно закрывается и содержатель онаго лишается права производить торговлю табакомъ въ теченіи двухъ лѣтъ.

39. За храненіе въ указанныхъ въ статьѣ 200 Устава о табачномъ сборѣ квартирахъ и кладовыхъ табачныхъ издѣлій необандероленныхъ или въ открытыхъ обандероленныхъ помѣщеніяхъ въ количествѣ большемъ нежели дозволяется приведенною статьею, виновные, сверхъ конфискаціи всѣхъ неправильно хранимыхъ ими табачныхъ издѣлій, подвергаются взысканіямъ, въ статьѣ 38 опредѣленнымъ.

40. За продажу табаку и табачныхъ издѣлій, для коихъ назначены предѣльныя цѣны, высшими цѣнами противъ выставленныхъ на помѣщеніяхъ, виновные, сверхъ конфискаціи всего наличнаго табаку и издѣлій того же сорта и вида, какъ неправильно проданные, подвергаются денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей и, кромѣ сего, съ нихъ взыскивается тройная цѣна бандеролей, которыми должны были быть обложены неправильно проданные табакъ или издѣлія, соотвѣтственно цѣнѣ, полученной при продажѣ оныхъ.

41. За храненіе въ заведеніяхъ для торговли табакомъ табачныхъ издѣлій, уложенныхъ, сверхъ ихъ упаковки, еще въ другія наглухо задѣланныя помѣщенія, если эти послѣднія не предназначены для немедленной отправки покупателямъ (ст. 201 Уст. о таб. сб.), а равно за храненіе въ сихъ заведеніяхъ порожнихъ помѣщеній изъ подъ табачныхъ издѣлій, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше десяти рублей.

42. Фабриканты и торговцы табакомъ, первые—въ случаѣ отказа отпустить, по требованію акцизнаго надзора, поименованные въ статьѣ 117 Устава о табачномъ сборѣ табакъ и табачныя издѣлія, по выставленнымъ на помѣщеніяхъ цѣнамъ, съ опредѣленною тою же статьею скидкою, а вторые — за отказъ въ отпускѣ какъ акцизному надзору, такъ и частнымъ лицамъ указанныхъ въ статьѣ 197 Устава о табачномъ сборѣ табачныхъ издѣлій по выставленнымъ на помѣщеніяхъ цѣнамъ, подвергаются денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей.

43. За снятіе бандеролей съ помѣщеній табаку, а также за храненіе бывшихъ въ употребленіи бандеролей, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста рублей, а найденные у нихъ бандероли, бывшіе въ употребленіи, истребляются.

go pozbawia się prawa prowadzenia handlu tytoniem wciągu lat dwóch.

39. Za zachowywanie we wskazanych w artykule 200 Ustawy o akcyzie od tytoniu mieszkaniach i magazynach wyrobów tabacznych nieobanderolowanych albo w pomieszczeniach obanderolowanych otwartych, w ilości większéj od dozwolonéj w tym artykule, winni, prócz konfiskaty wszystkich nieprawidłowo zachowywanych przez nich wyrobów, ulegną karom w artykule 38 określonym.

40. Za sprzedaż tytoniu i wyrobów tabacznych, dla których oznaczone są najwyższe ceny, po cenach wyższych od wystawionych na pomieszczeniach, winni, prócz konfiskaty wszystkiego tytoniu, jaki się okaże i wyrobów tego samego gatunku i tejże postaci, co i nieprawidłowo sprzedane, ulegną karze pieniężnéj do pięćdziesięciu rubli i, prócz tego, ściąga się od nich potrójna cena banderoli, któremi powinny były być obłożone nieprawidłowo sprzedany tytoń i wyroby, odpowiednio do ceny, otrzymanéj przy ich sprzedaży.

41. Za zachowywanie w zakładach do handlu tytoniem wyrobów tabacznych, ułożonych, prócz ich opakowania, jeszcze i w inne na głucho zamknięte pomieszczenia, jeżeli te ostatnie nie są przeznaczone do bezzwłoczne o wysłania ich przez kupującego (art. 201 Ust. o akc. od tyt.), jak również za zachowywanie w tych zakładach próżnych pomieszczeń z wyrobów tabacznych, winni ulegną karze pieniężnéj do dziesięciu rubli.

42. Fabrykanci i handlujący tytoniem, pierwsi—wrazie odmowy wypuszczenia, na żądanie zarządu akcyznego, wzmiankowanych w artykule 117 Ustawy o akc. od tytoniu, tytoniu i wyrobów tabacznych po oznaczonych na pomieszczeniach cenach z określoném w tymże artykule potrąceniem, a drudzy—za odmowę wydania tak zarządowi akcyznemu jakoteż osobom prywatnym wskazanych w artykule 197 Ustawy o akcyzie od tytoniu wyrobów tabacznych po oznaczonych na pomieszczeniach cenach, ulegną karze pieniężnéj do pięćdziesięciu rubli.

43. Za zdjęcie banderoli z pomieszczeń z tytoniem tudzież za zachowywanie używanych banderoli winni ulegną karze pieniężnéj do stu rubli, a znalezione u nich banderole używane niszczą się.

Если означенныя нарушенія допущены на фабрикѣ или въ заведеніи для торговли табакомъ, то, сверхъ уничтоженія бандеролей, бывшихъ въ употребленіи, виновные подвергаются аресту не свыше одного мѣсяца и денежному взысканію отъ ста пятидесяти до трехсотъ рублей.

При совершеніи означенныхъ нарушеній на табачной фабрикѣ или въ заведеніи для торговли табакомъ въ третій разъ и, при томъ, самимъ хозяиномъ или съ его вѣдома, фабрика или заведеніе закрывается и, сверхъ того, виновный фабрикантъ или содержатель заведенія лишается, на время до одного года, права содержать табачную фабрику или заведеніе для торговли табакомъ.

44. За неимѣніе на табачныхъ фабрикахъ или въ складахъ надлежащихъ вѣсовъ и гирь, а также за несоблюденіе на фабрикахъ, въ складахъ и въ заведеніяхъ для торговли табакомъ правилъ о вывѣскахъ и о выставленіи патентовъ на видномъ мѣстѣ, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей.

45. За пріобрѣтеніе, для собственнаго употребленія, приготовленнаго табаку и табачныхъ издѣлій необандероленными или съ нарушенными бандеролями, за храненіе пріобрѣтенныхъ въ такомъ видѣ издѣлій, а равно за проносъ и провозъ подобныхъ издѣлій, виновные, сверхъ конфискаціи незаконно пріобрѣтенныхъ или принятыхъ для перевозки либо переноски издѣлій и уплаты за нихъ акциза вдесятеро, подвергаются денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей.

Если же сіи нарушенія были совершены съ цѣлію сбыта или сокрытія означенныхъ табаку и издѣлій, то виновные, сверхъ конфискаціи найденнаго у нихъ табаку и издѣлій и уплаты за нихъ акциза вдесятеро, подвергаются денежному взысканію отъ пятидесяти до двухсотъ рублей.

46. За неведеніе или неправильное веденіе на фабрикахъ, въ складахъ и свалочныхъ пунктахъ установленныхъ книгъ, за истребленіе или несохраненіе сихъ книгъ, за незаявленіе акцизному надзору объ утратѣ оныхъ по какому либо несчастному случаю, за неприложеніе къ книгамъ провозныхъ документовъ, а равно за непредъявленіе упомянутыхъ книгъ и документовъ по требованію акцизнаго надзора, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше двухсотъ рублей.

Jeżeli wzmiankowane wykroczenia popełniono w fabryce albo w zakładzie do handlu tytoniem, to, prócz zniszczenia banderoli używanych, winni ulegną aresztowi do jednego miesiąca i karze pieniężnéj od stu pięćdziesięciu do trzechset rubli.

Wrazie popełnienia tych wykroczeń w fabryce tabacznéj albo w zakładzie do handlu tytoniem po raz trzeci i przytém przez samego właściciela, albo z jego wiedzą, fabryka albo zakład zamyka się, i, prócz tego, winny fabrykant albo utrzymujący zakład pozbawia się, na czas do roku jednego, prawa utrzymywania fabryki tabacznéj lub zakładu do handlu tytoniem.

44. Za nieposiadanie w fabrykach tabacznych albo w składach należytych wag i gwichtów tudzież za nieprzestrzeganie w fabrykach składach i zakładach do handlu tytoniem przepisów o szyldach i o wystawianiu patentów w miejscu widocznem, winni ulegną karze pieniężnéj do dwudziestu pięciu rubli.

45. Za nabycie do własnego użytku gotowego tytoniu i wyrobów tabacznych bez banderoli albo z naruszonemi banderolami, za zachowywanie nabytych pod taką postacią wyrobów oraz za przenoszenie i przewożenie podobnych wyrobów, winni, prócz konfiskaty nieprawnie nabytych lub przyjętych do przewozu albo przeniesienia wyrobów i zapłacenia za nie dziesięciokrotnéj akcyzy, ulegną karze pieniężnéj do pięćdziesięciu rubli.

Jeżeli zaś te naruszenia zostały popełnione w celu zbycia lub ukrycia wzmiankowanego tytoniu i wyrobów, to winni, prócz konfiskaty znalezionego u nich tytoniu i wyrobów i zapłaty za nie dziesięciokrotnéj akcyzy, ulegną karze pieniężnéj od pięćdziesięciu do dwustu rubli.

46. Za nieprowadzenie lub nieprawidłowe prowadzenie w fabrykach, składach i punktach składowych ustanowionych ksiąg, za niezawiadomienie zarządu akcyznego o ich utracie wskutek jakiegobądź nieszczęśliwego wypadku, za niedołączenie do ksiąg dokumentów przewozowych jak również za nieokazanie tych ksiąg i dokumentów na żądanie zarządu akcyznego, winni ulegną karze pieniężnéj do dwustu rubli.

47. За неисправное веденіе на табачныхъ фабрикахъ, въ складахъ и свалочныхъ пунктахъ книгъ, за непредставленіе или несвоевременное представленіе ихъ на ревизію или выписокъ изъ нихъ акцизному управленію, когда это требуется Уставомъ о табачномъ сборѣ, за несвоевременное взятіе новыхъ книгъ и другія отступленія отъ правилъ отчетности, а также за несоблюденіе правилъ о составленіи и выдачѣ документовъ на провозъ листоваго табаку, о пріемѣ на фабрики и храненіи бандеролей, о храненіи и представленіи акцизному надзору дубликатовъ и талоновъ отъ книгъ провозныхъ документовъ, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей.

48. За недопущеніе должностныхъ лицъ акцизнаго надзора или полиціи къ исполненію обязанностей ихъ по надзору за приготовленіемъ, продажею или провозомъ табаку и табачныхъ издѣлій, а въ губерніяхъ Царства Польскаго — и за разведеніемъ табаку, а также за содержаніемъ и провозомъ крошильныхъ станковъ и другихъ орудій и снарядовъ для крошенія, толченія и растиранія табаку, виновные въ томъ, независимо отъ денежныхъ взысканій за нарушенія, для сокрытія коихъ они воспрепятствовали должностному лицу исполнить его обязанность, подвергаются заключенію въ смирительномъ домѣ или тюрьмѣ на время отъ двухъ до восьми мѣсяцевъ, или аресту отъ семи дней до трехъ мѣсяцевъ, или денежному взысканію отъ десяти до двухсотъ рублей.

Если же при этомъ будутъ нанесены должностнымъ лицамъ оскорбленія или оказано сопротивленіе, сопровождавшееся насильственными дѣйствіями, то виновные подвергаются наказаніямъ по правиламъ о совокупности преступленій.

49. За поддѣлку упоминаемыхъ въ Уставѣ о табачномъ сборѣ бандеролей, патентовъ, документовъ или иныхъ бумагъ, а также печатей, равно какъ за употребленіе поддѣльныхъ или участіе въ ихъ поддѣлкѣ, виновные, независимо отъ наказаній, постановленныхъ въ статьѣ 554 Уложенія о наказаніяхъ, подвергаются, если они занимались разведеніемъ, приготовленіемъ или продажею табаку, конфискаціи всего найденнаго въ ихъ домѣ, складѣ или лавкѣ табаку, а на фабрикѣ, кромѣ того, орудій, снарядовъ и вообще предметовъ, служащихъ для приготовленія табаку и табачныхъ издѣлій.

50. Опредѣленнымъ въ настоящихъ правилахъ денежнымъ сыскаміямъ и конфискаціи, а также уплатѣ акциза въ единичномъ

47. Za nieprawidłowe prowadzenie w fabrykach tabacznych, składach i punktach składowych ksiąg, za nieprzedstawienie lub przedstawienie ich w niewłaściwym czasie do rewizyi albo wyciągów z nich zarządowi akcyznemu, gdy tego wymaga Ustawa o akcyzie od tytoniu, za niewzięcie we właściwym czasie nowych ksiąg i inne odstąpienia od przepisów o sprawozdaniach, tudzież za nieprzestrzeganie przepisów co do sporządzenia i wydawania dokumentów na przewóz tytoniu liściowego, co do przyjmowania do fabryk i zachowania banderoli, co do zachowania i przedstawienia zarządowi akcyznemu duplikatów i talonów z ksiąg dokumentów przewozowych, winni ulegną karze pieniężnéj do pięćdziesięciu rubli.

48. Za niedopuszczenie urzędników zarządu akcyznego lub policyi do wykonywania ich obowiązków nadzoru nad wyrobem, sprzedażą lub przewozem tytoniu i wyrobów tabacznych, a w guberniach Królestwa Polskiego i nad plantacyą tytoniu oraz nad utrzymywaniem i przewożeniem warsztacików do kruszenia i innych narzędzi i przyrządów do kruszenia, tłuczenia i rozcierania tytoniu, winni tego, niezależnie od kar pieniężnych za wykroczenia, dla utajenia których przeszkodzili urzędnikowi spełnić ten obowiązek, ulegną: zamknięciu w domu poprawy lub wieży na czas od dwóch do ośmiu miesięcy, albo aresztowi od siedmiu dni do trzech miesięcy albo karze pieniężnéj od dziesięciu do dwustu rubli.

Jeżeli zaś przytém urzędnikom wyrządzone będą obelgi lub okazanym będzie opór ich władzy, któremu towarzyszyły czyny gwałtowne, winni ulegną karom podług przepisów o zbiegu przestępstw.

49. Za podrabianie wzmiankowanych w Ustawie o akcyzie od tytoniu banderoli, patentów, dokumentów lub innych papierów, tudzież pieczęci, jak również za używanie podrobionych lub udział w ich podrabianiu, winni, niezależnie od kar, postanowionych w artykule 554 Kodeksu karnego, ulegną: jeżeli się zajmowali plantacyą, wyrobem lub sprzedażą tytoniu, konfiskacie wszystkiego znalezionego w ich domu, składzie lub sklepie tytoniu, a w fabryce, prócz tego, — narzędzi, przyrządów i w ogóle przedmiotów, służących do przygotowania tytoniu i wyrobów tabacznych.

50. Określonym w niniejszych przepisach karom i konfiskacie tudzież opłacie akcyzy w pojedyńczéj albo powiększonéj wysokości

или увеличенномъ размѣрѣ и цѣны патента, виновный подвергается особо за каждое нарушеніе постановленій о табачномъ сборѣ, хотя бы этимъ лицомъ учинено было нѣсколько такихъ нарушеній, за которыя оно еще не понесло наказанія и которыя не покрыты давностью. Равнымъ образомъ, закрытіе фабрикъ, складовъ и заведеній для торговли табакомъ, когда въ нихъ обнаружены нарушенія, влекущія принятіе этой мѣры, примѣняется по каждому изъ сихъ нарушеній отдѣльно. Упомянутымъ взысканіямъ и платежамъ, опредѣленнымъ за нарушеніе правилъ Устава о табачномъ сборѣ, виновные, нарушившіе, сверхъ сего, постановленія о торговлѣ или правила Уставовъ таможеннаго и о питейномъ сборѣ, или же правила объ акцизѣ съ сахара, подвергаются, независимо отъ взысканій, которымъ они подлежатъ за сіи послѣднія нарушенія.

51. Когда за нарушеніе постановленій о табачномъ сборѣ, совершенное во второй, третій или большее число разъ, опредѣлены взысканія болѣе строгія, нежели за первый разъ, то повтореніемъ нарушенія признается учиненіе онаго вновь послѣ вступленія въ законную силу судебнаго приговора, состоявшагося о предшествующемъ нарушеніи, или послѣ истеченія срока, опредѣленнаго на обжалованіе послѣдовавшаго о таковомъ нарушеніи административнаго постановленія (ст. 79 п. 11 и 13).

Примѣчаніе. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены въ дѣйствіе судебные уставы, повтореніемъ нарушенія признается также учиненіе онаго послѣ взноса денежнаго взысканія, опредѣленнаго управляющимъ акцизными сборами за предшествующее нарушеніе того же рода.

52. Размѣръ денежныхъ взысканій, опредѣляемыхъ по цѣнѣ патента или по количеству невнесеннаго своевременно акциза, исчисляется: а) по цѣнѣ годоваго патента для мѣстности, гдѣ учинено нарушеніе, на тотъ родъ фабрикъ или заведеній для торговли табакомъ, который соотвѣтствуетъ приготовленію или торговлѣ табакомъ, незаконно производившимся виновнымъ, и б) по цѣнѣ высшаго бандероля, соотвѣтствующаго роду табачныхъ издѣлій, въ незаконномъ приготовленіи, храненіи или торговлѣ коими обвиняемый признанъ виновнымъ.

53. Отвѣтственными лицами за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ на фабрикахъ, въ складахъ и въ заведеніяхъ для торговли табачными издѣліями признаются: на фабрикахъ — фабрикантъ, управляющій или прикащикъ, служащіе или рабочіе,

oraz ceny patentu, winny ulegnie oddzielnie za każde wykroczenie przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu; chociażby popełnił kilka takich wykroczeń, za które jeszcze nie był ukarany i które się nie przedawniły. Podobnież, zamknięcie fabryk, składów i zakładów do handlu tytoniem, gdy w nich wykryte są wykroczenia prowadzące za sobą przedsięwzięcie tego środka, stosuje się do każdego z tych wykroczeń zosobna. Wzmiankowanym karom i opłatom, określonym za wykroczenia przeciwko przepisom Ustawy o akcyzie od tytoniu, winnni, którzy naruszyli, prócz tego, postanowienia o handlu lub przepisy Ustaw o akcyzie od napojów, albo też przepisy Ustaw o akcyzie od cukru, ulegną, niezależnie od kar, którym podlegają za te naruszenia.

51. Gdy za wykroczenie przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu, popełnione po raz drugi, trzeci lub więcéj, są określone kary surowsze niż za pierwszy raz, to za powtórzenie wykroczenia uważa się popełnienie go ponownie po uprawomocnieniu się wyroku sądowego zapadłego co do poprzedniego wykroczenia, albo po upływie terminu, określonego na zaskarżenie zapadłego co do takiego wykroczenia postanowienia administracyjnego (art. 79 Ust. 11 i 13).

Uwaga. W miejscowościach, gdzie zostały wprowadzone w wykonanie Ustawy sądowe, za powtórzenie wykroczenia uważa się rownież popełnienie go po wniesieniu kary pieniężnéj, określonéj przez zarządzającego przychodami akcyznemi za poprzednie wykroczenie tego samego rodzaju.

52. Wysokość kar pieniężnych, określonych podług ceny patentu lub podług ilości niewniesionéj we właściwym czasie akcyzy, oblicza się: a) podług ceny patentu rocznego dla miejscowości, gdzie wykroczenie zostało popełnione, na ten rodzaj fabryk lub zakładów do handlu tytoniem, który odpowiada fabrykacyi lub handlowi tytoniem, nieprawnie prowadzonym przez winnego i b) podług ceny wyższéj banderoli, odpowiadającéj rodzajowi wyrobów tabacznych, których nieprawnego wyrobu, zachowywania lub sprzedaży oskarżony został uznany za winnego.

53. Za odpowiedzialnych za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu w fabrykach, składach i w zakładach do handlu wyrobami tabacznemi uznają się: fabrykant, zarządzający albo subjekt, służący lub robotnicy, a w składach i w zakładach do

а въ складахъ и въ заведеніяхъ для торговли табачными издѣліями—содержатели сихъ складовъ и заведеній и прикащики или сидѣльцы.

54. Поименованныя въ предшедшей статьѣ лица подвергаются отвѣтственности на слѣдующихъ основаніяхъ:

1) Фабрикантъ—во всѣхъ случаяхъ, когда нарушеніе совершено имъ самимъ или хотя бы кѣмъ либо другимъ, но съ его согласія или вѣдома;

2) управляющій фабрикою или прикащикъ — въ тѣхъ случаяхъ, когда нарушеніе учинено имъ самимъ или же кѣмъ либо другимъ, съ его согласія или вѣдома, но безъ согласія или вѣдома фабриканта;

3) прочіе служащіе и рабочіе на фабрикѣ — когда нарушеніе учинено ими самими или, при ихъ участіи, посторонними лицами, но безъ согласія или вѣдома фабриканта, управляющаго или прикащика;

4) содержатель табачнаго склада или заведенія для торговли табачными издѣліями — во всѣхъ случаяхъ, когда нарушеніе учинено имъ самимъ или хотя бы кѣмъ либо другимъ, но съ его согласія или вѣдома;

5) прикащики и сидѣльцы въ табачныхъ складахъ и заведеніяхъ для торговли табачными издѣліями—когда нарушеніе учинено ими самими или, при ихъ участіи, посторонними лицами, но безъ согласія или вѣдома содержателя.

55. Денежныя взысканія, налагаемыя на лицъ, указанныхъ въ пунктахъ 2, 3 и 5 статьи 54, при переуплатѣ оныхъ подвергнутыми имъ лицами въ теченіи двухъ недѣль со времени вступленія въ законную силу судебнаго приговора или по прошествіи срока, опредѣленнаго на обжалованіе административнаго постановленія, обращаются на фабрикантовъ, складчиковъ или содержателей торговыхъ заведеній, по принадлежности, но лишь въ размѣрѣ трехъ четвертей опредѣленной ко взысканію суммы. Остальная затѣмъ часть взыскивается съ виновныхъ въ нарушеніи и, при несостоятельности ихъ, замѣняется арестомъ, тюремнымъ заключеніемъ или работами, по правиламъ, постановленнымъ въ статьяхъ 84 и 85 Уложенія о наказаніяхъ.

56. Денежныя взысканія, наложенныя на фабрикантовъ, складчиковъ и содержателей заведеній для торговли табакомъ, не-

handlu wyrobami tabacznemi — utrzymujący te składy i zakłady i subjekci.

54. Wyszczególnione w poprzedzającym artykule osoby ulegną odpowiedzialności na następujących zasadach:

1) Fabrykant—zawsze, ilekroć wykroczenie on sam popełnił lub chociażby kto inny lecz z jego zgodzeniem się lub z jego wiedzą.

2) zarządzający fabryką lub subjekt—w tym razach, gdy wykroczenie popełnił on sam lub ktoś drugi z jego zgodzeniem się lub z jego wiedzą, lecz bez zgodzenia się i bez wiedzy fabrykanta;

3) inni służący i robotnicy w fabryce—gdy wykroczenie popełnili oni sami lub przy ich współudziale osoby obce, lecz bez zgodzenia się i bez wiedzy fabrykanta, zarządzającego fabryką lub subjekta.

4) utrzymujący skład tabaczny lub zakład do handlu wyrobami tabacznemi—zawsze, ilekroć wykroczenie popełnił on sam lub ktoś inny lecz z jego zgodzeniem się lub z jego wiedzą.

5) subjekci w zakładach tabacznych i zakładach do handlu wyrobami tabacznemi—gdy wykroczenie popełnili oni sami albo, przy ich współudziale, osoby obce, lecz bez zgodzenia się i bez wiedzy utrzymującego.

55. Kary pieniężne, wymierzane na osoby, wskazane w ustępach 2, 3 i 5 artykułu 54, wrazie niezapłacenia ich przez skazanych na nie wciągu dwóch tygodni od czasu uprawomocnienia się wyroku, albo po upływie terminu, określonego na zaskarżenie postanowienia administracyjnego, ściągają się z fabrykantów, składników lub utrzymujących zakłady handlowe, stosownie do kompetencyi, lecz tylko w ilości trzech czwartych sumy, jaka ma być pobraną. Pozostała część ściąga się z winnych wykroczenia a wrazie ich niewypłacalności zamienia się na areszt, zamknięcie w wieży lub na roboty, podług przepisów, postanowionych w artykułach 84 i 85 Kodeksu karnego.

56. Kary pieniężne nałożone na fabrykantów, składników i utrzymujących zakłady do handlu tytoniem, bezpośrednio winnych

посредственно виновныхъ въ нарушеніяхъ постановленій о табачномъ сборѣ, при неуплатѣ оныхъ сими лицами въ установленный статьею 55 срокъ, обращаются на ихъ имущество, а при недостаточности таковаго на покрытіе присужденной суммы — замѣняются арестомъ, тюремнымъ заключеніемъ или работами, на основаніи статей 84 и 85 Уложенія о наказаніяхъ. Правило это не распространяется на тѣ случаи, когда денежныя взысканія обращены на фабрикантовъ, складчиковъ или содержателей заведеній, въ силу статьи 55 настоящихъ правилъ.

57. По нарушеніямъ, совершеннымъ на фабрикѣ, въ складѣ или въ заведеніи для торговли табакомъ, уплата акциза въ единичномъ или увеличенномъ размѣрѣ за табакъ и издѣлія, сокрытые отъ оплаты онымъ, а также обязанность взятія патента или уплаты его стоимости, возлагаются всегда на фабриканта, складчика или содержателя торговаго заведенія, по принадлежности, не смотря на то, кто изъ указанныхъ въ статьѣ 53 лицъ признанъ виновнымъ въ означенныхъ нарушеніяхъ.

58. Фабрикантамъ, складчикамъ и содержателямъ заведеній для торговли табакомъ, внесшимъ, на основаніи статей 55 и 57, денежныя взысканія, акцизъ или стоимость патента, за нарушенія, въ которыхъ обвинены служащія у нихъ лица, предоставляется искать въ порядкѣ гражданскаго судопроизводства уплаченныхъ ими суммъ съ виновныхъ въ тѣхъ нарушеніяхъ.

59. Конфискація табаку, табачныхъ издѣлій и орудій или предметовъ, служащихъ для приготовленія табаку, а также закрытіе фабрики, склада или заведенія для торговли табакомъ, не назначаются, если влекущія эти послѣдствія нарушенія учинены на фабрикѣ, въ складѣ или торговомъ заведеніи безъ вѣдома и согласія фабриканта, складчика или содержателя.

60. Табаководы подвергаются взысканіямъ, опредѣленнымъ за нарушеніе правилъ о разведеніи, храненіи и продажѣ разведеннаго ими табаку, во всѣхъ случаяхъ, когда нарушенія сіи учинены самими этими лицами или хотя и кѣмъ либо другимъ, но съ ихъ согласія или вѣдома.

61. Взысканіямъ, опредѣленнымъ за нарушенія правилъ о перевозкѣ сыраго или приготовленнаго табаку, а равно крошильныхъ станковъ и другихъ снарядовъ, служащихъ для крошки, толченія или растиранія табаку, подвергаются отправители и провозители.

wykroczeń przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu, wrazie niezapłacenia ich przez te osoby w ustanowionym w artykule 55 terminie, egzekwują się z ich majątku, a wrazie jeżeli ten nie wystarcza na pokrycie zasądzonéj sumy — zamieniają się na areszt, zamknięcie w wieży lub roboty, na zasadzie artykułów 84 i 85 Kodeksu karnego. Przepis ten nie stosuje się do tych wypadków, gdy kary pieniężne ściągają się z fabrykantów, składników lub utrzymujących zakłady na mocy artykułu 55 niniejszych przepisów.

57. Co do wykroczeń, popełnionych w fabryce, składzie lub zakładzie do handlu tytoniem, opłata akcyzy pojedyńczéj i powiększonéj za tytoń i wyroby utajone przed opłatą tudzież obowiązek wzięcia patentu lub zapłacenia jego wartości wkłada się zawsze na fabrykanta, składnika lub utrzymującego zakład handlowy, stosownie do kompetencyi, bez względu na to, kto ze wskazanych w artykule 53 osób uznany został za winnego tych wykroczeń.

58. Fabrykantom, składnikom i utrzymującym zakłady do handlu tytoniem, którzy wnieśli, na zasadzie artykułów 55 i 57, kary pieniężne, akcyzę lub wartość patentu za wykroczenia, o które są oskarżone osoby u nich służące, służy prawo poszukiwać w drodze procesu cywilnego zapłaconych przez nich pieniędzy od winnych tych wykroczeń.

59. Konfiskata tytoniu, wyrobów tabacznych i narzędzi lub przedmiotów służących do wyrabiania tytoniu, tudzież zwinięcie fabryki, składu lub zakładu do handlu tytoniem nie wyrzekają się, jeżeli prowadzące za sobą te skutki wykroczenia zostały popełnione w fabryce, składzie lub zakładzie handlowym bez wiedzy i zgodzenia się fabrykanta, składnika lub utrzymującego fabrykę.

60. Plantatorowie tytoniu podlegają karom, określonym za wykroczenia przeciwko przepisom o plantowaniu, zachowywaniu i sprzedaży plantowanego przez nich tytoniu, zawsze, ilekroć te wykroczenia popełnione zostały przez same te osoby albo choćby i przez kogo innego ale z ich zgodzeniem się lub wiedzą.

61. Karom, określonym za wykroczenia przeciwko przepisom o przewozie tytoniu surowego lub wyrobionego jak również warsztacików do kruszenia i innych narzędzi, służących do kruszenia tłuczenia lub rozcierania tytoniu, ulegną wysyłający i przewożący. Lecz

Но провозители по найму освобождаются отъ отвѣтственности, если, при задержаніи, не окажутъ сопротивленія и обнаружатъ нанимателей.

62. Когда въ нарушеніи постановленій о табачномъ сборѣ признаны виновными нѣсколько лицъ, то опредѣленное за такое нарушеніе денежное взысканіе налагается не на каждаго обвиненнаго въ отдѣльности, а на всѣхъ обвиненныхъ въ совокупности и распредѣляется между ними поровну.

63. Акцизъ въ единичномъ или увеличенномъ размѣрѣ и патентный сборъ, взыскиваемые съ виновныхъ въ нарушеніяхъ постановленій о табачномъ сборѣ, обращаются сполна въ доходъ государственнаго казначейства. Изъ налагаемыхъ на виновныхъ денежныхъ взысканій, а также изъ денегъ, вырученныхъ отъ продажи конфискованныхъ предметовъ, одна половина поступаетъ въ доходъ казны, а другая отдается открывателямъ, доносителямъ или понятымъ. Въ случаѣ отсутствія таковыхъ лицъ, эта вторая половина обращается также въ доходъ государственнаго казначейства.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О взысканіяхъ за нарушенія постановленій о надзорѣ по табачному сбору должностными лицами акцизнаго управленія и другихъ вѣдомствъ.

64. Должностныя лица акцизнаго управленія, которыя будутъ сами, или на имя жены чрезъ другихъ подставныхъ лицъ, содержать табачную фабрику, складъ табаку или другое заведеніе, производящее торговлю табакомъ, или же будутъ заниматься разведеніемъ табаку въ предѣлахъ губерніи, гдѣ находятся на службѣ, подвергаются, независимо отъ взысканій, которымъ подлежатъ за нарушенія общихъ постановленій о табачномъ сборѣ, удаленію отъ должности.

65. За утрату бандеролей, лица, обязанныя хранить оныя подвергаются, сверхъ отвѣтственности за несохраненіе или разстрату казеннаго имущества, денежнымъ взысканіямъ вдвое противъ цѣны утраченныхъ бандеролей на табакъ внутренняго приготовленія и по одному рублю—за каждый бандероль на иностранный табакъ.

przewożący z najmu uwalniają się od odpowiedzialności, jeżeli przy zatrzymaniu nie okażą oporu i wykryją najmujących.

62. Gdy winnemi wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu uznanych będzie kilka osób, to określona za takie wykroczenie kara pieniężna nakłada się nie na każdego oskarżonego poszczególe lecz na wszystkich oskarżonych razem i rozdziela się pomiędzy nich równo.

63. Akcyza pojedyńcza lub powiększona i opłata patentowa, pobierana od winnych wykroczeń przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu, idą całkowicie na dochód Skarbu Państwa. Z nakładanych na winnych kar pieniężnych oraz z pieniędzy otrzymywanych ze sprzedaży przedmiotów skonfiskowanych połowa idzie na rzecz skarbu, a druga pozostaje dla wykrywających, donosicieli lub zatrzymujących winnych. Jeżeli takich osób nie ma, druga ta połowa idzie również na rzecz Skarbu Państwa.

ODDZIAŁ DRUGI.

O karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o nadzorze nad akcyzą od tytoniu, popełnione przez urzędników zarządu akcyznego i innych wydziałów.

64. Urzędnicy zarządu akcyznego, którzy sami albo na imię żony albo zapośrednictwem innych podstawionych osób będą utrzymywali fabrykę tabaczną, skład tytoniu lub inny zakład, w którym się prowadzi handel tytoniem, albo też będą się zajmowali plantacyą tytoniu w granicach gubernii, gdzie się znajdują w służbie, ulegną, niezależnie od kar, którym podlegają za wykroczenia przeciwko ogólnym postanowieniom o akcyzie od tytoniu, złożeniu z urzędu.

65. Za utratę banderoli osoby obowiązane zachowywać ich, prócz odpowiedzialności za niezachowywanie lub roztrwonienie majątku skarbowego, ulegną karom pieniężnym w wysokości dwa razy wziętéj ceny utraconych banderoli na tytoń wyrobu krajowego i po rublu—za każdą banderolę na tytoń zagraniczny.

66. За утрату бланковъ таможенныхъ ярлыковъ и провозныхъ свидѣтельствъ на табакъ мѣстами и лицами, которымъ таковые высылается для выдачи по принадлежности, взыскивается съ виновныхъ за каждый потерянный бланкъ: таможенныхъ ярлыковъ — по десяти рублей, а провозныхъ свидѣтельствъ — по одному рублю.

67. Если лица, коимъ ввѣренъ надзоръ за предупрежденіемъ незаконныхъ приготовленія, развоза и продажи табаку, по полученіи извѣщенія, или объявленія о такихъ нарушеніяхъ, подкрѣпленнаго доказательствами, не примутъ немедленно установленныхъ мѣръ къ преслѣдованію нарушителей, то, независимо отъ наказаній, положенныхъ за противозаконное бездѣйствіе власти, они подвергаются тому денежному взысканію, которому подлежатъ виновные въ нарушеніи правилъ о табачномъ сборѣ, оставленномъ ими безъ своевременнаго преслѣдованія.

68. Должностныя лица акцизнаго управленія, исключенныя изъ службы, отрѣшенныя или удаленныя отъ должности за нарушенія возложенныхъ на нихъ Уставомъ о табачномъ сборѣ обязанностей, лишаются причитающагося имъ, но еще невыданнаго, процентнаго вознагражденія.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О порядкѣ производства дѣлъ о нарушеніяхъ постановленій о табачномъ сборѣ.

69. Должностныя лица акцизнаго надзора о каждомъ обнаруженномъ ими нарушеніи постановленій о табачномъ сборѣ составляютъ протоколъ. Когда же для удостовѣренія дѣйствительности и свойствъ нарушенія или для обнаруженія виновныхъ въ немъ, оказывается необходимымъ собрать справки, опросить свидѣтелей и т. п., то производится дознаніе чиновникомъ акцизнаго надзора, который при этомъ руководствуется правилами, предписанными для производства дознаній чинами полиціи; но ни въ какомъ случаѣ не приводить свидѣтелей къ присягѣ.

70. Въ мѣстностяхъ, гдѣ введены судебные уставы въ полномъ объемѣ или одни только мировыя судебныя установленія отдѣльно отъ общихъ судовъ, должностныя лица акцизнаго надзора,

66. Za utratę blankietów, etykiet celnych i świadectw przewozowych na tytoń przez władze i osoby, którym takowe posyłają się dla wydania komu należy, ściąga się z winnych za każdy utracony blankiet: etykiet celnych — po dziesięć rubli, a świadectw przewozowych—po rublu.

67. Jeżeli osoby, którym jest powierzony nadzór nad zapobieżeniem nieprawnemu wyrobowi, rozwożeniu i sprzedaży tytoniu, po otrzymaniu zawiadomienia lub ogłoszenia o takich wykroczeniach popartego dowodami, nie przedsięwezmą bezzwłocznie ustanowionych środków w celu pociągnięcia wykraczających do odpowiedzialności, to niezależnie od kar, postanowionych za przeciwną prawu bezczynność władzy, ulegną téj saméj karze, któréj ulegali winni wykroczenia przeciwko przepisom o akcyzie od tytoniu, przeciwko którym nie rozwinięto dochodzenia we właściwym czasie.

68. Urzędnicy zarządu akcyznego, wykluczeni ze służby, złożeni lub złożeni z urzędu za naruszenia włożonych na nich przez Ustawę o akcyzie od tytoniu obowiązków, pozbawiają się przypadającego im, lecz jeszcze niewydanego, wynagrodzenia procentowego.

ODDZIAŁ TRZECI.

O sposobie prowadzenia spraw o wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu.

69. Urzędnicy zarządu akcyznego o każdém zauważoném przez siebie wykroczeniu przeciwko postanowieniom a akcyzie od tytoniu sporządzają protokuł. Gdy zaś w celu poświadczenia rzeczywistości i właściwości wykroczenia albo w celu wykrycia winnych tego wykroczenia okazuje się niezbędném zebrać informacye, zbadać świadków i t. p., to urzędnik zarządu akcyznego wyprowadza pierwiastkowe dochodzenie, kierując się przytém przepisami, ustanowionemi dla prowadzenia takich dochodzeń przez urzędników policyi; lecz w żadnym razie nie odbiera od świadków przysięgi.

70. W miejscowościach, gdzie nie zostały wprowadzone Ustawy sądowe całkowicie albo same tylko instytucye sądowe pokojowe oddzielnie od sądów ogólnych, urzędnicy zarządu akcyznego co do

относительно удостовѣренія обнаруживаемыхъ нарушеній, задержанія лицъ и предметовъ, а также закрытія табачныхъ фабрикъ и торговыхъ заведеній, поступаютъ по правиламъ, предписаннымъ въ статьяхъ 1154—1180 Устава уголовнаго судопроизводства.

71. Во всѣхъ мѣстностяхъ, гдѣ введены судебные уставы, дѣла о нарушеніяхъ постановленій о табачномъ сборѣ, за которыя опредѣлены ссылка, заключеніе въ смирительномъ или рабочемъ домѣ или въ тюрьмѣ, арестъ, лишеніе права заниматься приготовленіемъ или продажею табаку, а также пріостановка дѣйствія фабрики или заведенія, производятся и рѣшаются, а состоявшіеся по нимъ приговоры приводятся въ исполненіе по правиламъ, постановленнымъ для дѣлъ о преступленіяхъ и проступкахъ противъ имущества и доходовъ казны. Дѣла же о нарушеніяхъ, влекущихъ одни лишь денежныя взысканія, съ конфискаціею табаку, табачныхъ издѣлій и другихъ предметовъ или безъ оной, производятся въ сихъ мѣстностяхъ порядкомъ, указаннымъ въ статьяхъ 72—75 настоящихъ правилъ.

72. Управляющій акцизными сборами, получивъ составленный должностнымъ лицомъ акцизнаго надзора протоколъ о нарушеніи, обязанъ, не позднѣе семи дней, сдѣлать постановленіе о взысканіи съ обвиняемаго. Поступающіе къ управляющему акцизными сборами протоколы, составленные не чинами акцизнаго надзора, могутъ быть обращаемы имъ къ мѣстному акцизному надзору для повѣрки, а получаемые непосредственно управляющимъ доносы и извѣщенія о нарушеніяхъ, во всякомъ случаѣ, передаются имъ мѣстному акцизному надзору, для повѣрки и составленія протоколовъ.

73. Постановленіе управляющаго акцизными сборами объявляется лицу, на которое налагается взысканіе, съ росписью сего лица на объявленіи. Въ случаѣ отказа росписаться, объ этомъ дѣлается отмѣтка на объявленіи.

74. Если опредѣленное управляющимъ денежное взысканіе не будетъ внесено въ двухнедѣльный со дня объявленія постановленія срокъ (ст. 73), то дѣло обращается къ подлежащему мировому судьѣ или судебному слѣдователю, для дальнѣйшаго производства въ порядкѣ, установленномъ для дѣлъ о преступленіяхъ и проступкахъ противъ имущества и доходовъ казны.

poświadczenia wykrywających się nadużyć zatrzymania osób i przedmiotów oraz zamknięcia fabryk tabacznych i zakładów handlowych postępują podług przepisów, zawartych w artykułach 1154—1180 Ustawy postępowania sądowego karnego.

71. We wszystkich miejscowościach, gdzie wprowadzone zostały Ustawy sądowe, sprawy o wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu, za które grozi zesłanie, zamknięcie w domu poprawy, domu roboczym albo wieży, areszt, pozbawienie prawa zajmowania się wyrobem lub sprzedażą tytoniu oraz wstrzymanie działania fabryki lub zakładu, prowadzą się i roztrzygają się, a zapadłe co do nich wyroki wprowadzają się w wykonanie podług przepisów, postanowionych dla spraw o zbrodnie i występki przeciwko majątkowi i dochodom skarbu. Sprawy o wykroczenia, prowadzące za sobą same tylko kary pieniężne z konfiskatą tytoniu, wyrobów tabacznych i innych przedmiotów lub bez niéj, prowadzą się w tych miejscowościach w sposób wskazany w artykułach 72—75 niniejszych przepisów.

72. Zarządzający przychodami akcyznemi, otrzymawszy sporządzony przez urzędnika akcyznego protokuł o wykroczeniu, jest obowiązany najpóźniéj wciągu siedmiu dni wydać postanowienie o egzekucyi z oskarżonego. Otrzymywane przez zarządzającego przychodami akcyznemi protokuły, sporządzone nie przez urzędników zarządu akcyznego, mogą być zwracane przez niego do miejscowego zarządu akcyznego w celu sprawdzenia, a otrzymywane bezpośrednio przez zarządzającego doniesienia i zawiadomienia o wykroczeniach tenże w każdym razie oddaje do miejscowego zarządu akcyznego, w celu sprawdzenia ich i sporządzenia protokułów.

83. Postanowienie zarządzającego przychodami akcyznemi ogłasza się osobie, na którą wymierza się kara, co poświadcza swoim podpisem na ogłoszeniu. Wrazie odmowy podpisu robi się o tém zaznaczenie na protokule.

74. Jeżeli określona przez zarządzającego przychodami akcyznemi kara nie będzie wniesiona w dwutygodniowym od daty ogłoszenia terminie (art. 73), to sprawa zwraca się do właściwego sędziego pokoju albo sędziego śledczego, w celu dalszego jéj prowadzenia w sposób, ustanowiony dla spraw o zbrodnie i występki przeciwko majątkowi i dochodom skarbu.

75. Въ случаѣ наложенія управляющимъ акцизными сборами денежнаго взысканія въ значительномъ размѣрѣ, двухнедѣльный для уплаты онаго срокъ (ст. 74) можетъ, по ходатайству лица, обязаннаго внести взысканіе, быть продолженъ управляющимъ не долѣе однако какъ на двѣ недѣли.

76. Дѣла о незаконномъ провозѣ табаку или табачныхъ издѣлій изъ за границы производятся порядкомъ, опредѣленнымъ въ Уставахъ таможенномъ и уголовнаго судопроизводства для дѣлъ о нарушеніяхъ таможенныхъ постановленій, хотя бы упомянутыя нарушенія обнаружены были акцизнымъ надзоромъ.

77. При продажѣ съ публичнаго торга конфискованныхъ табаку и табачныхъ издѣлій, акцизный надзоръ обязанъ наблюдать, чтобы издѣлія эти не были выдаваемы покупщику безъ обложенія ихъ, на его счетъ, надлежащими бандеролями и безъ приложенія къ симъ бандеролямъ печати того мѣста, въ которомъ производилась публичная продажа. На проданный же съ публичнаго торга листовой табакъ выдается покупателю отъ мѣста, производящаго продажу, свидѣтельство, въ которомъ обозначается, что табакъ сей пріобрѣтенъ покупателемъ при публичной продажѣ. Листовой табакъ, туземный или иностранный, можетъ быть пріобрѣтаемъ съ торговъ лишь лицами, имѣющими на то право.

78. Для записки лицъ, подвергшихся взысканію за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ, акцизнымъ надзоромъ ведутся особыя книги.

79. Въ мѣстностяхъ, гдѣ не введены въ дѣйствіе судебные уставы дѣла о нарушеніяхъ постановленій о табачномъ сборѣ производятся по нижеслѣдующимъ правиламъ:

1) Протоколъ о обнаруженномъ нарушеніи долженъ быть составленъ съ точнымъ объясненіемъ обстоятельствъ дѣла, поименованіемъ лица, допустившаго нарушеніе, и означеніемъ мѣста и времени его совершенія, подписанъ двумя посторонними свидѣтелями и предложенъ къ подписанію обвиняемому въ нарушеніи. Если послѣдній откажется отъ подписанія, то о семъ должно быть упомянуто въ протоколѣ, и въ такомъ случаѣ акцизный надзоръ обязанъ пригласить мѣстную полицію для засвидѣтельствованія протокола. Составленный указаннымъ порядкомъ протоколъ имѣетъ силу полнаго доказательства, доколѣ не будетъ опровергнутъ по-

75. Wrazie nałożenia przez zarządzającego przychodami akcyznemi kary pieniężnéj w znacznéj wysokości, termin dwutygodniowy do jéj zapłacenia (art. 74) może, naskutek prośby osoby obowiązanéj do wniesienia kary, być przedłużony przez zarządzającego nie dłużéj wszakże jak na dwa tygodnie.

76. Sprawy o nieprawne przewożenie tytoniu albo wyrobów tabacznych z zagranicy prowadzą się w sposób, określony w Ustawie celnéj i Ustawie postępowania sądowego karnego dla spraw o wykroczenia przeciwko postanowieniom celnym; chociażby te wykroczenia były wykryte przez zarząd akcyzny.

77. Przy sprzedaży przez publiczną licytacyę skonfiskowsnego tytoniu i wyrobów tabacznych, zarząd akcyzny jest obowiązany mieć nadzór, ażeby wyroby te nie były wydawane kupującemu bez obłożenia na jego rachunek należytemi banderolami i bez przyłożenia do tych banderoli pieczęci téj władzy, w któréj się odbywała licytacya. Zaś na sprzedany przez licytacyę tytoń liściowy władza dopełniająca sprzedaży wydaje kupującemu świadectwo, w którém się zaznacza, że tytoń ten nabył kupujący przy licytacyi. Tytoń liściowy krajowy lub zagraniczny mogą nabywać na licytacyi tylko osoby, mające do tego prawo.

78. Do zapisywania osób, które uległy karom za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu, zarząd akcyzny prowadzi specyalne księgi.

79. W miejscowościach, gdzie nie zostały wprowadzone ustawy sądowe, sprawy o wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu prowadzą się podług następujących przepisów.

1) Protokuł o wykrytém nadużyciu powinien być sporządzony z dokładném objaśnieniem okoliczności sprawy, wymienieniem osoby, która się go dopuściła, i oznaczeniem miejsca i czasu, w którym została popełniona, podpisany przez dwóch obcych świadków i przedłożony do podpisu oskarżonemu o wykroczenie. Jeżeli ostatni odmówi podpisania go, to powinno być o tém wzmiankowane w protokule i w takim razie zarząd akcyzny jest obowiązany zaprosić miejscową policyę do poświadczenia puotokułu. Sporządzony we wskazany sposób protokuł ma moc zupełnego dowodu, dopókąd nie będzie obalony stanowczemi przeciwko niemu dowodami. Wszystkie protokuły co do

ложительными противъ него доводами. Всѣ протоколы о нарушеніяхъ постановленій о табачномъ сборѣ представляются мѣстному управляющему акцизными сборами.

2) Если при открытіи нарушенія, окажутся корчемный табакъ, орудія, снаряды или другіе предметы, подлежащіе конфискаціи, то таковые немедленно опечатываются и препровождаются въ удобное для храненія мѣсто, преимущественно въ казначейство, или же оставляются на мѣстѣ подъ охраной мѣстной полиціи, о чемъ доводится безотлагательно до свѣдѣнія управляющаго акцизными сборами.

3) Управляющій акцизными сборами, получивъ отъ акцизнаго надзора протоколъ о обнаруженномъ нарушеніи, немедленно и ни въ какомъ случаѣ не позднѣе семи сутокъ, считая со времени поступленія къ нему протокола, обязанъ опредѣлить, подлежитъ ли дѣло его вѣдѣнію или же должно производиться судебнымъ порядкомъ и, въ послѣднемъ случаѣ, безотлагательно направить оное для производства формальнаго слѣдствія чрезъ судебнаго слѣдователя, а гдѣ такого не существуетъ—чрезъ лицо, замѣняющее слѣдователя.

4) Когда извѣщеніе или донось о нарушеніи получены самимъ управляющимъ акцизными сборами, онъ немедленно сообщаетъ о томъ мѣстному акцизному надзору, для повѣрки основательности извѣщенія или доноса и составленія протокола.

5) Слѣдствія о нарушеніяхъ, подлежащихъ судебному разбирательству, производятся порядкомъ, установленнымъ для дѣлъ, сопряженныхъ съ казеннымъ интересомъ.

6) Дѣла о нарушеніяхъ по табачному сбору разсматриваются судебнымъ порядкомъ, когда обвиняемый, на основаніи закона, можетъ подлежать аресту, тюремному заключенію или иному болѣе строгому наказанію, а также лишенію или ограниченію правъ по приготовленію табачныхъ издѣлій и торговлѣ табакомъ.

7) Дѣла, подлежащія судебному разсмотрѣнію, производятся въ судебныхъ мѣстахъ на основаніи правилъ, постановленныхъ для дѣлъ, сопряженныхъ съ казеннымъ интересомъ.

8) Дѣла о нарушеніяхъ, за которыя обвиняемый можетъ подлежать одному денежному взысканію, безъ конфи-

wykroczeń przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu przedstawiają się miejscowemu zarządzającemu przychodami akcyznemi.

2) Jeżeli przy wykryciu nadużycia okaże się tytoń przemycany, narzędzia, przyrządy lub inne przedmioty, podlegające konfiskacie, to takowe bezzwłocznie się opieczętowywują i odsyłają się w dogodne do zachowania ich miejsce, mianowicie zaś do kasy skarbowéj, albo też pozostawiają się na miejscu pod opieką policyi miejscowéj, o czém podaje się bezzwłocznie do wiadomości zarządzającego przychodami akcyznemi.

3) Zarządzający przychodami akcyznemi, otrzymawszy od zarządu akcyznego protokuł o wykrytém nadużyciu, bezzwłocznie, a w żadnym razie nie późniéj jak wciągu siedmiu dób licząc od czasu odebrania przez niego protokułu, jest obowiązany określić, czy sprawa podlega jego kompetencyi czy téż powinna być prowadzona w drodze sądowéj i w ostatnim razie oddaje ją bezzwłocznie do wyprowadzenia formalnego śledztwa przez sędziego śledczego, a gdzie sędziego śledczego nie ma — przez urzędnika który go zastępuje.

4) Gdy zawiadomienie lub doniesienie o wykroczeniu otrzymał sam zarządzający przychodami akcyznemi, komunikuje o tém bezzwłocznie miejscowemu zarządowi akcyznemu w celu sprawdzenia, o ile zawiadomienie lub doniesienie jest uzasadnione, i sporządzenia protokułu.

5) Śledztwa co do wykroczeń, podlegających rozpoznaniu sądowemu, prowadzą się w sposób, ustanowiony dla spraw, połączonych z interesem Skarbu.

6) Sprawy o wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu rozpoznają się w drodze sądowéj, gdy oskarżony, na zasadzie prawa, może uledz aresztowi, zamknięciu w wieży lub innéj surowszéj karze, oraz pozbawieniu lub ograniczeniu praw co do fabrykacyi wyrobów tabacznych i handlu tytoniem.

7) Sprawy, podlegające rozpoznaniu w drodze sądowéj, prowadzą się we władzach sądowych na zasadzie przepisów postanowionych dla spraw, połączonych z interesem Skarbu.

8) Sprawy o wykroczenia, za które oskarżony może uledz saméj tylko karze pieniężnéj, bez konfiskaty lub z konfi-

скаціи или съ конфискаціею табаку и другихъ предметовъ, разрѣшаются мѣстными управляющими акцизными сборами, съ соблюденіемъ порядка, указаннаго въ пунктахъ 9—11 сей статьи.

9) Если по разсмотрѣніи протокола акцизнаго надзора (п. 3), дѣло признается подлежащимъ рѣшенію управляющаго акцизными сборами, то послѣдній немедленно дѣлаетъ постановленіе какъ о задержанныхъ табакѣ и другихъ предметахъ, такъ и о денежномъ взысканіи, слѣдующемъ съ виновнаго, а съ тѣмъ вмѣстѣ и о наградѣ открывателямъ.

10) Постановленіе управляющаго акцизными сборами объявляется, съ указаніемъ порядка его обжалованія, обвиняемому лицу съ подпискою, въ которой должно быть заявлено, доволенъ ли онъ или недоволенъ постановленіемъ.

11) Недовольный постановленіемъ управляющаго можетъ, въ теченіи одного мѣсяца со дня объявленія ему постановленія, принести жалобу въ Департаментъ неокладныхъ сборовъ, съ подачею оной чрезъ управляющаго, который, сдѣлавъ на жалобѣ помѣту о времени подачи, даетъ въ принятіи ея росписку. Полученную жалобу управляющій, не приводя своего постановленія въ исполненіе, обязанъ немедленно представить въ Департаментъ неокладныхъ сборовъ, вмѣстѣ съ дѣлопроизводствомъ и своимъ объясненіемъ.

12) Жалоба обвиняемаго можетъ относиться или до протокола о нарушеніи, или до постановленія управляющаго. Если доказана будетъ неправильность протокола, то составившее его должностное лицо акцизнаго надзора подлежитъ отвѣтственности по закону. Если же постановленіе управляющаго признано будетъ несоотвѣтствующимъ существу дѣла, то оно отмѣняется и Департаментъ неокладныхъ сборовъ, по произведеніи, если окажется нужнымъ, дополнительнаго изслѣдованія, постановляетъ по оному опредѣленіе, которое объявляется виновному, съ отобраніемъ подписки объ удовольствіи или неудовольствіи чрезъ мѣстный акцизный надзоръ, при чемъ обвиняемому указывается и порядокъ обжалованія опредѣленія Департамента.

13) Заявившій неудовольствіе на опредѣленіе Департамента неокладныхъ сборовъ можетъ принести жалобу Правительствующему Сенату въ мѣсячный по объявленіи ему опре-

skatą tytoniu i innych przedmiotów, roztrzygają miejscowi zarządzający przychodami akcyznemi, z zachowaniem przepisów, wskazanych w ustępach 9—11 niniejszego artykułu.

9) Jeżeli po rozpoznaniu protokułu zarządu akcyznego (ust. 3), sprawa uznaje się za podlegającą decyzyi zarządzającego przychodami akcyznemi, to ostatni wydaje bezzwłocznie postanowienie tak o zatrzymanym tytoniu i innych przedmiotach jak i o karze pieniężnéj przypadającéj od winnego, a zarazem o nagrodzie dla wykrywających.

10) Postanowienie zarządzającego przychodami akcyznemi ogłasza się, ze wskazaniem sposobu zaskarżenia go, oskarżonemu z podpisem, którym powinno być poświadczone, czy jest zadowolony czy niezadowolony z postanowienia.

11) Niezadowolony z postanowienia zarządzającego może, wciągu miesiąca od dnia ogłoszenia mu postanowienia, zanieść skargę do Departamentu przychodów niestałych, podając ją na ręce zarządzającego, który, zaznaczywszy na skardze datę jéj podania, wydaje kwit z jej przyjęcia. Zarządzający, nie wprowadzając postanowienia w wykonanie, jest obowiązany przedstawić bezzwłocznie otrzymaną skargę Departamentowi przychodów niestałych, razem z aktami i swojem objaśnieniem.

12) Skarga oskarżonego może się odnosić albo do protokułu o wykroczeniu albo do postanowienia zarządzającego. Jeżeli będzie dowiedziona nieprawidłowość protokułu, to urzędnik zarządu akcyznego, który go sporządził, ulega odpowiedzialności podług prawa. Jeżeli zaś postanowienie zarządzającego będzie uznane za nieodpowiadające istocie sprawy to takowe uchyla się i Departament przychodów niestałych, po przeprowadzeniu, jeżeli się okaże potrzeba, dodatkowego śledztwa, wydaje co do niego decyzyę, którą ogłasza winnemu, odbierając od niego, zapośrednictwem miejscowego zarządu akcyznego, podpis na to, czy jest z niéj zadowolonym lub niezadowolonym; przytém oskarżonym wskazuje się i sposób zaskarżenia decyzyi Departamentu.

13) Ten, kto oświadczył swoje niezadowolenie z decyzyi Departamentu przychodów niestałych, może zanieść skargę do Rządzącego Senatu, wciągu miesiąca od daty ogłoszenia mu de-

дѣленія срокъ, съ подачею оной чрезъ управляющаго акцизными сборами, который, не приводя въ исполненіе опредѣленія Департамента неокладныхъ сборовъ, отсылаетъ съ сей Департаментъ поступившую жалобу, для представленія ея, съ объясненіемъ, Правительствующему Сенату.

14) Постановленія управляющихъ акцизными сборами и Департамента неокладныхъ сборовъ, на которыя обвиняемые не изъявили неудовольствія, обращаются управляющими къ исполненію немедленно и затѣмъ никакія жалобы на такія постановленія не принимаются. Равнымъ образомъ, если обвиняемый, заявившій неудовольствіе, въ теченіи установленнаго срока не подастъ надлежащимъ порядкомъ жалобы, то управляющій обращаетъ состоявшееся постановленіе къ исполненію, и затѣмъ жалоба на это постановленіе не допускается.

80. Во всѣхъ мѣстностяхъ, на которыя распространяется дѣйствіе Устава о табачномъ сборѣ, акцизному надзору предоставляется, независимо отъ преслѣдованія въ установленномъ порядкѣ виновныхъ въ нарушеніяхъ правилъ означеннаго Устава, принимать собственною властью слѣдующія мѣры:

1) подвергать конфискаціи и продажѣ сырой и приготовленный табакъ, а также служащіе для приготовленія табаку и табачныхъ издѣлій орудія и снаряды, задержанные при незаконномъ ихъ провозѣ или храненіи въ неустановленныхъ для того мѣстахъ, въ тѣхъ случаяхъ, когда хозяева, хранители или провозители задержанныхъ табаку, орудій и предметовъ неизвѣстны и не будутъ обнаружены въ теченіи семи дней;

2) конфисковать, въ указанныхъ Уставомъ о табачномъ сборѣ случаяхъ, обнаруживаемые въ транспортахъ табаку сверхпроцентныя излишки и взыскивать акцизъ, причитающійся за такіе излишки, оказывающіеся въ мѣстахъ выдѣлки табаку, а равно за неявку табаку, превышающую опредѣленный Уставомъ размѣръ, и

3) временно пріостанавливать дѣйствіе табачныхъ фабрикъ, при обнаруженіи такихъ неправильностей во внутреннемъ ихъ устройствѣ, которыя, по закону, влекутъ принятіе этой мѣры, а также закрывать фабрики за невзятіе устано-

cyzyi, podając ją na ręce zarządzającego przychodami akcyznemi, który, nie wprowadzając w wykonanie decyzyi Departamentu przychodów niestałych, odsyła do tego Departamentu podaną skargę, wcelu przedstawienia jéj wraz z objaśnieniem Rządzącemu Senatowi.

14) Postanowienia zarządzających przychodami akcyznemi Departamentu przychodów niestałych, na które oskarżeni nie oświadczyli swojego niezadowolenia, zarządzający wprowadzają w wykonanie bezzwłocznie i żadne już potém skargi na takie postanowienia nie przyjmują się. Podobnież, jeżeli oskarżony, który oświadczył niezadowolenie, wciągu ustanowionego terminu nie poda w należyty sposób skargi, to zarządzający wprowadza w wykonanie zapadłe postanowienie i późniéj skarga na to postanowienie nie przyjmuje się.

80. We wszystkich miejscowościach, na które rozciąga się moc obowiązująca Ustawy o akcyzie od tytoniu, zarządowi akcyznemu służy prawo, niezależnie od pociągania w ustanowiony sposób winnych wykroczeń przeciwko przepisom pomienionéj Ustawy do odpowiedzialności, przedsiębrać własną władzą następujące środki:

1) poddawać konfiskacie i sprzedaży tytoń surowy i wyrobiony, oraz służące do wyrobienia tytoniu i wyrobów tabacznych narzędzia i przyrządy zatrzymane przy nieprawném ich przewożeniu lub zachowaniu w nieustanowionych do tego miejscach, w tych razach, gdy właściciele zachowujący lub przewożący zatrzymany tytoń, narzędzia i przedmioty nie będą wykryci wciągu siedmiu dni.

2) konfiskować we wskazanych przez Ustawę o akcyzie od tytoniu wypadkach wykrywane w transportach tytoniu ponadprocentowe zwyżki i ściągać akcyzę, przypadającą za te zwyżki, jakie się okażą w miejscach wyrobu tytoniu, oraz za brak tytoniu większy od określonego w Ustawie.

3) tymczasowo wstrzymywać działanie fabryk tabacznych, wrazie wykrycia takich nieprawidłowości w wewnętrznéj ich organizacyi, które podług prawa prowadzą za sobą przedsięwzięcie tego środka oraz zamykać fabryki za niewzięcie usta-

вленнаго количества бандеролей и подвергать продажѣ запасы табаку и орудія производства, оставшіеся невывезенными съ закрытой фабрики, по истеченіи опредѣленнаго для того закономъ срока.

Примѣчаніе. Дѣйствіе фабрики, пріостановленной акцизнымъ надзоромъ, вслѣдствіе неправильностей во внутреннемъ ея положеніи или устройствѣ, возстановляется какъ при устраненіи замѣченныхъ отступленій, такъ равно и въ томъ случаѣ, когда вступившимъ въ законную силу приговоромъ или окончательнымъ опредѣленіемъ подлежащей власти будетъ отвергнута наличность нарушеній, подавшихъ поводъ къ пріостановкѣ дѣйствія фабрики.

Подписалъ:
Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 6 Іюля N. 66, стр. 1096).

6.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Объ измѣненіи пунктовъ 3 и 7 ст. 833 Уст. там. (Св. Зак. т. VI по прод. 1876 г.).

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, объ измѣненіи п.п. 3 и 7 ст. 833 Устава таможеннаго, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:
Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

13-го Мая 1883 г.

nowionéj ilości banderoli i sprzedawać zapasy tytoniu i narzędzia do fabrykacyi służące, których nie wywieziono z zamkniętéj fabryki po upływie określonego do tego przez prawo terminu.

Uwaga. Działanie fabryki, któréj działalność wstrzymaną została przez zarząd akcyzny wskutek nieprawidłowości w jéj wewnętrznéj organizacyi lub porządku, przywraca się na nowo, tak po usunięciu zauważonych odstąpień, jak również i w tym razie, gdy prawomocnym wyrokiem albo ostateczną decyzyą odnośnéj władzy będzie dowiedzione, że wykroczenia, które dały powód do wstrzymania działalności fabryki, miejsca nie miały.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

6.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O zmianie ustępów 3 i 7 art. 833 Ust. celn. (Sw. Zak. t. VI, podług d. c. z r. 1876).

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o zmianie ustępów 3 i 7 art. 833 Ust. celn. (Sw. Zak. t. VI, podług dal. c. z r. 1876), Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

13-go Maja 1883 r.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Государственной Экономіи и Законовъ 7-го Апрѣля и Общаго Собранія 25 Апрѣля 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Государственной Экономіи и Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ объ измѣненіи п.п. 3 и 7 ст. 833 Устава таможеннаго, *мнѣніемъ положилъ*:

Пункты 3 и 7 ст. 833 Устава таможеннаго (Св. Зак. т. VI, по прод. 1876 г.) изложить слѣдующимъ образомъ:

п. 3. Привозный табакъ, приготовленный, по оплатѣ тарифныхъ пошлинъ, прежде выпуска изъ таможенъ, оклеивается, въ самой таможнѣ, бандеролями, для привознаго табаку установленными, при чемъ за каждый бандероль, налагаемый на помѣщенія, заключающія въ себѣ болѣе пяти штукъ сигаръ, взимается, независимо отъ пошлинъ, собственно на матеріалъ и работу, по *три копѣйки*; за бандероли же, наклеиваемые на мелкія помѣщенія (отъ одной до пяти штукъ сигаръ), взимается по *двѣ копѣйки* за листъ, состоящій изъ пятидесяти бандерольныхъ полосокъ.

п. 7. Если получившій изъ таможни табакъ или сигары, обложенные установленными бандеролями, пожелаетъ переложить ихъ въ другія помѣщенія, то обязанъ представить ихъ для этого въ таможню, которая, удостовѣрясь черезъ управляющаго или члена своего въ цѣлости и полномъ количествѣ первоначально наклеенныхъ бандеролей, разрѣшаетъ перекладку табаку и сигаръ въ представляемыя получателемъ другія помѣщенія и налагаетъ на нихъ новые бандероли, со взысканіемъ платы, указанной въ п. 3 настоящей статьи. При томъ деньги, уплаченныя за прежніе бандероли, не возвращаются и эти послѣдніе подлежатъ истребленію на ящикахъ, съ непремѣннымъ уничтоженіемъ герба и другихъ знаковъ.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 8 Іюля N. 67 стр. 1125).

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Ekonomii Państwowéj i Praw z dnia 7-go Kwietnia i Ogólnego Zebrania z d. 21-go Kwietnia 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Ekonomii Państwowéj i Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansów o zmianie ustępów 3 i 7 art. 833 Ust. celn. (Sw. Zak. t. VI, podług dal. c. z r. 1876), *uchwaliła zdanie*:

Ustępy 3 i 7 art. 833 Ustawy celnéj (Sw. Zak. t. VI, podług dal. c. z r. 1876) zredagować w następujący sposób:

ust. 3. Tytoń przywożony wyrobiony, po opłacie ceł podług taryfy, przed wypuszczeniem z komór okleja się na saméj komorze banderolami dla przywożonego tytoniu ustanowionemi; przytém za każdą banderolę nakładającą się na pomieszczenia, zawierające w sobie więcéj jak pięć sztuk cygar, pobiera się, niezależnie od ceł, na materyał i robotę po *trzy kopiejki*; zaś za banderole, naklejane na drobne paczki (od jednéj do dziesięciu sztuk cygar), pobiera się po *dwie kopiejki* za arkusz, składający się z pięćdziesięciu pasków banderolowych.

ust. 7. Jeżeli otrzymujący z komory tytoń lub cygara, obłożone ustanowionemi banderolami, zechce przełożyć je do innych pomieszczeń, to jest obowiązany przedstawić je w tym celu do komory, która, przekonawszy się przez zarządzającego albo członka swojego o całości i całkowitéj ilości banderoli, zezwala na przełożenie tytoniu i cygar do, przedstawionych przez odbiorcę, innych pomieszczeń i nakłada na nie nowe banderole, z pobraniem opłaty, wskazanéj w ust. 3 niniejszego artykułu. Przytém pieniądze, opłacane za dawne banderole nie ulegają zwrotowi, a same te banderole, niszczą się na skrzynkach, przyczém koniecznie zniszczone być powinny herb i inne znaki.

7.

Распоряженіе Министра Государственныхъ Имуществъ.

Объ измѣненіи и дополненіи временныхъ правилъ объ употребленіи взрывчатыхъ матеріаловъ при горныхъ работахъ.

Министръ Государственныхъ Имуществъ донесъ Правительствующему Сенату, что Высочайше утвержденнымъ 22-го Февраля 1880 г. положеніемъ Комитета Министровъ, Управляющему Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ предоставлено было утверждать особыя временныя правила объ употребленіи взрывчатыхъ составовъ при горныхъ работахъ. На основаніи сего, Статсъ-Секретарь Князь Ливенъ, при рапортѣ отъ 13-го Марта 1880 года за Nr. 217, представилъ въ Правительствующій Сенатъ утвержденныя имъ 12-го Марта того же года временныя правила объ употребленіи взрывчатыхъ матеріаловъ при горныхъ работахъ.

Вслѣдствіе различныхъ недоразумѣній, встрѣчавшихся при примѣненіи означенныхъ правилъ, таковыя нынѣ были пересмотрѣны въ особой коммисіи изъ чиновъ Министерствъ Государственныхъ Имуществъ, Внутреннихъ Дѣлъ, Военнаго и Финансовъ и проектированныя сею коммисіею измѣненія имъ, Министромъ Государственныхъ Имуществъ, утверждены.

На подлинномъ написано: „*Утверждены Министромъ Государственныхъ Имуществъ 4-го Іюня 1883 года.*“

Измѣненія и дополненія временныхъ правилъ объ употребленіи взрывчатыхъ матеріаловъ при горныхъ работахъ, утвержденныхъ 12 Марта 1880 г.

§ 2. (*новая редакція*) Взрывчатые матеріалы и принадлежности къ нимъ (фитиль, пистоны и проч.) могутъ быть пріобрѣтаемы горнопромышленниками (владѣльцами и арендаторами рудниковъ, копей или другихъ горныхъ работъ), а равно и ихъ повѣренными

7.

Rozporządzenie Ministra Dóbr Państwa.

Dotyczące zmiany i uzupełnienia przepisów tymczasowych o używaniu materyałów wybuchowych do robót górniczych.

Minister Dóbr Państwa doniósł Rządzącemu Senatowi, że Najwyżéj zatwierdzoném d. 22-go Lutego 1880 r. postanowieniem Komitetu Ministrów Zarządzającemu Ministeryum Dóbr Państwa nadaném zostało prawo zatwierdzić specyalne przepisy tymczasowe o używaniu materyałów wybuchowych przy robotach górniczych. Na zasadzie tego Sekretarz Stanu Książe Liwen, przy raporcie z d. 13-go Marca 1880 roku za Nr. 217, przedstawił Rządzącemu Senatowi zatwierdzone d. 12-go Marca tegoż roku przepisy tymczasowe o używaniu materyałów wybuchowych przy robotach górniczych.

Wskutek różnych nieporozumień, napotykanych przy zastosowaniu wzmiankowanych przepisów, przepisy te były obecnie przejrzane w specyalnéj komisyi z urzędników Ministeryów Dóbr Państwa, Spraw Wewnętrznych, Wojny i Finansów, a projektowane przez tęż komisyę zmiany Minister Dóbr Państwa zatwierdził.

Na oryginale napisano: „*Zatwierdzone przez Ministra Dóbr Państwa d. 4-go Czerwca 1883 roku.*“

Zmiany i uzupełnienia przepisów tymczasowych o używaniu materyałów wybuchowych przy robotach górniczych, zatwierdzonych d. 12 Marca 1880 roku.

§ 2. (*nowa redakcya*) Materyały wybuchowe i przynależytości do nich (lonty, pistony i t. d.) mogą nabywać przemysłowcy górnicy (właściciele i dzierżawcy kopalni lub innych robót górniczych), oraz ich pełnomocnicy nie inaczéj jak za świadectwami, wydawanemi tak

не иначе, какъ по свидѣтельствамъ, выдаваемымъ какъ Горнымъ Департаментомъ, такъ равно и мѣстными горными начальствами, и содержащимъ въ себѣ свѣдѣнія о томъ, кому именно, сколько, какого рода и для какого заведенія разрѣшается пріобрѣтать взрывчатыя вещества и принадлежности къ онымъ.

Свидѣтельства эти должны быть снабжены печатью того учрежденія или должностнаго лица, отъ котораго онѣ выданы.

Разрѣшеніе на привозъ взрывчатыхъ матеріаловъ, пріобрѣтаемыхъ за границею, дается Министерствомъ Финансовъ по удостовѣреніямъ въ необходимости сего, выдаваемымъ Горнымъ Департаментомъ.

§ 3. (*новая редакція*) Мѣстное горное начальство, имѣющее право на выдачу означенныхъ въ § 2 свидѣтельствъ, составляютъ: а) для казенныхъ горныхъ заводовъ и рудниковъ — мѣстные горные начальники; б) для частныхъ золотыхъ промысловъ — мѣстные окружные ревизоры: в) для частныхъ горныхъ заводовъ и рудниковъ (кромѣ золотыхъ): на Уралѣ—мѣстное Горное Правленіе, въ Западной Сибири—Управленіе Алтайскихъ заводовъ, а въ другихъ мѣстахъ—окружные горные инженеры, и г) для соляныхъ промысловъ—также и мѣстныя Управленія государственныхъ имуществъ. Тамъ же гдѣ нѣтъ мѣстнаго горнаго начальства, горнопромышленники, за полученіемъ свидѣтельствъ на право пріобрѣтенія взрывчатыхъ веществъ, обращаются непосредственно въ Горный Департаментъ, представляя въ оный удостовѣренія мѣстнаго губернскаго начальства о томъ, что взрывчатые матеріалы въ просимомъ количествѣ имъ дѣйствительно необходимы, при чемъ въ удостовѣреніяхъ этихъ должна быть указана цѣль, для которой предназначается просимый взрывчатый матеріалъ, и объяснено, на какое именно количество взрывчатыхъ веществъ имѣются у горнопромышленника требуемаго устройства помѣщенія.

Равнымъ образомъ, мѣстныя горныя начальства, при выдачѣ свидѣтельства на право пріобрѣтенія взрывчатыхъ веществъ, должны строго сообразоваться съ дѣйствительною потребностію въ оныхъ и съ размѣромъ имѣющихся у горнопромышленниковъ помѣщеній для храненія ихъ.

Выданныя горнопромышленникамъ свидѣтельства на право пріобрѣтенія взрывчатыхъ веществъ имѣютъ силу въ теченіи шести мѣсяцевъ для горныхъ промысловъ Европейской Россіи и одного года—для горныхъ промысловъ Сибири.

Departament Górniczy jakoteż przez miejscowe z wierzchności górnicze i zawierającemi w sobie wiadomości co do tego, komu mianowicie, ile, jakiego rodzaju i dla jakiego zakładu wolno jest nabywać materyały wybuchowe i przynależytości do nich.

Świadectwa te powinny być zaopatrzone w pieczęć téj instytucyi albo urzędnika, który je wydał.

Pozwolenie na przywóz materyałów wybuchowych, nabytych zagranicą, daje Ministeryum Finansów za świadectwami ich niezbędności, wydanemi przez Departament Górniczy.

§ 3. (*nowa redakcya*) Miejscową zwierzchność górniczą mającą prawo do wydawania wzmiankowanych w § 2 świadectw, stanowią: a) dla zakładów górniczych i kopalni skarbowych—miejscowi naczelnicy górnictwa; b) dla prywatnych przemysłów otrzymywania złota—miejscowi rewizorowie okręgowi; a) dla zakładów górniczych i kopalni prywatnych, oprócz złotych na Uralu—miejscowy Zarząd Górniczy, w Syberyi Zachodniéj—Zarząd fabryk Ałtajskich, a w innych miejscach — okręgowi inżynierowie górnictwa i d) dla przemysłów solnych — również i miejscowe Zarządy dóbr Państwa. Tam zaś, gdzie nie ma miejscowéj zwierzchności górniczéj, przemysłowcy górniczy o świadectwa na prawo nabywania materyałów wybuchowych zwracają się bezpośrednio do Departamentu Górnictwa, przedstawiając mu świadectwa miejscowéj zwierzchności gubernialnéj co do tego, że materyały wybuchowe, w ilości wyjednywanéj, są im rzeczywiście niezbędne; przytém w świadectwach tych powinien być wskazany cel, na który przeznacza się wyjednywany materyał wybuchowy, oraz objaśnione, na jaką mianowicie ilość materyałów wybuchowych przemysłowiec górniczy ma wymaganéj organizacyi pomieszczania.

Podobnież, miejscowe zwierzchności górnicze, przy wydawaniu świadectwa na prawo nabywania materyałów wybuchowych, powinny się ściśle stosować do rzeczywistéj potrzeby i do wymiarów znajdujących się u przemysłowców górniczych pomieszczeń do ich zachowania.

Wydane przemysłowcom górniczym świadectwa na prawo nabywania materyałów wybuchowych mają znaczenie wciągu sześciu miesięcy—dla przemysłowców górniczych Rosyi Europejskiéj i roku jednego—dla przemysłów górniczych Syberyi.

Дополненіе къ § 4.

При отпускѣ горнопромышленникамъ съ фабрики и заводовъ или изъ складовъ взрывчатыхъ веществъ показаннаго въ выданномъ имъ свидѣтельства количества взрывчатыхъ веществъ, или же принадлежностей къ нимъ партіями въ нѣсколько пріемовъ, горнопромышленники, или ихъ уполномоченные, принимающіе взрывчатыя вещества, обязаны расписываться въ книгахъ въ принятыхъ ими количествахъ оныхъ и, сверхъ сего, на самомъ свидѣтельствѣ удостовѣрять, сколько и когда именно ими принято взрывчатыхъ веществъ въ счетъ означеннаго въ свидѣтельствѣ количества.

§ 7. (*новая редакція*) Взрывчатыя матеріялы должны быть сохраняемы въ ящикахъ или боченкахъ, въ коихъ они доставлены были съ фабрикъ или изъ складовъ. Въ случаѣ же привоза поврежденнаго ящика или боченка, находящіеся въ немъ взрывчатые матеріалы должны быть, до помѣщенія ихъ въ складъ, тщательно переложены и упакованы въ другой прочный ящикъ или боченокъ; если же въ таковомъ поврежденномъ ящикѣ или боченкѣ находились патроны динамита или другаго нитроглицериноваго препарата, то какъ самый ящикъ или боченокъ, такъ равно и вещества, служившія для укупорки патроновъ, должны быть сожжены. какъ указано въ § 8.

О всякой переукупоркѣ взрывчатыхъ матеріаловъ горнопромышленники обязаны немедленно доводить до свѣдѣнія лица или учрежденія, имѣющаго ближайшій надзоръ за безопасностью работъ на принадлежащихъ имъ горныхъ промыслахъ.

§ 9. (*новая редакція*) Магазины и другія помѣщенія для храненія взрывчатыхъ матеріаловъ, какъ находящіеся на дневной поверхности, такъ равно и въ рудникахъ и копяхъ, должны быть запираемы на замокъ.

На наружной сторонѣ дверей таковыхъ магазиновъ и помѣщеній должна имѣться крупная и отчетливая надпись „*осторожно, взрывчатый матеріалъ*“, сдѣланная какъ на русскомъ, такъ и на общеупотребительномъ между рабочими языкѣ.

§ 12. (*новая редакція*) Магазины для храненія взрывчатыхъ матеріаловъ въ количествѣ свыше 10 пудовъ не могутъ быть устраиваемы внутри рудниковъ. Магазины эти могутъ быть двухъ родовъ: а) для храненія отъ 10 до 50 пудовъ и б) для храненія свыше 50 и до 150 пуд. взрывчатыхъ матеріаловъ. Разстояніе отъ жилыхъ

Dodatek do § 4.

Przy wydawaniu przemysłowcom górniczym z fabryki i zakładów lub ze składów materyałów wybuchowych wskazanéj w wydaném im świadectwie ilości materyałów wybuchowych albo téż przynależytości do nich kilkoma partyami przemysłowcy górniczy albo ich pełnomocnicy, przyjmujący materyały wybuchowe, są obowiązani kwitować w księgach z odbioru przyjętéj ilości tychże materyałów i, prócz tego, na samém świadectwie poświadczać, ile materyałów odebrali na rachunek oznaczonéj w świadectwie ilości i kiedy mianowicie.

§ 7. (*nowa redakcya*) Materyały wybuchowe powinny być zachowywane w skrzynkach lub beczułkach, w których zostały dostawione z fabryk lub składów. Zaś wrazie przywiezienia uszkodzonéj skrzynki lub beczułki, znajdujące się w nich materyały wybuchowe powinny być, przed umieszczeniem ich w składzie, starannie przełożone i upakowane w innéj mocnéj skrzynce lub beczułce; jeżeli zaś w takiéj uszkodzonéj skrzynce lub beczułce znajdowały się patrony dynamitu albo innego preparatu nitroglicerynowego, to tak sama skrzynka lub beczułka jak i materyały służące do upakowania patronów powinny być spalone, jak to wskazano w § 8.

O wszelkiém przepakowywaniu materyałów wybuchowych przemysłowcy górniczy są obowiązani dawać znać bezzwłocznie urzędnikowi lub instytucyi, mającym bliższy nadzór nad bezpieczeństwem robót w należących do nich robotach górniczych.

§ 9. (*nowa redakcya*) Magazyny i inne pomieszczenia do zachowywania materyałów wybuchowych, tak znajdujące się na powierzchni jak i w kopalniach, powinny być zamykane na klucz.

Na zewnętrznéj stronie drzwi takich magazynów i pomieszczeń powinien się znajdować duży i wyraźny napis „*ostrożnie, materyał wybuchowy*“, tak w języku rosyjskim jakotéż w języku ogólnie przez robotników używanym.

§ 12. (*nowa redakcya*) Magazyny do zachowywania materyałów wybuchowych w ilości wyższéj od 10 pudów nie mogą być urządzane wewnątrz kopalni. Magazyny te mogą być dwóch rodzajów: a) do zachowywania od 10 do 50 pudów i b) do zachowywania od 50 do 150 pudów materyałów wybuchowych. Odległość od domów miesz-

домовъ и вообще отъ такихъ строеній, въ которыхъ находятся очаги или печи, а равно отъ желѣзныхъ и грунтовыхъ дорогъ и другихъ магазиновъ взрывчатыхъ матеріаловъ опредѣляется для магазиновъ: перваго рода—не менѣе 25 саженъ, а для магазиновъ втораго рода—не менѣе 50 саженъ.

Строенія для магазиновъ могутъ быть какъ земляныя, каменныя или кирпичныя, такъ и бревенчатыя. Строенія эти могутъ быть обсыпаемы землею или навозомъ достаточной толщины для предохраненія динамита отъ замерзанія. Равнымъ образомъ, съ разрѣшенія и по указаніямъ мѣстнаго горнаго начальства, магазины для храненія взрывчатыхъ матеріаловъ могутъ быть устраиваемы въ оврагахъ и старыхъ отвалахъ, а также быть углублены въ землю, но съ тѣмъ, чтобы входъ въ магазинъ былъ съ боковой стѣны.

Полъ въ магазинахъ настилается изъ досокъ безъ гвоздей, или же дѣлается глиняный.

§ 13. (*новая редакція*) Магазины для храненія взрывчатыхъ матеріаловъ, построенные на открытомъ мѣстѣ, или врытые въ землю такъ, что верхъ слѣланной на нихъ насыпи возвышается надъ уровнемъ земли, должны быть кругомъ обнесены земляннымъ валомъ; магазины же, построенные въ оврагахъ и въ отвалахъ должны имѣть валы съ открытыхъ своихъ сторонъ. Вышина этихъ becomes валовъ должна быть на одинъ футъ болѣе вышины самаго магазина; откосы насыпей должны быть подъ угломъ въ 45°, а ширина ихъ на верху не менѣе трехъ футовъ. Насыпи эти, у основанія своего, должны отстоять отъ стѣнъ магазина не менѣе какъ на три фута.

§ 14. (*новая редакція*) Въ каждомъ магазинѣ дозволяется хранить не болѣе того количества всѣхъ сортовъ взрывчатыхъ матеріаловъ, на которое онъ устроенъ (§ 12). Разрѣшается горнопромышленникамъ устраивать у себя и болѣе одного магазина для храненія взрывчатыхъ веществъ, но съ соблюденіемъ установленнаго въ § 12 правила относительно разстоянія между магазинами.

§ 18. (*новая редакція*) Помѣщенія для храненія небольшаго количества взрывчатыхъ матеріаловъ, т. е. до 10 пудовъ подъ землею, должны быть удалены отъ ближайшихъ шахтъ на разстояніи не менѣе 30 сажень; отъ ближайшихъ же откаточныхъ штековъ, служащихъ для прохода рабочихъ—на разстояніи не менѣе 10 саженъ. Помѣщенія эти не должны находиться въ непосредственномъ сообщеніи съ означенными шахтами и штреками, а соединять-

kalnych i wogóle od takich budowli, w których znajdują się kominy lub piece, jak również od dróg żelaznych i gruntowych oraz od innych materyałów wybuchowych określa się dla magazynów: pierwszego rodzaju—najmniéj 25 sażeni a dla magazynów drugiego rodzaju—najmniéj 50 sażeni.

Budowle na magazyny mogą być tak ziemne, murowane lub ceglane jak i belkowane. Budowle te mogą być obsypane ziemią albo nawozem na dostateczną grubość, dla zapobieżenia ażeby dynamit nie zamarzł. Podobnież, za pozwoleniem i podług wskazówek miejscowéj zwierzchności górniczéj, magazyny do zachowywania materyałów wybuchowych mogą być urządzane w wąwozach i starych urwiskach oraz być zagłębione w ziemię, lecz z tém zastrzeżeniem, ażeby wejście do magazynu było z bocznéj strony.

Podłoga w magazynach daje się z desek bez gwoździ albo też robi się gliniana.

§ 13. (*nowa redakcya*) Magazyny do zachowywania materyałów wybuchowych, zbudowane w otwartém miejscu lub zaryte w ziemię tak, że wierzch zrobionego na nich nasypu góruje nad powierzchnią gruntu, powinny być wokoło otoczone wałem ziemnym; zaś magazyny zbudowane w wąwozach i w urwiskach powinny miéć wały z otwartych stron. Wysokość tych wałów powinna być o jednę stopę większa od wysokości samego magazynu; nasypy powinny być nachylone pod kątem 45° a szerokość ich u góry powinna wynosić najmniéj trzy stopy. Nasypy te u podstawy swojéj powinny być odległe od ścian magazynu na trzy stopy.

§ 14. (*nowa redakcya*) W każdym magazynie dozwala się zachowywać najwyżéj taką ilość wszelkich gatunków materyałów wybuchowych, na jaką jest zbudowany (§ 12). Dozwala się przemysłowcom górniczym urządzać u siebie i więcéj jak jeden magazyn do zachowywania materyałów wybuchowych, lecz z zachowaniem ustanowionego w § 12 przepisu co do odległości pomiędzy magazynami.

§ 18. (*nowa redakcya*) Pomieszczenie do zachowywania niewielkiéj ilości materyałów wybuchowych t. j. 10 pudów pod ziemią, powinny być oddalone od najbliższych pokładów na odległość najmniéj 30 sażeni; zaś od najbliższych dróg bocznych, służących do przejścia dla robotników—na odległość najmniéj 10 sażeni. Pomieszczenia te nie powinny się znajdować w bezpośredniéj komunikacyi z pomienionemi pokładami i drogami, lecz łączyć się z bo-

ся съ боковыми штреками двумя ходами, изъ коихъ одинъ долженъ служить для входа, а другой для выхода, такъ, чтобы рабочіе, получившіе взрывчатый матеріалъ, не встрѣчались съ рабочими, отправляющимися для полученія его.

Дополненіе къ § 38.

Тамъ, гдѣ подъемъ и спускъ совершаются коннымъ воротомъ, верховые рабочіе и погонщики лошадей при воротѣ должны слѣдить за медленнымъ спускомъ взрывчатыхъ матеріаловъ.

Опусканіе взрывчатыхъ матеріаловъ въ шахту, во всякомъ случаѣ, должно быть поручено надзору штейгера или особаго надсмотрщика.

§ 41. (*новая редакція*) Выдача взрывчатыхъ матеріаловъ изъ магазиновъ и другихъ мѣстъ ихъ храненія, какъ на поверхности земли, такѣ равно и подъ землею находящихся, должна производиться исключительно штейгеромъ или другимъ техническимъ надсмотрщикомъ; взрывчатыя матеріалы выдаются производителемъ работъ на руки только лицамъ, спеціально для сей цѣли назначеннымъ (старшимъ рабочимъ, артельщикамъ и т. п.).

При выдачѣ взрывчатыхъ матеріаловъ должно сообразоваться съ дѣйствительною потребностью ихъ на одну смѣну.

Воспрещается выдавать взрывчатые матеріалы на руки лицам, не достигшимъ семнадцатилѣтняго возвраста, а равно лицамъ нетрезваго поведенія.

Дополненіе къ § 48.

Для оттаиванія замерзшихъ нитроглицериновыхъ составовъ разрѣшается также устраивать спеціально для сего назначенныя теплыя помѣщенія, которыя должны состоять изъ двухъ отдѣленій, каждое съ особымъ выходомъ наружу. Въ одномъ изъ отдѣленій можетъ быть поставлена кирпичная печь, которая однимъ бокомъ (но не топкою) можетъ выходить въ другое отдѣленіе.

Помѣщенія эти должны быть кругомъ обнесены валомъ, какъ указано въ § 13, и отстоять отъ всякихъ зданій и дорогъ не ближе разстоянія, опредѣленнаго въ § 12.

Запасъ одновременно оттаиваемыхъ въ такихъ помѣщеніяхъ нитроглицериновыхъ препаратовъ не долженъ превышать количества, потребнаго для суточной работы. Оттаиванію могутъ быть подвергаемы или цѣлыя ящики, съ коихъ сняты крышки, или же

cznemi drogami dwoma przejściami, z których jedno powinno służyć do wejścia a drugie do wyjścia, tak—aby robotnicy, którzy otrzymali materyał wybuchowy, nie spotykali się z robotnikami idącemi po niego.

Dodatek do § 38.

Tam, gdzie podnoszenie i spuszczanie odbywa się zapomocą konnéj windy, robotnicy jadący wierzchem i poganiacze koni przy windzie powinni śledzić za powolném spuszczaniem materyałów wybuchowych.

Spuszczanie materyałów wybuchowych do szybu powinno być w każdym razie powierzone nadzorowi sztejgera lub specyalnego dozorcy.

§ 41. (*nowa redakcya*) Wydawać materyały wybuchowe z magazynów i innych miejsc do zachowania, tak na powierzchni ziemi jak również pod ziemią znajdujących się, powinien koniecznie sztejger lub inny dozorca techniczny; materyały wybuchowe wydaje prowadzący roboty na ręce tylko osobom, specyalnie do tego celu wyznaczonym (starszym robotnikom, robotnikom artelowym i t. p.).

Przy wydawaniu materyałów wybuchowych należy się stosować do rzeczywistéj ich potrzeby na jednę zmianę.

Zabrania się wydawać materyałów wybuchowych na ręce osobom, niemającym skończonych lat siedemnastu, jak również osobom nietrzeźwego prowadzenia się.

Dodatek do § 48.

W celu odtajania zamarzłych związków nitroglicerynowych dozwala się również urządzać specyalnie do tego przeznaczone ciepłe pomieszczenia, które powinny się składać z dwóch oddziałów: każdy z oddzielném wyjściem na zewnątrz. W jednym z oddziałów może być postawiony piec ceglany, który jedną stroną (ale nie paliwem) może wychodzić do drugiego oddziału

Pomieszczenia te powinny być wokoło otoczone wałem, jak to wskazano w § 13, i być oddalone od wszelkich budynków i dróg nie bliżéj od odległości, określonéj w § 12.

Zapas równocześnie odtaiwanych w takich pomieszczeniach preparatów nitroglicerynowych nie powinien przenosić ilości, potrzebnéj do roboty na dobę. Odtaiwaniu mogą być poddawane albo całe skrzynki, z których zdjęte są pokrywki, albo też pojedyńcze patrony

отдѣльныя патроны; въ послѣднемъ случаѣ патроны должны быть укладываемы на столы, обшитые листовымъ цинкомъ, съ желобками изъ него же, по краямъ кругомъ стола.

Температура въ отдѣленіяхъ, служащихъ для оттаиванія нитроглицериновыхъ препаратовъ, не должна превышать 20—25° Цельзія.

§ 51. (*новая редакція*) Заряженіе шпуровъ безъ патроновъ разрѣшается только при употребленіи пороха или гераклина.

§ 52. (*новая редакція*) Заряженіе шпуровъ посредствомъ забивки въ нихъ ударныхъ патроновъ и самый взрывъ должны производиться исключительно лицами, особо для того назначенными, при чемъ лица сіи должны знать скорость горѣнія употребляемаго фителя и быть знакомы съ свойствами употребляемыхъ взрывчатыхъ веществъ.

Фитили при зарядахъ должны быть надлежащей длины, чтобы не могло послѣдовать преждевременнаго взрыва.

Примѣчаніе къ § 61.

Изложенныя въ семъ §, также въ послѣдующихъ §§ 62, 63, 64 и 65 правила относятся также и къ принадлежностямъ къ взрывчатымъ матеріаламъ.

§ 63. (*новая редакція*) Горнопромышленники (владѣльцы и арендаторы рудниковъ, копей, или другихъ горныхъ разработокъ), или же лица, ими на то уполномоченныя, обязаны не менѣе одного раза въ мѣсяцъ провѣрять наличное количество взрывчатыхъ матеріаловъ, хранящихся въ ихъ магазинахъ и другихъ помѣщеніяхъ, и свидѣтельствовать о томъ своими подписями въ книгахъ.

При такой повѣркѣ не требуется раскупоривать непочатые ящики, заключающіе въ себѣ опредѣленное количество взрывчатыхъ веществъ, а достаточно удостовѣрить ихъ число и наружную цѣлость.

О лицахъ, кои будутъ уполномочены горнопромышленниками для производства таковой повѣрки, сіи послѣднія обязаны заявлять лицу или учрежденію, имѣющему ближайшій мѣстный надзоръ за безопасностью работъ на принадлежащихъ имъ горныхъ промыслахъ.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 8 Іюля, N. 67 стр. 1149).

w ostatnim razie patrony powinny być układane na stołach, obszyte blachą cynkową z rowkami z téjże blachy na krajach wokoło stołu.

Temperatura w oddziałach służących do odtaiwania preparatów nitroglicerynowych nie powinna przenosić 20—25° Celsjusza.

§ 51. (*nowa redakcya*) Zapalanie nabojów bez patronów dozwala się tylko przy użyciu prochu lub heraklinu.

§ 52. (*nowa redakcya*) Zapalanie nabojów zapomocą zabijania w nich patronów zapalających się od uderzenia i samo sprowadzanie wybuchu powinny być dokonywane wyłącznie przez osoby, specyalnie do tego wyznaczone; przytém osoby te powinny znać szybkość palenia się używanego przez nie lontu i być obznajmione z właściwościami używanych materyałów wybuchowych.

Lonty przy nabojach powinny być należytéj długości, ażeby wybuch nie mógł nastąpić zawcześnie.

Uwaga do art. 61.

Wyłuszczone w niniejszym §, jak również w §§ 62, 63, 64 i 65 przepisy odnoszą się również do przynależytości do materyałów wybuchowych.

§ 62. (*nowa redakcya*) Przemysłowcy górniczy (właściciele i dzierżawcy kopalni lub innych robót górniczych) albo téż osoby do tego upełnomocnione są obowiązane najmniéj raz na miesiąc sprawdzać ilość materyałów wybuchowych, znajdującą się w ich magazynach i innych pomieszczeniach, oraz poświadczać to swojemi podpisami w księgach.

Przy takiém sprawdzeniu nie wymaga się otwierania nienapoczętych skrzynek, zawierających w sobie określoną ilość materyałów wybuchowych, lecz dostateczném jest stwierdzić ich liczbę i zewnętrzną całość.

O osobach, które będą upoważnione przez przemysłowców górniczych do dokonania takiego sprawdzania, ci ostatni są obowiązani dawać znać osobie lub instytucyi, mającéj bliższy nadzór nad bezpieczeństwem robót w należących do nich przemysłach górniczych.

8.

Распоряженіе Министра Путей Сообщенія.

О правилахъ содержанія и охраненія паровозныхъ желѣзныхъ дорогъ, открытыхъ для общественнаго пользованія.

Министръ Путей Сообщенія представилъ Правительствующему Сенату постановленіе свое отъ 15-го Января 1883 года за Nr. 394, со слѣдующими къ нему правилами содержанія и охраненія паровозныхъ желѣзныхъ дорогъ, открытыхъ для общественнаго пользованія, устанавливаемыми взамѣнъ таковыхъ же правилъ, изданныхъ въ 1874 году, при постановленіи отъ 3-го Іюля за Nr. 53 и дополненій и измѣненій сихъ правилъ, изданныхъ въ 1877 г. при постановленіяхъ отъ 13-го Октября и 23-го Декабря за Nr.Nr. 55 и 57, въ 1879 году отъ 18-го Октября за Nr. 61 и въ 1881 году отъ 19-го Марта за Nr. 3342.

ПОСТАНОВЛЕНІЕ

Министра Путей Сообщенія.

15-го Января 1883 года.

Nr. 394.

Въ виду выяснившихся по настоящее время указаній опыта, я призналъ необходимымъ, на основаніи ст. 718 т. XII Св. Закон. Устава путей-сообщенія и въ развитіе статей раздѣла III гл. III отд. 3 того же Устава о надзорѣ за частными желѣзными дорогами, а также на основаніи статей концессій и уставовъ обществъ желѣзныхъ дорогъ, установить, для обезпеченія правильнаго и безопаснаго движенія по желѣзнымъ дорогамъ, прилагаемыя при семъ правила содержанія и охраненія паровозныхъ желѣзныхъ дорогъ, открытыхъ для общественнаго пользованія.

8.

Rozporządzenie Ministra Dróg Komunikacyi.

Dotyczące przepisów o utrzymaniu i strzeżeniu dróg żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego.

Minister Dróg Komunikacyi przedstawił Rządzącemu Senatowi postanowienie swoje z dnia 15-go Stycznia 1883 roku za Nr. 394 z należącemi do niego przepisami o utrzymaniu i strzeżeniu dróg żelaznych przewozowych, otwartych do użytku publicznego, ustanowionemi zamiast takich samych przepisów, wydanych w roku 1874 przy postanowieniu z d. 3-go Czerwca za Nr. 53, oraz dodatków i zmian do tychże przepisów, wydanych w roku 1877 przy postanowieniach z d. 13-go Października i 23-go Grudnia za Nr.Nr. 55 i 57, w roku 1879 z d. 18-go Października za Nr. 61 i w roku 1881 z d. 19 go Marca za Nr. 3342.

POSTANOWIENIE

Ministra Dróg Komunikacyi

z d. 15-go Stycznia 1883 roku.

Nr. 394.

Ze względu na otrzymane dotąd wskazówki doświadczenia, uznałem za niezbędne, na zasadzie art. 718 t. XII Sw. Zak. Ustawy dróg Komunikacyi i w rozwinięciu artykułów działu III rozdziału III oddz. 3 téjże Ustawy o nadzorze nad drogami żelaznemi prywatnemi, tudzież na zasadzie artykułów koncesyj i Ustaw towarzystw dróg żelaznych, ustanowić, dla zabezpieczenia prawidłowego i bezpiecznego ruchu po drogach żelaznych, załączone przy niniejszém przepisy o utrzymaniu i zachowaniu parowozowych dróg żelaznych, otwartych do użytku publicznego.

Администраціи правительственныхъ желѣзныхъ дорогъ, а также правленія обществъ частныхъ желѣзныхъ дорогъ, обязываются приступить на подвѣдомственныхъ имъ дорогахъ ко введенію сихъ правилъ вслѣдъ за ихъ опубликованіемъ и ввести таковыя къ точному во всемъ объемѣ исполненію, не позднѣе какъ по истеченіи года со дня опубликованія настоящаго постановленія.

Дѣйствіе существующихъ нынѣ правилъ охраненія, содержанія и ремонта желѣзныхъ доргъ, изданныхъ въ 1874 году, при постановленіи Nr. 53, а равно частныхъ въ нихъ измѣненій, изданныхъ при постановленіяхъ отъ 13-го Октября и 23-го Декабря 1877 года, Nr.Nr. 55 и 57, 18-го Октября 1879 года Nr. 61 и 1881 года отъ $^{18}/_{19}$ Марта Nr. 3342, должно быть прекращаемо по мѣрѣ введенія прилагаемыхъ новыхъ правилъ.

Подписалъ: Министръ Путей Сообщенія,
Генералъ-Адъютантъ *К. Посьетъ.*

На подлинныхъ написано: „Утверждены Министромъ Путей Сообщенія, по докладу Техническо-Инспекторскаго Комитета желѣзныхъ дорогъ отъ 20-го Декабря 1882 года, № 1655.“

Подписалъ: И. д. Завѣдывающаго технической и инспекторскаго частями желѣзныхъ дорогъ *Журавскій.*

ПРАВИЛА

содержанія и охраненія паровозныхъ желѣзныхъ дорогъ, открытыхъ для общественнаго пользованія.

ОТДѢЛЪ I.

ГЛАВА I.

I. Общія положенія.

§ 1. Желѣзная дорога должна быть постоянно содержима и охраняема такъ, чтобы движеніе по ней могло производится съ

Administracye dróg żelaznych rządowych oraz zarządy dróg żelaznych prywatnych są obowiązane przystąpić w podwładnych im drogach, do wprowadzenia niniejszych przepisów zaraz po ich opublikowaniu oraz wprowadzić takowe ściśle w całym zakresie w wykonanie, najpóźniéj po upływie roku od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia.

Prawomocność obowiązujących obecnie przepisów o strzeżeniu, utrzymaniu i reperacyi dróg żelaznych, wydanych w roku 1874 przy postanowieniu za Nr. 53 oraz częściowych w nich zmian wydanych przy postanowieniach z d. 13 Października i 23 Grudnia 1877 roku Nr. 55 i 57, 18-go Października 1879 roku Nr. 60 i 1881 roku z dnia $^{18}/_{19}$ Marca Nr. 3342 powinna ustawać wmiarę wprowadzania załączonych nowych przepisów.

Podpisał: Minister Dróg Komunikacyi
Generał-Adjutant *K. Posiet.*

Na oryginale napisano: „Zatwierdzone przez Ministra Dróg Komunikacyi podług raportu Komitetu Techniczno-Inspektorskiego dróg żelaznych z d. 20-go Grudnia 1882 roku za Nr. 1655".

Podpisal: P. o. Zarządzającego działem technicznym i inspektorskim dróg żelaznych *Żurawski.*

PRZEPISY

co do utrzymania i strzeżenia dróg żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego.

ODDZIAŁ I.

ROZDZIAŁ I.

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Droga żelazna powinna być stale utrzymywana i strzeżona tak, ażeby ruch po niéj mógł się odbywać z zupełném bezpieczeń-

полною безопасностью и, за исключеніемъ ремонтируемыхъ участковъ, съ наибольшею установленною на дорогѣ скоростью.

Дороги или участки дорогъ, съ однимъ дневнымъ или вообще періодическимъ движеніемъ, должны быть содержимы и охраняемы согласно вышеизложенному въ продолженіи всего періода движенія, а въ случаѣ назначенія экстренныхъ поѣздовъ—и внѣ этого періода до прихода ожидаемаго поѣзда.

§ 2. Всѣ пути, сооруженія и зданія желѣзной дороги, а также мостовыя сооруженія и переѣзды, возводимые при пересѣченіи желѣзной дороги съ обыкновенными, должны удовлетворять условіямъ, изложеннымъ по сему предмету въ постановленіяхъ Министра Путей Сообщенія.

§ 3. Содержаніе, охраненіе и ремонтъ желѣзной дороги, открытой для общественнаго пользованія, должны производиться согласно съ постановленіями настоящихъ правилъ.

Если бы, вслѣдствіе особенностей какой-либо желѣзной дороги, потребовалось измѣненіе для нея настоящихъ правилъ по существу или только въ способѣ примѣненія, то таковое измѣненіе допускается не иначе, какъ съ разрѣшенія Министра Путей Сообщенія.

Служба пути и зданій.

§ 4. Служащіе при желѣзной дорогѣ по охраненію, содержанію и ремонту пути, сооруженій и зданій составляютъ особую службу, называемую службою пути и зданій.

§ 5. Непосредственное, отвѣтственное завѣдываніе и распоряженіе сею службою возлагается, подъ общимъ руководствомъ управляющаго дорогою, на начальника службы пути и зданій.

Примѣчаніе 1-е. Подъ наименованіемъ „управляющій дорогою“ слѣдуетъ разумѣть и директоровъ тѣхъ дорогъ, на коихъ должности управляющаго присвоено наименованіе директора.

Примѣчаніе 2-е. Должность начальника службы пути и зданій можетъ быть совмѣщаема съ должностью управляю-

stwem i, z wyjątkiem naprawianych części, z największą ustanowioną dla drogi szybkością.

Drogi albo części dróg z dziennym tylko albo w ogóle z peryodycznym ruchem, powinny być utrzymywane i strzeżone, zgodnie z tém co powyżéj przytoczono, wciągu całego peryodu ruchu, a wrazie wyznaczenia pociągów nadzwyczajnych — i po za tym peryodem przed przybyciem oczekiwanego pociągu.

§ 2. Wszystkie linie, urządzenia i budynki drogi żelaznéj jak również urządzenia mostowe i przejazdy, wznoszone przy przecięciu się drogi żelaznéj ze zwyczajnemi drogami, powinny czynić zadość warunkom, wskazanym co do tego w postanowieniach Ministra Dróg Komunikacyi.

§ 3. Utrzymanie, strzeżenie i reparacya drogi żelaznéj, owartéj do użytku publicznego, powinny się odbywać zgodnie z postanowieniami, zawartemi w niniejszych przepisach.

Jeżeliby wskutek specyalnych właściwości jakiéj drogi żelaznéj potrzebną była zmiana dla niéj istniejących przepisów w ich istocie lub tylko w sposobie ich zastosowania, to zmiana taka może być wprowadzoną jedynie za pozwoleniem Ministra Dróg Komunikacyi.

Służba linii i budynków.

§ 4. Urzędnicy służący przy drogach żelaznych około strzeżenia utrzymania i reparacyi linii, urządzeń i budynków, tworzą oddzielną służbę, noszącą nazwę służby linii i budynków.

§ 5. Bezpośrednie, z odpowiedzialnością, zawiadywanie i zarządzanie tą służbą stanowi obowiązek naczelnika służby linii i budynków, pod ogólném kierownictwem zarządzającego drogą.

Uwaga 1-a. Pod nazwiskiem „zarządzającego drogą“ należy rozumieć i dyrektorów tych dróg, na których do urzędu zarządzającego jest przywiązana nazwa dyrektora.

Uwaga 2-a. Urząd naczelnika służby linii i budynków może być łączony z urzędem zarządzającego drogą albo naczel-

щаго дорогою или начальника другой службы. Установленіе того или другаго порядка завѣдыванія службою зависитъ отъ правленія общества, съ утвержденія Министра Путей Сообщенія.

§ 6. Всѣ лица, состоящія въ службѣ пути и зданій, подчинены, независимо отъ начальника службы пути и зданій, управляющему дорогою.

Подраздѣленіе и охраненіе желѣзной дороги.

§ 7. Желѣзныя дороги, открытыя для общественнаго пользованія, подраздѣляются, для удобства охраненія и содержанія ихъ, на отдѣленія, дистанціи, околодки, рабочіе участки и сторожевые обходы.

Независимо отъ сего, долженъ быть учреждаемъ особый надзоръ: за переѣздами чрезъ дорогу въ уровень съ рельсами; на болѣе значительными деревянными и металлическими мостами, за мѣстами, требующими особенно бдительнаго надзора, какъ-то: разводными мостами, мостами съ экипажной ѣздой въ одномъ уровнѣ съ рельсами, пересѣченіями 2-хъ желѣзныхъ дорогъ въ одномъ уровнѣ, развѣтвленіями дорогъ и т. п.

§ 8. Протяженіе дистанцій, околодковъ, рабочихъ участковъ и сторожевыхъ обходовъ опредѣляется для каждой желѣзной дороги въ зависимости отъ особенностей каждаго изъ упомянутыхъ подраздѣленій и степени дѣятельности движенія по нимъ. При опредѣленіи же этихъ протяженій на дорогахъ, по коимъ обращается болѣе 12 поѣздовъ въ сутки, соблюдаются слѣдующія правила:

а) протяженіе дистанцій не можетъ превышать 100 верстъ;

б) протяженіе околодка, ввѣреннаго одному дорожному мастеру, должно быть не болѣе 18 верстъ одиночнаго или двойнаго главнаго пути, а также вѣтвей; при этомъ, до 3-хъ верстъ станціонныхъ запасныхъ путей (смотря по размѣру движенія) считается за 1 версту главнаго пути;

в) протяженіе рабочаго участка не должно превышать 6-ти верстъ главнаго пути или соотвѣтственнаго протяженія станціонныхъ путей;

nika innéj służby. Ustanowienie tego lub owego sposobu zawiadywania służbą zależy od zarządu towarzystwa, którego postanowienia w tym względzie zatwierdza Minister Dróg Komunikacyi.

§ 6. Wszyscy urzędnicy służby linii i budynków są podwładnemi, niezależnie od naczelnika służby linii i budynków, zarządzającego drogą.

Podział i strzeżenie drogi żelaznéj.

§ 7. Drogi żelazne, otwarte do użytku publicznego dzielą się, dla dogodności ich strzeżenia i utrzymania, na oddziały, dystansy, rewiry, działki robotnicze i obchody strażnicze.

Niezależnie od tego, powinien być urządzony specyalny nadzór: nad przejazdami przez drogi na poziomie szyn; nad znaczniejszemi mostami drewnianemi i metalicznemi; nad miejscami wymagającemi szczególnie troskliwego nadzoru, jakoto: mostami zwodzonemi, mostami służącemi do jazdy ekwipażowéj na jednym poziomie z szynami, przecięciami dwóch dróg żelaznych na jednym poziomie, rozgałęzieniami dróg i t. d.

§ 8. Długość dystansów, rewirów, działków robotniczych i obchodów strażniczych określa się dla każdéj drogi żelaznéj odpowiednio do właściwości każdego z tych poddziałów i wielkości odbywającego się po nich ruchu. Zaś przy określeniu tych długości na drogach, po których chodzi więcéj jak 12 pociągów na dobę, przestrzegają się następujące przepisy:

a) długość dystansów nie może przenosić 100 wiorst;

b) rewir powierzony jednemu dróżnikowi nie powinien mieć więcéj jak 18 wiorst pojedynczéj lub podwójnéj linii głównéj oraz odnóg; przytém do 3-ch wiorst linij zapasowych stacyjnych (stosownie do wielkości ruchu) liczą się za jednę wiorstę linii głównéj;

c) długość działka robotniczego nie powinna przenosić 6-ciu wiorst linii głównéj albo odpowiedniéj długości linij stacyjnych;

г) протяженіе сторожевыхъ обходныхъ участковъ пути не должно быть болѣе $4^1/_2$ верстъ; при опредѣленіи онаго должны быть приняты во вниманіе постановленія, изложенныя въ §§ 117—129 сихъ правилъ;

д) границы дистанцій должны совпадать съ границами околодковъ, а границы околодковъ — съ границами рабочихъ участковъ и сторожевыхъ обходовъ;

е) росписаніе или графикъ всѣхъ вышеозначенныхъ подраздѣленій по каждой дорогѣ подлежатъ утвержденію правительственнаго инспектора дороги;

ж) въ случаѣ несогласія инспектора на предположенное правленіемъ подраздѣленіе дороги, онъ представляетъ таковое со всѣми данными въ Министерство Путей Сообщенія для разъясненія.

§ 9. На дорогахъ и участкахъ дорогъ съ малымъ движеніемъ, не болѣе 8 поѣздовъ въ сутки, допускается, съ разрѣшенія инспекціи, увеличивать указанныя въ § 8 протяженія дистанцій, околодковъ, рабочихъ участковъ и сторожевыхъ обходовъ, а равно поручать дорожному мастеру, независимо отъ прямой его обязанности, завѣдываніе ближайшимъ къ мѣсту его жительства рабочимъ участкомъ. Когда по дорогѣ обращается отъ 8 до 12 поѣздовъ въ сутки, то вышеупомянутыя отступленія отъ указаній § 8 сихъ правилъ допускаются лишь съ разрѣшенія Министра Путей Сообщенія.

Путевые знаки.

§ 10. Вдоль дороги должны быть установлены слѣдующіе ясно видные съ поѣзда знаки:

а) указатели верстъ:

б) уклонные, устанавливаемые въ точкахъ перемѣны уклоновъ пути; на нихъ должны быть ясно обозначены крутизна и длина уклоновъ;

в) указывающіе границы дистанцій, околодковъ дорожныхъ мастеровъ, ремонтныхъ участковъ и сторожевыхъ переходовъ.

Станціонные знаки.

§ 11. Между сходящимися путями на станціяхъ должны быть устанавливаемы ясно видные знаки, обозначающіе предѣлъ,

d) długość części linij stanowiących obchody strażnicze nie powinna być większa od $4\frac{1}{2}$ wiorst; przy określeniu téj długości powinny być uwzględnione postanowienia zawarte w §§ 117—129 niniejszych przepisów;

e) granice dystansów powinny wypadać razem z granicami rewirów, a granice rewirów—z granicami działków robotniczych i obchodów strażniczych;

f) rozkład albo wykreślenie wszystkich tych poddziałów na każdéj drodze powinno być zatwierdzone przez inspektora drogi;

g) wrazie niezgodzenia się inspektora na projektowany przez zarząd rozdział drogi, tenże przedstawia go ze wszystkiemi danemi do Ministeryum Dróg Komunikacyi do wyjaśnienia.

§ 9. Na drogach i częściach dróg z małym ruchem, nie większym od 8-miu pociągów na dobę, można, za pozwoleniem inspekcyi, powiększać wskazaną w § 8 długość dystansów, rewirów, działków robotniczych i obchodów strażniczych, jak również poruczać dróżnikowi, niezależnie od bezpośredniego jego obowiązku, zawiadywanie najbliższym od jego miejsca zamieszkania działkiem robotniczym. Gdy na drodze chodzi od 8 do 12 pociągów na dobę, to wyżéj wzmiankowane odstąpienia od wskazówek § 8 niniejszych przepisów mogą być czynione jedynie za pozwoleniem Ministra Dróg Komunikacyi.

Znaki liniowe.

§ 10. Wzdłuż drogi powinny być ustawione następujące, wyraźnie widoczne z pociągu znaki:

a) wskazówki wiorst;

b) nachylniki, ustawione w punktach zmiany spadzistości linii; na nich powinny być wyraźnie oznaczone krzywizna i długość nachyleń;

c) wskazujące granice dystansów, rewirów drogi, działków reparacyjnych i przechodów strażniczych.

Znaki stacyjne.

§ 11. Pomiędzy zbiegającemi się na stacyach liniami powinny być ustawione wyraźnie widoczne znaki, oznaczające granicę, do

до котораго можетъ быть подвинутъ по каждому изъ путей подвижной составъ, не мѣшая при этомъ проходу поѣздовъ по сосѣднему пути.

Ограды.

§ 12. Когда въ предѣлахъ и окрестностяхъ городовъ и селеній, обыкновенной стражи недостаточно, для предупрежденія частыхъ переходовъ черезъ пути желѣзной дороги въ мѣстахъ, для сего не указанныхъ, то въ таковыхъ мѣстахъ слѣдуетъ устраивать ограды. Оставляемые въ оградахъ проходы снабжаются дверцами, или турникетами.

§ 13. Когда на какомъ либо протяженіи желѣзной дороги проѣзжая дорога проходитъ параллельно и непосредственно возлѣ желѣзной дороги, въ одномъ съ нею уровнѣ или же при разности уровней, не превосходящей одной сажени, то между двумя такими дорогами слѣдуетъ устраивать, для раздѣленія ихъ ограды, заборы или надолбы.

ГЛАВА II.

Составъ службы путей и зданій.

§ 14. Службу пути и зданій составляютъ:

а) начальникъ службы пути и зданій и его помощникъ;

б) начальники дистанцій;

в) помощники начальниковъ дистанцій;

г) дорожные мастера;

д) старшіе рабочіе (артельные старосты);

е) ремонтные рабочіе;

ж) путевые сторожа;

з) переѣздные сторожа и сторожихъ;

и) мостовые мастера, слесаря и сторожа;

в) сторожа при мѣстахъ пути, требующихъ особенно бдительнаго надзора, какъ-то: при разводныхъ мостахъ, развѣтвленіяхъ дорогъ, пересѣченіяхъ 2 желѣзныхъ дорогъ въ одномъ уровнѣ, тоннеляхъ и т. п.;

której mogą być wysunięte w każdéj z linii rekwizyta ruchu, bez tamowania ruchu pociągów po sąsiedniéj linii.

Zagrodzenia.

§ 12. Gdy w obrębie i okolicach miast i wsi zwyczajna straż nie wystarcza dla zapobieżenia częstemu przechodzeniu przez linie drogi żelaznéj w miejscach do tego nie wskazanych, to w takich miejscach należy urządzić zagrodzenia. Pozostawiane w zagrodzeniach przejścia zaopatrują się w drzwiczki albo kołowrotki.

§ 13. Gdy na jakiéj przestrzeni drogi żelaznéj droga przejazdowa przechodzi równolegle i bezpośrednio obok drogi żelaznéj na jednym z nią poziomie albo téż z różnicą poziomów, nie przenoszącą jednego sażenia, to pomiędzy dwiema takiemi drogami należy urządzić, dla rozdzielenia ich, zagrodzenia, płoty albo kobylice.

ROZDZIAŁ II.

Skład służby linii i budynków.

§ 14. Służbę linii i budynków stanowią:

a) naczelnik służby linii i budynków i jego pomocnik;
b) naczelnicy dystansów;
c) pomocnicy naczelników dystansów;
d) dróżnicy;
e) starsi robotnicy (starości artelowi);
f) robotnicy do reparacyj;
g) strażnicy linii;
h) strażnicy i strażniczki przejazdów;
i) mostowi majstrowie, ślusarze i strażnicy;
k) strażnicy przy miejscach linii, wymagających szczególnie troskliwego nadzoru, jakoto: przy mostach zwodzonych, rozgałęzieniach dróg, przecięciach 2 dróg żelaznych na jednym poziomie, tunelach i t. p.;

л) состоящіе при начальникахъ дистанцій или дорожныхъ мастерахъ служащіе для повѣрки ночной службы путевыхъ и барьерныхъ сторожей и вообще ночной стражи;

и м) служащіе другихъ наименованій, согласно принятой на дорогѣ организаціи службы.

Изъ поименованныхъ въ семъ § должностей, учрежденіе должности помощника начальника службы зависитъ отъ усмотрѣнія правленія общества. Учрежденіе должности помощника начальника дистанціи обязательно лишь на дистанціяхъ протяженіемъ болѣе 80 верстъ. Должности сторожей при мѣстахъ пути, требующихъ особенно бдительнаго надзора, а равно служащихъ для повѣрки ночной стражи, учреждаются лишь въ подлежащихъ случаяхъ.

§ 15. Число служащихъ по охраненію, содержанію и ремонту желѣзной дороги должно быть достаточное для успѣшнаго исполненія возложеннаго на нихъ дѣла. Оно должно быть расчитано такимъ образомъ, чтобы, въ случаѣ внезапной болѣзни служащаго, онъ могъ быть замѣщенъ своевременно другимъ опытнымъ служащимъ.

Качества, обязательныя для служащихъ.

§ 16. Начальниками службы пути и зданій и помощниками ихъ могутъ быть только лица, окончившія высшее техническое образованіе по инженерной строительной части и опытные въ желѣзнодорожныхъ ремонтныхъ работахъ. Начальниками дистанцій, замѣстителями и помощниками ихъ должны быть преимущественно лица, окончившія высшее техническое образованіе по строительной части, но допускаются также лица, имѣющія установленное закономъ свидѣтельство на право производства строительныхъ работъ въ Россіи, и при томъ опытныя въ производствѣ работъ по ремонту желѣзнодорожнаго полотна, рельсовыхъ путей, сооруженій и зданій.

§ 17. Дорожные мастера избираются исключительно изъ грамотныхъ и, при томъ, такихъ, которые имѣютъ техническую подготовку — теоретическую или практическую — пріобрѣтенную въ должности десятника при сооруженіи желѣзной дороги, или старшаго рабочаго (артельнаго старосты) въ службѣ ремонта пути и

l) urzędujący przy naczelnikach dystansów i dróżnikach dozorcy do kontrolowania służby nocnéj strażników linii i baryer i wogóle nocnéj straży;

i m) urzędnicy innych nazw, zgodnie z przyjętą na drodze organizacyą służby.

Z wymienionych w niniejszym § urzędów, utworzenie posady pomocnika naczelnika służby zależy od uznania zarządu towarzystwa. Utworzenie posady pomocnika naczelnika dystansu jest obowiązkowe na dystansach, mających długości więcéj jak 80 wiorst. Posady strażników przy miejscach linii, wymagających szczególnie troskliwego nadzoru, jak również dozorców do kontrolowania straży nocnéj, tworzą się jedynie w odpowiednich wypadkach.

§ 15. Liczba urzędników, służących przy strzeżeniu, utrzymaniu i reparacyi drogi, powinna być wystarczająca dla pomyślnego wykonania włożonych na nich obowiązków. Powinna być obliczona w taki sposób, ażeby wrazie nagłéj choroby, urzędnik mógł być zastąpiony we właściwym czasie przez innego doświadczonego urzędnika drogi.

Przymioty, obowiązkowe dla urzędników.

§ 16. Naczelnikami służby linii i budynków i ich pomocnikami powinny być osoby, które posiadają wyższe wykształcenie techniczne w dziale inżynierskо-budowlanym oraz doświadczone w robotach reparacyjnych przy drogach żelaznych. Naczelnikami dystansów, ich zastępcami i pomocnikami powinny być głównie osoby, które posiadają wyższe wykształcenie techniczne w dziale budowlanym; lecz mogą również być i osoby, mające ustanowione przez prawo świadectwo na prawo prowadzenia robót budowlanych w Rosyi i przytém doświadczone w prowadzeniu robót około reparacyi plantu drogi żelaznéj, torów szynowych, urządzeń i budynków.

§ 17. Dróżnicy wybierają się wyłącznie zpomiędzy osób piśmiennych i, przytém, takich, które mają wiadomości techniczne— teoretyczne lub praktyczne, nabyte na urzędzie dziesiętnika przy budowaniu drogi żelaznéj, albo starszego robotnika (starosty artelu) w służbie około reparacyi linii i budynków i posiadają dostateczne

зданій, и обладаютъ достаточной опытностью въ дѣлѣ ремонта полотна, пути, сооруженій и зданій желѣзныхъ дорогъ.

§ 18. Старшіе рабочіе (артельные старосты) выбираются изъ опытныхъ дорожныхъ рабочихъ и преимущественно изъ грамотныхъ.

§ 19. Къ исполненію обязанностей дорожнаго мастера, или старшаго рабочаго, и всѣхъ поименованныхъ въ § 14 сторожей могутъ быть допускаемы лишь служащіе, вполнѣ ознакомленные со всѣми предстоящими имъ къ исполненію обязанностями.

§ 20. Всѣ вообще служащіе должны обладать зрѣніемъ и слухомъ, дающими имъ возможность явственно различать употребляемые на дорогѣ сигналы, не имѣть тѣлесныхъ недостатковъ, могущихъ препятствовать имъ въ исполненіи возложенной на нихъ обязанности, и быть совершеннолѣтними, т. е. не моложе 21 года, но при этомъ относительно возраста допускаются слѣдующія изъятія:

1) окончившіе курсъ въ техническихъ желѣзнодорожныхъ школахъ могутъ быть допускаемы къ занятію должностей по службѣ ремонта пути и зданій съ 18-ти лѣтняго возраста, если они при томъ удовлетворяютъ опредѣленнымъ для каждаго рода служащихъ требованіямъ, и

2) при удовлетвореніи тѣмъ же тртбованіямъ, помимо окончанія курса въ техническихъ желѣзнодорожныхъ школахъ, допускаются къ занятію должностей переѣзднаго сторожа, сторожихи и дорожнаго рабочаго и не достигшіе совершеннолѣтія, но не ранѣе однако, какъ съ 18-ти лѣтняго возраста.

Организація службы и порядокъ опредѣленія и увольненія служащихъ отъ должностей и службы.

§ 21. Организація службы пути и зданій, порядокъ опредѣленія служащихъ, входящихъ въ ея составъ, къ должностямъ и увольненія ихъ отъ должностей и службы, а равно взаимныя ихъ отношенія опредѣляются правленіемъ общества желѣзной дороги, согласно съ указаніями закона, устава общества, а также съ постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія.

doświadczenie w sprawie reparacyi plantu, linii, urządzeń i budynków dróg żelaznych.

§ 18. Starsi robotnicy (starości artelowi) wybierają się z doświadczonych robotników drożnych i przeważnie z piśmiennych.

§ 19. Do pełnienia obowiązków dróżnika albo starszego robotnika i wszystkich wymienionych w § 14 strażników, mogą być dopuszczeni tylko urzędnicy zupełnie obznajmieni ze wszystkiemi obowiązkami, jakie pełnić mają.

§ 20. Wszyscy wogóle urzędnicy powinni posiadać wzrok i słuch, dający im możność dokładnego odróżniania używanych na drodze sygnałów; nie mieć braków fizycznych mogących im przeszkadzać w pełnieniu włożonych na nich obowiązków i być pełnoletniemi, t. j. mieć najmniéj lat 21; lecz przytém co do wieku dopuszczają się następujące wyjątki:

1) ci, którzy ukończyli kurs w szkołach technicznych dróg żelaznych, mogą być dopuszczani do zajmowania posad w służbie reparacyi linii i budynków od 18-go roku życia, jeżeli przytém czynią zadość określonym dla każdego rodzaju urzędników wymaganiom;

2) jeżeli czynią zadość tymże wymaganiom, niezależnie od ukończenia kursu w szkołach technicznych dróg żelaznych, mogą zajmować posady strażnika przejazdowego, strażnika i robotnika drożnego i niepełnoletni, ale nie wcześniéj jak po skończeniu lat 18-tu.

Organizacya służby i sposób mianowania i uwalniania urzędników z posad i ze służby.

§ 21. Organizacya służby linii i budynków, sposób mianowania urzędników, należących do téj służby, na posady oraz uwolnienie ich z tych posad i ze służby jak również wzajemne ich stosunki określa zarząd towarzystwa drogi żelaznéj, zgodnie ze wskazówkami prawa, ustawy towarzystwa oraz z postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacyi.

§ 22. Каждое начальствующее лицо обязано временно устранить отъ должности подвѣдомственнаго ему служащаго, оказавшагося ненадежнымъ или обнаружившаго неспособность къ исполненію возложенной на него обязанности. О таковомъ устраненіи немедленно сообщается для дальнѣйшаго распоряженія начальнику, утвердившему устраненнаго въ должности.

Инструкціи для служащихъ.

§ 23. Каждое лицо занимающее должность, поименованную въ сихъ правилахъ или могущую впредь быть указанной въ послѣдующихъ правилахъ, постановленіяхъ и циркулярахъ Министра Путей Сообщенія, должно быть снабжено инструкціею, которою въ точности опредѣляются его обязанности и порядокъ подчиненности. Каждое такое лицо, кромѣ своей инструкціи, должно также твердо знать положеніе о сигналахъ и инструкціи подчиненныхъ ему служащихъ.

§ 24. Въ каждую изъ инструкцій должны быть включены статьи законовъ о желѣзныхъ дорогахъ, относящіяся какъ ко всѣмъ вообще желѣзнодорожнымъ служащимъ, такъ равно и относящіяся спеціально къ той должности, для коей составляется инструкція.

Инструкціи эти составляются распоряженіемъ правленія общества, согласно съ настоящими правилами и соотвѣтствующими постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія. Инструкціи удостовѣряются, до введенія ихъ въ дѣйствіе, правительственнымъ инспекторомъ дороги въ томъ, что въ каждую изъ нихъ введены всѣ относящіяся до указанной въ ней должности опредѣленія закона, постановленій и распоряженій Министра Путей Сообщенія, а также что въ нихъ не содержится ничего несогласнаго съ условіями безопасности движенія по дорогѣ.

§ 25. Начиная съ дорожныхъ мастеровъ, всѣ низшіе служащія, опредѣляемые вновь къ должностямъ, должны быть, до вступленія въ должности, испытываемы въ знаніи всѣхъ относящихся къ должности каждаго изъ нихъ инструкцій, положеній, правилъ и проч., согласно установленному на сей предметъ порядку.

§ 26. Служащимъ, уже состоящимъ ко времени изданія сихъ правилъ въ должностяхъ, инструкціи выдаются ближайшими ихъ

§ 22. Każdy zwierzchnik jest obowiązany usuwać tymczasowo z urzędu podwładnego mu urzędnika, który nie zasługuje na zaufanie lub dał poznać swoję niezdolność do pełnienia włożonego na niego obowiązku. O takiém usunięciu komunikuje się bezzwłocznie, w celu wydania dalszych rozporządzeń, zwierzchnikowi, który usuniętego z urzędu zatwierdził w urzędzie.

Instrukcya dla urzędników.

§ 23. Każdy zajmujący posadę wyszczególnioną w niniejszych przepisach albo mogącą być w następstwie ustanowioną w późniejszych przepisach, postanowieniach i cyrkularzach Ministra Dróg Komunikacyi, powinien być zaopatrzony w instrukcyę, która ściśle określa jego obowiązki i sposób podwładności. Każdy taki urzędnik, oprócz swojéj instrukcyi, powinien również dokładnie umieć postanowienie o sygnałach i instrukcye podwładnych mu urzędników.

§ 24. W każdéj instrukcyi powinny być zawarte artykuły praw o drogach żelaznych, tak odnoszące się do wszystkich wogóle urzędników dróg żelaznych, jak również odnoszące się specyalnie do téj posady, dla któréj sporządza się instrukcya.

Instrukcye te układa zarząd towarzystwa, zgodnie z niniejszemi przepisami oraz odpowiedniemi postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacyi. Przed ich wprowadzeniem w wykonanie poświadcza je inspektor rządowy drogi co do tego, że do każdéj z nich wprowadzone zostały wszystkie, odnoszące się do wskazanéj w niéj posady, prawa, postanowienia i rozporządzenia Ministra Dróg Komunikacyi oraz że w nich nie ma nic niezgodnego z warunkami bezpieczeństwa ruchu po drodze.

§ 25. Poczynając od dróżników, wszyscy niżsi urzędnicy nowo mianowani na posady powinni być, przed objęciem posady, egzaminowani ze wszystkich odnoszących się do posady każdego z nich instrukcyj, postanowień, przepisów i t. d., podług ustanowionego w tym przedmiocie porządku.

§ 26. Urzędnikom, zajmującym już posady do chwili wydania niniejszych przepisów, wydają instrukcye bezpośredni ich zwierzchni-

начальниками подъ росписку и ими же разъясняются служащимъ, какъ при самой выдачѣ инструкціи, такъ и по всякому требованію подвѣдомственнаго служащаго. Безграмотнымъ инструкціи непремѣнно прочитываются и разъясняются тѣми же лицами.

§ 27. Служащіе, допущенные къ исполненію должностей согласно § 25 сихъ правилъ или коимъ будутъ выданы инструкціи, правила, положенія и проч. порядкомъ, указаннымъ въ § 26, не могутъ отговариваться незнаніемъ содержанія таковыхъ инструкцій, правилъ, положеній и проч.

Снабженіе служащихъ предметами, необходимыми для исполненія ихъ обязанностей.

§ 28. Каждый, состоящій въ службѣ пути и зданій, долженъ быть снабженъ присвоенными его должности исправными инструментами, сигнальными знаками и всѣми предметами, необходимыми для исполненія порученныхъ ему обязанностей.

Форменная одежда и форменные знаки служащихъ.

§ 29. Каждый, состоящій на службѣ пути и зданій, долженъ быть, во время исполненія служебныхъ обязанностей, въ форменной одеждѣ или съ форменнымъ знакомъ, если таковые присвоены его должности.

§ 30. Состоящіе въ службѣ пути и зданій, при нахожденіи на линіи, не должны имѣть въ своемъ одѣяніи такихъ цвѣтовъ, которые, могли бы быть приняты за сигнальные знаки.

Предѣлы отвѣтственности каждаго служащаго.

§ 31. Предѣлы отвѣтственности каждаго служащаго опредѣляются содержаніемъ настоящихъ правилъ, данной ему инструкціей и сообщенными ему распоряженіями по дорогѣ; при чемъ примѣняются слѣдующія правила:

cy za ich pokwitowaniem; oni też wyjaśniają je urzędnikom, zarówno przy samém wydaniu instrukcyi jak i na każde żądanie podwładnego urzędnika. Niepiśmiennym instrukcye koniecznie powinny być przez nich odczytane i wyjaśnione.

§ 27. Urzędnicy, dopuszczeni do sprawowania urzędów zgodnie z § 25 niniejszych przepisów, lub którym będą wydane instrukcye, przepisy, postanowienia i t. d. w sposób, wskazany w § 26, nie mogą wymawiać się nieznajomością osnowy takich instrukcyj, przepisów, postanowień i t. d.

Zaopatrywanie urzędników w przedmioty niezbędne przy pełnieniu ich obowiązków.

§ 28. Każdy, pozostający w służbie linii i budynków, powinien być zaopatrzony w przywiązane do jego urzędu dobre instrumenty, znaki sygnałowe i wszelkie przedmioty, niezbędne do wykonania powierzonych mu obowiązków.

Odzież mundurowa i znaki mundurowe urzędników.

§ 29. Każdy urzędnik służby linii i budynków powinien być w czasie pełnienia obowiązków służbowych w odzieży mundurowéj albo ze znakiem mundurowym, jeżeli takie znaki są przywiązane do jego urzędu.

§ 30. Urzędnicy służby linii i budynków, znajdując się na linii, nie powinni mieć w swojéj odzieży takich kolorów, które mogłyby być wzięte za znaki sygnałowe.

Zakres odpowiedzialności każdego urzędnika.

§ 31. Zakres odpowiedzialności każdego urzędnika określa osnowa niniejszych przepisów, dana mu instrukcya oraz zakomunikowane mu rozporządzenie odnośnie do drogi; przytém stosują się przepisy następujące:

а) каждый служащій, допущенный къ самостоятельному исправленію должности, отвѣчаетъ за исполненіе обязанностей, сопряженныхъ съ сею должностію и предписанныхъ ему настоящими правилами, его инструкціею или особыми распоряженіями начальства;

б) непосредственно начальствующее лицо, коему ввѣренъ надзоръ за исполненіемъ обязанностей подчиненными ему служащими, несетъ отвѣтственность за упущенія или неправильныя дѣйствія сихъ служащихъ въ томъ случаѣ, если будетъ доказано, что сдѣланное подчиненнымъ упущеніе или его послѣдствія могли быть предотвращены исполненіемъ начальствующимъ лицомъ какого либо правила или обязанности, установленныхъ настоящими правилами, данной ему инструкціей, или сообщенными ему особыми распоряженіями по дорогѣ;

в) если неисполненіе или неудовлетворительное исполненіе какой либо изъ обязанностей произошло отъ несвоевременнаго разъясненія оной исполнителю или вслѣдствіе порученія обязанностей, сопряженныхъ съ должностями, поименованными въ § 14, лицу, не обладающему качествами, указанными въ §§ 16—20, то отвѣтственность падаетъ на того, кѣмъ сдѣланы таковыя упущенія.

ОТДѢЛЪ II.

ГЛАВА I.

Распредѣленіе обязанностей между служащими.

Общія обязанности служащихъ.

§ 32. Каждый служащій, независимо отъ исполненія возложенныхъ на него непосредственно обязанностей, долженъ, по мѣрѣ возможности, содѣйствовать предотвращенію всякой опасности для движенія по желѣзной дорогѣ.

§ 33. Замѣтивъ какое либо поврежденіе въ пути—поломку рельса, осадку полотна, обвалъ и т. п., каждый служащій обязанъ безотлагательно оградить это мѣсто надлежащими сигналами и при-

a) każdy urzędnik, dopuszczony do samodzielnego sprawowania urzędu, odpowiada za spełnienie obowiązków nieodłącznych od tego urzędu i ustanowionych w niniejszych przepisach, jego instrukcyi lub specyalnych rozporządzeniach zwierzchności;

b) bezpośredni zwierzchnik, któremu jest powierzony nadzór nad pełnieniem obowiązków przez podwładnych mu urzędników, odpowiada za opuszczenia lub nieprawidłowe czynności tych urzędników w takim razie, jeżeli będzie dowiedzione, że popełnionemu przez podwładnego opuszczenia albo jego skutkom można było zapobiedz, gdyby zwierzchnik zastosował się był do jakiego przepisu lub spełnił jaki obowiązek, ustanowiony przez niniejsze przepisy, daną mu instrukcyę lub zakomunikowane mu rozporządzenia dotyczące drogi;

c) jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie jakiegokolwiekbądź obowiązku było skutkiem niewyjaśnienia go we właściwym czasie wykonawcy albo poruczenia obowiązków przywiązanych do urzędów, wyszczególnionych w § 14, osobie nieposiadającéj przymiotów, wskazanych w §§ 16—20, to odpowiedzialność pada na tego, kto popełnił takie opuszczenia.

ODDZIAŁ II.

ROZDZIAŁ I.

Rozdział obowiązków pomiędzy urzędników.

Ogólne obowiązki urzędników.

§ 32. Każdy urzędnik, niezależnie od wykonania włożonych na niego obowiązków, powinien, wmiarę możności, dopomagać do zapobieżenia wszelkiemu niebezpieczeństwu w ruchu po drodze żelaznéj.

§ 33. Zauważywszy jakiekolwiekbądź uszkodzenie na linii złamanie się szyn, opadnięcie plantu, osunięcie się i t. p., każdy urzędnik jest obowiązany zabezpieczyć bezzwłocznie to miejsce należytemi sy-

нять всѣ возможныя мѣры для своевременнаго предупрежденія приближающихся къ мѣсту поврежденія поѣздовъ о необходимости соблюденія должной осторожности.

Такой служащій можетъ удалиться отъ мѣста поврежденія за предѣлы выставленныхъ имъ сигналовъ не прежде, какъ по сдачѣ этого поста тому агенту службы пути, къ обязанности котораго относится огражденіе опасныхъ мѣстъ даннаго участка. Замѣтившій поврежденіе призываетъ къ себѣ, въ случаѣ надобности, на помощь (рожкомъ, крикомъ или инымъ способомъ) другихъ служащихъ; по прибытіи помощи, онъ обязанъ извѣстить непосредственнаго всоего начальника о замѣченномъ поврежденіи.

§ 34. Въ случаѣ крушенія поѣзда, паровоза или вагоновъ, или какого либо другаго несчастнаго происшествія на дорогѣ, каждый присутствующій служащій обязанъ немедленно принимать всѣ относящіяся къ прямой его обязанности мѣры для поданія помощи и къ огражденію сигналами мѣста несчастія, если оно представляетъ опасность для движенія.

§ 35. Всѣ состоящіе въ службѣ ремонта, пути и зданій, особенно же путевая и переѣздная стража, обязаны, при нахожденіи на пути во время исполненія служебныхъ обязанностей, обращать тщательное вниманіе на проходящіе поѣзда и передавать сигналы, подаваемые поѣздной прислугой машинисту помощью ручныхъ сигналовъ или инымъ способомъ, согласно положенію о сигналахъ.

Въ нижеслѣдующихъ случаяхъ, состоящіе въ службѣ пути и зданій, особенно же путевая переѣздная стражи обязаны подавать приближающимся или проходящимъ поѣздамъ сигналы остановки или замедленія хода поѣздовъ.

1) Сигналы остановки поѣзда:

а) когда прежде прошедшій поѣздъ, паровозъ, ручной вагончикъ или телѣжка настигается поѣздомъ или паровозомъ, слѣдующимъ за ними въ разстояніи 5 минутъ или менѣе;

б) когда на пути имѣется препятствіе, требующее остановки поѣзда, напр. остановка другаго поѣзда, поврежденіе моста, обвалъ, поврежденіе пути, когда на пути производятся работы; не допускающія движенія и т. п.;

gnałami i przedsięwziąć wszelkie możliwe środki w celu uprzedzenia we właściwym czasie zbliżających się do miejsca uszkodzenia pociągów o konieczności zachowania należytéj ostrożności.

Taki urzędnik może oddalić się od miejsca uszkodzenia po za granice wystawionych przez niego sygnałów nie wcześniéj, jak po oddaniu téj pozycyi temu agentowi służby linii, do którego obowiązków należy zabezpieczenie niebezpiecznych miejsc danego działka drogi. Ten, kto zauważył uszkodzenie, wzywa do siebie, w razie potrzeby, do pomocy (rożkiem, głosem, lub w inny sposób) innych urzędników; po przybyciu pomocy jest obowiązany zawiadomić bezpośredniego swojego zwierzchnika o zauważoném uszkodzeniu.

§ 34. W razie rozbicia się pociągu, parowozu lub wagonów, albo jakiegokolwiekbądź nieszczęśliwego wypadku na drodze, każdy obecny urzędnik jest obowiązany przedsięwziąć bezzwłocznie wszelkie, do bezpośrednich jego obowiązków należące, środki, w celu udzielenia pomocy i zabezpieczenia sygnałami miejsca wypadku, jeżeli takowe przedstawia niebezpieczeństwo dla ruchu.

§ 35. Wszyscy urzędnicy służby reparacyi, linii i budynków, w szczególności zaś straż liniowa i przejazdowa, są obowiązani, znajdując się na linii w czasie pełnienia obowiązków służbowych, zwracać troskliwie uwagę na przechodzące pociągi i przesyłać sygnały, podawane przez służbę pociągową, maszyniście zapomocą sygnałów ręcznych albo w inny sposób, zgodnie z postanowieniem o sygnałach.

W następujących wypadkach urzędnicy służby linii i budynków, w szczególnosci zaś straż liniowa i przejazdowa, są obowiązani dawać zbliżającym się lub przechodzącym pociągom sygnały wstrzymunia lub zwolnienia biegu pociągów.

1) *Sygnały wstrzymania pociągów.*

a) Gdy pociąg, parowóz, wagonik albo wózek ręczny zostaje dopędzonym przez parowóz idący za nim na odległość 5 minut lub mniej;

b) gdy na drodze znajduje się przeszkoda, wymagająca wstrzymania pociągu np. stojący drugi pociąg, uszkodzenie mostu, osunięcie się, uszkodzenie linii; gdy na drodze prowadzą się roboty, przy których ruch nie jest możebny i t. d.;

в) когда замѣчается какое либо поврежденіе въ подвижномъ составѣ проходящаго поѣзда или разрывъ поѣзда.

2) *Сигналы замедленія хода поѣздовъ:*

а) когда неполная исправность верхняго строенія дороги или производящіяся въ немъ исправленія требуютъ осторожной и медленной ѣзды;

б) когда поѣздъ приближается къ мѣсту пути, требующему особенной осторожности въ ѣздѣ, какъ-то: разводному мосту, развѣтвленію путей между станціями, пересѣченію 2-хъ желѣзныхъ дорогъ въ одномъ уровнѣ, тоннелю, и т. п.;

в) когда поѣздъ или отдѣльный паровозъ слѣдуетъ за другимъ поѣздомъ, отдѣльнымъ паровозомъ, ручнымъ вагончикомъ или телѣжкою въ разстояніи 10 или менѣе минутъ.

§ 36. Каждый служащій, усмотрѣвшій пожаръ на дорогѣ или въ поѣздѣ, обязанъ подать неотлагательно сигналъ тревоги. По такому сигналу, всѣ находящіеся вблизи служащіе желѣзной дороги обязаны немедленно прибыть къ мѣсту пожара, для содѣйствія къ тушенію его.

§ 37. Служащіе обязаны вести себя по отношенію къ публикѣ скромно и учтиво; они должны съ твердостью требовать исполненія установленныхъ на дорогѣ порядковъ; но при этомъ требованія свои, обращаемыя къ постороннимъ лицамъ излагать съ предупредительною вѣжливостью.

§ 38. Въ соотвѣтственныхъ случаяхъ, состоящіе въ службѣ пути и зданій обязаны предупреждать постороннихъ лицъ о воспрещеніи ходить по путямъ желѣзной дороги, переходить черезъ нихъ, переносить и перетаскивать черезъ дорогу тяжести въ мѣстахъ, не назначенныхъ для перехода или переѣзда, загромождать пути желѣзной дороги, приближаться къ движущемуся поѣзду или паровозу, останавливаться на переѣздахъ или переходахъ черезъ дорогу, открывать самовольно шлагбаумы и другіе барьеры, закрывающіе переходы и переѣзды, выпускать скотъ на полотно дороги, трогать стрѣлки, сигналы и проч., подражать установленнымъ сигналамъ и т. п.

§ 39. При невниманіи постороннихъ лицъ къ предупрежденіямъ служащихъ или сопротивленіи подчиниться законнымъ ихъ

c) gdy zauważono jakiekolwiekbądź uszkodzenie w rekwizytach ruchu przechodzącego pociągu albo gdy się pociąg przerwał.

2). *Sygnały zwolnienia biegu pociągów.*

a) Gdy wierzchnia budowa drogi znajdująca się w niezupełnie dobrym stanie albo prowadzące się w niéj reperacye wymagają ostrożnéj i powolnéj jazdy;

b) gdy pociąg zbliża się do miejsca linii wymagającego szczególnéj ostrożności w jeździe, jakoto do mostu zwodzonego, rozgałęzienia linii pomiędzy stacyami, przecięcia 2-ch dróg żelaznych na jednym poziomie i t. p.;

c) gdy pociąg albo pojedynczy parowóz idzie za drugim pociągiem, pojedynczym parowozem, wagonikiem albo wózkiem ręcznym w odległości 10 minut lub mniéj.

§ 36. Każdy urzędnik, który zobaczy pożar na drodze albo w pociągu, jest obowiązany podać niezwłocznie sygnał na alarm. Na taki sygnał wszyscy znajdujący się w blizkości urzędnicy drogi żelaznéj są obowiązani przybyć natychmiast do miejsca pożaru, dla dopomagania do gaszenia go.

§ 37. Urzędnicy są obowiązani obchodzić się w stosunkach z publicznością przyzwoicie i grzecznie; powinni ściśle wymagać spełnienia ustanowionych na drodze przepisów; lecz przytém żądania te, zwracając je do osób postronnych, wyrażać z uprzedzającą grzecznością.

§ 38. W odnośnych wypadkach urzędnicy służby linii i budynków są obowiązani uprzedzać osoby postronne o tém, iż nie wolno jest chodzić po liniach drogi żelaznéj, przechodzić przez nie, przenosić lub przerzucać przez drogę ciężarów w miejscach nie wyznaczonych do przechodzenia i przejeżdzania, zagradzać linii drogi żelaznéj, przybliżać się do idącego pociągu lub parowozu, zatrzymywać się na przejazdach lub przejściach przez drogę, otwierać samowolnie szlabanów i innych zagród zamykających przejścia i przejazdy, wypuszczać bydła na plant drogi, ruszać zwrotnic, sygnałów i t. d., naśladować ustawionych sygnałów i t. p.

§ 39. Jeżeli osoby postronne nie zwracają uwagi na ostrzeżenia urzędników albo nie chcą zastosować się do ich wymagań praw-

требованіямъ, служащіе обязаны обращаться къ мѣстной полиціи съ просьбой о содѣйствіи и дальнѣйшемъ поступленіи по закону, а о болѣе важныхъ случаяхъ доводить, чрезъ начальство свое, и до свѣдѣнія правительственной инспекціи дороги.

§ 40. а) Въ случаѣ невозможности исполнить свою обязанность лично, каждый долженъ своевременно передавать исполненіе оной тому служащему, который на таковой случай назначенъ начальствомъ; при отсутствіи же таковаго служащаго, каждый долженъ своевременно извѣстить о томъ подлежащее начальство. При необходимости, по случаю болѣзни или другой не менѣе уважительной причины, передать свои обязанности другому служащему и неимѣніи или отсутствіи назначеннаго начальствомъ замѣстителя, каждый служащій обязанъ самъ передать свои обязанности другому и, одновременно съ тѣмъ, увѣдомить о семъ свое начальство.

б) Служащій, передающій свою должность другому, обязанъ, въ всякомъ случаѣ, передать лицу, вступающему въ должность, инструкцію, присвоенную сей должности и достаточно разъяснить ему все касающееся исполненія предстоящихъ ему обязанностей.

§ 41. Въ экстренныхъ случаяхъ: при снѣжныхъ заносахъ, разлитіи рѣкъ, случаяхъ нарушенія правильности движенія и т. п., агенты службы ремонта пути и зданій обязаны, не жалѣя силъ, прилагать все стараніе къ возстановленію правильнаго движенія по дорогѣ или исправленію поврежденія.

§ 42. Въ случаѣ утомленія и необходимости отдыха, служащіе обязаны заявить о семъ ближайшему начальству, которое принимаетъ соотвѣтствующія мѣры. Если таковаго заявленія лицами, состоящими въ службѣ пути и зданій, сдѣлано не было, то ссылка на усталость съ цѣлью оправданія упущенія по службѣ не можетъ служить имъ оправданіемъ передъ начальствомъ.

§ 43. Всѣ сказанное въ сихъ правилахъ о качествахъ, обязанностяхъ, отвѣтственности и проч. различныхъ должностныхъ лицъ относится также къ постояннымъ, временнымъ или періодическимъ замѣстителямъ сихъ лицъ, вступившимъ въ исполненіе замѣщаемой должности.

nych, to urzędnicy są obowiązani zwracać się do miejscowej policyi z prośbą o pomoc i dalsze postąpienie podług prawa, a o ważniejszych wypadkach uwiadamiać, zapośrednictwem swojéj zwierzchności, rządową inspekcyę drogi.

§ 40. a) W razie niemożności wykonania swoich obowiązków osobiście, każdy powinien we właściwym czasie powierzyć wykonanie temu urzędnikowi, którego na taki wypadek wyznaczy zwierzchność; zaś w razie nieobecności takiego urzędnika, każdy powinien we właściwym czasie uwiadomić o tém właściwą zwierzchność. W razie konieczności, z powodu choroby lub z innéj niemniéj ważnéj przyczyny, powierzenia swoich obowiązków drugiemu urzędnikowi i braku lub nieobecności wyznaczonego przez zwierzchność zastępcy, każdy urzędnik jest obowiązany sam powierzyć swoje obowiązki drugiemu i równocześnie uwiadomić o tém swoją zwierzchność.

b) Urzędnik, powierzający sprawowanie swojego urzędu drugiemu, jest obowiązany w każdym razie doręczyć obejmującemu jego urząd instrukcyą, przywiązaną do téj posady, i dostatecznie wyjaśnić mu wszystko, co się tyczy wykonania włożonych na niego obowiązków.

§ 41. W wypadkach nadzwyczajnych: w razie zasp śnieżnych, wylewu rzek, wypadkach naruszenia prawidłowości ruchu i t. p., agenci służby reparacyi linii i budynków są obowiązani, nie szczędząc sił, dokładać wszelkich starań w celu przywrócenia prawidłowego ruchu po drodze lub naprawy uszkodzenia.

§ 42. W razie znużenia i konieczności wypoczynku, urzędnicy są obowiązani oświadczyć o tém najbliższéj zwierzchności, która przedsiębierze należyte środki. Jeżeli tego urzędnicy służby ruchu i budynków nie dopełnili, to powoływanie się na znużenie w celu usprawiedliwienia opuszczenia w służbie nie może ich usprawiedliwić przed zwierzchnością.

§ 43. Wszystko, co powiedziano w niniejszych przepisach o przymiotach, obowiązkach, odpowiedzialności i t. d. różnych urzędników, odnosi się również do stałych, tymczasowych lub peryodycznych zastępców tych osób, skoro ci rozpoczęli sprawowanie urzędu, na którym są zastępcami.

Обязанности начальника службы пути и зданій.

§ 44. Начальникъ службы пути и зданій обязанъ, сверхъ знанія постановленій, правилъ, распоряженій и инструкцій, относящихся къ личной его обязанности, быть также вполнѣ ознакомленъ съ положеніями, постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія, относящимися вообще къ желѣзнымъ дорогамъ, а равно съ положеніями, правилами и инструкціями, установленными на дорогѣ по другимъ службамъ.

§ 45. На обязанности начальника службы лежитъ, кромѣ личнаго исполненія имъ настоящихъ правилъ въ томъ, что къ нему относится, также завѣдываніе и распоряженіе всею службою и общее наблюденіе за исполненіемъ сихъ правилъ подвѣдомственными ему служащими.

§ 46. Онъ заботится объ охраненіи и содержаніи въ постоянной исправности путей, сооруженій и зданій дороги; о своевременномъ снабженіи ввѣренной ему службы потребными для ремонта и содержанія дороги матеріалами и о надлежащемъ огражденіи пути отъ снѣжныхъ заносовъ. Онъ обязанъ своевременно заявлять управляющему дорогою обо всѣхъ потребностяхъ его службы, а въ нетерпящихъ отлагательства случаяхъ — принимать собственною властью всѣ необходимыя по ввѣренной ему части мѣры, требуемыя безопасностью, правильностью и безостановочностью движенія. Къ обязанностямъ начальника службы принадлежатъ: составленіе годовыхъ эксплоатаціонныхъ смѣтъ и отчетовъ по ввѣренной ему службѣ, составленіе или руководство составленіемъ по этой же службѣ всѣхъ проектовъ и смѣтъ, а также непосредственное руководство главнѣйшими производящимися по дорогѣ новыми работами и капитальными перестройками или исправленіями и общее наблюденіе за всѣми производящимися по ввѣренной ему службѣ работами.

§ 47. Если при производствѣ разслѣдованій о происшествіяхъ на желѣзной дорогѣ обнаружится, что причиною происшествія была неудовлетворительность самыхъ установленныхъ порядковъ, существующихъ на дорогѣ, по ввѣренной начальнику службы части, то начальникъ службы обязанъ, въ подобныхъ случаяхъ,

Obowiązki naczelnika służby linii i budynków.

§ 44. Naczelnik służby linii i budynków jest obowiązany, prócz znajomości postanowień, przepisów, rozporządzeń i instrukcyj, odnoszących się do osobistych jego obowiązków, być również dokładnie obznajmionym z postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacyi, odnoszącemi się do dróg żelaznych wogóle, jak również z postanowieniami, przepisami i instrukcyami, ustanowionemi na drodze co do innych służb.

§ 45. Prócz osobistego wykonania niniejszych przepisów w tém, co się do niego odnosi, naczelnik służby ma obowiązek zawiadywać i zarządzać całą służbą oraz mieć nadzór nad wykonaniem niniejszych przepisów przez podwładnych mu urzędników.

§ 46. Naczelnik troszczy się o zabezpieczenie i utrzymanie w należytym stanie linij, urządzeń i budynków drogi; o zaopatrzenie powierzonej mu służby w potrzebne dla reparacyi i utrzymania drogi materyały i o należyte zabezpieczenie drogi od zasp śnieżnych. Jest obowiązany zawiadamiać we właściwym czasie zarządzającego drogą o wszelkich potrzebach jego służby, a w wypadkach niecierpiących zwłoki — przedsiębrać własną władzą wszelkie niezbędne w powierzonym mu dziale środki, których wymaga bezpieczeństwo, prawidłowość i ciągłość ruchu. Do obowiązków naczelnika służby należy: sporządzenie rocznych budżetów i sprawozdań eksploatacyjnych z powierzonej mu służby, sporządzanie lub kierownictwo sporządzaniem w téj służbie wszelkich projektów i budżetów oraz bezpośrednie kierownictwo główniejszemi prowadzonemi na drodze nowemi robotami oraz całkowitemi przebudowaniami i naprawami i wogóle nadzór nad wszystkiemi prowadzącemi się w powierzonéj mu służbie robotami.

§ 47. Jeżeli przy prowadzeniu śledztw co do wypadków na drogach żelaznych okaże się, że przyczyną wypadku były braki w samych ustanowionych porządkach, istniejących na drodze w powierzonym naczelnikowi służby dziale, to naczelnik służby jest obowiązany w podobnych wypadkach przedstawiać zarządzającemu drogą

представлять управляющему дорогою свои соображенія о мѣрахъ, какія, по его мнѣнію, слѣдовало бы принять для предотвращенія такихъ случаевъ въ будущемъ.

§ 48. До приступа къ возведенію новыхъ сооруженій, начальникъ службы обязанъ предупреждать о семъ заблаговременно правительственную инспекцію—самъ или чрезъ производителей работъ; въ случаѣ требованія инспектора, тоже самое должно быть соблюдаемо и по отношенію къ большимъ передѣлкамъ въ полотнѣ, зданіяхъ и сооруженіяхъ дороги.

Обязанности начальника дистанціи.

§ 49. Для начальника дистанціи обязательно знаніе положеній, постановленій и распоряженій Министра Путей Сообщенія, относящихся къ желѣзнымъ дорогамъ, а равно полное ознакомленіе съ положеніями, правилами и инструкціями, установленными на дорогѣ по другимъ службамъ.

§ 50. Начальникъ дистанціи имѣетъ слѣдующія обязанности на протяженіи ввѣренной ему дистанціи желѣзной дороги:

а) наблюдать за постояннымъ охраненіемъ дороги на основаніи сихъ правилъ и за точнымъ исполненіемъ подвѣдомственными ему служащими ихъ служебныхъ обязанностей;

б) руководить производствомъ порученныхъ ему новыхъ работъ, капитальныхъ перестроекъ и важнѣйшихъ ремонтныхъ работъ; наблюдать за правильнымъ производствомъ на дистанціи ремонтныхъ работъ и за содержаніемъ путей, сооруженій и зданій въ постоянной исправности;

в) принимать мѣры къ своевременному огражденію полотна дороги отъ снѣжныхъ заносовъ; въ началѣ мятелей—озабочиваться снабженіемъ поѣздовъ лопатами и другими нужными для разчистки снѣга инструментами или сопровожденіемъ поѣздовъ рабочими. При безуспѣшности или очевидной безполезности борьбы съ мятелью—увѣдомлять подлежащихъ лицъ о необходимости временной пріостановки движенія;

г) своевременно представлять начальству о доставленіи на дистанцію охранительныхъ и ремонтныхъ средствъ, а также объ усиленіи таковыхъ, когда сіе требуется обстоятельствами, и слѣдить за своевременнымъ поступленіемъ матеріаловъ на дистанцію;

swoje uwagi o środkach, jakie, jego zdaniem, należałoby przedsięwziąć w celu zapobieżenia takim wypadkom na przyszłość.

§ 48. Przed przystąpieniem do wzniesienia nowych urządzeń, naczelnik służby jest obowiązany uprzedzać o tém zawczasu inspekcyę rządową—sam albo przez wykonawców robót; wrazie żądania inspektora toż samo powinno być przestrzegane i odnośnie do większych przeróbek w plancie, budynkach i urządzeniach drogi.

Obowiązki naczelnika dystansu.

§ 49. Dla naczelnika dystansu jest obowiązkowa znajomość postanowień i rozporządzeń Ministra Dróg Komunikacyi, odnoszących się do dróg żelaznych, jak również zupełne obznajmienie się z postanowieniami, przepisami i instrukcyami, ustanowionemi na drodze dla innych działów służby.

§ 50. Naczelnik dystansu ma następujące obowiązki na przestrzeni powierzonego mu dystansu drogi żelaznéj.

a) mieć nadzor nad stałém strzeżeniem drogi na zasadzie niniejszych przepisów i nad dokładném wykonaniem przez podwładnych mu urzędników ich obowiązków służbowych;

b) kierować prowadzeniem poruczonych mu nowych robót, całkowitych przebudówek i najważniejszych robót reparacyjnych; mieć nadzór nad prawidłowém prowadzeniem na dystansie robót reparacyjnych oraz nad utrzymaniem linij, urządzeń i budynków stale w dobrym stanie;

c) przedsiębrać środki w celu zabezpieczenia we właściwym czasie plantu drogi od zasp śnieżnych przy rozpoczęciu się zamieci; starać się o zaopatrzenie pociągów w łopaty i inne potrzebne do oczyszczania od śniegu narzędzia albo o dodanie pociągom robotników. Wrazie bezskuteczności albo widocznéj bezużyteczności walki z zamiecią — uwiadamiać odnośne osoby o konieczności tymczasowego wstrzymania ruchu;

d) wnosić we właściwym czasie przedstawienie do zwierzchności o dostarczenie na dystans środków zabezpieczających i reparacyjnych oraz o powiększenie takowych, gdy tego wymagają okoliczności i śledzić za wysłaniem we właściwym czasie materyałów na dystans.

д) въ случаяхъ необходимости принятія неотлагательныхъ мѣръ для обезпеченія безопасности и безостановочности движенія, а также для возстановленія прерваннаго движенія по дорогѣ—принимать таковыя мѣры и приступать къ работамъ по возстановленію прерваннаго движенія немедленно, по составленіи подлежащими властями протокола о происшествіи и полученіи на то ихъ согласія, телеграфируя о сдѣланныхъ распоряженіяхъ начальнику службы, управляющему дорогою и правительственному инспектору

е) производить поручаемыя ему начальникомъ службы мѣстныя изысканія и изслѣдованія для составленія по нимъ проектовъ работъ и сооруженій, предполагаемыхъ къ производству, а также составлять и самые проекты;

ж) принимать, при производствѣ на дистанціи непосредственно руководимыхъ имъ работъ, мѣры предосторожности, необходимыя какъ для безопасности движенія, такъ и для безопасности рабочихъ, а также имѣть въ предѣлахъ ввѣренной ему дистанціи надзоръ за соблюденіемъ условій безопасности движенія другими производителями работъ, которые, въ семъ отношеніи, подчиняются мѣстному начальнику дистанціи и обязаны поступать согласно его указаніямъ;

з) при назначеніи рабочихъ поѣздовъ для развозки по дистанціи матеріаловъ или производства работъ, наряжать къ каждому таковому поѣзду, независимо отъ агента движенія, одного изъ подчиненныхъ ему агентовъ для непосредственнаго наблюденія за правильной и успѣшной нагрузкой и выгрузкой поѣзда, для точнаго указанія мѣста и порядка производства работъ, въ видахъ успѣшности и безопасности производства ихъ, какъ относительно движенія, такъ и самихъ рабочихъ и надлежащаго удаленія сгружаемыхъ матеріаловъ отъ рельсовыхъ путей; или вмѣсто назначенія агента службы пути и зданій къ каждому рабочему поѣзду; наряжать по одному агенту къ мѣстамъ нагрузки и выгрузки, между коими обращаются поѣзда;

и) лично производить, по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ мѣсяцъ, подробный осмотръ дистанціи по всему протяженію оной, при чемъ провѣрять дѣйствія подвѣдомственныхъ ему служащихъ въ знаніи и исполненіи ими инструкцій; сверхъ того объѣзжать ди-

e) wrazie konieczności przedsięwzięcia bezzwłocznych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości ruchu oraz w celu przywrócenia przerwanego ruchu na drodze—przedsiębrać takie środki i przystępować do robót około przywrócenia przerwanego ruchu bezzwłocznie, po sporządzeniu przez odnośne władze protokułu o wypadku i pozyskaniu na to ich pozwolenia, telegrafując o wydanych rozporządzeniach do naczelnika służby, do zarządzającego drogą i do inspektora rządowego;

f) prowadzić powierzone mu przez naczelnika służby miejscowe poszukiwania i badania w celu sporządzenia podług nich projektów robót i urządzeń, mających być wykonanemi, oraz sporządzać i same projekty;

g) przedsiębrać, przy prowadzeniu na dystansie bezpośrednio kierowanych przez niego robót, środki ostrożności, niezbędne zarówno dla bezpieczeństwa ruchu jak i dla bezpieczeństwa robotników, oraz mieć w obrębie powierzonego mu dystansu nadzór nad zachowaniem warunków bezpieczeństwa ruchu przez innych prowadzących roboty, którzy pod tym względem są podwładnemi miejscowego naczelnika dystansu i są obowiązani postępować zgodnie z jego wskazówkami.

h) przy wyznaczeniu pociągów roboczych do rozwożenia po dystansie materyałów lub prowadzenia robót, wysyłać z każdym takim pociągiem, niezależnie od agenta ruchu, jednego z podwładnych mu agentów dla bezpośredniego nadzoru nad prawidłowém i pomyślném ładowaniem i wyładowywaniem pociągu, w celu dokładnego wskazania miejsca i porządku prowadzenia robót, w widokach pomyślności i bezpieczeństwa ich prowadzenia, tak dla ruchu jak i dla samych robotników, i należytego oddalenia wyładowywanych materyałów od torów szynowych; albo, zamiast wyznaczenia agenta służby linii i budynków do każdego pociągu roboczego, wysyłać po jednym agencie do miejsc ładowania i wyładowywania, pomiędzy któremi chodzą pociągi;

i) osobiście dopełniać, przynajmniéj raz na miesiąc, szczegółowéj rewizyi dystansów na całéj przestrzeni linii; przytém sprawdzać czynności podwładnych mu urzędników co do znajomości instrukcyi i stosowania się do nich, oprócz tego objeżdżać dystans na pociągach,

станрію на поѣздахъ, отдѣльныхъ паровозахъ или дрезинахъ, для производства общаго надзора, по мѣрѣ дѣйствительной въ томъ надобности.

і) представлять начальнику службы пути и зданій установленныя срочныя свѣдѣнія о состояніи всѣхъ частей дороги и о работахъ, произведенныхъ въ предѣлахъ дистанціи;

к) наблюдать, чтобы всѣ вновь укладываемыя въ путь деревянныя шпалы (поперечины) имѣли клейма, ясно указывающія годъ ихъ укладки;

л) производить, согласно указанію начальника службы, промѣры подъ мостами и у мостовъ въ установленное время и, по мѣрѣ надобности, для опредѣленія, не происходитъ ли подмывъ сихъ сооруженій;

м) производить какъ установленные періодическіе, такъ и вызываемые надобностью осмотры и испытанія мостовъ.

§ 51. Все сказанное въ сихъ правилахъ о начальникахъ дистанцій относится и къ помощникамъ ихъ, когда таковые исправляютъ должность начальника дистанціи или часть его обязанности, или находится при исполненіи отдѣльнаго порученія.

Обязанности дорожнаго мастера.

§ 52. Дорожный мастеръ обязанъ знать слѣдующія правила: употребленія ручныхъ вагончиковъ и телѣжекъ, приближенія строеній къ путямъ, о раскопкахъ, разсадкахъ и постройкахъ вдоль линіи желѣзныхъ дорогъ, о подачѣ помощи пострадавшимъ поѣздамъ и другія относящіяся къ его обязанностямъ правительственныя постановленія, распоряженія и правила.

§ 53. На дорожнаго мастера возлагаются слѣдующія обязанности въ предѣлахъ ввѣреннаго ему околодка:

а) Обходъ околодка не менѣе трехъ разъ въ недѣлю, при которомъ онъ повѣряетъ исправное исполненіе сторожами, а также старшими и дорожными рабочими ихъ обязанностей и производитъ тщательный осмотръ состоянія сигналовъ, рельсовыхъ путей, полотна дороги и сооруженій, стрѣлокъ, крестовинъ и вообще построекъ, принадлежащихъ къ дорогѣ, а также указываетъ тѣ работы, которыя должны быть произведены рабочими артелями и другими подвѣдомственными ему служащими и рабочими.

pojedynczych parowozach lub drezynach, wcelu prowadzenia ogólnego nadzoru, wmiarę rzeczywistéj tego potrzeby.

k) przedstawiać naczelnikowi służby linii i budynków ustanowione terminowe wiadomości co do stanu wszystkich części drogi i co do robót, dokonanych w obrębie dystansu;

l) przestrzegać, ażeby wszystkie nowo układane na drodze szwele (poprzecznice) miały stemple, wyraźnie wskazujące rok, w którym ułożone zostały.

m) dokonywać, podług wskazówek naczelnika służby, przemiarów pod mostami i przy mostach, w ustanowionym czasie i wmiarę potrzeby, wcelu określenia, czy urządzenia te nie uległy podmuleniu;

n) dokonywać, tak ustanowionych peryodycznych jak i wywoływanych potrzebą, rewizyj i prób mostów.

§ 51. Wszystko, co powiedziano w niniejszych przepisach o naczelnikach dystansów, odnosi się i do ich pomocników, gdy ci sprawują urząd naczelnika dystansu albo część jego obowiązku, albo znajdują się przy wykonaniu poszczególnego zlecenia.

Obowiązki dróżnika.

§ 52. Dróżnik jest obowiązany znać następujące przepisy: o użyciu wagoników i wózków ręcznych, o zbliżeniu budynków do linii, o przekopach, wysadkach i budowlach wzdłuż linii dróg żelaznych, o udzielaniu pomocy pociągom, które uległy nieszczęściu, oraz inne odnoszące się do jego obowiązku postanowienia, rozporządzenia i przepisy rządu.

§ 53. Na dróżnika wkładają się następujące obowiązki w obrębie powierzonego mu rewiru:

a) Obchodzenie rewiru najmniej trzy razy w tydzień, przy którém sprawdza akuratne pełnienie przez strażników i robotników drożnych ich obowiązków i starannie rewiduje stan sygnałów, torów szynowych, plantu drogi i urządzeń, zwrotnic, krzyżownic i wogóle budowli, należących do drogi, oraz wskazuje te roboty, które powinny być wykonane przez artele robotnicze i przez innych podwładnych mu urzędników i robotników.

б) Своевременное распоряженіе производствомъ работъ по содержанію въ исправности сигналовъ, полотна и сооруженій дороги, стрѣлокъ, крестовинъ и всѣхъ вообще построекъ, принадлежащихъ къ дорогѣ.

в) Личное присутствіе при работахъ сплошнаго возобновленія рельсовъ на пути и брусьевъ на мостахъ, если на то не назначенъ начальникомъ дистанціи особый отвѣтственный служащій.

При личномъ распоряженіи работами, дорожный мастеръ обязанъ руководствоваться правилами, изложенными въ § 60 сихъ правилъ.

г) Распоряженіе постановкою надлежащихъ сигналовъ для огражденія тѣхъ участковъ пути, на коихъ производятся работы подъ его руководствомъ или кои не вполнѣ исправны.

д) Заблаговременное представленіе начальнику дистанціи о доставленіи на ввѣренной ему околодокъ сигналовъ, инструментовъ, матеріаловъ, приборовъ, рабочей силы, топлива и освѣтительныхъ матеріаловъ для жилыхъ помѣщеній и ночныхъ сигналовъ, необходимыхъ для содержанія околодка въ исправности. Вообще дорожный мастеръ обязанъ заботиться и наблюдать за своевременнымъ поступленіемъ къ нему всего необходимаго для содержанія околодка въ исправности.

е) Своевременное удѣдомленіе начальника ближайшей станціи о поврежденныхъ или неблагопадежныхъ мѣстахъ пути или о предстоящихъ къ производству работахъ, съ поясненіемъ, при томъ, будутъ ли онѣ окончены въ теченіи рабочаго дня и указаніемъ тѣхъ верстъ, на которыхъ требуется, вслѣдствіе сего, соблюденіе особой осторожности въ движеніи; равно увѣдомленіе о случаяхъ необходимости, по какимъ либо причинамъ, задержанія поѣздовъ на станціи а затѣмъ и послѣдующее извѣщеніе того же начальника станціи о томъ, что путь приведенъ въ надлежащее состояніе и надобность въ соблюденіи особой осторожности въ движеніи или задержаніи поѣздовъ миновала.

ж) Своевременное распоряженіе постановкою, перестановкою и уборкою снѣжныхъ защитъ и очисткою пути отъ снѣга для безпрепятственнаго движенія поѣздовъ.

з) Своевременное распоряженіе очисткою въ ввесенное время отъ снѣга канавъ нагорныхъ, вдоль полотна дороги и отвод-

b) Zarządzanie we właściwym czasie prowadzeniem robót około utrzymania w należytym stanie sygnałów, plantu i urządzeń drogi, zwrotnic, krzyżownic i wszelkich wogóle budowli, należących do drogi.

c) Osobista obecność przy robotach około całkowitego odnowienia szyn na linii i balów na mostach, jeżeli do tego naczelnik nie wyznaczył specyalnego odpowiedzialnego urzędnika.

Przy osobistém zarządzaniu robotami, dróżnik jest obowiązany kierować się przepisami, zawartemi w § 60 niniejszych przepisów.

d) Zarządzanie ustawieniem należytych sygnałów w celu zabezpieczenia tych części linii, na których prowadzą się roboty pod jego kierownictwem albo które są w niezupełnie dobrym stanie.

e) Przedstawienie we właściwym czasie naczelnikowi dystansu o dostarczeniu do powierzonego mu rewiru sygnałów, narzędzi, materyałów, przyrządów, siły roboczéj, paliwa i materyałów oświetlających do pomieszczeń mieszkalnych i sygnałów nocnych, niezbędnych do utrzymywania rewiru w dobrym stanie. Wogóle dróżnik jest obowiązany troszczyć się i mieć nadzór nad wpływem we właściwym czasie wszystkiego, co jest niezbędne do utrzymywania rewiru w dobrym stanie.

f) Uwiadomienie we właściwym czasie naczelnika najbliższéj stacyi o uszkodzonych lub niezasługujących na zaufanie miejscach linii lub o robotach, jakie wykonać należy, z objaśnieniem przytém, czy będą ukończone wciągu dnia roboczego, i wskazaniem tych wiorst, na których wymaga się, wskutek tego, zachowania szczególnéj ostrożności w ruchu; jak również zawiadomienie o wypadkach konieczności, z jakichkolwiekbądź przyczyn, zatrzymania pociągów na stacyi a następnie i późniejsze zawiadomienie tegoż samego zawiadowcy stacyi o tém, że linia jest przyprowadzona do należytego stanu i potrzeba zachowania szczególnéj ostrożności w ruchu lub zatrzymania pociągów minęła.

g) Zarządzenie we właściwym czasie ustawieniem, przestawieniem lub usunięciem ochron śniegowych oraz oczyszczaniem linii ze śniegu wcelu zapewnienia ruchu pociągów bez przeszkód.

h) Zarządzanie we właściwym czasie oczyszczaniem w porze wiosennéj ze śniegu kanałów górnych wzdłuż plantu drogi i ścieków

ныхъ, а также трубъ и незначительныхъ мостовъ, для свободнаго стока весенней воды и вообще отвода оной отъ полотна.

и) Во время весеннаго разлива — ежедневное производство особенно тщательныхъ осмотровъ всѣхъ мостовыхъ сооруженій и трубъ, для принятія мѣръ къ предупрежденію подмыва ихъ и разрушенія, или же, при невозможности отлучиться отъ другихъ работъ, препорученіе этого осмотра старшимъ рабочимъ.

к) Повѣрка всѣхъ подвѣдомственныхъ ему служащихъ въ знаніи и правильномъ пониманіи ими положенія о сигналахъ, установленныхъ для нихъ инструкцій и касающихся до нихъ правилъ.

л) Назначеніе ручныхъ вагончиковъ на работу и наблюденіе за исполненіемъ старшими рабочими правилъ ихъ употребленія.

м) Наблюденіе за тѣмъ, чтобы ремонтные матеріалы и предметы, складываемые около пути, не выступали за установленные предѣлы приближенія строеній къ путямъ.

н) Повѣрка, не рѣже одного раза въ мѣсяцъ, употребляемыхъ на ввѣренномъ ему рабочемъ околодкѣ ватерпасовъ и шаблоновъ для измѣренія ширины пути и зарубки шпалъ, а также повѣрка правильности самаго пути: въ прямыхъ частяхъ—не рѣже одного раза въ мѣсяцъ, а въ кривыхъ частяхъ и переводахъ—не рѣже какъ черезъ каждыя двѣ недѣли.

о) Содержаніе въ постоянной чистотѣ занимаемаго имъ помѣщенія и наблюденіе за таковымъ же содержаніемъ помѣщеній, занимаемыхъ подвѣдомственными ему служащими и рабочими.

п) На службѣ дорожный мастеръ обязанъ имѣть при себѣ часы.

р) По первому извѣщенію о какомъ либо происшествіи съ поѣздомъ или злоумышленномъ поврежденіи пути и сооруженій на ввѣренномъ ему околодкѣ, дорожный мастеръ обязанъ немедленно осмотрѣть происшедшее и оградить опасное мѣсто надлежащими сигналами; въ случаѣ необходимости остановить движеніе или производить таковое съ особою осторожностію — увѣдомлять о томъ неотлагательно начальника ближайшей станціи и принимать всѣ должныя мѣры къ скорѣйшему приготовленію матеріаловъ и рабочихъ, необходимыхъ для исправленія поврежденія. При отсутствіи же на мѣстѣ происшествія начальника дистанціи или иного выс-

oraz rur i mniejszych mostów, w celu zapewnienia swobodnego ścieku wodzie wiosennéj oraz wogóle dla odprowadzenia jej od plantu drogi.

i) Wczasie wylewu wiosennego — codzienne dokonywanie szczególnie starannych rewizyj wszystkich urządzeń mostowych i rur, w celu przedsięwzięcia środków dla zapobieżenia ich podmuleniu i zniszczeniu, albo téż, jeżeli nie można oddalić się od innych robót, powierzanie takiéj rewizyi starszym robotnikom.

k) Sprawdzanie, o ile wszyscy podwładni mu urzędnicy znają i należycie pojmują postanowienia o sygnałach, ustanowione dla nich instrukcye i odnoszące się do nich przepisy.

l) Wyznaczanie wagoników ręcznych do roboty i nadzór nad wykonaniem przez starszych robotników postanowienia o ich użyciu.

m) Nadzór nad tém, ażeby materyały reparacyjne i przedmioty składane około drogi nie występowały po za ustanowione granice zbliżenia budowli do linij.

n) Sprawdzanie, najmniéj raz na miesiąc, używanych w powierzonym mu rewirze waterpasów i szablonów do mierzenia szerokości toru i zabijania podkładów oraz sprawdzanie prawidłowości saméj linii: w częściach prostych — najmniéj raz na miesięc, a w częściach krzywych i przewodach—najmniéj co dwa tygodnie.

o) Utrzymywanie stale w czystości zajmowanego przez nich pomieszczenia i nadzór nad takiém samém utrzymaniem pomieszczeń, zajmowanych przez podwładnych mu urzędników i robotników.

p) Podczas służby dróżnik jest obowiązany mieć przy sobie zegarek.

r) Za pierwszém uwiadomieniem o jakiemkolwiekbądź wypadku z pociągiem lub rozmyślném uszkodzeniu linii i urządzeń na powierzonym mu rewirze, dróżnik jest obowiązany bezzwłocznie obejrzyć co zaszło oraz zabezpieczyć miejsca niebezpieczne należytemi sygnałami; wrazie konieczności wstrzymania ruchu albo odbywania go ze szczególną ostrożnością—uwiadamiać o tém bezzwłocznie zawiadowcę najbliższéj stacyi i przedsiębrać wszystkie niezbędne środki w celu szybszego przysposobienia materyałów i robotników, niezbędnych do naprawy uszkodzenia. Zaś wrazie nieobecności na miejscu wypadku naczelnika dystansu albo innego wyższego agenta, chociaż-

шаго агента, хотя бы и другой службы, дорожный мастеръ распоряжается самъ возстановленіемъ сообщенія, немедленно по составленіи протокола о происшествіи подлежащими властями и полученія на то ихъ согласія.

с) Если поврежденіе пути или сооруженій дороги не сопровождалось происшествіемъ съ поѣздомъ или злоумышленіемъ, то дорожный мастеръ поступаетъ, относительно огражденія мѣста сигналами и увѣдомленія ближайшаго начальника станціи, какъ сказано выше, и принимаетъ всѣ мѣры, необходимыя для предупрежденія дальнѣйшаго поврежденія и немедленнаго исправленія его.

Въ обоихъ случаяхъ, онъ доноситъ о своихъ распоряженіяхъ начальнику дистанціи.

Обязанности старшаго дорожнаго рабочаго (артельнаго старосты).

§ 54. Старшій рабочій обязанъ, кромѣ удовлетворенія условіямъ, изложеннымъ въ §§ 18, 19 и 23 сихъ правилъ, знать правила о подачѣ помощи пострадавшимъ поѣздамъ, объ оказаніи содѣйствія дорожной стражѣ въ случаѣ нарушенія посторонними лицами установленныхъ на дорогѣ правилъ или злоумышленія противъ желѣзной дороги, правила употребленія ручныхъ вагончиковъ и телѣжекъ и приближенія строеній къ путямъ.

§ 55. Старшій рабочій обязанъ осматривать участокъ, по крайней мѣрѣ, одинъ разъ въ день, именно—утромъ, при выходѣ на работу и затѣмъ, по возможности, вечеромъ, передъ уходомъ съ работъ; но если протяженіе участка или необходимость личнаго присутствія старшаго рабочаго при какой либо работѣ мѣшаютъ производству имъ личнаго вечерняго осмотра, то таковой можетъ быть порученъ имъ одному изъ опытныхъ подвѣдомственныхъ ему рабочихъ, знающихъ обязанности дорожной стражи. Вообще же, старшій рабочій обязанъ производить дневные осмотры участка лично и наблюдать за производствомъ таковыхъ подвѣдомственными ему служащими въ сроки и во всемъ, согласно съ данными ему на сей предметъ инструкціею и указаніями. Тѣ мѣста, на которыхъ были произведены особенно важныя работы или которыя подвергаются частой порчѣ отъ дѣйствія дождевыхъ весеннихъ или

by i innéj służby, dróżnik zarządza sam przywrócenie komunikacyi, bezzwłocznie po sporządzeniu protokułu o wypadku przez należyte władze i pozyskaniu ich na to przyzwolenia.

s) Jeżeli uszkodzeniu linii lub urządzeń drogi nie towarzyszył wypadek z pociągiem albo złośliwy zamiar, to dróżnik postępuje co do ochronienia miejsca sygnałami i uwiadomienia najbliższego zawiadowcy stacyi jak powiedziano wyżéj i przedsiębierze wszelkie środki, niezbędne dla zapobieżenia dalszemu uszkodzeniu i bezzwłocznéj naprawy tegoż.

W obydwu wypadkach donosi o swoich rozporządzeniach naczelnikowi dystansu.

Obowiązki starszego robotnika drożnego (starosty artelu).

§ 54. Starszy robotnik jest obowiązany, oprócz zadośćczynienia warunkom, zawartym w §§ 18, 19 i 23 niniejszych przepisów, znać przepisy o udzielaniu pomocy pociągom, które uległy nieszczęściu, o okazywaniu pomocy straży drożnéj wrazie naruszenia przez osoby postronne ustanowionych na drodze przepisów albo wrazie złych zamiarów względem drogi żelaznéj, przepisy o użyciu wagoników i wózków ręcznych oraz zbliżeniu budowli do linij.

§ 55. Starszy robotnik jest obowiązany rewidować działek przynajmniéj raz na dzień, mianowicie—zrana, przy wyjściu na robotę i następnie, w miarę możności, wieczorem przed odejściem z robót; lecz jeżeli przestrzeń działków albo konieczność osobistéj obecności starszego robotnika przy jakiejkolwiekbądź robocie przeszkadzają dokonaniu przez niego osobiście rewizyi wieczornéj, to rewizya taka może być poruczana jednemu z doświadczonych podwładnych mu robotników, znających obowiązki straży drożnéj. Wogóle zaś starszy robotnik jest obowiązany dopełniać rewizyj dziennych działka osobiście i mieć nadzór nad wykonaniem takowych przez podwładnych mu urzędników w terminach i we wszystkiém zgodnie z danemi mu w tym przedmiocie instrukcyą i wskazówkami. Te miejsca, w których były dokonane szczególne ważne roboty albo które ulegają częstemu zepsuciu wskutek działania deszczowych wiosennych lub

грунтовыхъ водъ и другихъ причинъ, онъ долженъ осматривать съ особымъ вниманіемъ и такъ часто, какъ того требуютъ обстоятельства.

§ 56. При осмотрахъ участка, старшій рабочій обязанъ исполнять все изложенное по сему предмету въ отдѣлѣ о путевыхъ сторожахъ, тщательно осматривать рельсы, шпалы, балластъ, откосы земляного полотна и дорожныя сооруженія. Онъ отмѣчаетъ при этомъ мѣста, требующія неотлагательнаго исправленія, и исполняетъ, при помощи ввѣренныхъ ему рабочихъ, всѣ необходимыя работы, начиная съ нужнѣйшихъ. Когда путь находится въ состояніи, исправномъ во всѣхъ отношеніяхъ, то старшій рабочій занимается ремонтомъ полотна дороги, боковыхъ канавъ, откосовъ земляного полотна, очисткою отъ листьевъ и травы канавъ и просѣкъ, сдѣланныхъ для предупрежденія распространенія лѣсныхъ пожаровъ, исправленіемъ оградъ и, наконецъ, исправленіемъ въѣздовъ на переѣзды или другими работами, указанными дорожнымъ мастеромъ.

§ 57. При одиночной смѣнѣ рельсовъ, старшій рабочій обязанъ находиться лично. При производствѣ работъ или разгрузкѣ рабочихъ поѣздовъ, онъ наблюдаетъ, чтобы матеріалы и предметы складывались въ установленныхъ отъ пути разстояніяхъ.

§ 58. Въ подлежащихъ случаяхъ, онъ обязанъ ограждать мѣсто производства работъ на пути сигналами.

Примѣчаніе. Днемъ слѣдуетъ ограждать мѣста производства работъ и вообще опасныя мѣста преимущественно дисковыми сигналами, каковыми и слѣдуетъ снабжать дорожныхъ мастеровъ и старшихъ рабочихъ.

Относительно наблюденія за проходящими поѣздами и передачи поѣздамъ сигналовъ, старшій рабочій исполняетъ правила изложенныя по сему предмету въ отдѣлѣ о линейныхъ сторожахъ и въ § 35 сихъ правилъ.

§ 59. Старшій рабочій обязанъ внушать подвѣдомственнымъ ему рабочимъ о соблюденіи при работахъ и вообще во время нахожденія на дорогѣ осторожности, необходимой для ихъ личной безопасности.

§ 60. Онъ прилагаетъ все стараніе къ тому, чтобы до вечерняго окончанія работъ путь всего порученнаго ему участка

gruntowych wód i z innych przyczyn, powinien rewidować ze szczególną troskliwością tak często, jak tego wymagać będą okoliczności.

§ 56. Przy rewizyach działka, starszy robotnik jest obowiązany wykonywać wszystko, co wskazane jest w tym przedmiocie w oddziale o strażnikach linii, starannie rewidować szyny, podkłady, balast, nachylenia plantu ziemnego i urządzenia drogi. Zaznacza przytém miejsca, wymagające bezzwłocznéj naprawy, i wykonywa, przy pomocy powierzonych mu robotników, wszystkie niezbędne roboty, poczynając od najpotrzebniejszych. Gdy linia znajduje się w dobrym pod każdym względem stanie, to starszy robotnik zajmuje się reparacyą plantu drogi, kanałów bocznych, nachyleń plantu drogi, oczyszczeniem z traw kanałów i przecinek, zrobionych w celu zapobieżenia szerzeniu się pożarów leśnych, naprawianiem zagrodzeń i nakoniec, naprawianiem wjazdów na przejazdy lub innemi robotami, wskazanemi przez dróżnika.

§ 57. Przy pojedynczéj zmianie szyn, starszy robotnik jest obowiązany znajdować się osobiście. Przy prowadzeniu robót albo wyładowywaniu pociągów roboczych, przestrzega, ażeby materyały i przedmioty były układane w ustanowionych od linii odległościach.

§ 58. W odnośnych wypadkach jest obowiązany ochraniać miejsce prowadzenia robót na drodze zapomocą sygnałów.

Uwaga. We dnie należy zabezpieczać miejsca, w których się prowadzą roboty, i wogóle niebezpieczne miejsca głównie zapomocą sygnałów tarczowych, w które należy zaopatrzyć dróżników i starszych robotników.

Odnośnie do nadzoru nad przechodzącemi pociągami i podawania pociągom sygnałów, starszy robotnik wykonywa przepisy, zawarte w tym przedmiocie w oddziale o strażnikach liniowych w § 35 niniejszych przepisów.

§ 59. Starszy robotnik jest obowiązany upominać podwładnych mu robotników o zachowanie przy robotach i wogóle wczasie znajdowania się na drodze ostrożności, niezbędnéj dla ich osobistego bezpieczeństwa.

§ 60. Tenże dokłada wszelkich starań, ażeby przed wieczorném ukończeniem robót linia na całym poruczonym mu działku była

былъ въ совершенной исправности. Въ случаѣ невозможности исполненія сего и оставленія какого либо участка въ состояніи, не допускающемъ движенія поѣздовъ съ присвоенными имъ скоростями, онъ обязанъ оградить таковой участокъ сигналами и оставить при нихъ надлежащаго человѣка, для наблюденія за исправнымъ состояніемъ сигналовъ до прибытія рабочихъ вновь на работу и для предупрежденія поѣздовъ объ опасномъ мѣстѣ. Старшій рабочій сообщаетъ также объ опасномъ мѣстѣ ближайшимъ сторожамъ и даетъ имъ указанія объ употребленіи сигналовъ для предупрежденія поѣздовъ. Въ экстренныхъ случаяхъ онъ обязанъ увѣдомлять объ опасномъ мѣстѣ лично отъ себя начальника ближайшей станціи, не теряя времени на предварительное розысканіе дорожнаго мастера.

§ 61. Онъ распоряжается приведеніемъ наклонившихся телеграфныхъ столбовъ и уклонныхъ знаковъ въ отвѣсное положеніе, а также возстановленіемъ упавшихъ знаковъ; въ экстренныхъ же случаяхъ онъ можетъ распорядиться и поднятіемъ упавшихъ телеграфныхъ столбовъ, давая о семъ немедленно знать дорожному мастеру.

§ 62. Старшій рабочій наблюдаетъ, чтобы строенія и склады, особенно же легковоспламеняемыхъ предметовъ, не возводились и не располагались вдоль порученнаго ему участка въ меньшемъ отъ дороги удаленіи, чѣмъ то указано закономъ; въ случаяхъ же нарушенія указаній закона, доводитъ о семъ немедленно до свѣдѣнія дорожнаго мастера.

§ 63. При отправленіи служебныхъ обязанностей, старшій рабочій обязанъ постоянно имѣть при себѣ: ручные сигналы установленный запасъ петардъ, карманные часы и росписаніе поѣздовъ.

§ 64. Онъ наблюдаетъ, чтобы рабочіе инструменты, въ свободное отъ работъ время, не оставались на пути, а убирались рабочими въ указанное мѣсто.

§ 65. Онъ обязанъ заблаговременно увѣдомлять дорожнаго мастера о требующихся для его участка вновь или требующихъ возобновленія инструментахъ и матеріалахъ, а также освѣтительныхъ припасахъ для ночныхъ сигналовъ, употребляемыхъ имъ и подвѣдомственными ему рабочими и служащими.

w zupełnie dobrym stanie. Wrazie niemożności wykonania tego i wrazie pozostawienia jakiegokolwiekbądź działka w stanie niedopuszczającym ruchu pociągów podług ustanowionych szybkości, jest obowiązany zabezpieczyć taki działek zapomocą sygnałów i pozostawić przy nich zaufanego człowieka dla nadzoru nad dobrym stanem sygnałów przed przybyciem robotników znowu na robotę i w celu uprzedzenia pociągów o niebezpiecznem miejscu. Starszy robotnik komunikuje również o miejscu niebezpiecznem najbliższym strażnikom i daje im wskazówki co do używania sygnałów w celu uprzedzenia pociągów. W nadzwyczajnych wypadkach jest obowiązany uwiadamiać o miejscu niebezpiecznem osobiście od siebie zawiadowcę najbliższéj stacyi, nie tracąc czasu na uprzednie poszukiwanie dróżnika.

§ 61. Tenże zarządza przyprowadzenie pochylonych słupów telegraficznych i znaków nachyleń do położenia prostopadłego oraz przywrócenie znaków, które się przewróciły; zaś w nadzwyczajnych wypadkach może zarządzić i podniesienie słupów telegraficznych, które się przewróciły, dając o tém bezzwłocznie znać dróżnikowi.

§ 62. Starszy robotnik przestrzega, ażeby budowle i składy, zwłaszcza też łatwozapalnych przedmiotów, nie były wznoszone wzdłuż poruczonego mu działka w bliższéj od drogi odległości niż ta, jaka jest wskazana przez prawo; zaś wrazie naruszenia wymagań prawa, komunikuje o tém bezzwłocznie dróżnikowi.

§ 63. Przy sprawowaniu obowiązków służbowych, starszy robotnik jest obowiązany mieć stale przy sobie sygnały ręczne, ustanowiony zapas petard, zegarek kieszonkowy i rozkład pociągów.

§ 64. Tenże przestrzega, ażeby narzędzia robocze, wczasie od robót wolnym, nie pozostawały na linii, lecz były zabierane przez robotników we wskazane miejsce.

§ 65. Jest obowiązany zawczasu uwiadomić dróżnika o potrzebnych dla jego działka nowych lub wymagających odnowienia narzędziach i materyałach oraz produktach oświetlających do sygnałów nocnych, używanych przez niego i przez podwładnych mu robotników i służbę.

Дорожная рабочая артель и обязанности дорожныхъ рабочихъ.

§ 66. Дорожные рабочіе одного участка образуютъ артель, составъ которой на ширококолейныхъ дорогахъ долженъ быть не менѣе трехъ, а на узкоколейныхъ дорогахъ—не менѣе двухъ рабочихъ, сверхъ старшаго рабочаго.

Еслі по случаю назначенія дорожнаго рабочаго для исправленія должности сторожа или по другимъ причинамъ, напр. по случаю увольненія рабочаго въ отпускъ на время болѣе трехъ дней, составъ артели будетъ менѣе указаннаго въ семъ параграфѣ, то выбывающій рабочій долженъ быть замѣщаемъ временнымъ рабочимъ.

§ 67. Въ случаѣ надобности въ производствѣ работъ, требующихъ большаго числа рабочихъ, чѣмъ указано въ § 66, составъ артели долженъ быть соотвѣтственно увеличиваемъ.

§ 68. Въ служебномъ отношеніи дорожные рабочіе обязаны безпрекословно повиноваться старшему рабочему.

§ 69. Число рабочихъ часовъ дорожной артели не опредѣляется сими правилами; оно зависитъ отъ мѣстныхъ условій, времени года и спѣшности работъ. Непогода, дождь, снѣгъ и т. п. причины не могутъ быть поводомъ ухода съ работы, если старшій рабочій требуетъ продолженія ея. Если бы для исполненія не терпящихъ отлагательства работъ старшій рабочій потребовалъ выхода на работу въ воскресный или праздничный день или ночью, то рабочіе обязаны выйдти по первому его требованію.

§ 70. Дорожные рабочіе обязаны исполнять всѣ работы, указанныя имъ дорожнымъ мастеромъ или старшимъ рабочимъ по ремонту, содержанію и охраненію верхняго строенія пути, его принадлежностей, полотна дороги, искуственныхъ сооруженій, переѣздовъ и переходовъ черезъ пути, пожарныхъ просѣкъ и канавъ, снѣговыхъ защитъ, изгородей, разсадокъ, верстовыхъ и иныхъ столбовъ, всякаго рода указателей, находящихся въ предѣлахъ отчужденной подъ желѣзную дорогу полосы и принадлежащихъ дорогѣ зданій, а также производить. по указанію старшаго рабочаго или дорожнаго мастера, работы по приведенію телеграфныхъ столбовъ,

Artel roboczy drogi i obowiązki robotników drogi.

§ 66. Robotnicy drogi jednego działka tworzą artel, który na drogach szerokotorowych powinien się składać najmniéj z trzech, a na drogach wązkotorowych — najmniej z dwóch robotników, oprócz robotnika starszego.

Jeżeli, z powodu wyznaczenia robotnika drogi do sprawowania urzędu strażnika lub z innych przyczyn, np. z powodu uwolnienia robotnika na urlop na czas dłuższy od trzech dni, skład artelu będzie mniejszy od wskazanego w niniejszym paragrafie, to występujący robotnik powinien być zastąpiony przez robotnika tymczasowego.

§ 67. Jeżeli zachodzi potrzeba prowadzenia robót wymagających większéj liczby robotników niż to wskazano w § 66, skład artelu powinien być odpowiednio zmniejszony.

§ 68. Pod względem służbowym robotnicy drogi są obowiązani do bezwzględnego posłuszeństwa starszemu robotnikowi.

§ 69. Liczby godzin roboczych artelu drożnego nie określają niniejsze przepisy; zależy ona od miejscowych warunków, pory roku i pomyślności robót. Niepogoda, deszcz, śnieg i t. p. przyczyny nie mogą być powodem odejścia z roboty, jeżeli starszy robotnik wymaga prowadzenia jéj w dalszym ciągu. Jeżeliby w celu wykonania robót niecierpiących zwłoki starszy robotnik zażądał wyjścia na robotę w dzień niedzielny lub świąteczny albo w nocy, to robotnicy są obowiązani wyjść na pierwsze jego żądanie.

§ 70. Robotnicy drogi są obowiązani wykonywać wszelkie roboty, wskazane im przez dróżnika lub starszego robotnika około reparacyi, utrzymania i zachowania górnéj budowy linii, jéj przynależytości, plantu drogi, sztucznych urządzeń, przejazdów i przejść przez linie, przecinek pożarowych i kanałów, ochron śniegowych, płotów, wysadek, słupów wiorstowych i innych, wszelkiego rodzaju wskazówek znajdujących się w obrębie wywłaszczanego pod drogę żelazną pasa i należących do drogi budynków, oraz prowadzić, podług wskazówki starszego robotnika albo dróżnika, roboty około przyprowadzenia słupów telegraficznych do położenia prostopadłego, nie do-

въ отвѣсное положеніе, не касаясь при этомъ телеграфныхъ проводовъ, по выгрузкѣ съ поѣздовъ и нагрузкѣ въ нихъ ремонтныхъ матеріаловъ и иныхъ тяжестей.

§ 71. Въ продолженіи всего рабочаго времени, дорожная артель обязана имѣть при себѣ, сверхъ находящихся у старшаго рабочаго сигналовъ, еще, по крайней мѣрѣ, одинъ комплектъ ручныхъ сигналовъ (при чемъ оптическіе сигналы должны быть преимущественно дисковые) и не менѣе одного молотка, ключа и путеваго шаблона.

§ 72. Слѣдуя на работу и возвращаясь съ оной, артельные рабочіе обязаны заявлять немедленно старшему рабочему о замѣченныхъ ими на пути неисправностяхъ.

§ 73. Они въ точности соблюдаютъ указанія старшаго рабочаго по огражденію мѣстъ производства работъ указанными сигналами. Охраняютъ, по назначенію старшаго рабочаго, выставленные имъ ночные сигналы замедленія хода или остановки поѣздовъ и повторяютъ таковые сигналы ручными сигналами.

§ 74. Артельные рабочіе соблюдаютъ установленныя правила о движеніи ручныхъ вагончиковъ.

§ 75. Они обязаны сохранять и правильно употреблять матеріалы и инструменты, выдаваемые имъ для производства работъ, и своевременно заявлять старшему рабочему о надобности въ исправленіи или пополненіи ихъ.

§ 76. Они также обязаны подбирать и представлять начальству, черезъ старшаго рабочаго, всѣ предметы, найденные ими на дорогѣ.

§ 77. При складываніи близъ пути предметовъ и матеріаловъ, они соблюдаютъ указанія старшаго рабочаго относительно предѣловъ приближенія складовъ сихъ къ путямъ.

§ 78. Опытнѣйшимъ дорожнымъ рабочимъ, основательно знающимъ инструкцію и всѣ обязанности путевой стражи, можетъ быть поручаемъ какъ дневной, такъ и ночной осмотръ пути. Во время производства таковыхъ осмотровъ, они обязаны имѣть при себѣ всѣ установленные для путеваго сторожа ручные сигналы, инструменты и проч.

tykając przytém przewodników telegraficznych, około wyładowywania z pociągów i ładowania w nie materyałów reparacyjnych i innych ciężarów.

§ 71. Wciągu całego czasu robót, artel drożny jest obowiązany miéć przy sobie, oprócz znajdujących się u starszego robotnika sygnałów, jeszcze przynajmniéj jeden komplet sygnałów ręcznych (przytém optyczne sygnały powinny być przeważnie tarczowe) i przy najmniéj jeden młotek, klucz i szablon torowy.

§ 72. Idąc na robotę i wracając z niéj, robotnicy artelowi są obowiązani oświadczać bezzwłocznie starszemu robotnikowi o zauważonych przez siebie na drodze niedokładnościach.

§ 73. Robotnicy ściśle przestrzegają wskazówki starszego robotnika co do zabezpieczenia miejsc prowadzenia robót wskazanemi sygnałami. Strzegą, podług wyznaczenia starszego robotnika, wystawionych przez nich sygnałów nocnych zwolnienia biegu albo wstrzymania pociągów i powtarzają takie sygnały zapomocą sygnałów ręcznych.

§ 74. Robotnicy artelowi zachowują ustanowione przepisy o ruchu wagoników ręcznych.

§ 75. Robotnicy ci są obowiązani zachowywać i prawidłowo używać materyały i narzędzia, wydawane im wcelu prowadzenia robót i oświadczać we właściwym czasie starszemu robotnikowi, o potrzebie ich naprawienia lub uzupełnienia.

§ 76. Są również obowiązani zbierać i przedstawiać zwierzchności, zaprśrednictwem starszego robotnika, wszystkie przedmioty znalezione przez nich na drodze.

§ 77. Przy składaniu w blizkości linii przedmiotów i materyałów zachowują polecenia starszego robotnika co do granic przybliżenia składów tych do linij.

§ 78. Doświadczeńszym robotnikom drożnym znającym dobrze instrukcyę i wszystkie obowiązki straży liniowéj może być poruczana tak dzienna jak i nocna rewizya drogi. Wczasie prowadzenia takich rewizyj są obowiązani mieć przy sobie wszystkie ustanowione dla strażnika liniowego sygnały ręczne, narzędzia i t. d.

§ 79. Рабочіе дорожной артели могутъ быть назначаемы для временнаго исполненія должности барьернаго или путеваго сторожа, стрѣлочника, нарочнаго, посыльнаго и для передвиженія ручной телѣжки.

§ 80. Въ воскресные и праздничные дни *), рабочіе дорожныхъ артелей выходятъ на работу въ половинномъ составѣ; другая же половина рабочихъ пользуется праздникомъ. Въ такіе дни, старшій рабочій распоряжается производствомъ лишь неотложныхъ работъ; въ случаѣ же неимѣнія таковыхъ, воскресная и праздничная работа состоитъ лишь въ осмотрахъ пути, маломъ его ремонтѣ, содержаніи и охраненіи, какъ-то: подвинчиваніи гаекъ, добивкѣ костылей, очисткѣ переѣздовъ, передачѣ сигналовъ и т. п.

ГЛАВА II.

О переѣздахъ и переходахъ чрезъ желѣзныя дороги, устраиваемыхъ при пересѣченіи желѣзныхъ дорогъ съ проѣзжими въ одномъ уровнѣ.

О переѣздахъ.

§ 81. Переѣзды должны содержаться въ чистотѣ и такой исправности, чтобы проѣздъ по нимъ подводъ и экипажей былъ удобенъ и чтобы въ подвижномъ составѣ, проходящемъ по переѣзду, не ощущалось толчковъ.

§ 82. Разстояніе между затворомъ или барьеромъ и ближайшимъ къ нему рельсомъ должно быть на тѣхъ переѣздахъ, барьеры коихъ запираются съ сосѣдняго переѣзда, посредствомъ проволочнаго или инаго провода, не менѣе 3-хъ саженей, дабы въ случаѣ ошибочнаго закрытія барьеровъ, прежде чѣмъ переѣзжающая подвода миновала ихъ, таковая могла при проходѣ поѣзда безопасно помѣститься между запертымъ барьеромъ и ближайшимъ къ нему рельсомъ.

---

*) Перечень праздничныхъ дней сихъ составляется общимъ съѣздомъ представителей желѣзныхъ дорогъ для всѣхъ вѣроисповѣданій и утверждается Министромъ Путей Сообщенія.

§ 79. Robotnicy artelu drożnego mogą być wyznaczani do tymczasowego wykonywania urzędu strażnika baryerowego lub liniowego, zwrotniczego, umyślnego, posłańca oraz do przesuwania wózka ręcznego.

§ 80. W dni niedzielne i świąteczne *) robotnicy artelów drożnych wychodzą na robotę w połowie; druga zaś połowa rorotników korzysta ze święta. W takie dni starszy robotnik zarządza prowadzeniem tylko robót niecierpiących zwłoki; zaś w braku takowych, robota niedzielna i świąteczna polega jedynie na rewizyi drogi, małéj reparacyi jéj, utrzymaniu i strzeżeniu, jakoto: przyśrubowywania śrub, dobijaniu gwoździ, oczyszczaniu przejazdów, podawaniu sygnałów i t. p.

ROZDZIAŁ II.

O przejazdach i przejściach przez drogi żelazne, urządzanych przy przecięciu się dróg żelaznych z przejazdowemi na jednym poziomie.

O przejazdach.

§ 81. Przejazdy powinny być utrzymywane w czystości i w tak dobrym stanie, ażeby podwody i ekwipaże mogły dogodnie po nich przejeżdżać i aby w rekwizytach ruchu, przechodzących po przejeździe, nie doświadczało się wstrząśnień.

§ 82. Odległość pomiędzy zamknięciem czyli baryerą a najbliższą od niéj szyną powinna wynosić w tych przejazdach, których baryery zamykają się z sąsiedniego przejazdu, zapomocą drucianego lub innego przewodnika, najmniéj 3 sążnie, — ażeby wrazie mylnego zamknięcia baryer przedtém zanim przejeżdżająca podwoda minęła je, takowa mogła przy przejściu pociągu bezpiecznie zmieścić się pomiędzy zamkniętą baryerą a najbliższą od niéj szyną.

---

*) Spis dni świątecznych sporządza ogólny zjazd przedstawicieli dróg żelaznych dla wszystkich wyznań i zatwierdza go Minister Dróg Komunikacyi.

§ 83. Возвышеніе барьеровъ и затворовъ надъ поверхностью земли должно быть около 0,60 саж. въ предупрежденіе прохода черезъ запертый затворъ или барьеръ крупныхъ животныхъ. Когда же черезъ переѣздъ часто прогоняется мелкій скотъ стадомъ, то затворы должны состоять, по крайней мѣрѣ, изъ 2-хъ горизонтальныхъ преградъ, именно—барьернаго бруса на высотѣ около 0,60 саж. отъ земли и другаго загражденія на высотѣ около 0,30 саж. отъ земли.

§ 84. Переѣзды, черезъ которые не прогоняется часто мелкій скотъ, дозволяется заграждать вмѣсто барьеровъ цѣпями, протягиваемыми между столбами, вкопанными по сторонамъ переѣзда.

§ 85. Переѣздные въѣзды должны быть, для болѣе удобнаго направленія прогоняемаго чрезъ переѣздъ скота и для безопасности проѣзжающихъ, ограждаемы съ боковъ надолбами, перилами или другимъ способомъ, въ зависимости отъ мѣстныхъ условій.

§ 86. Приспособленіе для запиранія и отпиранія съ даннаго переѣзда барьеровъ сосѣднихъ переѣздовъ, дозволяется устраивать, съ разрѣшенія инспектора дороги, при слѣдующихъ условіяхъ:

а) Барьеры переѣздовъ, запираемыхъ издали, посредствомъ проволочнаго или пиаго провода, должны быть днемъ ясно видны сторожу, приводящему ихъ въ дѣйствіе.

Примѣчаніе. Отступленія отъ сего правила могутъ быть допущены лишь при устройствѣ такихъ приспособленій, которыя бы ясно указывали сторожу, дѣйствующему барьерами дальняго переѣзда, то положеніе, въ которомъ находятся барьеры, и давали бы возможность сторожу предупреждать проѣзжающихъ о предстоящемъ закрытіи барьеровъ, а проѣзжающимъ—вызвать, въ случаѣ надобности, сторожа. Отступленія эти разрѣшаются для каждаго отдѣльнаго случая Министерствомъ Путей Сообщенія.

б) Дѣйствіе барьерами посредствомъ проводовъ разрѣшается лишь на переѣздахъ второстепеннаго значенія, съ небольшимъ проѣздомъ. Устройство такихъ приспособленій на дорогахъ, по коимъ ходятъ поѣзда курьерскіе, и вообще на желѣзныхъ дорогахъ или участкахъ дорогъ съ большимъ движеніемъ—не дозволяется.

§ 83. Wzniesienie baryer i zamknięć nad powierzchnią gruntu powinno być około 0,60 saż. dla zapobieżenia przechodzeniu przez zamknięte baryery dużych zwierząt. Gdy zaś przez przejazd często się przepędza drobne bydło w stadzie, to zamknięcia powinny się składać przynajmniéj z dwóch poziomych przegród, mianowicie belki baryerowéj na wysokości około 0,60 sażeni od ziemi i drugiego zagrodzenia na wysokości około 0,30 od ziemi.

§ 84. Przejazdy, przez które nie przepędza się często drobne bydło, dozwala się zagradzać, zamiast baryer, łańcuchami, przeciąganemi pomiędzy słupami, wkopanemi po bokach przejazdu.

§ 85. Wjazdy przejazdowe powinny być, w celu dogodniejszego skierowania przepędzanego przez przejazd bydła i dla bezpieczeństwa przejeżdżających, zabezpieczane z boków kobylicami, balustradami i w inny sposób, stosownie do miejscowych warunków.

§ 86. Przyrząd do zamykania i otwierania z danego przejazdu baryer sąsiednich przejazdów dozwala się urządzać, za pozwoleniem inspektora drogi, na następujących warunkach:

a) Baryery przejazdów, zamykanych zdaleka zapomocą drutowego lub innego przewodnika, powinny być w dzień jasno widoczne strażnikowi wprowadzającemu je w ruch.

Uwaga. Odstąpienia od tego przepisu mogą być dopuszczane jedynie przy urządzeniu takich przyrządów, któreby jasno wskazywały strażnikowi, działającemu baryerami dalszego przejazdu, to położenie, w którém się znajdują baryery, i któreby dawały możność strażnikowi ostrzegać przejeżdżających o mającém nastąpić zamknięciu baryer, a przejeżdżającym — wzywać wrazie potrzeby strażnika. Na odstąpienie te zezwala za każdym razem Ministeryum Dróg Komunikacyi.

b) Działanie baryerami zapomocą przewodników dozwala się jedynie na przejazdach drugorzędnych z niewielkim ruchem. Urządzanie takich przyrządów na drogach, po których chodzą pociągi kuryerskie, i wogóle na drogach żelaznych lub rewirach dróg z wielkim ruchem, nie jest dozwolone.

О переходахъ.

§ 87. Переходы черезъ желѣзную дорогу дѣлаются только на такихъ участкахъ желѣзныхъ дорогъ, которые ограждены заборами или инымъ способомъ. Ихъ устраиваютъ отдѣльно или при переѣздахъ; въ послѣднемъ случаѣ они сдужатъ для допуска черезъ желѣзную дорогу людей въ то время, когда барьеры переѣзда закрыты, но въ виду переѣзда не имѣется поѣзда и приближеніе таковаго не заявлено свисткомъ паровоза, рожкомъ сосѣдняго сторожа или инымъ способомъ.

§ 88. Когда переходъ расположенъ въ мѣстности ненаселенной или у переѣзда, по которому не происходитъ частаго прогона стадъ мелкаго скота, то переходъ можетъ быть загораживаемъ турникетомъ, сдѣланнымъ такъ, чтобы черезъ переходъ не могъ попадать на дорогу крупный скотъ.

Въ мѣстностяхъ же населенныхъ или у переѣздовъ, чрезъ которые часто прогоняются стада мелкаго скота, переходъ загораживается дверцами. Устройство сихъ дверецъ должно быть такое, чтобы онѣ сами принимали свое нормальное положеніе, запирающее переходъ, и чтобы черезъ переходъ не могли попадать на дорогу ни крупный, ни мелкій скотъ. За исключеніемъ случаевъ особенныхъ потребностей желѣзной дороги, переходы эти никогда не запираются на замокъ и содержатся всегда свободными для перехода по нимъ.

Подраздѣленіе переѣздовъ на разряды, правила содержанія ихъ и надзора за ними.

§ 89. Переѣзды черезъ желѣзную дорогу въ уровень съ рельсами раздѣляются на 3 разряда. Одинъ и тотъ же переѣздъ можетъ быть для различныхъ періодовъ времени относимъ къ различнымъ разрядамъ.

§ 90. Къ первому разряду относятся переѣзды на городскихъ улицахъ, шоссе и иныхъ дорогахъ, съ весьма дѣятельнымъ проѣздомъ.

O przejściach.

§ 87. Przejścia przez drogę żelazną robią się tylko na takich częściach dróg żelaznych, które są zabezpieczone parkanami lub w inny sposób. Przejścia urządzają się oddzielnie albo przy przejazdach; wówczas służą do przepuszczania przez drogę żelazną ludzi w tym czasie, gdy baryery przejazdu są zamknięte lecz przy przejeździe nie widać pociągu i zbliżanie się tegoż nie jest oznajmione zapomocą świstka parowozu, rożka sąsiedniego strażnika lub w inny sposób.

§ 88. Gdy przejście znajduje się w miejscowości niezaludnionéj albo obok przejazdu, po którym nie przepędza się często stad drobnego bydła, to przejście takie może być zagrodzone zapomocą kołowrotu zrobionego tak, ażeby przez przejście nie mogło wchodzić na drogę duże bydło.

Zaś w miejscowościach zaludnionych albo obok przejazdów, przez które często przepędzają się stada drobnego bydła, przejście zamyka się zapomocą drzwiczek. Budowa tych drzwiczek powinna być taka, ażeby same przyjmowały normalne położenie zamykające przejście i ażeby przez przejście nie mogło wchodzić na drogę ani duże ani drobne bydło. Z wyjątkiem wypadków szczególnych potrzeb drogi żelaznéj, przejścia te nigdy się nie zamykają na klucz i trzymają się zawsze w pogotowiu do przechodzenia po nich.

Podział przejazdów na kategorye; przepisy o ich utrzymaniu i nadzorze nad niemi.

§ 89. Przejazdy przez drogę żelazną na poziomie szyn dzielą się na 3 kategorye. Jeden i ten sam przejazd może być dla różnych okresów czasu zaliczany do różnych kategoryj.

§ 90. Do pierwszéj kategoryi należą przejazdy na ulicach miejskich, szosach i innych drogach, z bardzo ożywionym ruchem.

Барьеры такихъ переѣздовъ содержатся обыкновенно открытыми и запираются, лишь когда ожидается поѣздъ, или когда таковой показался въ виду переѣзда.

Они находятся днемъ и ночью подъ надзоромъ служащихъ, которые обязаны:

а) на желѣзныхъ дорогахъ съ большимъ движеніемъ поѣздовъ, находиться при самомъ переѣздѣ днемъ и ночью;

б) на дорогахъ съ небольшимъ движеніемъ поѣздовъ—находиться при самомъ переѣздѣ днемъ во все время когда барьеры закрыты, а ночью—и въ темное время неотлучно. Въ свѣтлые часы дня, стража можетъ въ то время, когда барьеры открыты, отлучаться отъ переѣзда, напр. находиться въ построенной у переѣзда будкѣ, если при этомъ она не теряетъ изъ виду переѣзда и прилегающихъ къ нему участковъ пути.

§ 91. Ко второму разряду относятся переѣзды съ обыкновенной средней дѣятельностью проѣзда по нимъ.

На желѣзныхъ дорогахъ съ весьма дѣятельнымъ движеніемъ поѣздовъ, барьеры переѣздовъ этого разряда содержатся днемъ и ночью запертыми и отпираются по требованію проѣзжающихъ.

На желѣзныхъ дорогахъ со среднимъ или слабымъ движеніемъ поѣздовъ, барьеры сего разряда переѣздовъ содержатся:

днемъ и въ ясное время—обыкновенно открытыми;

ночью и въ темное время—обыкновенно закрытыми; ихъ отпираютъ лишь по требованію проѣзжающихъ.

§ 92. Къ третьему разряду слѣдуетъ относить переѣзды съ незначительнымъ проѣздомъ по нимъ подводъ и экипажей.

Барьеры такихъ переѣздовъ содержатся обыкновенно днемъ и ночью закрытыми; ихъ отпираютъ по требованію проѣзжающихъ.

§ 93. Если бы условія движенія экипажей и подводъ по переѣздамъ 2-го разряда требовали содержанія барьеровъ открытыми въ продолженіи части или всей ночи и, вообще, въ темное время, то, съ разрѣшенія или по требованію инспектора дороги, общество обязано исполнить это, съ установленіемъ въ такіе періоды времени на переѣздахъ сихъ непрерывнаго дежурства сторожей.

Baryery takich przejazdów utrzymują się zazwyczaj otwarte i zamykają się dopiero wtedy, gdy oczekiwanym jest pociąg lub gdy tenże jest widocznym od przejazdu.

Przejazdy te pozostają we dnie i w nocy pod nadzorem urzędników, którzy są obowiązani:

a) na drogach żelaznych w wielkim ruchem pociągów znajdować się przy samym przejeździe we dnie i w nocy;

b) na drogach z niewielkim ruchem pociągów—znajdować się przy samym przejeździe we dnie przez cały czas, gdy baryery są zamknięte, a w nocy—nieprzerwanie. W jasnych godzinach dnia, straż może wówczas, gdy baryery są otwarte, oddalać się od przejazdu, np. znajdować się w zbudowanéj obok przejazdu budce, jeżeli przytém nie traci z oczu przejazdu i przylegających do niego części drogi.

§ 91. Do drugiéj kategoryi należą przejazdy ze zwyczajnym średnim ruchem po nich.

Na drogach żelaznych z bardzo czynnym ruchem pociągów baryery przejazdów téj kategoryi utrzymują się we dnie i w nocy zamknięte i otwierają się na żądanie przejeżdżających.

Na drogach żelaznych ze średnim lub słabym ruchem pociągów, baryery téj kategoryi pociągów utrzymują się:

we dnie i gdy jest jasno—zazwyczaj otwarte;

w nocy i gdy jest ciemno—zazwyczaj zamknięte; otwierają się tylko na żądanie przejeżdżających.

§ 92. Do trzeciéj kategoryi należy zaliczać przejazdy z niewielkim ruchem po nich podwód i ekwipażów.

Baryery takich przejazdów utrzymują się zazwyczaj we dnie i w nocy zamknięte; otwierają się tylko na żądanie przejeżdżających.

§ 93. Jeżeliby warunki ruchu ekwipażów i podwód po przejazdach 2-éj kategoryi wymagały utrzymywania baryer otworem wciągu części lub całéj nocy i wogóle gdy jest ciemno, to, za pozwoleniem lub na żądanie inspektora drogi, towarzystwo jest obowiązane do tego się zastosować, ustanawiając w takich okresach czasu na przejazdach stałe dyżury strażników.

§ 94. На такихъ желѣзныхъ дорогахъ, на конхъ не производится ночнаго движенія, барьеры открываются на всю ночь, тотчасъ послѣ прохода послѣдняго вечерняго поѣзда (если симъ послѣднимъ поѣздомъ не заявленъ экстренный ночной поѣздъ), и закрываются передъ проходомъ перваго утренняго поѣзда.

§ 95 Если въ опредѣленные часы ночи или періоды времени проѣздъ по переѣзду совершенно прекращается, то такіе переѣзды могутъ быть, съ разрѣшенія инспектора, совершенно запираемы на эти часы или періоды времени.

Предположенія правленія общества по сему предмету, представляемыя инспектору дороги на утвержденіе, должны содержать слѣдующія свѣдѣнія.

1) № переѣзда по порядку;

2) названіе губерніи и уѣзда;

3) разстояніе отъ одной изъ оконечностей дороги, въ верстахъ и саженяхъ;

4) ежедневные часы или ежедневные періоды, въ продолженіи которыхъ барьеры предполагается держать запертыми.

§ 96. Барьеры переѣздовъ, содержимыхъ обыкновенно открытыми, должны быть закрываемы не позже, какъ за пять минутъ до времени назначеннаго для прохода ежедневныхъ или заявленныхъ поѣздовъ; въ случаѣ же неожиданнаго появленія поѣзда, они должны быть закрываемы немедленно; въ обоихъ случаяхъ барьеры должны быть открываемы вслѣдъ за проходомъ поѣздовъ по переѣзду. Для каждаго переѣзда, содержимаго обыкновенно или въ извѣстные часы открытымъ, должно быть составлено росписаніе времени, въ которое барьеры должны быть закрываемы.

§ 97. Въ случаѣ тумановъ, мятелей и вообще при наступленіи темнаго времени днемъ, надзоръ за переѣздами, дѣйствіе ими и все прочее совершается какъ предписано для ночнаго времени.

§ 98. Проектъ распредѣленія переѣздовъ каждой желѣзной дороги на разряды составляется правленіемъ общества, которое обязано озаботиться тѣмъ, чтобы переѣзды каждой категоріи имѣли всѣ приспособленія, необходимыя для точнаго исполненія всѣхъ указаній настоящихъ правилъ. Распредѣленія сіи утверждаются инспекторомъ дороги.

§ 94. Na takich drogach żelaznych, na których ruch nie odbywa się w nocy, baryery otwierają się na całą noc zaraz po przejściu ostatniego pociągu wieczorowego (jeżeli ten ostatni pociąg nie zaanonsował nadzwyczajnego pociągu nocnego) i zamykają się przed przejściem pierwszego pociągu rannego.

§ 95. Jeżeli w określonych godzinach nocy lub w pewnych okresach czasu przejeżdżanie po przejazdach zupełnie jest wstrzymane, to takie przejazdy mogą być, za pozwoleniem inspektora, zupełnie zamykane na te godziny lub okresy czasu.

Projekty zarządu towarzystwa w tym przedmiocie, przedstawiane inspektorowi drogi pod zatwierdzenie, powinny zawierać następujące wiadomości.

1) Nr. kolejny przejazdu;
2) nazwisko gubernii i powiatu;
3) odległość od jednego z końców drogi, w wiorstach i sażeniach;
4) codzienne godziny lub codzienne okresy czasu, wciągu których baryery mają być zamknięte.

§ 96. Baryery przejazdów, które trzymają się zazwyczaj otworem, powinny być zamykane najpóźniéj na pięć minut przed czasem przeznaczonym na przejście codziennych lub zaanonsowanych pociągów; zaś wrazie niespodzianego pojawienia się pociągu, powinny być zamykane bezzwłocznie; w obydwu razach baryery powinny być otwierane zaraz po przejściu pociągów po przejeździe. Dla każdego przejazdu, utrzymywanego zazwyczaj lub w pewnych godzinach otworem, powinien być sporządzony rozkład czasu, w którym baryery powinny być zamykane.

§ 97. Wrazie mgły, zamieci i wogóle gdy we dnie staje się ciemno, nadzór nad przejazdami, działanie niemi i wszystko zresztą odbywa się tak jak to przepisano dla pory nocnéj.

§ 98. Projekt rozkładu przejazdów każdéj drogi żelaznéj na kategorye sporządza zarząd towarzystwa, który jest obowiązany postarać się o to, ażeby przejazdy każdéj kategoryi miały wszystkie przysposobienia, niezbędne do ścisłego wykonania wszystkich wskazówek, zawartych w niniejszych przepisach. Rozkłady te zatwierdza inspektor drogi.

Проекты распредѣленія переѣздовъ на разряды должны содержать слѣдующія свѣдѣнія о каждомъ переѣздѣ:

1) № переѣзда по порядку;

2) названіе губерніи и уѣзда;

3) разстояніе отъ одной изъ оконечностей дороги, въ верстахъ и саженяхъ;

4) названіе проѣзжей дороги;

5) среднее число проѣздовъ черезъ переѣздъ въ сутки или въ теченіи опредѣленнаго времени; свѣдѣніе это, смотря по обстоятельствамъ, излагается среднее для всего года или среднее для извѣстнаго періода;

6) среднее суточное число поѣздовъ и отдѣльныхъ паровозовъ, проходящихъ по этимъ переѣздамъ въ тѣ періоды времени;

7) описаніе системы барьеровъ;

8) разныя дополнительныя свѣдѣнія, по усмотрѣнію правленія или по требованію инспектора дороги.

§ 99. Одному сторожу можетъ быть поручаемо не болѣе 3-хъ переѣздовъ; при этомъ слѣдуетъ стараться, чтобы средній переѣздъ, при которомъ находится сторожъ, былъ наиболѣе дѣятельный по проѣзду.

§ 100. Отпираніе и запираніе переѣздовъ посредствомъ проводовъ въ ночное время воспрещается.

Отступленіе отъ сего допускается лишь съ разрѣшенія Министерства Путей Сообщенія и при соблюденіи условій, изложенныхъ въ примѣчаніи къ пункту *а* § 86.

§ 101. Порученіе сторожу дѣйствія и надзора за переѣздами, сосѣдними съ его переѣздомъ, дозволяется и въ томъ случаѣ, когда переѣзды эти снабжены барьерами мѣстнаго (а не дальняго) дѣйствія, если такіе сосѣдніе переѣзды отстоятъ не далѣе 50 саж. отъ того переѣзда, при которомъ находится сторожъ. Въ остальномъ соблюдаются тѣ же правила, какъ и при порученіи сторожу сосѣднихъ переѣздовъ, приспособленныхъ для дальняго дѣйствія.

Projekty rozkładu przejazdów na kategorye powinny zawierać następujące wiadomości o każdym przejeździe:

1) Nr. kolejny przejazdu;

2) nazwisko gubernii i powiatu;

3) odległość od jednego z końców drogi w wiorstach i sażeniach;

4) nazwisko drogi przejazdowéj;

5) średnią liczbę przejazdów na dobę albo wciągu określonego czasu; wiadomość ta, stosownie do okoliczności, przytacza się średnia dla całego roku albo średnia dla pewnego okresu czasu;

6) średnia liczba na dobę pociągów i pojedynczych parowozów, przechodzących po tych przejazdach wciągu tych okresów czasu;

7) opis systemu baryer;

8) różne dodatkowe wiadomości, podług uznania zarządu albo podług żądania inspektora drogi.

§ 99. Jednemu strażnikowi może być poruczone najwyżéj trzy przejazdy; przytém należy się starać, ażeby średni przejazd, przy którym znajduje się strażnik, był najwięcéj uczęszczany.

§ 100. Otwieranie i zamykanie przejazdów zapomocą przewodników wczasie nocy jest zabronione.

Odstąpienie od tego dopuszcza się jedynie za pozwoleniem Ministerym Dróg Komunikacyi i przy zachowaniu warunków, zawartych w uwadze do ustępu *a* § 86.

§ 101. Strażnikowi przejazdu może być poruczane działanie sąsiedniemi przejazdami i nadzór nad niemi i w takim razie, gdy te przejazdy są zaopatrzone w baryery miejscowego (a nie z odległości) działania, jeżeli takie sąsiednie przejazdy są odległe więcéj jak o 50 sażeni od tego przejazdu, przy którym znajduje się strażnik. We wszystkiém zresztą zachowują się te same przepisy co i przy poruczeniu strażnikowi sąsiednich przejazdów, otwieranych i zamykanych z odległości.

Сигнализація переѣздовъ.

§ 102. На дорогахъ или участкахъ дорогъ большаго движенія, по коимъ ходятъ очередные поѣзда, наибольшая скорость коихъ превышаетъ 55 верстъ въ часъ, должны быть устраиваемы электрическіе звонки или иные сигналы, для извѣщенія переѣздной стражи даннаго переѣзда о выходѣ поѣзда со станціи.

§ 103. При барьерахъ переѣздовъ, удаленныхъ отъ мѣста нахожденія сторожа, приводящаго ихъ въ дѣйствіе, а также при будкѣ сторожа, приводящаго въ дѣйствіе таковые барьеры, должны быть помѣщаемы звонки или иные звуковые сигналы, помощью которыхъ проѣзжающіе черезъ дальній переѣздъ могли бы вызвать сторожа—для открытія барьеровъ сего переѣзда, а сторожъ могъ бы предварять приближающихся къ дальнему переѣзду—о предстоящемъ закрытіи барьеровъ.

§ 104. Въ ночное и темное время и во все время, пока совершается движеніе поѣздовъ, переѣзды 1-го разряда должны быть освѣщаемы двумя фонарями.

Переѣзды 2-го разряда, а также всѣ переѣзды съ барьерами дальняго дѣйствія освѣщаются въ такое время однимъ фонаремъ.

Переѣзды третьяго разряда обыкновенно не освѣщаются, за исключеніемъ тѣхъ, освѣщеніе коихъ будетъ потребовано правительственнымъ инспекторомъ дороги.

§ 105. На каждомъ переѣздномъ въѣздѣ должно быть выставлено объявленіе, содержащее относящіяся къ проѣзжающимъ и данному переѣзду правила о переѣздахъ и законы объ отвѣтственности за загражденіе и порчу желѣзнодорожныхъ путей и сооруженій.

О сторожахъ и сторожихахъ, назначаемыхъ для надзора за переѣздами.

§ 106. Желающіе быть допущенными или назначаемые къ исполненію обязанностей переѣздной стражи должны, кромѣ знанія установленной для такихъ служащихъ инструкціи, умѣть также

Sygnalizacya przejazdów.

§ 102. Na drogach lub częściach dróg ze znacznym ruchem, po których chodzą pociągi kolejne, których największa szybkość przenosi 55 wiorst na godzinę, powinny być urządzane dzwonki elektryczne lub inne sygnały dla zawiadamiania straży przejazdowéj danego przejazdu o wyjściu pociągu ze stacyi.

§ 103. Przy baryerach przejazdów, odległych od miejsca znajdowania się strażnika wprowadzającego je w ruch, oraz przy budce strażnika, wprowadzającego w ruch takie baryery, powinny być umieszczane dzwonki lub inne głosowe sygnały, z pomocą których przejeżdżający przez dalszy prejazd mógłby wezwać strażnika wcelu otwarcia baryer tego przejazdu, a strażnik mógłby uprzedzić zbliżających się do dalszego przejazdu o mającém nastąpić zamknięciu baryer.

§ 104. Wczasie nocy i gdy jest ciemno oraz przez cały czas, dopóki odbywa się ruch pociągów, przejazdy 1-éj kategoryi powinny być oświetlane dwiema latarniami.

Przejazdy 2-éj kategoryi tudzież wszystkie przejazdy z baryerami do działania z odległości oświetlają się wtedy jedną latarnią.

Przejazdy 3-éj kategoryi zazwyczaj nie oświetlają się, z wyjątkiem tych, których oświetlenia wymagać będzie inspektor rządowy drogi.

§ 105. Na każdym wjeździe przejazdowym powinno być wystawione ogłoszenie, zawierające odnoszące się do przejeżdżających i do danego przejazdu prawidła o przejazdach i prawa o odpowiedzialności za zagrodzenie i zepsucie linij i urządzeń dróg żelaznych.

O strażnikach i strażniczkach, przeznaczonych do dozorowania przejazdów.

§ 106. Pragnący być dopuszczonym lub przeznaczonym do pełnienia obowiązków straży przejazdów, prócz znajomości ustanowionéj dla takiéj służby instrukcyi, powinien również umieć objaśnić

объяснить публикѣ объявленія, выставляемыя на переѣздахъ управленіемъ дороги. Они должны умѣть опредѣлять время по часамъ.

§ 107. Въ занимаемыхъ переѣздною стражею переѣздныхъ будкахъ и другихъ дорожныхъ помѣщеніяхъ должны находиться стѣнные часы.

§ 108. Переѣздная стража, получивъ требованіе о пропускѣ чрезъ переѣздъ, содержимый обыкновенно закрытымъ или закрытый по случаю дожидаемаго прохода поѣзда, обязана, предварительно открытія барьеровъ, удостовѣриться, что проѣздъ по переѣзду можетъ совершиться до прибытія поѣзда; въ такомъ случаѣ, она открываетъ барьеры, начиная съ выѣзднаго, и затѣмъ закрываетъ ихъ немедленно послѣ проѣзда.

Она обязана отказать въ немедленномъ пропускѣ чрезъ переѣздъ, если приближающійся поѣздъ будетъ видѣнъ въ разстояніи не болѣе 2-хъ верстъ или если о приближеніи его будетъ заявлено свисткомъ паровоза, рожкомъ сосѣдняго сторожа или инымъ способомъ.

§ 109. Переѣздная стража обязана содержать переѣзды всегда въ чистотѣ и исправности, прочищать зазоры у рельсовъ для свободнаго прохода по нимъ колесныхъ закраинъ; сметать съ рельсовъ соръ и вообще содержать всю площадь переѣзда и прилегающіе къ опому подъѣзды въ порядкѣ и чистотѣ, счищая съ нихъ грязь и снѣгъ.

§ 110. Она обязана воспрещать остановки подводъ, экипажей и людей на переѣздѣ между барьерами и сгонять съ переѣзда и близь лежащихъ участковъ пути скотъ.

§ 111. Она обязана своевременно зажигать огонь въ фонаряхъ и наблюдать за исправнымъ горѣніемъ онаго на тѣхъ переѣздахъ, которые въ опредѣленное время должны быть освѣщаемы.

112. Во время нахожденія при переѣздахъ на службѣ, стража должна имѣть при себѣ сигнальные флаги днемъ, или зажженный фонарь въ ночное, туманное и вообще темное время, а также петарды, для дѣйствія ими въ подлежащихъ случаяхъ, согласно положенію о сигналахъ.

Относительно огражденія пути сигналами остановки или уменьшенія скорости хода поѣздовъ, а равно подачи сигналовъ прибли-

publiczności ogłoszenia, wystawiane na przejazdach przez dyrekcyę drogi. Powinien umieć określać czas podług godzin.

§ 107. W zajmowanych przez straż przejazdową budkach przejazdowych i innych pomieszczeniach drogi powinien się znajdować zegar ścienny.

§ 108. Straż przejazdowa, otrzymawszy żądanie przepuszczenia przez przejazd, zamykany stale lub zamknięty z powodu oczekiwanego przejścia pociągu, jest obowiązana, zanim otworzy baryerę, przekonać się, że po przejeździe można przejechać przed nadejściem pociągu; w takim razie otwiera baryery, poczynając od wyjazdowéj, a następnie zamyka je bezzwłocznie po przejechaniu.

Straż jest obowiązana odmówić bezzwłocznego przepuszczenia przez przejazd, jeżeli zbliżający się pociąg będzie widoczny na odległości mniejszéj od 2-ch wiorst albo jeżeli o zbliżaniu się pociągu dany już sygnał zapomocą świstka parowozowego, rożka sąsiedniego strażnika lub w inny sposób.

§ 109. Straż przejazdowa jest obowiązana utrzymywać przejazdy zawsze w czystości i dobrym stanie, przeczyszczać otwory szyn dla swobodnego po nich przejścia krańców kół, zmiatać z szyn popiół i wogóle utrzymywać cały plac przejazdu i przylegające do niego podjazdy w porządku i czystości, zmiatając z nich błoto i śnieg.

§ 110. Straż jest obowiązana wzbraniać zatrzymywania się podwód, ekwipażów i ludzi na przejeździe pomiędzy baryerami oraz spędzać z przejazdu i przyległych części drogi bydło.

§ 111. Straż jest obowiązana zapalać ogień w latarniach i mieć nadzór nad dobrém paleniem się tegoż na tych przejazdach, które w oznaczonym czasie powinny być oświetlane.

§ 112. Wczasie znajdowania się przy przejazdach na służbie, straż powinna mieć przy sobie flagi sygnałowe we dnie albo zapaloną latarnię w nocy w czasie mgły i wogóle gdy jest ciemno, tudzież petardy dla działania niemi, gdy zajdzie potrzeba, zgodnie z postanowieniem o sygnałach.

Co się tyczy zabezpieczenia drogi zapomocą sygnałów zatrzymania lub zmniejszenia szybkości biegu pociągów, jak również poda-

жающимся и проходящимъ поѣздамъ, переѣздная стража обязана исполнять всѣ правила, предписанныя путевой стражѣ.

§ 113. Когда жилое помѣщеніе стражи находится у переѣзда, то обязанности барьернаго сторожа могутъ быть возлагаемы и на женщинъ.

§ 114. Воспрещается стражѣ поручать встрѣчу поѣздовъ малолѣтнимъ и стороннимъ лицамъ.

§ 115. Должность переѣзднаго сторожа можетъ быть соединяема съ должностями путеваго сторожа или рабочаго ремонтной артели. На переѣзднаго сторожа могутъ быть также возлагаемы нѣкоторыя изъ ремонтныхъ работъ или охраненіе матеріаловъ, а также и другія занятія вблизи охраняемаго имъ переѣзда, если таковыя не препятствуютъ исполненію его главныхъ обязанностей.

Разрѣшаемымъ симъ § правомъ соединенія должностей или обязанностей слѣдуетъ пользоваться лишь въ тѣхъ случаяхъ, когда это не препятствуетъ барьернымъ сторожамъ исправно исполнять ихъ главныя обязанности.

§ 116. Переѣздная стража обязана содержать занимаемыя ею помѣщенія постоянно въ опрятномъ видѣ.

ГЛАВА Ш.

Объ охраненіи и осмотрѣ пути желѣзной дороги и его принадлежностей.

§ 117. Для обезпеченія исправнаго состоянія пути во все время обращенія по дорогѣ поѣздовъ, огражденія опасныхъ мѣстъ соотвѣтственными сигналами, устраненія съ пути предметовъ, мѣшающихъ движенію поѣздовъ, и исполненія другихъ потребностей безопаснаго и правильнаго движенія по дорогѣ, подробно изложенныхъ въ семъ отдѣлѣ, должны быть установлены дневные и ночные осмотры дороги, на всемъ ея протяженіи. Съ этою цѣлью, вся желѣзная дорога должна быть подраздѣлена на сторожевые участки и должно быть опредѣлено число и время осмотровъ, обязательно на каждомъ изъ нихъ.

wania sygnałów zbliżającym się i przechodzącym pociągom, straż przejazdowa jest obowiązana wykonywać wszystkie przepisy, ustanowione dla straży przejazdowéj.

§ 113. Gdy mieszkanie straży znajduje się obok przejazdu, to obowiązki strażnika baryery mogą być wkładane i na kobiety.

§ 114. Zabrania się straży poruczać spotykania pociągów małoletnim i osobom postronnym.

§ 115. Urząd strażnika przejazdowego może być łączony z urzędem strażnika liniowego lub robotnika artelu reparacyjnego. Strażnikowi przejazdowemu mogą również być poruczane niektóre z robót reparacyjnych albo strzeżenie materyałów, oraz inne zajęcia wblizkości strzeżonego przez niego przejazdu, jeżeli takowe nie przeszkadzają wykonaniu jego głównych obowiązków.

Z ustanowionego w niniejszym § prawa łączenia urzędów lub obowiązków należy korzystać tylko w tych razach, gdy to nie przeszkadza strażnikom baryer spełniać ich głównych obowiązków.

§ 116. Straż przejazdowa jest obowiązna utrzymywać zajmowane przez nią pomieszczania stale w porządku.

ROZDZIAŁ III.

O strzeżeniu i rewizyi linii drogi żelaznéj i jéj przynależytości.

§ 117. W celu zabezpieczenia dobrego stanu linii przez cały czas przechodzenia po drodze pociągów, zabezpieczenia miejsc niebezpiecznych odpowiedniemi sygnałami, usunięcia z linii przedmiotów tamujących bieg pociągów oraz zadośćuczynienia innym potrzebom bezpiecznego i prawidłowego ruchu po drodze, szczegółowo wyłuszczonych w niniejszym oddziale, powinny być ustanowione dzienne i nocne rewizye drogi, na całéj jéj przestrzeni. W tym celu cała droga żelazna powinna być podzielona na działki strażnicze i powinna być określona liczba i czas rewizyj obowiązkowych na każdym z tych działków.

Число и время осмотровъ.

§ 118. Число осмотровъ въ сутки каждаго изъ участковъ главныхъ путей желѣзной дороги опредѣляется въ зависимости отъ общаго числа проходящихъ по немъ поѣздовъ и должно быть не менѣе нижеуказанныхъ:

а) при 4 и менѣе поѣздахъ—не менѣе 2 осмотровъ;

б) при обращеніи по участку пути свыше 4 поѣздовъ, прибавляется на каждые 3 проходящіе по немъ поѣзда не менѣе одного осмотра, такъ что при обращеніи по участку 5, 6 и 7 поѣздовъ должно быть не менѣе 3 осмотровъ, при 8, 9 и 10 поѣздахъ—не менѣе 4 осмотровъ и т. д.

Примѣчаніе. Для каждаго изъ таковыхъ осмотровъ, путь на участкѣ долженъ быть пройденъ изъ конца въ конецъ. Обратный проходъ по тому же одиночному пути не обязателенъ. При двойномъ пути, осмотръ одного изъ нихъ можетъ быть производимъ при проходѣ въ одномъ направленіи, а другаго—при обратномъ слѣдованіи.

§ 119. При опредѣленіи числа осмотровъ, расчетъ дѣлается по наибольшему числу предвидимыхъ въ данный періодъ времени поѣздовъ ежедневнаго обращенія, при чемъ слѣдуетъ считать всѣ назначаемые въ обращеніе поѣзда нормальнаго росписанія, а равно и тѣ экстренные, росписаніе коихъ сообщаются станціямъ въ дополненіе къ нормальному росписанію, для постояннаго пользованія ими въ случаѣ надобности. Экстренные же поѣзда, назначаемые въ обращеніе на время не болѣе 4 недѣль или случайные, въ расчетъ не принимаются.

§ 120. Ночью путь долженъ быть осматриваемъ передъ проходомъ всѣхъ поѣздовъ, перевозящихъ пасажировъ и войска, идущихъ со среднею скоростью въ 25 и болѣе верстъ въ часъ.

§ 121. Передъ проходомъ поѣздовъ, идущихъ со среднею скоростью 30 и болѣе верстъ въ часъ, путь долженъ быть осматриваемъ днемъ и ночью на всемъ его протяженіи.

§ 122. Опредѣленное, согласно вышеизложенному, число осмотровъ слѣдуетъ увеличивать въ размѣрѣ дѣйствительныхъ необходимости:

Liczba i czas rewizyj.

§ 118. Liczba rewizyj na dobę każdego z działków linij głównych drogi żelaznéj określa się stosunkowo do ogólnéj liczby przechodzących po nim pociągów i nie powinna być mniejsza od niżéj wskazanych:

a) przy 4 i mniéj pociągach—od 2 rewizyj,

b) wrazie jeżeli po działku linii chodzi więcéj jak 4 pociągi, dodaje się na każde 3 przechodzące po nim pociągi najmniéj jednę rewizyę, tak że jeżeli po działku chodzi 5, 6 i 7 pociągów powinna być najmniéj 3 rewizye; przy 8, 9 i 10 pociągach—najmniéj 4 rewizye i t. d.

Uwaga. W celu dokonania każdéj takiéj rewizyi linię na przestrzeni działka należy przejść od końca do końca. Powrotne przejście po téj saméj pojedynczéj linii nie jest obowiązkowe. Przy podwójnéj linii rewizya jednéj z nich może być dokonano wczasie przechodzenia w jednym kierunku, a drugiéj — wczasie powrotu.

§ 119. Przy określeniu liczby rewizyj, obliczenia dopełnia się podług największéj liczby przewidywanych w danym okresie czasu pociągów ruchu dziennego; przytém należy liczyć wszystkie pociągi wyznaczone do obiegu w normalnym rozkładzie, jak również i te nadzwyczajne, których rozkład komunikuje się stacyom w uzupełnieniu do normalnego rozkładu, w celu stałego użytkowania z nich w razie potrzeby. Zaś pociągi nadzwyczajne, wyznaczane do obiegu na czas nie dłuższy od 4 tygodni, albo wypadkowe nie liczą się.

§ 120. W nocy linia powinna być rewidowana przed przejściem wszystkich pociągów, przewożących pasażerów i wojska i poruszających się ze średnią szybkością 25 lub więcéj wiorst na godzinę.

§ 121. Przed przejściem pociągów, poruszających się ze średnią szybkością 30 i więcéj wiorst na godzinę, linia powinna być rewidowana we dnie i w nocy na całéj przestrzeni.

§ 122. Określoną, zgodnie z tém co wyżéj przytoczono, liczbę rewizyj należy powiększać wmiarę rzeczywistéj potrzeby:

1) на дорогахъ, открытыхъ уже болѣе года для движенія:

а) на пучинистыхъ участкахъ, вызывающихъ значительныя измѣненія въ рельсовомъ пути въ періоды образованія и уничтоженія пучинъ;

б) на участкахъ со многими или значительными деревянными мостами, если за сооруженіями сими не учреждено особаго надзора;

в) на всѣхъ тѣхъ участкахъ, на коихъ безопасность движенія требуетъ особенно бдительнаго надзора.

2) Въ теченіи перваго года послѣ открытія движенія по дорогѣ, число осмотровъ слѣдуетъ увеличивать сверхъ указаннаго въ предъидущемъ пунктѣ:

а) на участкахъ, въ составъ коихъ входятъ не вполнѣ еще осѣвшія насыпи;

б) въ такихъ выемкахъ, полотно или откосы коихъ подвергаются значительному разрушительному дѣйствію грунтовыхъ водъ;

в) на участкахъ съ временными мостовыми сооруженіями и иными недодѣлками, требующими для обезпеченія безопасности движенія особенно бдительнаго надзора.

§ 123. Росписаніе числа осмотровъ сторожевыхъ участковъ, съ распредѣленіемъ таковыхъ на дневные и ночные и приложеніемъ надлежащихъ расчетовъ и поясненій, представляется правленіемъ на утвержденіе инспектора дороги. Въ случаѣ возникновенія недоразумѣній между правленіемъ и инспекторомъ, сей послѣдній представляетъ о таковыхъ на разрѣшеніе Министерства Путей Сообщенія. Неутвержденіе росписанія осмотровъ не можетъ однако служить оправданіемъ существованія на дорогѣ недостаточнаго числа таковыхъ. Въ случаѣ усиленія движенія по дорогѣ, правленіе общества обязано увеличить и число осмотровъ пути въ размѣрѣ, не менѣе опредѣленнаго въ § 118, по истеченіи не болѣе 4-хъ недѣль со дня, въ который таковое усиленіе послѣдуетъ.

§ 124. По каждому сторожевому участку должно быть составлено росписаніе временъ осмотровъ, а при 4-хъ и болѣе обходахъ въ росписаніяхъ этихъ должны быть показываемы и часы обходовъ; при этомъ слѣдуетъ соблюдать слѣдующія правила:

а) при двухъ осмотрахъ, одинъ изъ нихъ производится утромъ при выходѣ или передъ выходомъ на работу ремонтныхъ рабочихъ, а другой—вечеромъ, передъ уходомъ ремонтныхъ рабочихъ съ работъ;

1) na drogach, otwartych dla ruchu więcéj jak od roku:

a) na działkach pagórkowatych, wywołujących znaczne zmiany w torze szynowym w peryodach tworzenia się i znikania pagórków;

b) na działkach z wieloma lub znacznemi mostami drewnianemi, jeżeli nad urządzeniami temi nie ustanowiono specyalnego nadzoru;

c) na wszystkich tych działkach, na których bezpieczeństwo ruchu wymaga szczególnie starannego nadzoru.

2) W ciągu pierwszego roku po otwarciu ruchu po drodze, liczbę rewizyj należy powiększać, prócz tego co wskazano w poprzedzającym ustępie:

a) na działkach, w których znajdują się nie zupełnie jeszcze osiadłe nasypy;

b) w takich przekopach, w których plant i pochyłości ulegają znacznemu destrukcyjnemu działaniu wód zaskórnych;

c) na działkach z czasowemi urządzeniami mostowemi i innemi niedoróbkami, wymagającemi dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu szczególnie sturannego nadzoru.

§ 123. Rozkład liczby rewizyj działków strażniczych z rozdzieleniem ich na dzienne i nocne i dołączeniem należytych obrachunków i objaśnień przedstawia zarząd pod zatwierdzenie inspektora drogi. Jeżeli wynikną nieporozumienia pomiędzy zarządem a inspektorem, inspektor przedstawia je do roztrzygnięcia Ministeryum Dróg Komunikacyi. Niezatwierdzenie rozkładu rewizyj nie może jednakże służyć za usprawiedliwienie istnienia na drodze niedostatecznéj ich liczby. Wrazie powiększenia ruchu na drodze zarząd towarzystwa jest obowiązany powiększać i liczbę rewizyj linii, w ilości nie mniejszéj od określonéj w § 118, po upływie najwyżéj 4 tygodni od dnia, w którym takie powiększenie będzie miało miejsce.

§ 124. Co do każdego działka strażniczego powinien być sporządzony rozkład czasu rewizyj a przy 4 i więcéj obchodach w rozkładach tych powinny być wskazywane i godziny obchodów; przytém należy przestrzegać następujące przepisy:

a) przy dwóch rewizyach, jedna z nich odbywa się zrana wczasie wyjścia lub przed wyjściem na robotę robotników remontowych a druga — wieczorem, przed odejściem robotników remontowych z roboty;

б) если въ предѣлахъ сторожеваго участка происходитъ по какому либо пути ночное движеніе, въ размѣрѣ свыше одного пассажирскаго или 2-хъ товарныхъ поѣздовъ, то обязательно учрежденіе и ночныхъ осмотровъ того пути;

в) при 4-хъ и болѣе осмотрахъ въ сутки, слѣдуетъ стараться располагать осмотры такъ, чтобы передъ проходомъ пассажирскихъ поѣздовъ, путь былъ осмотрѣнъ на возможно большемъ протяженіи;

г) при 3-хъ и болѣе дневныхъ осмотрахъ, одинъ изъ нихъ дѣлается въ обѣденное время, когда путь, по случаю отсутствія ремонтныхъ рабочихъ, болѣе нуждается въ надзорѣ.

Организація обходовъ или осмотровъ пути.

§ 125. Осмотры обходныхъ участковъ пути могутъ быть возлагаемы или на путевыхъ сторожей, главная обязанность коихъ состоитъ въ осмотрѣ порученнаго имъ участка, или на другихъ агентовъ службы ремонта пути, какъ-то: старшихъ рабочихъ, барьерныхъ, мостовыхъ или иныхъ сторожей или ремонтныхъ рабочихъ, вполнѣ знающихъ обязанности путеваго сторожа.

§ 126. Осмотры старшими рабочими ихъ рабочихъ участковъ, которые они, смотря по установленному на дорогѣ порядку, обязаны производить ежедневно, могутъ быть засчитываемы въ число обязательныхъ осмотровъ пути. По этому, на дорогахъ, требующихъ не свыше 2-хъ дневныхъ обходовъ, таковые могутъ быть исполняемы артельными старостами. На участкахъ дорогъ съ 3-мя и болѣе дневными осмотрами, а также на участкахъ съ двумя осмотрами, когда артельный староста обязанъ производить только одинъ осмотръ рабочаго участка, дополнительные осмотры могутъ быть возлагаемы на опытнѣйшихъ изъ рабочихъ ремонтныхъ артелей или на свободныхъ отъ барьерной службы барьерныхъ сторожей.

§ 127. Когда дневные осмотры пути производятся не спеціальными путевыми сторожами, то для ночныхъ осмотровъ должны быть опредѣляемы особые ночные сторожа. Ночному сторожу можетъ быть поручаемъ ночной осмотръ и нѣсколькихъ обходныхъ участковъ, лишь бы протяженіе проходимаго имъ пространства не выходило изъ опредѣленной въ § 129 сихъ правилъ нормы.

b) jeżeli w obrębie działka strażniczego odbywa się na jakiéj linii ruch nocny, w ilości większéj od jednego pociągu osobowego lub 2-ch towarowych, to obowiązkowém jest urządzanie i nocnych rewizyj téjże linii;

c) przy 4-ch i więcéj rewizyach na dobę należy się starać rozkładać rewizye w ten sposób, ażeby przed przejściem pociągów osobowych linia była zrewidowana na jak można największéj przestrzeni.

d) przy 3-ch i więcéj rewizyach dziennych, jedna z nich odbywa się w godzinach obiadowych, gdy linia zpowodu nieobecności robotników remontowych, potrzebuje większego nadzoru.

Organizacya obchodów czyli rewizyj linii.

§ 125. Rewizye działków obchodowych linii mogą być powierzane albo strażnikom liniowym, których główny obowiązek polega na rewidowaniu poruczonego im działka, albo innym agentom służby reparacyi linii, jakoto: starszym robotnikom, strażnikom baryerowym lub innym, albo robotnikom remontowym, znającym obowiązki strażników liniowych.

§ 126. Rewizye przez starszych robotników ich rewirów roboczych, które podług ustanowionego na drodze porządku obowiązani są dokonywać codziennie, mogą być zaliczane do obowiązkowych rewizyj linii. Dla tego na drogach, wymagających nie więcéj od dwóch obchodów na dzień, takowe mogą być wykonywane przez starostów artelowych. Na działkach dróg z trzema lub więcéj rewizyami na dzień tudzież na działkach z dwiema rewizyami, gdy starosta artelowy jest obowiązany dopełniać tylko jednéj rewizyj działka roboczego, rewizye dodatkowe mogą być poruczane doświadczeńszym z robotników artelów reparacyjnych albo wolnym od służby baryerowéj strażnikom baryer.

§ 127. Gdy dziennych rewizyj linii dopełniają nie specyalni strażnicy liniowi, to do dokonywania nocnych rewizyj powinni być wyznaczeni specyalni strażnicy nocni. Strażnikowi nocnemu może być poruczana nocna rewizya i kilku działków obchodowych, byleby tylko rozległość przechodzonéj przez niego przestrzeni nie była większa od określonéj w § 129 niniejszych przepisów normy.

§ 128. Когда за производствомъ дневныхъ и ночныхъ осмотровъ пути, сторожа имѣютъ для отдыха болѣе 9-ти часовъ въ сутки, изъ коихъ не менѣе 7-ми часовъ сплошнаго отдыха, то въ остальное свободное, сверхъ 9-ти часовъ, время, они могутъ быть употребляемы для исполненія иныхъ обязанностей или работъ по дорогѣ.

129. При опредѣленіи числа служащихъ при каждомъ обходномъ участкѣ, слѣдуетъ руководствоваться тѣмъ, что одинъ служащій не долженъ проходить, осматривая путь, болѣе 18-ти верстъ въ сутки.

Надзоръ за исполненіемъ служащими, производящими осмотръ пути, ихъ обязанностей.

§ 130. Въ виду того, что своевременность и тщательность производства всѣхъ назначенныхъ по росписанію осмотровъ пути и, при томъ, на всемъ протяженіи обходныхъ участковъ составляетъ дѣло первостепенной важности для обезпеченія безопасности движенія по дорогѣ, исполненіе служащими, производящими осмотръ пути, ихъ обязанностей подлежитъ двоякаго рода повѣркѣ:

а) повѣркѣ тщательности исполненія ими ихъ обязанностей во время осмотровъ, и

б) повѣркѣ того, что они дѣйствительно производятъ каждый осмотръ на всемъ протяженіи обходнаго участка.

§ 131. Повѣрка тщательности дневныхъ осмотровъ лежитъ на обязанности артельныхъ старостъ и дорожныхъ мастеровъ. Повѣрка ночной службы сторожей на тѣхъ участкахъ пути, на коихъ общее число проходящихъ поѣздовъ не превышаетъ 12-ти въ сутки, можетъ быть также возлагаема на дорожныхъ мастеровъ и старшихъ рабочихъ, дежурящихъ въ такомъ случаѣ по-очередно на одномъ или двухъ околодкахъ. Для повѣрки же ночной службы сторожей, когда по осматриваемому пути проходятъ болѣе 12-ти поѣздовъ въ сутки, должны быть назначаемы особые служащіе—изъ бывшихъ дорожныхъ мастеровъ или старшихъ рабочихъ. Число такихъ служащихъ зависитъ отъ протяженія дистанціи или околодковъ дорожныхъ мастеровъ и дѣятельности ночнаго движенія. При небольшомъ и среднемъ ночномъ движеніи, служащіе, назначеніе

§ 128. Gdy po dokonaniu dziennych i nocnych rewizyj linii strażnicy mają na odpoczynek więcéj jak dziewięć godzin na dobę, z których najmniéj 7 god. stałego wypoczynku, to w ciągu pozostałego, ponad 9-ć godzin czasu mogą być używani do wykonywania innych obowiązków lub robót na drodze.

§ 129. Przy określeniu liczby służących przy każdym działku, obchodowym, należy kierować się tém, że jeden urzędnik nie powinien przechodzić, rewidując drogę, więcéj niż 18 wiorst na dobę.

Nadzór nad wykonaniem przez rewidujących linię ich obowiązków.

§ 130. Ze względu na to, że czasowość i staranność wykonania wszystkich wyznaczonych w rozkładzie rewizyj linii i przytém na całéj przestrzeni działków obchodowych stanowi sprawę pierwszorzędnéj wagi dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu na drodze, wykonanie przez urzędników, dopełniających rewizyi linii, ich obowiązków podlega dwojakiego rodzaju sprawdzeniu:

a) sprawdzeniu staranności wykonania przez nich ich obowiązków w czasie rewizyj i

b) sprawdzeniu tego, że rzeczywiście dopełniają każdéj rewizyi na całéj przestrzeni działka obchodowego.

§ 131. Sprawdzenie staranności dziennych rewizyj stanowi obowiązek starostów artelowych i dróżników. Sprawdzanie nocnéj służby strażników na tych działkach linii, na których ogólna liczba przechodzących pociągów nie przenosi 12-stu na dobę, może być również poruczane dróżnikom i starszym robotnikom, dyżurującym w takim razie kolejno na jednym lub dwu działkach. Zaś do sprawdzania nocnéj służby strażników, gdy po ulegającéj rewizyi drodze przechodzi więcéj jak 12-cie pociągów na dobę, powinni być wyznaczeni specyalni urzędnicy—z byłych dróżników albo starszych robotników. Liczba takich urzędników zależy od przestrzeni dystansu albo rewirów dróżniczych i wielkości nocnego ruchu. Przy niewielkim i średnim ruchu nocnym, urzędnicy, których przeznaczenie polega na sprawdzaniu nocnéj straży tak liniowéj jak i baryerowéj, mo-

конхъ состоитъ въ повѣркѣ ночной стражи, какъ путевой, такъ и барьерной, могутъ состоять при начальникахъ дистанцій, въ числѣ одного или двухъ. На участкахъ же дороги съ весьма значительнымъ ночнымъ движеніемъ, когда служащихъ для повѣрки ночной службы сторожей необходимо назначать въ большемъ числѣ, таковые могутъ быть распредѣляемы по одному на каждый, на 2 или на 3 дорожныхъ околодка.

Устройство ночнаго надзора за путевою и барьерною стражами подлежитъ утвержденію инспектора дороги.

§ 132. Для повѣрки того, что по сторожевому участку дѣйствительно совершаются сторожами всѣ назначенные по росписанію осмотры и, притомъ, на всемъ пространствѣ участка, долженъ быть установленъ механическій или иной способъ контроля, какой, по соглашенію правленія общества съ инспекторомъ дороги, будетъ признанъ наиболѣе цѣлесообразнымъ для данной линіи. Повѣрка сторожей въ семъ отношеніи лежитъ на обязанности артельныхъ старостъ или дорожныхъ мастеровъ.

Обязанности путевой стражи.

§ 133. Обязанности путевой стражи состоятъ: въ надзорѣ за путемъ, дорожнымъ телеграфомъ и вообще дорогою со всѣми ея принадлежностями и имуществомъ, за исключеніемъ переѣздовъ, сооруженій и складовъ порученныхъ надзору другихъ служащихъ, въ охраненіи всего выше перечисленнаго, въ производствѣ мелкихъ исправленій пути и телеграфа и употребленіи въ подлежащихъ случаяхъ сигналовъ. Для исполненія сего, путевая стража обязана:

производить осмотры порученнаго участка въ назначенное для каждаго изъ осмотровъ время.

При каждомъ осмотрѣ, проходить порученный участокъ на всемъ протяженіи и во время обходовъ тщательно осматривать путь съ его принадлежностями, при чемъ:

а) Мелкія исправленія, какъ-то: подвинчиваніе гаекъ, добивку или забивку вновь костылей и т. п. производить самому, для чего имѣть при себѣ во время осмотровъ пути надлежащіе инструменты.

gą pozostawać przy naczelnikach dystansów, w liczbie jednego albo dwóch. Zaś na działkach drogi z bardzo znacznym ruchem nocnym, gdy urzędników do sprawdzania nocnéj służby strażników potrzeba wyznaczać w większéj liczbie, urzędnicy ci mogą być rozdzielani po ednemu na każdy, na 2 lub na 3 rewiry dróżnicze.

Urządzenie nadzoru nocnego nad strażami liniową i baryerową podlega zatwierdzeniu inspektora drogi.

§ 132. Dla sprawdzenia tego, że na działku strażniczym, strażnicy rzeczywiście dopełniają wszystkich wyznaczonych w rozkładzie rewizyj i przytém—na całéj przestrzeni działka, powinien być ustanowiony mechaniczny lub inny sposób kontroli, jaki po porozumieniu się zarządu towarzystwa z inspektorem drogi będzie uznany za najwięcéj odpowiadający celowi dla danéj linii. Kontrola strażników pod tym względem stanowi obowiązek starostów artelowych albo dróżników.

Obowiązki straży liniowéj.

§ 133. Obowiązki straży liniowéj polegają na nadzorze nad linią, telegrafem drogi i wogóle nad drogą ze wszystkiemi jej przynależytościami i majątkiem, z wyjątkiem przejazdów, urządzeń i składów, poruczanych nadzorowi innych urzędników; na strzeżeniu wszystkiego wyżéj wyszczególnionego; na dokonywaniu miejscowych napraw linii i telegrafu oraz na użyciu w odnośnych wypadkach sygnałów. Dla wykonania tego straż liniowa jest obowiązana:

Dopełniać rewizyj poruczonego jéj działka w oznaczonym dla każdego z działków czasie.

Przy każdéj rewizyi przechodzić całą przestrzeń powierzonego mu działka i wczasie obchodów starannie oglądać linię z jéj przynależytościami, przyczém:

a) Drobne naprawy, jakoto: podśrubowywanie śrób, dobijanie lub zabijanie na nowo gwoździ i t. d. dopełniać samemu i dla tego mieć przy sobie w czasie rewizyi linii należyte instrumenty.

б) Когда усмотрѣнная неисправность пути или поврежденіе полотна дороги и сооруженій (напр. подмывъ, осадка или трещины въ полотнѣ, подмывъ мостовыхъ конусовъ трубъ и т. п.) не могутъ быть исправлены лично осматривающимъ, ограждать таковыя мѣста, въ случаѣ надобности, соотвѣтственными сигналами, согласно положенію о сигналахъ, и затѣмъ увѣдомлять немедленно о случившемся старшаго рабочаго.

в) Убирать съ рельсовъ и полотна дороги посторонніе предметы и складывать ихъ на такихъ разстояніяхъ отъ пути, чтобы они не препятствовали движенію поѣздовъ, а если предметы эти обронены съ поѣздовъ, или когда на пути окажутся части подвижнаго состава, то передавать таковыя артельному старостѣ или дорожному мастеру, для дальнѣйшаго распоряженія.

г) Когда поѣздными сигналами будетъ заявлено о прекращеніи телеграфнаго дѣйствія, обойти немедленно свой участокъ и, усмотрѣвъ поврежденіе, устранить таковое, если возможно, лично или довести о семъ немедленно до свѣдѣнія артельнаго старосты.

д) Наблюдать за сохранностью и не допускать кражи, расхищенія или поврежденія принадлежностей порученнаго ихъ надзору пути, заборовъ, изгородей, снѣжныхъ защитъ, разсадокъ, сложенныхъ при дорогѣ матеріаловъ и вообще всякаго принадлежащаго дорогѣ имущества.

е) Не допускать занятія принадлежащей дорогѣ земли какимъ либо чужимъ имуществомъ, распахиванія или раскапыванія этой земли, рубки на ней деревьевъ, пастьбы скота и т. п. Въ случаѣ совершившейся кражи, расхищенія, поврежденія или занятія имущества дороги, доводить о семъ немедленно до свѣдѣнія начальства.

ж) Обращать особенное вниманіе на то, не производятся ли какія либо злоумышленныя приготовленія къ кражѣ принадлежностей пути или преднамѣренной порчѣ и загроможденію онаго; замѣтивъ таковое злоумышленіе, оградить путь въ подлежащихъ случаяхъ сигналами и, вызвавъ на помощь, въ случаѣ надобности, сосѣднихъ сторожей, стараться задержать злоумышленниковъ или прослѣдить за ними и узнать объ ихъ личности.

з) Сгонять съ пути лошадей и другихъ животныхъ, воспрещать посторонним лицамъ ѣздить вдоль по полотну дороги и не-

b) Gdy zauważona niedokładność linii lub uszkodzenie plantu drogi i urządzeń (np. podmycie, opadnięcia lub pęknięcia w plancie, podmycia ostrosłupów mostowych kanałów i t. p.), nie mogą być naprawiane osobiście przez rewidującego, ochraniać takie miejsca, wrazie potrzeby, zapomocą odpowiednich sygnałów, zgodnie z postanowieniem o sygnałach, i następnie uwiadamiać bezzwłocznie o tém co zaszło, starszego robotnika.

c) Usuwać z szyn i plantu drogi postronne przedmioty i składać je na takich odległościach od linii, ażeby nie tamowały biegu pociągów, a jeżeli przedmioty te uronione zostały z pociągów, albo gdy na linii okażą się części rekwizytów ruchu, to oddawać je staroście artelowemu albo dróżnikowi do dalszego rozporządzenia.

d) Gdy zapomocą sygnałów pociągowych daném będzie znać o wstrzymaniu działania telegrafów,—obejść bezzwłocznie swój rewir i zobaczywszy uszkodzenie, usunąć je, jeżeli można, osobiście albo podać o tém bezzwłocznie do wiadomości starosty artelowego.

e) Mieć nadzór nad zachowaniem i nie dopuszczać kradzieży, rozrabowania lub uszkodzenia przynależytości poleconéj ich nadzorowi linii, parkanów, płotów, wałów śnieżnych, wysadek, złożonych przy drodze materyałów i wogóle wszelkiego należącego do drogi majątku.

f) Nie dopuszczać zajęcia należącego do drogi gruntu przez żaden cudzy majątek, orania lub kopania tego gruntu, rąbania na nim drzewa, paszenia bydła i t. p. Wrazie zaszłéj kradzieży, rozrabowania, uszkodzenia lub zajęcia majątku drogi, dawać o tém bezzwłocznie znać zwierzchności.

g) Zwracać szczególną uwagę na to, czy nie mają miejsca jakie zbrodnicze przygotowania do kradzieży przynależytości linii lub zamierzonego zepsucia i zagrodzenia jéj; gdy będzie zauważone takie nadużycie—zabezpieczyć linię w odnośnych wypadkach zapomocą sygnałów i, wezwawszy na pomoc, wrazie potrzeby, sąsiednich strażników, starać się zatrzymać zbrodniarzów albo pójść za ich śladem i zasięgnąć o nich wiadomości.

h) Spędzać z linii konie i inne zwierzęta, zabraniać osobom postronnym jeździć wzdłuż plantu drogi i przejeżdżać przez drogę

рѣзжать черезъ дорогу внѣ переѣздовъ, а равно ходить по полотну дороги, сидѣть или лежать на опомъ или на рельсахъ.

и) Требовать отъ рабочихъ, производящихъ на его обходѣ работы, исполненія всѣхъ порученныхъ наблюденію путеваго сторожа условій безопасности движенія поѣздовъ, какъ-то: складыванія матеріаловъ и предметовъ въ надлежащемъ удаленіи отъ рельсоваго пути, огражденія исправляемыхъ мѣстъ сигналами и т. п.

к) Во время прохода по лѣснымъ участкамъ, обращать особенное вниманіе на то, не возникъ ли отъ выпавшихъ съ паровоза горящихъ углей пожаръ и замѣтивъ такой пожаръ, который сторожъ не въ состояніи потушить самъ, увѣдомлять о томъ безотлагательно сосѣднихъ сторожей и старшаго рабочаго, требуя помощи.

л) Когда путевой стражѣ поручено наблюденіе за деревяннымъ мостомъ, то она обязана осматривать его послѣ прохода каждаго поѣзда, для немедленнаго загашенія упавшихъ съ паровоза горящихъ углей, почему содержать чаны для воды, находящіеся при такомъ деревянномъ мостѣ, всегда наполненными водою; на ея же обязанность можетъ быть возлагаемо и наполненіе водою чановъ тѣхъ малыхъ металлическихъ мостовъ съ деревяннымъ настиломъ, при коихъ не имѣется мостовыхъ сторожей.

Если бы перечисленныя въ семъ пунктѣ обязанности были возложены на другихъ служащихъ, то ближайшее наблюденіе за тщательнымъ исполненіемъ такими служащими ихъ обязанностей лежитъ на путевой стражѣ.

м) Имѣть при себѣ во время осмотровъ дороги и при исполненіи служебныхъ обязанностей надлежащіе сигналы, для дѣйствія ими согласно положенію о сигналахъ, и карманные часы.

н) Ограднвъ какое либо препятствіе на пути сигналами остановки, оставаться при этихъ сигналахъ впредь до ихъ снятія и преимущественно при томъ изъ нихъ, со стороны котораго ожидается прибытіе перваго ожидамаго въ данное время поѣзда.

о) Замѣтивъ приближеніе поѣзда, стараться занять такое мѣсто, съ котораго сторожъ былъ бы замѣтенъ прислугѣ поѣзда. При проходѣ поѣзда возможно внимательнѣе слѣдить за нимъ и, въ слу-

zewnątrz przejazdów, tudzież chodzić po plancie drogi, siedzieć lub leżeć na niéj albo na szynach.

i) Żądać od robotników, prowadzących na jego obchodzie roboty, wykonania wszystkich poleconych nadzorowi strażnika liniowego warunków bezpieczeństwa biegu pociągów, jakoto: składania materyałów i przedmiotów w należytéj odległości od linii, zabezpieczenia naprawianych miejsc zapomocą sygnałów i t. p.

k) Wczasie przejścia po działkach leśnych, zwracać szczególną uwagę na to, czy z wypadłych z parowozu gorejących węgli nie wynikł pożar i, zobaczywszy taki pożar, którego strażnik sam zagasić nie może, uwiadamiać o tém bezzwłocznie sąsiednich strażników i starszego robotnika, żądając pomocy.

l) Gdy straży liniowéj poruczony został nadzór nad mostem drewnianym, to obowiązana jest oglądać go po przejściu każdego pociągu, dla bezzwłocznego zagaszenia wypadłych z parowozu gorejących węgli i w tym celu utrzymywać kadzie do wody, znajdujące się przy takim moście drewnianym, zawsze napełnione wodą; na nią również może być włożony obowiązek napełniania wodą kadzi tych małych mostów metalicznych z drewnianą posadzką, przy których nie ma strażników mostowych.

Jeżeliby zaś wyliczone w niniejszym ustępie obowiązki były włożone na innych urzędników, to bliższy nadzór nad staranném wykonaniem przez takich urzędników ich obowiązków należy do straży liniowéj.

m) Mieć przy sobie wczasie rewizyi linii i przy wykonaniu obowiązków służbowych należyte sygnały, dla działania niemi zgodnie z postanowieniem o sygnałach, oraz zegarek kieszonkowy.

n) Zabezpieczywszy jaką przeszkodę na linii zapomocą sygnałów zatrzymania, pozostawać przy tych sygnałach aż do ich zdjęcia a mianowicie przy tym zpomiędzy nich, ze strony którego oczekuje się przybycia spodziewanego w danym czasie pociągu.

o) Zauważywszy zbliżanie się pociągu, starać się zająć takie miejsce, z którego strażnika widziećby mogła służba pociągowa. Przy przejściu pociągu o ile można jaknajuważniéj śledzić za nim i wra-

чаѣ замѣченной въ немъ неисправности, подавать сигналъ остановки, согласно изложенному въ § 35 сихъ правилъ и вообще въ сихъ правилахъ, и данной ему инструкціи.

п) Наблюдать за исправнымъ состояніемъ порученныхъ ея надзору постоянныхъ предупредительныхъ сигналовъ.

§ 134. Въ случаѣ остановки поѣзда или отдѣльнаго паровоза на пути, стража обязана являться немедленно къ оберъ-кондуктору остановившагося поѣзда для подачи сигналовъ, какіе имъ будутъ указаны, или для передачи, по требованію его, на сосѣднюю станцію, отъ одного сторожа къ другому, какого либо свѣдѣнія или требованія о помощи.

§ 135. Равнымъ образомъ, стража обязана исполнять требованія оберъ-кондуктора по оказанію помощи пасажирамъ и пострадавшимъ и къ охраненію подвижнаго состава и груза, принадлежащаго къ поѣзду.

На дорогахъ въ 2 пути, линейная стража обязана требовать, чтобы пасажиры остановившагося поѣзда не выходили изъ вагоновъ въ сторону другаго пути и не останавливались ни на промежуткѣ между путями, ни на сосѣднемъ пути, для избѣжанія несчастія, въ случаѣ прохода поѣзда по пути, сосѣднему съ тѣмъ, на которомъ остановился поѣздъ.

§ 136. Если бы поѣздъ остановился по случаю его крушенія и при немъ не оказалось никого изъ поѣздной или паровозной прислуги, могущаго дать сторожу указанія, то путевой сторожъ обязанъ оградить поѣздъ установленными сигналами и затѣмъ сообщить о случившемся объясненнымъ въ предъидущемъ § порядкомъ сколь возможно скорѣе начальнику ближайшей станціи и мѣстнымъ—артельному старостѣ и дорожному мастеру.

§ 137. Путевые сторожа, живущіе въ принадлежащихъ дорогѣ зданіяхъ, обязаны содержать занимаемыя ими помѣщенія постоянно въ опрятномъ видѣ.

zie zauważonéj w nim nieprawidłowości, podawać sygnał zatrzymania, zgodnie z tém, co wyłuszczono w § 35 niniejszych przepisów i wogóle w niniejszych przepisach oraz z daną mu instrukcyą.

p) Mieć nadzór nad dobrym stanem poleconych jéj nadzorowi stałych sygnałów ostrzegających.

§ 134. Wrazie zatrzymania pociągu albo pojedyńczego parowozu na linii, straż jest obowiązana stawiać się bezzwłocznie do oberkonduktora zatrzymanego pociągu w celu podania sygnałów, jakie im będą wskazane, albo dla przesłania, na jego żądanie, na sąsiednią stacyę, od jednego strażnika do drugiego, jakiejkolwiek wiadomości albo żądania pomocy.

§ 135. Podobnież, straż jest obowiązana spełniać żądania oberkonduktora co do okazywania pomocy pasażerom i poszkodowanym oraz w celu zabezpieczenia rekwizytów ruchu i ładunku, należącego do pociągu.

Na drogach o podwójnym torze, straż liniowa jest obowiązana żądać, ażeby pasażerowie zatrzymanego pociągu nie wychodzili z wagonów w stronę drugiéj linii i nie zatrzymywali się na przestrzeni pomiędzy liniami, ani na sąsiedniéj linii, dla uniknięcia nieszczęścia, wrazie przejścia pociągu po linii sąsiadującéj z tą, na któréj zatrzymał się pociąg.

§ 136. Jeżeliby pociąg zatrzymał się zpowodu rozbicia się i nie było przy nim nikogo ze służby pociągowéj lub parowozowéj, mogącego dać strażnikowi wskazówki, to strażnik liniowy jest obowiązany zabezpieczyć pociąg zapomocą ustanowionych sygnałów i następnie zakomunikować o tém, co zaszło, w sposób wyłuszczony w poprzedzającym §, o ile można jaknajprędzéj, zawiadowcy najbliższéj stacyi i miejscowym—staroście artelowemu i dróżnikowi.

§ 137. Strażnicy liniowi, mieszkający w należących do drogi budynkach, są obowiązani utrzymywać zajmowane przez nich pomieszczenia stale w porządku.

ГЛАВА IV.

Объ охраненіи, содержаніи мостовыхъ сооруженій и надзоръ за ними.

О мостовыхъ сторожахъ.

§ 138. Для охраненія отъ пожара деревянныхъ мостовъ и деревянныхъ частей значительныхъ металлическихъ мостовъ (подрельсовыхъ брусьевъ, половаго настила и т. п.), не порученныхъ надзору путевой или барьерной стражи или инымъ агентамъ службы пути и зданій, должны быть назначаемы мостовые сторожа.

139. При деревянныхъ мостахъ длиною болѣе 5 сажень, а также металлическихъ съ деревянными подрельсовыми брусьями и половымъ настиломъ длиною, превышающею 20 саж., должны находиться чаны или бочки съ водою.

Число и общая вмѣстимость такихъ чановъ опредѣляются для каждаго моста сообразно съ его длиною; вмѣстимость эта должна быть во всякомъ случаѣ не менѣе 25 ведеръ. Чаны или бочки должно выставлять на мостахъ раннею весной, немедленно по прекращеніи морозовъ, и оставлять при нихъ до наступленія заморозковъ.

На особо значительныхъ мостахъ должны быть принимаемы и другія противопожарныя мѣры. Предположенія правленій обществъ о таковыхъ мѣрахъ представляются чрезъ инспектора дороги въ Министерство Путей Сообщенія на утвержденіе; предположенія же правленій объ организаціи надзора за деревянными мостами и деревянными частями металлическихъ мостовъ и относительно объема и числа водяныхъ чановъ или бочекъ, которые слѣдуетъ содержать при мостахъ, приводятся въ исполненіе по одобренію ихъ инспекторомъ дороги.

§ 140. Обязанности мостовыхъ сторожей въ пожарномъ отношеніи состоятъ:

а) въ осмотрѣ моста—послѣ прохода по немъ каждаго поѣзда или паровоза и тушеніи выпавшихъ изъ паровоза горящихъ угольевъ;

ROZDZIAŁ IV.

O strzeżeniu, utrzymaniu urządzeń mostowych i nadzorze nad niemi.

O strażnikach mostowych.

§ 138. W celu strzeżenia od pożarów mostów drewnianych i drewnianych części większych mostów metalicznych (podszynowych podkładów, posadzki i t. p.), nie oddanych pod nadzór straży liniowéj, baryerowéj lub innym agentom służby linii i budynków, powinni być mianowani strażnicy mostowi.

139. Przy mostach drewnianych, mających długości więcéj jak 5 sażeni, oraz metalicznych z drewnianemi podmostowemi belkami i posadzką, długości większéj od 20 sażeni, powinny się znajdować kadzie albo beczki z wodą.

Liczba i ogólna zawartość takich kadzi określa się dla każdego mostu odpowiednio do jego długości; zawartość ta nie powinna być w żadnym razie mniejsza od 25 wiader. Kadzie albo beczki należy wystawiać na mostach wczesną wiosną, zaraz po ustaniu mrozów, i pozostawiać przy nich do nastania przymrozków.

Na szczególnie ważnych mostach powinny być przedsiębrane i inne środki przeciwko pożarom. Projekty zarządów towarzystw co do tych środków przedstawiają się zapośrednictwem inspektora drogi do Ministeryum Dróg Komunikacyi do zatwierdzenia; zaś projekty zarządów co do organizacyi nadzoru nad mostami drewnianemi i drewnianemi częściami mostów metalicznych oraz co do objętości i liczby kadzi wodnych lub beczek, które należy utrzymywać przy mostach, wprowadzają się w wykonanie po uznaniu ich za dobre przez inspektora drogi.

§ 140. Obowiązki strażników mostowych odnośnie do pożarów są następujące:

a) rewizya mostu—po przejściu po nim każdego pociągu lub parowozu i gaszenie palących się węgli, które wypadły z parowozu;

б) въ содержаніи въ исправности и наполненными водою пожарныхъ чановъ или бочекъ, въ содержаніи въ исправности мостовыхъ пожарныхъ инструментовъ и вообще противопожарныхъ средствъ, имѣющихся при ввѣренныхъ имъ мостахъ.

§ 141. Прочія обязанности мостоваго сторожа опредѣляются, сообразно надобности, выдаваемою ему инструкціею. Если мостовой сторожъ знаетъ слесарное мастерство, то ему можетъ быть поручено и содержаніе въ исправности металлическихъ частей моста (§§ 142—145).

На мостоваго сторожа могутъ быть, съ разрѣшенія инспектора, возлагаемы и обязанности переѣзднаго или барьернаго сторожа въ недальнемъ разстояніи отъ моста, особенно если по охраняемому имъ мосту производятся одновременно паровозная и экипажная ѣзда и барьеры находятся у въѣзда на этотъ мостъ. Равно могутъ быть на него возлагаемы и обязанности путеваго сторожа, или какія либо работы на ближайшихъ къ мосту участкахъ дороги, на сколько таковыя не препятствуютъ исправному исполненію главной его обязанности.

Ремонтные мостовые слесаря и мастера.

§ 142. Для надзора за исправностью производства ремонтныхъ исправленій въ металлическихъ частяхъ такихъ мостовъ, при коихъ не состоятъ особые мостовые мастера, должно имѣть на дорогѣ ремонтныхъ мостовыхъ слесарей или мастеровъ, состоящихъ въ вѣдѣніи начальника службы пути и зданій или начальниковъ дистанцій.

§ 143. Число ремонтныхъ мостовыхъ мастеровъ или слесарей на дорогѣ или участкѣ ея опредѣляется въ зависимости отъ числа мостовъ и вѣса пролетныхъ частей ихъ, при чемъ на одного мостоваго мастера или слесаря не должно приходиться болѣе 100,000 пудовъ металлическихъ частей мостовъ, когда въ составъ 100,000 пудовъ входятъ пролетныя части нѣсколькихъ мостовъ; когда же пролетныя части одного моста вѣсятъ болѣе 100,000 пудовъ, то надзору одного мостоваго слесаря можетъ быть, съ разрѣшенія инспектора дороги, поручаемо и болѣе 100,000 пудовъ металлическихъ частей мостовъ.

b) utrzymywanie w dobrym stanie i napełnionych wodą kadzi pożarnych lub beczek, utrzymywanie w dobrym stanie narzędzi ogniowych mostu i wogóle przeciw-pożarowych środków, znajdujących się przy powierzonych im mostach.

§ 141. Inne obowiązki strażnika mostowego określa, odpowiednio do potrzeby, wydawana mu instrukcya. Jeżeli strażnik mostowy zna się na ślusarstwie, to może mu być powierzone i utrzymywanie w dobrym stanie metalicznych części mostu (§ 142—145).

Na strażnika mostowego mogą być, za pozwoleniem inspektora, wkładane obowiązki strażnika przejazdowego lub baryerowego w niewielkiéj odległości od mostu, zwłaszcza jeżeli po strzeżonym przez niego moście odbywa się równocześnie jazda parowozowa i ekwipażowa i baryery znajdują się przy wjeździe na ten most. Podobnież mogą być na niego wkładane i obowiązki strażnika liniowego lub powierzane roboty na bliższych od mostu częściach drogi, o ile takowe nie przeszkadzają spełnieniu głównego jego obowiązku.

Ślusarze i majstrowie remontowi mostów.

§ 142. Dla nadzoru nad dobrém prowadzeniem napraw remontowych w metalicznych częściach takich mostów, przy których nie ma osobnych majstrów mostowych, należy mieć na drodze ślusarzów lub majstrów remontowych mostu, pozostających pod zawiadywaniem naczelnika służby linii i budynków albo naczelników dystansów.

§ 143. Liczba remontowych majstrów lub ślusarzów na drodze lub działku téjże, określa się odpowiednio do liczby mostów i wagi przelotnych ich części; przytém na jednego majstra lub ślusarza mostu nie powinno przypadać więcéj jak 100,000 pudów metalicznych części mostów, gdy w skład 100,000 pudów wchodzą przelotne części kilku mostów; gdy zaś przelotne części jednego mostu ważą więcéj jak 100,000 pudów, to nadzorowi jednego ślusarza mostu może być, za pozwoleniem inspektora drogi, powierzane i więcéj jak 100,000 pudów metalicznych części mostów.

§ 144. Обязанности ремонтныхъ мостовыхъ мастеровъ или слесарей и способъ снабженія ихъ инструментами опредѣляются правленіемъ общества особою инструкціею; имъ могутъ быть поручаемы и другія работы по дорогѣ, если таковыя не препятствуютъ исправному исполненію ими прямыхъ ихъ обязанностей.

§ 145. Правленіе Общества каждой желѣзной дороги обязано доставить инспектору списокъ всѣхъ мостовъ дороги, съ указаніемъ вѣса металлическихъ пролетныхъ частей ихъ и организаціи надзора за ними, какъ-то: числа сторожей и ремонтныхъ мостовыхъ мастеровъ или слесарей, а также указать тѣ особенно важные и разводные мосты, при коихъ, по мнѣнію правленія, слѣдуетъ назначить особыхъ мостовыхъ сторожей или мастеровъ и рабочихъ. Къ списку сему должны быть приложены надлежащіе расчеты и поясненія.

Въ случаѣ несогласія съ предположеніями правленія, инспекторъ сообщаетъ правленію свои замѣчанія или требованія. О возникающихъ несогласіяхъ между правленіемъ и инспекторомъ представляется на разрѣшеніе Министерства Путей Сообщенія.

ОТДѢЛЪ III.

ГЛАВА I.

Объ огражденіи станцій, разъѣздовъ, остановочныхъ пунктовъ и находящихся на перегонахъ между станціями развѣтвленій и пересѣченій желѣзныхъ дорогъ въ одномъ уровнѣ, мостовъ съ экипажной ѣздой въ одномъ уровнѣ съ рельсами и съ разводными пролетами.

О станціяхъ, разъѣздахъ и остановочныхъ пунктахъ.

§ 146. Всѣ станціи должны быть ограждаемы нижепоказанными постоянными оптическими сигналами, устанавливаемыми вдоль каждаго изъ сходящихся у данной станціи желѣзнодорожныхъ путей:

§ 144. Obowiązki remontowych majstrów lub ślusarzy mostów i sposób zaopatrywania ich w narzędzia określa zarząd towarzystwa w specyalnéj instrukcyi; mogą im być powierzane i inne roboty na drodze, jeżeli takowe nie przeszkadzają należytemu wykonaniu przez nich bezpośrednich ich obowiązków.

§ 145. Zarząd towarzystwa każdéj drogi żelaznéj jest obowiązany dostarczyć inspektorowi spis wszystkich mostów drogi, ze wskazaniem wagi metalicznych części przelotnych tychże i organizacyi nadzoru nad niemi, jakoto: liczby strażników i remontowych majstrów lub ślusarzów mostu, oraz wskazać te szczególnie ważne i zwodzone mosty, przy których, zdaniem zarządu, należy wyznaczyć specyalnych strażników mostowych albo majstrów i robotników. Do spisu tego powinny być dołączone należyte obrachunki i wyjaśnienia.

Wrazie niezgadzania się z projektami zarządu, inspektor komunikuje zarządowi swoje uwagi i żądania. Wynikające nieporozumienia pomiędzy zarządem a inspektorem przedstawiają się do roztrzygnięcia Ministeryum Dróg Komunikacyi.

ODDZIAŁ III.

ROZDZIAŁ I.

O zabezpieczeniu stacyj, rozjazdów, przystanków i, znajdujących się na przestrzeniach pomiędzy stacyami rozgałęzień i przecięć dróg żelaznych na jednym poziomie, mostów do jazdy ekwipażowéj na jednym poziomie z szynami i przelotami zwodzonemi.

O stacyach, rozjazdach i przystankach.

§ 146. Wszystkie stacye powinny być zabezpieczane za pomocą niżéj wskazanych sygnałów optycznych, ustanawianych wzdłuż każdéj ze znajdującéj się przy danéj stacyi linij dróg żelaznych.

1) Сигналомъ остановки.

Удаленіе сигнала этого отъ входной на станцію стрѣлки опредѣляется въ зависимости отъ длины, скорости движенія и состава обращающихся по дорогѣ поѣздовъ, отъ профили дороги на прилегающемъ къ станціи участкѣ и, наконецъ, отъ того, выводятся ли маневрирующіе на станціи поѣзда на главный путь за входную стрѣлку или нѣтъ. Въ случаѣ вывода маневрирующихъ поѣздовъ за входную стрѣлку, разстояніе между входною стрѣлкою и сигналомъ остановки должно превосходить длину наибольшихъ выводимыхъ при маневрахъ за входную стрѣлку поѣздовъ не менѣе какъ на 20 саженей.

Когда на станціи имѣются для маневровъ особые вытяжные пути и вообще когда поѣзда при маневрахъ не выводятся на главный путь, то разстояніе между входною стрѣлкою и сигналомъ остановки опредѣляется въ зависимости отъ системы сигналовъ, ограждающихъ станцію и прочихъ перечисленныхъ выше условій, при чемъ если станція ограждена сигналами дисковыми (щитовыми) и кромѣ сигналовъ остановки имѣются еще и сигналы предупредительные, то разстояніе между входными стрѣлками и сигналами остановки должно быть:

На дорогахъ въ одинъ путь:

а) не менѣе 10 саж.—когда подходъ къ станціи состоитъ изъ подъемовъ перемежающихся съ площадками;

б) не менѣе 75 саж.—когда подходъ къ станціи состоитъ изъ площадки или площадокъ, перемежающихся съ короткими скатами въ сторону станціи, крутизною не свыше 0,005;

в) не менѣе 150 саж.—когда подходъ состоитъ изъ скатовъ длинныхъ или болѣе крутыхъ чѣмъ 0,005.

На дорогахъ въ два пути:

Сигналы остановки устанавливаются въ такихъ же разстояніяхъ отъ входныхъ стрѣлокъ, какъ и на дорогахъ въ одинъ путь; когда же между сигналомъ остановки и пасажирскимъ зданіемъ не имѣется встрѣчныхъ входныхъ стрѣлокъ, то упомянутыя въ пунктахъ *а, б* и *в* разстоянія считаются отъ того мѣста, до котораго достигаютъ самые длинные изъ тѣхъ поѣздовъ, обращающихся по дорогѣ, кои останавливаются у пасажирской платформы.

Уменьшеніе сихъ предѣловъ можетъ быть сдѣлано не иначе, какъ съ особаго, для каждаго даннаго подхода, разрѣшенія Министра Путей Сообщенія.

1) Zapomocą sygnału zatrzymania.

Oddalenie sygnału tego od zwrotnicy wchodowéj określa się odpowiednio do długości, szybkości ruchu i składu chodzących po drodze pociągów do profilu drogi na przyległym do stacyi działku i nakoniec do tego, czy manewrujące na stacyi pociągi wyprowadzają się na główną linię za zwrotnicę wchodową, czy nie. Wrazie wyprowadzania manewrujących pociągów za zwrotnicę wchodową, odległość pomiędzy zwrotnicą wchodową a sygnałem zatrzymania powinna przenosić długość największych wyprowadzanych przy manewrach za zwrotnicę wchodową pociągów najmniéj o 20 sążni.

Gdy na stacyi znajdują się przeznaczone do manewrów oddzielne linie wychodne i wogóle gdy pociągi przy manewrach nie wprowadzają się na linię główną, to odległość pomiędzy zwrotnicą wchodową a sygnałem zatrzymania określa się odpowiednio do systemu sygnałów ochraniających stacyę i innych wyszczególnionych wyżéj warunków; przytém jeżeli stacya zabezpieczoną jest zapomocą sygnałów tarczowych i gdy oprócz sygnałów zatrzymania znajdują się jeszcze i sygnały ostrzegające, to odległość pomiędzy zwrotnicami wchodowemi a sygnałami zatrzymania powinna wynosić:

Na drogach jednotorowych:

a) najmniéj 10 sażeni—gdy podjazd do stacyi składa się z wyniesień zmieniających się z płaszczyznami;

b) najmniéj 75 sażeni—gdy podjazd do stacyi składa się z płaszczyzny lub płaszczyzn zmieniających się z krótkiemi pochyłościami w stronę stacyi, wynoszącemi nie więcéj jak 0,005 nachylenia;

c) najmniéj 150 sażeni—gdy podjazd składa się z pochyłości długich lub więcéj nachylonych jak 0,005.

Na drogach dwutorowych:

Sygnały zatrzymania ustanawiają się w takich samych odległościach od zwrotnic wchodowych jak i na drogach jednotorowych; gdy zaś pomiędzy sygnałem zatrzymania a budynkiem pasażerskim nie ma zwrotnic wchodowych, to wzmiankowane w ustępach *a*, *b* i *c* odległości liczą się od tego miejsca, do którego dosięgają najdłuższe z tych pociągów chodzących po drodze, które się zatrzymują obok pasażerskiéj platformy.

Zmiejszenie tych granic może być dokonane jedynie za oddzielném, dla każdego danego podjazdu, zezwoleniem Ministra Dróg Komunikacyi.

Если станція ограждена сигналами семафорными (крыльными), то установка еще вторыхъ предупредительныхъ сигналовъ не обязательна, за исключеніемъ случаевъ, описанныхъ въ § 150. Удаленіе семафорныхъ сигналовъ остановки, впереди конхъ не имѣется сигналовъ предупредительныхъ, отъ входныхъ на станцію стрѣлокъ должно быть не менѣе 200 саженей.

2) Сигналомъ предупредительнымъ.

При употребленіи сигналовъ остановки дисковыхъ, установка предупредительныхъ сигналовъ обязательна.

Предупредительный сигналъ долженъ быть устанавливаемъ впереди сигнала остановки, въ разстояніи не меньшемъ 300 саженей.

§ 147. Разъѣзды, на конхъ могутъ быть скрещены только два поѣзда, а отправленіе и выдача грузовъ не производится, движеніе же пасажирское слабо, могутъ быть ограждаемы, съ разрѣшенія инспектора дороги, одними лишь сигналами остановки, безъ предупредительныхъ сигналовъ; но при этомъ сигналы остановки, если они дисковые, должны отстоять отъ входныхъ стрѣлокъ не менѣе какъ на 350 саженей.

§ 148. На остановочныхъ пунктахъ, на конхъ скрещенія поѣздовъ, а стало быть и разъѣздныхъ путей вообще не полагается, а останавливаются лишь нѣкоторые изъ обращающихся по дорогѣ пасажирскихъ, смѣшанныхъ или товарныхъ поѣздовъ, можетъ быть, съ разрѣшенія инспектора дороги, устанавливаемъ только одинъ сигналъ остановки, при самой платформѣ; назначеніе его состоитъ въ подачѣ поѣздамъ сигналовъ остановки.

§ 149. Сигналы остановки должны быть видны приближающимся поѣздамъ на возможно далекомъ разстояніи и на всемъ пространствѣ 300 саж. впереди сигнала. Когда сигналъ остановки не видѣнъ приближающемуся поѣзду на всемъ пространствѣ 300 саж. впереди его, то установка передъ нимъ предупредительнаго сигнала обязательна.

§ 150. Сигналы остановки, а равно и предупредительные сигналы, когда они поворотные, должны быть устраиваемы такъ, чтобы въ обыкновенномъ своемъ положеніи, а равно въ случаѣ поврежденія ихъ, они указывали, что путь для движенія закрытъ.

Jeżeli stacya jest zabezpieczona zapomocą sygnałów semaforowych (skrzydłowych) to ustawianie jeszcze drugich ostrzegających sygnałów nie jest obowiązkowe z wyjątkiem wypadków, opisanych w § 150. Odległość semaforowych sygnałów zatrzymania, przed któremi nie ma sygnałów ostrzegających, od zwrotnic wchodowych powinna wynosić najmniéj 200 sażeni.

2) Zapomocą sygnału ostrzegającego.

Przy użyciu sygnałów zatrzymania tarczowych, ustawianie sygnałów ostrzegających jest obowiązkowe.

Sygnał ostrzegający powinien być ustawiony przed sygnałem zatrzymania w odległości najmniéj 300 sażeni.

§ 147. Rozjazdy, na których mogą się skrzyżować tylko dwa pociągi a nie ma miejsca wyprawianie ani wydawanie ładunków, ruch zaś pasażerski jest słaby, mogą być zabezpieczone, za pozwoleniem inspektora drogi, zapomocą jednego tylko sygnału zatrzymania, bez sygnałów ostrzegających; lecz przytém sygnały zatrzymania, jeżeli są tarczowe, powinny być odległe od zwrotnic wchodowych na 350 sażeni.

§ 148. Na punktach zatrzymania, na których krzyżowania się pociągów a zatém wogóle i dróg rozjazdowych nie ma, a zatrzymują się tylko niektóre z chodzących po drodze pasażerskich, mięszanych lub towarowych pociągów, może być, za pozwoleniem inspektora drogi, ustawiany tylko jeden sygnał zatrzymania przy saméj platformie; przeznaczenie jego polega na dawaniu pociągom sygnałów zatrzymania.

§ 149. Sygnały zatrzymania powinny być widoczne dla zbliżających się pociągów z jak najdalszéj odległości i na całéj przestrzeni 300 sażeni przed sygnałem. Gdy sygnał zatrzymania nie jest widoczny dla zbliżającego się pociągu na całéj przestrzeni 300 sażeni przed nim, to ustawianie przed nim sygnału ostrzegającego jest obowiązkowe.

§ 150. Sygnały zatrzymania, jak również sygnały ostrzegające, gdy są ruchome, powinny być urządzane tak, ażeby w zwykłém swojém położeniu jak również wrazie uszkodzenia wskazywały, że linia jest zamknięta.

§ 151. На дорогахъ съ движеніемъ, превышающемъ 24 поѣзда въ сутки (число поѣздовъ опредѣляется согласно изложенному въ § 119), всѣ сигналы остановки главныхъ путей должны переставляться помощью рычаговъ, сосредоточенныхъ на станціи въ одномъ мѣстѣ и находящихся въ конторѣ начальника станціи или близъ этой конторы—на пасажирской платформѣ.

Исключеніе изъ сего допускается:

а) на станціяхъ, на конхъ введены приборы, взаимнозамыкающіе сигналы и стрѣлки (interlocking system), а также

б) въ томъ случаѣ, когда, по значительной отдаленности сигнала остановки отъ пасажирскаго зданія, устройство проводовъ для дѣйствія ими представляетъ особыя затрудненія.

Въ семъ послѣднемъ случаѣ, рычаги для перевода сигналовъ остановки могутъ быть помѣщаемы у входныхъ на станцію стрѣлокъ, но при этомъ должно быть устроено между постомъ сторожа или сигналиста, переставляющаго сигналъ остановки, и конторою начальника станціи такое сигнальное сообщеніе, при помощи коего начальникъ станціи могъ бы давать приказанія о переставкѣ сигнала остановки, а сигналистъ или сторожъ—извѣщать начальника станціи о томъ, что приказаніе имъ понято и сигналъ надлежаще поставленъ.

§ 152. Сигналы остановки должны быть, по возможности, устанавливаемы такъ, чтобы они были видны со станціи; сигналы же дальняго дѣйствія, кромѣ того, и съ того мѣста, съ котораго они переставляются; когда же они не видны, то между станціею или постомъ, съ котораго они приводятся въ дѣйствіе, и сигналомъ остановки должны быть устраиваемы повторительные сигналы или иныя приспособленія, указывающія начальнику станціи или агенту, переставляющему сигналъ, то положеніе, въ которомъ сигналъ находится, напр. электрическіе звонки, дѣйствующіе во все время, пока дальній сигналъ указываетъ сигналъ остановки и т. п. На дорогахъ съ большимъ движеніемъ, такія приспособленія должны быть, по требованію инспектора, устраиваемы при всѣхъ станціонныхъ сигналахъ остановки, не включенныхъ въ приборы, взаимнозамыкающіе стрѣлки и сигналы.

§ 153. Въ случаѣ устройства взаимнозамыкающихъ стрѣлки и сигналы приборовъ, таковые должны удовлетворять слѣдующимъ главнымъ условіямъ:

§ 151. Na drogach z ruchem przenoszącym 24 pociągi na dobę (liczba pociągów określa się podług tego co powiedziano w § 119) wszystkie sygnały zatrzymania na liniach głównych powinny się przesuwać zapomocą drągów, zjednoczonych na stacyi w jedném miejscu i znajdujących się w kancelaryi zawiadowcy stacyi albo wblizkości tejże kancelaryi na pasażerskiéj platformie.

Wyjątek od tego dopuszcza się:

a) na stacyach, na których zostały wprowadzone przyrządy zamykające wzajemnie sygnały zwrotnicze (interlocking system), tudzież

b) w razie, gdy zpowodu znacznéj odległości sygnału zatrzymania od budynku pasażerskiego, urządzanie przewodników do działania niemi przedstawia szczególne trudności.

W tym ostatnim razie drągi do przeprowadzenia sygnałów zatrzymania mogą być umieszczana przy zwrotnicach wchodowych, lecz przytém powinna być urządzona pomiędzy postem strażnika lub sygnalisty, który przesuwa sygnał zatrzymania, a kancelaryą zawiadowcy stacyi taka komunikacya sygnałowa, zpomocą któréj zawiadowca stacyi mógłby wydawać polecenia co do przesuwania sygnału zatrzymania, a sygnalista lub strażnik—zawiadamiać zawiadowcę stacyi o tém, że polecenie zrozumiał i sygnał należycie nastawił.

§ 152. Sygnały zatrzymania powinny być o ile możności ustawiane tak, ażeby były widoczne ze stacyi; zaś sygnały dalszego działania, prócz tego—i z tego miejsca, z którego się przesuwają; gdy zaś nie są widoczne, to pomiędzy stacyą lub postem, z którego wprowadzają się w ruch, a sygnałem zatrzymania powinny być urządzone powtórne sygnały, albo inne urządzenia, wskazujące zawiadowcy stacyi lub agentowi, przesuwającemu sygnał, to położenie, w którém sygnał się znajduje np. dzwonki elektryczne działające przez cały czas, dopóki dalszy sygnał nie wskaże sygnału zatrzymania, i t. p. Na drogach z wielkim ruchem takie urządzenia powinny być, na żądanie inspektora, urządzane przy wszystkich stacyjnych sygnałach zatrzymania nie włączonych do przyrządów wzajemnie zamykających zwrotnice i sygnały.

§ 153. Wrazie urządzenia wzajemnie zamykających zwrotnice i sygnały przyrządów, takowe powinny czynić zadość następującym głównym warunkom:

а) рукоятки или рычаги, служащіе для передвиженія стрѣлокъ, ихъ засововъ и сигналовъ, должны быть сосредоточены или въ одномъ мѣстѣ, или по группамъ—въ нѣсколькихъ мѣстахъ. Перестановка рычаговъ каждой группы должна быть поручаема одновременно только одному служащему;

б) рукоятки рычаговъ должны быть приведены въ такую механическую связь, чтобы сторожъ имѣлъ возможность переставливать ихъ только въ извѣстной послѣдовательности, не дозволяющей:

1) подавать сигналъ „путь свободенъ“, пока всѣ стрѣлки по пути, открываемому для движенія, не будутъ надлежащимъ образомъ поставлены, а встрѣчныя поѣздамъ стрѣлки закрѣплены засовами;

2) ставить входные сигналы въ положеніе, не соотвѣтствующее положенію стрѣлокъ, или же подавать два сигнала, не соотвѣтствующіе одинъ другому, т. е. ставить ихъ въ положеніе, не обезпечивающее полную безопасность движенія;

3) въ то время, какъ входный сигналъ указываетъ, что „путь свободенъ“, измѣнять положеніе стрѣлокъ по открытому для движенія пути,

и в) чтобы въ то время, когда входные сигналы указываютъ, что „путь закрытъ“, всѣ стрѣлки могли быть свободно переставливаемы.

О предохранительныхъ отводныхъ путяхъ.

§ 154. Когда при подходѣ къ станціи или мѣсту дороги, требующему особенной осторожности въ ѣздѣ, профиль пути состоитъ изъ крутыхъ скатовъ, прерываемыхъ лишь короткими площадками, то передъ входами такихъ путей на станціи и передъ подходами ихъ къ мѣстамъ пути, требующимъ особенной осторожности, должны быть, въ подлежащихъ случаяхъ, по требованію инспектора дороги, устраиваемы отводные предохранительные пути. Стрѣлки таковыхъ путей должны быть приводимы въ такую механическую связь съ сигналами, ограждающими станцію или опасное мѣсто, чтобы въ то время, когда входные сигналы указываютъ поѣзду остановку, стрѣл-

a) rękojeści albo drągi, służące do poruszania zwrotnic, ich zasuw i sygnałów, powinny być zjednoczone albo w jedném miejscu albo grupami—w kilku miejscach. Przestawianie drągów każdéj grupy powinno być powierzane jednocześnie tylko jednemu urzędnikowi;

b) rękojeści drągów powinny być postawione w takim mechanicznym związku, ażeby strażnik miał możność przesuwać je tylko w pewnéj kolei nie pozwalającéj:

1) podawać sygnału „droga wolna“, dopóki wszystkie zwrotnice na drodze otwartéj dla ruchu nie będą w należyty sposób nastawione, a zwrotnice do przyjmowania pociągów zamknięte zapomocą zasuw;

2) nastawiać sygnałów wchodowych w położenie nie odpowiadające położeniu zwrotnic albo też podawać dwóch sygnałów, nie odpowiadających jeden drugiemu t. j. nastawiać ich w położenie niezabezpieczające zupełnego bezpieczeństwa ruchu;

3) wtedy gdy sygnał wchodzący wskazuje, że „linia wolna‘ zmieniać położenie zwrotnic na otwartéj dla ruchu linii;

i c) ażeby wtedy, gdy wchodzące sygnały wskazują, że „linia zamknięta“, wszystkie zwrotnice mogły być swobodnie przesuwane.

O zabezpieczających liniach odwodowych.

§ 154. Gdy przy podjeździe do stacyi lub miejsca drogi wymagającego szczególnéj ostrożności w jeździe, profil drogi składa się z krętych pochyłości, przerywanych jedynie krótkiemi płaszczyznami, to przed miejscami takich linij na stacyi i przed podjazdami ich do miejsc linii, wymagających szczególnéj ostrożności, powinny być w odnośnych wypadkach, na żądanie inspektora drogi, budowane linie zabezpieczające odwodowe. Zwrotnice takich linij powinny być postawione w takim mechanicznym związku z sygnałami zabezpieczającemi stacyę albo miejsce niebezpieczne, ażeby wtedy, gdy sygnały wchodowe wskazują dla pociągu zatrzymanie, zwrotnica stała w kie-

ка стояла по направсенію отводнаго пути, а въ то время, когда входный сигналъ указываетъ, что путь свободенъ—по направленію главнаго пути.

О мѣстахъ на перегонахъ между станціями, требующихъ особенныхъ предосторожностей.

§ 155. Къ мѣстамъ желѣзной дороги, требующимъ особенныхъ предосторожностей и особеннаго вниманія при движеніи, относятся развѣтвленія желѣзной дороги на перегонахъ между станціями *), пересѣченія въ одномъ уровнѣ 2-хъ желѣзныхъ дорогъ, открытыхъ для общественнаго пользованія, желѣзнодорожные мосты съ экипажною ѣздою въ одномъ уровнѣ съ рельсами или разводными пролетами и др. Такія мѣста дороги должны быть ограждаемы сигналами, а въ случаѣ надобности и гдѣ это возможно—обезпечены и другими способами, какъ-то: отводными путями, барьерами и т. п.

§ 156. Опасныя мѣста на перегонахъ между станціями должны быть ограждаемы сигналами, согласно положенію о сигналахъ и съ соблюденіемъ правилъ, изложенныхъ выше объ огражденіи сигналами станцій.

Для сообщенія сторожей, находящихся при мѣстѣ, требующемъ особой предосторожности, съ начальникомъ ближайшей станціи, должны быть, въ подлежащихъ случаяхъ, по требованію инспектора дороги, устраиваемы сигнальныя приспособленія, посредствомъ коихъ начальникъ станціи могъ бы извѣщать сторожа о выходѣ поѣзда со станціи, а сторожъ отвѣтить, что сигналъ имъ понятъ, или что на опасномъ мѣстѣ все готово для слѣдованія поѣзда.

---

*) Изложенное въ семъ отдѣлѣ о развѣтвленіяхъ не относится къ развѣтвленіямъ, у которыхъ отъ главнаго пути отдѣляются пути карьерные и иные, по коимъ ходятъ поѣзда только служебные, а также пути съ періодическимъ и вообще слабымъ движеніемъ. Правила содержанія стрѣлокъ такихъ развѣтвленій изложены въ правилахъ движенія по желѣзнымъ дорогамъ, открытымъ для общественнаго пользованія.

runku linii odwodowéj, a wtedy, gdy sygnał wchodowy wskazuje, że linia jest wolna—w kierunku linii głównéj.

O miejscach na przestrzeniach pomiędzy stacyami, wymagających szczególnych ostrożności.

§ 155. Do miejsc drogi żelaznéj, wymagających szczególnych ostrożności i szczególnéj uwagi przy ruchu, należą rozgałęzienia drogi żelaznej na przestrzeniach pomiędzy stacyami *), przecięcia na jednym poziomie dwóch dróg żelaznych, otwartych do użytku publicznego, mosty dróg żelaznych z jazdą ekwipażową na jednym poziomie z szynami lub przelotami rozwodzonemi i t. p. Takie miejsca drogi powinny być zabezpieczane zapomocą sygnałów, a wrazie potrzeby i gdzie to jest możliwe—zabezpieczone i w inny sposób, jakoto: zapomocą linij odwodowych, baryer i t. p.

§ 156. Miejsca niebezpieczne na przestrzeniach pomiędzy stacyami powinny być zabezpieczone zapomocą sygnałów, zgodnie z postanowieniem o sygnałach; z zachowaniem przepisów, wyłuszczonych wyżéj o zabezpieczeniu zapomocą sygnałów stacyj.

Dla komunikacyi strażników, znajdujących się przy miejscu, wymagającém szczególnéj ostrożności, z zawiadowcą najbliższéj stacyi powinny być w odnośnych wypadkach, na żądanie inspektora drogi, urządzane przyrządy sygnałowe, zapomocą których zawiadowca stacyi mógłby zawiadamiać strażnika o wyjściu pociągu ze stacyi, a strażnik odpowiedzieć, że sygnał zrozumiał albo że na niebezpiecznem miejscu wszystko jest gotowe dla przejścia po niém pociągu.

---

*) Przepisy zawarte w niniejszym oddziale co do rozgałęzień nie odnoszą się do rozgałęzień w których od linii głównéj oddzielają się linie kopalniane i inne, po których chodzą tylko pociągi służbowe oraz linie z peryodycznym i wogóle słabym ruchem. Przepisy co do utrzymywania zwrotnic takich rozgałęzień są zawarte w przepisach o ruchu po drogach żelaznych, otwartych do użytku publicznego.

О развѣтвленіахъ и пересѣченіяхъ желѣзныхъ дорогъ въ одномъ урорнѣ.

§ 157. Для огражденія развѣтвленій и пересѣченій желѣзныхъ дорогъ, сигналы должны быть установляемы въ тѣхъ же разстояніяхъ отъ самихъ развѣтвленій и пересѣченій, какія указаны для сигналовъ остановки, ограждающихъ станціи (§ 146). Разстоянія эти слѣдуетъ откладывать при развѣтвленіяхъ или отъ оконечности стрѣлки развѣтвленія, или отъ предѣльнаго знака устанавливаемаго между сходящимися путями; при пересѣченіяхъ, разстоянія эти откладываются отъ самаго пересѣченія.

§ 158. При пересѣченіяхъ дорогъ равнаго значенія, т, е. такихъ, по которымъ обращается приблизительно одинаковое число поѣздовъ, всѣ сигналы пересѣченія или развѣтвленія должны, въ нормальномъ положеніи, показывать, что путь закрытъ. Сигналы эти должны быть приведены въ такую механическую связь, чтобы въ то время, когда для одного изъ поѣздовъ поставленъ сигналъ „путь свободенъ“, сигналы прочихъ направленій указывали, что „путь закрытъ“.

При незначительномъ движеніи по боковой вѣтви, примыкающей къ развѣтвленію, или по одной изъ пересѣкающихся дорогъ, дозволяется устранвать сигналы главной линіи такъ, чтобы они, въ нормальномъ положеніи, указывали, что „путь свободенъ“; сигналы же боковой или второстепенной линіи должны при этомъ указывать, въ обыкновенномъ положеніи, что „путь закрытъ“.

§ 159. Дѣйствіе стрѣлками и сигналами, принадлежащими къ развѣтвленію, должно быть сосредоточено въ одномъ мѣстѣ, при самомъ развѣтвленіи, и поручаемо одновременно только одному сторожу или сигналисту.

O rozgałęzieniach i przecięciach dróg żelaznych na jednym poziomie.

§ 157. Dla zabezpieczenia rozgałęzień i przecięć dróg żelaznych, sygnały powinny być ustawiane w tych samych odległościach od samych rozgałęzień i przecięć, jakie są wskazane dla sygnałów zatrzymania zabezpieczających stacye (§ 146). Odległości te należy mierzyć przy rozgałęzieniach albo od końca zwrotnicy rozgałęzienia albo od znaku granicznego, ustawianego pomiędzy schodzącemi się liniami; przy przecięciach odległości te mierzą się od samego przecięcia.

§ 158. Przy przecięciach dróg równego znaczenia t. j. takich, po których chodzi przybliżenie jednaka liczba pociągów, wszystkie sygnały przecięcia lub rozgałęzienia powinny w normalném położeniu pokazywać, że linia jest zamknięta. Sygnały te powinny być postawione w takim mechanicznym związku, ażeby wówczas, gdy dla jednego z pociągów jest postawiony sygnał „linia wolna“ sygnały innych kierunków wskazywały, że „linia zamknięta“.

Przy niewielkim ruchu po odnodze bocznéj, przylegającéj do rozgałęziania, albo po jednéj z przecinających się dróg, dozwala się urządzać sygnały linii głównéj tak, ażeby w normalném położeniu wskazywały że „linia wolna“; zaś sygnały bocznéj albo drugorzędnéj linii powinny przytém wskazywać, w zwyczajném położeniu, że „linia zamknięta“.

§ 159. Działanie zwrotnicami i sygnałami należącemi do rozgałęzienia powinno być zjednoczone w jedném miejscu przy samém rozgałęzieniu i powierzane równocześnie tylko jednemu strażnikowi lub sygnaliście.

О желѣзнодорожныхъ мостахъ съ экипажною ѣздой въ одномъ уровнѣ съ рельсами или рядомъ съ желѣзнодорожнымъ путемъ.

§ 160. При мостахъ съ совмѣстною паровозною и экипажною ѣздой въ одномъ уровнѣ или рядомъ съ желѣзнодорожнымъ путемъ можетъ и не быть предупредительныхъ сигналовъ; сигналы же остановки устанавливаются по одному съ каждой стороны моста, въ разстояніи, зависящемъ отъ мѣстныхъ условій и не меньшемъ, чѣмъ 100 саженей.

§ 161. Между сторожевымъ постомъ при такомъ мостѣ и ближайшею станціею должо быть устроено сигнальное сообщеніе, посредствомъ электромагнитныхъ колоколовъ или звонковъ, или инымъ не менѣе благонадежнымъ способомъ.

О мостахъ съ разводными пролетами.

§ 162. Разводная часть должна быть снабжена прочнымъ затворомъ, сопрягающимъ ее съ береговою или постоянною частью моста въ то время, когда мостъ наведенъ. Затворъ этотъ, попавши на мѣсто, долженъ обезпечивать вѣрное положеніе рельсоваго пути и благонадежно удерживать разводную часть въ правильномъ положеніи.

§ 163. Посты при разводныхъ мостахъ должны быть снабжены такимъ же сигнальнымъ сообщеніемъ съ ближайшею станціей, какъ и посты при желѣзнодорожныхъ мостахъ съ экипажною ѣздой въ одномъ уровнѣ съ рельсами.

Сигналы, ограждающіе разводный мостъ, должны быть приводимы въ такую механическую связь, какъ между собой, такъ и съ затворомъ разводной части моста:

чтобы сигналъ „путь свободенъ“ могъ быть поданъ не ранѣе полнаго закрѣпленія разводной части въ наведенномъ положеніи затворомъ,

O mostach dróg żelaznych z jazdą ekwipażową na jednym poziomie z szynami albo razem z linią drogi żelaznéj.

§ 160. Przy mostach z łączną jazdą parowozową i ekwipażową na jednym poziomie albo obok z linii drogi żelaznéj może i nie być sygnałów ostrzegających; zaś sygnały zatrzymania ustawiają się po jednym z każdéj strony mostu, w odległości, zależnéj od miejscowych warunków i nie mniejszéj od 100 sażeni.

§ 161. Pomiędzy postem strażniczym przy takim moście a najbliższą stacyą powinna być urządzona komunikacya sygnałowa zapomocą elektromagnetycznych dzwonków lub dzwoneczków albo w inny równie pewny sposób.

O mostach z przelotami rozwodzonemi.

§ 162. Część rozwodzona powinna być zaopatrzona w proste zamknięcie, łączące ją z przybrzeżną albo stałą częścią mostu w tym czasie, gdy most jest nastawiony. Zamknięcie to, wchwili gdy wpadnie na miejsce, powinno zabezpieczać prawidłowe położenie toru szynowego i utrzymywać mocno rozwodzącą się część w prawidłowém położeniu.

§ 163. Posty przy mostach rozwodzonych powinny być zaopatrzone w taką samą sygnałową komunikacyę z najbliższą stacyą jak i posty przy mostach dróg żelaznych z jazdą ekwipażową na jednym poziomie z szynami.

Sygnały zabezpieczające most rozwodzony powinny być stawiane w takim mechanicznym związku, tak pomiędzy sobą jak i z zamknięciem rozwodzącéj się części mostu:

ażeby sygnał „linia wolna“ mógł być podany nie wcześniéj, jak po zupełném umocowaniu rozwodzącéj się części w nastawioném położeniu zapomocą zamknięcia

и чтобы затворъ этотъ не могъ быть открываемъ ранѣе приведенія сигналовъ въ положеніе, требующее остановки.

§ 164. Передъ каждымъ изъ устоевъ разводнаго моста должны быть, при въѣздѣ на мостъ, устраиваемы прочные или откидные упоры, на высотѣ вагонныхъ буферовъ.

Упоры эти должны, въ нормальномъ положеніи, преграждать путь на мостъ и отводиться только предъ пропускомъ поѣзда.

Если выходъ къ разводному мосту, расположенному вдали отъ сосѣднихъ станцій, состоитъ изъ значительныхъ скатовъ въ сторону моста, то, по требованію инспектора дороги, долженъ быть устраиваемъ со стороны такого подхода, въ нѣкоторомъ разстояніи отъ входа на мостъ, отводный предохранительный путь, а стрѣлки такого пути приведены въ механическую связь съ соотвѣтственными сигналами и затворомъ разводной части.

§ 165. Кромѣ желѣзнодорожныхъ сигналовъ, разводные мосты должны быть снабжаемы установленными дневными и ночными сигналами для судоходства.

§ 166. Дѣйствіе всѣми желѣзнодорожными сигналами, ограждающими мостъ, должно быть сосредоточено въ одномъ мѣстѣ, возможно близкомъ отъ затвора разводной части.

§ 167. Часы разведенія моста для пропуска судовъ и наводки его должны быть опредѣлены особымъ росписаніемъ, вывѣшиваемымъ около моста и на ближайшихъ къ нему станціяхъ.

Росписаніе это составляется по соглашенію съ мѣстнымъ судоходнымъ начальствомъ и утверждается инспекторомъ дороги.

Обязанности мостовыхъ сторожей и мастеровъ при разводныхъ мостахъ.

§ 168. Мостовые сторожа обязаны слѣдить за тѣмъ, чтобы судорабочіе соблюдали, при проходѣ чрезъ разводный пролетъ, установленныя для таковаго прохода правила и не причиняли никакого поврежденія мосту.

§ 169. На обязанности мостоваго мастера или сторожа лежитъ ежедневный осмотръ и чистка всѣхъ безъ исключенія частей разводнаго механизма, смазываніе всѣхъ трущихся частей его и повѣрка исправнаго состоянія затвора. Для повѣрки исправности

i ażeby zamknięcie to nie mogło być otwierane przed nastawieniem sygnałów w położenie, żądające zatrzymania.

§ 164. Przed każdą z końcowych podwalin mostu rozwodzonego powinny być przy wjeździe na most urządzane mocne obracające się lub odrzucane zapory, na wysokości wagonowych buforów.

Zapory te powinny w normalném położeniu zagradzać wejście na most i powinny być odsuwane tylko przed przepuszczeniem pociągu.

Jeżeli podjazd do mostu rozwodzonego, położonego zdala od sąsiednich stacyj, składa się ze znacznych pochyłości w stronę mostu, to, na żądanie inspektora drogi, powinna być urządzona ze strony takiego podjazdu w pewnéj odległości od wejścia na most zabezpieczająca linia obwodowa, a zwrotnica takiéj linii postawiona w mechanicznym związku z odpowiedniemi sygnałami i zamknięciem rozwodzącéj się części.

§ 165. Oprócz sygnałów dróg żelaznych, mosty rozwodzone powinny być zaopatrywane w ustanowione dzienne i nocne sygnały dla żeglugi.

§ 166. Działanie wszystkiemi sygnałami dróg żelaznych, zabezpieczającemi most, powinno być zjednoczone w jedném miejscu, o ile możności blizkiém od zamknięcia rozwodzącéj się części.

§ 167. Godziny rozwodzenia mostu dla przepuszczania statków i nastawiania go powinny być określone w oddzielnym rozkładzie, wywieszanym około mostu i na najbliższych od niego stacyach.

Rozkład ten sporządza po porozumieniu się z miejscową zwierzchnością żeglugi i zatwierdza go inspektor drogi.

Obowiązki strażników mostu i majstrów przy mostach rozwodzonych.

§ 168. Strażnicy mostu są obowiązani śledzić za tém, ażeby robotnicy statku przestrzegali przy przejściu przez przelot rozwodzony ustanowione dla takiego przejścia przepisy i nie uszkadzali mostu.

§ 169. Obowiązek strażnika lub majstra mostu stanowi codzienna rewizya i czyszczenie wszystkich bez wyjątku części rozwodzącego mechanizmu, smarowanie wszystkich trących się części tegoż i sprawdzanie dobrego stanu zamknięcia. Dla sprawdzenia dobrego

разводнаго механизма и вообще разводной части, она должна быть разводима ежедневно, по крайней мѣрѣ, разъ въ сутки въ продолженіи всей навигаціи, хотя бы разводка и не вызывалась потребностями судоходства.

§ 170. Когда, по случаю особенно неблагопріятнаго очертанія участковъ пути, прилегающихъ къ разводному мосту, или по инымъ причинамъ, впереди въѣздовъ на мостъ устроены отводные пути, то стрѣлки сихъ путей, съ принадлежащими къ нимъ переводными устройствами, засовами и сигналами поручаются также надзору и содержанію мостоваго мастера или сторожа.

О стражѣ при мѣстахъ пути, требующихъ особенныхъ предосторожностей.

§ 171. На обязанности такой стражи могутъ быть возлагаемы кромѣ подачи сигналовъ и ухода за сигнальными приборами, также и дѣйствіе барьерами ближайшаго переѣзда, если переѣздъ снабженъ барьерами дальняго дѣйствія, осмотръ ближайшихъ къ опасному мѣсту участковъ пути и вообще занятія, не препятствующія исправному исполненію главныхъ ея обязанностей.

§ 172. Число сторожей при каждомъ развѣтвленіи или пересѣченіи путей, разводномъ мостѣ и т. п. опредѣляется управленіемъ дороги и утверждается инспекторомъ дороги, по представленію правленія общества.

ГЛАВА II.

О стрѣлкахъ.

§ 173. Рычаги стрѣлокъ мѣстнаго дѣйствія, т. е. приводимыхъ въ движеніе каждая отдѣльнымъ рычагомъ, расположеннымъ у самой стрѣлки, должны быть располагаемы въ такомъ удаленіи отъ путей, чтобы стрѣлочники, дѣйствующіе ими, не подвергались опасности. Помѣщеніе стрѣлочныхъ рычаговъ между путями воспрещается; существующія отъ сего отступленія могутъ быть оста-

stanu rozwodzącego mechanizmu i wogóle rozwodzonéj części, powinna być rozwodzona codziennie, przynajmniéj raz na dobę, wciągu całéj nawigacyi, chociażby rozwodzenia nie wywoływały potrzeby żeglugi.

§ 170. Gdy wrazie szczególnie niekorzystnych granic działków drogi, przylegających do mostu rozwodzonego, albo z innych przyczyn, przed wjazdami na most urządzone są linie odwodowe, to zwrotnice tych linij, z należącemi do nich urządzeniami, zasuwami i sygnałami, powierzają się również nadzorowi i utrzymaniu majstra lub strażnika mostu.

O straży przy miejscach drogi, wymagających szczególnych ostrożności.

§ 171. Oprócz podawania sygnałów i opieki nad przyrządami sygnałowemi, straży takiéj może być również powierzane działanie baryerami najbliższego przejazdu, jeżeli przejazd jest zaopatrzony w baryery, któremi się działa z odległości, rewizya najbliższych od niebezpiecznego miejsca części drogi i wogóle zajęcia, nie przeszkadzające dokładnemu wykonaniu głównych jéj obowiązków.

§ 172. Liczbę strażników przy każdém rozgałęzieniu lub przecięciu linij, moście zwodzonym i t. p. określa dyrekcya drogi a zatwierdza ją inspektor drogi, na przedstawienie zarządu towarzystwa.

ROZDZIAŁ II.

O zwrotnicach.

§ 173. Drągi zwrotnic miejscowego działania, t. j. poruszanych każda zapomocą oddzielnego drąga, położonego przy saméj zwrotnicy, powinny być układane w takiéj odległości od linii, ażeby zwrotniczy działający niemi nie podlegali niebezpieczeństwu. Umieszczać drągów zwrotnicowych pomiędzy liniami zabrania się; istniejące co do tego odstąpienia mogą być pozostawiane jedynie z uwagi na

влены лишь во вниманіе къ особенно уважительнымъ мѣстнымъ условіямъ и не иначе, какъ съ особаго разрѣшенія инспектора дороги, по каждой изъ таковыхъ стрѣлокъ.

§ 174. Для перестановки стрѣлокъ дальняго дѣйствія должны быть устраиваемы между стрѣлками и рычагами, приводящими ихъ въ дѣйствіе, жесткія тяги.

§ 175. Когда по числу имѣющихся стрѣлочниковъ, рычаги всѣхъ встрѣчныхъ поѣздамъ даннаго направленія стрѣлокъ главныхъ путей не могутъ быть, во время прохода поѣздовъ, удерживаемы стрѣлочниками въ подлежащемъ положеніи, то стрѣлки, остающіяся не поддержанными, должны быть снабжаемы засовами, обезпечивающими какъ надежное прижатіе перьевъ стрѣлки къ одному изъ рельсовъ, такъ равно и невозможность передвиженія стрѣлки во время прохода по ней поѣзда.

ОТДѢЛЪ IV.

О ручныхъ вагончикахъ и телѣжкахъ.

Правила употребленія ручныхъ вагончиковъ.

§ 176. При употребленіи ручныхъ вагончиковъ для перевозки матеріаловъ и предметовъ, необходимыхъ при производствѣ работъ по ремонту пути, должны быть соблюдаемы слѣдующія правила:

1) Каждый вагончикъ поручается дорожному мастеру или артельному старостѣ, отвѣчающему за правильное его употребленіе и содержаніе; на каждомъ рабочемъ участкѣ можетъ быть не болѣе одного вагончика.

2) Въ то время, когда вагончики не употребляются для работъ, они должны находиться у казармы дорожной артели или одного изъ сторожевыхъ домовъ рабочаго участка (у сторожевой будки), замкнутые цепью съ замкомъ; ключь отъ замка долженъ храниться у того служащаго, которому порученъ вагончикъ.

3) Вагончики должны быть употребляемы на пути для подвозки матеріаловъ въ ясное, нетуманное время; употребленіе ихъ

szczególnie ważne miejscowe warunki i nie inaczéj, jak za oddzielném zezwoleniem inspektora drogi co do każdéj z takich zwrotnic.

§ 174. Dla przesuwania zwrotnic, któremi się działa z odległości, powinny być urządzane pomiędzy zwrotnicami a drągami, zapomocą których wprowadzają się w ruch, twarde cugi.

§ 175. Gdy podług liczby znajdujących się zwrotniczych, drągi wszystkich pociągów danego kierunku zwrotnic na liniach głównych nie mogą być wczasie przejścia pociągów przytrzymywane przez zwrotniczych w należytém położeniu, to zwrotnice nie podtrzymane powinny być zaopatrzone w zasuwy, zabezpieczające tak mocne przystawanie do siebie końców zwrotnicy do jednéj z szyn, jak również niemożność przesunięcia się zwrotnicy wczasie przejścia po niéj pociągu.

ODDZIAŁ IV.

O wagonikach i wózkach ręcznych.

Przepisy dotyczące użycia wagoników ręcznych.

§ 176. Przy użyciu wagoników ręcznych do przewożenia materyałów i przedmiotów, niezbędnych przy prowadzeniu robót około reparacyi drogi, powinny być przestrzegane następujące przepisy:

1) Każdy wagonik powierza się majstrowi dróżniczemu lub staroście artelowemu, odpowiadającemu za prawidłowe jego użycie i utrzymanie; na każdym działku roboczym nie może być więcéj jak jeden wagonik.

2) Wczasie, gdy wagoniki nie używają się do robót, powinny się znajdować przy koszarach artelu drożnego lub jednego z domów strażniczych działka roboczego (przy budce strażniczéj), zamknięte zapomocą łańcucha z zamkiem; klucz od zamka powinien się znajdować u tego urzędnika, któremu jest powierzony wagonik.

3) Wagoniki powinny być używane na drodze w celu dowożenia materyałów w jasny niemglisty czas; używanie ich w nocy

ночью и въ темное время допускается лишь въ случаяхъ крайней въ томъ надобности.

4) Вагончики должны быть снимаемы съ пути приблизительно за полчаса до прохода поѣздовъ, ежедневно обращающихся по дорогѣ, или такихъ, росписаніе коихъ сообщено службѣ ремонта, и вообще на столько заблаговременно, чтобы не причинить симъ поѣздамъ не только остановки, но даже замедленія въ ходѣ ихъ; по этому, всѣ служащіе, коимъ поручаются вагончики, должны, въ случаѣ употребленія ихъ, сообщать о семъ переѣзднымъ сторожамъ или инымъ служащимъ, коимъ извѣстно время прохода поѣздовъ по ихъ участкамъ и отправлять вагончики по ихъ участку лишь съ ихъ вѣдома.

Въ промежутокъ времени между заявкою экстреннаго поѣзда, предшествующимъ ему поѣздомъ и приходомъ экстреннаго поѣзда, употребленіе ручныхъ вагончиковъ воспрещается.

5) Передвиженіе вагончиковъ должно производиться людьми; употребленіе же для сей цѣли животныхъ или какого либо другаго движенія — воспрещается. При остановкахъ вагончика на уклонахъ, подъ колеса его должно класть подкладки, для предупрежденія ухода вагончика.

6) Означенные вагончики должны быть, по возможности, легкіе. Нагрузка ихъ не должна превосходить подъемной силы вагончика; вѣсъ же отдѣльныхъ предметовъ долженъ быть таковъ, чтобы сопровождающіе вагончикъ рабочіе могли, въ случаѣ надобности, скоро и удобно сбросить какъ предметы эти, такъ равно и самый вагончикъ съ пути.

7) Скорость движенія вагончиковъ не должна превосходить шести верстъ въ часъ; рабочимъ, передвигающимъ вагончикъ, воспрещается садиться на оный.

8) При передвиженіи нагруженнаго или порожняго вагончика, таковой долженъ быть непремѣнно сопровождаемъ дорожнымъ мастеромъ или старшимъ рабочимъ. Люди, передвигающіе вагончикъ, должны находиться сзади или съ боковъ вагончика, но не впереди его, таща вагончикъ за собой.

9) Во время движенія вагончика, на немъ должны находиться днемъ: въ ясное время — укрѣпленный на саженномъ шестѣ красный щитъ, а въ ночное и темное время—фонарь съ краснымъ огнемъ, освѣщающимъ путь какъ передъ вагончикомъ, такъ и позади его. Независимо отъ сего, движеніе вагончика должно быть

i gdy jest ciemno dozwala się jedynie wrazie koniecznéj tego potrzeby.

4) Wagoniki powinny być zdejmowane z linii przybliżenie na pół godziny przed przejściem pociągów, codziennie chodzących po drodze, albo takich, których rozkład zakomunikowany jest służbie remontowéj, i wogóle tak wcześnie, ażeby nie spowodował nie tylko zatrzymania tych pociągów, ale nawet zwłoki w ich biegu; dla tego wszyscy urzędnicy, którym powierzają się wagoniki, powinni, wrazie ich użycia, komunikować o tém strażnikom przejazdów lub innym urzędnikom drogi, którym wiadomym jest czas przejścia pociągów po ich działkach i wysyłać wagoniki po ich działku tylko z ich wiedzą.

W czasie pomiędzy zapowiedzeniem pociągu nadzwyczajnego przez pociąg poprzedzający go a przejściem pociągu nadzwyczajnego używanie wagonikow ręcznych jest zabronione.

5) Przesuwanie wagoników powinno się odbywać zapomocą ludzi; zaś używanie w tym celu zwierząt lub jakiegokolwiekbądź innego motora zabrania się. Jeżeli wagonik zatrzymuje się na pochyłościach, pod koła jego należy kłaść podkładki, dla zabezpieczenia stoczeniu się wagonika.

6) Wzmiankowane wagoniki powinny być o ile możności lekkie. Ładunek ich nie powinien przenosić siły pociągowéj wagonika; zaś waga oddzielnych przedmiotów powinna być taka, ażeby towarzyszący wagonikom robotnicy mogli, wrazie potrzeby, szybko i wygodnie zrucić tak przedmioty te jak i sam wagonik z drogi.

7) Szybkość ruchu wagoników nie powinna przenosić sześciu wiorst na godzinę; robotnikom przesuwającym wagonik zabrania się siadać na nim.

8) Przy przesuwaniu naładowanego lub próżnego wagonika powinien mu koniecznie towarzyszyć dróżnik albo starszy robotnik. Ludzie przesuwający wagonik powinni się znajdować z tyłu albo z boku wagonika, lecz nie przed nim ciągnąc wagonik za sobą.

9) W czasie ruchu wagonika, powinny się znajdować na nim w dzień: gdy jest jasno—umocowana na sażeniowéj belce czerwona tarcza, a w nocy i gdy jest ciemno — latarnia z czerwoném płomieniem, oświetlającym drogę tak przed wagonikiem jak i po za nim. Niezależnie od tego, ruch wagonika powinien być zamykany

должно быть прикрываемо спереди и сзади, въ разстояніи не менѣе 150 саж., рабочими, переносящими сигналы остановки.

Прикрытіе вагончика сигналами остановки спереди и сзади въ разстояніи 150 саж. не обязательно днемъ на дорогахъ или участкахъ дорогъ, по коимъ поѣзда обращаются со средними скоростями, не превышающими 30 вер. въ часъ, или на рабочихъ участкахъ, находящихся въ мѣстности на столько открытой, что приближающіеся поѣзда видны рабочимъ, сопровождающимъ вагончикъ на разстояніи не менѣе 2-хъ верстъ.

10) На дорогахъ въ 2 пути, ручные вагончики должны двигаться, въ каждомъ направленіи, по указанному для поѣздовъ этого направленія пути.

11) Въ случаѣ неожиданнаго появленія поѣзда или паровоза, ручной вагончикъ и грузъ онаго должны быть немедленно сброшены съ пути; если же своевременное исполненіе сего невозможно, то сопровождающіе вагончикъ рабочіе должны удалиться отъ онаго; наблюденіе за исполненіемъ сего правила возлагается на сопровождающаго вагончикъ служащаго.

12) Прицѣплять какимъ бы то ни было способомъ вагончикъ къ поѣздамъ воспрещается.

Назначеніе ручныхъ телѣжекъ.

§ 177. Ручныя телѣжки служатъ для осмотра дороги начальниками дистанціи, ихъ помощниками и высшими начальствующими лицами, а въ экстренныхъ случаяхъ—и для другихъ надобностей.

Лица, имѣющія право пользоваться ручными телѣжками.

§ 178. Ручными телѣжками могутъ пользоваться: чины центральной и мѣстной инспекціи Министерства Путей Сообщенія; чины телеграфнаго вѣдомства; управляющій дорогою; лица, состоящія въ службѣ пути и зданій и, въ экстренной необходимости, нижепоименованныя лица:

z przodu i z tyłu, w odległości najmniéj 150 sażeni, przez robotników, przenoszących sygnały zatrzymania.

Zamknięcie ruchu wagonika zapomocą sygnałów zatrzymania z przodu i z tyłu w odległości 150 sażeni nie jest obowiązkowe w dzień na drogach lub częściach dróg, po których pociągi chodzą średnią szybkością nie przenoszącą 39 w. na godzinę, albo na działkach robotniczych, znajdujących się w miejscowości o tyle otwartéj, że zbliżające się pociągi są widoczne dla robotników towarzyszących wagonikowi na odległości najmniéj 2-ch wiorst.

10) Na drogach dwutorowych wagoniki ręczne powinny się poruszać w każdym kierunku po wskazanéj dla pociągów tego kierunku linii.

11) Wrazie niespodzianego pojawienia się pociągu lub parowozu, wagonik ręczny i ładunek jego powinny być bezzwłocznie zrucone z linii; jeżeli zaś dokonanie tego na czas nie jest możebne, to towarzyszący wagonikowi robotnicy powinni się od niego oddalić; nadzór nad wykonaniem tego przepisu porucza się prowadzącemu wagonik urzędnikowi.

12) Przyczepiać w jakikolwiekbądź sposób wagonika do pociągów zabrania się.

Przeznaczenie wózków ręcznych.

§ 177. Wózki ręczne służą do rewidowania drogi przez naczelników dystansu, ich pomocników i wyższych zwierzchników, a w nadzwyczajnych wypadkach—i do innych usług.

Osoby, mające prawo korzystania z wózków ręcznych.

§ 178. Z wózków ręcznych mogą korzystać: urzędnicy inspekcyi centralnéj i miejscowéj Ministeryum Dróg Komunikacyi; urzędnicy wydziału telegrafu; zarządzający drogą; osoby pozostające w służbie linii i budynków i, wrazie nadzwyczajnéj potrzeby — niżéj wzmiankowane osoby:

Начальникъ станціи (см. прим. къ п. *а* § 119 правилъ движенія); агенты врачебной службы, для поданія помощи служащимъ или лицамъ, пострадавшимъ отъ происшествія по дорогѣ; мѣстные чины желѣзнодорожнаго жандармскаго полицейскаго управленія, отправляющіеся со станціи на прилегающій къ ней перегонъ по случаю происшествія на семъ послѣднемъ, имѣвшаго послѣдствіемъ перерывъ движенія; надсмотрщики за телеграфомъ дороги и должностныя лица управленія дороги, снабженныя на то распоряженіемъ управляющаго дорогою или начальника службы пути и зданій.

Лица не принадлежащія къ инспекціи, а равно агенты, не состоящіе въ службѣ пути и зданій, могутъ пользоваться телѣжкою не иначе, какъ съ вѣдома мѣстнаго начальника дистанціи или его помощника, при этомъ телѣжка должна быть сопровождаема кѣмъ либо изъ состоящихъ въ этой службѣ въ должности не ниже старшаго рабочаго, на котораго возлагается управленіе ходомъ и вообще распоряженіе телѣжкою.

Примѣчаніе. Въ случаѣ необходимости подачи врачебной помощи пострадавшимъ отъ происшествія, когда начальникамъ станціи предоставляется право распоряжаться ручною телѣжкою (примѣч. къ п. *а* § 119 прав. движ.), не ожидая для сего особаго разрѣшенія, телѣжка, при отсутствіи подлежащихъ чиновъ службы пути и зданій, должна быть сопровождаема или самимъ начальникомъ станціи или лицомъ, имъ для сего назначеннымъ, вполнѣ знакомымъ съ управленіемъ телѣжкою и правилами движенія поѣздовъ и ручныхъ телѣжекъ по дорогѣ.

О содержаніи и употребленіи ручныхъ телѣжекъ.

§ 179. Относительно содержанія и употребленія ручныхъ телѣжекъ, обязательно соблюденіе слѣдующихъ правилъ:

1) въ то время, когда ручныя телѣжки не употребляются, онѣ должны быть содержимы на станціяхъ или при казармахъ рабочихъ артелей прикрѣпленными къ мѣсту цѣпью съ замкомъ. Ключъ отъ замка долженъ храниться у того начальника дистанціи или его

Zawiadowca stacyi (patrz uwaga do ust. *a* § 119 przepisów ruchu); agenci służby lekarskiéj, dla udzielenia pomocy urzędnikom lub osobom, które ucierpiały wskutek wypadku na drodze; miejscowi urzędnicy zarządu policyi żandarmskiéj dróg żelaznych, udający się ze stacyi na przyległą jéj przestrzeń linii z powodu wypadku na niéj, który wywołał przerwę w ruchu; dozorcy telegrafu drogi i urzędnicy dyrekcyi drogi, zaopatrzeni w tym celu w rozporządzenie zarządzającego drogą albo naczelnika służby linii i budynków.

Osoby, nie należące do inspekcyi, jak również agenci, nie będący w służbie linii i budynków mogą korzystać z wózka jedynie z wiedzą miejscowego naczelnika dystansu lub jego pomocnika, przytém wózek powinien prowadzić ktoś z będących w téj służbie na urzędzie nie niższym od starszego robotnika, któremu powierza się kierowanie biegiem wózka i wogóle rozporządzanie się nim.

Uwaga. Wrazie konieczności udzielenia pomocy lekarskiéj tym, którzy ucierpieli wskutek wypadku, gdy zawiadowcom stacyi pozostawia się prawo rozporządzania się wózkiem ręcznym (uw. do ust. a § 119 przep. ruchu), nie czekając w tym celu na specyalne rozporządzenie, wózek, wrazie nieobecności odnośnych urzędników służby linii i budynków, powinien być prowadzony albo przez samego zawiadowcę stacyi albo przez osobę przez niego do tego wyznaczoną, zupełnie obznajmioną z kierowaniem wózka i z przepisami ruchu pociągów i wózków ręcznych po drodze.

O utrzymaniu i używaniu wózków ręcznych.

§ 179. Odnośnie do utrzymania i używania wózków ręcznych, jest obowiązkowe zachowanie następujących przepisów:

1) w czasie, gdy wózki ręczne się nie używają, powinny być utrzymywane na stacyach albo przy koszarach arteli robotniczych umocowane do miejsca zapomocą łańcucha z zamkiem. Klucz od zamka powinien być w zachowaniu tego naczelnika dystansu lub jego

помощника, въ вѣдѣніи коего находится телѣжка, или же у дорожнаго мастера, или старшаго рабочаго, назначаемыхъ обыкновенно для сопровожденія ея;

2) служащій по ремонту пути, сопровождающій ручную телѣжку, обязанъ передъ каждою поѣздкою убѣдиться въ хорошемъ дѣйствіи тормоза и въ цѣлости колесъ и осей телѣжки;

3) движеніе телѣжки не должно препятствовать движенію поѣздовъ и паровозовъ;

4) движеніе на телѣжкахъ должно производиться по возможности только днемъ, въ ясное, нетуманное время;

5) скорость движенія телѣжки не должна превосходить 20 верстъ въ часъ; въ случаѣ движенія ея вслѣдъ за поѣздомъ, она не должна нагонять поѣзда или прицѣпляться къ нему;

6) во время движенія телѣжки, на ней долженъ находиться укрѣпленный на саженномъ шестѣ — днемъ, въ ясное время, красный щитъ, а ночью и днемъ въ туманное и вообще темное время— фонарь съ краснымъ огнемъ, освѣщающій путь какъ впереди, такъ и позади телѣжки. Кромѣ того, управляющій ручною телѣжкою долженъ имѣть постоянно при себѣ ручной свистокъ для подачи сигналовъ;

7) на дорогѣ въ два пути телѣжка должна двигаться, въ каждомъ направленіи, по указанному для поѣздовъ этого направленія пути;

8) отправленіе ручныхъ телѣжекъ и движеніе оныхъ должно производиться на точномъ основаніи установленныхъ для сего правилъ движенія;

9) на время прохода поѣздовъ, предвидѣнныхъ росписаніемъ, или при неожиданномъ появленіи поѣзда или паровоза, надлежитъ поспѣшно и своевременно снимать ручную телѣжку съ пути. Своевременное исполненіе сего правила лежитъ на обязанности распоряжающихся ходомъ телѣжки.

Подписалъ: Исправляющій должность Завѣдывающаго технической и инспекторской частями желѣзныхъ дорогъ *Журавскій*.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 12 Іюля, N. 68 стр. 1163).

pomocnika, pod którego zawiadywaniem znajduje się wózek, albo też dróżnika lub starszego robotnika, przeznaczonych zazwyczaj do prowadzenia go.

2) urzędnik reparacyi drogi, prowadzący wózek ręczny, jest obowiązany przed każdą podróżą przekonać się o dobrém działaniu hamulca i o całości kół i osi wózka;

3) ruch wózka nie powinien przeszkadzać ruchowi pociągów i parowozów;

4) ruch na wózkach powinien się odbywać o ile możności tylko w dzień w czas jasny nie mglisty;

5) szybkość ruchu wózka nie powinna przenosić 20 wiorst na godzinę; wrazie ruchu zaraz za pociągiem wózek nie powinien dopędzać pociągu ani przyczepiać się do niego;

6) w czasie ruchu wózka, powinny się na nim znajdować umowane na sażeniowéj żerdzi: w dzień—tarcza czerwona, a w nocy oraz w dzień gdy jest mgła i wogóle gdy jest ciemno—latarnia z czerwonym płomieniem, oświecająca linię tak na przedzie jak i z tyłu wózka. Oprócz tego, kierujący wózkiem ręcznym powinien mieć stale przy sobie świstek ręczny dla podawania sygnałów;

7) na drodze dwutorowéj wózek powinien się poruszać w każdym kierunku po wskazanéj dla pociągów tego kierunku linii;

8) wysyłanie wózków ręcznych i ruch ich powinien się odbywać przy ścisłém stosowaniu ustanowionych w tym celu przepisów ruchu;

9) na czas przejścia pociągów przewidzianych w rozkładzie lub wrazie niespodzianego pojawienia się pociągu lub parowozu należy spiesznie i we właściwym czasie zdejmować wózek ręczny z linii. Wykonanie we właściwym czasie tego przepisu stanowi obowiązek rozporządzających się biegiem wózka.

Podpisał: Sprawujący urząd Zawiadującego działem technicznym i inspektorskim dróg żelaznych *Żurawski*.

9.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О порядкѣ назначенія женщинамъ-телеграфистамъ пенсій и единовременныхъ пособій.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о порядкѣ назначенія женщинамъ-телеграфистамъ пенсій и единовременныхъ пособій, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:
Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

28-го Мая 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Государственной Экономіи и Законовъ 21 Апрѣля и Общаго Собранія 2-го Мая 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Государственной Экономіи и Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о порядкѣ назначенія женщинамъ-телеграфистамъ пенсій и единовременныхъ пособій, *мнѣніемъ положилъ*:

Относительно назначенія женщинамъ-телеграфистамъ и семействамъ ихъ пенсій и единовременныхъ пособій соблюдаются правила, установленныя на сей предметъ для домашнихъ учительницъ и наставницъ (свод. зак. т. III уст. о пенс., изд. 1876 г., ст. 409—411, 417—420, 424—437), 439), съ слѣдующими измѣненіями и дополненіями:

1) Пенсіи и единовременныя пособія женщинамъ-телеграфистамъ производятся изъ суммъ Государственнаго Казначейства и

9.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O sposobie wyznaczania kobietom-telegrafistom emerytur i jednorazowych zapomóg.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o sposobie wyznaczania kobietom telegrafistom emerytur i jednorazowych zapomóg, Najwyżej zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

28-go Maja 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Ekonomii Państwowéj i Praw z d. 21 Kwietnia i Ogólnego Zebrania z d. 2-go Maja 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Ekonomii Państwowéj i Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, o sposobie wyznaczania kobietom telegrafistom emerytur i jednorazowych zapomóg, *uchwaliła zdanie*:

Co do wyznaczania kobietom-telegrafistom i ich rodzinom emerytur i jednorazowych zapomóg przestrzegają się przepisy, ustanowione w tym przedmiocie dla nauczycielek i gospodyń (sw. zak. t. III Ust. o emeryt., wyd. z r. 1876, art. 409—411, 417—420, 421—437, 439) z następującemi zmianami i uzupełnieniami:

1) Emerytury i jednorazowe zapomogi dla kobiet-telegrafistek wydają się z funduszów Skarbu Państwa i wyznaczają się z płac przy-

назначаются изъ окладовъ, присвоенныхъ ихъ должностямъ по табели, приложенной къ ст. 55 уст. о пенс. и единовр. пособ.

2) Пенсіи, пріобрѣтенныя женщинами-телеграфистами личною ихъ службою, не прекращаются выходомъ въ замужество.

3) Малолѣтнимъ дѣтямъ, оставшимся по смерти женщины-телеграфиста круглыми сиротами, назначаются изъ пенсіи, принадлежавшей матери ихъ въ день смерти, части, опредѣленныя въ ст. 128 и 129 общ. пенс. устава.

4) Въ случаяхъ, указанныхъ въ ст. 434 уст. о пенс., единовременныя пособія дѣтямъ. круглымъ сиротамъ, женщинъ-телеграфистовъ назначаются изъ оклада производившагося имъ жалованья.

5) Время службы женщинъ, опредѣленныхъ на должности телеграфистовъ до утвержденія настоящихъ правилъ, засчитывается имъ въ срокъ выслуги на пенсіи и пособія.

6) Въ случаяхъ, не предусмотрѣнныхъ настоящими правилами, къ женщинамъ-телеграфистамъ примѣняются общія постановленія устава о пенс. и единовр. пособ. (ст. 4—260).

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 22 Іюля N. 71, стр. 1310).

10.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О вознагражденіи желѣзныхъ дорогъ за передачу по ихъ телеграфнымъ проводамъ телеграммъ общей корреспонденціи.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о вознагражд-

wiązanych do ich urzędu podług tablicy dołączonéj do art. 55 Ust. o emeryt. i jednoraz. zapom.

2) Emerytury, nabyte przez kobiety-telegrafistki osobistą ich służbą, nie przestają się płacić po wyjściu ich zamąż.

3) Małoletnim dzieciom, pozostałym po śmierci kobiety-telegrafistki jako sieroty bez ojca i matki, wyznaczają się z emerytury, należącéj do ich matki w dzień śmierci, części, określone w art. 128 i 129 ogólnéj ustawy emeryt.

4) W przypadkach, wskazanych w art. 434 Ust. emeryt., jednorazowe zapomogi dla dzieci, sierot bez ojca i matki, kobiet-telegrafistek, wyznaczają się w wysokości pobieranéj przez nich płacy.

5) Czas służby kobiet, mianowanych na posady telegrafistek przed zatwierdzeniem niniejszych przepisów, liczy im się do terminu wysługi emerytur i zapomóg.

6) W przypadkach nieprzewidzianych w niniejszych przepisach, do kobiet-telegrafistek stosują się ogólne postanowienia Ustawy o emeryt. i jednoraz. zapom. (art. 4—260).

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

10.

Najwyżéj zatwierdzone zdanie Rady Państwa.

O wynagrodzeniu dróg żelaznych za przesyłanie po ich przewodnikach telegraficznych depesz korespondencyi ogólnéj.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o wynagrodzeniu dróg żelaznych za przesyłanie po

денiи желѣзныхъ дорогъ за передачу по ихъ телеграфнымъ проводамъ телеграммъ общей корреспонденцiи, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ.*

19-го Мая 1883 г.

Мнѣнiе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Законовъ и Государственной Экономiи 9 Апрѣля и Общаго Собранiя 28 Апрѣля 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Государственной Экономiи и въ Общемъ Собранiи, разсмотрѣвъ представленiе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о вознагражденiи желѣзныхъ дорогъ за передачу по ихъ телеграфнымъ проводамъ телеграммъ общей корреспонденцiи, *мнѣнiемъ положилъ:*

Статью 81 устава о телеграфахъ (свод. зак. т. XII ч. 1, изд. 1876 г.) изложить въ слѣдующемъ видѣ:

„Плата, внесенная за телеграммы общей корреспонденцiи, передаваемыя совмѣстно по правительственнымъ телеграфнымъ линiямъ и по проводамъ телеграфовъ желѣзныхъ дорогъ (ст. 66 п. 2 и 3), поступаетъ въ доходъ телеграфнаго вѣдомства, за отчисленiемъ изъ нея, въ пользу подлежащей желѣзной дороги, за телеграммы, заключающiя въ себѣ десять словъ или менѣе—*двадцати* копѣекъ и за каждое послѣдующее, сверхъ десяти, слово по *одной* копѣйкѣ.“

(NB. *Три примѣчанiя къ сей статьѣ остаются въ силѣ*).

Подлинное мнѣнiе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 27 Iюля, № 73, стр. 1355)

ich przewodnikach telegraficznych depesz korespondencyi ogólnéj Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ*.

19-go Maja 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Praw i Ekonomii Państwowéj z d. 9 Kwietnia i Ogólnego Zebrania z d. 28-go Kwietnia 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwowéj i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, o wynagrodzeniu dróg żelaznych za przesyłanie po ich przewodnikach telegraficznych depesz korespondencyi ogólnéj, *uchwaliła zdanie*:

Artykuł 81 Ustawy o telegrafach (sw. zak. t. XII cz. I, wyd. z r. 1876) zredagować w sposób następujący:

„Opłata wniesiona za depesze korespondencyi ogólnéj, przesyłane łącznie po liniach telegraficznych rządowych i przewodnikach dróg żelaznych (art. 66 ust. 2 i 3) zalicza się do dochodów wydziału telegrafów, po potrąceniu z niéj na rzecz odnośnéj drogi żelaznéj za telegramy, zawierające w sobie dziesięć wyrazów lub mniéj—*dwunastu* kopiejek i za każdy następujący, prócz dziesięciu, wyraz—po *jednéj* kopiejce.“

(NB. *Trzy uwagi do tego artykułu zachowują moc obowiązującą*).

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

11.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О нѣкоторыхъ измѣненіяхъ въ дополнительномъ росписаніи чиновъ таможенныхъ учрежденій.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о нѣкоторыхъ измѣненіяхъ въ дополнительномъ росписаніи чиновъ таможенныхъ учрежденій, Высочайше утвердить сонзволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:
Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

10-го Іюня 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Законовъ и Государственной Экономіи 30 Апрѣля и Общаго Собранія 14 Мая 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о нѣкоторыхъ измѣненіяхъ въ дополнительномъ росписаніи чиновъ таможенныхъ учрежденій, *мнѣніемъ положилъ*:

1. Въ Высочайше одобренномъ 24-го Марта 1881 г. росписаніи чиновъ, добавляемыхъ въ штаты таможенныхъ учрежденій (собр. узак. 1881 г., статья № 253), сдѣлать слѣдующія измѣненія:

1) Добавить одну должность помощника управляющаго таможенною заставою, съ отнесеніемъ сей должности къ X классу по чинопроизводству и къ X разряду по шитью на мундирѣ, а также съ присвоеніемъ ей содержанія въ размѣрѣ *пятисотъ* рублей въ годъ (считая въ томъ числѣ *двѣсти* рублей жалованья, *двѣсти* рублей столовыхъ и *сто* рублей квартирныхъ денегъ).

11.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O niektórych zmianach w dodatkowym rozkładzie urzędów instytucyj celnych.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o niektórych zmianach w dodatkowym rozkładzie urzędów instytucyj celnych, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

10-go Czerwca 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Praw i Ekonomii Państwowéj z d. 30 Kwietnia i Ogólnego Zebrania z d. 14-go Maja 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwowéj i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Finansów, o niektórych zmianach w dodatkowym rozkładzie urzędów instytucyj celnych, *uchwaliła zdanie:*

I. W Najwyżéj zatwierdzonym d. 24-go Marca 1881 r. rozkładzie urzędów, dodawanych do etatów instytucyj celnych (Sobr. Uzak. 1881 roku artykuł Nr. 253) wprowadzić następujące zmiany:

1) Dodać jednę posadę pomocnika zarządzającego rogatką celną, zaliczając ten urząd do X klasy podług rangi i X kategoryi podług haftu na mundurze, oraz przywiązując do niéj uposażenie w kwocie *pięćset* rubli rocznie (licząc w to *dwieście* rubli pensyi, *dwieście* rubli na stół i *sto* rubli na mieszkanie).

2) Упразднить одну должность помощника секретаря при управленіи начальника таможеннаго округа, оставивъ занимающее сію должность лицо, если оно не получитъ другаго назначенія, за штатомъ, на общемъ основаніи.

II. Сумму, назначенную на производство наградъ и пособій чинамъ таможенныхъ мѣстъ, усилить на *сто тридцать* рублей въ годъ.

III. Исчисленный по статьямъ I и II новый расходъ, въ количествѣ *шестисотъ тридцати* рублей ежегодно, отнести на счетъ государственнаго казначейства и вносить, начиная съ 1-го Января 1884 г., въ подлежащія подраздѣленія расходной смѣты Министерства Финансовъ; въ текущемъ же 1883 году отпустить сверхсмѣтнымъ кредитомъ такую часть этой суммы, какая будетъ причитаться на содержаніе учреждаемой должности, со дня ея замѣщенія.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П., 1883 г., 27 Іюля, N. 73 стр. 1357).

12.

Высочайше утвержденное положеніе Комитета Министровъ.

О дополненіи ст. 32 Высочайше утвержденнаго 14-го Августа 1881 года Положенія о мѣрахъ къ охраненію государственнаго порядка и общественнаго спокойствія.

Комитетъ Министровъ, разсмотрѣвъ внесенное Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ представленіе о дополненіи ст. 32 Высочайше утвержденнаго 14-го Августа 1881 г. Положенія о мѣрахъ къ охраненію государственнаго порядка и общественнаго спокойствія, полагалъ: означенную статью изложить слѣдующимъ образомъ:

2) Znieść jednę posadę pomocnika sekretarza przy zarządzie naczelnika okręgu celnego, uważając tego, kto tę posadę zajmował, jeżeli nie będzie mianowany gdzieindziéj, za spadłego z etatu na ogólnéj zasadzie.

II. Sumę, wyznaczoną na wydawanie nagród i zapomóg dla urzędników władz celnych, powiększyć o *sto trzydzieści* rubli rocznie.

III. Obliczony podług pensyj I i II nowy rozchód, w ilości *sześćset trzydzieści* rubli rocznie, zaliczyć na rachunek Skarbu Państwa i wnosić, poczynając od 1-go Stycznia 1884 r., pod odpowiednie rubryki budżetu rozchodów Ministeryum Finansów; zaś w bieżącym 1883 roku wydać w formie kredytu ponad-budżetowego taką część téj sumy, jaka będzie przypadała na uposażenie wzmiankowanéj posady od dnia jéj obsadzenia.

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

12.

Najwyżéj zatwierdzone postanowienie Komitetu Ministrów.

O uzupełnieniu art. 32-go Najwyżéj zatwierdzonego d. 14-go Sierpnia 1881 r. Postanowienia o środkach zabezpieczenia porządku i spokoju publicznego.

Komitet Ministrów, rozpoznawszy wniesione przez Ministeryum Spraw Wewnętrznych przedstawienie co do uzupełnienia art. 32-go Najwyżéj zatwierdzonego d. 14-go Sierpnia 1881 r. Postanowienia o środkach zabezpieczenia porządku i spokoju publicznego, za właściwe uznawał: wzmiankowany artykuł zredagować w sposób następujący:

„Высылка административнымъ порядкомъ частнаго лица, признаваемаго вреднымъ для государственнаго порядка или общественнаго спокойствія, въ какую либо опредѣленную мѣстность европейской или азіятской Россіи, съ обязательствомъ безотлучнаго пребыванія въ теченіи назначеннаго срока, можетъ имѣть мѣсто не иначе, какъ при соблюденіи нижеслѣдующихъ правилъ."

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ 1-й день Іюля 1883 г., положеніе Комитета Высочайше утвердить соизволилъ.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 27 Іюля N. 73 стр. 1358).

13.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О воспрещеніи производить рабочимъ людямъ наемную плату купонами отъ процентныхъ бумагъ.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о воспрещеніи производить рабочимъ людямъ наемную плату купонами отъ процентныхъ бумагъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:
Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

10-го Іюня 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департа-

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Государственной Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ

„Wysyłka w drodze administracyjnéj osoby prywatnéj, uznanéj za szkodliwą dla porządku państwowego lub spokoju publicznego, do jakiejkolwiekbądź określonéj miejscowości Rosyi europejskiéj lub azyatyckiéj, z obowiązkiem stałego przebywania wciągu oznaczonego terminu, może mieć miejsce jedynie przy zachowaniu następujących przepisów.“

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w dniu 1-m Lipca 1883 r., postanowienie Komitetu Najwyżéj zatwierdzić raczył.

13.

NAJWYŻÉJ ZATWIERDZONE ZDANIE RADY PAŃSTWA.

O zakazie wypłacania robotnikom wynagrodzenia kuponami od papierów procentowych.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o zakazie wypłacania robotnikom wynagrodzenia kuponami od papierów procentowych, Najwyżéj rozkazać raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ*.

10-go Czerwca 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Praw

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii Państwowéj i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra

ментовъ Законовъ и Государственной Экономіи 30 Апрѣля и Общаго Собранія 14 Мая 1883 г.

представленіе Министра Финансовъ о дополненіи статьи 1359 уложенія о наказаніяхъ, *мнѣніемъ положилъ*:

Раздѣлъ восьмой уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (свод. зак. т. XV ч. I, изд. 1866 г.) дополнить слѣдующимъ постановленіемъ:

„За выдачу рабочимъ людямъ наемной платы не наличными деньгами, но отдѣленными отъ процентныхъ бумагъ купонами, какъ не подлежащими еще оплатѣ, такъ равно и такими, срокъ платежа по которымъ уже наступилъ, виновные въ томъ наниматели или уполномоченныя ими лица подвергаются денежному взысканію отъ пятидесяти до трехсотъ рублей.“

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 30 Августа N. 75 стр. 1437).

14.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О льготѣ по исполненію воинской повинности одиночкамъ, вступившимъ въ бракъ при жизни состоявшихъ на ихъ попеченіи родственниковъ, и имѣющимъ дѣтей.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о льготѣ по исполненію воинской повинности одиночкамъ, вступившимъ въ бракъ при жизни состоявшихъ на ихъ попеченіи родственниковъ, и имѣющимъ дѣтей, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ*.

10-го Іюня 1883 г.

i Ekonomii Państwowej z d. 30 Kwietnia i Ogólnego Zebrania z d. 14 Maja 1883 r.

Finansów, o uzupełnieniu artykułu 1359 Kodeksu karnego, *uchwaliła zdanie*:

Rozdział ósmy Kodeksu kar głównych i poprawczych (sw. zak. t. XV cz. I, wyd. z r. 1866) uzupełnić następującém postanowieniem:

„Za płacenie robotnikom wynagrodzenia za najem nie gotowizną, lecz odciętemi od papierów procentowych kuponami tak niepłatnemi, jak i płatnemi, winni tego wykroczenia najmujący lub ich pełnomocnicy ulegną karze pieniężnéj od pięćdziesięciu do trzechset rubli.“

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

14.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O uldze w pełnieniu powinności wojskowéj dla jedynaków, którzy zawarli związki małżeńskie przy życiu pozostających na ich opiece krewnych i którzy mają dzieci.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o uldze w pełnieniu powinności wojskowéj dla jedynaków, którzy zawarli związki małżeńskie przy życiu pozostających na ich opiece krewnych i którzy mają dzieci, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ*.

10-go Czerwca 1883 r.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Департамента Законовъ 30-го Апрѣля и Общаго Собранія 14-го Мая 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о предоставленіи женатымъ и имѣющимъ дѣтей одиночкамъ правъ на льготу по исполненію воинской повинности въ томъ случаѣ, если семейное ихъ положеніе измѣнилось послѣ вступленія въ бракъ, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ дополненіе части первой статьи 45 Устава о воинской повинности (свод. зак. т. IV кн. 1, изд. 1876 г.), постановить:

„Лица, пользующіяся правомъ на льготу по силѣ первой части сей статьи, сохраняютъ это право и по смерти означенныхъ въ пунктахъ *а—д* оной родственниковъ, находившихся на ихъ попеченіи, если, вступивъ въ бракъ при жизни послѣднихъ, имѣютъ дѣтей, для которыхъ личный трудъ отца служитъ средствомъ къ существованію.“

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 30 Августа, № 75 стр. 1438).

15.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О лотереяхъ, разыгрываемыхъ въ пользу благотворительныхъ учрежденій.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о лоте-

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Departamentu Praw z d. 30 Kwietnia i Ogólnego Zebrania z d. 14-go Maja 1883 r.

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, o nadaniu żonatym i dzietnym jedynakom praw do ulgi w pełnieniu powinności wojskowéj w tym razie, jeżeli rodzinne ich położenie zmieniło się po zawarciu małżeństwa, *uchwaliła zdanie*:

W uzupełnieniu części pierwszéj artykułu 45 Ustawy o powinności wojskowéj (sw. zak. t. IV ks. I, wyd. z r. 1876), postanowić:

„Osoby, korzystające z prawa do ulgi na mocy pierwszéj części niniejszego artykułu zachowują to prawo i po śmierci wzmiankowanych w ustępach *a*—*d* téj części krewnych, którzy pozostawali pod ich opieką, jeżeli po wstąpieniu w związki małżeńskie przy życiu ostatnich, mają dzieci, dla których osobista praca ojca służy jako środek do życia.“

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

15.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O loteryach, rozegrywanych na korzyść instytucyj dobroczynnych.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o loteryach, rozegrywanych na korzyść insty-

реяхъ, разыгрываемыхъ въ пользу благотворительныхъ учрежденій, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ.*

10-го Іюня 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Соединенныхъ Департаментовъ Государственной Экономіи и Законовъ 2-го Апрѣля и Общаго Собранія 14 Мая 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Государственной Экономіи и Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленія Министра Внутреннихъ Дѣлъ и Главноуправляющаго Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА Канцеляріею по учрежденіямъ Императрицы Маріи о продленіи срока существованія лотерей въ пользу благотворительныхъ учрежденій, поименованныхъ въ статьѣ 290 устава о предупрежденіи и пресѣченіи преступленій, и о предоставленіи сего права нѣкоторымъ другимъ учрежденіямъ того же рода, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ измѣненіе и дополненіе статей 290 и 291 устава о предупрежденіи и пресѣченіи преступленій (свод. зак. т. XIV, изд. 1876 г.), постановить:

1) Право разыгрывать лотереи на сумму свыше тысячи пятисотъ рублей принадлежитъ, до 13-го Мая 1889 г., слѣдующимъ учрежденіямъ: 1) дѣтскому пріюту имени Принца Петра Георгіевича Ольденбургскаго; 2) дѣтскимъ пріютамъ въ гор. С.-Петербургѣ; 3) дѣтскимъ пріютамъ въ гор. Москвѣ; 4) Покровской общинѣ сестеръ милосердія; 5) С.-Петербургскому женскому патріотическому обществу; 6) Харьковскому благотворительному обществу; 7) Русскому благотворительному обществу въ губерніяхъ Царства Польскаго (съ тремя отдѣленіями въ Варшавѣ, Кельцѣ и Петроковѣ); 8) Николаевскому пріюту для солдатскихъ дѣтей въ городѣ Варшавѣ.—Независимо отъ сего, 9) дамскому попечительному о тюрьмахъ комитету въ С.-Петербургѣ предоставляется разыгрывать лотереи, въ теченіи трехъ лѣтъ со дня изданія настоящаго узаконенія.

tucyj dobroczynnych, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ*.

10-go Czerwca 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Połączonych Departamentów Ekonomii Państwowéj i Praw z dnia 2-go Kwietnia i Ogólnego Zebrania z d. 14-go Maja 1883 r.

Rada Państwa, w Połączonych Departamentach Ekonomii Państwowéj i Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych i Główno-Zarządzającego Własną JEGO CESARSKIÉJ MOŚCI Kancelaryą do instytucyj Cesarzowéj Maryi o przedłużeniu terminu istnienia loteryj na korzyść instytucyj dobroczynnych, wzmiankowanych w artykule 200 Ustawy o zapobieganiu przestępstwom i ich przecięciu, oraz o nadaniu tego prawa niektórym innym tego rodzaju instytucyom, *uchwaliła zdanie*:

Zmieniając i uzupełniając artykuły 290 i 291 Ustawy o zapobieganiu przestępstwom i ich przecięciu (sw. zak. t. XIV, wyd. z r. 1876), postanowić:

1) Prawo rozegrywania loteryi na sumę większą od tysiąca pięciuset rubli służy, do d. 13-go Maja 1889 r., następującym instytucyom: 1) przytułkowi dla dzieci Księcia Piotra syna Grzegorza Oldenburskiego; 2) przytułkom dla dzieci w m. S.-Petersburgu; 3) przytułkom dla dzieci w m. Moskwie; 4) Kongregacyi Pokrowskiéj sióstr Miłosierdzia; 5) S.-Petersburskiemu żeńskiemu towarzystwu Patryotycznemu; 6) Towarzystwu dobroczynności Charkowskiemu; 7) Rosyjskiemu towarzystwu dobroczynności w guberniach Królestwa Polskiego (z trzema oddziałami w Warszawie, Kielcach i Piotrkowie); 8) przytułkowi Mikołajewskiemu dla dzieci żołnierskich w mieście Warszawie.—Niezależnie od tego, 9) komitetowi damskiemu Opieki nad więzieniami w S.-Petersburgu nadaje się prawo rozegrywania loteryj wciągu trzech lat od dnia wydania niniejszego prawa.

2) Лотереи въ пользу означенныхъ въ предшедшей статьѣ учрежденій допускаются не болѣе одного раза въ годъ. Сумма сихъ лотерей не должна превышать для учрежденій, поименованныхъ въ пунктахъ 1—8 статьи 1: въ теченіи первыхъ двухъ лѣтъ—размѣровъ, въ которыхъ онѣ были разрѣшаемы каждому учрежденію до 23-го Мая 1870 г., и во всякомъ случаѣ—пятидесяти тысячъ рублей, а въ послѣдующіе четыре года—тѣхъ же размѣровъ, но съ ежегоднымъ уменьшеніемъ ихъ на одну четвертую часть противъ непосредственно предшествующаго года.

3) Лотереи, разыгрываемыя дамскимъ попечительнымъ о тюрьмахъ комитетомъ въ С.-Петербургѣ, не должны превышать: въ первый годъ—пятидесяти тысячъ, во второй—тридцати пяти тысячъ, а въ третій—двадцати тысячъ рублей.

4) По прошествіи означенныхъ въ статьѣ 1 сроковъ, принадлежащее исчисленнымъ въ ней учрежденіямъ право разыгрывать лотереи на сумму свыше тысячи пятисотъ рублей признается окончательно отмѣненнымъ.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналахъ Предсѣдателями и Членами.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 30 Іюля, N. 75, стр. 1439).

16.

Высочайше утвержденное положеніе Комитета Министровъ.

О заштатномъ содержаніи и пенсіи чиновъ управленія исправительными арестантскими ротами гражданскаго вѣдомства.

По возбужденному, по нѣкоторымъ губерніямъ, вопросу о заштатномъ содержаніи и пенсіи чиновъ управленія исправительными арестантски ротами гражданскаго вѣдомства, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, по соглашенію съ Министромъ Финансовъ, входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Министровъ, полагая:

1) Размѣры заштатнаго содержанія чинамъ управленія исправительныхъ арестантскихъ ротъ гражданскаго вѣдомства, пре-

2) Loterye na korzyść wzmiankowanych w poprzedzającym artykyle instytucyj mogą się odbywać jedynie raz na rok. Suma tych loteryj nie powinna przenosić dla instytucyj, wzmiankowanych w ustępach 1—8 artykułu 1: wciągu pierwszych dwóch lat — wysokości, w jakich były dozwolone każdéj instytucyi przed 23-m Maja 1870 r., a w każdym razie—pięćdziesięciu tysięcy rubli; a w następnych czterech latach—tych samych wysokości, ale z coroczném ich zmniejszeniem o jednę czwartą część w porównaniu z rokiem poprzednim.

3) Loterye, rozegrywane przez damski komitet opieki nad więzieniami w S.-Petersburgu, nie powinny przenosić: w pierwszym roku— pięćdziesięciu tysięcy, w drugim—trzydziestu pięciu tysięcy, a w trzecim—dwudziestu tysięcy rubli.

4) Po upływie wzmiankowanych w artykule 1 terminów, służące wyszczególnionym w nim instytucyom prawo rozegrywania loteryj na sumę większą od tysiąca pięciuset rubli uznaje się za ostatecznie uchylone.

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

16.

Najwyżéj zatwierdzone postanowienie Komitetu Ministrów.

O nadetatowém utrzymaniu i emeryturze urzędników zarządu rot aresztanckich poprawczych wydziału cywilnego.

Co do poruszonéj w niektórych guberniach kwestyi o nadetatowém utrzymaniu i emeryturze urzędników zarządu rot aresztanckich poprawczych wydziału cywilnego, Minister Spraw Wewnętrznych, po porozumieniu się z Ministrem Finansów, wnosił przedstawienie do Komitetu Ministrów, za właściwe uznając:

1) Wysokość nadetatowego uposażenia dla urzędników zarządu rot aresztanckich poprawczych wydziału cywilnego, przemienionych

образованныхъ въ исправительныя арестантскія отдѣленія, согласно Высочайше утвержденнаго мнѣнія Государственнаго Совѣта 26-го Января 1882 г., опредѣлить на точномъ основаніи окладовъ содержанія, присвоенныхъ по штатамъ бывшихъ исправительныхъ ротъ тѣмъ должностямъ, которыя занимали оставленныя за штатомъ лица, безъ различія того, въ какомъ именно—военномъ или гражданскомъ чинѣ означенныя лица не состояли, и

2) равнымъ образомъ опредѣлить размѣръ пенсій тѣмъ изъ чиновъ управленія, вновь преобразованныхъ исправительныхъ ротъ, кои выслужили установленные сроки и отъ службы уволены—изъ окладовъ, положенныхъ для военныхъ чиновъ армейскихъ войскъ и сообразно тому чину, въ которомъ надлежало состоять лицу, занимавшему эту должность.

Комитетъ полагалъ представленіе это утвердить.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ 21-й день Мая 1883 года, на положеніе Комитета Министровъ Высочайше соизволилъ.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 2 Августа, N. 76 стр. 1483).

17.

Высочайше утвержденное положеніе Комитета Министровъ.

О разрѣшеніи отсрочки платежа таможенныхъ пошлинъ съ отпускныхъ товаровъ подъ залоги.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по положенію Комитета Министровъ, 18-го Іюня 1883 года, Высочайше повелѣть соизволилъ: въ дополненіе примѣчанія 1-го къ ст. 858 Уст. там. (по прод. 1876 года), постановить, что при очисткѣ отпускною пошлиною русскихъ товаровъ, отправляемыхъ за границу, разрѣшается представлять въ обезпеченіе половины пошлины залоги на тѣхъ же основаніяхъ и съ соблюденіемъ тѣхъ же правилъ, какъ сіе разрѣшено въ отношеніи товаровъ привозныхъ.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 2 Августа, N. 76 стр. 1484).

---

w poprawcze oddziały aresztanckie, zgodnie z Najwyżéj zatwierdzoném d. 26-go Stycznia 1882 r. Zdaniem Rady Państwa, określić przy ścisłém stosowaniu płac przywiązanych podług etatów byłych rot poprawczych do tych posad„ które zajmowali spadli z etatu, bez różnicy—czy mieli urząd wojskowy czy cywilny; i

2) podobnież określić wysokość emerytur tym z urzędników zarządu nowo-zreformowanych rot poprawczych, którzy wysłużyl ustanowione termina i od służby zostali uwolnieni—z płac postanowionych dla urzędników wojsk armii i odpowiednio do téj rangi, w któréj należało pozostawać osobie, zajmującéj ten urząd.

Komitet uznawał za właściwe przedstawienie to zatwierdzić.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w dniu 21-m Maja 1883 r., na postanowienie Komitetu Ministrów Najwyżéj zezwolił.

17.

NAJWYŻÉJ ZATWIERDZONE POSTANOWIENIE KOMITETU MINISTRÓW.

O zezwoleniu na odroczenie opłaty ceł od towarów wywożonych, za złożeniem kaucyj.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, podług postanowienia Komitetu Ministrów, w dniu 18-m Czerwca 1883 r., Najwyżéj rozkazać raczył: w uzupełnieniu uwagi 1 do art. 858 Ust. cel. (podług dal. c. zr. 1876), postanowić, że przy opłacie cła wywożonego od towarów rosyjskich, wyprawianych za granicę, dozwala się składać na zabezpieczenie połowy cła kaucye na tych samych zasadach i z zachowaniem tych samych przepisów, jak to dozwolono odnośnie do towarów przywożonych.

18.

Именной Высочайшій Указъ.

Объ упраздненіи временной Коронаціонной Коммисіи.

УКАЗЪ ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Учрежденную Указомъ НАШИМЪ 24-го Января сего 1883 года временную Коронаціонную Коммисію, за окончаніемъ возложеннаго на нее дѣла, повелѣваемъ упразднить.

Правительствующій Сенатъ не оставитъ сдѣлать о семъ надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ.“

Петергофъ,
12-го Августа 1883 года.

(С. У. и Р. П 1883 г. 19 Августа, N. 81 стр. 1592).

19.

Высочайшее повелѣніе, объявленное Министромъ Юстиціи.

О Конвенціи, заключенной между Россіею и Нидерландами, по предмету допущенія Русскихъ Консуловъ въ порты Нидерландскихъ колоній.

Министръ Иностранныхъ Дѣлъ увѣдомилъ Министра Юстиціи, что ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ удостоилъ въ Гатчинѣ, въ 21-й день Апрѣля 1883 г., Высочайшей ратификаціи Конвенцію, заключенную 2-го Апрѣля сего года между Россіею и Нидерландами, по предмету допущенія Русскихъ Консуловъ въ порты Нидерландскихъ колоній.

18.

Imienny Ukaz Najwyższy.

O zwinięciu tymczasowéj Komisyi Koronacyjnéj.

UKAZ DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Utworzoną Ukazem NASZYM z dnia 24-go Stycznia bieżącego 1883 roku tymczasową Komisyę Koronacyjną, wskutek ukończenia przez nią włożonego na nią obowiązku, rozkazujemy zwinąć.

Rządzący Senat nie zaniedba co do tego należytego wydać rozporządzenia.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„*ALEKSANDER*“

Peterhof,
12-go Sierpnia 1883 r.

19

Najwyższy rozkaz, objawiony przez Ministra Sprawiedliwości.

O Konwencyi, zawartéj pomiędzy Rosyą a Niderlandami w przedmiocie dopuszczenia Konsulów rosyjskich do portów kolonij Niderlandzkich.

Minister Spraw Zagranicznych uwiadomił Ministra Sprawiedliwości, że NAJJAŚNIEJSZY PAN zaszczycił w Gatczynie, w dniu 21-m Kwietnia 1883 roku, Najwyższą ratyfikacyą Konwencyę, zawartą 2-go Kwietnia tegoż roku pomiędzy Rosyą a Niderlandami w przedmiocie dopuszczenia Konsulów Rosyjskich do portów kolonij Niderlandzkich.

Эта ратификація, по установленному порядку, обмѣнена 4-го Іюня сего года на таковую Нидерландскаго Правительства и за симъ Конвенція имѣетъ войти въ дѣйствіе немедленно.

КОНВЕНЦІЯ *)

объ учрежденіи Россійскихъ Консульствъ въ портахъ Нидерландскихъ колоній,

заключенная

между Россіею и Нидерландами 2 (14) Апрѣля 1883 г.

(Обмѣнъ ратификацій состоялся въ С.-Петербургѣ 4 (16) Іюня 1883 г.)

Божіею поспѣшествующею милостію, МЫ, АЛЕКСАНДРЪ ТРЕТІЙ, ИМПЕРАТОРЪ и Самодержецъ Всероссійскій, Московскій, Кіевскій, Владимірскій, Новгородскій, Царь Казанскій, Царь Астраханскій, Царь Польскій, Царь Сибирскій, Царь Херсониса Таврическаго, Царь Грузинскій; Государь Псковскій и Великій Князь Смоленскій, Литовскій, Волынскій, Подольскій и Финляндскій; Князь Эстляндскій, Лифляндскій, Курляндскій и Семигальскій, Самогитскій, Бѣлостокскій, Корельскій, Тверскій, Югорскій, Пермскій, Вятскій, Болгарскій и иныхъ; Государь и Великій Князь Новагорода

---

*) CONVENTION

sur l'organisation de Consulats Russes dans les ports des colonies Néerlandaises,

conclue

entre la Russie et la Hollande le 2 (14) Avril de l'année 1883.

L'échange des ratifications a eu lieu à S.-Pétersbourg le 4 (16) Juin 1883.

Par la Grâce de Dieu, NOUS, ALEXANDRE TROIS, EMPEREUR et Autocrate de toutes les Russies, de Moscou, Kiew, Wladi-

Ratyfikacya ta w ustanowiony sposób wymienioną została d. 4-go Czerwca tegoż roku na ratyfikacyę Rządu Niderlandzkiego i wskutek tego Konwencya ma wejść w wykonanie bezzwłocznie.

KONWENCYA *)

o utworzeniu Konsulatów rosyjskich w portach kolonij Niderlandzkich,

zawarta

pomiędzy Rosyą a Niderlandami d. 2 (14) Kwietnia 1883 r.

(Wymiana ratyfikacyj miała miejsce w S.-Petersburgu d. 4 (16) Czerwca 1883 r.).

Z Bożéj łaski, MY, ALEKSANDER TRZECI, CESARZ i Samowładca Wszechrosyjski, Moskiewski, Kijowski, Włodzimierski, Nowogrodzki, Car Kazański, Car Astrachański, Król Polski, Car Syberyjski, Car Chersonesu Tauryckiego, Car Gruziński, Pan na Pskowie, i Wielki Książe Smoleński, Litewski, Wołyński, Podolski i Finlandzki, Książe Estlandzki, Liflandzki, Kurlandzki i Semigalski, Samogicki, Bielostocki, Korelski, Twerski, Jugorski, Permski, Wiacki, Bulgarski i innych ziem; Monarcha i Wielki Książe Nowogrodu, Nizowskich ziem, Czernihowski, Razański, Połocki, Rostowski, Jarosławski, Bie-

---

mir, Novogorod, Tsar de Casan, Tsar d'Astrakhan, Tsar de Pologne, Tsar de Sibérie, Tsar de la Chersonèse Taurique, Tsar de la Géorgie, Seigneur de Plescow et Grand Duc de Smolensk, de Lithuanie, Volhynie, Podolie et de Finlande; Duc d'Estonie, de Livonie, de Courlande et Sémigalle, de Samogitie, Bialostock, Carélie, Twer, Jugorie, Perm, Viatka, Bolgarie et d'autres; Seigneur et Grand Duc de Novgorod-inférieur, de Czernigow, Riasan, Polotzk, Rostow, Jaroslaw, Béloosersk, Oudor, Obdor, Condie, Witebsk, Mstislaw, Dominateur de toute la contrée du Nord; Seigneur d'Ibérie, de la Cartalinie, de la Cabardie et de la province d'Arménie; Prince Héréditaire et Souverain des Princes de Circassie et d'autres Princes montagnards; Seigneur

Низовскія земли, Черниговскій, Рязанскій, Полотскій, Ростовскій, Ярославскій, Бѣлозерскій, Удорскій, Обдорскій, Кондійскій, Витебскій, Мстиславскій, и всея Сѣверныя страны Повелитель; и Государь Иверскія Карталинскія и Кабардинскія земли и Области Арменскія; Черкасскихъ и Горскихъ Князей и иныхъ наслѣдный Государь и Обладатель; Государь Туркестанскій; Наслѣдникъ Норвежскій, Герцогъ Шлезвигъ-Гольстинскій, Стормарнскій, Дитмарсенскій и Ольденбургскій, и прочая, и прочая, и прочая.

Объявляемъ чрезъ сіе, что вслѣдствіе взаимнаго соглашенія между НАМИ и Его Величествомъ Королемъ Нидерландскимъ, Полномочные НАШИ заключили и подписали въ С.-Петербургѣ 2 (14) Апрѣля 1883 г. Консульскую Конвенцію, которая отъ слова до слова гласитъ такo:

ЕГО ВЕЛИЧЕСТВО ИМПЕРАТОРЪ Всероссійскій и Его Величество Король Нидерландскій, будучи одушевлены одинаковымъ желаніемъ скрѣпить дружбу, столь счастливо Ихъ связывающую, и обезпечить развитіе торговыхъ и мореходныхъ сношеній, установившихся между обоюдными Ихъ Государствами, а также возможно полное имъ покровительство, и въ виду изъявленнаго Его Величествомъ Королемъ Нидерландскимъ, для достиженія этой обоюдно полезной цѣли, согласія на учрежденіе Россійскихъ Консульствъ въ главныхъ портахъ Нидерландскихъ Колоній, условились между собою заключить на сей предметъ особую конвенцію и въ слѣдствіе сего назначили своими уполномоченными:

ЕГО ВЕЛИЧЕСТВО ИМПЕРАТОРЪ Всероссійскій:

Николая Гирса, СВОЕГО Статсъ-Секретаря, Сенатора и Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника, Министра Иностранныхъ Дѣлъ;

---

de Turkestan; Successeur de Norvége, Duc de Schleswig-Holstein, de Stormarn, de Dithmarsen et d'Oldenbourg, etc. etc. etc.

Savoir faisons par les présentes qu'à la suite d'un commun accord entre Nous et Sa Majesté le Roi des Pays-Bas Nos Plénipotentiaires respectifs ont conclu et signé à St.-Pétersbourg le 2 (14) Avril de l'année 1883 une Convention Consulaire dont la teneur mot pour mot est comme suit:

SA MAJESTÉ L'EMPEREUR de toutes les Russies et Sa Majesté le Roi des Pays-Bas étant animés d'un égal désir de resserer les liens d'amitié qui Les unissent si heureusement et d'assurer aux

łozierski, Udorski, Obdorski, Kondyjski, Witebski, Mścisławski i całego północnego kraju rozkazodawca, i Monarcha Iwerskiéj, Kataryńskiéj i Kabardyńskiéj ziem i obwodów Armeńskich; Czerkaskich i Górskich książąt i innych dziedziczny Monarcha i Władca; Monarcha Turkiestański: Następca Norwegski, Hercog Szlezwig-Holsztyński, Stormarnski, Ditmarseński, Oldenburgski etc. etc. etc.

Niniejszém oznajmiamy, iż wskutek wzajemnego porozumienia pomiędzy NAMI a Najjaśniejszym Królem Niderlandów, NASI wzajemni pełnomocnicy zawarli i podpisali w S.-Petersburgu d. 2 (14) Kwietnia 1883 r. Konwencyę Konsularną, która słowo w słowo brzmi jak następuje:

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Wszechrosyjski i Najjaśniejszy Król Niderlandów, ożywieni jednaką chęcią umocnienia węzłów przyjaźni, tak szczęśliwie ich łączących, i zabezpieczenia rozwoju stosunków handlowych i żeglugi morskiéj, jakie się pomiędzy wzajemnemi ich Państwami nawiązały, tudzież o ile możności jaknajwiększéj opieki i wobec zgodzenia się Najjaśniejszego Króla Niderlandów, w celu osiągnięcia tego wzajemnie pożytecznego celu, na utworzenie Konsulatów Rosyjskich w głównych portach kolonij Niderlandzkich, umówili się pomiędzy sobą zawrzeć w tym przedmiocie specyalną Konwencyę i wskutek tego mianowali swojemi pełnomocnikami:

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Wszechrosyjski:

Mikołaja Giersa, Swojego Sekretarza Stanu, Senatora i Rzeczywistego Tajnego Radcę, Ministra Spraw Zagranicznych;

---

relations de commerce et de navigation établies entre Leurs Etats respectifs tout le développement ainsi que la plus ample protection possible et Sa Majesté le Roi des Pays-Bas ayant, pour atteindre ce but d'un intérêt commun, consenti à admettre des Consulats Russes dans les principaux ports des Colonies Néerlandaises, sont convenus de négocier à cet effet une Convention spéciale et ont, en conséquence nommé pour Leurs plénipotentiaires savoir:

SA MAJESTÉ L'EMPEREUR de toutes les Russies:

Nicolas de Giers, Son Secrétaire d'Etat, Sénateur et Conseiller Privé Actuel, Ministre des Affaires Etrangères;

а Его Величество Король Нидерландскій:

Адріана Мазеля, Своего Чрезвычайнаго Посланника и Полномочнаго Министра при Дворѣ ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА ИМПЕРАТОРА Всероссійскаго; каковые уполномоченные, по взаимномъ сообщеніи своихъ полномочій, найденныхъ въ доброй и надлежащей формѣ договорились о нижеслѣдующемъ:

Статья I.

Россійскіе Генеральные Консулы, Консулы, Вице-Консулы и Консульскіе Агенты будутъ признаваемы въ своемъ званіи наравнѣ съ Консулами наиболѣе благопріятствуемыхъ націй въ внѣевропейскихъ портахъ Нидерландскихъ владѣній или колоній, въ другихъ частяхъ свѣта находящихся, въ коихъ пребываютъ или будутъ пребывать того же рода агенты другихъ иностранныхъ Государствъ.

Статья 2.

Настоящая Конвенція войдетъ въ силу со дня обмѣна ратификацій, каковой имѣетъ послѣдовать въ возможно непродолжительномъ времени.

Конвенція останется въ силѣ до истеченія двѣнадцатимѣсячнаго срока со дня заявленія одною изъ Высокихъ договаривающихся Сторонъ о намѣреніи прекратить его дѣйствіе.

Въ удостовѣреніе чего уполномоченные подписали настоящую Конвенцію и приложили къ оной печати своихъ гербовъ.

Учинено въ двухъ экземплярахъ въ С.-Петербургѣ 2 (14) Апрѣля тысяча восемьсотъ восемьдесятъ третьяго года.

(подп.) *Гирсъ.* (М. П.)

(подп.) *А. Мазель.* (М. П.).

---

et Sa Majesté le Roi des Pays-Bas:

le Sieur Adrien Mazel, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire prés SA MAJESTÉ L'EMPEREUR de toutes les Russies; lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus ainsi que suit:

Article I.

Les Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents Consu-

a Najjaśniejszy Król Niderlandów:

Pana Adryana Mazel'a, Swojego Nadzwyczajnego Posła i Upełnomocnionego Ministra przy NAJJAŚNIEJSZYM CESARZU Wszechrosyjskim; którzy, po wzajemném zakomunikowaniu sobie swoich pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobréj i należytéj formie, umówili się jak następuje:

Artykuł 1.

Rosyjscy Generalni Konsulowie, Konsulowie, Wice-Konsulowie i Agenci konsularni będą uznawani w ich godności narówni z Konsulami narodu najbardziéj uprzywilejowanego w zaeuropejskich portach posiadłości lub kolonij Niderlandzkich, w innych częściach świata znajdujących się, gdzie przebywają lub będą przebywali tego samego rodzaju agenci innych Państw zagranicznych.

Artykuł 2.

Konwencya niniejsza stanie się prawomocną z chwilą wymiany ratyfikacyj, która ma się odbyć w czasie o ile można jaknajprędszym.

Konwencya zachowa moc obowiązującą do upływu dwunastomiesięcznego terminu od dnia, w którym jedna z Wysokich stron umowę zawierających oświadczy, iż nadal utrzymać jéj nie chce.

Na dowód czego, pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencyą i przyłożyli na niéj pieczęcie swoje herbowe.

Sporządzona w dwóch egzemplarzach w S.-Petersburgu d. 2 (14) Kwietnia tysiąc ośmset ośmdziesiątego trzeciego roku.

(podp.) *Giers.* (podp.) *A. Mazel.*

(M. P.) (M. P.)

---

laires de Russie seront admis sur le pied de la nation la plus favorisée dans les ports des possessions d'outre—mer ou colonies Néerlandaises où résident ou résideront des agents de la même categorie de toute autre nation étrangère.

Article 2.

La présente Convention entrera en vigueur à partir de l'échange des ratifications lequel aura lieu aussiitôt que faire se pourra.

Того ради, по довольномъ разсмотрѣніи сей Конвенціи, МЫ приняли оную за благо, подтвердили и ратификовали, яко-же симъ за благо пріемлемъ, подтверждаемъ и ратификуемъ во всемъ ея содержаніи, обѣщая ИМПЕРАТОРСКИМЪ НАШИМЪ Словомъ за НАСЪ, Наслѣдниковъ и Преемниковъ НАШИХЪ, что все въ помянутой Конвенціи постановленное соблюдаемо и исполняемо будетъ ненарушимо.

Во удостовѣреніе чего МЫ сію НАШУ ИМПЕРАТОРСКУЮ Ратификацію Собственноручно подписавъ, повелѣли утвердить Государственною НАШЕЮ печатью.

Дана въ Гатчинѣ, Апрѣля двадцать перваго дня, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ восемьдесятъ третье, Царствованія же НАШЕГО въ третье.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано тако:

„*АЛЕКСАНДРЪ.*“

(Контрасигнировалъ): Министръ Иностранныхъ Дѣлъ,
Статсъ-Секретарь *Гирсъ.*

(С. У. и Р. Р. 1883 г. 19 Августа, N 81 стр. 1606).

Elle restera en vigueur jusqu'à l'expiration de douze mois, après que l'une des deux Hautes Parties contractantes aura déclaré Son intention d'en faire cesser les effets.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signés la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs armés.

Fait en double à St. Pétersbourg le 2 (14) Avril de l'année mil huit cent quatre vingt trois.

(signé) *Giers.* (signé) *A. Mazel.*
(L. S.) (L. S.)

A ces causes, après avoir suffisamment examiné cette Convention, NOUS l'avons agréée, confirmée et ratifiée, comme par les présentes NOUS les agréons, confirmons et ratifions dans toute sa teneur, en promettant sur NOTRE parole IMPERIALE pour NOUS, NOS

Z tych przyczyn, po dostatecznem rozpoznaniu niniejszéj Konwencyi, uznaliśmy ją za dobrą, zatwierdziliśmy i ratyfikowaliśmy; jakoż niniejszém za dobrą uznajemy, zatwierdzamy i ratyfikujemy w całéj jéj osnowie, przyrzekając NASZÉM CESARSKIÉM Słowem, za NAS, Następców i Spadkobierców NASZYCH, że wszystko, co w téj Konwencyi postanowiono, będzie niezachwianie zachowywane i wykonywane.

Na dowód czego niniejszą NASZĄ CESARSKĄ ratyfikacyę, Własnoręcznie podpisawszy, rozkazaliśmy stwierdzić pieczęcią NASZEGO Państwa.

Dana w Gatczynie, d. dwudziestego pierwszego Kwietnia, roku od Narodzenia Chrystusa Pana tysiącznego ośmsetnego ośmdziesiątego trzeciego, a panowania NASZEGO trzeciego.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano tak:

„*ALEKSANDER*“.

(Kontrasygnował): Minister Spraw Zagranicznych,
Sekretarz Stanu *Giers*.

Héritiers et Successeurs, que tout ce qui a été stipulé dans cette Convention sera observé et exécuté inviolablement.

En foi de quoi, NOUS avons signé de NOTRE propre main la présente Ratification IMPERIALE et y avons fait apposer le sceau de NOTRE Empire.

Fait à Gatchina le vingt et un Avril de l'an de Grâce mil huit cent quatre-vingt trois, et de NOTRE Règne la troisième année.

L'original est signé de la propre main de Sa MAJESTÉ L'EMPEREUR ainsi:

„*ALEXANDRE*“

(Contresigné): Le Ministre des Affaires Etrangères,
Secrétaire d'Etat *Giers*.

20.

Высочайше утвержденное положеніе Комитета Министровъ.

О приготовленіи и продажѣ ягодныхъ и фруктовыхъ морсовъ, содержащихъ не болѣе 16° спирта.

Высочайше утвержденнымъ, 22-го Іюля 1883 года, положеніемъ Комитета Министровъ о приготовленіи и продажѣ ягодныхъ и фруктовыхъ морсовъ, содержащихъ не болѣе 16° спирта, постановлено: впредь до пересмотра въ законодательномъ порядкѣ дѣйствующихъ правилъ о водочномъ производствѣ (прилож. къ ст. 271 Уст. о пит. сб., по прод. 1879 г.), въ дополненіе п. 25 сихъ правилъ постановить:

1) Заведенія, приготовляющія на продажу ягодные и фруктовые морсы, содержающіе не болѣе 16° спирта, открываются съ вѣдома окружнаго акцизнаго управленія.

2) Означенныя заведенія обязаны пріобрѣтать спиртъ или вино съ полученіемъ провозныхъ свидѣтельствъ, согласно указанію ст. 279 Уст. о пит. сборѣ.

3) Морсы, содержащіе не болѣе 16° спирта, могутъ быть продаваемы исключительно въ деревянной посудѣ, бочками и бочонками не менѣе трехъ ведеръ.

4) Заведенія, какъ приготовляющія, такъ и продающія ягодные и фруктовые морсы, содержанціе спиртъ, подлежатъ акцизному надзору наравнѣ съ заведеніями, выдѣлывающими и продающими акцизные напитки (ст. 29 и 30 Уст. о пит. сб.).

5) За открытіе заведенія для приготовленія морсовъ, содержащихъ спиртъ, безъ вѣдома акцизнаго управленія и за пріобрѣтеніе спирта или вина безъ провознаго свидѣтельства, а равно за несохраненіе сихъ свидѣтельствъ, содержатели заведеній подлежатъ той же отвѣтственности, которая установлена за соотвѣтствующія нарушенія для заводчиковъ, выдѣлывающихъ напитки и издѣлія изъ вина и спирта;

и 6) За продажу морсовъ, содержащихъ не болѣе 16° спирта, не въ деревянной посудѣ или посудѣ менѣе указаннаво выше въ п.

20.

Najwyżéj zatwierdzone postanowienie Komitetu Ministrów.

O wyrobie i sprzedaży z jagód i owoców—soków, zawierających w sobie nie więcéj jak 16° spirytusu.

Najwyżéj zatwierdzoném d. 22-go Lipca 1883 r. postanowieniem Komitetu Ministrów o wyrobie i sprzedaży z jagód i owoców—soków, zawierających w sobie nie więcéj jak 16° spirytusu, postanowiono: aż do rewizyi w drodze prawodawczéj obowiązujących przepisów o fabrykacyi wódek (dod. do art. 271 Ust. o akc. od nap., podług dal. c. z r. 1879), w uzupełnieniu ust. 25 tych przepisów postanowić:

1) Zakłady, wyrabiające na sprzedaż z jagód i owoców—soki, zawierające w sobie nie więcéj jak 16° spirytusu, otwierają się z wiedzą zarządu akcyznego okręgowego.

2) Wzmiankowane zakłady są obowiązane nabywać spirytus lub okowitę z otrzymaniem świadectw przewozowych, zgodnie ze wskazówką, zawartą w art. 279 Ust. o akc. od nap.

3) Soki, zawierające w sobie nie więcéj jak 16° spirytusu, mogą być sprzedawane wyłącznie w naczyniu drewnianém beczkami i beczułkami, mającemi najmniéj 3 wiadra.

4) Zakłady, tak wyrabiające jak i sprzedające soki z jagód i owoców zawierające spirytus, podlegają nadzorowi akcyznemu narówni z zakładami, wyrabiającemi i sprzedającemi napoje, od których się płaci akcyza (art. 29 i 30 Ust. o akc. od nap.).

5) Za otwarcie zakładu do wyrabiana soków, zawierających spirytus, bez wiedzy zarządu akcyznego, i za nabycie spirytusu lub okowity bez świadectwa przewozowego, jak również za niezachowanie tych świadectw, utrzymujący zakłady podlegają téj saméj odpowiedzialności, jaka jest ustanowiona za odpowiednie wykroczenia dla fabrykantów, wyrabiających napoje i wyroby z okowity i spirytusu;

i 6) Za sprzedaż soków, zawierających nie więcéj jak 16° spirytusu, nie w drewnianém naczyniu lub w naczyniu mniejszém od

3 размѣра, а также за продажу сихъ морсовъ распивочно въ заведеніяхъ, не снабженныхъ патентомъ, содержатели заведеній подлежатъ отвѣтственности какъ за безпатентную торговлю спиртными напитками, а въ заведеніяхъ, снабженныхъ патентами — какъ за торговлю водками безъ установленныхъ бандеролей.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 16 Сентября, N. 89 стр. 1677).

21.

Высочайше утвержденное положеніе Комитета Министровъ.

Относительно мѣстъ открытія складовъ листоваго табаку и свалочныхъ пунктовъ.

Министерство Финансовъ входило въ Комитетъ Министровъ съ представленіемъ относительно мѣстъ открытія складовъ листоваго табаку и свалочныхъ пунктовъ, полагая съ своей стороны предоставить Министру Финансовъ, въ видѣ временной мѣры, впредь до пересмотра постановленій о торговлѣ листовымъ табакомъ, разрѣшать открытіе оптовыхъ складовъ листоваго табаку въ мѣстечкахъ, посадахъ и селеніяхъ, въ коихъ не имѣютъ мѣстопребываніе акцизные чиновники, а равно разрѣшать открытіе свалочныхъ пунктовъ въ пригородныхъ слободахъ и въ пятиверстномъ вокругъ городовъ раіонѣ.

Комитетъ полагалъ означенное представленіе утвердить.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ 29-й день Іюля 1883 г., на положеніе Комитета Высочайше соизволилъ.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 16 Сентября N. 89 стр. 1679).

---

wskazanéj w ust. 3 wielkości, tudzież za sprzedaż tych soków do wypicia w miejscu w zakładach, nie zaopatrzonych w patent, utrzymujący zakłady ulegają odpowiedzialności—jak za bezpatentowy handel napojami spirytusowemi, a w zakładach, zaopatrzonych w patenty—jak za handel wódkami bez ustanowionych banderoli.

21.

Najwyżej zatwierdzone postanowienie Komitetu Ministrów.

Co do miejsc otwarcia składów tytoniu liściowego i punktów składowych.

Ministeryum Finansów wnosiło przedstawienie do Komitetu Ministrów co do miejsc otwarcia składów tytoniu liściowego i punktów składowych, uznając ze swojéj strony za właściwe dozwolić Ministrowi Finansów, w charakterze środka tymczasowego, aż do rewizyi postanowienia o handlu tytoniem liściowym, zezwalać na otwarcie składów hurtowych tytoniu liściowego w miasteczkach, osadach i wsiach, w których nie zamieszkują urzędnicy akcyźni, jak również zezwalać na otwarcie punktów składowych w podmiejskich osadach i w pięciowiorstowym wokoło miast okręgu.

Komitet za właściwe uznawał przedstawienie zatwierdzić.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w dniu 29-m Lipca 1883 r., na postanowienie Komitetu Najwyżéj zezwolił.

22.

Высочайше утвержденное положеніе Комитета Министровъ.

О производствѣ опытовъ добыванія сахара изъ сорго, безъ платежа акциза и патентнаго сбора.

Въ видахъ поощренія начатыхъ съ прошлаго 1882 г. въ нѣкоторыхъ губерніяхъ опытовъ разведенія сахаро-содержащаго растенія сорго и добыванія изъ него сахара, Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Министровъ, въ коемъ полагалъ: разрѣшить въ текущемъ и послѣдующемъ періодахъ сахароваренія 1882/3 и 1883/4 г.г. производство опытовъ добыванія изъ сорго сахара и патоки, безъ платежа акциза и патентнаго сбора, подъ наблюденіемъ акцизнаго надзора и съ соблюденіемъ того порядка, какой на сей предметъ установленъ будетъ Министерствомъ Финансовъ; но означенную льготу не распространять на случаи производства указанныхъ опытовъ на свеклосахарныхъ заводахъ, гдѣ добываніе сахара изъ сорго можетъ быть допущено лишь на общемъ основаніи.

Комитетъ полагалъ: представленіе Министра Финансовъ утвердить.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ 22-й день Іюля 1883 г., на положеніе Комитета Высочайше соизволилъ.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 16 Сентября, N. 89 стр. 1678).

22.

Najwyżéj zatwierdzone postanowienie Komitetu Ministrów.

O dokonywaniu prób wydobywania cukru z sorgo bez opłaty akcyzy i patentu.

W celu zachęcenia do rozpoczętych od przeszłego 1882 roku w niektórych guberniach prób plantacyi zawierającéj cukier rośliny sorgo i wydobywania z niéj cukru, Minister Finansów wnosił przedstawienie do Komitetu Ministrów, w którém za właściwe uznawał: zezwolić w bieżącéj i następnéj kampanii cukrowarnianéj 1882/3 i 1883/4 latach na dokonywanie prób wydobywania z sorgo cukru i patoki bez opłaty akcyzy i patentu, pod nadzorem zarządu akcyznego i z zachowaniem tego porządku, jaki w tym przedmiocie będzie ustanowiony przez Ministeryum Finansów; jednakże wzmiankowanéj ulgi nie stosować do wypadków prowadzenia tych prób w cukrowniach, gdzie wydobywanie cukru z sorgo może być dopuszczone jedynie na ogólnéj zasadzie.

Komitet za właściwe uznawał: przedstawienie Ministra Finansów zatwierdzić.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w dniu 22-m Lipca 1883 r., na postanowienie Komitetu Najwyżéj zezwolił.

23.

Высочайше утвержденное положеніе Комитета Министровъ.

О продленіи срока дѣйствія исключительныхъ мѣръ, указанныхъ въ положеніи объ охранѣ государственнаго порядка и о распространеніи положенія усиленной охраны на гор. Саратовъ съ его уѣздомъ.

Внесеннымъ въ Комитетъ Министровъ представленіемъ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ полагало:

I. Городъ Саратовъ и его уѣздъ объявить въ положеніи усиленной охраны.

II. Въ губерніяхъ: С.-Петербургской, Московской, Харьковской, Полтавской, Черниговской, Кіевской, Волынской, Подольской, Херсонской и Бессарабской; уѣздахъ: Симферопольскомъ, Евпаторійскомъ, Ялтинскомъ, Ѳеодосійскомъ, Перекопскомъ и городахъ: Бердянскѣ, Таврической губерніи, Ростовѣ на Дону и Маріуполѣ, Екатеринославской губерніи, а также Одесскомъ, Таганрогскомъ, Керчь-Еникольскомъ и Севастопольскомъ градоначальствахъ и Николаевскомъ военномъ губернаторствѣ срокъ дѣйствія введеннаго на нихъ, въ силу Высочайшихъ повелѣній 26-го Августа 1882 г. и 18-го Марта 1883 г., Положенія объ усиленной охранѣ продолжить еще на годъ; и

III. Въ мѣстностяхъ Имперіи, въ состояніи усиленной охраны необъявленныхъ, сохранить дѣйствіе ст. 28, 29, 30 и 31 Положенія о мѣрахъ по охраненію государственнаго порядка и общественнаго спокойствія.

Комитетъ Министровъ, разсмотрѣвъ означенное представленіе, полагалъ: испросить на сіе Высочайшее ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА соизволеніе.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ 27-й день Августа 1883 г., на сіе Высочайше соизволилъ.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 11 Октября, N. 97 стр. 1795).

23.

Najwyżéj zatwierdzone postanowienie Komitetu Ministrów.

O przedłużeniu terminu mocy obowiązującéj środków, wskazanych w postanowieniu o zabezpieczeniu porządku państwowego, i o rozszerzeniu postanowienia o wzmocnionéj obronie na m. Saratow z jego powiatem.

We wniesioném do Komitetu Ministrów przedstawieniu Ministeryum Spraw Wewnętrznych, za właściwe uznawało:

I. Miasto Saratow i jego powiat ogłosić za będące w stanie wzmocnionéj obrony.

II. W guberniach: S.-Petersburskiéj, Moskowskiéj, Charkowskiéj, Połtawskiéj, Czernihowskiéj, Kijowskiéj, Wołyńskiéj, Podolskiéj, Chersońskiéj i Besarabskiéj; powiatach: Symferopolskim, Eupatoryjskim, Jałtyńskim, Teodozyjskim, Perekopskim i miastach: Berdiańsku, gubernii Tauryckiéj, Rostowie nad Donem i Maryampolu, gubernii Ekaterynosławskiéj, tudzież okręgach miejskich: Odeskim, Tahanrogskim, Kercz-Jenikolskim i Sewastopolskim i gubernatorstwie wojenném Mikołajewskiém, termin mocy obowiązującéj wprowadzonego w nich, na mocy Najwyższych rozkazów z d. 21-go Sierpnia 1882 r. i 18-go Marca 1883 r., Postanowienia o wzmocnionéj obronie przedłużyć jeszcze na rok jeden.

III. W miejscowościach Cesarstwa, nie ogłoszonych za będące w stanie wzmocnionéj obrony, zachować moc obowiązującą art. 28, 29, 30 i 31 Postanowienia o środkach zabezpieczenia porządku i spokoju publicznego.

Komitet Ministrów, rozpoznawszy wzmiankowane przedstawienie, za właściwe uznał: wyjednać na to Najwyższe JEGO CESARSKIÉJ MOŚCI zezwolenie.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, w dniu 27-m Sierpnia 1883 r., Najwyżéj na to zezwolił.

24.

Донесеніе Правительствующему Сенату Управлявшаго Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ.

О порядкѣ освидѣтельствованія тѣлосложенія и здоровья лицъ, призванныхъ къ исполненію воинской повинности и о болѣзняхъ, освобождающихъ отъ службы въ войскахъ.

Управлявшій Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ, по соглашенію съ Военнымъ Министромъ и Управляющимъ Морскимъ Министерствомъ представилъ въ Правительствующій Сенатъ списки со вновь изданнаго Наставленія Присутствіямъ по воинской повинности, взамѣнъ Наставленія 1876 г., съ относящимся къ нему росписаніемъ болѣзней и тѣлесныхъ недостатковъ, а также и съ Инструкціей врачамъ для руководства при измѣреніи груди и нижнихъ конечностей у свидѣтельствуемыхъ лицъ.

НАСТАВЛЕНІЕ

присутствіямъ по воинской повинности, для руководства при освидѣтельствованіи тѣлосложенія и здоровья лицъ, призванныхъ къ исполненію сей повинности.

1. Призванныя къ исполненію воинской повинности лица, для опредѣленія годности ихъ къ военной службѣ, свидѣтельствуются присутствіемъ по воинской повинности въ полномъ его составѣ, чрезъ назначенныхъ въ оное врачей.

Примѣчаніе. Отъ освидѣтельствованія въ присутствіи освобождаются представившіе указанное въ ст. 145 Уст. о воин. повин. свидѣтельство врача о годности къ военной службѣ.

24.

Doniesienie do Rządzącego Senatu Zarządzającego Ministeryum Spraw Wewnętrznych.

O sposobie rewizyi budowy ciała oraz zdrowia osób powoływanych do pełnienia powinności wojskowéj i o chorobach zwalniających od służby wojskowéj.

Zarządzający Ministeryum Spraw Wewnętrznych, po porozumieniu się z Ministrem Wojny i Zarządzającym Ministeryum Marynarki przedstawił Rządzącemu Senatowi kopie nowo-wydanéj instrukcyi dla urzędów do powinności wojskowéj zamiast Instrukcyi z roku 1876, z odnoszącym się do niéj rozkładem chorób i niedostatków fizycznych tudzież z Instrukcyą dla lekarzów, dotyczącą wymierzania piersi i innych kończyn osób poddawanych superrewizyi.

INSTRUKCYA

dla urzędów do powinności wojskowéj, którą kierować się mają przy rewizyi budowy ciała oraz zdrowia osób, powoływanych do pełnienia téj powinności.

1. Powołanych do pełnienia powinności wojskowéj, w celu określenia ich zdatności do służby wojskowéj, rewiduje urząd do powinności wojskowéj w całkowitym składzie przez wyznaczonych do tego lekarzów.

Uwaga. Od superrewizyi w urzędzie uwalniają się ci, którzy przedstawili wskazane w art. 145 Ust. o pow, wojsk. świadectwo lekarskie co do zdatności swojéj do służby wojskowéj.

2. Освидѣтельствованіе слѣдуетъ производить въ свѣтломъ, тепломъ и просторномъ помѣщеніи, безъ торопливости и съ полнымъ вниманіемъ.

3. Для производства освидѣтельствованія, въ присутствіи должны находиться слѣдующіе предметы: а) *станокъ* для измѣренія роста, съ выдвижнымъ стержнемъ, длиною въ три аршина, на которомъ означены съ одной стороны—вершки и осьмыя части вершка, а съ другой—сантиметры; б) *тесемка*—для измѣренія частей тѣла, длиною до $2\frac{1}{2}$ аршинъ, раздѣленная съ одной стороны на вершки и осьмыя части вершка, а съ другой—на сантиметры; в) *стетоскопъ*; г) *плессиметръ съ молоточкомъ*; д) *увеличительное стекло* (луна) для опредѣленія свойствъ разнаго рода сыпей; е) *шпадель*—для изслѣдованія полостей рта и зѣва; ж) эластическій и металлическій *катетеры*—для изслѣдованія мочевыхъ путей; з) *зондъ*—для опредѣленія глубины и направленія язвъ и свищей; и) *пинцетъ*, и і) *губка*.

4. Подлежащія освидѣтельствованію лица вызываются для сего въ присутствіе въ порядкѣ, указанномъ въ ст. 146 Уст. о воин. повин., и осматриваются по одному въ одеждѣ, по присутствіе можетъ требовать, если признаетъ нужнымъ, чтобы свидѣтельствуемый раздѣлся до-нага.

5. Освидѣтельствованіе начинается измѣреніемъ роста, для чего свидѣтельствуемый ставится, безъ обуви, на означенный въ ст. 3 станокъ. Ростъ свидѣтельствуемаго, а равно и окружность грудной клѣтки, отмѣчаются предсѣдателемъ присутствія въ призывномъ и дополнительныхъ спискахъ (ст. 129 Уст. о воин. повин.). Если ростъ свидѣтельствуемаго окажется менѣе указаннаго (43 ст. Уст. о воин. повин.) до одного вершка, то такому лицу дается отстрочка, на основаніи 44 ст. Устава о воинской повинности, какъ недостаточно возмужалому.

6. Если по росту и окружности грудной клѣтки свидѣтельствуемый можетъ быть принятъ въ военную службу (ст. 43 Уст. о воин. повин.), то послѣ распроса о состояніи его здоровья, производится или общій осмотръ тѣла и затѣмъ изслѣдованіе отдѣльныхъ частей и органовъ, или только сіе послѣднее въ томъ случаѣ, когда одно изслѣдованіе отдѣльнаго органа или части тѣла будетъ присутствіемъ признано достаточнымъ для удостовѣренія въ существованіи у свидѣтельствуемаго показываемаго имъ такого недостатка, который дѣлаетъ его, согласно росписанію болѣзней, совершенно неспособнымъ къ службѣ.

2. Supperrewizyę należy odbywać w jasném i przestroném pomieszczeniu bez zbytniego prśpiechu i zupełną uwagą.

3. W celu odbywania superrewizyi powinny się znajdować w urzędzie następujące przedmioty: a) *warsztacik* do mierzenia wzrostu z poruszającą się żerdką, długości 3 arszyny mającą, na któréj są oznaczone: z jednéj strony—werszki i ósme części werszka, a z drugiéj—centymetry; b) *tasiemka*—do mierzenia części ciała, mająca długości $2^1/_2$ arszyna, podzielona z jednéj strony na werszki i ósme części werszka, a z drugiéj — na centymetry; e) *stetoskop*; d) *plessimetr z młoteczkiem*; e) *szkło powiększające* (lupa) do określania właściwości różnego rodzaju wysypek; f) *szpadel* — do badania jamy ustnéj; g) *katetry*, elastyczny i metaliczny—do badania dróg moczowych; h) *sonda*—do określania głębokości i kierunku ran i przetok; i) *pinset*; i k) *gąbka*.

4. Podlegający superrewizyi wzywają się w tym celu do urzędu, w sposób wskazany w art. 146 ust. o pow. wojsk., i oglądają się pojedynczo w ubraniu, lecz urząd może żądać, jeżeli uzna to za potrzebne, ażeby rewidowany rozebrał się do naga.

5) Superrewizya rozpoczyna się mierzeniem wzrostu; wtym celu podlegającego jej stawia się bez obówia na wzmiankowanym w art. 3 warsztaciku. Wzrost jego jak również owal klatki piersiowéj zaznacza prezes urzędu w listach poborczéj i dodatkowych (art. 129 Ust. o pow. wojsk). Jeżeli wzrost podlegającego superrewizyi okaże się mniejszym od oznaczonego (art. 43 Ust. o pow. wojsk.) do jednego werszka, to mu się daje odroczenie, na zasadzie art. 44 Ustawy o powinności wojskowéj, jako niedostatecznie rozwiniętemu.

6. Jeżeli podług wzrostu i owalu klatki piersiowéj podlegający superrewizyi może być przyjęty do służby wojskowéj (art. 43 Ust. o pow. wojsk.), w takim razie, po wypytaniu się go o stan zdrowia, odbywa się albo ogólne obejrzenie ciała a następnie badanie pojedynczych części i organów, albo tylko to ostatnie, jeżeli urząd uzna za dostateczne zbadać pojedynczy organ lub część ciała, ażeby się przekonać o istnieniu u podlegającego superrewizyi wskazanego przez niego niedostatku, który czyni go, zgodnie z rozkładem chorób, zupełnie niezdatnym do służby.

7. При производствѣ *общаго осмотра тѣла*, свидѣтельствуемый ставится противъ свѣта съ плотно сдвинутыми, по возможности, колѣнами, свободно опущенными руками, выпрямленнымъ туловищемъ, дабы осмотрѣвъ его съ разныхъ сторонъ, можно было составить понятіе о томъ, пропорціонально ли развиты у него всѣ части тѣла, а также мышечная и костная система, нѣтъ ли какихъ либо уродливостей и каково его сложеніе вообще.

8. При осмотрѣ *волосистой части головы и лица* обращаютъ особенное вниманіе на то: а) нѣтъ ли на нихъ сыпей, язвъ, рубцовъ, опухолей, наростовъ и т. п.; б) незамѣтно ли судорожныхъ сокращеній, или паретическаго состоянія личныхъ мускуловъ; в) нѣтъ ли слезнаго или слюннаго свища; г) не имѣется ли сращенія вѣкъ, зарощенія поздрей, либо наружнаго слуховаго прохода; д) не растутъ ли рѣсницы въ направленіи къ глазному яблоку и въ нормальномъ ли состояніи соединительныя оболочка и прозрачныя части глазъ; е) нѣтъ ли гноетеченія въ наружномъ слуховомъ проходѣ, продырявленія барабанной перепонки, либо костоѣды, или полиповъ, и въ какомъ состояніи слухъ изслѣдуемаго, и ж) въ нормальномъ ли состояніи носовая перегородка и вообще хрящи носа, а также нѣтъ ли изъязвленій, костоѣды или полиповъ въ носовой полости.

9. При осмотрѣ полости *рта* и *зѣва*, изслѣдуютъ состояніе губъ, зубовъ, десенъ, языка, небной занавѣски, язычка, твердаго неба и т. д.; опредѣляютъ характеръ и степень находимыхъ тамъ измѣненій и удостовѣряются правильно ли совершаются процессы жеванія, глотанія и рѣчи.

10. *Шею* и *позвоночный столбъ* изслѣдуютъ относительно формы, подвижности и состоянія позвонковъ; сверхъ того, обращаютъ вниманіе на положеніе гортани и дыхательнаго горла и степень развитія щитообразныхъ и лимфатическихъ железъ.

11. *Грудь* осматриваютъ по отношенію устройства грудной клѣтки, силѣ и правильности дыхательныхъ движеній; при чемъ, во всѣхъ случаяхъ, обязательно производятъ измѣреніе окружности груди и сравниваютъ объемъ ея съ ростомъ, руководствуясь приложенною при этомъ инструкціей. Для признанія свидѣтельствуемаго способнымъ къ военной службѣ необходимо, чтобы окружность грудной клѣтки *превышала половину роста не менѣе четверти вершка*,

7. Przy dokonaniu *ogólnego obejrzenia ciała* podlegający superrewizyi stawia się naprzeciwko światła z mocno zaciśniętemi, o ile możności, kolanami, wolno opuszczonemi rękami, wyprostowanym tułowiem, ażeby obejrzawszy go z różnych stron można było wyrobić sobie pojęcie o tém, czy ma rozwinięte proporcyonalnie wszystkie części ciała, oraz muskuły i kości; czy nie ma jakich monstrualności i jaka jest wogóle jego budowa.

8. Przy obejrzeniu *włosami pokrytéj części głowy i twarzy* zwraca się szczególną uwagę na to: a) czy nie ma na niéj wysypek, ran, blizn, guzów, narośli i t. p. b) czy nie dają się zauważyć konwulsyjne drgania lub stan osłabienia ruchu muskułów twarzy; c) czy nie ma łzowéj albo ślinowéj przetoki; d) czy nie ma zrośnięcia powiek, zrośnięcia nozdrzów albo zewnętrznego kanału słuchowego; e) czy nie rosną rzęsy w kierunku do źrenicy i czy w normalnym stanie znajdują się błona i przezroczysta część oczów; f) czy nie ma fistuły w zewnętrznem kanale usznym; przedziurawienia bębenka albo próchnienia kości, albo polipów, oraz w jakim jest stanie słuch badanego i g) czy w normalnym stanie znajduje się przegródka nosowa i wogóle chrząstki nosa, oraz czy nie ma poranień, próchnienia kości lub polipów w jamie nosowéj.

9. Przy obejrzeniu *jamy ustnéj* bada się stan warg, zębów, dziąseł, języka, podniebienia miękiego, języczka, twardego podniebienia i t. d.; określa się charakter i stopień znajdujących się tamże zmian i poświadcza się, czy prawiołowo odbywają się procesy żucia, połykania i mowy.

10. *Kark i krzyż pacierzowy* badają się odnośnie do formy, ruchomości oraz stanu pojedynczych kości; prócz tego zwraca się uwagę na prłożenie krtani i kanału oddechowego i stopień rozwoju gruczołów tarczowych i limfatycznych.

11. *Piersi* ogląda się pod względem budowy klatki piersiowéj, siły i prawidłowości ruchów oddechowych; przytém zawsze obowiązkowo wymierza się owal piersi i porównywa się go ze wzrostem, kierując się przytém załączoną przy niniejszém instrukcyą. Dla uznania podlegającego superrewizyi za zdatnego do służby wojskowéj koniecznem jest, ażeby owal klatki piersiowéj przewyższał *połowę wzrostu najmniéj o ćwierć werszka*, z wyjątkiem żydów, którzy uznają się za

за исключеніемъ евреевъ, которые признаются способными къ военной службѣ и тогда, если окружность грудной клѣтки *менѣе половины роста до полувершка.* Для точнаго опредѣленія состоянія легкихъ и сердца, изслѣдуютъ эти органы посредствомъ выслушиванія и постукиванія; при чемъ предсѣдатель присутствія обязанъ наблюсти, чтобы во время означеннаго изслѣдованія соблюдалась необходимая для того тишина.

12. При осмотрѣ *живота* обращаютъ вниманіе на величину его, состояніе пупочнаго кольца, паховаго и бедреннаго каналовъ, для удостовѣренія, нѣтъ ли расширенія ихъ или грыжъ, а также ощупываютъ и изслѣдуютъ объемъ печени и селезенки.

13. При осмотрѣ *тазовой области* удостовѣряются, правильно ли образованіе тазовыхъ костей, а особенно тазобедренныхъ составовъ, и положеніе наружнаго отверстія мочеиспускательнаго канала; не имѣется ли признаковъ гонорреи, язвъ или затвердѣній на половыхъ частяхъ; въ нормальномъ ли состояніи оба яичка и сѣменные канатики; нѣтъ ли свищей мочеваго канала или задняго прохода; не замѣтно ли выпаденія прямой кишки или другихъ болѣзненныхъ ея состояній.

14. При осмотрѣ *конечностей* обращаютъ вниманіе на ихъ чувствительность и мышечную силу; на то, одинаково ли развиты мышцы той и другой стороны; не замѣтно ли утолщенія, окрѣплости или неподвижности какъ большихъ сочлененій, такъ и суставовъ ручныхъ и ножныхъ пальцевъ, а также нѣтъ ли искривленія, сведеній, укороченій и другихъ недостатковъ, болѣе или менѣе затрудняющихъ движеніе членовъ; въ случаѣ нужды, производится измѣреніе нижнихъ конечностей на основаніи приложенной при этомъ инструкціи.

15. При производствѣ освидѣтельствованія и объявленіи, затѣмъ, своего мнѣнія, врачи должны имѣть въ виду, что всѣ болѣзни, тѣлесные недостатки и поврежденія могутъ быть: а) дѣйствительные, которыми свидѣтельствуемый положительно одержимъ; б) притворные или поддѣльные, когда, при существованіи припадковъ или признаковъ извѣстной болѣзни, есть основаніе подозрѣвать, что сіи признаки и припадки произведены и поддерживаются искусственно, съ намѣреніемъ уклониться отъ службы; в) ложно объявляемые, т. е. такіе, признаковъ которыхъ не замѣтно въ свидѣтельствуемомъ, но о которыхъ онъ самъ объявляетъ присутствію.

zdatnych do służby wojskowéj i wtedy, jeżeli owal klatki piersiowéj jest *mniejszy od połowy wzrostu do pół werszka.* Dla dokładnego określenia stanu płuc i serca, badają się te organy zapomocą słuchania i pukania (auskultacyi i perkussyi); przytém prezes urzędu jest obowiązany przestrzegać, ażeby wczasie tego badania zachowywana była niezbędna do tego cisza.

12. Przy obejrzeniu *brzucha* zwraca się uwagę na jego wielkość, stan pępka, pachwiny i kanału biodrowego, dla przekonania się czy nie ma rozszerzenia tychże albo ruptury, oraz bada się zapomocą, pukania objętość wątroby i śledziony.

13. Przy obejrzeniu *miednicy* przekonać się należy, czy są prawidłowo rozwinięte kości miednicy a zwłaszcza miednico-biodrowe oraz czy prawidłowém jest położenie zewnętrznego otworu cewki moczowéj; czy nie ma oznak trypra, ran lub stwardnień na częściach płciowych; czy oba jądra i powrózki nasienne są w normalnym stanie; czy nie ma przetok w cewce moczowéj lub kanale odchodowym; czy nie daje się zauważyć wypadanie kiszki prostéj lub inny jaki chorobliwy stan téjże.

14. Przy obejrzeniu *kończyn* zwraca się uwagę na ich całość i siłę muskularną; na to, czy jednako są rozwinięte muskuły jednéj i drugiéj strony; czy nie daje się zauważyć zgrubienie, stężenie lub nieruchomość tak większych członków jak i stawów palców u rąk i u nóg, oraz czy nie ma skrzywienia, skurczeń, skróceń i innych braków, więcéj lub mniéj utrudniających ruch członków; wrazie potrzeby mierzą się niższe kończyny na zasadzie załączonéj przy niniejszém instrukcyi.

15. Przy dokonaniu superrewizyi i ogłoszeniu następnie swojego zdania, lekarze powinni mieć na względzie, że wszystkie choroby, braki fizyczne i uszkodzenia mogą być: a) rzeczywiste, na które w istocie cierpi badany; b) udane lub fałszowane, gdy przy istnieniu przypadłości lub oznak pewnéj choroby jest zasada podejrzywać, że te oznaki i przypadłości sprowadzone są i podtrzymują się sztucznie z zamiarem uchylenia się od służby; c) fałszywie deklarowane, to jest takie, których oznak nie widać w badanym lecz o których on sam opowiada urzędowi.

16. При опредѣленіи всякой, особенно внутренней, какъ болѣе скрытой болѣзни, дѣлающей человѣка дѣйствительно неспособнымъ къ военной службѣ, врачи должны руководствоваться отнюдь не однимъ какимъ либо признакомъ, но совокупностью всѣхъ или, по крайней мѣрѣ, большей части существенныхъ, свойственныхъ оной признаковъ, на которые, въ случаѣ надобности, можно было бы указать даже и не знающему медицины, какъ напр. при опредѣленіи грудной чахотки, сухотки, заваловъ внутренностей, аневризмъ и проч.

17. При производствѣ осмотра и изслѣдованія, врачи объявляютъ присутствію свое мнѣніе о годности или негодности освидѣтельствованнаго къ военной службѣ, руководствуясь, въ случаѣ существованія у него какихъ либо болѣзней или тѣлесныхъ недостатковъ, приложенными подъ лит. А и Б росписаніями оныхъ, и объясняя, какія именно статьи росписаній служатъ основаніемъ для заявляемаго мнѣнія.

18. Если у свидѣтельствуемаго окажутся такіе недостатки или болѣзни, кои не означены точно въ помянутыхъ росписаніяхъ, то врачи, при составленіи своего мнѣнія, руководствуются тѣми статьями росписаній, которыя ближе другихъ подходятъ къ данному случаю, объясняя объ этомъ присутствію.

19. Притворныя и умышленно произведенныя болѣзни, а также ложно объявляемыя, опредѣляются, отчасти, отсутствіемъ признаковъ и припадковъ, сопровождающихъ сомнѣнныя дѣйствительныя болѣзни, отчасти же существованіемъ или объявленіемъ о такихъ признакахъ и припадкахъ, кои свойственны другаго рода болѣзнямъ, или, наконецъ, присутствіемъ разнаго рода инородныхъ тѣлъ и посторонннихъ веществъ, острыхъ, разъѣдающихъ и проч., что въ особенности относится къ наружнымъ поврежденіямъ. Подозрѣваемые, по заключенію врачей, въ притворствѣ или поддѣлкѣ такихъ болѣзней, которыя могутъ препятствовать пріему на службу, равно и тѣ, при распознаніи болѣзни которыхъ встрѣтится со стороны врачей затрудненіе или сомнѣніе, отсылаются въ ближайшій госпиталь, лазаретъ или больницу, для тщательнаго изслѣдованія и положительнаго заключенія относительно свойства ихъ болѣзней и способности къ службѣ (ст. 148 Уст. о воин. повин.). Но если мѣстное воинское присутствіе признаетъ, что ближайшій лазаретъ или больница городская или уѣздная не имѣетъ достаточныхъ науч-

16. Przy określeniu każdéj, a zwłaszcza wewnętrznéj, jako więcéj ukrytéj, choroby, czyniącéj człowieka rzeczywiście niezdatnym do służby wojskowéj, lekarze nie powinni się kierować wcale jedną jakąś oznaką, lecz połączeniem wszystkich, albo przynajmniéj większéj części istniejących, właściwych jej oznak, na które wrazie potrzeby mógłby wskazać również i nieznający medycyny, jak np. przy określeniu suchot piersiowych, suchot, zatkaniu wnętrzności, anewryzmu i t. p.

17. Przy dokonaniu obejrzenia i badania lekarze oznajmiają urzędowi swoje zdanie o zdatności lub niezdatności badanego do służby wojskowéj, kierując się, wrazie jeżeli okażą się u niego jakie choroby lub braki fizyczne, załączonemi pod lit. A, B i C rozkładami tychże i objaśniając, jakie mianowicie pozycye rozkładów służą za podstawę do wypowiadanego zdania.

18. Jeżeli u badanego okażą się takie braki lub choroby, które nie są oznaczone dokładnie we wzmiankowanych rozkładach, to lekarze przy wypowiedzeniu swojego zdania kierują się temi pozycyami rozkładów, które bliżéj od innych podchodzą do danego wypadku, oznajmiając o tém urzędowi.

19. Udane i umyślnie sprowadzone choroby, oraz fałszywie zadeklarowane, poznają się w części po braku oznak i przypadłości towarzyszących rzeczywistym takim chorobom, a w części po istnieniu lub udawaniu takich oznak i przypadłości, które są właściwe innym chorobom, albo nakoniec po obecności różnego rodzaju obcych ciał i postronnych przedmiotów, ostrych, gryzących, co w szczególności odnosi się do uszkodzeń zewnętrznych. Podejrzani podług opinii lekarzów o udawanie lub fałszowanie takich chorób, które będą tamowały przyjęcie do służby, jak również ci, przy poznawaniu chorób których lekarze napotkają trudność lub wątpliwość, odsyłają się do najbliższego szpitala lub lazaretu, w celu starannego zbadania i ostatecznego zaopiniowania o właściwości ich chorób i zdatności do służby (art. 148 Ust. o pow. wojsk.). Lecz jeżeli miejscowy urząd do powinności wojskowéj uzna, że najbliższy lazaret albo szpital miejski lub powiatowy nie ma dostatecznych środków naukowych do rozpoznawania chorób w wyżéj wskazanych wypadkach, albo że te zakłady lecznicze nie czynią zadość wogóle warunkom, niezbędnym do prze-

ныхъ средствъ для распознаванія болѣзней въ вышеуказанныхъ случаяхъ, или что эти лечебныя заведенія не удовлетворяютъ вообще условіямъ, необходимымъ для производства съ успѣхомъ требуемыхъ для сего испытаній, подлежащія испытанію лица препровождаются въ губернскую больницу.

Срокъ испытанія опредѣляется самимъ присутствіемъ, сообразно роду болѣзненнаго состоянія подлежащаго испытанію и опредѣленію, съ тѣмъ, однако, чтобы въ каждомъ случаѣ срокъ этотъ не превышалъ одного мѣсяца; въ случаяхъ же, требующихъ болѣе продолжительнаго больничнаго наблюденія и испытанія, присутствіе по воинской повинности, увеличивая указанный срокъ доводитъ о семъ до свѣдѣнія земскаго отдѣла Министерства Внутреннихъ Дѣлъ.

Заключеніе лечебнаго заведенія объ испытываемомъ признается окончательнымъ, но примѣненіе этого заключенія къ рѣшенію вопроса о пріемѣ въ военную службу подлежитъ присутствію по воинской повинности, съ участіемъ врачей онаго.

Объявляющіе себя одержимыми падучею болѣзнью, но по всему прочему оказавшіеся годными къ военной службѣ, могутъ быть приняты въ новобранцы и безъ испытанія, коль скоро о существованіи у нихъ означенной болѣзни не будетъ удостовѣрено врачемъ, или полиціей, или волостнымъ правленіемъ, или же тремя свидѣтелями изъ однообщественниковъ подлежащаго пріему, каковое показаніе свидѣтелей должно быть удостовѣрено волостнымъ правленіемъ. При такомъ удостовѣреніи свидѣтельствуемый отсылается въ лечебное заведеніе для испытанія.

20. Заявляя присутствію мнѣніе о годности или негодности свидѣтельствуемаго къ военной службѣ и о состояніи его здоровья, врачи собственноручно дѣлаютъ въ особыхъ графахъ призывнаго и дополнительныхъ списковъ соотвѣтственныя отмѣтки, а именно: „годенъ“, „годенъ на нестроевыя должности“, „неспособенъ къ службѣ въ постоянныхъ войскахъ и въ ополченіи“, „неспособенъ къ службѣ въ постоянныхъ войскахъ, но годенъ въ ополченіе“, „подлежитъ испытанію“, съ указаніемъ при этомъ на соотвѣтствующія статьи росписаній подъ лит. А, Б и В, а въ случаѣ надобности, или когда болѣзненное состояніе не подходитъ ни подъ одну изъ статей означенныхъ росписаній, съ краткимъ означеніемъ болѣзненнаго состоянія свидѣтельствуемаго.

prowadzenia należycie potrzebnych ku temu badań, to podlegający badaniu odsyłają się do szpitala gubernialnego.

Termin próby określa sam urząd, odpowiednio do rodzaju stanu chorobliwego podlegającego badaniu i opinii, z tém jednakże zastrzeżeniem, ażeby w każdym razie termin ten nie przenosił jednego miesiąca; zaś w razach wymagających dłuższego badania i próby, urząd do powinności wojskowéj, powiększając wskazany termin, daje o tém znać do ziemskiego Oddziału Ministeryum Spraw Wewnętrznych.

Opinia zakładu leczniczego o badanym uznaje się za ostateczną, lecz zdecydowanie na podstawie téj opinii kwestyi przyjęcia lub nieprzyjęcia do służby wojskowéj należy do urzędu do powinności wojskowéj, z udziałem jego lekarzów.

Podający się za cierpiących epilepsyę, lecz we wszystkiém zresztą uznani za zdatnych do służby wojskowéj, mogą być przyjęci do wojska i bez próby, jeżeli tylko tego, że cierpią na tę chorobą, nie poświadczy lekarz, policya, urząd gminny albo trzéj świadkowie z mieszkańców jego gminy, które to zeznanie świadków powinno być poświadczone przez urząd gminny. Jeżeli jest takie poświadczenie, to badany odsyła się do zakładu leczniczego na próbę.

20. Oznajmiając urzędowi zdanie co do zdatności lub niezdatności badanego do służby wojskowéj i co do stanu jego zdrowia, lekarze zamieszczają własnoręcznie w specyalnych rubrykach spisu powołań i spisów dodatkowych odpowiednie wzmianki, a mianowicie: „zdatny“, „zdatny nie do szeregu“, „niezdatny do służby w wojskach stałych, lecz zdatny do obrony krajowéj“, „podlega próbie“, ze wskazaniem przytém odpowiednich pozycyj rozkładu pod lit. A, B i C, a wrazie potrzeby, lub gdy stan chorobliwy nie da się podciągnąć pod żadną z pozycyj rzeczonych rozkładów, z krótkiém oznaczeniem chorobliwego stanu badanego.

21. При согласіи всѣхъ членовъ присутствія съ мнѣніемъ врачей, предсѣдатель онаго также дѣлаетъ въ особыхъ графахъ призывнаго и дополнительныхъ списковъ соотвѣтственныя отмѣтки, т. е. годенъ, или годенъ на нестроевыя должности или неспособенъ къ службѣ въ постоянныхъ войскахъ и въ ополченіи, или неспособенъ къ службѣ въ постоянныхъ войскахъ, но годенъ въ ополченіе, или же подлежитъ испытанію. При разногласіи присутствія предсѣдатель также опредѣляетъ произвести испытаніе, обозначая, при отмѣткѣ о томъ, членовъ, принявшихъ мнѣніе врачей, и членовъ, не принявшихъ оное. Но если всѣ члены присутствія не согласны съ мнѣніемъ врачей, то предсѣдатель отмѣчаетъ то постановленіе, какое принято присутствіемъ, съ краткимъ объясненіемъ, почему оно не согласилось съ мнѣніемъ врачей (149 ст. Уст. о воин. повин.).

22. Отсрочки по болѣзнямъ, установленныя 44 ст. Устава о воин. повин., могутъ быть предоставляемы, по усмотрѣнію уѣздныхъ, окружныхъ и городскихъ по воинской повинности присутствій, лицамъ, одержимымъ болѣзнями, указанными въ 1, 3 и 13 пунктахъ росписанія подъ лит. Б и въ 5 пунктѣ росписанія подъ лит. В. Желающій получить таковую отсрочку обязанъ представить подлежащему присутствію по воинской повинности свидѣтельство врача, его пользующаго, что дѣйствительно пользуется отъ болѣзни, для излеченія которой желаетъ получить отсрочку.

23. Изъ лицъ, окончательно принятыхъ на службу, тѣ, у коихъ при осмотрѣ найдены были болѣзни, требующія немедленнаго врачеванія, отправляются съ мѣста пріема, по распоряженію военнаго члена присутствія, въ ближайшіе госпитали, лазареты и больницы, для пользованія на счетъ суммъ военнаго вѣдомства, на общемъ для нижнихъ чиновъ основаніи.

24. При освидѣтельствованіи желающихъ поступить на службу вольноопредѣляющимися слѣдуетъ наблюдать, чтобы сіи не имѣли недостатковъ и болѣзней, указанныхъ въ росписаніи подъ лит. А, при чемъ допускается пріемъ ихъ и при недостаточномъ физическомъ развитіи, если только не замѣчается никакихъ признаковъ органическаго страданія грудныхъ органовъ.

21. Wrazie zgodzenia się wszystkich członków urzędu z opinią lekarzów, prezes urzędu zamieszcza również w specyalnych rubrykach spisu powołań i spisów dodatkowych odpowiednie wzmianki, t. j. „zdatny“, lub „zdatny nie do szeregów“, albo „niezdatny do służby w wojskach stałych, lecz zdatny do obrony krajowéj“, albo też „podlega próbie“. Wrazie różnicy zdań w urzędzie, prezes postanawia również dokonać próbę, wskazując, przy wzmiance w tym względzie, członków, którzy zgodzili się z opinią lekarzów i którzy się z nią nie zgodzili. Lecz jeżeli wszyscy członkowie urzędu nie zgadzają się z opinią lekarzów, to prezes zaznacza to postanowienie, jakie urząd wydał, z krótkiém objaśnieniem, dla czego takowe nie zgadza się z opinią lekarzów (art. 149 Ust. o pow. wojsk.).

22. Odroczenia zpowodu chorób, ustanowione w art. 44 Ustawy o powin. wojsk., mogą być udzielone, podług uznania powiatowych, okręgowych i miejskich urzędów do powinności wojskowéj, osobom, dotkniętym chorobami, wskazanemi w ustępach 1, 3 i 13 rozkładu pod lit. B i w ustępie 5 rozkładu pod lit. C. Pragnący otrzymać takie odroczenie jest obowiązany złożyć odnośnemu urzędowi do powinności wojskowéj świadectwo lekarza, który go ma w kuracyi, że rzeczywiście leczy się z choroby, dla wyleczenia któréj pragnie otrzymać odroczenie.

23. Zpomiędzy ostatecznie przyjętych do służby ci, u których przy rewizyi znaleziono choroby wymagające bezzwłocznéj kuracyi, wysyłają się z miejsca przyjęcia, z polecenia wojskowego członka urzędu, do najbliższych szpitalów i lazaretów, w celu leczenia ich na rachunek funduszów wydziału wojskowego, na ogólnéj zasadzie przyjętéj dla żołnierzy niższych stopni.

24. Przy badaniu pragnących wstąpić do służby jako ochotnicy należy przestrzegać, ażeby nie mieli braków i chorób, wskazanych w rozkładzie pod lit. A; przytém dozwala się przyjmować ich i wrazie niedostatecznego fizycznego rozwinięcia, jeżeli tylko nie ma jakich śladów organicznego cierpienia organów piersiowych.

РОСПИСАНІЕ

А. Болѣзней и тѣлесныхъ недостатковъ, по которымъ призываемые къ жребію освобождаются навсегда отъ службы въ постоянныхъ войскахъ какъ совершенно къ ней неспособные.

1. Золотушное худосочіе, съ затвердѣніями и опухолями железъ, а также сыпями, язвами на разныхъ частяхъ тѣла, или другими явными признаками разстройства питанія.

2. Чрезмѣрное болѣзненное ожирѣніе всего тѣла.

3. Водянки: подкожная, грудная и брюшная, органическаго происхожденія.

4. Застарѣлый ревматизмъ мышцъ, сочлененій и надкостницы, съ затвердѣніями, сведеніями и другими органическими послѣдствіями.

5. Слоновая кожа, проказа.

6. Разъѣдающіе лишаи, экзема, парши и другія хроническія страданія кожи, съ нарушеніемъ цѣлости ея.

7. Опухоли мѣшетчатыя, жировидныя, фиброзныя, лимфатическія, костныя и другія незлокачественныя, когда онѣ находятся около важныхъ органовъ или мѣшаютъ дѣйствію членовъ, либо препятствуютъ ношенію головнаго убора, одежды или обуви.

8. Опухоли раковидныя и другія злокачественныя, во всѣхъ видахъ и степеняхъ развитія ихъ.

9. Холодные нарывы, сопряженные съ костоѣдою, разстройствомъ мышцъ, сухожилій и хрящей, или съ признаками худосочія.

10. Застарѣлыя разъѣдающія язвы, сифилитическаго, цынготнаго и другихъ происхожденій, а также свищи, проникающіе въ мягкія глубоколежащія части или полости, либо поддерживаемыя страданіемъ костей, хрящей и надкостницы.

11. Рубцы, легко изъявляющіеся, либо препятствующіе свободному движенію члена, или ношенію головнаго убора, одежды и обуви.

12. Костоѣда, омертвѣніе и другія органическія разстройства костей.

ROZKŁAD

A. Chorób i niedostatków fizycznych, zpowodu których powołani do losowania uwalniają się na zawsze od służby w wojskach stałych jako zupełnie do niéj niezdatni.

1. Skrofuliczne wyczerpanie, ze stwardnieniami i nabrzękłościami gruczołów, tudzież z wysypkami, ranami w różnych częściach ciała, albo z innemi jawnemi oznakami rozstroju w odżywianiu.

2. Zbyteczne chorobliwe zatłuszczenie całego ciała.

3. Puchliny wodne: podskórna, piersiowa, brzuszna, pochodzenia organicznego.

4. Zastarzały reumatyzm w muszkułach, stawach i nakostnéj, ze stwardnieniami, skurczeniami i innemi organicznemi skutkami.

5. Skóra słoniowa, trąd.

6. Liszaje gryzące, egzema, parchy i inne chroniczne cierpienia skóry, z naruszeniem jéj całości.

7. Guzy workowate, tłuszczowe, włókniste, limfatyczne, kostne i inne nie niebezpieczne, gdy się znajdują około ważnych organów lub przeszkadzają działaniu członków albo przeszkadzają noszeniu ubioru na głowę, odzieży lub obuwia.

8. Guzy rakowiaste i inne niebezpieczne we wszystkich ich gatunkach i stopniach rozwoju.

9. Wrzody zimne, połączone z próchnieniem kości, rozstrojem muszkułów, suchych żył i chrząstek, albo z oznakami wyczerpania soków.

10. Zastarzałe gryzące rany, pochodzenia syfilistycznego, szkorbutowego i innych, oraz przetoki sięgające miękich głęboko leżących części lub jam albo podtrzymywane cierpieniem kości, chrząstek i nakostnéj.

11. Blizny, łatwo rozraniające się lub przeszkadzające swobodnemu ruchowi członka albo noszeniu ubioru na głowę, odzieży i obuwia.

12. Próchnienie kości, zmartwiałość i inne organiczne wady kości.

13. Аневризмы.

14. Падучая болѣзнь.

15. Параличъ и полупараличъ.

16. Пляска Св. Витта.

17. Трясеніе всего тѣла или одной какой либо части его: головы, рукъ или ногъ.

18. Слабоуміе, идіотизмъ и умопомѣшательство на всѣхъ степеняхъ и видахъ.

19. Колтунъ, съ очевиднымъ разстройствомъ питанія.

20. Неправильное образованіе черепа и особенной лобной или затылочной его части, при которомъ головной уборъ не можетъ сидѣть плотно.

21. Потеря вещества черепныхъ костей отъ какой бы то ни было причины, если, вмѣсто костной мозоли, послѣдевало образованіе перепончатаго рубца изъ соединительной ткани.

22. Недостаточность вѣкъ для закрытія глазнаго яблока.

23. Выворотъ вѣкъ, заворотъ ихъ и неправильное рощеніе рѣсницъ въ направленіи къ глазному яблоку, съ зависящимъ отъ того хроническимъ воспаленіемъ глазъ.

24. Рубцы на соединительной оболочкѣ вѣкъ, поддерживающіе хроническое воспаленіе глазъ.

25. Совершенное срощеніе вѣкъ между собою и съ глазнымъ яблокомъ одного котораго либо или обоихъ глазъ, и срощеніе, хотя бы неполное, если оно препятствуетъ зрѣнію.

26. Слезной свищъ и слезотеченіе отъ органическихъ болѣзней слезныхъ органовъ.

27. Пучеглазіе съ зобомъ (morbus Basedovii).

28. Стафиломъ котораго либо глаза.

29. Слѣпота на оба или одинъ который либо глазъ.

30. Слабость зрѣнія до двадцати сороковыхъ въ обоихъ глазахъ, или одномъ правомъ, зависящая отъ стойкихъ измѣненій глазъ.

Примѣчаніе. Слабость зрѣнія опредѣляется по знакамъ профессора Э. А. Юнге.

31. Косоглазіе (Strabismus concomitans), съ значительнымъ ослабленіемъ зрѣнія въ правомъ глазѣ.

32. Параличъ глазныхъ нервовъ движенія: а) вѣхъ (ptosis et lagophtalmus) и б) глазнаго яблока (Strabismus paralyticus).

13. Anewryzmy.

14. Epilepsja.

15. Paraliż i półparaliż.

16. Choroba Św. Wita.

17. Trzęsienie się całego ciała lub pewnéj jego części: głowy, rąk lub nóg.

18. Osłabienie na umyśle, idyotyzm i obłąkanie we wszystkich stopniach i rodzajach.

19. Kołtun z widoczném rozstrojem w odżywianiu.

20. Nieprawidłowe ukształtowanie czaszki a zwłaszcza jéj części czołowéj i zatyłkowéj, przy którém ubiór na głowę nie może dobrze przystawać.

21. Utrata materyi kości czaszkowych wskutek jakiejkolwiekbądź przyczyny, jeżeli zamiast odcisku w kości utworzyła się blizna błoniasta z tkanki łącznéj.

22. Niedostateczność powiek do zakrycia gałki ocznéj.

23. Odwrócenie powiek, ich zawrócenie i nieprawidłowy porost rzęsów w kierunku ku gałce ocznéj, z pochodzącém wskutek tego chroniczném zapaleniem oczów.

24. Blizny na obwódce łącznéj powiek, podtrzymujące chroniczne zapalenie oczów.

25. Zupełne zrośnięcie się powiek pomiędzy sobą i z gałką oczną jednego któregokolwiek lub obudwu oczów i zrośnięcie się niezupełne, jeżeli takowe jest przeszkodą dla wzroku.

26. Przetoka łzowa i wysięk łez wskutek chorób organicznych organów łzowych.

27. Choroba Bazedowa (morbus Basedovii).

28. Garbiak którego z oczu.

29. Ślepota na obadwa oczy lub na jedno którekolwiek oko.

30. Słaby wzrok do dwudziestu czterdziestych w obudwu oczach lub jedném prawém oku, będący skutkiem trwałych zmian w oczach.

Uwaga. Słabość wzroku określa się podług znaków profesora E. A. Junge.

31. Zyz (Strabismus concomitans), ze znaczném osłabieniem wzroku w prawém oku.

32. Paraliż ocznych nerwów ruchu: a) powiek (ptosis et lagophtalmus) i b) gałki ocznéj (Strabismus paralyticus).

33. Зарощеніе наружнаго слуховаго прохода, врожденное или пріобрѣтенное, одного или обоихъ ушей.

34. Полипы въ одномъ или обоихъ ушахъ.

35. Разрушеніе барабанной перепонки полное или неполное (dejectus membranae tympani totalis vel partialis) одного или обоихъ ушей, независимо отъ присутствія или отсутствія ушной течи, полиповъ, костоѣды или другихъ осложненій.

36. Гноетеченіе изъ одного или обоихъ ушей, зависящее отъ хроническаго воспаленія наружнаго или средняго уха (otitis externa chronica, Myringitis chronica, Otitis media, prerubenta chronica) и сопровождающееся значительными измѣненіями тканей уха, какъ-то: утолщеніемъ и изъязвленіемъ барабанной перепонки или слизистой оболочки барабанной полости, образованіемъ полипозныхъ грануляцій или костоѣдою стѣнокъ слуховаго канала, барабанной полости или слуховыхъ косточекъ.

37. Глухота и значительная тупость слуха на оба уха, обусловливаемая и не гнойною формою заболѣванія органа слуха (какъ-та: разными формами хроническаго катаральнаго воспаленія средняго уха, воспаленія концеваго аппарата слуховаго нерва и т. п.), по предварительномъ испытаніи въ больницѣ и собраніи, въ случаѣ нужды, на родинѣ свидѣтельствуемаго точныхъ свѣдѣній о его болѣзни.

38. Потеря и разстройство костей, хрящей и мягкихъ частей носа, болѣзни лобной и верхнечелюстной пазухъ, соединенныя съ костоѣдою; застарѣлыя изъязвленія слизистой оболочки носа, а также зарощеніе обоихъ носовыхъ отверстій.

39. Глоточные полипы и носовые, если послѣдніе кровоточивы или затрудняютъ дыханіе и глотаніе.

40. Срощеніе губъ и щекъ съ деснами, прирощеніе языка, потеря нѣкоторой его части, а также язычка, небной занавѣски, продырявленіе твердаго неба и другія разстройства челюстныхъ костей, если какой либо изъ означенныхъ недостатковъ затрудняетъ жеваніе, глотаніе и произношеніе словъ.

41. Злокачественныя опухоли, изъязвленія, а также другія органическія разстройства языка.

42. Заиканіе, сопряженное съ судорожными напряженіями и трудною или непонятною рѣчью.

43. Нѣмота и глухонѣмота.

33. Zarośnięcie zewnętrznego kanału słuchowego, wrodzone lub nabyte, w jedném lub obudwu uszach.

34. Polipy w jedném lub obudwu uszach.

35. Rozdarcie błony bębenkowéj całkowite lub częściowe (dejectus membranae tympani totalis vel partialis) w jedném lub obudwu uszach, niezależnie od istnienia lub nieistnienia wycieku usznego, polipów, próchnienia kości lub innych komplikacyj.

36. Wyciek ropny w jedném lub obudwu uszach, będący skutkiem chronicznego zapalenia zewnętrznego lub średniego ucha (otitis externa chronica, Myringitis chronica, Otitis media, prerubenta chronica) i połączone ze znacznemi zmianami w tkankach usznych, jakoto: zgrubieniem i owrzodzeniem błony bębenkowéj albo błony szluzowéj jamy bębenkowéj, utworzeniem granulacyj polipowych albo próchnieniem kostném ścianek kanału słuchowego, jamy bębenkowéj lub kostek słuchowych.

37. Głuchota i znaczne stępienie słuchu na obadwa uszy, choćby takowe zależało od zapalenia organu słuchowego, nie mającego charakteru ropnego (jakoto: różnych form chronicznego kataralnego zapalenia średniego ucha, zapalenia końcowego aparatu nerwu słuchowego i t. p.), po uprzedniéj próbie w szpitalu i zebraniu, wrazie potrzeby, w miejscu urodzenia badanego dokładnych wiadomości o jego chorobie.

38. Utrata i cierpienia kości, chrząstek i miękkich części nosa, choroby jam: czołowéj i szczęki górnéj, połączone z próchnieniem kości; zastarzałe owrzodzenia błony śluzowéj nosowej tudzież zarośnięcie obu otworów nosowych.

39. Polipy przełyku i nosa, jeżeli ostatnie są połączone z krwotokiem albo utrudniają oddychanie i połykanie.

40. Zrośnięcie warg i szczęk z dziąsłami, przyrośnięcie języka, utrata pewnéj jego części, tudzież języczka, podniebienia miękkiego, przedziurawienie podniebienia twardego i inne cierpienia kości szczękowych, jeżeli który z tych braków utrudnia żucie, połykanie, oraz wymawianie wyrazów.

41. Nowotwory złośliwe, owrzodzenia, oraz inne organiczne cierpienia języka.

42. Jąkanie, połączone z konwulsyjnemi naprężeniami i utrudnioną albo niezrozumiałą mową.

43. Niemota i głuchoniemota.

44. Застарѣлый слюнной свищъ.

45. Двухсторонняя и простая заячья губа, простирающаяся до носовой полости, а также соединенная съ раздвоеніемъ небнаго свода.

46. Недостатокъ не менѣе 10 зубовъ въ обѣихъ челюстяхъ и до 8—въ одной (невключая въ то число зубовъ мудрости), а также недостатокъ и меньшаго числа ихъ, при пораженіи костоѣдой остальныхъ въ значительномъ количествѣ, съ замѣтными признаками неудовлетворительнаго питанія.

Примѣчаніе. За недостатокъ зуба слѣдуетъ считать потерю вѣнчика или разрушеніе большей его части каріознымъ процессомъ.

47. Искривленіе шеи или неподвижность ея отъ неправильнаго образованія или органическаго разстройства позвонковъ или мягкихъ частей.

48. Зобъ (Struma).

49. Органическія разстройства гортани и дыхательнаго горла.

50. Съуженіе пищепріемника.

51. Грудь узкая, вдавленная, рахитическая (такъ называемая птичья), укороченіе или искривленіе ключицы, а также реберъ, затрудняющее дыханіе, движеніе, или ношеніе одежды и аммуниціи.

52. Бугорчатка и хроническое воспаленіе легкихъ и подреберной плевы.

53. Хроническій катарръ вѣтвей дыхательнаго горла, съ расширеніемъ ихъ, или истощеніемъ тѣла, а также эмфизема легкихъ и первное удушье (asthma nervosum).

54. Органическія болѣзни сердца и начальственной артеріи.

55. Органическія болѣзни печени, селезенки, желудочно-кишечнаго канала, почекъ и другихъ брюшныхъ и тазовыхъ органовъ, съ очевиднымъ разстройствомъ питанія.

56. Грыжи во всѣхъ періодахъ развитія.

57. Выпаденіе прямой кишки, происходящее безъ особой натуги, съ трудомъ вправляемое и сопряженное съ органическимъ разстройствомъ слизистой оболочки.

58. Свищъ и другія органическія разстройства заднаго прохода.

59. Противуестественный задній проходъ.

44. Zastarzałe przetoki ślinowe.

45. Obustronna i prosta warga zajęcza, ciągnąca się do jamy nosowéj, z rozdwojeniem podniebienia.

46. Brak przynajmniój 10 zębów w obudwu szczękach i do 8 —w jednéj (nie licząc w to zębów mądrości), oraz brak i mniejszéj ich liczby, jeżeli pozostałe w znacznéj ilości spruchnieją i są wyraźne ślady niedostatecznego odżywiania.

Uwaga. Za brak zęba należy uważać utratę korony albo zniszczenie większéj części téjże przez proces próchnienia.

47. Skrzywienie karku albo jego nieruchomość wskutek nieprawidłowego utworzenia się albo organicznego cierpienia kręgów lub części miękkich.

48. Wole (*Struma*).

49. Organiczne cierpienia krtani i tchawicy.

50. Zwężenie przełyku.

51. Pierś wązka, wpadnięta, krzywicza (tak zwana ptasia) skrócenie lub skrzywienie obojczyka, tudzież żeber, utrudniające oddychanie, ruch lub noszenie odzieży i amunicyi.

52. Gruźlica i chroniczne zapalenie płuc i opłucnéj.

53. Chroniczny katar oskrzeli z ich rozszerzeniem lub wyniszczeniem ciała, oraz rozedma płuc i astma nerwowa (asthma nervosum).

54, Organiczne choroby serca i arteryi głównéj (aorty).

55. Organiczne choroby wątroby, śledziony, kanału żołądkowo-kiszkowego, nerek i innych organów brzusznych i miednicowych, z widocznem rozstrojem odżywiania.

56. Ruptury we wszystkich peryodach rozwoju.

57. Wypadanie kiszki prostéj, mające miejsce bez szczególnego wytężenia, z trudnością dające się wprawić i połączone z organiczném cierpieniem błony śluzowéj.

58. Przetoki i inne cierpienia organiczne odbytu.

59. Nienaturalny odbyt.

60. Неправильное мочеиспусканіе, или недержаніе мочи, а также затруднительное мочеиспусканіе, зависящее отъ органическихъ причинъ.

61. Свищъ мочеиспускательнаго канала.

62. Каменная болѣзнь мочевыхъ органовъ.

63. Потеря половаго члена.

64. Противуестественное положеніе наружнаго отверстія мочеиспускательнаго канала, препятствующее свободному мочеиспусканію, и другіе виды уродливаго образованія наружныхъ половыхъ органовъ.

65. Задержаніе обоихъ или одного яичка въ паховомъ каналѣ.

66. Водянка яичка или сѣмяннаго канатика.

67. Узловатое расширеніе венъ яичка и сѣмяннаго канатика при стоячемъ положеніи тѣла видимо увеличивающееся и затрудняющее ношеніе одежды.

68. Затверденіе и другія измѣненія яичекъ и сѣмяннаго канатика, зависящія отъ худосочія и затрудняющія ходьбу и ношеніе одежды.

69. Искривленіе позвоночника, уродливости таза, органическія разстройства костей, хрящей и связокъ позвонковъ.

70. Потеря плеча, предплечья и ручной кисти.

71. Потеря бедра, голени и стопы.

72. Искривленіе или укороченіе конечностей, препятствующія свободному и правильному движенію ихъ, либо ношенію одежды и обуви. Сюда въ особенности относятся: 1) укороченіе одной руки на вершокъ и болѣе и ноги болѣе полувершка; 2) искривленіе ногъ внутрь до такой степени, что при стоячемъ положеніи тѣла разстояніе между колѣнами болѣе 3-хъ вершковъ, и 3) искривленіе ногъ кнаружи, когда въ стоячемъ положеніи разстояніе между пятками болѣе 2-хъ вершковъ.

73. Несовершенная подвижность или недѣятельность большихъ суставовъ, вслѣдствіе рубцовъ, сведеній, бѣлой опухоли, водянки суставовъ, припухлости суставныхъ головокъ или сращенія ихъ, застарѣлые и привычные вывихи и неестественные суставы.

74. Атрофія обѣихъ конечностей или одной.

75. Узловатыя сплетенія расширенныхъ венъ на одной или обѣихъ нижнихъ конечностяхъ, съ утолщеніемъ венныхъ стѣнокъ,

60. Nieprawidłowe moczenie lub niemożność utrzymania moczu, tudzież moczenie utrudnione, skutkiem przyczyn organicznych.

61. Przetoka kanału moczowego.

62. Kamień w organach moczowych.

63. Utrata członka.

64. Nienaturalne położenie otworu zewnętrznego kanału moczowego, przeszkadzające swobodnemu moczeniu i inne rodzaje nieprawidłowego utworzenia się organów płciowych zewnętrznych.

65. Zatrzymanie obudwu jąder lub jednego w kanale pachwinowym.

66. Puchlina wodna jądra lub kanalika nasiennego.

67. Rozszerzenie splotów żył jądra i kanalika nasiennego, w postawie stojącéj widocznie się powiększające i utrudniające noszenie odzieży.

68. Stwardnienie i inne zmiany w jądrach i kanaliku nasiennym, będące skutkiem charłactwa i utrudniające chodzenie i noszenie odzieży.

69. Skrzywienie kręgosłupa, nieprawidłowości miednicy, organiczne cierpienia kości, chrząstek i wiązadeł kręgów.

70. Utrata ramienia, przedramienia i ręki.

71. Utrata biodra, golenia i stopy.

72. Skrzywienie lub skrócenie kończyn, przeszkadzające swobodnemu i prawidłowemu ich ruchowi albo noszeniu odzieży i obuwia. Tutaj w szczególności odnoszą się: 1) skrócenie jednéj ręki na werszek i więcéj i nogi więcéj jak na pół werszka; 2) skrzywienie nóg wewnątrz do takiego stopnia, że przy postawie stojącéj ciała odległość pomiędzy kolanami jest większa od 3-ch werszków, i 3) skrzywienie nóg do zewnątrz, gdy w postawie stojącéj odległość pomiędzy piętami jest większa od 2-ch werszków.

73. Niezupełna ruchomość lub nieczynność większych stawów, wskutek blizn, skurczeń, guza białego, puchliny wodnéj stawów, obrzmienia główek stawowych lub zrośnięcia się ich, zastarzałe i zwykłe wywichnięcia i rzekome stawy.

74. Atrofia obydwu kończyn lub jednéj.

75. Guzowate rozszerzenia splotów żylnych na jednéj z obydwu kończyn dolnych ze zgrubieniem ścianek żył, mocno wytężają-

сильно напрягающіяся при стоячемъ положеніи, а также застарѣлыя варикозныя изъязвленія съ затвердѣніемъ и опухолью прилежащихъ частей.

76. Косолапость съ выворотомъ стопы внутрь, кнаружи или кзади.

77. Недостатокъ большаго пальца на той или другой рукѣ, либо указательнаго на правой.

78. Недостатокъ двухъ и болѣе пальцевъ на той или другой рукѣ.

79. Недостатокъ большаго пальца или двухъ другихъ пальцевъ на ногѣ.

Примѣчаніе. Подъ недостаткомъ пальца разумѣется недостатокъ всѣхъ суставовъ.

80. Полное сведеніе или неподвижность хотя бы одного пальца на рукѣ.

Примѣчаніе. Подъ полнымъ сведеніемъ пальца слѣдуетъ разумѣть такое состояніе, при которомъ разгибаніе сведеннаго пальца или совсѣмъ невозможно, или ограничено до такой степени, что, вслѣдствіе малой подвижности и неправильнаго положенія сведеннаго пальца, болѣе или менѣе затрудняется движеніе одного или нѣсколькихъ сосѣднихъ пальцевъ.

81. Сведеніе большаго пальца или двухъ другихъ на ногѣ.

82. Сроществіе большаго пальца съ указательнымъ на обѣихъ рукахъ и указательнаго съ среднимъ на правой рукѣ.

83. Лишніе пальцы на рукахъ и ногахъ, искривленіе пальцевъ, неполное сведеніе ихъ и другіе недостатки и поврежденія ихъ, непоименованные въ этой статьѣ, если только они препятствуютъ свободному дѣйствію ручной кисти или стопы.

Примѣчаніе. Лица, признанныя неспособными къ службѣ въ постоянныхъ войскахъ по болѣзнямъ и тѣлеснымъ недостаткамъ, означеннымъ въ ст.: 3, 5, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 22, 25, 27, 28, 29, 32, 37, 38, 41, 43, 47, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 62, 65, 69, 70, 71, 73, 74 и 76, освобождаются также отъ зачисленія въ ополченіе. Съ болѣзнями и недостатками, поименованными въ остальныхъ статьяхъ: 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 44, 45. 46, 48, 51, 56, 57, 58, 63, 64, 66, 67, 68, 72,

ce się przy postawie stojącéj, oraz zastarzałe owrzodzenia żylakowate ze stwardnieniem i opuchnięciem przyległych części.

76. Skrzywienie stopy z wywróceniem stopy na wewnątrz, do zewnątrz lub ku tyłkowi.

77. Brak wielkiego palca u jednéj lub u drugiéj ręki albo wskazującego u prawéj.

78. Brak dwóch lub więcéj palców u jednéj lub drugiéj ręki.

79. Brak wielkiego palca albo dwóch innych palców u nogi.

Uwaga. Pod brakiem palca rozumie się brak wszystkich stawów.

80. Zupełne skurczenie lub nieruchomość chociażby jednego palca u ręki.

Uwaga. Pod zupełném skurczeniem palca należy rozumieć taki stan, przy którym rozginanie skurczonego palca albo zupełnie jest niemożebne, albo jest ograniczone do takiego stopnia, że wskutek małéj ruchomości i nieprawidłowego położenia skurczonego palca więcéj lub mniéj utrudnia się ruch jednego lub kilku sąsiednich palców.

81. Skurczenie wielkiego palca lub dwóch innych u nogi.

82. Zrośnięcie wielkiego palca ze wskazującym u obydwu rąk i wskazującego ze średnim u prawéj ręki.

83. Nadliczbowe palce u rąk i nóg, skrzywienie palców, niezupełne zrośnięcie ich i inne braki i uszkodzenia ich, niewymienione w tym artykule, jeżeli tylko przeszkadzają swobodnemu działaniu ręki lub stopy.

Uwaga. Osoby uznane za niezdatne do służby w wojskach stałych zpowodu chorób i braków fizycznych, wzmiankowanych w art. 3, 5, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 22, 25, 27, 28, 29, 32, 37, 38, 41, 43, 47, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 59, 60, 61, 62, 65, 69, 70, 71, 73, 74 i 76 zwalniają się również od zaliczenia do obrony krajowéj. Z chorobami i brakami, wymienionemi w pozostałych artykułach: 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 44, 45, 46, 48, 51, 56, 57, 58, 63, 64, 66, 67, 68, 72,

75, 77, 78, 79, 80, 81, 82 и 83, — зачисляются въ ополченіе только тѣ, которыхъ присутствіе по воинской повинности признаетъ способными носить оружіе (ст. 38, 154 и 160 Уст. о воин. повин.).

Б. Болѣзни и тѣлесныя недостатки, не препятствующіе пріему въ строевую службу.

1. Цинга въ первомъ періодѣ развитія.

2. Первичныя формы сифилиса и венерическихъ болѣзней, а также и послѣдовательныя, безъ пораженія костей и хрящей.

3. Лишаи, чесотка и другія удобоизлечимыя сыпи; ложный колтунъ и язвы, безъ разстройства надкостницы, костей, мышцъ и сухожилій.

4. Незлокачественныя опухоли, по положенію и объему своему не затрудняющія отправленія органовъ, свободнаго движенія членовъ и ношенія головнаго убора, одежды, обуви и аммуниціи.

5. Рубцы, не препятствующіе правильному дѣйствію члена, ношенію головнаго убора, одежды, обуви и аммуниціи и, при томъ, неимѣющіе наклонности къ изъязвленію.

6. Сросшіеся, безъ всякихъ вредныхъ послѣдствій, переломы костей.

7. Зернистость соединительной оболочки глазъ.

8. Косоглазіе, не препятствующее зрѣнію.

9. Носовые полипы некровоточивые и не затрудняющіе дыханія.

10. Разстройство въ полости рта и зѣва, не препятствующее внятному произношенію словъ, свободному дыханію и глотанію.

11. Недостатокъ или костоѣда менѣе 10 зубовъ въ обѣихъ челюстяхъ и не болѣе 7—въ одной, при удовлетворительномъ питаніи.

12. Небольшое заикапіе и незначительная осиплость голоса.

13. Гноетеченіе изъ одного или обоихъ ушей, зависящее отъ остраго воспаленія наружнаго или средняго уха (otitis externa acuta, Myringitis acuta rheumatica et traumatica, otitis media purulenta acuta) и не сопровождающееся поименованными въ ст. 36 лит. А

75, 77, 78, 79, 80, 81, 82 i 83,—zaliczają się do obrony krajowéj tylko ci, których urząd do powinności wojskowéj uzna za zdatnych do noszenia broni (art. 38, 154 i 160 Ust. o pow. wojsk.).

B. Choroby i niedostatki fizyczne, nie przeszkadzające przyjęciu do szeregów.

1. Skorbut w pierwszym peryodzie rozwoju.

2. Pierwiastkowe formy syfilisu i chorób wenerycznych a także późniejsze bez uszkodzenia kości i chrząstek.

3. Liszaje, świerzb i inne łatwe do wyleczenia wysypki, fałszywy kołtun i owrzodzenia bez uszkodzenia okostnéj, kości, muskułów i ścięgien.

4. Nowotwory niezłośliwe zpowodu swojego położenia i objętości nie utrudniające funkcyj organów, swobodnego ruchu członków i noszenia ubioru na głowie, odzieży, obuwia i amunicyi.

5. Blizny nie przeszkadzające prawidłowemu działaniu członka, noszeniu ubioru na głowie, odzieży, obuwia i amunicyi i przytém nieskłonne do owrzodzenia.

6. Zrośnięte bez żadnych szkodliwych skutków złamania kości.

7. Ziarninowe zapalenie (jaglica) łącznicy.

8. Zezowatość nie przeszkadzająca wzrokowi.

9. Polipy nosowe krwawiące i nie przeszkadzające oddychaniu.

10. Cierpienia jamy ustnéj i nosowéj nie przeszkadzające zrozumiałemu wymawianiu wyrazów, swobodnemu oddychaniu i połykaniu.

11. Brak lub próchnienie mniéj jak 10 zębów w obydwu szczękach i nie więcéj jak 7 w jednéj, przy dostatecznem odżywianiu.

12. Nieznaczne zająkiwanie się i mała ochrypłość głosu.

13. Wyciek ropny z jednego lub obudwu uszów, będący skutkiem ostrego zapalenia zewnętrznego lub średniego ucha (otitis externa acuta, Myringitis acuta rheumatica et traumatica, otitis media purulenta acuta) i niepołączonych z wymienionemi w art. 36 lit. A zmiana-

измѣненіями тканей уха, но сопряженное съ прободеніемъ барабанной перепонки (perforatio membranae tymponi), если только это прободеніе занимаетъ меньше одной трети поверхности барабанной перепонки (т. е. допускаетъ еще возможность зарощенія рубцовою тканью).

14. Врожденныя возвышенія или вдавленія грудной клѣтки, укороченіе или искривленіе ключицы, не препятствующія свободному движенію и ношенію аммуниціи, при здоровомъ состояніи легкихъ и хорошемъ тѣлосложеніи.

15. Потеря части или цѣлой головки половаго члена.

16. Недостатокъ одного или обоихъ яичекъ, а также когда они остаются въ брюшной полости.

17. Расширеніе венъ яичка и сѣмяннаго канатика, не увеличивающееся при стоячемъ положеніи и не препятствующее ношенію аммуниціи.

18. Небольшая сутуловатость при здоровомъ состояніи грудныхъ органовъ, не препятствующая при томъ ношенію аммуниціи.

19. Расширеніе отдѣльныхъ венозныхъ стволовъ на одной или обѣихъ нижнихъ конечностяхъ.

20. Утолщеніе и искривленіе локтя, колѣна, стопы, не затрудняющія движенія конечностей.

21. Искривленія и другія малозамѣтныя измѣненія въ формѣ, расположеніи или подвижности ручныхъ или ножныхъ пальцевъ, не препятствующія свободному владѣнію оружіемъ, или ношенію обуви и продолжительной ходьбѣ.

Примѣчаніе 1-е. Лица, одержимыя поименованными въ п.п. 1, 3 и 13 болѣзнями, или пользуются отсрочкой, согласно 22 ст. Наставленія присутствіямъ по воинской повинности, или же, какъ напр., одержимые чесоткою,—по пріемѣ на службу, немедленно отправляются для леченія въ госпитали, лазареты или больницы.

Примѣчаніе 2-е. Лица, одержимыя поименованною въ ст. 7 болѣзнію, при воспалительномъ ея состояніи и гнойномъ отдѣленіи, по пріемѣ на службу, немедленно отправляются для леченія въ госпитали, лазареты или больницы.

Примѣчаніе 3-е. Лица, одержимыя болѣзнями, поименованными въ п.п. 1, 7 и 9 Росписанія, во флотъ не назначаются.

mi tkanki usznéj lecz połączone z przedziurawieniem błony bębenkowéj (perforatio membranae tymponi), jeżeli tylko to przedziurawienie zajmuje mniéj jak trzecią część powierzchni błony bębenkowéj (t. j. jeżeli możebne jest jeszcze zarośnięcie tkanką bliznowatą).

14. Wrodzona wypukłość lub zaklęśnięcie klatki piersiowéj, skrócenie albo skrzywienie obojczyka, nie przeszkadzające swobodnemu ruchowi ani noszeniu amunicyi, przy zdrowym stanie płuc i dobréj budowie ciała.

15. Utrata części lub całéj główki członka męzkiego.

16. Brak jednego albo obudwu jąder, oraz jeżeli takowe pozostają w jamie brzusznéj.

17. Rozszerzenie żył jądra i kanalika nasiennego nie powiększające się przy postawie stojącéj i nie przeszkadzające noszeniu amunicyi.

18. Nieznaczne przygarbienie przy zdrowym stanie organów piersiowych nie przeszkadzające przytém noszeniu amunicyi.

19. Rozszerzenie pojedynczych gałęzi żył na jednéj lub obudwu kończynach dolnych.

20. Zgrubienie i skrzywienie łokcia, kolana, stopy, nie utrudniające ruchu kończyn.

21. Skrzywienia i inne mało widoczne zmiany w formie położenia lub ruchomości palców u rąk lub u nóg, nie przeszkadzające swobodnemu władaniu bronią ani noszeniu obuwia i długiemu chodzeniu.

Uwaga 1-a. Osoby, cierpiące na wymienione w ust. 1, 3, i 13 choroby albo korzystają z odroczenia, zgodnie z art. 22 Instrukcyi dla urzędów do powinności wojskowéj albo téż, jak naprzykład chorzy na świerzb—po przyjęciu do służby odsyłani bywają bezzwłocznie do lazaretów i szpitalów.

Uwaga 2-a. Osoby, cierpiące na wymienioną w art. 7 chorobę przy jéj stanie zapalnym i wycieku ropnym po przyjęciu do służby wojskowéj bezzwłocznie wysyłają się na kuracyę do do szpitalów lub lazaretów.

Uwaga 3-a. Osoby cierpiące na choroby, wymienione w ust. 1, 7 i 9 Rozkładu, do floty się nie wyznaczają.

В. Болѣзни и тѣлесныя недостатки, не препятствующіе пріему на нестроевыя должности.

1. Неполное срощеніе вѣкъ между собою и съ глазнымъ яблокомъ одного котораго либо или обоихъ глазъ, не препятствующее зрѣнію.

2. Потеря одной или обѣихъ ушныхъ раковинъ.

3. Заячья губа, занимающая неболѣе половины губы.

4. Выпаденіе прямой кишки, обнаруживающееся только во время сильнаго напряженія, безъ затрудненія вправляемое и не сопряженное съ органическимъ разстройствомъ слизистой оболочки.

5. Укороченіе руки, не препятствующее ея дѣйствію.

6. Недостатокъ одного изъ ручныхъ пальцевъ, за исключеніемъ большихъ и указательнаго на правой рукѣ.

7. Недостатокъ одного пальца на ногѣ, за исключеніемъ большаго.

8. Недостатокъ конечныхъ суставовъ, искривленія, неправильное расположеніе ручныхъ и ножныхъ пальцевъ, а также наросты на нихъ и т. п., не затрудняющіе исполненія нестроевыхъ обязанностей разнаго рода и ходьбы.

9. Плоская стопа.

Примѣчаніе 1-е. Лица, одержимыя болѣзнею, поименованною въ п. 5, или пользуются отсрочкой, согласно 22 ст. Наставленія присутствіямъ по воинской повинности, или же, по пріемѣ на службу, отправляются для леченія въ госпитали, лазареты или больницы.

Примѣчаніе 2-е. Лица, признанныя способными только къ нестроевой службѣ, во флотъ не назначаются, за исключеніемъ имѣющихъ недостатки и разстройства, указанныя въ 3, 4, 6, 7 и 8 пунк. Росписанія, одержимые коими могутъ быть назначаемы во флотъ, но не иначе, какъ по выбору врача и военнаго пріемщика морскаго вѣдомства.

Примѣчаніе 3-е. Если у свидѣтельствуемаго окажется нѣсколько болѣзней и тѣлесныхъ недостатковъ изъ числа пои-

C. Choroby i niedostatki fizyczne, nie przeszkadzające przyjęciu do służby nieszeregowéj.

1. Niezupełne zrośnięcie powiek pomiędzy sobą i z gałką oczną jednego któregokolwiekbądź oka albo obudwu oczu nie przeszkadzające wzrokowi.

2. Utrata jednéj lub obudwu muszli usznych.

3. Warga zająca, zajmująca nie więcéj jak połowę wargi.

4. Wypadnięcie kiszki prostéj, widoczne tylko wczasie silnego wydymania, łatwo wprawiające się i niepołączone z organicznemi zmianami błony śluzowéj.

5. Skrócenie ręki, nie przeszkadzające jéj działaniu.

6. Brak jednego z palców u rąk, z wyjątkiem wielkich i wskazującego u prawéj ręki.

7. Brak jednego palca u nogi, z wyjątkiem wielkiego.

8. Brak ostatnich członków palców, skrzywienie, nieprawidłowe położenie palców u rąk i nóg tudzież narośle na nich i t. p. nie utrudniające pełnienia różnego rodzaju obowiązków poza szeregiem i chodzenia.

9. Stopa płaska.

Uwaga 1-a. Osoby, dotknięte chorobą wzmiankowaną w ust. 5, albo korzystają z odroczenia zgodnie z art. 21 Instrukcyi dla urzędów do powinności wojskowéj albo też po przyjęciu do służby wysyłają się na kuracyę do lazaretów i szpitalów.

Uwaga 2-a. Osoby, uznane za zdatne tylko do służby nieszeregowéj, do floty się nie wyznaczają, z wyjątkiem dotkniętych brakami i wadami, wskazanemi w ust. 3, 4, 6, 7, 8 Rozkładu, którzy mogą być wyznaczeni do floty lecz nieinaczéj, jak z wyboru lekarza i wojskowego odbiorcy wydziału marynarki.

Uwaga 3-a. Jeżeli u badanego okaże się kilka chorób lub braków fizycznych z liczby wymienionych w Rozkładach

мнованныхъ въ Росписаніяхъ лит. Б и В, которые, по своей совокупности, очевидно дѣлаютъ его неспособнымъ къ строевой или нестроевой службѣ, то такое лицо, по усмотрѣнію присутствія, можетъ быть совершенно освобождено отъ службы въ постоянныхъ войскахъ. Равнымъ образомъ присутствіямъ предоставляется освобождать вовсе отъ службы и въ тѣхъ исключительныхъ случаяхъ, когда какой либо изъ означенныхъ въ п. 8 Росписанія лит. В недостатковъ ручныхъ и ножныхъ пальцевъ, вслѣдствіе мѣстныхъ неблагопріятныхъ осложненій, какъ наприм., неправильныхъ чувствительныхъ, наклонныхъ къ изъязвленію рубцовъ, припухлости и малой подвижности суставовъ другихъ пальцевъ, будетъ признанъ препятствующимъ исполненію нестроевыхъ обязанностей.

ИНСТРУКЦІЯ ВРАЧАМЪ

для руководства при измѣреніи груди у свидѣтельствуемыхъ лицъ.

У всѣхъ лицъ, свидѣтельствуемыхъ относительно годности къ военной службѣ, должно быть производимо измѣреніе окружности грудной клѣтки.

Измѣреніе производится тесемкою или стетометромъ, по горизонтальной линіи, спереди въ промежуткѣ между четвертымъ и пятымъ ребрами, по бокамъ подъ самыми лопатками, при чемъ тесьма накладывается такимъ образомъ, чтобы проходила по выпуклымъ точкамъ, не входя въ углубленія; измѣреніе груди слѣдуетъ производить при стоячемъ положеніи субъекта, съ плотно сдвинутыми ногами и вытянутыми вверхъ надъ головою руками; во время измѣренія изслѣдуемый медленно считаетъ до 20.

---

lit. B i C, które w połączeniu oczywiście czynią go niezdatnym do służby szeregowéj i nieszeregowéj, to podług uznania urzędu może być zupełnie zwolniony od służby w wojskach stałych. Podobnież urzędom służy prawo uwalniać zupełnie od służby i w tych wyjątkowych razach, gdy jaki ze wskazanych w ust. 8 Rozkładu lit. C. brak palców u rąk i u nóg, wskutek miejscowych niepomyślnych komplikacyj jak np. nieprawidłowych, bolesnych skłonnych do owrzodzenia blizn, nabrzękłości i małéj ruchomości stawów innych palców, będzie uznany za przeszkadzający pełnieniu obowiązków nieszeregowych.

INSTRUKCYA DLA LEKARZÓW.

do kierowania się przy mierzeniu u badanych piersi.

U wszystkich osób badanych co do zdatności do służby wojskowej powinna być zmierzona objętość klatki piersiowéj.

Mierzenie odbywa się tasiemką albo zapomocą stetometru, podług linii poziomej, z przodu w przestrzeni pomiędzy czwartém a piątém żebrem, z boków pod samemi łopatkami; przytém taśma nakłada się w taki sposób, ażeby przechodziła po wypukłych punktach, nie wchodząc w zagłębienia; piersi mierzyć należy przy postawie stojącéj subjektu, z mocno ściśniętemi nogami i wyciągniętemi w górę nad głową rękami; wczasie mierzenia badany rachuje powoli do 20.

ИНСТРУКЦІЯ ВРАЧАМЪ

для руководства при измѣреніи нижнихъ конечностей.

Для опредѣленія степени укороченія нижнихъ конечностей, измѣреніе ихъ длины производится двоякимъ образомъ: а) тесьма натягивается отъ верхней передней ости подвздошной кости до конца внутренняго мышелка большеберцовой кости, при чемъ субъектъ долженъ лежать на горизонтальной плоскости съ выпрямленными ногами; б) для сравнительнаго измѣренія длины обѣихъ нижнихъ конечностей, изслѣдуемый кладется на ровную горизонтальную плоскость; обѣимъ нижнимъ конечностямъ необходимо дать одинаковое выпрямленное положеніе; за симъ тесьма натягивается отъ одной верхней передней подвздошной ости до другой; отъ средины этой линіи, соотвѣтствующей средней линіи тѣла (linea mediana corporis) протягивается тесьма вертикально внизъ до пятокъ; тесьма покажетъ существуетъ ли разница въ длинѣ конечностей.

Этими двумя способами измѣренія опредѣляется длина нижнихъ конечностей цѣликомъ и, въ сомнительныхъ случаяхъ, необходимо примѣнять оба ихъ, какъ взаимно контролирующіе.

При существованіи разницы въ длинѣ конечностей, необходимо опредѣлить, зависитъ ли она сравнительно отъ неравной длины костей бедра и голени или отъ ненормальностей въ сочлененіи, именно тазобедренныхъ. Съ этой цѣлью сперва измѣряется длина обѣихъ бедренныхъ костей отъ верхушки большаго вертела до наружной сочленовной щели колѣннаго состава, а потомъ, для опредѣленія длины голеней, берется разстояніе отъ указанной точки колѣннаго состава до нижней верхушки наружной лодыжки.

Опредѣливъ такимъ образомъ сравнительную длину для бедра и голени, необходимо еще опредѣлить, нормально или ненормально положеніе бедренной кости по отношенію къ подвздошной. Для этого проводятся сперва на обѣихъ сторонахъ тазовой области такъ называемыя нелатоновскія линіи, идущія отъ верхней передней подвздошной ости къ верхушкѣ сѣдалищнаго бугра, и затѣмъ сравни-

INSTRUKCYA DLA LEKARZÓW

którą kierować się mają przy mierzeniu kończyn dolnych.

Dla określenia stopnia skrócenia kończyn dolnych, mierzy się ich długość w dwojaki sposób: a) taśma naciąga się od górnego przedniego kolca kości biodrowéj do końca wewnętrznego kłykcia kości goleniowéj, przyczém subjekt powinien leżeć na płaszczyznie poziomej z wyprostowanemi nogami; b) dla porównawczego wymierzenia długości obydwu kończyn dolnych badany kładzie się na płaszczyznę poziomą; obudwu kończynom dolnym należy dać koniecznie jednakie położenie wyprostowane; następnie taśma naciąga się od jednego do drugiego górnego przedniego kolca kości biodrowéj; od środka téj linii, odpowiadającego średniéj linii ciała (linea mediona corporis), przeciąga się taśma prostopadle na dół do pięt; taśma pokaże, czy istnieje różnica w długości kończyn.

Temi dwoma sposobami mierzenia określa się długość kończyn dolnych wcałości i, w razach wątpliwych, koniecznem jest stosowanie obudwu jako wzajemnie się kontrolujące.

Jeżeli istnieje różnica w długości kończyn, trzeba koniecznie określić, czy zależy ona porównawczo od nierównéj długości kości udowéj i goleni albo od nienormalności w stawach, mianowicie miednico-udowych. W tym celu mierzy się najprzód długość obudwu kości udowych od wierzchołka górnego krętarza do zewnętrznéj szczeliny stawowéj stawu kolanowego, a potém, dla określenia długości goleni, bierze się odległość od wskazanego punktu stawu kolanowego do wierzchołka dolnego kostki zewnętrznéj.

Określiwszy w taki sposób porównawczą długość uda i goleni, trzeba jeszcze koniecznie określić, czy normalne czy nienormalne jest położenie kości udowéj w stosunku do biodrowéj. W tym celu przeprowadzają się najprzód na obudwu stronach miednicy tak nazwane Nelatonowskie linie, idące od górnego przedniego kolca kości biodrowéj do wierzchołka guza kości kulszowéj a następnie porównywa się

вается положеніе верхушки большаго вертела по отношенію къ этой линіи, сперва на одной сторонѣ, а потомъ на другой. Если при этомъ окажется, что вертелъ одной стороны будетъ находиться выше или ниже противъ вертела другой стороны, то это означаетъ, что найденная разница въ длинѣ обѣихъ нижнихъ конечностей зависитъ прямо отъ непормальнаго состоянія одного изъ тазобедренныхъ составовъ, а не отъ неодинаковой длины бедренныхъ или берцовыхъ костей. Необходимо добавить, что и при томъ послѣднемъ измѣреніи, изслѣдуемый субъектъ долженъ лежать на ровной горизонтальной плоскости, на спинѣ, прямо, съ совершенно протянутыми другъ подлѣ друга нижними конечностями.

Подписалъ:

Предсѣдатель Медицинскаго Совѣта *Е. Пеликанъ*.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 14 Октября, N. 98 стр. 1797).

25.

Именной Высочайшій Указъ.

О выпускѣ новыхъ восьми разрядовъ билетовъ государственнаго казначейства.

УКАЗЪ ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Согласно съ представленіемъ Министра Финансовъ, въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнномъ, признали МЫ нужнымъ, для подкрѣпленія средствъ государственнаго казначейства, разрѣшить выпускъ восьми разрядовъ билетовъ государственнаго казначейства CCLXXII, CCLXXIII, CCLXXIV и CCLXXV—пятидесяти рублеваго достоинства и CCLXXVI, CCLXXVII, CCLXXVIII и CCLXXIX—сто рублеваго достоинства, въ три милліона рублей каждый разрядъ, всего на двадцать четыре милліона рублей, по Высочайше утвержденнымъ НАМИ образцамъ, на основаніи прилагаемаго положенія, съ назначеніемъ срока теченія процентовъ по билетамъ всѣхъ разрядовъ съ 1-го Августа 1883.

położenie wierzchołka krętarza wielkiego w stosunku do téj linii, najprzód na jednéj stronie, a potém na drugiéj. Jeżeli przytém okaże się, że krętarz jednéj strony będzie się znajdował wyżéj lub niżéj w porównaniu z krętarzem drugiéj strony, to znaczyć będzie, że znaleziona różnica w długości obudwu kończyn dolnych zależy wprost od nienormalnego stanu jednego ze stawów miednico-udowych a nie od niejednakowéj długości kości udowych lub goleniowych. Trzeba dodać, że i przytém ostatniém mierzeniu badany subjekt powinien leżéć na płaszczyźnie poziomej na grzbiecie, prosto, z zupełnie wyciągniętemi jedna obok drugiéj kończynami dolnemi.

Podpisał:
Prezes Rady Lekarskiéj *E. Pelikan.*

25

Imienny Najwyższy Ukaz.

O emisyi nowych ośmiu kategoryj biletów Skarbu Państwa.

UKAZ DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Zgodnie z postanowieniem Ministra Finansów rozpoznaném w Radzie Państwa uznaliśmy za potrzebne w celu wzmocnienia środków Skarbu Państwa zezwolić na emisyę ośmiu kategoryi biletów Skarbu Państwa CCLXXII, CCLXXIII, CCLXXIV, CCLXXV—po pięćdziesiąt rubli, i CCLXXVI, CCLXXVII, CCLXXVIII, i CCLXXIX —po sto rubli, na trzy miliony rubli każdéj kategoryi, ogółem na dwadzieścia cztery miliony rubli, podług Najwyżéj przez NAS zatwierdzonych wzorów, na zasadzie, załączającego się postanowienia, z oznaczeniem terminu biegu procentów od biletów wszystkich kategoryj od 1-go Sierpnia 1883 roku.

Вслѣдствіе сего повелѣваемъ Правительствующему Сенату къ приведенію сего въ исполненіе сдѣлать надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„*АЛЕКСАНДРЪ.*“

Въ Гатчинѣ,
11-го Октября 1883 г.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою написано:

Въ Гатчинѣ, „Быть по сему“.
11-го Октября 1883 г.

ПОЛОЖЕНІЕ

о новыхъ восьми разрядахъ (серіяхъ) билетовъ государственнаго казначейства отъ CCLXXII до CCLXXIX разряда включительно.

1. Разряды сіи, въ три милліона рублей серебромъ каждый, выпускаются срокомъ на восемь лѣтъ.

2. Достоинство билетовъ CCLXXII, CCLXXIII, CCLXXIV и CCLXXV разрядовъ опредѣляется въ 50 р., а количество процентовъ по $4^{32}/_{100}$ въ годъ, или по 18 к. въ мѣсяцъ.

3. Достоинство билетовъ CCLXXVI, CCLXXVII, CCLXXVIII и CCLXXIX разрядовъ опредѣляется въ 100 р., количество же процентовъ по $4^{32}/_{100}$ въ годъ, или по 36 к. въ мѣсяцъ.

4. Форма и подпись билетовъ CCLXXII, CCLXXIII, CCLXXIV и CCLXXV разрядовъ остается та же, какъ и билетовъ предшедшаго выпуска.

5. Для билетовъ CCLXXVI, CCLXXVII, CCLXXVIII и CCLXXIX разрядовъ (въ 100 р.) сохраняется форма и подпись билетовъ 50 р. достоинства, съ тѣмъ отличіемъ, что оборотная сторона 100 р. билетовъ окрашена въ розовый цвѣтъ.

6. Билеты сіи выдаются и принимаются казною по прежнему во всѣхъ платежахъ.

7. Погашеніе билетовъ новыхъ разрядовъ имѣетъ быть произведено втеченіи восьми лѣтъ, по усмотрѣнію Правительства, которое предоставляетъ себѣ всѣ билеты обмѣнять на новые, если то признано будетъ полезнымъ по ходу денежныхъ оборотовъ.

Wskutek tego rozkazujemy Rządzącemu Senatowi co do wykonania niniejszego prawa należyte wydać rozporządzenia.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

„*ALEXANDER*“

W Gatczynie,
11-go Października 1883 r.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

W Gatczynie. **„Ma być podług tego.“**
11-go Października 1883 r.

POSTANOWIENIE

o nowych ośmiu kategoryach (seryach) biletów Skarbu Państwa od CCLXXII do CCLXXIX włącznie.

1. Kategorye te, po trzy miliony rubli każda, wypuszczają się na termin ośmioletni.

2. Wartość biletów CCLXXII, CCLXXIII, CCLXXIV, CCLXXV kategoryj określa się na 50 rs. a ilość procentów na $4^{32}/_{100}$ rocznie czyli po 18 kop. miesięcznie.

3. Wartość biletów CCLXXVI, CCLXXVII, CCLXXVIII i CCLXXIX kategoryj określa się na 100 rs., zaś ilość procentów po $4^{32}/_{100}$ rocznie czyli po 36 kop. miesięcznie.

4. Forma i podpis biletów CCLXXII, CCLXXIII, CCLXXIV i CCLXXV kategoryj pozostaje ta sama, co i biletów poprzedniéj emisyi.

5. Dla biletów CCLXXVI. CCLXXVII, CCLXXVIII i CCLXXIX kategoryj (po 100 rs.) zachowuje się forma i podpis biletów 50 rublowych, z tą różnicą, że odwrotna strona 100 rublowych biletów jest pomalowana na różowo.

6. Bilety te Skarb wydaje i przyjmuje po dawnemu przy wszystkich wypłatach.

7. Amortyzacya biletów nowych kategoryj ma być dokonana wciągu ośmiu lat, podług uznania Rządu, który pozostawia sobie prawo wszystkie bilety wymienić na nowe, jeżeli to uznaném będzie za pożyteczne ze względu na bieg obrotów pieniężnych.

8. Теченіе процентовъ по билетамъ сихъ разрядовъ назначается съ 1 Августа 1883 г. Срокъ сей означается на оборотѣ билета прописью.

9. Платежъ процентовъ производится въ Главномъ, губернскихъ, областныхъ и уѣздныхъ казначействахъ предъявителямъ купоновъ отъ сихъ билетовъ, причемъ для полученія процентовъ изъ уѣздныхъ казначействъ на сумму свыше трехсотъ рублей, казначейства должны быть извѣщены о семъ владѣльцами купоновъ за мѣсяцъ до наступленія срока.

10. Проценты выдаются за полные истекшіе годы.

11. Зачеты процентовъ производятся слѣдующимъ образомъ: а) между частными людьми порядокъ зачета предоставляется взаимному соглашенію; б) при платежахъ билетами въ казначейства, проценты, для облегченія разсчетовъ, зачитываются только за полные прошедшіе мѣсяцы, а за текущій мѣсяцъ въ счетъ не принимаются. На семъ основаніи производятся зачеты и при платежахъ билетами изъ казначейства частнымъ лицамъ и казеннымъ мѣстамъ, а сіи послѣднія дѣлаютъ зачеты тѣмъ же порядкомъ; в) относительно разсчетовъ между государственнымъ казначействомъ и казенными мѣстами о процентахъ, которые со времени поступленія до дѣйствительнаго расходованія суммъ могутъ обратиться въ ихъ пользу, наблюдается существующій нынѣ порядокъ.

12. Билеты принимаются къ платежу въ казначействахъ въ тѣхъ только случаяхъ, когда они имѣютъ при себѣ купоны, сроки оплаты коихъ еще не наступили, и когда платежная сумма не менѣе суммы билета съ нарослими процентами, ибо казначейства, для избѣжанія сбивчивыхъ счетовъ, ни въ какіе сдачи и размѣнъ по билетамъ входить не должны.

Подписалъ: За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта,
Генералъ-Адъютантъ *Графъ Барановъ.*

(С. У. и Р. П., 1883 г. 29 Октября, N. 103 стр. 1887).

8. Bieg procentów od biletów tych kategoryj wyznacza się od 1-go Sierpnia 1883 r. Termin ten oznacza się na odwrotnéj stronie biletu literami.

9. Wypłata procentów odbywa się w kasach skarbowych głównéj, obwodowych i powiatowych na ręce okazicieli kuponów od samych biletów; przytém dla otrzymania procentów z kas skarbowych powiatowych na sumę większą od trzechset rubli, kasy skarbowe powinny być o tém zawiadomione przez właścicieli kuponów na miesiąc przed upływem terminu.

10. Procenty wydają się za całkowite lata ubiegłe.

11. Zarachowania procentów odbywają się w sposób następujący: a) pomiędzy osobami prywatnemi sposób zarachowania pozostawia się wzajemnemu porozumieniu; b) przy wypłatach biletami do kas skarbowych, procenty dla ułatwienia obrachunków zaliczają się tylko za całkowite miesiące ubiegłe, a za bieżący miesiąc się nie liczą. Na téj zasadzie odbywają się zarachowania i przy wypłatach biletami z kas skarbowych osobom prywatnym i władzom skarbowym, a te ostatnie odbywają zarachowania w taki sam sposób; c) co do rachunków pomiędzy Skarbem Państwa a władzami skarbowemi z procentów, które od czasu wpływu sum do chwili rzeczywistego ich wydatkowania mogły biedz na ich korzyść, przestrzega się przyjęty dotychczas porządek.

12. Bilety przyjmują się na wypłaty w kasach skarbowych w takich tylko razach, gdy mają przy sobie kupony, których termina płatności jeszcze nie upłynęły, i gdy suma wypłaty nie jest mniejsza od sumy biletu z narosłemi procentami, ponieważ kasy skarbowe dla uniknięcia omyłek w żadne zmiany ani wydawania reszty wdawać się nie powinny.

Podpisał: Za Prezesa Rady Państwa,
Generał-Adjutant *Hrabia Baranow*..

26.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О дополнительномъ расходѣ на содержаніе Холмскихъ семинаріи и школы причетниковъ.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Департаментѣ Государственной Экономіи Государственнаго Совѣта, о дополнительномъ расходѣ на содержаніе Холмскихъ семинаріи и школы причетниковъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:
Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ.*

16-го Іюля 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журнала Департамента Государственной Экономіи 9 Іюня 1883 г.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Государственной Экономіи, разсмотрѣвъ представленіе Оберъ-Прокурора Святѣйшаго Синода о дополнительномъ расходѣ на содержаніе Холмскихъ семинаріи и школы причетниковъ, *мнѣніемъ положилъ*: предоставить Оберъ-Прокурору Святѣйшаго Синода сдѣлать надлежащее распоряженіе объ обращеніи ассигнуемыхъ на стипендіи духовнаго вѣдомства въ свѣтскихъ учебныхъ заведеніяхъ *одной тысячи руб.* на содержаніе Холмскихъ семинаріи и школы причетниковъ, по случаю преобразованія первой изъ 3-хъ классной въ 6-ти классную семинарію, а второй—въ 4-хъ классное духовное училищѣ, въ дополненіе къ 26530 руб., отпускаемымъ уже на содержаніе названныхъ заведеній, съ перечисленіемъ означенной суммы (1000 р.) изъ ст. 3 въ ст. 2 § 8 дѣйствующей смѣты вѣдомства Святѣйшаго Синода

26.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O dodatkowym rozchodzie na utrzymanie seminaryum Chełmskiego i szkoły dyaków.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe w Departamencie Ekonomii Państwowéj Rady Państwa, Zdanie, o dodatkowym rozchodzie na utrzymanie seminaryum Chełmskiego i szkoły dyaków, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ.*

16-go Lipca 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułu Departamentu Ekonomii Państwowéj z d. 9 Czerwca 1883 r.

Rada Państwa, w Departamencie Ekonomii Państwowéj, rozpoznawszy przedstawienie Prokuratora Naczelnego Najświętszego Synodu o dodatkowym rozchodzie na utrzymanie seminaryum Chełmskiego i szkoły dyaków, *uchwaliła zdanie*: poruczyć Prokuratorowi Naczelnemu Najświętszego Synodu wydać należyte rozporządzenie co do obrócenia asygnowanych na stypendya wydziału duchownego w zakładach naukowych świeckich *tysiąca rubli* na utrzymanie seminaryum Chełmskiego i szkoły dyaków zpowodu zamiany pierwszego z 3 klasowego na 6 klasowe seminaryum, a drugiéj—na 4 klasową szkołę duchowną, w uzupełnieniu do 26,530 rub., wydawanych już na utrzymanie pomienionych zakładów, z przeniesieniem téj sumy (1000 rub.) zpod poz. 3 do poz. 2 § 8 obowiązującego budżetu wydziału Najświętszego Synodu i z tém zastrzeżeniem, ażeby

и съ тѣмъ, чтобы остальной, вызываемый преобразованіемъ упомянутыхъ заведеній, ежегодный дополнительный расходъ въ 22000 руб. на ихъ содержаніе былъ относимъ на спеціальныя средства Святѣйшаго Синода.

Подлинное мнѣніе подписано въ журналѣ Предсѣдателемъ и Членами.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 8 Ноября, № 106 стр. 1939).

27.

Распоряженіе Министра Путей Сообщенія.

О правилахъ движенія по паровознымъ желѣзнымъ дорогамъ, открытымъ для общественнаго пользованія.

Министръ Путей Сообщенія представилъ Правительствующему Сенату постановленіе свое отъ 27 Іюня 1883 г. за № 5900, со слѣдующими къ нему правилами движенія по паровознымъ желѣзнымъ дорогамъ, открытымъ для общественнаго пользованія, устанавливаемыми взамѣнъ таковыхъ же правилъ, изданныхъ предмѣстникомъ его, Министра Путей Сообщенія, въ 1874 году, при постановленіи отъ 30-го Мая 1874 г. за № 51 и дополненій и измѣненій сихъ правилъ, изданныхъ имъ, Министромъ Путей Сообщенія, въ 1877 году, при постановленіяхъ отъ 31 Января и 18 Октября 1879 года за №№ 60 и 61 и отъ 19 Марта 1881 г. № 3342.

---

pozostały, wywołany reformą wzmiankowanych zakładów rozchód roczny w kwocie 22000 rub. na ich utrzymanie był pokrywany ze specyalnych funduszów Najświętszego Synodu.

Oryginalne Zdanie podpisali na protokule Prezes i Członkowie.

27.

Rozporządzenie Ministra Dróg Komunikacyi.

Co do przepisów o ruchu po drogach żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego.

Minister Dróg Komunikacyi przedstawił Rządzącemu Senatowi postanowienie swoje z d. 27-go Czerwca 1883 r. za Nr. 5900, z następującemi do niego przepisami o ruchu po drogach żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego, ustanowionemi zamiast takich samych przepisów, wydanych przez jego poprzednika, Ministra Dróg Komunikacyi, w roku 1874, przy postanowieniu z d. 30 Maja 1874 roku, za N-rem 51, oraz uzupełnień i zmian tych przepisów, wydanych również przez niego w roku 1877, przy postanowieniach z d. 31 Stycznia i 18 Października 1879 r. za N-rami 60 i 61 oraz z d. 19 Marca 1881 r. za Nr. 3342.

ПОСТАНОВЛЕНІЕ
МИНИСТРА ПУТЕЙ СООБЩЕНІЯ
27-го Іюня 1883 года
№ 5900.

Въ виду указаній опыта, я призналъ необходимымъ, на основаніи ст. 718 т. XII Св. Закона, Устава путей сообщенія и въ развитіе статей раздѣла III гл. III отд. 3 того же Устава, о надзорѣ за частными желѣзными дорогами, а также на основаніи статей концессій и уставовъ обществъ желѣзныхъ дорогъ, установить, для обезпеченія правильнаго и безопаснаго движенія по желѣзнымъ дорогамъ, прилагаемыя при семъ правила движенія по паровознымъ желѣзнымъ дорогамъ, открытымъ для общественнаго пользованія.

Администраціи правительственныхъ желѣзныхъ дорогъ, а также правленія обществъ частныхъ желѣзныхъ дорогъ обязываются приступить на подвѣдомственныхъ имъ дорогахъ ко введенію сихъ правилъ, вслѣдъ за ихъ опубликованіемъ, и ввести таковыя къ точному во всемъ объемѣ исполненію, не позднѣе какъ по истеченіи года со дня опубликованія настоящаго постановленія.

Дѣйствіе существующихъ нынѣ правилъ движенія, изданныхъ въ 1874 году, при постановленіи № 51, а равно частныхъ въ нихъ измѣненій, изданныхъ при постановленіяхъ отъ 31 Января и 18 Октября 1879 г. №№ 60 и 61 и отъ 19 Марта 1881 г. № 3342, должно быть прекращаемо по мѣрѣ введенія прилагаемыхъ новыхъ правилъ.

Подписалъ: Министръ Путей Сообщенія,
Генералъ-Адъютантъ *К. Посьетъ.*

POSTANOWIENIE

MINISTRA DRÓG KOMUNIKACYI

z d. 27-go Czerwca 1883 roku

№ 5900.

Ze względu na wskazówki doświadczenia uznałem za niezbędne na zasadzie art. 718 t. XII Sw. Zak. Ustawy Dróg Komunikacyi i w rozwinięciu artykułów Działu III rozd. III oddz. 3 tejże Ustawy o nadzorze nad drogami żelaznemi prywatnemi, oddanemi do użytku publicznego, ustanowić, w celu zabezpieczenia prawidłowego i bezpiecznego ruchu po drogach żelaznych, załączone przy niniejszém przepisy o ruchu po drogach żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego.

Administracye dróg żelaznych rządowych, oraz zarządy towarzystw dróg żelaznych prywatnych obowiązane są przystąpić na podwładnych im drogach do zastosowania niniejszych przepisów zaraz po ich opublikowaniu i wprowadzić je w wykonanie w całéj objętości, najpóźniéj po upływie roku od dnia opublikowania niniejszego postanowienia.

Moc obowiązująca istniejących obecnie przepisów o ruchu, wydanych w roku 1874, przy postanowieniu Nr. 51, jak również częściowych w nich zmian, wydanych przy postanowieniach z d. 31-go Stycznia i 18-go Października 1879 r. Nr. 60 i 61 i z d. 19-go Marca 1881 r. Nr. 3342 powinna ustawać wmiarę wprowadzenia załączonych nowych przepisów.

Podpisał: Minister Dróg Komunikacyi,
Generał-Adjutant *K. Posiet.*

На подлинныхъ написано: „Правила сіи утверждены Министромъ Путей Сообщенія по докладу Технически-Инспекторскаго Комитета желѣзныхъ дорогъ отъ 19 Іюня 1883 г. № 716.

Подписалъ: Исправляющій должность Завѣдывающаго техническою и инспекторскою частями желѣзныхъ дорогъ *Журавскій*.

ПРАВИЛА ДВИЖЕНІЯ

по желѣзнымъ дорогамъ (паровознымъ), открытымъ для общественнаго пользованія.

ОТДѢЛЪ I.

СЛУЖБА ДВИЖЕНІЯ.

ГЛАВА I.

Общія положенія.

Общія основанія.

§ 1. Движеніе поѣздовъ по желѣзной дорогѣ, открытой для общественнаго пользованія, должно производиться согласно съ настоящими правилами.

Если бы, вслѣдствіе особенностей какой-либо желѣзной дороги, потребовалось измѣненіе для нея настоящихъ правилъ по существу или только въ способѣ примѣненія, то таковое измѣненіе допускается не иначе, какъ съ разрѣшенія Министра Путей Сообщенія.

Служба движенія на желѣзныхъ дорогахъ.

§ 2. Служащіе при желѣзной дорогѣ по движенію на оной составляютъ особую службу, называемую службою движенія.

Na oryginale napisano: „Przepisy te zatwierdzone zostały przez Ministra Dróg Komunikacyi na zasadzie raportu Komitetu techniczno-inspektorskiego dróg żelaznych d. 19 Czerwca 1883 roku.“

Podpisał: Sprawujący urząd Zawiadującego działami technicznym i inspektorskim dróg żelaznych *Żurawski*.

PRZEPISY RUCHU
po drogach żelaznych (parowozowych) otwartych do użytku publicznego.

ODDZIAŁ I.
SŁUŻBA RUCHU.

ROZDZIAŁ I.
Postanowienia ogólne.

Ogólne zasady.

§ 1. Ruch pociągów po drodze żelaznéj otwartéj do użytku publicznego powinien się odbywać zgodnie z niniejszemi przepisami.

Jeżeliby wskutek właściwości jakiéj drogi żelaznéj potrzebną była zmiana dla niéj niniejszych przepisów w ich istocie albo tylko w sposobie ich zastosowania, to taka zmiana może być wprowadzoną jedynie za pozwoleniem Ministra Dróg Komunikacyi.

Służba ruchu na drogach żelaznych.

§ 2. Urzędnicy służący przy drodze żelaznéj w dziale ruchu tworzą osobną służbę zwaną służbą ruchu.

§ 3. Непосредственное, отвѣтственное завѣдываніе и распоряженіе сею службою возлагается, подъ общимъ руководствомъ управляющаго дорогою, на начальника службы движенія.

Примѣчаніе 1-е. Должность начальника службы движенія можетъ быть совмѣщаема съ должностью управляющаго дорогою или начальника другой службы. Установленіе того или другаго порядка завѣдыванія службою движенія зависитъ отъ правленія общества дороги съ утвержденія Министра Путей Сообщенія.

§ 4. Всѣ лица, состоящія въ службѣ движенія, начиная съ начальникаэтой службы, подчинены управляющему дорогой.

Составъ службы движенія.

§ 5. Службу движенія составляютъ:

а) начальникъ службы движенія и его помощникъ;

б) начальники отдѣленій, ревизоры и контролеры движенія, гдѣ таковые имѣются;

в) начальники станцій и ихъ помощники;

г) телеграфисты;

д) сигналисты, при постоянныхъ станціонныхъ и путевыхъ сигналахъ;

е) составители поѣздовъ и сцѣпщики;

ж) стрѣлочники;

з) главные кондукторы и кондукторы всѣхъ наименованій.

Изъ числа поименованныхъ должностей, учрежденіе должностей помощника начальника службы движенія, начальниковъ отдѣленій, ревизоровъ и контролеровъ движенія зависитъ отъ усмотрѣнія правленія общества; должность сигналистовъ обязательна лишь при учрежденіи на дорогѣ системы блокированія поѣздовъ (block-system); должности составителей поѣздовъ и сцѣпщиковъ учреждаются лишь въ мѣрѣ надобности на станціяхъ сортировочныхъ и вообще такихъ, на коихъ происходятъ большіе маневры.

§ 6. Паровозная прислуга, хотя и не принадлежитъ къ службѣ движенія, но въ отношеніи передвиженія подвижнаго состава на станціяхъ подчиняется станціонному агенту, распоряжающемуся маневрами, а въ пути—главному кондуктору.

§ 3. Służbą ruchu bezpośrednio zawiaduje i zarządza pod ogólném kierownictwem zarządzającego drogą naczelnik służby ruchu, pod osobistą odpowiedzialnością.

Uwaga 1-a. Posada naczelnika służby ruchu może być łączona z posadą zarządzającego drogą albo naczelnika innéj służby. Ustanowienie tego lub owego porządku zawiadywania służbą ruchu zależy od zarządu towarzystwa drogi, którego postanowienie w tym względzie zatwierdza Minister Dróg Komunikacyi.

§ 4. Wszyscy pozostający w służbie ruchu, poczynając od naczelnika téj służby, są podwładnemi zarządzającego drogą.

Skład służby ruchu.

§ 5. Służbę ruchu stanowią:

a) naczelnik służby ruchu i jego pomocnik;

b) naczelnicy oddziałów, rewizorowie i kontrolerzy ruchu, gdzie takowi się znajdują.

c) zawiadowcy stacyj i ich pomocnicy;

d) telegrafiści;

e) sygnaliści przy stałych stacyjnych i liniowych sygnałach;

f) składający pociągi i zczepiający wagony;

g) zwrotniczy;

h) konduktorzy główni i konduktorzy wszelkich nazw.

Z pomiędzy wymienionych posad, utworzenie posad pomocnika naczelnika służby ruchu, naczelników oddziałów, rewizorów i kontrolerów ruchu, zależy od uznania zarządu towarzystwa; posada sygnalistów jest obowiązkowa tylko przy urządzeniu na drodze systemu blokowania pociągów (block-system); posady składających pociągi i zczepiających wagony tworzą się tylko wmiarę potrzeby na stacyach sortowań i wogóle na takich, na których odbywają się wielkie manewry.

§ 6. Służba parowozowa chociaż i nie należy do służby ruchu, lecz pod względem przesuwania rekwizytów ruchu na stacyach jest podwładną agentowi stacyjnemu, który zarządza manewrami, a w drodze—konduktorowi głównemu.

§ 7. Обязанности по движенію должны быть поручаемы достаточному числу служащихъ, такъ чтобы они могли успѣшно исполнять возложенное на нихъ дѣло. Число служащихъ, поименованныхъ въ § 5, должно быть расчитано такимъ образомъ, чтобы въ случаѣ внезапной болѣзни кого-либо изъ нихъ его обязанности могли быть своевременно приняты другимъ. Служащіе, поименованные въ пунктахъ *в*, *г*, *д*, *е*, *ж* и *з* того же § 5, должны имѣть достаточно времени для отдыха; при чемъ продолжительность предоставленнаго служащему времени для отдыха должна быть не менѣе половины числа часовъ предшествовавшей непрерывной службы или дежурства. Непрерывный отдыхъ въ каждыя сутки долженъ быть не менѣе 6-ти часовъ. Когда непрерывная служба или дежурство будетъ продолжаться болѣе 16-ти часовъ, то продолжительность послѣдующаго отдыха не должна быть менѣе числа часовъ предшествовавшей непрерывной службы или дежурства. Безсмѣнная служба не должна продолжаться болѣе 18-ти часовъ, дежурство же можетъ быть и 24-хъ часовое, если въ теченіи этихъ 24 часовъ служащій можетъ пользоваться въ сложности 10-ти часовымъ отдыхомъ.

Багажные кондукторы могутъ сопровождать багажные и товарные вагоны въ теченіи и болѣе 18-ти часовъ, но въ такомъ случаѣ они освобождаются отъ обязанности тормаженія вагоновъ (см. § 47).

Служащіе не должны однако оставлять своихъ постовъ и обязанностей и по наступленіи вышеозначенныхъ сроковъ, если бы смѣна ихъ запоздала или оказалась невозможною, по какимъ либо непредвидѣннымъ обстоятельствамъ.

Росписаніе часовъ службы и отдыха кондукторскихъ бригадъ товарныхъ поѣздовъ для зимняго времени составляется, сообразно мѣстнымъ климатическимъ условіямъ, управленіемъ дороги и вводится не иначе, какъ по утвержденіи его правительственнымъ инспекторомъ.

Если бы при соблюденіи правилъ, изложенныхъ въ семъ параграфѣ, поѣздная прислуга, по причинѣ утомленія, не могла продолжать исправно свои обязанности, то по прибытіи на оконечную или оборотную для кондукторскихъ бригадъ станцію, она обязана заявить о томъ начальству, которое принимаетъ нужныя мѣры для обезпеченія безопасности движенія.

Мѣстные станціонные служащіе, въ такихъ случаяхъ, заявляютъ о семъ начальнику станціи.

§ 7. Obowiązki w przedmiocie ruchu powinny być powierzane dostatecznéj liczbie urzędników, tak ażeby ci mogli pomyślnie wykonywać włożone na nich obowiązki. Liczba urzędników wymienionych w § 5 powinna być obliczona w taki sposób, ażeby wrazie nagłéj choroby któregokolwiek z nich obowiązki jego mógł objąć we właściwym czasie inny. Urzędnicy wyszczególnieni w ustępach *c*, *d*, *e*, *f*, *g* i *h* tegoż § 5 powinni mieć dość czasu na wypoczynek; przytém czas pozostawiony urzędnikowi na wypoczynek nie powinien być krótszy od połowy liczby godzin poprzedniéj ciągłéj służby lub dyżuru. Wypoczynek ciągły w każdéj dobie nie powinien być mniejszy od 6-ciu godzin. Gdy ciągła służba albo dyżur będą trwały dłużéj jak 16-cie godzin, to czas trwania następnego wypoczynku nie powinien być krótszy od liczby godzin poprzedniéj ciągłéj służby lub dyżuru. Służba bez zastąpienia nie powinna trwać dłużéj jak 18-cie godzin; dyżur zaś może być i 24 godzinny, jeżeli wciągu tych 24 godzin urzędnik może korzystać razem z 10-godzinnego wypoczynku.

Konduktorzy bagażowi mogą prowadzić wagony bagażowe i towarowe i wciągu dłuższego czasu od 18-stu godzin, lecz w takim razie uwalniają się od obowiązku hamowania wagonów (patrz § 47).

Urzędnicy nie powinni jednakże opuszczać swoich stanowisk i obowiązków i po upływie wyżéj wzmiakowanych terminów, jeżeliby ci, którzy ich mają zastąpić, spóźnili się lub jeżeliby zastąpienie okazało się niemożliwém z jakichkolwiekbądź nieprzewidzianych przyczyn.

Rozkład godzin służby i wypoczynku brygad konduktorskich pociągów towarowych na czas zimowy sporządza, odpowiednio do miejscowych warunków klimatycznych, dyrekcya drogi i wprowadza go nie inaczéj jak po zatwierdzeniu go przez inspektora rządowego.

Jeżeliby przy zachowaniu przepisów, wyłuszczonych w niniejszym paragrafie, służba pociągowa z powodu utrudzenia, nie mogła pełnić należycie swoich obowiązków, to po przybyciu na końcową lub powrotną dla brygad konduktorskich stacyę, jest obowiązana oświadczyć o tém zwierzchności, która przedsiębierze niezbędne środki w celu zabezpieczenia ruchu.

Miejscowi urzędnicy stacyjni w takich razach oświadczają o tém zawiadowcy stacyi.

Качества, обязательныя для служащихъ.

§ 8. Служащіе, поименованные въ § 5, должны обладать такимъ зрѣніемъ и слухомъ, чтобы могли совершенно явственно различать употребляемые на дорогѣ сигналы и не имѣть тѣлесныхъ недостатковъ, которые бы мѣшали имъ отправлять возложенныя на нихъ обязанности.

§ 9. Станціонные и поѣздные служащіе, поименованные въ пунктахъ *в, г, д, е, ж* и *з* § 5, должны быть совершеннолѣтніе, но при этомъ допускаются слѣдующія изъятія:

1) Окончившіе курсъ въ техническихъ желѣзнодорожныхъ школахъ могутъ быть допускаемы къ занятію должностей стрѣлочника, сцѣпщика, составителя поѣздовъ и кондуктора съ 18-ти лѣтняго возраста, если они удовлетворяютъ изложеннымъ въ сихъ правилахъ качествамъ для служащихъ.

2) Телеграфисты, на коихъ не возлагаются обязанности по движенію, допускаются къ занятію должности съ 16-ти лѣтняго возраста.

§ 10. Къ исполненію должностей начальниковъ станцій, ихъ помощниковъ, телеграфистовъ, сигналистовъ, стрѣлочниковъ, составителей поѣздовъ, сцѣпщиковъ, главныхъ кондукторовъ и кондукторовъ и т. п. допускаются лишь лица, выдержавшія успѣшно испытаніе въ знаніи предстоящихъ имъ обязанностей. Начальники станцій, ихъ помощники и замѣстители должны назначаться впредь преимущественно изъ лицъ, умѣющихъ дѣйствовать телеграфомъ. Составители поѣздовъ и главные кондукторы должны быть грамотные; изъ нихъ главные кондукторы должны назначаться впредь преимущественно изъ лицъ, умѣющихъ дѣйствовать приборами, употребляемыми на дорогѣ, для поданія съ пути извѣстія на станцію о происшествіи съ поѣздомъ и для полученія отвѣта. Во всякомъ случаѣ въ каждой кондукторской бригадѣ долженъ быть одинъ служащій, умѣющій дѣйствовать телеграфомъ той системы, которая существуетъ на дорогѣ для переговоровъ со станціями съ пути. Сцѣпщики, стрѣлочники и кондукторы должны быть избираемы, по возможности, изъ грамотныхъ.

Przymioty, obowiązujące urzędników.

§ 8. Urzędnicy, wymienieni w § 5, powinni mieć taki wzrok i słuch, ażeby mogli zupełnie wyraźnie odróżniać używane w drodze sygnały i nie mieć braków fizycznych, któreby im przeszkadzały pełnić włożone na nich obowiązki.

§ 9. Urzędnicy stacyjni i pociągowi, wymienieni w ustępach *c*, *d*, *e*, *f*, *g* i *h* § 5 powinni być pełnoletni; przytém jednakże dopuszczają się następujące wyjątki:

1) Ci, którzy ukończyli kurs w technicznych szkołach dróg żelaznych, mogą być dopuszczani do zajmowania urzędów zwrotniczego, zczepiającego wagony, składającego pociągi i konduktora od 18-go roku życia, jeżeli czynią zadość wyłuszczonym w niniejszych przepisach przymiotom wymaganym od urzędników.

2) Telegrafiści, na których nie wkłada się obowiązków odnoszących się do ruchu, dopuszczają się do zajęcia posady od 16-go roku życia.

§ 10. Do sprawowania urzędów zawiadowców stacyj, ich pomocników, telegrafistów, sygnalistów, zwrotniczych, składających pociągi, zczepiających wagony, konduktorów głównych i konduktorów i t. p. dopuszczają się jedynie osoby, które zdały pomyślnie egzamin ze znajomości obowiązków, jakie pełnić mają. Zawiadowcy stacyj, ich pomocnicy i zastępcy powinni nadal być wyznaczani przeważnie z osób, umiejących działać telegrafem. Składający pociągi i konduktorzy główni powinni być piśmienni; z nich konduktorzy główni powinni być nadal mianowani przeważnie z osób, umiejących działać przyborami używanemi na drodze dla podawania z linii wiadomości na stacyę o wypadku z pociągiem i dla otrzymania odpowiedzi. W każdym razie, w każdéj konduktorskiéj brygadzie powinien być jeden urzędnik, umiejący działać telegrafem tego systemu, który jest używany na drodze w celu porozumiewania się ze stacyami z linii. Zczepiający wagony, zwrotniczy i konduktorzy powinni być wybierani, o ile możności, z osób piśmiennych.

§ 11. Временными и періодическими замѣстителями служащихъ, поименованныхъ въ § 5, могутъ быть лишь агенты, обладающія всѣми качествами, опредѣленными для тѣхъ служащихъ, которыхъ они замѣщаютъ.

§ 12. На одного и того же служащаго можетъ быть возлагаемо, съ утвержденія правительственнаго инспектора дороги, одновременно нѣсколько должностей изъ перечисленныхъ въ § 5, но при этомъ служащій этотъ долженъ удовлетворять всѣмъ качествамъ и познаніямъ, установленнымъ для каждой изъ совмѣщаемыхъ должностей.

Устройство службы и порядокъ опредѣленія и увольненія отъ должности и службы.

§ 13. Устройство службы движенія, порядокъ опредѣленія служащихъ, входящихъ въ ея составъ, къ должностямъ и увольненія ихъ отъ должностей и службы, а равно взаимныя ихъ отношенія опредѣляются правленіемъ общества желѣзной дороги, согласно съ указаніями закона, устава общества, а также постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія.

§ 14. Каждое начальствующее лицо обязано временно устранить отъ должности подвѣдомственнаго ему служащаго, оказавшагося ненадежнымъ или обнаружившаго неспособность къ исполненію возложенной на него обязанности. О таковомъ устраненіи немедленно сообщается начальнику, утвердившему въ должности устраненное лицо, для дальнѣйшаго распоряженія.

Инструкціи для служащихъ.

§ 15. Каждое лицо, занимающее должность, поименованную въ сихъ правилахъ, а равно могущую быть указанной въ послѣдующихъ правилахъ, постановленіяхъ и циркулярахъ Министра Путей Сообщенія, должно быть снабжено инструкціею, въ которой съ точностью опредѣляются его обязанности и порядокъ подчиненности. Каждое такое лицо, кромѣ своей инструкціи, должно твердо знать положеніе о сигналахъ и инструкціи подчиненныхъ ему служащихъ.

§ 11. Czasowemi i peryodycznemi zastępcami urzędników, wymienionych w § 5, mogą być tylko agenci, posiadający wszystkie przymioty, określone dla tych urzędników, których zastępują.

§ 12. Jednemu i temu samemu urzędnikowi może być powierzane równocześnie kilka urzędów z wyszczególnionych w § 5, z zatwierdzeniem przez inspektora rządowego drogi, lecz przytém urzędnik ten powinien czynić zadość wszystkim przymiotom, ustanowionym dla każdéj z łączonych posad, i posiadać wymagane dla każdéj z nich wiadomości.

Organizacya służby i sposób mianowania i uwalniania z posad i ze służby.

§ 13. Organizacya służby ruchu, sposób mianowania urzędników, wchodzących wskład téj służby, na posady i uwolnienia ich z posad i ze służby, jak również wzajemny ich stosunek określa zarząd towarzystwa drogi żelaznéj, zgodnie ze wskazówkami prawa, ustawy towarzystwa oraz z postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacyi.

§ 14. Każdy zwierzchnik jest obowiązany tymczasowo usunąć z posady podwładnego mu urzędnika, który okazał się nie zasługującym na zaufanie lub niezdolnym do pełnienia włożonego nań obowiązku. O takiém usunięciu komunikuje się bezzwłocznie zwierzchnikowi, który zatwierdził na urzędzie osobę usuniętą, w celu dalszego rozporządzenia.

Instrukcye dla urzędników.

§ 15. Każdy, kto zajmuje posadę, wymienioną w niniejszych przepisach jak również mogącą być wskazaną w późniejszych przepisach, postanowieniach i cyrkularzach Ministra Dróg Komunikacyi, powinien być zaopatrzony w instrukcyę, w któréj z dokładnością określają się jego obowiązki i sposób podwładności. Każda taka osoba, prócz swojéj instrukcyi, powinna znać dobrze postanowienie o sygnałach i instrukcye podwładnych jéj urzędników.

§ 16. Въ каждую изъ инструкцій должны быть включены статьи законовъ по эксплоатаціи желѣзныхъ дорогъ, какъ относящіяся до всѣхъ вообще желѣзнодорожныхъ служащихъ, такъ и спеціально до той должности, для коей составляется инструкція.

Инструкціи эти составляются распоряженіемъ правленія общества, согласно съ настоящими правилами и соотвѣтствующими постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія. Инструкціи, до введенія ихъ въ дѣйствіе, удостовѣряются правительственнымъ инспекторомъ дороги въ томъ, что въ нихъ введены всѣ относящіяся до означенной въ нихъ должности указанія закона, постановленій и распоряженій Министра Путей Сообщенія, а также, что въ нихъ не содержится ничего несогласнаго съ условіями безопасности движенія по дорогѣ.

§ 17. Начиная съ начальниковъ станціи, включительно, всѣ низшіе служащіе, опредѣляемые вновь къ должностямъ, должны быть до вступленія въ должность испытываемы въ знаніи всѣхъ относящихся къ ихъ должности инструкцій, положеній, правилъ и проч., согласно установленному на сей предметъ порядку.

§ 18. Инструкціи выдаются на руки каждому служащему подъ росписку ближайшимъ его начальникомъ. Выданныя такимъ образомъ инструкціи разъясняются служащимъ ближайшими ихъ начальниками, также и по всякому требованію подвѣдомственнаго служащаго; безграмотнымъ же инструкціи непремѣнно прочитываются и разъясняются тѣми же лицами.

§ 19. Служащіе, допущенные къ исполненію должностей согласно § 17 сихъ правилъ или коимъ будутъ выданы инструкціи, правила, положенія и проч. порядкомъ, указаннымъ въ § 18, не могутъ отговариваться незнаніемъ содержанія таковыхъ инструкцій, правилъ, положеній и проч.

Снабженіе служащихъ необходимыми для исполненія ихъ обязанностей предметами.

§ 20. Каждый состоящій въ службѣ движенія долженъ быть снабженъ присвоенными его должности исправными сигнальными знаками, инструментами и всѣми предметами, необходимыми для исполненія порученныхъ ему обязанностей.

§ 16. Do każdéj z instrukcyj powinny być wprowadzone artykuły praw w przedmiocie eksploatacyi dróg żelaznych, tak odnoszące się do wszystkich wogóle urzędników dróg żelaznych jak i specyalnie do tego urzędu, dla którego sporządza się instrukcya.

Instrukcye te sporządza zarząd towarzystwa, zgodnie z niniejszemi przepisami i odpowiedniemi postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacyi. Instrukcye, przed wprowadzeniem ich w wykonanie, poświadcza rządowy inspektor drogi co do tego, że do nich wprowadzone zostały wszystkie, odnoszące się do wzmiankowanéj w nich posady, wskazówki prawa, postanowień i rozporządzeń Ministra Dróg Komunikacyi oraz że w nich nie ma nic niezgodnego z warunkami bezpieczeństwa ruchu po drodze.

§ 17. Poczynając od zawiadowcy stacyi włącznie, wszyscy niżsi urzędnicy nowo mianowani na posadę powinni być przed objęciem urzędu egzaminowani ze znajomości wszystkich, odnoszących się do ich urzędu, instrukcyj, postanowień, przepisów i t. d., zgodnie z ustanowionym w tym przedmiocie porządkiem.

§ 18. Instrukcye wydaje na ręce każdemu urzędnikowi, za pokwitowaniem, najbliższy jego zwierzchnik. Wydane w taki sposób instrukcye wyjaśniają również urzędnikom ich najbliżsi zwierzchnicy i na każde żądanie podwładnego urzędnika; zaś niepiśmiennym instrukcye koniecznie czytają i wyjaśniają też same osoby.

§ 19. Urzędnicy, dopuszczeni do sprawowania urzędów zgodnie z § 17 niniejszych przepisów, lub którym będą wydane instrukcye, przepisy, postanowienia i t. d. w sposób, wskazany w § 18, nie mogą wymawiać się nieznajomością treści takich instrukcyj, przepisów, postanowień i t. d.

Zaopatrzenie urzędników w niezbędne dla pełnienia ich obowiązków przedmioty.

§ 20. Każdy urzędnik ruchu powinien być zaopatrzony w przywiązane do jego urzędu i w dobrym stanie znajdujące się znaki sygnałowe, narzędzia i wszelkie przedmioty, niezbędne do pełnienia powierzonych mu obowiązków.

Форменная одежда и форменные знаки для служащихъ.

§ 21. Каждый изъ поименованныхъ въ сихъ правилахъ служащихъ по движенію, долженъ быть во время нахожденія своего на службѣ въ форменной одеждѣ и съ форменнымъ знакомъ, если таковые присвоены его должности.

§ 22. Состоящіе въ службѣ движенія, при нахожденіи на линіи, не должны имѣть на себѣ или въ своемъ одѣяніи такихъ цвѣтовъ, которые могли бы быть приняты за сигнальные знаки.

Предѣлы отвѣтственности каждаго служащаго.

§ 23. Предѣлы отвѣтственности каждаго служащаго опредѣляются содержаніемъ настоящихъ правилъ, данной ему инструкціи и сообщенныхъ ему распоряженій по дорогѣ. При чемъ примѣняются слѣдующія правила:

а) въ случаѣ невозможности исполнить свою обязанность лично, каждый долженъ своевременно передать исполненіе оной тому лицу, которое на таковой случай назначено отъ начальства; при отсутствіи же такого лица, каждый долженъ своевременно извѣстить о томъ подлежащее начальство. Служащій, передающій свою должность другому, обязанъ, во всякомъ случаѣ, передать вступающему въ должность инструкцію, присвоенную сей должности, и достаточно разъяснить ему все, касающееся исполненія предстоящихъ ему обязанностей.

б) Каждый служащій, допущенный къ самостоятельному исправленію должности, отвѣчаетъ за исполненіе обязанностей, сопряженныхъ съ сею должностію и предписанныхъ ему настоящими правилами, его инструкціею или особыми распоряженіями начальства.

в) Непосредственно начальствующее лицо, коему ввѣренъ надзоръ за исполненіемъ обязанностей подчиненными ему служащими, несетъ отвѣтственность за упущенія или неправильныя дѣйствія сихъ служащихъ въ томъ случаѣ, если будетъ доказано, что сдѣланное подчиненнымъ упущеніе или его послѣдствія могли быть предотвращены исполненіемъ начальствующимъ лицомъ какого-либо

Odzież mundurowa i znaki mundurowe urzędników.

§ 21. Każdy z wymienionych w niniejszych przepisach urzędników powinien być wczasie znajdowania się na służbie w odzieży mundurowéj i ze znakiem mundurowym, jeżeli takowe są przywiązane do jego urzędu.

§ 22. Urzędnicy ruchu, w czasie znajdowania się na linii, nie powinni mieć na sobie ani w swojéj odzieży takich kolorów, któreby mogły być wzięte za znaki sygnałowe.

Zakres odpowiedzialności każdego urzędnika.

§ 23. Zakres odpowiedzialności każdego urzędnika określa treść niniejszych przepisów, danéj mu instrukcyi i zakomunikowanych mu rozporządzeń dotyczących drogi. Przytém stosują się następujące przepisy.

a) wrazie niemożności pełnienia swojego obowiązku osobiście, każdy powinien we właściwym czasie powierzyć jego wykonanie téj osobie, która na ten wypadek jest wyznaczona przez zwierzchność; zaś pod nieobecność takiéj osoby każdy powinien we właściwym czasie zawiadomić o tém właściwą zwierzchność. Urzędnik powierzający swój urząd drugiemu powinien mu dać w każdym razie instrukcyę, przywiązaną do tego urzędu, i dostatecznie wyjaśnić mu wszystko, co dotyczy wykonania obowiązków, jakie mu powierza.

b) Każdy urzędnik, dopuszczony do samodzielnego sprawowania urzędu, odpowiada za wykonanie obowiązków, połączonych z tym urzędem i przepisanych dla niego w niniejszych przepisach, w jego instrukcyi lub w oddzielnych rozporządzeniach zwierzchności.

c) Bezpośredni zwierzchnik, któremu jest powierzony nadzór nad pełnieniem obowiązków przez podwładnych mu urzędników, jest odpowiedzialny za opuszczenia lub nieprawidłowe czynności tych urzędników w takim razie, jeżeli będzie dowiedzione, że popełnione przez podwładnego opuszczenie lub jego skutki mogły być odwrócone za pomocą wykonania przez zwierzchnika jakiego przepisu lub obowiąz-

правила или обязанности, установленныхъ настоящими правилами, данной ему инструкціей или сообщенными ему особыми распоряженіями по дорогѣ.

г) Если неисполненіе или неудовлетворительное исполненіе какой либо изъ обязанностей произошло отъ несвоевременнаго разъясненія оной исполнителю, или вслѣдствіе порученія обязанностей, сопряженныхъ съ должностями, поименованными въ § 5, лицу необладающему качествами, указанными въ §§ 8—12, то отвѣтственность падаетъ на того, кѣмъ сдѣланы таковыя упущенія.

ГЛАВА II.

Распредѣленіе обязанностей между служащими.

Общія обязанности служащихъ.

§ 24. Каждый служащій, независимо отъ исполненія возложенныхъ на него непосредственно обязанностей, долженъ, по мѣрѣ возможности, содѣйствовать предотвращенію всякой опасности для движенія по желѣзной дорогѣ. Въ случаѣ крушенія поѣзда, паровоза или вагоновъ, или какого-либо другаго несчастнаго происшествія на дорогѣ, каждый служащій обязанъ немедленно принимать зависящія отъ него мѣры къ поданію помощи и къ огражденію сигналами мѣста несчастія, если оно представляетъ опасность для движенія.

Въ случаѣ пожара, каждый служащій, усмотрѣвшій пожаръ, обязанъ безотлагательно подать сигналъ тревоги. По такому сигналу, служащіе желѣзной дороги обязаны немедленно прибыть къ мѣсту пожара и, занявъ свои мѣста, дѣйствовать согласно пожарному росписанію.

§ 25. Служащіе по движенію обязаны, въ предѣлахъ станцій, предупреждать посторонннихъ лицъ, въ соотвѣтственныхъ случаяхъ, о воспрещеніи ходить по путямъ желѣзной дороги, переходить черезъ нихъ, переносить и перетаскивать черезъ дорогу тяжести въ мѣстахъ, для сего не назначенныхъ, загромождать пути желѣзной дороги, приближаться къ движущемуся поѣзду, паровозу или вагонамъ; вскакивать на движущійся поѣздъ, выходить изъ поѣздовъ до совершенной ихъ остановки, проходить между стоящими вагонами и подлезать подъ оные, останавливаться на переѣздахъ, или

ku, ustanowionych w niniejszych przepisach, w danéj mu instrukcyi lub zakomunikowanych mu specyalnych rozporządzeniach odnośnie do drogi.

d) Jeżeli niewykonanie lub niedostateczne wykonanie jakiegokolwiekbądź z obowiązków jest skutkiem niewyjaśnienia go we właściwym czasie wykonywającemu albo poruczenia obowiązków, połączonych z urzędami wymienionemi w § 5, osobie nieposiadającéj przymiotów wskazanych w §§ 8—12, to odpowiedzialność pada na tego, kto popełnił takie opuszczenia.

ROZ ZIAŁ II.

Rozdział obowiązków pomiędzy urzędników.

Ogólne obowiązki urzędników.

§ 24. Każdy urzędnik, niezależnie od wykonania włożonych na niego bezpośrednio obowiązków, powinien, w miarę możności, dopomagać do odwrócenia wszelkiego niebezpieczeństwa dla ruchu po drodze żelaznéj. Wrazie rozbicia się pociągu, parowozu lub wagonów, albo jakiegokolwiekbądź innego nieszczęśliwego wypadku na drodze, każdy urzędnik jest obowiązany przedsiębrać bezzwłocznie zależące od niego środki, w celu udzielenia pomocy i zabezpieczenia zapomocą sygnałów miejsca wypadku, jeżeli takowe przedstawia niebezpieczeństwo dla ruchu.

Wrazie pożaru, każdy urzędnik, który zauważy pożar, jest obowiązany podać bezzwłocznie sygnał na trwogę. Na taki sygnał urzędnicy drogi żelaznéj są obowiązani przybyć bezzwłocznie na miejsce pożaru i, zająwszy swoje miejsca, działać zgodnie z rozkładem pożarowym.

§ 25. Urzędnicy ruchu są obowiązani w obrębie stacyj uprzedzać osoby postronne, w odpowiednich wypadkach, o zakazie chodzenia po liniach drogi żelaznéj, przechodzenia przez nie, przenoszenia i przerzucania przez drogę ciężarów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, zagradzania linii drogi żelaznéj, przybliżania się do idącego pociągu, parowozu lub wagonów; wskakiwania na idący pociąg, wychodzenia z pociągów przed zupełném ich zatrzymaniem, przechodzenia pomiędzy stojącemi wagonami i wchodzenia pod nie; zatrzymywania się na przejazdach lub przejściach przez drogę; otwierania

переходахъ черезъ дорогу; открывать самовольно шлагбаумы и другіе барьеры, закрывающіе переходы и переѣзды, выпускать скотъ на полотно дороги, трогать стрѣлки, сигналы и проч., подражать установленнымъ сигналамъ и т. п., во время движенія поѣзда переходить изъ вагона въ вагонъ и стоять на тормазныхъ площадкахъ.

§ 26. Служащіе по движенію обязаны вести себя по отношенію къ публикѣ скромно и вѣжливо, но при этомъ съ твердостію требовать исполненія установленныхъ на дорогѣ порядковъ; они должны быть предупредительны въ предѣлахъ предоставленныхъ имъ служебныхъ правъ.

При невниманіи постороннихъ лицъ къ предупрежденіямъ служащихъ или сопротивленіи подчиниться законнымъ ихъ требованіямъ, служащіе обязаны обращаться къ мѣстной полиціи съ просьбой о содѣйствіи и дальнѣйшему поступленію по закону, а о болѣе важныхъ случаяхъ доводить, чрезъ начальство свое, до свѣдѣнія правительственной инспекціи дороги.

Во время служебныхъ сношеній съ публикою агентамъ дороги воспрещается куреніе табаку.

Начальникъ службы движенія.

§ 27. Начальникъ службы движенія обязанъ, сверхъ знанія постановленій, правилъ, распоряженій и инструкцій, относящихся къ его личнымъ обязанностямъ, быть также вполнѣ ознакомленнымъ съ относящимися вообще къ желѣзнымъ дорогамъ положеніями, постановленіями и распоряженіями Министра Путей Сообщенія, а равно съ положеніями, правилами и инструкціями, установленными на дорогѣ по другимъ службамъ.

§ 28. Въ вѣдѣніи начальника службы движенія состоятъ всѣ совершаемыя по ней перевозки, какъ по пассажирскому, такъ и по товарному движеніямъ, вмѣстѣ со всѣмъ станціоннымъ, поѣзднымъ и прочимъ личнымъ составомъ службы движенія.

§ 29. На обязанности начальника службы движенія, кромѣ личнаго исполненія имъ настоящихъ правилъ въ томъ, что до него относится, лежитъ завѣдываніе и распоряженіе всею службою и общее наблюденіе за исполненіемъ сихъ правилъ подвѣдомственными ему служащими.

samowolnie szlabanów i innych baryer, zamykających przejścia i przejazdy; wypuszczania bydła na plant drogi, ruszania zwrotnic, sygnałów i t. d., naśladowania ustanowionych sygnałów i t. p., wczasie ruchu pociągu przechodzenia z wagonu do wagonu i stania na placykach hamulcowych.

§ 26. Urzędnicy ruchu są obowiązani być w stosunkach z publicznością grzecznemi i delikatnemi w obejściu, lecz przytém surowo wymagać wypełniania ustanowionych na drodze przepisów; powinni być uprzedzający w zakresie pozostawionych im praw służbowych.

Jeżeli osoby postronne nie zważają na przestrogi urzędników lub sprzeciwiają się ich wymaganiom prawnym, urzędnicy są obowiązani zwracać się do miejscowéj policyi z prośbą o pomoc i dalsze postąpienie podług prawa, a o ważniejszych wypadkach, dawać znać, zapośrednictwem swojéj zwierzchności, rządowéj inspekcyi drogi.

Wczasie stosunków służbowych z publicznością agentom drogi zabrania się palić tytoniu.

Naczelnik służby ruchu.

§ 27. Naczelnik służby ruchu jest obowiązany, prócz znajomości postanowień, przepisów, rozporządzeń i instrukcyj, odnoszących się do jego osobistych obowiązków, być również zupełnie obznajmionym z odnoszącemi się wogóle do dróg żelaznych postanowieniami i rozporządzeniami Ministra Dróg Komunikacyi, jak również z postanowieniami, przepisami i instrukcyami, ustanowionemi na drodze co do innych służb.

§ 28. Pod zawiadywaniem naczelnika służby ruchu znajdują się wszystkie, odbywające się tym ruchem, przewozy, tak pociągami osobowemi jak i towarowemi, razem z całym stacyjnym, pociągowym i innym personelem służby ruchu.

§ 29. Naczelnik służby ruchu, prócz osobistego wykonywania niniejszych przepisów co do tego, co do niego się odnosi, jest obowiązany zawiadywać i zarządzać całą służbą oraz mieć ogólny nadzór nad wykonywaniem tych przepisów przez podwładnych mu urzędników.

§ 30. Онъ заботится о томъ, чтобы на дорогѣ имѣлись необходимыя для перевозки пассажировъ и грузовъ перевозочныя средства. Наблюдаетъ за правильнымъ составленіемъ и своевременнымъ отходомъ поѣздовъ и вообще за тѣмъ, чтобы движеніе ихъ совершалось съ надлежащей правильностью. Онъ доноситъ управляющему дорогою о состояніи перевозокъ и потребностяхъ пассажирскихъ помѣщеній по дорогѣ, а также о состояніи станціонныхъ буфетовъ. Заботится о своевременномъ доставленіи и правильномъ расходованіи потребныхъ для ввѣренной ему службы матеріаловъ: освѣтительныхъ, смазочныхъ, а также по содержанію въ чистотѣ станціонныхъ помѣщеній и вагоновъ; объ опредѣленіи служащихъ по ввѣренной ему службѣ къ должностямъ; о распредѣленіи обязанностей между подвѣдомственными ему служащими и снабженіи ихъ инструкціями.

§ 31. Въ нетерпящихъ отлагательства случаяхъ, начальникъ службы движенія принимаетъ собственною властью и подъ собственною отвѣтственностью всѣ необходимыя по ввѣренной ему части мѣры для обезпеченія безопасности, правильности и безостановочности движенія. Къ обязанности начальника службы движенія принадлежитъ также составленіе росписаній и графиковъ хода поѣздовъ, составленіе годовыхъ эксплоатаціонныхъ смѣтъ и отчетовъ по ввѣренной ему службѣ.

§ 32. Если при производствѣ разслѣдованій о происшествіяхъ на желѣзной дорогѣ обнаружится, что причиною происшествія была неудовлетворительность самыхъ порядковъ, существующихъ на дорогѣ, по ввѣренной начальнику службы части, то начальникъ службы движенія обязанъ, въ подобныхъ случаяхъ, представлять управляющему дорогою свои соображенія о мѣрахъ, какія, по его мнѣнію, слѣдовало бы принять, для предотвращенія подобныхъ случаевъ въ будущемъ.

Начальники отдѣленій службы движенія.

§ 33. Если желѣзная дорога, по содержанію движенія, раздѣлена на отдѣленія, то на обязанность начальниковъ сихъ отдѣленій можетъ быть возложено ближайшее, подъ общимъ руководствомъ начальника движенія, завѣдываніе и распоряженіе службою

§ 30. Naczelnik służby ruchu troszczy się o to, ażeby na drodze były niezbędne do przewożenia pasażerów i ładunków środki przewozowe. Ma nadzór nad prawidłowém składaniem i odchodzeniem we właściwym czasie pociągów i wogóle nad tém, ażeby ruch ich odbywał się z należytą prawidłowością. Donosi zarządzającemu drogą o stanie przewozów i potrzebach pomieszczeń pasażerskich na drodze, tudzież o stanie bufetów stacyjnych. Troszczy się o dostawienie we właściwym czasie i prawidłowe wydatkowanie niezbędnych do powierzonéj mu służby materyałów oświetlających i smarowniczych oraz utrzymanie w czystości pomieszczeń stacyjnych i wagonów; o mianowanie na posady urzędników powierzonéj mu służby; o rozdział obowiązków pomiędzy podwładnych mu urzędników i zaopatrzenie ich w instrukcye.

§ 31. W wypadkach niecierpiących zwłoki naczelnik służby ruchu przedsiębierze własną władzą i na własną odpowiedzialność wszelkie niezbędne co do powierzonego mu działu środki, wcelu zapewnienia bezpieczeństwa, prawidłowości i nieprzerwalności ruchu. Do obowiązków naczelnika służby ruchu należy również sporządzenie rozkładów i planów biegu pociągów, sporządzenie rocznych budżetów eksploatacyjnych i sprawozdań z powierzonéj mu służby.

§ 32. Jeżeli przy prowadzeniu śledztw w przedmiocie wypadków na drodze żelaznéj okaże się, że przyczyną wypadku była niedostateczność samych porządków, istniejących na drodze odnośnie do powierzonego naczelnikowi służby działu, to naczelnik służby ruchu jest obowiązany w podobnych wypadkach przedstawiać zarządzającemu drogą swoje uwagi co do środków, jakie, jego zdaniem, należałoby przedsięwziąć, w celu odwrócenia podobnych wypadków na przyszłość.

Naczelnicy oddziałów służby ruchu.

§ 33. Jeżeli droga żelazna pod względem utrzymania ruchu jest podzielona na oddziały, to naczelnikom tych oddziałów może być powierzone, bliższe, pod ogólnym kierunkiem naczelnika ruchu, zawiadywanie i zarządzanie służbą i bliższy nadzór nad wyko-

и ближайшее наблюденіе за исполненіемъ настоящихъ правилъ подвѣдомственными имъ служащими, въ предѣлахъ отдѣленія и данныхъ имъ инструкцій.

Ревизоры и контролеры движенія.

§ 34. Для ближайшаго наблюденія за исполненіемъ настоящихъ правилъ на всемъ протяженіи дороги или участкѣ ея, въ помощь начальнику службы движенія или начальникамъ отдѣленій могутъ быть назначены ревизоры или контролеры движенія, обязанности коихъ опредѣляются особыми инструкціями.

Начальники станцій и замѣстители ихъ.

§ 35. Начальникъ станціи обязанъ по отношенію къ порученному ему остановочному пункту:

а) содержать таковой во все время дня и ночи въ полномъ порядкѣ и исправности для движенія поѣздовъ, согласно установленнымъ правиламъ;

б) вести особый журналъ, въ которомъ записывать послѣдовательно и съ точностью время прибытія на станцію и выхода со станціи каждаго поѣзда, паровоза и ручной телѣжки, съ объясненіемъ причинъ запозданія въ прибытіи, или задержки оныхъ на станціи;

в) распоряжаться лично, или черезъ посредство особо назначенныхъ для сего лицъ, передвиженіями поѣздовъ и подвижнаго состава по станціоннымъ путямъ и передвиженіемъ станціонныхъ стрѣлокъ и сигналовъ;

г) наблюдать за точнымъ исполненіемъ обязанностей по движенію всѣми станціонными служащими и поѣздною и паровозною прислугами во время нахожденія послѣднихъ на станціи.

§ 36. На замѣстителей начальниковъ станцій, вступившихъ въ исполненіе должности, а также на помощниковъ начальниковъ станцій и агентовъ другихъ наименованій, замѣняющихъ начальниковъ станцій періодически, т. е. дежурящихъ съ ними по очереди, переходятъ во время замѣщенія или дежурства всѣ права и обязанности начальниковъ станцій.

naniem niniejszych przepisów przez podwładnych im urzędników, w obrębie oddziału i w zakresie udzielonych im instrukcyj.

Rewizorowie i kontrolerzy ruchu.

§ 34. W celu sprawowania bliższego nadzoru nad wykonaniem niniejszych przepisów na całéj przestrzeni drogi lub jej działku, do pomocy naczelnikowi służby ruchu lub naczelnikom oddziałów mogą być wyznaczeni rewizorowie lub kontrolerzy ruchu, których obowiązki określają oddzielne instrukcye.

Zawiadowcy stacyj i ich zastępcy.

§ 35. Zawiadowca stacyi jest obowiązany odnośnie do powierzonego mu punktu zatrzymania:

a) utrzymywać takowy przez cały czas w dzień i w nocy w zupełnym porządku i dobrym stanie dla ruchu pociągów, zgodnie z ustanowionemi przepisami;

b) prowadzić oddzielny protokuł, w którym zapisywać kolejno i ze ścisłością czas przybycia na stacyę i wyjścia ze stacyi każdego pociągu, parowozu i wózka ręcznego, z objaśnieniem przyczyn opóźnienia w przybyciu lub zatrzymania ich na stacyi;

c) zarządzać osobiście albo zapośrednictwem specyalnie do tego wyznaczonych osób przesuwaniem pociągów i rekwizytów ruchu po liniach stacyjnych oraz przesuwaniem zwrotnic stacyjnych i sygnałów;

d) mieć nadzór nad ścisłém wykonaniem obowiązków odnośnie do zarządzania wszelkiemi stacyjnemi urzędnikami oraz pociągową i parowozową służbą wczasie znajdowania się tychże na stacyi.

§ 36. Zastępcy zawiadowców stacyj, obejmujący sprawowanie ich urzędu, oraz pomocnicy zawiadowców stacyj i agentów innych nazw zastępujący zawiadowców stacyj peryodycznie, t. j. dyżurujący z niemi po kolei, przejmują wszystkie prawa i obowiązki zawiadowców stacyj.

Телеграфисты.

§ 37. Въ отношеніи передачи собственно поѣздныхъ телеграммъ, телеграфисты обязаны:

а) вести постоянно журналъ телеграфныхъ сношеній своей станціи о движеніи поѣздовъ (о поѣздныхъ телеграммахъ) и заносить въ этотъ журналъ каждый случай прекращенія телеграфнаго дѣйствія, съ обозначеніемъ времени таковаго прекращенія и причины онаго, если она извѣстна телеграфисту;

б) передавать поѣздныя телеграммы безъ замедленія, преимущественно передъ всякими другими телеграммами;

в) передавать поѣздныя телеграммы, разрѣшающія движеніе поѣздовъ и извѣщающія объ ихъ отправленіи и прибытіи, не иначе, какъ по подписаніи таковыхъ начальникомъ станціи; правила, въ семъ пунктѣ изложенныя, не относятся къ тѣмъ дорогамъ, на коихъ введена система блокированія поѣздовъ (block-system), какъ изложено въ нижеслѣдующихъ параграфахъ, относящихся къ сигналистамъ при электросемафорахъ;

г) при аппаратахъ Морзе не принимать поѣздныхъ телеграммъ по слуху, т. е. безъ ленты.

Сигналисты при сигналахъ употребляемыхъ для блокированія поѣздовъ.

§ 38. Если на дорогѣ введена система блокированія поѣздовъ (block-system), то для дѣйствія постоянными сигналами, разрѣшающими входъ и выходъ поѣздовъ на станцію и со станціи, а равно для передачи извѣщеній на сосѣдніе сигнальные посты или станціи объ отправленіи, прибытіи и проходѣ поѣздовъ, какъ на пути между станціями, та ъ и въ предѣлахъ станціи, могутъ быть учреждаемы самостоятельные сигнальные посты, поручаемые вѣдѣнію сигналистовъ.

§ 39. Сигналисты каждаго поста должны быть снабжены особою, составленною для даннаго поста, инструкціею (утверждаемою администраціею дороги).

Telegrafiści.

§ 37. Pod względem przesyłania właściwie pociągowych depesz, telegrafiści są obowiązani:

a) prowadzić stale dziennik korespondencyj telegraficznych swojéj stacyi w przedmiocie ruchu pociągów (depesz pociągowych) i zaciągać do tego dziennika każdy wypadek wstrzymania czynności telegrafu, z oznaczeniem czasu takiego wstrzymania i jego przyczyny, jeżeli jest telegrafiście znana;

b) przesyłać depesze pociągowe bezzwłocznie, przed wszelkiemi innemi depeszami;

c) przesyłać depesze pociągowe zezwalające na ruch pociągów i zawiadamiające o ich wyprawieniu i przyjęciu nie inaczéj, jak po ich podpisaniu przez zawiadowcę stacyi; przepisy, w tym ustępie zawarte, nie odnoszą się do tych dróg, na których jest wprowadzony system blokowania pociągów (block-system), jak to wyłuszczono w poprzedzających paragrafach, odnoszących się do sygnalistów przy elektrosemaforach;

d) przy aparatach Morze nie przyjmować depesz pociągowych na słuch t. j. bez wstęgi.

Sygnaliści przy sygnałach używanych do blokowania pociągów.

§ 38. Jeżeli na drodze wprowadzonym został system blokowania pociągów (block-system), to dla działania sygnałami stałemi, zezwalającemi na wejście lub wyjście pociągu na stacyę i ze stacyi, jak również dla przesyłania uwiadomień na sąsiednie posterunki sygnałowe lub stacye, co do wyprawienia, przybycia i przejścia pociągów, tak na linii pomiędzy stacyami jak i w obrębie stacyi, mogą być urządzone samodzielne posterunki sygnałowe, powierzone zawiadywaniu sygnalistów.

§ 39. Sygnaliści każdego posterunku powinni być zaopatrzeni w specyalną, sporządzoną dla danego posterunku, instrukcyę (zatwierdzoną przez administracyę drogi).

§ 40. На обязанность сигналистовъ возлагается постоянное охраненіе и содержаніе ввѣренныхъ имъ сигналовъ и ихъ механизмовъ, въ исправности и замѣна испортившихся или недѣйствующихъ постоянныхъ сигналовъ ручными, согласно положенію о сигналахъ, и своевременное заявленіе о порчѣ сигналовъ непосредственному начальству или подлежащимъ лицамъ.

Составители поѣздовъ и сцѣпщики.

§ 41. Для производства всякаго рода передвиженій подвижнаго состава въ предѣлахъ станціи (маневровъ) и для сцѣпки и расцѣпки вагоновъ могутъ быть назначаемы особые служащіе, называемые составителями поѣздовъ и сцѣпщиками. Составители поѣздовъ производятъ маневры не иначе, какъ съ вѣдома и разрѣшенія распоряжащагося движеніемъ на станціи. Сцѣпщики же дѣйствуютъ подъ руководствомъ составителя или лицъ, непосредственно распоряжающихся маневрами.

§ 42. При производствѣ маневровъ съ товарными или порожними пассажирскими вагонами, составителю и сцѣпщику можетъ быть также поручаема, согласно § 12 сихъ правилъ, перестановка стрѣлокъ, рѣдко переводимыхъ, а также снабженныхъ ручными механическими засовами, или иными, достигающими той же цѣли, приспособленіями.

Стрѣлочники.

§ 43. Охраненіе и содержаніе рельсовыхъ переводовъ или стрѣлокъ и дѣйствіе онымъ возлагается на стрѣлочниковъ. Распредѣленіе стрѣлокъ по постамъ, равно какъ подраздѣленіе стрѣлочныхъ постовъ на посты съ очереднымъ дежурствомъ или безъ дежурства, производится сообразуясь съ количествомъ передвиженій по стрѣлкамъ и способомъ дѣйствія онымъ.

Распредѣленіе это представляется управляющимъ дорогою на утвержденіе правительственнаго инспектора.

§ 44. Стрѣлочникъ обязанъ:

а) держать стрѣлки постоянно въ томъ направленіи, которое будетъ указано начальникомъ станціи и передвигать ихъ не иначе,

§ 40. Sygnaliści mają obowiązek stałego strzeżenia i utrzymywania powierzonych im sygnałów i ich mechanizmów w dobrym stanie oraz zastąpienia zepsutych lub nie działających sygnałów stałych ręcznemi, zgodnie z postanowieniem o sygnałach, oraz zakomunikowania we właściwym czasie o zepsuciu się sygnałów bezpośredniéj zwierzchności lub odnośnym osobom.

Składający pociągi i zczepiający wagony.

§ 41. Do dokonywania wszelkiego rodzaju poruszeń rekwizytów ruchu w obrębie stacyi (manewrów) i do zczepiania i rozczepiania wagonów mogą być mianowani specyalni urzędnicy, nazywani składającemi pociągi i zczepiającemi wagony. Składający pociągi uskuteczniają manewry nie inaczéj, jak z wiadomością i za pozwoleniem zarządzającego ruchem na stacyi. Zczepiający wagony działają pod kierownictwem składającego pociągi lub osób bezpośrednio zarządzających manewrami.

§ 42. Przy manewrowaniu towarowemi albo pustemi pasażerskiemi wagonami, składającemu pociągi i zczepiającemu wagony może również być powierzane, zgodnie z § 12 niniejszych przepisów, przesuwanie zwrotnic rzadko poruszanych oraz zaopatrzonych w ręczne zasuwy mechaniczne lub w inne narzędzia, zapomocą których cel ten się osięga.

Zwrotniczy.

§ 43. Strzeżenie i utrzymywanie przewodników szynowych lub zwrotnic i działanie niemi powierza się zwrotniczemu. Rozdział zwrotnic pomiędzy posterunki, rozdział posterunków zwrotniczych na posterunki z kolejnemi dyżurami lub bez dyżurów dopełnia się odpowiednio do ilości poruszeń na zwrotnicach i sposobu działania niemi.

Rozdział ten zarządzający drogą przedstawia do zatwierdzenia inspektorowi rządowemu.

§ 44. Zwrotniczy jest obowiązany:

a) utrzymywać zwrotnice stale w tym kierunku, który będzie wskazany przez zawiadowcę stacyi, i poruszać je nie inaczéj, jak po-

какъ по указанію его или лица, для сего назначеннаго; при маневрахъ передвигать стрѣлки по сигналу паровознаго машиниста или по указанію распорядителя маневрами;

б) во время хода поѣзда быть непремѣнно при тѣхъ стрѣлкахъ, которыя обращены къ идущему поѣзду остріемъ пера, если только эти стрѣлки не забиты наглухо, или не снабжены механическими засовами или затворами мѣстнаго или дальняго дѣйствія, или иными, достигающими той же цѣли, приспособленіями;

в) если стрѣлка, обращенная остріемъ пера къ ожидаемому поѣзду, не охранена какъ сказано въ пунктѣ *б*, то стрѣлочникъ обязанъ выставить при такой стрѣлкѣ сигналъ остановки (кромѣ случая производства маневровъ);

г) наблюдать при движеніи поѣзда, паровоза, вагоновъ или ручной телѣжки не имѣется ли препятствія къ свободному проходу оныхъ по стрѣлкамъ, а если таковое имѣется, то немедленно подавать сигналъ остановки; замѣтивъ при остановкѣ подвижнаго состава, что онъ выступаетъ за указатели стоянія поѣздовъ, увѣдомить о томъ немедля распоряжающагося движеніемъ остановившагося подвижнаго состава и оградить выступающій подвижной составъ сигналами остановки;

д) тщательно осматривать состояніе ввѣренныхъ ему стрѣлокъ, механизмовъ и крестовинъ; тщательно и своевременно очищать ихъ отъ сора, песка, снѣга и льда; смазывать трущіяся части и своевременно извѣщать начальника станціи (дежурнаго по станціи) о всякомъ малѣйшемъ поврежденіи стрѣлокъ, ихъ механизмовъ и крестовинъ;

е) содержать въ исправности сигнальные фонари при стрѣлкахъ и зажигать въ нихъ огонь въ темное и туманное время;

ж) независимо отъ сего, стрѣлочнику можетъ быть поручаемо, согласно § 12 сихъ правилъ, освѣщеніе, содержаніе и передвиженіе, по распоряженію станціоннаго начальства станціонныхъ сигналовъ (дисковъ, семафоровъ) и производство маневровъ (сцѣпка и отцѣпка вагоновъ).

§ 45. Одному изъ числа находящихся на станціи стрѣлочниковъ можетъ быть поручаемъ общій надзоръ за исполненіемъ обязанностей прочими стрѣлочниками и въ такомъ случаѣ онъ называется старшимъ стрѣлочникомъ.

dług wskazówek jego lub osoby do tego wyznaczonéj; przy manewrach przesuwać zwrotnice podług sygnału maszynisty parowozowego albo podług wskazówki zarządzającego manewrami;

b) wczasie biegu pociągu być koniecznie przy tych zwrotnicach, które są zwrócone do idącego pociągu ostrzem, jeżeli tylko te zwrotnice nie są zabite nagłucho, lub nie są zaopatrzone w mechaniczne zasuwy lub zamknięcia, działające zblizka lub zdaleka, albo w inne urządzenia, do osiągnięcia tegoż celu służące;

c) jeżeli zwrotnica, zwrócona ostrzem do oczekiwanego pociągu, nie jest strzeżona jak to powiedziano w ust. *b*, to zwrotniczy jest obowiązany wystawić przy takiéj zwrotnicy sygnał zatrzymania (oprócz wypadku wykonywania manewrów);

d) śledzić wczasie ruchu pociągu, parowozu, wagonów lub wózka ręcznego, czy nie ma przeszkody do swobodnego przechodzenia tychże po zwrotnicach, a jeżeli jest taka przeszkoda, to bezzwłocznie dawać sygnał zatrzymania; zauważywszy przy zatrzymaniu rekwizytów ruchu, że te występują po za wskazówki oznaczające miejsce, w którém się zatrzymują pociągi, uwiadamiać o tém bezzwłocznie zarządzającego ruchem zatrzymanych rekwizytów ruchu i zabezpieczać występujące rekwizyta ruchu zapomocą sygnałów zatrzymania;

e) starannie rewidować stan powierzonych mu zwrotnic, mechanizmów i krzyżownic; starannie i we właściwym czasie oczyszczać je ze śmieci, piasku, śniegu i lodu; smarować trące się części i we właściwym czasie zawiadamiać zawiadowcę stacyi (dyżurnego na stacyi) o każdém najdrobniejszém uszkodzeniu zwrotnic, ich mechanizmów i krzyżownic;

f) utrzymywać w należytym stanie latarnie sygnałowe przy zwrotnicach i zapalać w nich ogień, gdy jest ciemno lub wczasie mgły;

g) niezależnie od tego, zwrotniczemu może być polecane, zgodnie z § 12 niniejszych przepisów, oświetlanie, utrzymywanie i przesuwanie, z polecenia zwierzchności stacyjnéj, sygnałów stacyjnych (tarcz, semaforów) i dokonywanie manewrów (zczepianie i odczepianie wagonów).

§ 45. Jednemu zpomiędzy znajdujących się na stacyi zwrotniczych może być polecany ogólny nadzór nad wykonywaniem obowiązków przez innych zwrotniczych i w takim razie nazywa się zwrotniczym starszym.

Главный кондукторъ поѣзда.

§ 46. Главному кондуктору ввѣряются распоряженія, относящіяся до движенія сопровождаемаго имъ поѣзда. Главный кондукторъ обязанъ по отношенію къ поручаему ему поѣзду:

а) принимая таковой, убѣдиться въ исправномъ его составленіи, согласно симъ правиламъ;

б) слѣдить за правильнымъ и безопаснымъ слѣдованіемъ поѣзда, и подавать сигналы остановки при всякомъ замѣченномъ имъ случаѣ, представляющемъ опасность для движенія;

в) распоряжаться остановкой поѣзда на каждой станціи, гдѣ таковая назначена росписаніемъ, при чемъ подавать сигналъ для выхода поѣзда со станціи не прежде, какъ по полученіи на то разрѣшенія отъ начальника станціи; на тѣхъ же дорогахъ, гдѣ входъ поѣздовъ на станцію и выходъ съ нихъ разрѣшаются особыми постоянными сигналами, сигналъ отправленія поѣзда со станціи не долженъ быть подаваемъ главнымъ кондукторомъ ранѣе, чѣмъ станціонный сигналъ укажетъ, что путь свободенъ, а для поѣздовъ, перевозящихъ пассажировъ, кромѣ того, не ранѣе времени, назначеннаго по росписанію для выхода поѣзда со станціи;

г) по прибытіи поѣзда на станцію убѣдиться, что ввѣренный ему поѣздъ прибылъ въ полномъ составѣ и сообщить о томъ станціонному начальству;

д) принимать указанныя въ настоящихъ правилахъ и въ положеніи о сигналахъ мѣры предосторожности въ случаѣ остановки или несчастія съ поѣздомъ на пути, оказывая возможную помощь пострадавшимъ;

е) дѣйствовать, въ случаѣ надобности, аппаратами, принятыми на дорогѣ для требованія помощи при остановкѣ поѣзда въ пути, если при поѣздѣ не имѣется для сего особаго сигналиста;

ж) вести журналъ всѣмъ обстоятельствамъ, сопровождающимъ движеніе поѣзда, и вносить въ этотъ журналъ: каждое измѣненіе въ составѣ поѣзда, замедленіе хода или увеличеніе стоянки на станціи противу опредѣленной росписаніемъ хода поѣзда и причину таковаго замедленія; мѣсто каждой остановки на пути и продолжительность и причину оной и вообще все случившееся съ поѣздомъ

Konduktor główny pociągu.

§ 46. Konduktorowi głównemu powierzają się rozporządzenia, odnoszące się do ruchu prowadzonego przez niego pociągu. Konduktor główny jest obowiązany odnośnie do powierzanego mu pociągu:

a) przyjmując go, przekonać się, czy dobrze jest złożony, zgodnie z przepisami;

b) mieć nadzór nad prawidłowém i bezpiecznem biegiem pociągu i dawać sygnały zatrzymania w każdym zauważonym przez siebie wypadku, przedstawiającym niebezpieczeństwo dla ruchu;

c) zarządzać zatrzymanie pociągu na każdéj stacyi, gdzie to podług rozkładu powinno mieć miejsce; przytém podawać sygnał do wyjścia pociągu ze stacyi, nie wcześniéj jak po otrzymaniu na to zezwolenia od zawiadowcy stacyi; zaś na tych drogach, gdzie wejście pociągów na stacye i wyjście z nich dozwala się zapomocą stałych sygnałów specyalnych, sygnał wyprawienia pociągów ze stacyi nie powinien być podawany przez konduktora głównego przedtém, zanim sygnał stacyjny wskaże, że linia jest wolna, a co do pociągów przewożących pasażerów, prócz tego—nie wcześniéj, jak wczasie oznaczonym w rozkładzie na wyjście pociągu ze stacyi;

d) po przybyciu pociągu na stacyę przekonać się, że powierzony mu pociąg przybył całkowity i zakomunikować o tém zwierzchności stacyjnéj;

e) przedsiębrać wskazane w niniejszych przepisach i w postanowieniu o sygnałach środki ostrożności wrazie zatrzymania się lub nieszczęścia pociągu na linii, okazując wszelką możliwą pomoc tym, którzy ucierpieli wskutek nieszczęścia;

f) działać, wrazie potrzeby, aparatami używanemi na drodze w celu żądania pomocy wrazie zatrzymania się pociągu w rodze, jeżeli przy pociągu nie ma do tego specyalnego sygnalisty;

g) prowadzić dziennik wszelkich okoliczności, towarzyszących biegowi pociągu i zapisywać do tego dziennika: każdą zmianę w składzie pociągu, zwolnienie biegu lub powiększenie czasu postoju na stacyi w porównaniu z rozkładem biegu pociągu i przyczynę takiéj zwłoki; miejsce każdego zatrzymania w drodze oraz jego przyczynę i trwanie, i wogóle wszystko, co się wydarzy z pociągiem

и въ поѣздѣ на всемъ томъ участкѣ дороги, на коемъ онъ сопровождалъ поѣздъ. По приходѣ поѣзда къ мѣсту назначенія главный кондукторъ обязанъ представить этотъ журналъ установленнымъ на дорогѣ порядкомъ;

з) въ товарныхъ поѣздахъ дѣйствовать однимъ изъ тормазовъ (см. § 47), если о томъ послѣдуетъ распоряженіе его начальства;

и) наблюдать за точнымъ исполненіемъ обязанностей по движенію поѣздною прислугою;

к) наблюдать за сохраненіемъ порядка въ поѣздѣ, за правильнымъ размѣщеніемъ пассажировъ въ вагонахъ, за соблюденіемъ пассажирами правилъ, установленныхъ для безопасности движенія поѣзда, за цѣлостью грузовъ, перевозимыхъ въ поѣздѣ, за правильнымъ прочнымъ размѣщеніемъ груза на открытыхъ вагонахъ и за цѣлостью пломбъ;

л) производить, въ случаѣ надобности, маневры;

м) сопровождая рабочій поѣздъ, съ которымъ слѣдуютъ рабочіе, главный кондукторъ обязанъ напоминать имъ объ условіяхъ осторожности, которыя необходимо соблюдать въ пути.

Кондукторы.

§ 47. Если поѣздъ не снабженъ непрерывными тормазами, то число кондукторовъ при каждомъ поѣздѣ должно быть расчитано такимъ образомъ, чтобы ихъ было достаточно для одновременнаго затормаженія того числа ручныхъ тормазовъ, которое установлено сими правилами (§ 90). Въ расчетъ числа кондукторовъ, обязанныхъ тормазить, могутъ быть включены багажные кондукторы и поѣздные смазчики, если таковые имѣются, а на товарныхъ поѣздахъ —и главные кондукторы.

§ 48. Въ каждомъ поѣздѣ одинъ изъ кондукторовъ, сопровождающихъ поѣздъ, долженъ быть назначенъ замѣстителемъ главнаго кондуктора, на случай его отлучки или болѣзни; въ случаѣ выбытія въ пути главнаго кондуктора, или кондуктора-тормазильщика, таковой долженъ быть замѣщенъ на ближайшей станціи другимъ служащимъ.

§ 49. Кондукторъ обязанъ:

а) дѣйствовать вагоннымъ тормазомъ, согласно инструкціи и положенію о сигналахъ;

i w pociągu na całéj téj części drogi, na któréj prowadził pociąg. Po przyjściu pociągu do miejsca przeznaczenia konduktor główny jest obowiązany przedstawić ten dziennik w ustanowiony na drodze sposób;

h) w pociągach towarowych działać jednym z hamulców (patrz § 47), jeżeli co do tego wyda rozporządzenie jego zwierzchność;

i) mieć nadzór nad dokładném wykonaniem obowiązków co do zarządzania służbą pociągową;

k) mieć nadzór nad przestrzeganiem porządku w pociągu, nad prawidłowém rozmieszczeniem pasażerów, nad przestrzeganiem przez pasażerów przepisów, ustanowionych dla bezpieczeństwa ruchu pociągu, nad całością ładunków, przewożonych w pociągu, nad prawidłowém mocném upakowaniem ładunków w wagonach otwartych i nad całością plomb;

l) wykonywać, wrazie potrzeby, manewra;

m) prowadząc pociąg roboczy, w którym jadą robotnicy, konduktor główny jest obowiązany przypominać im o warunkach ostrożności, które koniecznie przestrzegać powinni.

Konduktorzy.

§ 47. Jeżeli pociąg nie jest zaopatrzony w hamulce ciągłe, to liczba konduktorów w każdym pociągu powinna być obliczona w taki sposób, ażeby ich było dosyć do równoczesnego zahamowania takiéj liczby hamulców ręcznych, jaka jest ustanowiona w niniejszych przepisach (§ 90). Do liczby konduktorów, obowiązanych do hamowania, mogą być włączeni konduktorzy bagażowi i smarowozy pociągowi, jeżeli są tacy, a w pociągach towarowych—i konduktorzy główni.

§ 48. W każdym z pociągów jeden z konduktorów, towarzyszących pociągowi, powinien być mianowany zastępcą konduktora głównego, na wypadek jego wyjazdu lub choroby; wrazie ubycia w drodze konduktora głównego lub konduktora-hamownika, tenże powinien być zastąpiony na najbliższéj stacyi przez innego urzędnika.

§ 49. Konduktor jest obowiązany:

a) działać hamulcem wagonowym zgodnie z instrukcyą i postanowieniem o sygnałach;

б) наблюдать за правильнымъ и прочнымъ положеніемъ груза на открытыхъ вагонахъ;

в) подавать безотлагательно машинисту сигналы остановки, если замѣтитъ какое-либо поврежденіе или неисправность пути или подвижнаго состава, или разваливающійся грузъ, пожаръ въ поѣздѣ или сигналы остановки, подаваемые съ пути;

г) въ случаѣ замѣченнаго разрыва поѣзда, немедленно затормазить заднюю отдѣлившуюся часть поѣзда и подавать сигналъ остановки лишь по убѣжденіи, что оторвавшаяся часть не можетъ настигнуть переднюю часть поѣзда;

д) при каждой остановкѣ поѣзда или подвижнаго состава въ пути, немедля исполнять распоряженія главнаго кондуктора по огражденію остановившагося поѣзда или подвижнаго состава сигналами, согласно настоящимъ правиламъ и положенію о сигналахъ;

е) производить, въ случаѣ надобности, маневры (сцѣпку и отцѣпку вагоновъ).

Паровозная прислуга.

§ 50. Независимо отъ обязанностей по уходу, содержанію и дѣйствію паровозомъ, машинистъ обязанъ:

а) во время нахожденія паровоза на станціонныхъ путяхъ, приводить его въ движеніе не иначе, какъ по приказанію начальника станціи или уполномоченнаго отъ него лица, или по сигналамъ главнаго кондуктора, или распоряжащагося маневрами; а при движеніи по стрѣлкамъ, во время производства маневровъ, по полученіи отвѣтнаго сигнала отъ стрѣлочника, согласно положенію о сигналахъ;

б) какъ бы ни была кратковременна остановка поѣзда въ пути, не приводить послѣ нея поѣздъ въ движеніе иначе, какъ по сигналу отправленія, поданному поѣзднымъ главнымъ кондукторомъ;

в) передъ отправленіемъ поѣзда удостовѣриться, что валовой грузъ или составъ поѣзда соотвѣтствуетъ силѣ тяги, опредѣленной для его паровоза, а также и въ томъ, что прицѣпка къ поѣзду тендера и паровоза сдѣлана правильно;

г) когда валовой грузъ или составъ поѣзда не соотвѣтствуетъ опредѣленной для паровоза силѣ тяги, заявить о семъ начальнику станціи.

b) mieć nadzór nad prawidłowém i mocném położeniem ładunku w wagonach otwartych;

c) dawać bezzwłocznie maszyniście sygnały zatrzymania, jeżeli zauważy jakie uszkodzenie lub zły stan linii albo rekwizytów ruchu lub też przewracający się ładunek, pożar w pociągu lub sygnały zatrzymania, podawane z drogi;

d) jeżeli pociąg się przerwał, hamować bezzwłocznie tylnią część pociągu, która się oddzieliła i podawać sygnał zatrzymania dopiero po przekonaniu się, że część oderwana nie może dogonić przedniéj części pociągu;

e) przy każdém zatrzymaniu pociągu lub rekwizytów ruchu w drodze, wykonywać bezzwłocznie rozporządzenia konduktora głównego po zabezpieczeniu zatrzymanego pociągu lub rekwizytów ruchu zapomocą sygnałów, zgodnie z niniejszemi przepisami i postanowieniami o sygnałach;

f) wykonywać, wrazie potrzeby, manewry (zczepianie i odczepianie wagonów).

Służba parowozowa.

§ 50. Niezależnie od obowiązków w przedmiocie opiekowania się parowozem, utrzymywania go i działania nim, maszynista jest obowiązany:

a) wczasie znajdowania się parowozu na liniach stacyjnych wprowadzać go w ruch nie inaczéj, jak z polecenia zawiadowcy stacyi albo osoby przez niego upoważnionéj lub też na sygnały konduktora głównego i zarządzającego manewrami; a przy ruchu po zwrotnicach wczasie prowadzenia manewrów, po otrzymaniu odpowiedzi sygnałowéj od zwrotniczego, zgodnie z postanowieniem o sygnałach;

b) bez względu na krótkość zatrzymania się pociągu w drodze, nie puszczać w ruch pociągu po tém zatrzymaniu się pierwéj, zanim będzie dany sygnał wyprawienia przez głównego konduktora pociągu;

c) przed wyprawieniem pociągu przekonać się, że ładunek ryczałtowy czyli skład pociągu odpowiada sile pociągowéj, określonéj dla tego parowozu, oraz o tém, że tender i parowóz przyczepione są do parowozu prawidłowo;

d) gdy ładunek ryczałtowy czyli skład pociągu nie odpowiada określonéj dla parowozu sile pociągowéj, uwiadamiać o tém zawiadowcę stacyi.

Получивъ такое заявленіе, начальникъ станціи обязанъ распорядиться уменьшеніемъ состава поѣзда, или отправленіемъ его двойною тягою, если онъ имѣетъ на то полномочіе управляющаго дорогою. Въ случаѣ разногласія начальника станціи съ машинистомъ, сей послѣдній подчиняется распоряженію начальника станціи, но вноситъ въ имѣющуюся у начальника станціи книгу заявленіе о своемъ несогласіи съ полученнымъ распоряженіемъ и, по прибытіи въ свое депо, доноситъ о семъ своему ближайшему начальнику; начальникъ же станціи обязанъ отправить своему начальству въ тотъ же день копію съ заявленія, внесеннаго машинистомъ въ книгу.

§ 51. При слѣдованіи одиночныхъ паровозовъ, на машинистовъ могутъ быть возлагаемы и обязанности главнаго кондуктора, если машинистъ такого паровоза знакомъ съ обязанностями главнаго кондуктора и умѣетъ дѣйствовать установленнымъ по дорогѣ электрическимъ аппаратомъ для требованія съ пути помощи пострадавшему поѣзду и для полученія со станціи отвѣта на такое требованіе.

ОТДѢЛЪ II.

ПОРЯДОКЪ ДВИЖЕНІЯ.

ГЛАВА I.

Общія положенія.

Общія основанія.

§ 52. Желѣзныя дороги, какъ одноколейныя, такъ и двухколейныя, подраздѣляются на перегоны, посредствомъ остановочныхъ пунктовъ, именуемыхъ вообще станціями. (Подъ этимъ названіемъ подразумѣваются также полустанціи, разъѣзды, телеграфные и сигнальные путевые посты и т. п.).

§ 53. Станціи отдѣляются отъ перегоновъ входными сигналами (красными дисками или семафорами), которые, будучи въ нормальномъ положеніи, закрываютъ входъ на станцію, открывая его только для пропуска поѣздовъ.

Otrzymawszy takie uwiadomienie zawiadowca stacyi jest obowiązany zarządzić zmniejszenie składu pociągu albo wyprawienie go z podwójną siłą pociągową, jeżeli ma do tego upoważnienie zarządzającego drogą. Wrazie różnicy zdań pomiędzy zawiadowcą stacyi a maszynistą, ten ostatni obowiązanym jest wypełnić rozporządzenie zawiadowcy stacyi, lecz zapisuje do znajdującéj się u zawiadowcy księgi oświadczenie swoje co do tego, iż nie zgadza się z otrzymaném rozporządzeniem i, po przybyciu do swojego depo, donosi o tém najbliższemu swojemu zwierzchnikowi; zaś zawiadowca stacyi jest obowiązany wyprawić do swojéj zwierzchności w ten sam dzień kopię oświadczenia, zapisanego przez maszynistę do księgi.

§ 51. Gdy parowozy idą pojedyńczo, na maszynistów mogą być również wkładane obowiązki konduktora głównego, jeżeli maszynista takiego parowozu jest obznajmiony z obowiązkami konduktora głównego i umie działać ustanowionym na drodze aparatem elektrycznym w celu żądania z drogi pomocy dla pociągu, który uległ wypadkowi, i otrzymywania ze stacyi odpowiedzi na takie żądanie.

ODDZIAŁ II.

PORZĄDEK RUCHU.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

Ogólne zasady.

§ 52. Drogi żelazne tak jednotorowe, jak i dwutorowe, dzielą się na przegony, zapomocą punków zatrzymania, nazywanych wogóle stacyami. (Pod tém nazwiskiem rozumią się również półstacye, rozjazdy, posterunki liniowe, telegraficzne i sygnałowe i t. p.).

§ 53. Stacye oddzielają się od przegonów zapomocą sygnałów wchodowych (czerwonych tarcz albo semaforów), które, w normalném położeniu zamykają wejście na stacyę, a otwierają się tylko w celu przepuszczania pociągów.

§ 54. Пути, соединяющіе станціи, именуются главными; на станціяхъ же главными путями считаются тѣ пути, по которымъ проходятъ поѣзда слѣдующіе по росписанію. Число и нумерація такихъ путей опредѣляются для каждой станціи управляющимъ дорогою, съ вѣдома правительственной инспекціи.

§ 55. Приготовленный къ отправленію по перегону или отправленный по перегону паровозъ съ прицѣпленными къ нему вагонами именуется поѣздомъ. Поѣздъ, прибывшій на промежуточную станцію своего слѣдованія, а равно подвижной составъ такого поѣзда, стоящій на станціонномъ пути въ ожиданіи смѣны поѣзднаго паровоза, также сохраняютъ за собою названіе поѣзда. Одиночный паровозъ, отправленный по перегону, долженъ быть, въ отношеніи соблюденія правилъ движенія, разсматриваемъ какъ бы поѣздъ.

§ 56. Сопровождающая поѣздъ поѣздная прислуга подчиняется въ пути только одному главному кондуктору.

§ 57. Безъ вѣдома и разрѣшенія начальника станціи (1) никто не имѣетъ права отправлять, впустить на станцію или пропустить черезъ станцію какой-либо поѣздъ. Равнымъ образомъ, всякаго рода передвиженія подвижнаго состава по станціоннымъ путямъ (маневры), подача сигналовъ, разрѣшающихъ входъ и выходъ поѣздовъ, а также всякая работа на станціи, могущая служить препятствіемъ для движенія, должны совершаться не иначе, какъ съ вѣдома и разрѣшенія начальника станціи.

§ 58. Безъ сигнала главнаго кондуктора или распоряжающагося передвиженіями подвижнаго состава (маневрами) никто не имѣетъ права привести въ движеніе находящійся подъ парами паровозъ. Это правило должно быть строго соблюдаемо и при всякой остановкѣ паровоза, какъ бы она ни была кратковременна.

§ 59. Безъ вѣдома и разрѣшенія начальника станціи отправленія и до прибытія поѣзда на слѣдующую станцію перегона никто не можетъ измѣнить направленіе его, указанное ему при отправле-

---

(1) Подъ словами „начальникъ станціи“ слѣдуетъ разумѣть также и замѣстителей начальниковъ станцій, вступившихъ въ исправленіе должности, и станціонныхъ агентовъ разныхъ наименованій, дежурящихъ по очереди съ начальниками станцій, во время исполненія ими обязанностей сихъ послѣднихъ.

§ 54. Linie łączące stacye nazywają się głównemi; zaś na stacyach za linie główne uważają się te, po których przechodzą pociągi, idące podług rozkładu. Liczbę i numeracyę takich linij określa dla każdéj stacyi zarządzający drogą, z wiedzą inspekcyi rządowéj.

§ 55. Przygotowany do wyprawienia po przegonie albo wyprawiony po przegonie parowóz z przyczepionemi do niego wagonami nazywa się pociągiem. Pociąg, który przybył na stacyę pośrednią, jak również rekwizyta ruchu takiego pociągu, stojące na linii stacyjnéj w oczekiwaniu zmiany parowozu pociągowego, zachowują również nazwisko pociągu. Pojedyńczy parowóz, wyprawiony po przegonie, powinien być, pod względem przestrzegania przepisów ruchu, uważany tak jak pociąg.

§ 56. Towarzysząca pociągowi służba parowozowa jest podwładną w drodze samemu tylko konduktorowi głównemu.

§ 57. Bez wiedzy i zezwolenia zawiadowcy stacyi (1) nikt nie ma prawa wyprawić, wpuścić na stacyę albo przepuścić przez stacyę żadnego pociągu. Podobnież wszelkiego rodzaju ruch rekwizytów ruchu po liniach stacyjnych (manewry), podawanie sygnałów, zezwalających na wejście i wyjście pociągów, tudzież wszelka robota na stacyi, mogąca stanowić przeszkodę dla ruchu, powinny się odbywać koniecznie z wiedzą i za pozwoleniem zawiadowcy stacyi.

§ 58. Bez sygnału konduktora głównego albo zarządzającego ruchem rekwizytów ruchu (manewrami) nikt nie ma prawa puszczać w ruch ogrzanego parowozu. Przepis ten powinien być ściśle przestrzegany i przy każdém zatrzymaniu się parowozu, bez względu na krótkość tego zatrzymania.

§ 59. Bez wiedzy i zezwolenia zawiadowcy stacyi wyprawienia i przed przybyciem pociągu na następującą stacyę przegonu, nikt nie może zmieniać jego kierunku, wskazanego mu przy wyprawieniu na

---

(1) Pod wyrazem „zawiadowca stacyi“ należy również rozumieć zastępców zawiadowców stacyj, sprawujących ich obowiązki, oraz agentów stacyjnych różnych nazw, dyżurujących po kolei z zawiadowcami stacyj,—wczasie gdy pełnią te obowiązki.

ніи на перегонъ, переводить его на другой путь, или расцѣплять, за исключеніемъ случаевъ, опредѣленно указанныхъ въ сихъ правилахъ (§ 117 гл. VI от. II).

§ 60. Названія станцій должны быть обозначены на самомъ пассажирскомъ зданіи или иномъ мѣстѣ такъ, чтобы пассажиры могли ихъ удобно видѣть.

§ 61. На каждой станціи, на видномъ для публики мѣстѣ, должны находиться часы; ихъ слѣдуетъ ставить по принятому въ росписаніи поѣздовъ времени и ежедневно повѣрять.

§ 62. Пассажирскія платформы и подъѣзды къ пассажирскомъ зданіямъ должно освѣщать въ сумерки и ночью, по крайней мѣрѣ, за полчаса до прибытія поѣздовъ, перевозящихъ пассажировъ; на станціяхъ же отправленія таковыхъ поѣздовъ, тѣ же платформы и подъѣзды должно освѣщать, по крайней мѣрѣ, за полчаса до отправленія поѣзда. Лѣстницы, служащія для входа съ высокихъ платформъ, должны быть тоже освѣщаемы. Опредѣленіе по каждой дорогѣ тѣхъ лѣстницъ, которыя должны быть освѣщаемы, а равно и часовъ, въ продолженіи которыхъ ихъ слѣдуетъ освѣщать, лежитъ на обязанности управляющаго и инспектора дороги.

§ 63. Стрѣлки, находящіяся внѣ предѣловъ станціи, должны быть или надежно закрѣплены по направленію главнаго пути механическимъ засовомъ, запертымъ на замокъ, или инымъ не менѣе надежнымъ способомъ, или же постоянно охраняемы. Ключъ отъ прибора, закрѣпляющаго такую стрѣлку, долженъ храниться или у одного изъ начальниковъ станцій перегона, или у агента, находящагося при постѣ (гдѣ таковой имѣется).

Такія стрѣлки переводятся на боковой путь только для пропуска поѣзда, а за тѣмъ тотчасъ же ставятся по направленію главнаго пути и замыкаются; ключи же передаются тому лицу, у котораго они должны храниться; при стрѣлкахъ этихъ должно быть приспособленіе, указывающее, не менѣе какъ за 150 саж., то направленіе, въ которомъ поставлена стрѣлка.

§ 64. Къ подвижному составу, поставленному на боковыхъ путяхъ, примѣняются правила, изложенныя въ § 126-мъ, при чемъ онъ не долженъ быть выводимъ на главной путь безъ особаго на то разрѣшенія начальника той станціи, въ вѣдѣніи котораго находит-

przegon, przeprowadzać go na inną linię albo rozczepiać, z wyjątkiem wypadków, wyraźnie wskazanych w niniejszych przepisach (§ 117 rozd. VI odd. II).

§ 60. Nazwiska stacyj powinny być oznaczone na samym budynku pasażerskim lub w inném miejscu tak, ażeby pasażerowie mogli je dogodnie widzieć.

§ 61. Na każdéj stacyi w miejscu dla publiczności widoczném powinien się znajdować zegar; zegar ten należy nastawiać podług przyjętego w rozkładzie pociągów czasu i codziennie sprawdzać.

§ 62. Platformy pasażerskie i podjazdy do budynków pasażerskich należy oświetlać równo ze zmierzchem i w nocy, przynajmniéj na pół godziny przed przybyciem pociągów przewożących pasażerów; zaś na stacyach wyprawienia takich pociągów też same platformy i podjazdy należy oświetlać przynajmniéj na pół godziny przed wyprawieniem pociągu. Schody, służące do wchodzenia z wysokich platform, powinny również być oświetlane. Wskazanie na każdéj drodze schodów, które powinny być oświetlane, jak również godzin, wciągu których należy je oświetlać, należy do zarządzającego i inspektora drogi.

§ 63. Zwrotnice, znajdujące się poza obrębem stacyi, powinny być albo dobrze umocowane w kierunku linii głównéj zapomocą zasuwy mechanicznéj, zamkniętéj na klucz, albo w inny niemniéj pewny sposób, lub też stale strzeżone. Klucz od przyrządu, umocowującego taką zwrotnicę powinien się przechowywać albo u jednego z zawiadowców stacyi przegonu, albo u agenta, znajdującego się przy posterunku (gdzie się takowy znajduje).

Takie zwrotnice przesuwają się na linię boczną tylko w celu przepuszczenia pociągu, a następnie zaraz nastawiają się w kierunku linii głównéj i zamykają się; zaś klucze oddają się temu, kto powinien je zachowywać. Przy zwrotnicach tych powinien się znajdować przyrząd, wskazujący, najmniéj na 150 sażeni, kierunek, w którym zwrotnica została nastawiona.

§ 64. Do rekwizytów ruchu, postawionych na liniach bocznych, stosują się przepisy, wyłuszczone w § 126; przytém nie powinny być wyprowadzane na linię główną, bez specyalnego na to zezwolenia tego zawiadowcy stacyi, pod którego zawiadywaniem znajduje

ся переходъ съ главнаго пути на боковой. Къ оставленному на вѣтви подвижному составу долженъ быть приставленъ кондукторъ или сторожъ, а также должны быть приняты всѣ мѣры для предупрежденія случайнаго ухода вагоновъ съ вѣтви.

§ 65. Главный кондукторъ долженъ постоянно имѣть при себѣ часы.

Подраздѣленіе поѣздовъ и ихъ наименованіе.

§ 66. Поѣзда подраздѣляются:

а) по скорости, на поѣзда большой и на поѣзда малой скоростей;

б) по роду перевозокъ — на поѣзда: торговаго движенія—пассажирскіе (курьерскіе, почтовые, пассажирскіе и товаро-пассажирскіе) и товарные, воинскаго движенія и хозяйственнаго движенія (служебные, назначаемые по требованію правительственныхъ лицъ или для нуждъ правленія и управленія дороги и поѣзда матеріальные и рабочіе);

в) по роду сообщенія—на поѣзда прямаго сообщенія, по возможности согласованные съ соотвѣтствующими поѣздами примыкающихъ дорогъ, и на поѣзда мѣстнаго сообщенія, и

г) по порядку отправленія — на поѣзда, предвидѣнные нормальными росписаніями (постоянные обращающіеся во все время дѣйствія росписоній и временные) и на поѣзда, непредвидѣнные сказанными росписаніями (экстренные).

Наибольшая и средняя скорость движенія.

§ 67. Скорость движенія поѣздовъ и одиночныхъ паровозовъ не должна превосходить наибольшихъ предѣльныхъ скоростей, дозволенныхъ для каждаго изъ нихъ.

§ 68. Средняя скорость для поѣздовъ каждаго рода, а равно и предѣлы дозволяемыхъ частныхъ отклоненій скоростей хода поѣздовъ и одиночныхъ паровозовъ отъ принятой для нихъ средней скорости, опредѣляются правленіемъ общества дороги и утверждаются правительственнымъ инспекторомъ дороги, которой пред-

się przejście z linii głównéj na boczną. Do pozostawionych na odnodze rekwizytów ruchu powinien być przystawiony konduktor lub strażnik oraz powinny być przedsięwzięte wszelkie środki w celu zapobieżenia wypadkowemu zejściu wagonów z odnogi.

§ 65. Konduktor główny powinien mieć stale przy sobie zegarek.

Podział pociągów i ich nazwy.

§ 66. Pociągi dzielą się:

a) podług szybkości, na pociągi pospieszne i zwyczajne;

b) podług rodzaju przewozów—na pociągi: ruchu handlowego: osobowe (kuryerskie, pocztowe, osobowe i towarowo-osobowe) i towarowe; ruchu wojskowego i gospodarskiego (służbowe, wyznaczane na żądanie urzędników państwowych albo dla potrzeb zarządu i dyrekcyi drogi, oraz pociągi materyałowe i robocze);

c) podług rodzaju komunikacyi—na pociągi bezpośredniéj komunikacyi, o ile możności pogodzone z odpowiedniemi pociągami dróg przyległych, i na pociągi komunikacyi miejscowéj, i

d) podług porządku wyprawiania—na pociągi przewidziane w normalnych rozkładach (stałe, chodzące przez cały czas działania rozkładów, i czasowe) oraz na pociągi nieprzewidziane w pomienionych rozkładach (nadzwyczajne).

Największa i średnia szybkość ruchu.

§ 67. Szybkość ruchu pociągów i pojedyńczych parowozów nie powinna przenosić największych szybkości, dozwolonych dla każdego z nich.

§ 68. Średnia szybkość dla pociągów każdego rodzaju, jak również granice dozwolonych częściowych odstąpień szybkości pociągów i pojedyńczych parowozów od przyjętéj dla nich średniéj szybkości, określa zarząd towarzystwa drogi, a zatwierdza inspektor rządowy drogi, który przedstawia zatwierdzone przez siebie normy do

ставляетъ утвержденныя имъ нормы въ Министерство Путей Сообщенія. Отклоненія эти опредѣляются сообразно съ величиною уклоновъ, радіусовъ закругленій и вообще съ тяговою (виртуальною) длиною дороги, съ состояніемъ пути, конструкціею подвижнаго состава, родомъ и составомъ поѣздовъ и временемъ года, не выходя при этомъ изъ предѣловъ скоростей, опредѣленныхъ § 69 сихъ правилъ.

§ 69. Наибольшая предѣльная скорость не должна ни въ какомъ случаѣ превышать:

а) при движеніи одиночныхъ паровозовъ: 1) для паровоза, имѣющаго одну ведущую ось или двѣ связанныя оси, при наружномъ діаметрѣ ведущихъ колесъ $6\frac{1}{2}$ фут.—80 верстъ въ часъ; 2) для паровоза, имѣющаго двѣ связанныя оси, при наружномъ діаметрѣ ведущихъ колесъ въ $5\frac{1}{2}$ фут.—65 верстъ въ часъ; 3) для паровоза, имѣющаго болѣе двухъ связанныхъ осей, при наружномъ діаметрѣ ведущихъ колесъ въ $4\frac{1}{2}$ фут.—45 верстъ въ часъ, и 4) при другихъ размѣрахъ ведущихъ колесъ наибольшая, могущая быть допущенною скорость расчитывается по каждой изъ трехъ упомянутыхъ категорій, въ прямомъ отношеніи къ діаметру колесъ;

б) для всякаго рода поѣздовъ одиночной тяги, когда паровозъ находится во главѣ поѣзда и идетъ переднимъ ходомъ, наибольшая скорость не должна превосходить той, которая соотвѣтствуетъ типу паровоза по пункту *а*, при чемъ: 1) наибольшая скорость всякаго поѣзда, въ составъ котораго входятъ вагоны обыкновеннаго товарнаго типа, опредѣляется до 45 верстъ въ часъ, и только въ томъ случаѣ, если вагоны эти признаются управленіемъ дороги достаточно благонадежными для движенія съ большею скоростію, таковая можетъ быть увеличена до предѣла, опредѣленнаго для типа паровоза, ведущаго поѣздъ, и 2) наибольшая скорость всякаго поѣзда, въ составъ котораго входятъ вагоны съ неупругими буферами, не должна превосходить 30 верстъ въ часъ;

в) для всякаго рода поѣздовъ, когда паровозъ, находясь во главѣ поѣзда, ведетъ оный заднимъ ходомъ, т. е. имѣя тендеръ впереди по направленію движенія, а трубу въ противоположномъ направленіи, а равно для одиночныхъ паровозовъ, идущихъ заднимъ ходомъ, наибольшая скорость допускается не свыше 30 верстъ въ часъ.

Ministeryum Dróg Komunikacyi. Odstąpienia te określają się odpowiednio do wielkości nachyleń, promieni zaokrągleń i wogóle do wirtualnéj długości drogi, do stanu linii, konstrukcyi rekwizytów ruchu, rodzaju i składu pociągów i pór roku, nie wychodząc przytém z granic szybkości, określonych w § 69 niniejszych przepisów.

§ 69. Największa szybkość nie powinna w żadnym razie przenosić:

a) przy ruchu pojedynczych parowozów: 1) co do parowozu, mającego jednę oś prowadzącą albo dwie osie związane, przy zewnętrznéj średnicy kół prowadzących $6^1/_2$ stóp—80 wiorst na godzinę; 2) co do parowozu, mającego dwie osie związane przy średnicy zewnętrznéj kół prowadzących $5^1/_2$ stóp — 65 wiorst na godzinę; 3) co do parowozu, mającego więcéj jak dwie osie związane przy średnicy zewnętrznéj kół prowadzących $4^1/_2$ stóp—45 wiorst na godzinę; i 4) przy innych wymiarach kół prowadzących największa szybkość, jaka może być dopuszczona, oblicza się podług każdéj z trzech wzmiankowanych kategoryj, w stosunku prostym do średnicy kół.

b) co do wszelkiego rodzaju pociągów pojedynczéj siły, gdy parowóz znajduje się na czele pociągu i idzie biegiem przednim, największa szybkość nie powinna przenosić téj, jaka odpowiada typowi parowozu podług ustępu *a*, przytém; 1) największa szybkość każdego pociągu, w skład którego wchodzą wagony zwykłego typu towarowego, określa się na 45 wiorst na godzinę, i tylko w takim razie, jeżeli wagony te dyrekcya drogi uzna za bezpieczne dla ruchu szybszego, może być powiększona do granicy określonéj dla typu parowozu prowadzącego pociąg i 2) największa szybkość każdego pociągu, w skład którego wchodzą wagony z niesprężystemi buforami, nie powinna przenosić 30 wiorst na godzinę;

c) co do wszelkiego rodzaju pociągów, gdy parowóz, znajdując się na czele pociągu, prowadzi go biegiem tylnim t. j. mając tender na przedzie w kierunku ruchu a komin w przeciwnym kierunku, jak również dla pojedynczych parowozów idących biegiem tylnim największa dozwolona szybkość jest 30 wiorst na godzinę.

Примѣчаніе. Правило это не относится къ паровозамъ-тендерамъ (танкъ-паровозамъ).

г) для двухъ паровозовъ одинаковаго типа, идущихъ подъ парами и сцѣпленныхъ, безъ поѣзда или ведущихъ поѣздъ, наибольшая скорость не должна превосходить въ лѣтнее время 90%, а въ зимнее—85% той скорости, которая по пункту *а* сего § соотвѣтствуетъ типамъ этихъ паровозовъ; если паровозы будутъ различныхъ типовъ, то уменьшеніе скорости расчитывается по паровозу того типа, которому присвоенъ меньшій предѣлъ скорости; а равно скорость не должна превышать той, которая по роду и составу вѣдомаго поѣзда установлена въ пунктѣ *б*) сего §; если же при этомъ передній паровозъ слѣдуетъ заднимъ ходомъ, то наибольшая скорость не должна превышать и назначенной по пункту *в*) сего §;

д) для всякаго рода поѣздовъ, подвигаемыхъ паровозомъ сзади, наибольшая скорость допускается не свыше 25 верстъ въ часъ;

е) для поѣздовъ съ двойною тягою, если одинъ изъ паровозовъ помѣщенъ въ хвостѣ поѣзда, наибольшая скорость допускается не свыше 30 верстъ въ часъ;

ж) для маневрирующихъ паровозовъ, двигающихся съ вагонами или отдѣльно, наибольшая скорость допускается не свыше 15 верстъ въ часъ.

Приведенныя выше нормы опредѣляютъ не обязательныя и не среднія, а предѣльныя наибольшія скорости, которыя ни въ какомъ случаѣ не должны быть превышаемы и которыя должны служить лишь для установленія среднихъ скоростей, могущихъ быть допускаемыми для движенія всякаго рода паровозовъ и поѣздовъ—въ зависимости отъ протяженія перегоновъ между станціями и прочихъ условій, указанныхъ въ § 68.

§ 70. Для каждой дороги составляется таблица времени, которое должны употреблять поѣзда разнаго рода для прохода каждаго изъ перегоновъ. Таблицы эти служатъ руководствомъ при начертаніи росписаній и графическихъ таблицъ движенія поѣздовъ; онѣ подлежатъ утвержденію мѣстноя правительственной инспекціи и представляются за тѣмъ въ Министерство Путей Сообщенія.

Uwaga. Przepis ten nie stosuje się do parowozów-tendrów (tank-parowozów).

d) co do dwóch parowozów jednakiego typu, ogrzanych i zczepionych, idących bez pociągu albo prowadzących pociąg, największa szybkość nie powinna przenosić w lecie 90%, a w zimie—85% téj szybkości, która podług ustępu *a* niniejszego § odpowiada typom tych parowozów; jeżeli parowozy będą różnych typów, to zmniejszenie szybkośc oblicza się podług parowozu tego typu, do którego jest przywiązana mniejsza granica szybkości; jak również szybkość nie powinna przenosić téj, która podług rodzaju i składu prowadzonego pociągu ustanowiona jest w ustępie *b* niniejszego §; jeżeli zaś przytém przedni parowóz idzie biegiem tylnim, to największa szybkość nie powinna przenosić i oznaczonéj podług ustępu *c* niniejszego §;

e) co do wszelkiego rodzaju pociągów, poruszanych parowozem z tyłu, największa dozwolona szybkość jest 25 wiorst na godzinę;

f) co do pociągów z podwójną siłą pociągową, jeżeli jeden z parowozów jest umieszczony z tyłu pociągu, największa dozwolona szybkość wynosi 30 wiorst na godzinę;

g) co do parowozów manewrujących, idących z wagonami lub oddzielnie, największa dozwolona szybkość jest 15 wiorst na godzinę.

Przytoczone wyżéj normy określają nie obowiązkowe i nie średnie lecz końcowe największe szybkości, które w żadnym razie nie powinny być przekraczane i które powinny jedynie służyć dla ustanowienia średnich szybkości, jakie mogą być dozwolone dla ruchu wszelkiego rodzaju parowozów i pociągów — odpowiednio do przestrzeni przegonów pomiędzy stacyami i innych warunków, wskazanych w § 68.

§ 70. Dla każdéj drogi sporządza się tablica czasu, jaki powinny zużywać pociągi różnego rodzaju do przebycia każdego z przegonów. Tablicami temi kierować się należy przy nakreśleniu rozkładów i tablic graficznych ruchu pociągów; podlegają one zatwierdzeniu miejscowéj inspekcyi rządowéj i przedstawiają się następnie do Ministeryum Dróg Komunikacyi.

Составленіе нормальныхъ росписаній хода поѣздовъ торговаго движенія.

§ 71. Для выполненія предстоящихъ дорогамъ товарныхъ перевозокъ, должны быть составляемы по каждой изъ нихъ нормальныя росписанія и графическія таблицы хода поѣздовъ торговаго движенія.

Нормальныя росписанія пассажирскихъ поѣздовъ прямаго сообщенія и почтовыхъ должны быть устанавливаемы на возможно большіе періоды времени; росписанія эти могутъ быть измѣняемы не чаще двухъ разъ въ годъ—именно весною и осенью, въ дни, опредѣляемые для всей сѣти Министромъ Путей Сообщенія. Изъ нихъ росписаніе, вводимое въ дѣйствіе весною, именуется нормальнымъ росписаніемъ лѣтняго коммерческаго движенія, а вводимое осенью—нормальнымъ росписаніемъ зимняго торговаго движенія.

Болѣе частыя измѣненія росписаній хода поѣздовъ, перевозящихъ пассажировъ допускаются лишь для поѣздовъ исключительно мѣстнаго значенія.

При составленіи нормальныхъ росписаній и графическихъ таблицъ хода поѣздовъ торговаго движенія, должны быть соблюдаемы слѣдующія правила:

а) число и родъ поѣздовъ должны соотвѣтствовать въ полной мѣрѣ, производящемуся на дорогѣ пассажирскому и товарному движеніямъ, на сколько то допускается провозною и пропускною способностями дороги;

б) графическія таблицы и росписанія должны быть составлены съ соблюденіемъ всѣхъ условій безопасности движенія; время, которое поѣзда различныхъ наименованій должны употреблять для прохода по каждому перегону въ томъ или другомъ направленіи, опредѣляется согласно съ тяговою (виртуальною) длиною этихъ перегоновъ, при чемъ должно быть принимаемо во вниманіе время, теряемое отъ замедленія хода при отправленіи поѣзда со станціи и подъѣздѣ его къ слѣдующей станціи, а также при слѣдованіи по мѣстамъ пути, требующимъ особенной осторожности въ ѣздѣ, какъ-то: развѣтвленіямъ, пересѣченіямъ желѣзныхъ дорогъ, разводнымъ мостамъ и т. п.;

Sporządzenie normalnych rozkładów biegu pociągów ruchu handlowego.

§ 71. W celu wykonania przewozów towarowych, jakie odbyć mają drogi, powinny być sporządzone co do każdéj z nich normalne rozkłady i tablice graficzne biegu pociągów ruchu handlowego.

Rozkłady normalne pociągów pasażerskich bezpośredniéj komunikacyi i pocztowych powinny być ustanawiane na peryody o ile możności jak najdłuższe; rozkłady te mogą być zmieniane nie częściéj jak dwa razy do roku, mianowicie na wiosnę i w jesieni, w dnie, określone dla całéj sieci przez Ministra Dróg Komunikacyi. Z nich rozkład wprowadzany w wykonanie na wiosnę nazywa się rozkładem normalnym ruchu handlowego letniego; a wprowadzany w jesieni— rozkładem normalnym ruchu handlowego zimowego.

Częstsze zmiany rozkładów biegu pociągów, przewożących pasażerów, dozwolone są tylko dla pociągów wyłącznie miejscowego znaczenia.

Przy sporządzaniu rozkładów normalnych i tablic graficznych biegu pociągów ruchu handlowego powinny być przestrzegane następujące przepisy:

a) liczba i rodzaj pociągów powinny odpowiadać w zupełności odbywającemu się na drodze ruchowi pasażerskiemu i towarowemu, o ile na to pozwala zdolność przewozowa i przepuszczalna drogi;

b) tablice graficzne i rozkłady powinny być sporządzone z zachowaniem wszystkich warunków bezpieczeństwa ruchu; czas, który pociągi różnych nazw powinny zużywać do przejścia po każdym przegonie w jednym lub drugim kierunku, określa się odpowiednio do wirtualnéj długości tych przegonów; przytém powinien być uwzględniony czas, który się traci wskutek zwolnienia biegu przy wyprawianiu pociągu ze stacyi i podjeżdżaniu tegoż do następnéj stacyi, oraz przy przechodzeniu po miejscach linii, wymagających szczególnéj ostrożności w jeździe, jakoto: rozgałęzieniach, przecięciach dróg żelaznych, mostach zwodzonych i t. p.;

г) росписанія пассажирскихъ поѣздовъ прямаго сообщенія, а равно поѣздовъ, въ которыхъ перевозится почта, должны быть въ узловыхъ пунктахъ, по возможности, согласованы съ соотвѣтствующими поѣздами примыкающихъ дорогъ; при невозможности согласованія въ узловомъ пунктѣ поѣздовъ всѣхъ направленій, слѣдуетъ стараться согласовать преимущественно поѣзда болѣе дѣятельнаго пассажирскаго движенія. Въ случаѣ возникновенія несогласій по этому предмету между управленіями смежныхъ дорогъ, споры и недоразумѣнія разрѣшаются порядкомъ, установленнымъ Министерствомъ Путей Сообщенія; кромѣ этого, росписанія поѣздовъ, въ коихъ перевозится почта, должны, по возможности, удовлетворять требованіямъ почтоваго вѣдомства;

д) въ нормальныя росписанія желѣзныхъ дорогъ, составляющихъ оконечныя вѣтви желѣзнодорожной сѣти и имѣющихъ при томъ только по одному сквозному поѣзду, перевозящему пассажировъ въ каждомъ направленіи, слѣдуетъ включать росписаніе втораго дополнительнаго пассажирскаго поѣзда, въ направленіи отъ послѣдняго узловаго пункта; дополнительнымъ росписаніемъ этимъ слѣдуетъ пользоваться взамѣнъ росписанія хода правильнаго пассажирскаго поѣзда, въ случаяхъ опозданій поѣзда прямаго сообщенія сосѣдней дороги;

е) въ росписанія и графики товарнаго движенія должно быть включаемо по одному воинскому поѣзду мирнаго времени, съ каждаго конца дороги; росписанія воинскихъ поѣздовъ мирнаго времени должны быть, по возможности, согласованы съ таковыми же росписаніями сосѣднихъ дорогъ;

ж) росписанія поѣздовъ, назначаемыхъ для перевозки скота (гдѣ таковые имѣются), должны удовлетворять указаніямъ на сей предметъ Министерства Путей Сообщенія;

з) противъ наименованія станцій слѣдуетъ во всякаго рода росписаніяхъ обозначать: разстоянія въ верстахъ, какъ послѣдовательныя, отъ одного изъ оконечныхъ пунктовъ дороги, такъ и частныя, между каждыми двумя сосѣдними станціями, а также часы отправленія и прибытія поѣздовъ на станціи, по тому меридіану, какой будетъ для сего указанъ Министерствомъ Путей Сообщенія и продолжительность остановокъ. Кромѣ того должны быть показаны:

c) rozkłady pociągów pasażerskich komunikacyi bezpośredniéj jak również pociągów, w których przewozi się poczta, powinny być w miejscach krzyżowania się linij, o ile możności, pogodzone z odpowiedniemi pociągami dróg przyległych; wrazie niemożności pogodzenia, w punkcie krzyżowania się kolei, pociągów wszystkich kierunków, należy się starać pogodzić przedewszystkiem pociągi, któremi odbywa się znaczny ruch pasażerski.

W razie wyniknięcia w tym przedmiocie nieporozumień pomiędzy dyrekcyami dróg sąsiednich, spory i nieporozumienia rozstrzygają się w sposób, ustanowiony przez Ministra Dróg Komunikacyi; oprócz tego rozkłady pociągów, w których przewozi się poczta, powinny, o ile możności, czynić zadość wymaganiom wydziału poczt;

d) do normalnych rozkładów dróg żelaznych i mających przytém tylko po jednym przechodnim pociągu, przewożącym pasażerów w każdym kierunku, należy włączać rozkład drugiego dodatkowego pociągu pasażerskiego w kierunku od ostatniego punktu krzyżowań; z tego dotatkowego rozkładu należy korzystać zamiast rozkładu biegu prawidłowego pociągu pasażerskiego, w wypadkach opóźnień pociągu bezpośredniéj komunikacyi drogi sąsiedniéj.

e) do rozkładów i planów graficznych ruchu towarowego powinno być włączone po jednym pociągu wojskowym, używanym wczasie pokoju, z każdego końca drogi; rozkłady pociągów wojskowych, używanych wczasie pokoju, powinny być, o ile możności, godzone z takiemi samemi rozkładami dróg sąsiednich;

f) rozkłady pociągów, wyznaczanych do przewożenia bydła (gdzie się takowe znajdują), powinny czynić zadość wskazówkom w tym przedmiocie Ministeryum Dróg Komunikacyi;

g) naprzeciwko nazwiska stacyi należy we wszelkiego rodzaju rozkładach oznaczać: odległości w wiorstach tak kolejne, od jednego z końcowych punktów drogi, jak i częściowe, pomiędzy każdemi dwiema sąsiedniemi stacyami, tudzież godziny wyprawienia i przybycia pociągów na stacye podług tego południka, jaki będzie w tym celu wskazany przez Ministeryum Dróg Komynikacyi, oraz czas trwania postojów. Oprócz tego powinny być wskazane:

въ нормальныхъ росписаніяхъ товарнаго движенія—скрещиванія со встрѣчными поѣздами, обгонъ и пропускъ поѣздовъ;

въ росписаніяхъ и афишахъ о ходѣ пассажирскихъ поѣздовъ, объявляемыхъ и вывѣшиваемыхъ на станціи для публики — часы отхода и прихода поѣздовъ на всѣ станціи дороги, по мѣстному времени, а также часы прихода и отхода съ узловыхъ станцій соотвѣтствующихъ поѣздовъ прямаго сообщенія другихъ дорогъ, по Петербургскому времени.

Утвержденіе проектовъ нормальныхъ росписаній хода поѣздовъ торговаго движенія.

§ 72. Проекты нормальныхъ товарныхъ росписаній и графическихъ таблицъ поѣздовъ прямаго сообщенія, перевозящихъ пассажировъ, почтовыхъ и воинскихъ, представляются правленіями обществъ, до введенія ихъ въ дѣйствіе, въ установленномъ числѣ экземпляровъ, чрезъ инспектора дороги, въ Министерство Путей Сообщенія на утвержденіе; одинъ экземпляръ проекта росписанія представляется, одновременно съ этимъ, въ Главный Штабъ Военнаго Министерства. Проекты нормальныхъ росписаній, представляемые на утвержденіе въ Министерство Путей Сообщенія, должны быть сообщаемы правительственному инспектору дороги, со всѣми принадлежащими къ нимъ приложеніями, на столько заблаговременно, чтобы онъ могъ представить таковые въ Министерство со своимъ заключеніемъ, по крайней мѣрѣ, за мѣсяцъ до срока, предполагаемаго для введенія росписанія въ дѣйствіе.

Прилагаемыя къ проектамъ росписаній хода поѣздовъ прямаго сообщенія, или представляемые отдѣльно въ Министерство Путей Сообщенія проекты согласованія поѣздовъ на узловыхъ станціяхъ (такъ называемые краткіе указатели), удостовѣряются, сверхъ подписей агентовъ общества, представляющаго росписаніе, еще и подписями инспектора дороги, завѣдывающаго передвиженіемъ войскъ по ней и управляющихъ дорогами, сходящимися въ данныхъ узловыхъ станціяхъ.

§ 73. Проекты росписаній и графическихъ таблицъ нормальнаго торговаго движенія, поѣздовъ пассажирскихъ и товарно-пассажирскихъ мѣстнаго сообщенія, а также всѣхъ товарныхъ поѣз-

w normalnych rozkładach ruchu towarowego—krzyżowania się ze spotykanemi pociągami, obejście i przepuszczanie pociągów;

w rozkładach i afiszach o biegu pociągów pasażerskich, ogłaszanych i wywieszanych na stacyi dla publiczności—godziny odejścia i przybycia pociągów na wszystkie stacye drogi podług czasu miejscowego, oraz godziny przybycia i odejścia ze stacyi krzyżowych odpowiednich pociągów komunikacyi bezpośredniéj innych dróg podług czasu Petersburskiego.

Zatwierdzenie projektów normalnych rozkładów biegu pociągów ruchu towarowego.

§ 72. Projekty normalnych rozkładów towarowych i tablic graficznych pociągów komunikacyi bezpośredniéj, przewożących pasażerów pocztowych i wojskowych, zarządy towarzystw przedstawiają, przed ich wprowadzeniem w wykonanie, w ustanowionéj liczbie egzemplarzy, zapośrednictwem inspektora drogi, do Ministeryum Dróg Komunikacyi w celu zatwierdzenia; jeden egzemplarz projektu rozkładu przedstawia się równocześnie do Sztabu Głównego Ministeryum Wojny. Projekty rozkładów normalnych, przedstawiane pod zatwierdzenie do Ministeryum Dróg Komunikacyi, powinny być zakomunikowane rządowemu inspektorowi drogi ze wszystkiemi należącemi do nich załącznikami w takim czasie, ażeby mógł je przedstawić do Ministeryum, ze swoim wnioskiem, przynajmniéj na miesiąc przed terminem, projektowanym dla wprowadzenia rozkładu w wykonanie.

Dołączane do projektów rozkładów biegu pociągów komunikacyi bezpośredniéj albo przedstawiane oddzielnie do Ministeryum Dróg Komunikacyi projekty pogodzenia pociągów na stacyach krzyżowych (tak zwane krótkie wskazówki), poświadczają się, prócz podpisów agentów towarzystwa rozkład przedstawiającego, jeszcze podpisami inspektora drogi, zawiadującego przewozem wojsk po niéj i zarządzających drogami, schodzącemi się w danych stacyach krzyżowych.

§ 73. Projekty rozkładów i tablic graficznych normalnego ruchu handlowego pociągów osobowych i towarowo-osobowych komunikacyi miejscowéj oraz wszystkich pociągów towarowych powinny

довъ, должны быть, до введенія ихъ въ дѣйствіе, утверждены мѣстною правительственною инспекціею. Отступленія отъ сего правила указаны въ пунктѣ *в* § 76.

Опубликованіе росписаній пассажирскаго движенія.

§ 74. Часы отхода и прихода пассажирскихъ поѣздовъ на узловыя и главныя станціи дороги должны быть опубликованы не позже какъ за семь дней до времени введенія въ дѣйствіе росписаній; означенное опубликованіе обязательно въ Правительственномъ Вѣстникѣ и въ мѣстныхъ газетахъ по указанію инспектора дороги.

Разсылка, раздача и вывѣшиваніе росписаній.

§ 75. По утвержденіи и отпечатаніи росписаній и до введенія ихъ въ дѣйствіе, они должны быть разосланы всѣмъ чинамъ правительственной инспекціи дороги, мѣстнаго желѣзнодорожнаго жандармскаго полицейскаго управленія, а также завѣдывающимъ передвиженіемъ войскъ и перевозкою почтъ по дорогѣ, розданы всѣмъ агентамъ дороги, причастнымъ къ совершаемому по ней движенію и вывѣшены въ видѣ афишъ въ пассажирскихъ помѣщеніяхъ всѣхъ станцій, на видныхъ мѣстахъ.

Отпечатанныя росписанія представляются правленіемъ общества, въ установленномъ числѣ экземпляровъ, въ Министерство Путей Сообщенія, Главный Штабъ Военнаго Министерства и Штабъ корпуса жандармовъ, и разсылаются управленіямъ всѣхъ желѣзныхъ дорогъ, входящихъ въ общую сѣть, въ числѣ экземпляровъ, достаточномъ для вывѣшиванія ихъ на всѣхъ станціяхъ оконечныхъ, узловыхъ и прямаго сообщенія.

Измѣненіе росписаній хода поѣздовъ торговаго движенія.

§ 76. Измѣненіе утвержденныхъ росписаній производится вообще тѣмъ же порядкомъ, какъ и утвержденіе ихъ; при этомъ:

być, przed wprowadzeniem ich w wykonanie, zatwierdzone przez miejscową inspekcyę rządową. Odstąpienia od tego przepisu są wskazane w ustępie *c* § 76.

Opublikowanie rozkładów ruchu pasażerskiego.

§ 74. Godziny odejścia i przybycia pociągów pasażerskich na stacye krzyżowe i główne powinny być opublikowane najpóźniéj na siedm dni przed wprowadzeniem w wykonanie rozkładów; publikacya ta jest obowiązująca w „Prawitielstwiennym Wiestniku“ i w miejscowych gazetach podług wskazówki inspektora drogi.

Rozsyłanie, rozdawanie i wywieszanie rozkładów.

§ 75. Po zatwierdzeniu i wydrukowaniu ale przed wprowadzeniem w wykonanie, rozkłady, powinny być rozesłane wszystkim urzędnikom rządowéj inspekcyi drogi, miejscowego zarządu policyjnego żandarmskiego dróg żelaznych oraz zawiadującym ruchem wojsk i przewozem poczt po drodze, rozdane wszystkim agentom drogi mającym związek z odbywającym się po niéj ruchem i wywieszone w formie afiszów w pomieszczeniach pasażerskich wszystkich stacyj w miejscach widocznych.

Wydrukowane rozkłady zarząd towarzystwa przedstawia, w ustanowionéj liczbie egzemplarzy, do Ministeryum Dróg Komunikacyi, Sztabu Głównego Ministeryum Wojny i Sztabu korpusów żandarmów, oraz rozsyła je dyrekcyom wszystkich dróg żelaznych, wchodzących do ogólnéj sieci, w liczbie egzemplarzy, dostatecznéj do wywieszania ich na wszystkich stacyach końcowych, krzyżowych i komunikacyi bezpośreduiéj.

Zmiana rozkładów biegu pociągów ruchu handlowego.

§ 76. Zmiana zatwierdzonych rozkładów odbywa się wogóle w taki sam sposób jak i ich zatwierdzenie; przytém:

а) проектъ измѣненія нормальныхъ росписаній поѣздовъ прямаго сообщенія на всей желѣзнодорожной сѣти, или значительной части ея, можетъ быть представленъ на утвержденіе не иначе, какъ чрезъ общій съѣздъ представителей всѣхъ желѣзныхъ дорогъ;

б) частныя измѣненія хода поѣздовъ прямаго сообщенія, безъ всякаго измѣненія часовъ отхода и прибытія поѣздовъ снхъ на станціи оконечныя и узловыя, могутъ быть дѣлаемы съ утвержденія правительственнаго инспектора дороги; проекты таковыхъ частныхъ измѣненій въ росписаніяхъ поѣздовъ почтовыхъ и воинскихъ представляются на утвержденіе инспектора дороги, съ удостовѣреніемъ о согласіи на эти измѣненія завѣдывающаго воинскими перевозками, или перевозкою почтъ по дорогѣ;

в) кратковременныя отступленія отъ всякаго рода утвержденныхъ росписаній, т. е. какъ прямаго и мѣстнаго сообщеній, перевозящихъ пассажировъ, почту и войска, такъ равно и поѣздовъ товарныхъ, вызываемыя непредвидѣнными случайными обстоятельствами, по минованіи которыхъ вновь вступаетъ въ дѣйствіе нормальное росписаніе, предоставляется дѣлать управляющему дорогою, или лицамъ, имъ на сіе уполномоченнымъ, подъ отвѣтственностію лица, измѣняющаго росписаніе, за правильность составленія таковаго измѣненія и соблюденіе всѣхъ условій безопасности движенія, при чемъ обо всѣхъ таковыхъ измѣненіяхъ должны быть вывѣшиваемы на станціяхъ объявленія, для поставленія въ извѣстность о томъ публики, и доводимо до свѣдѣнія инспекціи, а въ подлежащихъ случаяхъ—и завѣдывающихъ передвиженіемъ войскъ, или перевозкою почтъ по дорогѣ, съ поясненіемъ причинъ, вызвавшихъ измѣненіе, и указаніемъ времени, къ которому предполагается ввести вновь нормальное росписаніе.

Составленіе росписаній хода поѣздовъ военнаго движенія.

§ 77. На случай усиленнаго передвиженія войскъ по дорогамъ (бывшихъ сборовъ войскъ, мобилизаціи или войны) и для иныхъ правительственныхъ потребностей, управленіе каждой дороги обязано, согласно съ программою военнаго вѣдомства и указаніями Министерствъ Военнаго и Путей Сообщенія, предложенными упра-

a) projekt zmiany rozkładów normalnych pociągów komunikacyi bezpośredniéj na całéj sieci dróg żelaznych lub na znacznéj jéj części może być przedstawiony pod zatwierdzenie nie inaczéj, jak przez ogólny zjazd przedstawicieli wszystkich dróg żelaznych;

b) częściowe zmiany biegu pociągów komunikacyi bezpośredniéj, bez żadnéj zmiany w godzinach odejścia i przybycia tych pociągów na stacye końcowe i krzyżowe, mogą być zatwierdzone przez rządowego inspektora drogi; projekty takich zmian częściowych w rozkładach pociągów pocztowych i wojskowych przedstawiają się pod zatwierdzenie inspektora drogi, z poświadczeniem zgodzenia się na te zmiany zawiadującego przewozami wojskowemi albo przewozem poczt po drodze;

c) odstępować chwilowo od wszelkiego rodzaju zatwierdzonych rozkładów, t. j. tak bezpośredniéj jak i miejscowéj komunikacyi, przewożących pasażerów, pocztę i wojska, jak również pociągów towarowych, wskutek nieprzewidzianych wypadkowych okoliczności, po minięciu których staje się obowiązującym na nowo rozkład normalny, ma prawo zarządzający drogą lub osoby przez niego do tego upoważnione; przytém ten, kto zmienił rozkład, obpowiada za prawidłowość takiéj zmiany i zachowanie wszystkich warunków bezpieczeństwa ruchu; zaś o wszystkich takich zmianach powinny być wywieszane na stacyach ogłoszenia w celu uwiadomienia o tém publiczności oraz zawiadomiona inspekcya, a w odnośnych wypadkach—i zawiadujący przewozem wojsk albo przewozem poczt po drodze, z objaśnieniem przyczyn, które wywołały zmianę, i wskazaniem czasu, od którego projektuje się wprowadzić na nowo rozkład normalny.

Sporządzenie rozkładów biegu pociągów wojskowych.

§ 77. Na wypadek powiększonego przewożenia wojsk po drogach (byłych zborów wojsk, mobilizacyi lub wojny) i dla innych potrzeb wojskowych, dyrekcya każdéj drogi jest obowiązana, zgodnie z programem Wydziału wojskowego i wskazówkami Ministeryum Wojny, przedłożonemi dyrekcyi przez toż Ministeryum, sporządzić

вленію симъ послѣднимъ, составить двоякаго рода росписанія и графическія таблицы военнаго движенія поѣздовъ:

а) росписанія и графическія таблицы наибольшаго, возможнаго по дорогѣ, движенія военныхъ поѣздовъ, съ полнымъ прекращеніемъ торговаго движенія (такія росписанія и графики именуются максимальными военнаго движенія);

б) таковыя же росписанія и графическія таблицы, съ сохраненіемъ пассажирскихъ поѣздовъ прямаго сообщенія (такія росписанія и графики именуются нормальными военнаго движенія.

Росписанія эти составляются во семъ согласно съ „Правилами составленія и исполненія росписаній и графическихъ таблицъ движенія поѣздовъ, назначаемыхъ для перевозокъ военнаго движенія.“ при чемъ управленія руководствуются опредѣленною для каждой дороги среднею скоростью движенія и правилами, указанными въ § 69, а также соображаются провозо-способностію дороги (степенью развитія остановочныхъ пунктовъ, средствами водоснабженія и иныхъ постоянныхъ сооруженій, обусловливающими размѣръ возможнаго наибольшаго движенія). Время въ спхъ росписаніяхъ показывается по Петербургскому меридіану.

Утвержденіе росписаній хода поѣздовъ военнаго движенія.

§ 78. Росписанія, графики и слѣдующія къ нимъ пояснительныя записки, подписанныя начальникомъ службы движенія, управляющимъ дорогою и мѣстными завѣдывающими передвиженіемъ войскъ и инспекторомъ дороги, представляются, въ опредѣленномъ числѣ экземпляровъ, въ Министерство Путей Сообщенія на утвержденіе. Одновременно съ симъ опредѣленное число экземпляровъ представляется и въ Военное Министерство.

По утвержденіи росписаній, онѣ должны быть отпечатаны правленіями обществъ, на обязанности коихъ лежитъ и принятіе мѣръ къ тому, чтобы по полученіи распоряженія отъ правительства, росписанія эти могли быть введены въ дѣйствіе въ указанный срокъ.

dwojakiego rodzaju rozkłady i tablice graficzne ruchu pociągów wojskowych:

a) rozkłady i tablice graficzne największego ruchu pociągów wojskowych, jaki jest możliwy na drodze przy zupełném wstrzymaniu ruchu handlowego (takie rozkłady i plany graficzne nazywają się maksymalnemi—ruchu wojskowego);

b) takież same rozkłady i tablice graficzne, z zachowaniem pociągów osobowych komunikacyi bezpośredniéj (takie rozkłady i plany graficzne nazywają się normalnemi—ruchu wojskowego).

Rozkłady te sporządzają się we wszystkiém zgodnie z „Przepisami sporządzenia i wykonania rozkładów i tablic graficznych ruchu pociągów, wyznaczonych do przewozów ruchu wojskowego"; przytém dyrekcye kierują się określoną dla każdéj drogi średnią szybkością ruchu i przepisami wskazanemi w § 69, oraz stosują się do zdolności przewozowéj drogi (stopnia rozwoju punktów postojowych, środków zaopatrzenia w wodę i innych stałych urządzeń, któremi warunkuje się wielkość największego możliwego ruchu). Czas w tych rozkładach wskazuje się podług południka Petersburskiego.

Zatwierdzenie rozkładów biegu pociągów wojskowych.

§ 78. Rozkłady, plany graficzne i należące do nich objaśnienia, podpisane przez naczelnika służby ruchu, przez zarządzającego drogą i miejscowych zawiadujących ruchem wojsk, oraz przez inspektora drogi, przedstawiają się, w określonéj liczbie egzemplarzy, do Ministeryum Dróg Komunikacyi pod zatwierdzenie. Równocześnie określona liczba egzemplarzy przedstawia się i do Ministeryum Wojny.

Po zatwierdzeniu rozkłady powinny być wydrukowane przez zarządy towarzystw, które mają również obowiązek przedsięwziąć środki ku temu, ażeby, po otrzymaniu rozporządzenia od rządu, rozkłady te mogły być wprowadzone w wykonanie w ustanowionym terminie.

Измѣненіе росписаній хода поѣздовъ военнаго движенія.

§ 79. Измѣненія въ утвержденныхъ росписаніяхъ хода поѣздовъ военнаго времени дѣлаются тѣмъ же порядкомъ, какъ и утвержденіе ихъ.

Назначеніе и движеніе экстренныхъ (непредвидѣнныхъ нормальнымъ росписаніемъ) *поѣздовъ.*

§ 80. Никакой поѣздъ или одиночный паровозъ, не предусмотрѣнный нормальнымъ росписаніемъ (за исключеніемъ случаевъ, опредѣленныхъ § 83 сихъ правилъ), не можетъ быть отправленъ иначе, какъ по особому распоряженію управляющаго дорогою, или лицъ, имъ на сіе уполномоченныхъ по инструкціи. На каждомъ отдѣльномъ участкѣ дороги такое право можетъ быть предоставлено одновременно только одному лицу.

§ 81. Движеніе таковыхъ поѣздовъ и паровозовъ должно совершаться по частному, на каждый разъ составленному, росписанію, въ которомъ должны обозначаться часы отправленія и прибытія на каждую станцію, обгоны и пропуски попутныхъ поѣздовъ, а на дорогахъ въ одинъ путь — и скрещиванія съ находящимися въ обращеніи встрѣчными поѣздами, или даны указанія, какіе изъ поѣздовъ нормальнаго росписанія не могутъ быть въ это время въ обращеніи. Составленіе этихъ росписаній возлагается на обязанность того лица, коимъ сдѣлано распоряженіе объ отправленіи поѣзда или паровоза. Этими росписаніями должны быть снабжены непремѣнно главный кондукторъ и машинистъ такого экстреннаго поѣзда.

§ 82. Движеніе поѣздовъ, не предусмотрѣнныхъ нормальнымъ росписаніемъ, не должно нарушать правильности движенія и безостановочности слѣдованія поѣздовъ пассажирскихъ и товаропассажирскихъ, перевозящихъ войска; если же представится крайняя необходимость сдѣлать такое нарушеніе, то оно допускается

Zmiana rozkładów biegu pociągów wojskowych.

§ 79. Zmiana w zatwierdzonych rozkładach biegu pociągów na czas wojny wprowadza się w taki sam sposób, jak i ich zatwierdzenie.

Wyznaczenie i ruch pociągów nadzwyczajnych (nie przewidzianych w rozkładzie normalnym).

§ 80. Żaden pociąg ani pojedyńczy parowóz, nie przewidziany w normalnym rozkładzie (z wyjątkiem wypadków, wskazanych w § 83 niniejszych przepisów), nie może być wyprawiony inaczéj, jak na mocy specyalnego rozporządzenia zarządzającego drogą albo osób do tego upoważnionych w instrukcyi. Na każdym pojedyńczym działku drogi prawo takie może być nadane równocześnie tylko jednéj osobie.

§ 81. Ruch takich pociągów i parowozów powinien się odbywać podług specyalnego, na każdy raz sporządzonego, rozkładu, w którym powinny być oznaczone godziny wyprawienia i przybycia na każdą stacyę, mijania i przepuszczania pociągów spotykanych na drodze, a na drogach jednotorowych—i krzyżowania się z będącemi w drodze i spotykanemi pociągami, albo dane wskazówki, jakie z pociągów normalnego rozkładu nie mogą być w tym czasie w drodze. Sporządzenie tych rozkładów powierza się temu, kto wydał rozporządzenie względem wyprawienia pociągu lub parowozu. W rozkłady te powinien być zaopatrzony koniecznie konduktor główny i maszynista takiego pociągu nadzwyczajnego.

§ 82. Ruch pociągów, nie przewidzianych w rozkładach normalnych, nie powinien naruszać prawidłowości ruchu i nieprzerwalności pociągów osobowych i towarowo-osobowych, przewożących wojska; jeżeli zaś okaże się niezbędna potrzeba takiego naruszenia, to może być uczynione jedynie za zgodą inspekcyi drogi,

лишь съ согласія инспекціи дороги, а въ надлежащихъ случаяхъ— и съ согласія завѣдывающаго передвиженіемъ войскъ. При невозможности получить своевременно подобное согласіе, о каждомъ допущенномъ нарушеніи управленіе дорогою обязано довести до свѣдѣнія инспекціи, съ объясненіемъ причинъ, вызвавшихъ таковое нарушеніе.

§ 83. Вспомогательные поѣзды и паровозы, посылаемые для помощи другимъ поѣздамъ, или тушенія пожара на линіи, могутъ быть отправлены непосредственнымъ распоряженіемъ начальника станціи.

§ 84. Въ случаяхъ безотлагательной необходимости въ экстренной отправкѣ служебнаго или рабочаго поѣзда, для поданія помощи пострадавшему поѣзду или тушенія пожара на линіи и т. п., когда, по времени, не представляется возможнымъ изготовить и объявить частное росписаніе, а также при отправленіи вспомогательнаго паровоза или поѣзда, движеніе таковыхъ можетъ совершаться и безъ частнаго росписанія, но съ соблюденіемъ правилъ, изложенныхъ въ § 102.

Предувѣдомленіе объ экстренныхъ поѣздахъ.

§ 85. Частное росписаніе поѣзда, не предусмотрѣннаго нормальнымъ росписаніемъ, должно быть сообщено, письменно или по телеграфу, лицомъ, назначающимъ таковой поѣздъ, начальникамъ всѣхъ попутныхъ станцій, а равно старшимъ въ раіонѣ движенія поѣзда агентамъ службъ движенія, пути, подвижнаго состава и тяги, а также мѣстнымъ чинамъ правительственной инспекціи.

§ 86. О движеніи каждаго поѣзда, непредвидѣннаго нормальнымъ росписаніемъ, начальники станцій обязаны, если есть на это возможность, предупреждать дорожную и барьерную стражу письменно или способами, указанными въ положеніи о сигналахъ.

a w odnośnych wypadkach — i za zgodą zawiadującego przewozem wojsk. Wrazie niemożności pozyskania we właściwym czasie takiego przyzwolenia, o każdém dopuszczoném naruszeniu dyrekcya drogi jest obowiązana donieść inspekcyi, z objaśnieniem przyczyn, które takie naruszenie wywołały.

§ 83. Pociągi i parowozy pomocnicze, posyłane w celu okazania pomocy innym pociągom albo gaszenia pożaru na linii, mogą być wyprawiane z polecenia samego zawiadowcy stacyi.

§ 84. Jeżeli okazało się konieczném wyprawić bezzwłocznie pociąg służbowy lub roboczy, w celu udzielenia pomocy pociągowi, który uległ nieszczęściu albo gaszenia pożaru na linii i t. p., gdy nie będzie czasu na przygotowanie i ogłoszenie specyalnego rozkładu, tudzież wrazie wyprawienia pociągu lub parowozu pomocniczego, ruch ich może się odbywać i bez specyalnego rozkładu, lecz z zachowaniem przepisów, zawartych w § 102.

Uprzedzenie o pociągach nadzwyczajnych.

§ 85. Rozkład specyalny pociągu nie przewidzianego w rozkładzie normalnym, powinien być zakomunikowany piśmiennie albo telegraficznie, przez tego, kto pociąg taki wyznacza, zawiadowcom wszystkich po drodze leżących stacyj, jak również starszym w rejonie ruchu pociągu agentom służb ruchu, linii, rekwizytów ruchu i siły pociągowéj, tudzież miejscowym urzędnikom inspekcyi rządowéj.

§ 86. O ruchu każdego pociągu, nieprzewidzianego w rozkładzie normalnym, zawiadowcy stacyj są obowiązani, jeżeli to jest możliwe, uprzedzać straż drożną i baryerową piśmiennie albo w sposób, wskazany w postanowieniu o sygnałach.

Измѣненіе скорости движенія противъ назначенной росписаніемъ.

§ 87. Для наверстанія запозданія поѣзда дозволяется ускорять движеніе его между станціями до 30% противъ скорости, опредѣленной росписаніемъ, но при этомъ не должна быть превышаема предѣльная скорость, установленная для дороги или участковъ оной (§§ 68 и 69). Уменьшеніе скорости движенія, противъ назначенной росписаніемъ, допускается лишь въ томъ случаѣ, когда сіе необходимо по причинамъ вполнѣ уважительнымъ и неустранимымъ.

ГЛАВА II.

Условія размѣщенія подвижнаго состава въ поѣздахъ, составленіе и снаряженіе поѣздовъ.

Количество и родъ поѣздныхъ вагоновъ.

§ 88. Количество вагоновъ каждаго рода, соединяемыхъ въ одинъ поѣздъ, опредѣляется для паровозовъ каждой серіи, сообразно роду перевозки, скорости движенія поѣзда и силѣ тяги паровозовъ.

§ 89. Наибольшій составъ поѣздовъ пассажирскихъ и товаро-пассажирскихъ не долженъ превосходить 100 осей, воинскихъ— 120 осей и товарныхъ 150 осей.

Количество тормазовъ въ поѣздахъ.

§ 90. Количество тормазовъ въ каждомъ поѣздѣ должно быть такое, чтобы, при ниже приводимыхъ въ таблицѣ уклонахъ пути и скоростяхъ поѣздовъ, можно было затормазить въ поѣздѣ не менѣе показаннаго въ таблицѣ числа вагонныхъ осей.

Zmiana szybkości ruchu w porównaniu z wyznaczoną w rozkładach.

§ 87. W celu powetowania opóźnienia pociągu dozwala się powiększać szybkość ruchu pomiędzy stacyami do 30% w porównaniu z szybkością określoną w rozkładzie, lecz przytém nie powinna być przekroczona największa szybkość, ustanowiona dla drogi lub jéj części (§§ 68 i 69). Zmniejszenie szybkości ruchu w porównaniu z wyznaczoną w rozkładzie dozwala się tylko w takim razie, gdy to jest niezbędne z przyczyn zupełnie na uwzględnienie zasługujących i których uniknąć niepodobna.

ROZDZIAŁ II.

Warunki rozmieszczenia rekwizytów ruchu w pociągach; składanie i zaopatrywanie pociągów.

Ilość i rodzaj wagonów w pociągach.

§ 88. Ilość każdego rodzaju wagonów, łączonych w jeden pociąg, określa się dla parowozów każdéj seryi odpowiednio do rodzaju przewozu, szybkości ruchu pociągu i siły pociągowéj parowozów.

§ 89. Największy skład pociągów osobowych i towarowo-osobowych nie powinien przenosić 100 osi, wojskowych—120 osi, a towarowych—150 osi.

Ilość hamulców w pociągach.

§ 90. Ilość hamulców w każdym pociągu powinna być taka, ażeby, przy niżéj przytoczonych w tablicy nachyleniach linii i szybkościach pociągów, można było zahamować w pociągu nie mniéj od wskazanéj w tablicy liczby osi wagonowych.

Уклоны дороги.	Для товарныхъ поѣздовъ медленнаго хода, конхъ наибольшая скорость не превосходитъ 25 верстъ въ часъ.	Для товарныхъ и другихъ поѣздовъ, конхъ наибольшая скорость не превосходитъ въ часъ:			Для пассажирскихъ и товаро-пассажирскихъ поѣздовъ, конхъ наибольшая скорость не превосходитъ 45 верстъ въ часъ.	Для пассажирскихъ поѣздовъ, конхъ наибольшая скорость не превосходитъ 55 верстъ въ часъ.
		30 верстъ.	35 верстъ.	40 верстъ.		
	Изъ 100 вагонныхъ осей должно быть тормазныхъ не менѣе:					
0,002	3	6	9	13	17	28
0,005	6	9	12	16	20	31
0,006	7	10	13	17	21	32
0,008	9	12	15	19	23	34
0,010	11	14	17	21	25	36
0,012	13	16	19	23	27	38
0,015	16	19	22	26	30	41

Nachylenia drogi.	Dla pociągów towarowych powolnych, których największa szybkość nie przenosi 25 wiorst na godzinę.	Dla pociągów towarowych i innych, których największa szybkość nie przenosi na godzinę:			Dla pociągów osobowych i towarowo-osobowych, których największa szybkość nie przenosi 45 wiorst na godzinę.	Dla pociągów osobowych, których największa szybkość nie przenosi 55 wiorst na godzinę.
		30 wiorst.	35 wiorst.	40 wiorst.		
	Ze stu osi wagonowych należy hamować najmniéj:					
0,002	3	6	9	13	17	28
0,005	6	9	12	16	20	31
0,006	7	10	13	17	21	32
0,008	9	12	15	19	23	34
0,010	11	14	17	21	25	36
0,012	13	16	19	23	27	38
0,015	16	19	22	26	30	41

Примѣчаніе 1-е. Для промежуточныхъ уклоновъ, не показанныхъ въ таблицѣ, число тормазныхъ осей опредѣляется пропорціонально назначеніямъ таблицы.

Примѣчаніе 2-е. Правленія обществъ, на дорогахъ коихъ имѣются уклоны круче $0{,}015$, обязаны представить на утвержденіе Министерства Путей Сообщенія, чрезъ инспектора дороги, проектъ особыхъ правилъ о тормазахъ для тѣхъ участковъ дорогъ, на коихъ имѣются такіе уклоны.

§ 91. Число тормазныхъ осей въ поѣздѣ назначается для участка или всей дороги сообразно наибольшему уклону, но если сплошной наибольшій уклонъ имѣетъ длину, не превосходящую 500 саж., то число тормазныхъ осей можетъ быть опредѣлено не по сему наибольшему, а по слѣдующему за нимъ меньшему уклону.

§ 92. Въ груженыхъ поѣздахъ тормазные вагоны должны быть груженые, но при необходимости, одна груженая тормазная ось можетъ быть замѣняема двумя не нагруженными тормазными осями; въ такихъ случаяхъ порожніе тормазные вагоны слѣдуетъ ставить въ хвостѣ поѣзда.

Примѣчаніе. При нагрузкѣ вагоновъ слѣдуетъ стараться нагружать тормазные вагоны такимъ грузомъ, которымъ вагонъ можетъ быть нагруженъ сполна до подъемной его силы.

§ 93. Пассажирскіе поѣзда, коихъ наибольшая скорость въ пути превосходитъ 55 верстъ въ часъ, должны быть снабжены непрерывными тормазами, помощью коихъ весь поѣздъ могъ бы быть затормаженъ съ паровоза и, по крайней мѣрѣ, съ одного, именно съ задняго вагона; это послѣднее условіе необходимо для того, чтобы въ случаѣ разрыва поѣзда, задняя, оторвавшаяся часть его могла быть затормажена съ задняго вагона, или вообще тормазами находящимися въ оторвавшейся части поѣзда.

Условія употребленія вагоновъ въ поѣздахъ.

§ 94. Относительно качества и приспособленія вагоновъ, употребляемыхъ въ поѣздахъ, должны соблюдаться слѣдующія правила:

Uwaga 1-a. Dla nachyleń pośrednich nie wskazanych w tablicy, liczba osi hamulcowych określa się proporcyonalnie do wskazanych w tablicy.

Uwaga 2-a. Zarządy towarzystw, na których drogach znajdują się nachylenia większe od $0{,}015$, są obowiązane przedstawić pod zatwierdzenie Ministeryum Dróg Komunikacyi, zapośrednictwem inspektora drogi, projekt przepisów specyalnych o hamulcach dla tych części drogi, na których znajdują się takie nachylenia.

§ 91. Liczba osi hamulcowych w pociągu wyznacza się dla części lub całéj drogi odpowiednio do największego nachylenia; lecz jeżeli całkowite największe nachylenie ma długość nie przenoszącą 500 sażeni, to liczba osi hamulcowych może być określona nie podług największego, ale podług następującego po nim najmniejszego nachylenia.

§ 92. W pociągach naładowanych wagony hamulcowe powinny być naładowane, lecz wrazie konieczności, jedna naładowana oś hamulcowa może być zastąpiona dwiema osiami hamulcowemi nienaładowanemi; w takich razach próżne wagony hamulcowe należy stawiać na końcu pociągu.

Uwaga. Przy ładowaniu wagonów należy się starać ładować wagony hamulcowe takim ładunkiem, którym wagon może być naładowany całkowicie do jego siły pociągowéj.

§ 93. Pociągi pasażerskie, których największa szybkość w drodze przenosi 55 wiorst na godzinę, powinny być zaopatrzone w hamulce ciągłe, z pomocą których cały pociąg mógłby być zahamowany z parowozu i przynajmniéj z jednego, mianowicie z tylniego wagonu; ten ostatni warunek jest niezbędny do tego, aby wrazie rozerwania się pociągu, tylnia oderwana część jego mogła być zahamowana z tylniego wagonu lub wogóle hamulcami, znajdującemi się w oderwanéj części pociągu.

Warunki użycia wagonów w pociągach.

§ 94. Odnośnie do przymiotów i przysposobienia wagonów, używanych w pociągach, powinny być przestrzegane następujące przepisy:

а) въ составъ поѣзда могутъ быть включены только такіе вагоны, которые удовлетворяютъ условіямъ, опредѣленнымъ правилами содержанія подвижнаго состава и тяги;

б) не могутъ быть помѣщаемы ни въ какіе поѣзды:

1) груженые вагоны, имѣющіе неравномѣрную осадку рессоръ, если таковая осадка представляетъ опасность для движенія;

2) вагоны, грузъ коихъ недостаточно прочно установленъ или укрѣпленъ;

3) вагоны, на коихъ грузъ расположенъ не соотвѣтственно предѣльнымъ очертаніямъ подвижнаго состава или выступаетъ за буферные стаканы;

4) поврежденные вагоны, если поврежденія ихъ такого рода, что представляютъ опасность для движенія;

5) открытые вагоны (платформы), соединенные въ числѣ болѣе двухъ подъ общимъ грузомъ, если они не приспособлены къ таковой нагрузкѣ и перевозкѣ, и

6) тормазные вагоны, нагруженные веществами быстро воспламеняющимися или способными ко взрыву;

в) не могутъ быть помѣщаемы въ поѣзда пассажирскіе, товаро-пассажирскіе и воинскіе (перевозящіе людей):

1) вагоны съ неупругими буферами;

Примѣчаніе. Въ товарныхъ поѣздахъ вагоны съ неупругими буферами должны быть помѣщаемы всѣ рядомъ, а не въ перемежку съ вагонами, имѣющими упругіе буфера.

2) платформы съ низкими бортами, нагруженныя дровами, булыжнымъ камнемъ или другимъ подобнымъ грузомъ, могущимъ на ходу разсыпаться и упасть съ нихъ;

3) платформы, нагруженныя бревнами, рельсами и т. п. грузомъ, могущимъ на ходу упасть съ нихъ.

Примѣчаніе. Въ товаро-пассажирскіе и воинскіе поѣзда, перевозящіе людей, платформы съ такимъ грузомъ могутъ быть помѣщаемы только въ томъ случаѣ, если грузъ на нихъ вполнѣ надежно увязанъ.

г) вагоны, нагруженные веществами самовозгорающимися и быстро воспламеняющимися отъ ударовъ и тренія, или отъ искръ, или способными ко взрыву, могутъ быть помѣщаемы только въ товарные поѣзды; правило это не относится, впрочемъ, до перевозки пороха и боевыхъ припасовъ въ воинскихъ поѣздахъ;

a) w skład pociągu mogą być włączane tylko takie wagony, które czynią zadość warunkom, określonym w przepisach o utrzymaniu rekwizytów ruchu i siły pociągowéj;

b) nie mogą być umieszczane w żadnych pociągach:

1) wagony naładowane, mające nierównomierne osadzenie resorów, jeżeli takie osadzenie przedstawia niebezpieczeństwo dla ruchu;

2) wagony, których ładunek jest nie dość mocno ustawiony lub umocowany;

3) wagony, na których ładunek jest położony nie odpowiednio do granic rekwizytów ruchu lub występuje za bufory;

4) wagony uszkodzone, jeżeli uszkodzenia są takiego rodzaju, że przedstawiają niebezpieczeństwo dla ruchu;

5) wagony otwarte (platformy), połączone w liczbie więcéj od dwóch pod wspólnym ładunkiem, jeżeli nie są przysposobione do takiego ładunku i przewozu, i

6) wagony hamulcowe, naładowane materyałami szybko zapalającemi się i łatwo wybuchającemi;

c) nie mogą być umieszczane w pociągach osobowych, towarowo-osobowych i wojskowych (przewożących ludzi):

1) wagony z niesprężystemi buforami;

Uwaga. W pociągach towarowych wagony z buforami niesprężystemi powinny być umieszczane jeden za drugim a nie naprzemian z wagonami, mającemi bufory sprężyste.

2) platformy z nizkiemi brzegami, naładowane drzewem, kamieniem brukowym lub innym podobnym ładunkiem, mogącym w biegu się rozsypać i upaść z nich.

2) platformy naładowane belkami, szynami i t. p. ładunkami, mogącemi wczasie biegu upaść z nich.

Uwaga. W pociągach towarowo-osobowych i wojskowych przewożących ludzi platformy z takim ładunkiem mogą być umieszczane tylko w takim razie, jeżeli ładunek na nich jest zupełnie bezpiecznie związany.

d) wagony, naładowane materyałami samo zapalnemi i szybkozapalającemi się od uderzeń i tarcia albo od iskier, albo wybuchającemi, mogą być umieszczane tylko w pociągach towarowych; przepis ten nie stosuje się zresztą do przewozu prochu i zapasów wojennych w pociągach wojskowych;

д) во избѣжаніе долгихъ задержекъ, шолкъ, шерсть, масло, сало, а также спиртъ въ малыхъ количествахъ, при условіи надежности его упаковки, и петролеумъ въ бочкахъ и плотно закупоренныхъ и надлежаще упакованныхъ жестянкахъ, дозволяется перевозить съ пассажирскими и товаро-пассажирскими поѣздами, съ соблюденіемъ существующихъ по сему предмету правилъ.

Размѣщеніе вагоновъ въ поѣздѣ.

§ 95. Вагоны въ поѣздѣ должны быть размѣщаемы съ соблюденіемъ слѣдующихъ правилъ:

а) тормазные вагоны должны быть распредѣлены по длинѣ поѣзда въ равномъ, по возможности, другъ отъ друга разстояніи; при чемъ:

1) послѣдній вагонъ въ поѣздѣ долженъ быть тормазной; отступленіе отъ сего правила допускается лишь въ случаяхъ отправки съ товарными поѣздами, для доставленія въ мастерскія, поврежденныхъ, но могущихъ еще слѣдовать по дорогѣ вагоновъ; такіе поврежденные вагоны могутъ быть помѣщаемы въ хвостѣ поѣзда, за послѣднимъ тормазнымъ вагономъ, но въ количествѣ не болѣе двухъ;

2) въ пассажирскихъ и товаро-пассажирскихъ поѣздахъ долженъ вслѣдъ за тендеромъ находиться, по крайней мѣрѣ, одинъ багажный или иной вагонъ, не занятый пассажирами;

б) размѣщеніе въ поѣздахъ вагоновъ, нагруженныхъ порохомъ и вообще способными ко взрыву веществами, должно производиться согласно установленнымъ на сей предметъ особымъ правиламъ;

в) воинскіе поѣзда, предназначенные для перевозки частей войскъ и штатныхъ командъ, съ принадлежащими имъ обозами и тяжестями, должны быть составляемы согласно съ указаніями положенія о перевозкѣ войскъ и наставленій о перевозкѣ по желѣзнымъ дорогамъ пѣхоты, артиллеріи и кавалеріи, и вообще согласно съ распоряженіями по сему предмету, издаваемыми Министерствомъ Путей Сообщенія;

г) при составленіи поѣзда слѣдуетъ наблюдать, чтобы въ сцѣпляемыхъ между собою вагонахъ была, по возможности, одинаковая высота буферныхъ центровъ отъ уровня рельсовъ; разница высоты между центрами, какъ упругихъ, такъ и неупругихъ буферовъ двухъ

e) dla uniknięcia długich zwłok, jedwab', wełnę, oléj, łój oraz spirytus w małych ilościach, z warunkiem dobrego ich upakowania, i petroleum w beczkach oraz mocno zamkniętych i należycie upakowanych blaszankach dozwala się przewozić pociągami osobowemi i towarowo-osobowemi, z zachowaniem istniejących w tym przedmiocie przepisów.

Rozmieszczenie wagonów w pociągu.

§ 95. Wagony w pociągu powinny być rozmieszczone z zachowaniem następujących przepisów:

a) wagony hamulcowe powinny być rozdzielone podług długości pociągu w równéj, o ile możności, jeden od drugiego odległości; przytém:

1) ostatni wagon w pociągu powinien być hamulcowy; odstąpienie od tego przepisu dopuszcza się jedynie wrazie wyprawienia z pociągami towarowemi, dla dostarczenia do warsztatów, uszkodzonych lecz mogących jeszcze chodzić po drodze, wagonów; takie uszkodzone wagony mogą być umieszczane na końcu pociągu poza ostatnim wagonem hamulcowym, lecz w ilości najwyżéj dwóch;

2) w pociągach osobowych i towarowo-osobowych powinien zaraz za tendrem znajdować się przynajmniéj jeden wagon bagażowy lub inny, nie zajęty przez pasażerów;

b) rozmieszczenie w pociągach wagonów naładowanych prochem i wogóle podlegającemi wybuchom materyałami powinno się odbywać zgodnie z ustanowionemi w tym przedmiocie specyalnemi przepisami;

c) pociągi wojskowe, przeznaczone na przewóz części wojsk i komend etatowych z należącemi do nich obozami i ciężarami, powinny być składane zgodnie ze wskazówkami, zawartemi w postanowieniu o przewozie wojsk i instrukcyach o przewozie po drogach żelaznych piechoty, artyleryi i kawaleryi i wogóle zgodnie z rozporządzeniami w tym przedmiocie, wydawanemi przez Ministeryum Dróg Komunikacyi;

d) przy składaniu pociągu należy przestrzegać, ażeby w zczepionych pomiędzy sobą wagonach była, o ile możności, jednakowa wysokość środków buforowych od poziomu szyn; różnica wysokości pomiędzy środkami tak sprężystych jak i niesprężystych buforów dwóch

смежныхъ вагоновъ, не должна превосходить четырехъ дюймовъ; если разница эта будетъ болѣе вышеозначенной, то всѣ такіе вагоны слѣдуетъ помѣщать въ хвостѣ поѣзда;

д) въ товаро-пассажирскихъ поѣздахъ товарные вагоны должны быть помѣщаемы или вслѣдъ за паровозомъ или въ хвостѣ поѣзда, но никакъ не между пассажирскими вагонами.

Сцѣпленіе вагоновъ въ поѣздъ.

§ 96. Всѣ вагоны, составляющіе одинъ поѣздъ и тендеръ, со слѣдующимъ за нимъ вагономъ, должны быть сцѣплены между собою, а винтовыя сцѣпленія свинчены. Въ пассажирскихъ поѣздахъ стяжные приборы должны быть на столько натянуты, чтобы буфера сосѣднихъ вагоновъ касались между собою при стояніи поѣзда на мѣстѣ и чтобы всѣ пружины сцѣпленій и буферовъ были немного натянуты. Тяговые приборы и боковыя запасныя цѣпи, свободно висящія, должны быть такъ подвѣшены, чтобы онѣ отстояли отъ уровня рельсовъ не менѣе какъ на пять вершковъ. При существованіи двойной сцѣпки вагоновъ, соединеніе пассажирскихъ вагоновъ боковыми запасными цѣпями не обязательно, но вагоны должны быть въ такомъ случаѣ обязательно соединяемы двойною сцѣпкою.

Соединеніе товарныхъ вагоновъ боковыми запасными цѣпями не обязательно и при одиночной сцѣпкѣ тяговаго прибора.

Помѣщеніе паровозовъ въ поѣздъ.

§ 97. Относительно помѣщенія паровозовъ въ поѣздѣ должны быть соблюдаемы слѣдующія правила:

а) поѣздной паровозъ долженъ быть поставленъ впереди всѣхъ вагоновъ, т. е. во главѣ поѣзда, такъ чтобы труба паровоза была впереди, по направленію предстоящаго поѣзду движенія;

б) передвиженіе поѣздовъ заднимъ ходомъ паровоза, т. е. тендеромъ впередъ, по направленію движенія допускается:

1) при производствѣ маневровъ, на станціяхъ;

sąsiednich wagonów nie powinna przenosić czterech cali; jeżeli różnica ta będzie większa od wyżéj wskazanéj, to wszystkie takie wagony należy umieszczać na końcu pociągu;

e) w pociągach towarowo-osobowych wagony towarowe powinny być umieszczane albo zaraz za parowozem albo na końcu pociągu, lecz w żadnym razie nie pomiędzy wagonami pasażerskiemi.

Zczepianie wagonów w pociągu.

§ 96. Wszystkie wagony, stanowiące jeden pociąg, i tender, z idącym za nimi wagonem, powinny być zczepione pomiędzy sobą a śrubowe zczepienia zaśrubowane. W pociągach pasażerskich przybory łączące powinny być o tyle naciągnięte, żeby bufory wagonów sąsiednich dotykały się pomiędzy sobą w chwili, gdy pociąg stoi na miejscu i ażeby wszystkie sprężyny zczepień u buforów były cokolwiek naciągnięte. Przybory do ciągnięcia i boczne łańcuchy zapasowe, swobodnie wiszące, powinny być tak zawieszone, ażeby były odległe od poziomu szyn najmniéj na pięć werszków. Jeżeli istnieje podwójne zczepienie wagonów, połączenie wagonów pasażerskich bocznemi łańcuchami zapasowemi nie jest obowiązkowe, lecz wagony powinny być w takim razie obowiązkowo połączone podwójném zczepieniem.

Połączenie wagonów towarowych bocznemi łańcuchami zapasowemi nie jest obowiązkowe i przy pojedyńczém zczepieniu przyboru pociągowego.

Umieszczenie parowozów w pociągu.

§ 97. Co się tyczy umieszczenia parowozów w pociągu powinny być przestrzegane następujące przepisy:

a) parowóz pociągowy powinien być ustawiony przed wszystkiemi wagonami t. j. na czele pociągu tak, ażeby komin parowozu był na przedzie w kierunku ruchu, który pociąg ma odbywać;

b) poruszanie pociągów tylnim biegiem parowozu t. j. tendrem naprzód w kierunku ruchu jest dozwolone:

1) przy prowadzeniu manewrów na stacyach;

2) съ поѣздами между станціями только въ исключительныхъ случаяхъ, при чемъ на задней части тендера долженъ находиться кто-либо изъ паровозной или поѣздной прислуги, для дѣйствія установленными сигналами.

При этомъ же условіи допускается и движеніе одиночныхъ паровозовъ между станціями.

Примѣчаніе. Правила, указанныя въ пунктѣ *б* настоящаго параграфа, не относятся къ паровозамъ-тендерамъ (танкъ-паровозамъ).

в) передвиженіе поѣзда паровозомъ, находящимся въ хвостѣ поѣзда, т. е. позади всѣхъ вагоновъ, допускается только:

1) при производствѣ маневровъ;

2) при движеніи рабочихъ поѣздовъ;

3) при подачи помощи пострадавшему поѣзду или паровозу и вообще въ случаяхъ экстренной необходимости, и

4) съ особаго разрѣшенія правительственнаго инспектора въ товарныхъ поѣздахъ, двигающихся по вѣтвямъ небольшаго протяженія.

Передній вагонъ такого поѣзда долженъ быть съ площадкою впереди, на площадкѣ сей долженъ находиться кондукторъ для дѣйствія установленными сигналами.

г) помѣщеніе въ составъ поѣзда двухъ дѣйствующихъ, т. е. находящихся подъ парами, паровозовъ допускается въ слѣдующихъ случаяхъ:

1) если съ поѣздомъ посылается запасный паровозъ;

2) если поѣздному паровозу необходима помощь другаго паровоза—вслѣдствіе снѣжныхъ заносовъ, мятелей, сильнаго противнаго вѣтра, крутизны или значительности протяженія подъема дороги, поврежденія поѣзднаго паровоза и другихъ причинъ, имѣвшихъ или могущихъ имѣть послѣдствіемъ остановку поѣзда на пути,

и 3) если валовой грузъ отправляемаго поѣзда превосходитъ силу тяги, опредѣленную для поѣзднаго паровоза;

д) движеніе поѣздовъ двойною тягою въ предѣлахъ, изложенныхъ выше правилъ, разрѣшается и устанавливается, по всему протяженію дороги или по участкамъ ея, управляющимъ дорогою, по соображенію съ техническими условіями дороги и особенностями подвижнаго состава;

2) z pociągami pomiędzy stacyami tylko w razach wyjątkowych; przytém na tylniéj części tendra powinien się znajdować ktoś ze służby parowozowéj lub pociągowéj, dla działania ustanowionemi sygnałami;

Pod tym samym warunkiem dozwala się również ruch pojedynczych parowozów pomiędzy stacyami.

Uwaga. Przepisy, wskazane w ustępie *b* niniejszego paragrafu nie odnoszą się do parowozów-tendrów (tank-parowozów).

c) poruszanie parowozu zapomocą parowozu, znajdującego się na końcu pociągu t. j. po za wszystkiemi wagonami, dozwala się tylko:

1) przy prowadzeniu manewrów;

2) przy poruszaniu pociągów roboczych;

3) przy udzielaniu pomocy pociągowi, który uległ nieszczęściu, i wogóle w razach nadzwyczajnéj potrzeby;

4) za specyalném pozwoleniem inspektora rządowego w pociągach towarowych, poruszających się po odnogach niewielkiéj długości.

Wagon przedni takiego pociągu powinien być z gankiem na przodzie; na ganku tym powinien się znajdować konduktor dla działania ustanowionemi sygnałami.

d) umieszczenie w pociągu dwóch działających, t. j. ogrzanych parowozów, dozwala się w następujących wypadkach:

1) jeżeli z pociągiem wysyła się parowóz zapasowy;

2) jeżeli dla parowozu pociągowego potrzeba koniecznie pomocy drugiego parowozu — wskutek zasp śnieżnych, zamieci, silnego wiatru w kierunku przeciwnym ruchowi, krzywizny lub znacznéj przestrzeni podniesienia drogi, uszkodzenia parowozu pociągowego i innych przyczyn, które wywołały lub wywołać mogą zatrzymanie pociągu na drodze;

i 3) jeżeli ładunek ryczałtowy wyprawianego pociągu przenosi siłę pociągową, określoną dla parowozu pociągowego;

e) ruch pociągów podwojoną siłą, w zakresie wyłuszczonych wyżéj przepisów, dozwala i ustanawia na całéj przestrzeni drogi lub na jéj częściach zarządzający drogą, po uwzględnieniu warunków technicznych drogi i właściwości rekwizytów ruchu;

е) помѣщеніе въ составѣ поѣзда трехъ дѣйствующихъ паровозовъ допускается лишь при вспоможеніи поѣзду;

ж) на участкахъ дорогъ съ уклонами, не превышающими $0,_{01}$, добавочные дѣйствующіе паровозы должны быть помѣщаемы во главѣ поѣзда;

на участкахъ же дорогъ съ уклонами, превышающими $0,_{01}$, могутъ быть помѣщаемы и въ хвостѣ поѣзда.

Въ нижеслѣдующихъ случаяхъ дозволяется помѣщать добавочные паровозы въ хвостѣ поѣзда и на участкахъ дорогъ съ уклонами не превышающими $0,_{01}$:

1) когда добавочный паровозъ будетъ вспомогательный и высланъ съ задней, т. е. съ пройденной уже поѣздомъ станціи;

2) когда добавочный паровозъ посылается для взятія поѣзда съ мѣста, или когда дѣйствіе его необходимо для подпятія тяжелаго поѣзда на подъемы и для предупрежденія разрыва поѣзда; добавочные паровозы, помѣщаемые сзади поѣзда, могутъ быть не сцѣпляемы съ поѣздомъ;

з) недѣйствующіе, т. е. не находящіеся подъ парами, холодные паровозы вмѣстѣ съ тендерами, могутъ быть помѣщаемы въ поѣздѣ лишь по разъединеніи колесъ отъ движущагося механизма; исключеніе изъ этого правила допускается только въ томъ случаѣ, когда поѣздъ доставляется на станцію вспомогательнымъ паровозомъ, а въ поѣздномъ потребовалось загасить огонь;

и) недѣйствующіе паровозы должны быть помѣщаемы также во главѣ поѣзда, между вагонами и дѣйствующими.

Примѣчаніе. Если бы состояніе мостовъ не дозволяло ѣзды съ двумя паровозами, поставленными рядомъ, то отступленіе отъ изложеннаго въ семъ пунктѣ правила можетъ быть разрѣшено инспекторомъ дороги.

Снаряженіе поѣзда.

§ 98. При каждомъ назначаемомъ къ отправленію поѣздѣ должно находиться:

а) установленное количество поѣздной прислуги (одиночные паровозы см. § 51);

f) umieszczenie w pociągu trzech działających parowozów dozwala się tylko wrazie przychodzenia pociągowi z pomocą;

g) na częściach drogi z nachyleniami, nie przenoszącemi $0,_{01}$, dodatkowe parowozy działające powinny być umieszczane na czele pociągu;

zaś na częściach dróg z nachyleniami, przenoszącemi $0,_{01}$, mogą być umieszczane i na końcu pociągu.

W następujących wypadkach dozwala się umieszczać parowozy dodatkowe na końcu pociągu i na częściach dróg z nachyleniami nie przenoszącemi $0,_{01}$:

1) gdy parowóz dodatkowy będzie pomocniczy i wysłany z tylnéj t. j. przebytéj już przez pociąg stacyi;

2) gdy parowóz dodatkowy posyła się dla zabrania pociągu z miejsca, lub gdy działanie jego jest konieczne dla podniesienia ciężkiego pociągu na dźwignie i dla zapobieżenia rozerwaniu się pociągu; parowozy dodatkowe, umieszczane z tyłu pociągu, mogą być niezczepiane z pociągiem;

h) nie działające, t. j. nieogrzane parowozy razem z tendrami mogą być umieszczane w pociągu jedynie po odłączeniu kół od poruszającego mechanizmu; wyjątek od tego przepisu dopuszcza się tylko w tym wypadku, gdy pociąg dostawia się na stacyę zapomocą parowozu pomocniczego, a w pociągowym potrzeba było zagasić ogień;

i) nie działające parowozy powinny również być umieszczane na czele pociągu pomiędzy wagonami a parowozami działającemi.

Uwaga. Jeżeliby stan mostów nie pozwalał na jazdę z dwoma parowozami, postawionemi obok siebie, to na odstąpienie od wyłuszczonego w tym ustępie przepisu może zezwolić inspektor drogi.

Zaopatrzenie pociągu.

§ 98. Przy każdym wyznaczonym do wyprawienia pociągu powinny się znajdować:

a) ustanowiona ilość służby pociągowéj (pojedyncze parowozy patrz § 51);

б) сигналы, матеріалы и прочія принадлежности, необходимыя для правильной сигнализаціи поѣзда и огражденія его при остановкѣ въ пути, а когда для извѣщенія станцій съ пути о происшествіи съ поѣздомъ не имѣется по линіи особыхъ телеграфныхъ приборовъ, распредѣленныхъ по будкамъ и казармамъ, то и поѣзднымъ телеграфнымъ приборомъ;

в) снарядами для устраненія случающихся во время движенія незначительныхъ препятствій къ дальнѣйшему слѣдованію поѣздовъ, и

г) снарядами и матеріалами для освѣщенія и отопленія пассажирскихъ вагоновъ.

Освидѣтельствованіе поѣзда.

§ 99. Каждый приготовленный поѣздъ свидѣтельствуется до отправленія его, а также и въ пути, агентами подвижнаго состава и тяги, согласно правиламъ на сей предметъ установленнымъ.

§ 100. Независимо отъ сего, агентъ службы движенія, распоряжающійся движеніемъ на станціи, а равно и главный кондукторъ отправляемаго поѣзда, обязаны лично удостовѣриться:

а) въ правильности составленія поѣзда;

б) въ правильности сцѣпленія вагоновъ всего поѣзда какъ между собою, такъ и съ поѣзднымъ паровозомъ, и въ томъ, что запасные цѣпи и крюки, гдѣ таковые полагаются, сцѣплены;

в) въ надлежащемъ дѣйствіи тормазовъ;

г) въ томъ, что поѣздъ снабженъ всѣми надлежащими дневными и ночными сигналами и что таковые сигналы вполнѣ исправны и прочно установлены, а также въ томъ, что поѣздная прислуга снабжена надлежащими и вполнѣ исправными сигналами;

д) въ свободномъ дѣйствіи поѣздной сигнальной веревки (въ тѣхъ поѣздахъ, при которыхъ она обязательна) и прикрѣплена ли она къ свистку или колоколу паровоза, или въ исправномъ дѣйствіи замѣняющаго веревку приспособленія (если освидѣтельствованіе этого послѣдняго не будетъ возложено на другаго агента);

е) въ томъ, всѣ ли предназначенные для пассажировъ вагоны надлежащимъ образомъ освѣщены въ темное и отоплены въ холодное время;

b) sygnały, materyały i inne przynależytości, niezbędne do prawidłowéj sygnalizacyi pociągu i zabezpieczenia go przy zatrzymaniu w drodze, a gdy dla zawiadomienia stacyj z drogi o wypadku z pociągiem nie ma na linii specyalnych przyrządów telegraficznych, rozdzielonych po budkach i koszarach, to i pociągowy przyrząd telegraficzny;

c) narzędzia dla usunięcia zdarzających się wczasie ruchu nieznacznych przeszkód w dalszéj podróży pociągów;

d) narzędzia i materyały do oświetlenia i ogrzania wagonów osobowych.

Rewizya pociągu.

§ 99. Każdy przygotowany pociąg, przed wyprawieniem go oraz w drodze, rewidują agenci rekwizytów ruchu i siły pociągowéj, zgodnie z ustanowionemi w tym celu przepisami.

§ 100. Niezależnie od tego, agent służby ruchu zarządzający ruchem na stacyi, jak również konduktor główny wyprawianego pociągu są obowiązani osobiście się przekonać:

a) o prawidłowości złożenia pociągu;

b) o prawidłowości zczepienia wagonów całego pociągu, tak pomiędzy sobą jak i z parowozem pociągowym, i o tém, że łańcuchy i haki tymczasowe, gdzie się takowe znajdują, są zczepione;

c) o należytém działaniu hamulców;

d) o tém, że pociąg jest zaopatrzony we wszystkie należyte dzienne i nocne sygnały i że takowe sygnały są w zupełnie dobrym stanie i mocno ustawione, oraz o tém, że służba pociągowa jest zaopatrzona w należyte i zupełnie dobre sygnały;

e) o swobodném działaniu pociągowego sznura sygnałowego (w tych pociągach, przy których jest obowiązkowy) i czy tenże jest przymocowany do świstka lub dzwonka parowozu, tudzież o należytém działaniu zastępującego sznur przyrządu (jeżeli rewizya tego ostatniego nie będzie powierzona innemu agentowi);

f) o tém, czy wszystkie przeznaczone dla pasażerów wagony w należyty sposób są oświetlone gdy jest ciemno i ogrzane wczasie zimna;

ж) въ томъ, что нагрузка багажныхъ и товарныхъ вагоновъ, судя по наружному виду рессоръ, распредѣлена по возможности равномѣрно.

§ 101. Указанный въ предъидущемъ параграфѣ осмотръ долженъ повторяться: во первыхъ—на станціяхъ, гдѣ пассажирскому поѣзду опредѣлена росписаніемъ остановка въ 30 минутъ и болѣе, а товарному—не менѣе одного часа, и во вторыхъ, при всякомъ случаѣ пересоставленія поѣзда.

Примѣчаніе. Осмотръ на промежуточныхъ станціяхъ поѣздовъ, перевозящихъ порохъ и взрывчатыя вещества, а также таможенные грузы, подчиняется указаніямъ особыхъ правилъ для сихъ перевозокъ.

ГЛАВА III.

Правила движенія поѣздовъ, общія для дорогъ въ одинъ и въ два пути.

Отправка поѣздовъ.

§ 102. Движеніе поѣздовъ, отправляемыхъ по нормальному или частному росписаніямъ, производится по очереди, опредѣленной росписаніемъ; движеніе же поѣздовъ отправляемыхъ безъ росписанія (смотри §§ 83 и 84) производится не иначе, какъ по предварительному телеграфному или письменному сношенію между собою станцій того перегона, по которому отправляется поѣздъ. Безъ предварительнаго сношенія съ другою станціею перегона допускается отправленіе лишь вспомогательнаго паровоза или поѣзда, по требованію главнаго кондуктора поѣзда, остановившагося на этомъ перегонѣ.

§ 103. При отправленіи поѣздовъ начальникъ станціи руководствуется росписаніями движенія. Онъ отправляетъ пассажирскіе, товаро-пассажирскіе и воинскіе мирнаго времени поѣзда не ранѣе времени, назначеннаго для сего въ росписаніи. Товарные и служебные поѣзда дозволяется отправлять и ранѣе назначеннаго по росписанію времени, но на тѣхъ лишь дорогахъ, на коихъ устроены телеграфные звонки для извѣщенія переѣздной стражи о выходѣ поѣзда со станціи и только во время исправнаго дѣйствія этихъ

g) o tém, że ładunek wagonów bagażowych i towarowych, sądząc po zewnętrznym wyglądzie resorów, jest rozdzielony o ile możności równomiernie.

§ 101. Wskazana w poprzedzającym paragrafie rewizya powinna się powtarzać: po pierwsze—na stacyach, gdzie pociąg osobowy ma się zatrzymywać podług rozkładu 30 minut i więcéj, a towarowy—najmniéj godzinę, i powtóre, przy każdym wypadku nowego składania pociągu.

Uwaga. Rewizya na stacyach pośrednich pociągów przewożących proch i materyały wybuchowe, oraz ładunki celne, podlega wskazówkom, zawartym w specyalnych przepisach dla tych przewozów.

ROZDZIAŁ III.

Przepisy o ruchu pociągów, wspólne dla dróg jedno- i dwutorowych.

Wyprawianie pociągów.

§ 102. Ruch pociągów, wyprawianych podług rozkładu normalnego lub specyalnego, odbywa się podług kolei, określonéj w rozkładzie; zaś ruch pociągów, wyprawianych bez rozkładu (patrz §§ 83 i 84), odbywa się nie inaczéj, jak po uprzedniém telegraficznem albo piśmiennem porozumieniu się pomiędzy sobą stacyj tego przegonu, po którym wyprawia się pociąg. Bez uprzedniego porozumienia się z inną stacyą przegonu wyprawienie parowozu albo pociągu pomocniczego dopuszcza się tylko na żądanie głównego konduktora pociągu, który się zatrzymał na tym przegonie.

§ 103. Przy wyprawianiu pociągów zawiadowca stacyi kieruje się rozkładami ruchu. Pociągi osobowe, towarowo-osobowe i wojskowe wyprawia nie wcześniéj, jak wczasie oznaczonym do tego w rozkładzie. Pociągi towarowe i służbowe dozwala się wyprawiać i przed czasem oznaczonym w rozkładzie, lecz na tych tylko drogach, na których urządzone są dzwonki telegraficzne dla zawiadomienia straży przejazdowéj o wyjściu pociągu ze stacyi i tylko wczasie należytego działania tych dzwonków i nie inaczéj, jak za zgodą

звонковъ и не иначе, какъ съ согласія той станціи, на которую предстоитъ отправка поѣзда, и при томъ въ тѣхъ лишь исключительно случаяхъ, когда таковая отправка необходима для увеличенія времени стоянки ихъ на слѣдующихъ станціяхъ, или для очистки станціонныхъ путей другимъ поѣздамъ, и если при томъ начальникъ станціи уполномоченъ на таковую отправку лицами, указанными въ п. *в* § 76.

§ 104. На одномъ и томъ же пути и перегонѣ не должны находиться одновременно въ движеніи два поѣзда, за исключеніемъ случаевъ, опредѣленно указанныхъ въ §§ 118 и 202. Отправленіе поѣздовъ и одиночныхъ паровозовъ по одному и тому же направленію за другими поѣздами или паровозами, не ожидая извѣщенія о прибытіи предъидущаго поѣзда на слѣдующую станцію или разъѣздъ, или о прослѣдованіи чрезъ нихъ или мимо ближайшаго телеграфнаго или сигнальнаго поста также воспрещается.

§ 105. Если по направленію движенія поѣзда производятся работы на пути или имѣется поврежденіе онаго и если сіе извѣстно начальнику станціи, то онъ выдаетъ поѣзднымъ главному кондуктору и машинисту, за ихъ росписью, письменное объ этомъ объявленіе, съ указаніемъ верстъ, на которыхъ требуется усиленіе осторожности, уменьшеніе скорости движенія или даже совершенная остановка поѣзда.

Каждый начальникъ станціи обязанъ вести особую книгу для немедленнаго записыванія въ ней всякаго полученнаго отъ службы пути письменнаго увѣдомленія о занесенныхъ снѣгомъ, поврежденныхъ или ненадежныхъ мѣстахъ пути, или о производящихся на пути работахъ и на какихъ именно верстахъ требуется, вслѣдствіе сего, соблюденіе особой осторожности въ движеніи.

Когда агентъ службы пути, дѣлающій заявленіе, находится на станціи, то онъ обязанъ внести заявленіе свое въ книгу лично.

§ 106. При отправленіи запоздавшихъ поѣздовъ должны быть соблюдены слѣдующія правила:

а) если отправка очереднаго поѣзда задерживаетъ запоздавшій поѣздъ, идущій съ большею противъ очереднаго скоростію, то дозволяется пропускать запоздавшій поѣздъ впередъ, задержавъ очередной поѣздъ на станціи;

téj stacyi, która ma wyprawiać pociąg i przytém w tych tylko wyjątkowych razach, gdy takie wyprawienie jest niezbędne dla powiększenia czasu postoju ich na następnych stacyach lub dla oczyszczenia linij stacyjnych dla innych pociągów; jeżeli przytém zawiadowcę stacyi do takiego wyprawienia upoważniły osoby, wskazane w ust. *c* § 76.

§ 104. Na jednéj i téj saméj linii i przegonie nie powinny się znajdować równocześnie w biegu dwa pociągi, z wyjątkiem wypadków, wyraźnie wskazanych w §§ 118 i 202. Wyprawianie pociągów i pojedyńczych parowozów w jednym i tym samym kierunku za innemi pociągami lub parowozami, nie oczekując na uwiadomienie o przybyciu poprzedniego pociągu na następną stacyę lub rozjazd, albo przejściu przez nie lub obok najbliższego postoju telegraficznego lub sygnałowego również się zabrania.

§ 105. Jeżeli w kierunku ruchu pociągu prowadzą się roboty na linii albo znajduje się uszkodzenie jéj i jeżeli to jest wiadome zawiadowcy stacyi, to tenże wydaje konduktorowi głównemu i maszyniście pociągu, za ich pokwitowaniem, piśmienne o tém oznajmienie, ze wskazaniem wiorst, na których wymaga się powiększenia ostrożności, zmniejszenia szybkości ruchu lub nawet zupełnego zatrzymania pociągu.

Każdy zawiadowca stacyi jest obowiązany prowadzić oddzielną księgę do zapisywania w niéj każdego otrzymanego od służby linii piśmiennego uwiadomienia o zasypanych śniegiem, uszkodzonych lub niepewnych miejscach linii albo o prowadzących się na linii robotach i na jakich mianowicie wiorstach potrzebném jest wskutek tego zachowanie szczególnéj ostrożności w ruchu.

Gdy uwiadamiający agent służby liniowéj znajduje się na stacyi, to jest obowiązany wnieść swoje uwiadomienie do księgi osobiście.

§ 106. Przy wyprawianiu pociągów spóźnionych powinny być przestrzegane następujące przepisy:

a) jeżeli wyprawienie pociągu kolejnego zatrzymuje pociąg spóźniony, idący z większą w porównaniu z kolejnym szybkością, to dozwala się przepuszczać spóźniony pociąg naprzód, zatrzymawszy pociąg kolejny na stacyi;

б) если пассажирскій или товаро-пассажирскій поѣздъ опоздалъ приходомъ на станцію болѣе 30 минутъ, то начальникъ сей станціи увѣдомляетъ о семъ депешею всѣ станціи до ближайшаго, по направленію движенія поѣзда, смѣннаго паровознаго депо, для вывѣшанія на станціяхъ объявленій о семъ запозданіи; если же и со станціи смѣны паровоза пассажирскій или товаро-пассажирскій поѣздъ выйдетъ съ опозданіемъ въ 30 минутъ или болѣе, то и сія станція поступаетъ такимъ же порядкомъ.

§ 107. На дорогахъ, перегоны коихъ подраздѣлены на участки посредствомъ сигналовъ (block-system), должны быть, кромѣ правилъ, изложенныхъ въ §§ 102, 103, 104, 105 и 106, соблюдаемы еще слѣдующія:

а) на дорогѣ (или участкахъ ея), на которой вводится блокированіе поѣздовъ, должны быть устроены особые оптическіе сигнальные аппараты, назначеніе коихъ заключается въ сохраненіи опредѣленнаго разстоянія между поѣздами, идущими по одному и тому же пути и направленію. Посты, на которыхъ устанавливаются эти аппараты, называются сигнальными постами;

б) каждый сигнальный постъ долженъ быть соединенъ съ двумя сосѣдними такимъ образомъ, чтобы могъ извѣщать ихъ сигналами объ отправленіи, прибытіи и проходѣ поѣздовъ;

в) каждый участокъ между двумя сигнальными постами долженъ быть закрываемъ сигналами, блокирующими участокъ (block-apparatis), тотчасъ послѣ вступленія въ него поѣзда и слѣдующій поѣздъ не долженъ вступать на занятый участокъ до тѣхъ поръ, пока соотвѣтствующій блокирующій сигналъ не покажетъ, что путь свободенъ, т. е. что впереди идущій поѣздъ вышелъ изъ даннаго участка;

г) порядокъ сигнализаціи и правила движенія поѣздовъ, соотвѣтствующія существующей на дорогѣ системѣ блокирующихъ аппаратовъ, должны быть подробно изложены въ особыхъ инструкціяхъ, составленныхъ согласно съ положеніемъ о сигналахъ и примѣнительно къ настоящимъ правиламъ.

b) jeżeli pociąg osobowy albo towarowo-osobowy spóźnił się na stacyę więcéj jak o 30 minut, to zawiadowca téj stacyi uwiadamia o tém depeszą wszystkie stacye do najbliższego w kierunku ruchu pociągu depo zmiany parowozów, w celu wywieszenia na stacyach ogłoszeń o tém opóźnieniu; jeżeli zaś i ze stacyi zmiany parowozu pociąg osobowy lub towarowo-osobowy wyjdzie opóźniając się o 30 minut lub więcéj, to i ta stacya postępuje w taki sam sposób.

§ 107. Na drogach, których przegony są podzielone na działki zapomocą sygnałów (block-system), powinny być, oprócz przepisów, zawartych w §§ 102, 103, 104, 105 i 106, przestrzegane jeszcze następujące:

a) na drodze (lub jéj częściach), na któréj wprowadza się blokowanie pociągów, powinny być urządzone oddzielne optyczne aparaty sygnałowe, które są przeznaczone do zachowywania określonéj odległości pomiędzy pociągami, idącemi po jednéj i téj saméj linii i w jednym i tym samym kierunku. Posterunki, na których ustawiają się te aparaty, nazywają się posterunkami sygnałowemi;

b) każdy posterunek sygnałowy powinien być połączony z dwoma sąsiedniemi w taki sposób, ażeby można było uwiadamiać je zapomocą sygnałów o wyprawieniu, przybyciu i przejściu pociągów;

c) każdy działek pomiędzy dwoma posterunkami sygnałowemi powinien być zamykany sygnałami blokującemi działek (block-aparatis), zaraz po wejściu nań pociągu i idący pociąg nie powinien wchodzić na zajęty działek dotąd, dopóki odpowiedni sygnał blokujący nie pokaże, że linia jest wolna, t. j. że naprzód idący pociąg wyszedł z danego działka;

d) porządek sygnalizacyi i przepisy o ruchu pociągów, odpowiadające istniejącemu na drodze systemowi aparatów blokujących, powinny być szczegółowo wyłuszczone w oddzielnych instrukcyach, sporządzonych zgodnie z postanowieniem o sygnałach i w zastosowaniu do niniejszych przepisów.

Пріемъ поѣздовъ.

§ 108. При пріемѣ поѣздовъ и паровозовъ, приходящихъ на станцію, начальникъ станціи обязанъ наблюдать слѣдующія правила:

а) чтобы станціонные входные сигналы были открываемы для впуска поѣзда на станцію ко времени возможнаго, по расчету, прибытія онаго, если при томъ всѣ станціонные пути, по которымъ долженъ прослѣдовать прибывающій поѣздъ, очищены отъ всякаго подвижнаго состава и станція вообще готова къ принятію поѣзда. Ко времени, назначенному росписаніемъ для прибытія на станцію поѣздовъ, перевозящихъ пассажировъ и войска, станція должна быть готова къ принятію сихъ поѣздовъ.

Станціонные входные сигналы должны быть закрываемы немедленно по миновании прибывающимъ поѣздомъ сихъ сигналовъ;

б) если на станціи не имѣется свободнаго мѣста или если потребуется принять поѣздъ на путь, уже частію занятый другимъ поѣздомъ, то прибывшій поѣздъ долженъ быть задержанъ передъ входнымъ станціоннымъ сигналомъ и можетъ быть введенъ на станцію не иначе, какъ начальникомъ станціи лично или назначеннымъ имъ для сего агентомъ, но съ соблюденіемъ мѣръ осторожности, какъ при маневрахъ;

в) при помѣщеніи поѣздовъ на станціи, начальникъ станціи или лицо, имъ для сего назначенное, наблюдаетъ, чтобы ни голова, ни хвостъ остановленнаго поѣзда, не выходили на сходящихся путяхъ за предѣлы стоянія подвижнаго состава, обозначенные указателями.

§ 109. Существующіе на каждой станціи пути, должны быть раздѣлены на разряды: главныхъ, запасныхъ, товарныхъ, парковыхъ и проч., а равно должны быть составлены и росписанія послѣдовательнаго занятія сихъ путей поѣздами и отцѣпляемымъ отъ поѣздовъ подвижнымъ составомъ. Таковыя раздѣленія и распредѣленія составляются начальникомъ движенія или уполномоченнымъ старшимъ опытнымъ агентомъ этой службы, совмѣстно съ начальникомъ станціи, и вывѣшивается на видномъ мѣстѣ въ конторѣ начальника станціи для руководства.

Przyjmowanie pociągów.

§ 108. Przy przyjmowaniu pociągów i parowozów przychodzących na stacyę, zawiadowca stacyi jest obowiązany przestrzegać następujące przepisy:

a) ażeby stacyjne sygnały wchodowe były otwierane dla wpuszczania pociągu na stacyę na czas możliwego, podług obliczenia, przybycia tegoż; jeżeli przytém wszystkie linie stacyi, po których ma przechodzić przybywający pociąg, są oczyszczone od wszelkich rekwizytów ruchu i stacya wogóle gotowa do przyjęcia pociągu. Na czas, oznaczony w rozkładzie na przybycie na stacyę pociągów, przewożących pasażerów i wojska, stacya powinna być gotowa do przyjęcia tych pociągów;

Stacyjne sygnały wchodowe powinny być zamykane bezzwłocznie po minięciu przez przybywający pociąg tych sygnałów;

b) jeżeli na stacyi nie ma wolnego miejsca albo jeżeli potrzeba będzie przyjąć pociąg na linię już w części zajętą przez inny pociąg, to przybyły pociąg powinien być zatrzymany przed stacyjnym sygnałem wchodowym i może być wprowadzony na stacyę nie inaczéj, jak przez zawiadowcę stacyi osobiście lub przez wyznaczonego przez niego do tego agenta, lecz z zachowaniem środków ostrożności—jak przy manewrach;

c) przy umieszczeniu pociągów na stacyi, zawiadowca stacyi lub osoba do tego przez niego wyznaczona przestrzega, ażeby początek ani koniec zatrzymanego pociągu nie wychodziły na schodzących się liniach poza granice postoju rekwizytów ruchu, oznaczone wskazówkami.

§ 109. Istniejące na każdéj stacyi linie powinny być podzielone na kategorye: główne, zapasowe, towarowe, parkowe i t. d., oraz powinny być sporządzone rozkłady kolejnego zajmowania tych linij przez pociągi i przez odczepiane od tych pociągów rekwizyta ruchu. Takie podziały i rozkłady sporządza naczelnik ruchu lub upoważniony starszy doświadczony agent téj służby, wspólnie z zawiadowcą stacyi, i wywiesza w miejscu widocznem w kantorze zawiadowcy stacyi w celu stosowania się do nich.

При измѣненіи въ росписаніяхъ движенія поѣздовъ, дѣлаются въ подлежащихъ случаяхъ также измѣненія въ распредѣленіи станціонныхъ путей по разрядамъ и въ послѣдовательномъ занятіи ихъ поѣздами.

Остановка поѣздовъ.

§ 110. Остановка поѣздовъ обязательна какъ въ пунктахъ, указанныхъ росписаніемъ, такъ и при существованіи препятствія къ дальнѣйшему движенію поѣздовъ или при особой для самаго поѣзда потребности въ таковой остановкѣ (какъ напр. для посадки и высадки пассажировъ и войскъ, нагрузки и выгрузки, набора воды и топлива и т. п., если это разрѣшено управляющимъ дорогою или лицомъ, имъ на сіе уполномоченнымъ), а равно въ случаяхъ, предусмотрѣнныхъ въ § 144 и въ главѣ VI отдѣла II.

§ 111. Остановка поѣздовъ на станціи должна продолжаться столько времени, сколько для сего опредѣлено росписаніемъ; но если поѣздъ опоздалъ прибытіемъ на станцію или если скорѣйшая отправка его дозволяется по причинамъ, изложеннымъ въ § 103, то продолжительность остановки на станціи можетъ быть сокращена; но во всякомъ случаѣ не въ ущербъ осмотру подлежащихъ частей подвижнаго состава и при удовлетвореніи прочихъ потребностей поѣзда, какова: снабженіе его водою и топливомъ, перемѣна паровоза, высадка и пріемъ пассажировъ, сдача и пріемъ багажа, почты и грузовъ, доставленіе пастажирамъ необходимыхъ удобствъ и т. д.

Замедленіе хода поѣзда.

§ 112. Кромѣ замедленія хода поѣздовъ, вслѣдствіе выставленныхъ на пути или переданныхъ путевою или переѣздною стражею или поѣздною прислугою сигналовъ, ходъ поѣзда слѣдуетъ замедлять при приближеніи къ мѣстамъ пути, требующимъ особенной осторожности въ движеніи, какъ-то: разводному мосту, развѣтвленію или пересѣченію 2-хъ желѣзныхъ дорогъ, къ станціямъ, или такому переѣзду съ дѣятельнымъ проѣздомъ экипажей, который, будучи помѣщенъ близъ тоннеля или въ мѣстности, поросшей лѣсомъ, или по другимъ причинамъ, становится видѣнъ поѣзду толь-

Przy zmianie w rozkładach ruchu pociągów robią się również w odnośnych wypadkach zmiany w rozkładzie linij stacyjnych podług kategoryj i co do kolejnego ich zajmowania przez pociągi.

Postój pociągów.

§ 110. Postój pociągów jest obowiązujący zarówno w punktach wskazanych w rozkładzie jak i wczasie istnienia przeszkody do dalszego ruchu pociągów albo wrazie szczególnéj dla samego pociągu potrzeby takiego postoju (jak np. dla wsadzenia lub wysadzenia pasażerów i wojsk, ładowania i wyładowania, nabrania wody i paliwa i t. p., jeżeli na to zezwala zarządzający drogą lub osoba przez niego do tego upoważniona), jak również w wypadkach przewidzianych w § 144 i w rozdziale VI Oddziale II.

§ 111. Postój pociągów na stacyi powinien trwać tyle czasu, ile jest określone w rozkładzie; lecz jeżeli pociąg spóźnił się z przybyciem na stacyę albo jeżeli prędsze wyprawienie go dozwala się z przyczyn, wyłuszczonych w § 103, to czas trwania postoju na stacyi może być skrócony; lecz w każdym razie nie ze szkodą rewizyi odpowiednich części rekwizytów ruchu i z zaspokojeniem innych potrzeb pociągu, jakiemi są: zaopatrzenie go w wodę, zmiana parowozu, wysadzenie i przyjęcie pasażerów, oddanie i przyjęcie bagażu, poczty i ładunków, dostarczenie pasażerom niezbędnych dogodności i t. p.

Zwolnienie biegu pociągu.

§ 112. Oprócz zwolnienia biegu pociągów wskutek wystawionych na linii albo przesłanych przez straż liniową i przejazdową albo służbę pociągową sygnałów, bieg pociągu należy zwalniać przy zbliżaniu się do miejsc linii, wymagających szczególnych ostrożności w ruchu, jakoto mostu rozwodzonego rozgałęzienia lub przecięcia 2-ch dróg żelaznych, do stacyj lub takiego przejazdu ze znacznym po nim ruchem ekwipażów, który, będąc umieszczony w blizkości tunelu lub w miejscowości porośniętéj lasem albo z innych przyczyn, staje się widocznym dla pociągu dopiero z bardzo blizkiéj odległości. Jeżeli

ко на весьма близкомъ разстояніи. Если однако такой переѣздъ прикрытъ дальнимъ сигналомъ остановки, находящимся въ распоряженіи переѣздной стражи и поѣздъ находитъ сигналъ указывающимъ, что путь свободенъ, то замедленіе хода поѣзда не обязательно.

Движеніе поѣздовъ во время снѣжныхъ заносовъ и мятелей.

§ 113. Во время снѣжныхъ заносовъ или при начавшейся мятели отправленіе поѣздовъ можетъ быть пріостановлено, какъ по распоряженію управляющаго дорогою, лицъ, имъ на сіе уполномоченныхъ, и начальника службы движенія, такъ равно и по распоряженію начальниковъ станцій, основанному на свѣдѣніяхъ, получаемыхъ ими отъ агентовъ службы тяги.

§ 114. Начальникъ станціи не имѣетъ права отправлять отъ себя поѣзда на тотъ перегонъ, гдѣ по свѣдѣніямъ, доставленнымъ агентами службы пути, образовались заносы, препятствующіе движенію.

Примѣчаніе. Объ остановкахъ въ движеніи поѣздовъ, перевозящихъ пассажировъ, почтовыхъ и воинскихъ, слѣдуетъ доводить немедленно до свѣдѣнія инспекціи; о поѣздахъ же, перевозящихъ почту и воинскихъ, слѣдуетъ увѣдомлять, сверхъ того, и завѣдывающаго перевозкою почтъ или передвиженіемъ войскъ по дорогѣ, по принадлежности.

§ 115. Пассажирскіе, товаро-пассажирскіе и воинскіе поѣзда должны быть пріостанавливаемы во время мятелей и заносовъ преимущественно на тѣхъ станціяхъ, гдѣ имѣются буфеты съ горячею пищею и гдѣ возможно предоставить болѣе удобствъ пассажирамъ задержанныхъ поѣздовъ.

§ 116. При отправленіи поѣздовъ во время мятели и заносовъ, или когда можно предвидѣть оные, каждый поѣздъ съ пассажирами или войсками слѣдуетъ снабжать усиленнымъ запасомъ топлива, освѣтительнымъ матеріаломъ, а также, въ случаѣ надобности, лопатами и рабочими, доставляемыми службою пути и зданій.

wszakże taki przejazd jest oznaczony zapomocą dalekiego sygnału zatrzymania, którym rozporządza straż przejazdowa, i pociąg znajduje sygnał wskazującym, że linia jest wolna, to zwolnienie biegu pociągu nie jest obowiązujące.

Ruch pociągów wczasie zasp i zamieci śnieżnych.

§ 113. Wczasie zasp śnieżnych lub przy rozpoczęciu się zamieci wyprawianie pociągów może być wstrzymane, tak z polecenia zarządzającego drogą, osób, do tego przez niego upoważnionych i zawiadowcy służby ruchu, jak również z polecenia zawiadowców stacyj, opartego na wiadomościach otrzymywanych przez niego od agentów służby pociągowéj.

§ 114. Zawiadowca stacyi nie ma prawa wyprawiać od siebie pociągu na ten przegon, gdzie, podług wiadomości dostarczonych przez agentów służby liniowéj, utworzyły się zaspy, przeszkadzające ruchowi.

Uwaga. O postojach w ruchu pociągów przewożących pasażerów pocztowych i wojskowych należy zawiadamiać inspekcyą; zaś o pociągach przewożących pocztę i wojskowych należy uwiadamiać, prócz tego, i zawiadującego przewozem poczt albo przewozem wojsk drogą, stosownie do kompetencyi.

§ 115. Pociągi osobowe, towarowo-osobowe i wojskowe powinny być zatrzymywane wczasie zamieci i zasp przedewszystkiem na tych stacyach, gdzie się znajdują bufety z gorącym pokarmem i gdzie można dostarczyć pasażerom zatrzymanych pociągów więcéj dogodności.

§ 116. Przy wyprawianiu pociągów wczasie zamieci i zasp, albo gdy można je przewidywać, każdy pociąg z pasażerami lub wojskami należy zaopatrywać w powiększony zapas paliwa, materyału oświetlającego oraz, wrazie potrzeby, w łopaty i robotników, których dostarcza służba linii i budynków.

Движеніе рабочихъ поѣздовъ.

§ 117. Движеніе рабочихъ поѣздовъ производится, согласно потребности, по нормальному или по особому частному росписанію. При движеніи сихъ поѣздовъ соблюдаются, сверхъ правилъ, установленныхъ для движенія товарныхъ поѣздовъ, еще и нижеслѣдующія:

а) выгружаемые съ поѣзда матеріалы и предметы должны быть складываемы въ такомъ удаленіи отъ рельсоваго пути, чтобы они не могли рѣшать проходу поѣздовъ и не выступали за установленные предѣлы приближенія строеній къ путямъ;

б) мѣсто нагрузки и выгрузки черезъ другой путь должно быть ограждено по этому другому пути сигналами, какъ препятствіе для движенія на основаніи положенія о сигналахъ.

Сбрасываніе предметовъ, т. е. производство выгрузки съ поѣзда на ходу, до полной его остановки, воспрещается;

в) расцѣпка рабочаго поѣзда на главномъ пути допускается лишь при крайней въ томъ необходимости; при этомъ каждая оцѣпленная часть должна быть затормажена или прочно подклинена;

г) по окончаніи работъ передъ отходомъ рабочаго поѣзда, весь путь, гдѣ производилась работа, долженъ быть тщательно осмотрѣнъ и всѣ препятствія для движенія поѣздовъ должны быть устранены съ пути; а если это послѣднее невозможно, то это мѣсто пути должно быть ограждено сигналами, какъ препятствіе для движенія на основаніи положенія о сигналахъ, и объ этомъ должно быть непремѣнно сообщено той станціи, на которую прибудетъ рабочій поѣздъ;

д) въ случаѣ окончанія работъ ранѣе времени, назначеннаго росписаніемъ, рабочій поѣздъ можетъ прибыть къ указанной росписаніемъ станціи и ранѣе назначеннаго для того времени, но отнюдь не долженъ входить въ предѣлы станціи до полученія на это разрѣшенія со станціи.

§ 118. Одновременное отправленіе съ 2-хъ сосѣднихъ станцій 2-хъ поѣздовъ, идущихъ на встрѣчу одинъ другому по одному и тому же пути, дозволяется лишь во время прекращенія сквознаго движенія по перегону по случаю происшествія съ поѣздомъ или иного, слѣдствіемъ чего было загроможденіе или поврежденіе пути.

Ruch pociągów roboczych.

§ 117. Ruch pociągów roboczych odbywa się, odpowiednio do potrzeby podług normalnego albo podług specyalnego częściowego rozkładu. Przy wiezieniu tych pociągów przestrzega się, prócz przepisów, ustanowionych dla ruchu pociągów towarowych, jeszcze następujące:

a) wyładowywane z pociągu materyały i przedmioty powinny być składane w takiéj odległości od toru szynowego, ażeby nie mogły przeszkadzać przechodzeniu pociągów i występowały po za ustanowione granice zbliżenia budynków do linij;

b) miejsce ładowania i wyładowywania przez drugą linię, powinno być oznaczone na téj drugiéj linii zapomocą sygnałów, jako przeszkoda ruchu na zasadzie postanowienia o sygnałach;

Zrucanie przedmiotów t. j. wyładowywanie pociągu idącego, przed zupełném jego zatrzymaniem, zabrania się;

c) rozczepianie pociągu roboczego na linii głównéj dozwala się tylko wrazie koniecznéj potrzeby; przytém każda odczepiona część powinna być zahamowana albo mocno podklinowana;

d) po ukończeniu robót przed odejściem pociągu roboczego, cała linia, gdzie się prowadzi robota, powinna być starannie oczyszczona i wszystkie przeszkody ruchu pociągów powinny być usunięte z linii; a jeżeli to usunięcie nie jest możliwe, to takie miejsce linii powinno być oznaczone zapomocą sygnałów, jako przeszkoda ruchu na zasadzie postanowienia o sygnałach, i o tém powinno być koniecznie zakomunikowane téj stacyi, na którą przybędzie pociąg roboczy;

e) wrazie ukończenia robót przed czasem, oznaczonym w rozkładzie, pociąg roboczy może przybyć na wskazaną w rozkładzie stacyę i przed oznaczonym na to czasem, lecz bynajmniéj nie powinien wchodzić w obręb stacyi przed otrzymaniem na to zezwolenia ze stacyi.

§ 118. Równoczesne wyprawianie z 2-ch sąsiednich stacyj 2-ch pociągów, idących na spotkanie jeden ku drugiemu po jednéj linii, dozwala się tylko wczasie wstrzymania przeciwnego ruchu po przegonie z powodu wypadku z pociągiem lub innego, skutkiem czego było zatamowanie albo uszkodzenie linii. Takie wyprawienie dwóch

Такое отправленіе 2-хъ поѣздовъ, идущихъ къ одному и тому же препятствію на встрѣчу одинъ другому, можетъ быть, однако, исполнено не иначе, какъ по предварительному соглашенію между станціями этого перегона и при точномъ указаніи мѣста остановки каждаго изъ рабочихъ поѣздовъ и съ письменнымъ предупрежденіемъ машинистовъ о соблюденіи крайней осторожности при движеніи.

Движеніе ручныхъ тележекъ и ручныхъ вагончиковъ.

§ 119. При движеніи ручныхъ телѣжекъ, отправляемыхъ со станіи, надлежитъ руководствоваться слѣдующими правилами:

а) отправленіе и движеніе ручныхъ телѣжекъ допускается только при нахожденіи на нихъ мѣстнаго начальника дистанціи, его помощника или кого либо изъ начальствующихъ надъ ними лицъ; а безъ нихъ—только по особому, на каждый отдѣльный случай выданному, письменному разрѣшенію начальника дистанціи и въ сопровожденіи назначеннаго начальникомъ дистанціи, опытнаго въ управленіи телѣжкою, агента службы пути.

Примѣчаніе. При необходимости въ ручной телѣжкѣ для скорѣйшей подачи врачебной помощи пострадавшимъ, начальникамъ ближайшихъ къ мѣсту происшествія станцій предоставляется право распорядиться телѣжкою, хотя бы она была (см. § 178 и примѣчаніе къ нему правилъ охраненія, содержанія и ремонта желѣзныхъ дорогъ) и на замкѣ, не ожидая для сего особаго разрѣшенія мѣстнаго начальника дистанціи.

б) безъ вѣдома начальника станціи ручная телѣжка не должна быть отправлена со станціи; лицо, распоряжающееся движеніемъ телѣжки, обязано заявить письменно возвратится ли ручная телѣжка на станцію или дойдетъ до слѣдующей станціи и въ какіе приблизительно промежутки времени она будетъ находиться на пути между станціями;

в) при отправленіи ручной телѣжки начальникъ станціи увѣдомляетъ о семъ начальника сосѣдней по направленію движенія телѣжки станціи, при чемъ сообщаетъ ему и свѣдѣнія, полученныя имъ согласно пункта *б* сего § отъ лица, распоряжающагося движеніемъ телѣжки;

pociągów, idących do jednéj i téj saméj przeszkody jeden ku drugiemu, może mieć miejsce wszakże nie inaczéj, jak po uprzedniém porozumieniu się pomiędzy stacyami tego przegonu oraz przy ścisłem wskazaniu miejsca postoju każdego z pociągów roboczych i z piśmiennem uprzedzeniem maszynistów o zachowaniu szczególnéj ostrożności w ruchu.

Ruch wózków ręcznych i wagoników ręcznych.

§ 119. Przy ruchu wagoników ręcznych, wyprawianych ze stacyj, należy się kierować następującemi przepisami:

a) wyprawianie i ruch wagoników ręcznych dozwala się jedynie wrazie znajdowania się na nich miejscowego zawiadowcy stacyi, jego pomocnika albo kogoś z ich zwierzchników, a bez nich—tylko za specyalném, na każdy pojedynczy wypadek wydaném, zezwoleniem naczelnika dystansu i pod kierunkiem wyznaczonego przez naczelnika dystansu doświadczonego w kierowaniu wózkiem agenta służby liniowéj.

Uwaga. Jeżeli użycie wózka ręcznego jest konieczne dla prędszego udzielenia pomocy lekarskiéj osobom, które uległy nieszczęściu, zawiadowcy najbliższych od miejsca wypadku stacyj mają prawo rozporządzić się wózkiem, chociażby był (patrz § 178 i uwaga do niego przepisów o strzeżeniu, utrzymaniu i reparacyi dróg żelaznych) zamknięty na klucz, nie czekając na specyalne na to pozwolenie miejscowego zawiadowcy stacyi.

b) bez wiedzy zawiadowcy stacyi wózek ręczny nie powinien być wyprawiony ze stacyi; ten, kto zarządza ruchem wózka, jest obowiązany oświadczyć piśmiennie, czy wózek ręczny powróci do stacyi, czy dojdzie do następnéj stacyi i w jakim mianowicie czasie będzie się znajdował na linii pomiędzy stacyami;

c) przy wyprawianiu wózka ręcznego zawiadowca stacyi uwiadamia o tém zawiadowcę sąsiedniéj w kierunku ruchu wózka stacyi, przytém komunikuje mu i wiadomości otrzymane przez niego zgodnie z ust. *b* niniejszego § od zarządzającego ruchem wózka;

г) руководствуясь полученными свѣдѣніями, обѣ станціи обязаны выдавать машинистамъ и главнымъ кондукторамъ поѣздовъ, отправляемыхъ на тотъ перегонъ, на которомъ находится ручная телѣжка, письменныя объявленія о соблюденіи осторожности, согласно § 105 сихъ правилъ; распорядителю же движеніемъ телѣжки начальникъ станціи выдаетъ письменное свѣдѣніе о движеніи поѣздовъ между станціями;

д) по прибытіи ручной телѣжки на сосѣднюю станцію или по возвращеніи ея на станцію отправленія, распоряжающійся движеніемъ ея агентъ, обязанъ сообщить о прибытіи телѣжки начальнику станціи, а сей послѣдній увѣдомляетъ объ этомъ подлежащую сосѣднюю станцію;

е) ручныя телѣжки не должны быть отправляемы со станціи на встрѣчу такому поѣзду, машинистъ и главный кондукторъ котораго не могли быть предупреждены о ея отправленіи.

§ 120. Ручная телѣжка, отправляемая съ пути между станціями, безъ увѣдомленія о семъ сосѣднихъ станцій или не въ сроки, заявленные станціямъ, согласно п. *б* § 119, должна быть ограждена, какъ при движеніи, такъ и при остановкѣ, установленными въ правилахъ охраненія, содержанія и ремонта желѣзныхъ дорогъ сигналами.

§ 121. Движеніе ручныхъ вагончиковъ совершается на основаніи правила, изложеннаго въ § 120.

Маневры.

§ 122. Всякаго рода передвиженія по станціоннымъ путямъ (маневры) должны совершаться не иначе, какъ съ вѣдома и разрѣшенія начальника станціи, или лица, его замѣняющаго; самые же маневры производятся по назначенію начальника станціи составителями поѣздовъ, сцѣпщиками и друг. станціонными служащими, а также поѣздными главными кондукторами и кондукторами, на промежуточныхъ же станціяхъ съ малымъ движеніемъ и—стрѣлочниками.

§ 123. На тѣхъ станціяхъ, на конхъ имѣются отдѣльныя группы путей, предназначенныя для надобностей службы тяги или

d) w zastosowaniu się do otrzymanych wiadomości, obiedwie stacye są obowiązane wydawać maszynistom i konduktorom głównym pociągów, wyprawianych na ten przegon, na którym znajduje się wózek ręczny, piśmienne oznajmienie o zachowaniu ostrożności zgodnie z § 105 niniejszych przepisów; zaś kierującemu ruchem wózka zawiadowca stacyi wydaje piśmienną wiadomość o ruchu pociąków pomiędzy stacyami;

e) po przybyciu wózka ręcznego na sąsiednią stacyę lub po powrocie tegoż na stacyę wyprawienia, kierujący ruchem wózka agent jest obowiązany zakomunikować o przybyciu wózka zawiadowcy stacyi, a ten ostatni uwiadamia o tém odnośną stacyę sąsiednią;

f) wózki ręczne nie powinny być wyprawiane ze stacyi naprzeciwko takiego pociągu, którego maszynista i konduktor główny nie mogli być uprzedzeni o jego wyprawieniu.

§ 120. Wózek ręczny, wyprawiony z drogi pomiędzy stacyami, bez uwiadomienia o tém stacyj sąsiednich albo nie w terminach podanych stacyom, zgodnie z ust. b § 119, powinien być zabezpieczony, tak wczasie ruchu jak i wczasie postoju, zapomocą ustanowionych w przepisach o strzeżeniu, utrzymaniu i reparacyi dróg żelaznych, sygnałów.

§ 121. Ruch wagoników ręcznych odbywa się na zasadzie przepisu, zawartego w § 120.

Manewry.

§ 122. Wszelkiego rodzaju ruchy po liniach stacyjnych (manewry) powinny się odbywać koniecznie z wiedzą i z pozwoleniem zawiadowcy stacyi lub jego zastępcy; same zaś manewry odbywają wyznaczeni przez zawiadowcę stacyi składający pociągi, zczepiający wagony i inni urzędnicy stacyj, oraz główni konduktorzy pociągów; zaś na stacyach pośrednich z małym ruchem—i zwrotniczy.

§ 123. Na tych stacyach, na których znajdują się oddzielne grupy linij, przeznaczone na potrzeby służby pociągowéj lub innéj

другой службы передвиженія подвижнаго состава въ предѣлахъ такихъ группъ путей, производятся съ вѣдома и по распоряженію агентовъ сихъ службъ.

§ 124. Передвиженіе вагоновъ при маневрахъ производится людьми или животными а на сортировочныхъ станціяхъ—и движеніемъ вагоновъ собственною тяжестію по наклоннымъ путямъ.

§ 125. При всякихъ передвиженіяхъ подвижнаго состава обязательно соблюденіе слѣдующихъ правилъ:

а) движеніемъ каждаго маневрирующаго паровоза должно распоряжаться одновременно одно только лицо;

б) вагоны, передвигаемые паровозами, должны быть подаваемы къ поѣзду съ пассажирами только съ одного конца; одновременная же подача вагоновъ къ обоимъ концамъ такого поѣзда воспрещается,

в) маневры на сортировочныхъ станціяхъ производятся согласно особеннымъ составляемымъ для сего инструкціямъ, подлежащимъ утвержденію инспектора дороги;

г) станціонные пути должны быть располагаемы такимъ образомъ, чтобы при маневрахъ не было надобности выводить подвижной составъ на главные пути за входныя стрѣлки, но если, по неудовлетворительному расположенію станціонныхъ путей или не достатку ихъ, выводъ подвижнаго состава при маневрахъ за входныя стрѣлки необходимъ, то онъ допускается лишь при закрытыхъ входныхъ станціонныхъ сигналахъ; въ тѣхъ же случаяхъ, когда при маневрахъ необходимо выводить подвижной составъ на главный путь за предѣлы станціи, тотъ участокъ главнаго пути, на который предполагается вывести подвижной составъ, долженъ быть предварительно огражденъ сигналами, какъ препятствіе на пути, согласно положенію о сигналахъ;

д) входные сигналы могутъ быть открыты для впуска поѣздовъ на станцію не ранѣе освобожденія отъ всякаго подвижнаго состава тѣхъ путей, по которымъ поѣздъ долженъ прослѣдовать.

§ 126. Подвижной составъ, не принадлежащій къ поѣзду, а находящійся на стоянкѣ и не подъ нагрузкою или выгрузкою, долженъ быть сцѣпленъ и затормаженъ; онъ долженъ находиться въ предѣлахъ стоянія поѣздовъ, т. е. не выходить за указатели сихъ предѣловъ, поставленные между сходящими путями. Кромѣ того

służby, przesuwanie rekwizytów ruchu w obrębie takich grup linij odbywa się z wiedzą i z polecenia agentów tych służb.

§ 124. Wagony podczas manewrów przesuwają się zapomocą ludzi albo zwierząt a na stacyach sortowań — i ruchem wagonów poruszanych własnym ciężarem na liniach pochyłych.

§ 125. Przy każdém przesuwaniu rekwizytów ruchu obowiązkowo należy przestrzegać następujące przepisy:

a) ruchem każdego parowozu manewrującego powinna kierować zawsze tylko jedna osoba;

b) wagony, przesuwane zapomocą parowozów, powinny być podawane do pociągu z pasażerami tylko z jednego końca; zaś równoczesne podawanie wagonów do obudwu końców takiego wagonu zabrania się;

c) manewry na stacyach sortowań odbywają się zgodnie z oddzielnemi, sporządzonemi w tym celu instrukcyami, podlegającemi zatwierdzeniu inspektora drogi;

d) linie stacyjne powinny być rozłożone w taki sposób, ażeby przy manewrach nie było potrzeby wyprowadzać rekwizytów ruchu na linie główne po za zwrotnice wchodowe; lecz jeżeli, z powodu niewłaściwego rozłożenia linij stacyjnych lub ich niedostateczności, wyprowadzanie rekwizytów ruchu po za zwrotnice wchodowe jest konieczne, to dozwala się jedynie przy zamkniętych stacyjnych sygnałach wchodowych; zaś w tych wypadkach, gdy przy manewrach koniecznem jest wyprowadzać rekwizyta ruchu na linię główną za granice stacyi, ta część linii głównéj, na którą projektuje się wyprowadzanie rekwizytów ruchu, powinna być uprzednio oznaczona zapomocą sygnałów jako przeszkoda na linii, zgodnie z postanowieniem o sygnałach;

e) sygnały wchodowe mogą być otwarte dla wpuszczania pociągów na stacyę nie wcześniéj, jak po oczyszczeniu od wszelkich rekwizytów ruchu tych linij, po których pociąg ma przechodzić.

§ 126. Rekwizyta ruchu, nie należące do pociągu a znajdujące się na postoju i nie pod ładowaniem lub wyładowywaniem, powinny być zczepione i zahamowane; powinny się znajdować w obrębie przeznaczonym na postój pociągów t. j. nie wychodzić za wskazówki tych granic, postawione pomiędzy schodzącemi się liniami. Oprócz tego

должны быть приняты мѣры, предупреждающія угонъ или уходъ со станціи поставленнаго на стоянку подвижнаго состава; такія мѣры могутъ заключаться: или въ постановкѣ стрѣлокъ такъ, чтобы путь стоянія подвижнаго состава былъ разъединенъ отъ главнаго, или въ устройствѣ особыхъ отводныхъ путей, или постоянныхъ поворотныхъ барьеровъ на путяхъ, или въ подкладываніи подъ колеса подвижнаго состава особыхъ переносныхъ брусьевъ, или клиньевъ, къ прикрѣпленію подвижнаго состава къ составнымъ частямъ пути цѣпями и т. п.

§ 127. Паровозы подъ парами должны быть охраняемы кѣмъ либо изъ паровозной прислуги.

§ 128. Когда прибывшій на станцію поѣздъ столь длиненъ, что заградитъ собою прилегающій къ станціи переѣздъ и когда назначенная росписаніемъ или предвидимая остановка такого поѣзда превосходитъ 10 минутъ, то начальникъ станціи обязанъ тотчасъ по прибытіи поѣзда распорядиться раздѣленіемъ его противъ переѣзда такъ, чтобы сообщеніе по переѣзду было немедленно возстановлено. На его же обязанности лежитъ наблюденіе за тѣмъ, чтобы барьеры переѣзда были закрыты вновь ранѣе отдачи приказанія о сомкнутіи 2-хъ разъединенныхъ противъ переѣзда частей поѣзда.

§ 129. Если въ продолженіи маневровъ, необходимыхъ для прицѣпки или отцѣпки вагоновъ отъ поѣзда, преградившаго прилегающій къ станціи переѣздъ, часть поѣзда, стоящая на переѣздѣ, должна оставаться неподвижною во все время производства маневровъ, то, до приступа къ маневрамъ, слѣдуетъ раздѣлить поѣздъ на переѣздѣ такъ, чтобы сообщеніе по переѣзду было немедленно возстановлено.

ГЛАВА IV.

Особыя правила движенія поѣздовъ для дорогъ въ одинъ путь.

А. Когда на дорогѣ или участкѣ ея движеніе производится безъ пользованія электрическимъ телеграфомъ.

§ 130. На дорогахъ или участкахъ дорогъ, на которыхъ, съ разрѣшенія Министра Путей Сообщенія, движеніе поѣздовъ будетъ

powinny być przedsięwzięte środki zapobiegające uprowadzeniu lub wyjściu ze stacyi postawionych na postoju rekwizytów ruchu; takie środki mogą polegać: albo na postawieniu zwrotnic tak, ażeby linia postoju rekwizytów ruchu była oddzielona od głównéj albo na urządzeniu osobnych linij odwodowych lub stałych obracających się baryer na liniach, albo na podkładaniu pod koła rekwizytów ruchu specyalnych przenośnych belek lub klinów, na przymocowaniu rekwizytów ruchu do składowych części linii zapomocą łańcuchów i t. p.

§ 127. Parowozy ogrzane powinny być strzeżone przez kogoś ze służby parowozowéj.

§ 128. Gdy przybyły na stacyę pociąg jest tak długi, że zagrodzi sobą przylegający do stacyi przejazd i gdy wyznaczony w rozkładzie lub przewidywany postój takiego pociągu przenosi 10 minut, to zawiadowca stacyi jest obowiązany zaraz po przybyciu pociągu zarządzić rozdzielenie go naprzeciwko przejazdu tak, aby komunikacya po przejeździe była bezzwłocznie przywrócona. Jego również obowiązkiem jest śledzić za tém, ażeby baryery przejazdu były zamknięte na nowo przed wydaniem polecenia co do złączenia 2-ch rozdzielonych naprzeciwko przejazdu części pociągu.

§ 129. Jeżeli wczasie trwania manewrów od pociągu, niezbędnych dla przyczepiania lub odczepiania wagonów od pociągu, który zagradza przyległy do stacyi przejazd, część pociągu, stojąca na przejeździe, winna pozostawać nieruchomą przez cały czas prowadzenia manewrów, to przed przystąpieniem do manewrów należy pociąg rozdzielić na przejeździe tak, ażeby komunikacya po przejeździe była bezzwłocznie przywrócona.

ROZDZIAŁ IV.

Oddzielne przepisy o ruchu pociągów po drogach jednotorowych.

A. Gdy na drodze lub jéj części ruch odbywa się bez posługiwania się telegrafem elektrycznym.

§ 130. Na stacyach lub częściach dróg, na których za pozwoleniem Ministra Dróg Komunikacyi ruch odbywa się bez posługiwa-

производиться безъ пользованія электрическимъ телеграфомъ, долженъ быть принятъ правленіемъ общества, съ утвержденія правительственнаго инспектора, одинъ изъ способовъ движенія, установленныхъ въ нижеслѣдующихъ параграфахъ.

Способъ движенія при пользованіи однимъ только паровозомъ.

§ 131. При этомъ способѣ движенія, поѣзда обоихъ направленій должны передвигаться только однимъ, назначеннымъ для сего паровозомъ.

Примѣчаніе. Два и болѣе вмѣстѣ сцѣпленныхъ паровоза разсматриваются, въ этомъ случаѣ, какъ бы одинъ.

Начальники станцій такого участка дороги не имѣютъ права отправлять поѣздовъ съ паровозами, для сего не назначенными; а начальники конечныхъ станцій участка, кромѣ того, не имѣютъ права допускать входъ на этотъ участокъ паровозовъ сосѣднихъ участковъ. Отступленіе отъ сихъ правилъ можетъ имѣть мѣсто лишь въ случаѣ отправленія вспомогательнаго паровоза.

Способъ движенія при посредствѣ попзднаго проводника (пилота).

§ 132. При этомъ способѣ движенія должны быть соблюдаемы слѣдующія правила:

а) на каждый опредѣленный участокъ дороги долженъ быть назначенъ особый поѣздной проводникъ для сопровожденія поѣздовъ, двигающихся по сему участку; проводнику должна быть присвоена особо установленная для него форма или служебный знакъ, которые онъ долженъ непремѣнно носить при исполненіи обязанностей службы;

б) одновременно на одномъ и томъ же участкѣ дороги не должно быть болѣе одного проводника;

в) ни одинъ поѣздъ или паровозъ не долженъ быть допущенъ къ слѣдованію между станціями безъ проводника или безъ письменнаго его разрѣшенія;

nia się telegrafem elektrycznym, powinien być przyjęty przez zarząd towarzystwa, z zatwierdzeniem przez inspektora rządowego, jeden ze sposobów ruchu, ustanowionych w następujących paragrafach:

Sposób ruchu z użyciem jednego tylko parowozu.

§ 131. Przy tym sposobie ruchu pociągi obydwu kierunków powinny być poruszane tylko zapomocą jednego wyznaczonego do tego parowozu.

Uwaga. Dwa i więcéj zczepionych razem parowozów uważają się w tym razie za jeden.

Zawiadowcy stacyj takiego działka drogi nie mają prawa wyprawiać pociągów z parowozami, do tego niewyznaczonemi; a zawiadowcy końcowych stacyj działka, nie mają prócz tego prawa wpuszczać na ten działek parowozów działków sąsiednich. Odstąpienie od tych przepisów może mieć miejsce tylko wrazie wyprawiania parowozu pomocniczego.

Sposób ruchu zapośrednictwem przewodnika pociągowego (pilota).

§ 132. Przy tym sposobie ruchu powinny być przestrzegane następujące przepisy:

a) na każdą określoną część drogi powinien być wyznaczony oddzielny przewodnik pociągowy dla towarzyszenia pociągom, idącym po tém działku; do urzędu przewodnika powinno być przywiązane osobne umundurowanie albo znak służbowy, które powinien koniecznie nosić przy pełnieniu obowiązków służby;

b) równocześnie na jednym i tym samym działku drogi nie powinno być więcéj jak tylko jeden przewodnik;

c) żaden pociąg ani parowóz nie powinien odbywać podróży pomiędzy stacyami bez przewodnika albo bez piśmiennego jego zezwolenia;

г) въ тѣхъ случаяхъ, когда необходимо отправить съ одного конца участка два или болѣе поѣздовъ, одинъ вслѣдъ за другимъ, проводникъ обязанъ отправлять каждый поѣздъ лично, выдавая главному кондуктору и машинисту каждаго, не сопровождаемаго имъ поѣзда, письменное разрѣшеніе на движеніе и сопровождать лично послѣдній поѣздъ;

д) письменное разрѣшеніе, выданное проводникомъ, дѣйствительно только для того поѣзда, которому оно выдано, и только на одну поѣздку въ одинъ конецъ съ той станціи, на которой находится проводникъ при отправленіи поѣзда. По прибытіи на противоположный конецъ участка письменныя разрѣшенія должны быть переданы завѣдывающему остановочнымъ пунктомъ на семъ противоположномъ концѣ участка;

е) машинистъ не долженъ отправляться со станціи съ поѣздомъ, на которомъ нѣтъ самого проводника и если имъ не получено непосредственно отъ него письменнаго разрѣшенія на движеніе поѣзда.

Способъ движенія при посредствѣ поѣзднаго жезла.

§ 133. При этомъ способѣ движенія должны быть соблюдаемы слѣдующія правила:

а) для производства движенія при помощи поѣзднаго жезла, дорога подраздѣляется на такіе участки или перегоны, на конхъ скрещеніе поѣздовъ и одиночныхъ паровозовъ не допускается;

б) каждому опредѣленному участку дороги долженъ быть присвоенъ одинъ только жезлъ цвѣта и формы, рѣзко отличающихся отъ цвѣта и формы жезловъ смежныхъ участковъ; на жезлѣ этомъ должны быть обозначены названія оконечныхъ станцій того участка, которому онъ принадлежитъ;

в) въ тѣхъ случаяхъ, когда необходимо отправить съ одного конца участка два или болѣе поѣздовъ одинъ вслѣдъ за другимъ, начальникъ станціи предъявляетъ машинисту и главному кондуктору каждаго отправляемаго поѣзда жезлъ соотвѣтствующаго участка и выдаетъ имъ письменное разрѣшеніе на движеніе, а машинисту послѣдняго изъ отправляемыхъ поѣздовъ вручаетъ жезлъ. Поѣзда, слѣдующіе съ письменнымъ разрѣшеніемъ, должны быть снабжены

d) w tych razach, gdy potrzeba wyprawić z jednego końca działka dwa albo więcéj pociągów, jeden za drugim, przewodnik jest obowiązany wyprawiać każdy pociąg osobiście, wydając konduktorowi głównemu i maszyniście każdego pociągu, któremu nie towarzyszy, pozwolenie, piśmienne na puszczenie w ruch pociągu, i prowadzić osobiście ostatni pociąg;

e) pozwolenie piśmienne, wydane przez przewodnika, jest ważne tylko na ten pociąg, któremu zostało wydane i tylko na jedną podróż w jedną stronę z téj stacyi, na któréj znajduje się przewodnik przy wyprawieniu pociągu. Po przybyciu na przeciwległy koniec działka, pozwolenia piśmienne powinny być oddane zawiadującemu punktem postoju na tym przeciwległym końcu działka;

f) maszynista nie powinien wyjeżdżać ze stacyi pociągiem, na którym nie ma samego przewodnika, i jeżeli nie otrzymał od niego bezpośredniego pozwolenia na ruch pociągu.

Sposób ruchu przy pomocy berła pociągowego.

§ 133. Przy tym sposobie ruchu powinny być przestrzegane następujące przepisy:

a) dla odbywania ruchu przy pomocy berła pociągowego droga dzieli się na takie działki lub przegony, na których krzyżowanie się pociągów i pojedynczych parowozów nie jest dozwolone;

b) do każdego działka powinno być przywiązane jedno tylko berło koloru i formy wyraźnie odróżniających się od koloru i formy berła przyległych działków; na berle tym powinny być oznaczone nazwiska stacyj końcowych tego działka, do którego należy;

c) w tych razach, gdy potrzeba wyprawić z jednego końca działka dwa lub więcéj pociągów, jeden za drugim, zawiadowca stacyi okazuje maszyniście i konduktorowi głównemu berło odpowiedniego działka i wydaje im piśmienne pozwolenie na ruch, a maszyniście ostatniego z wyprawianych pociągów wręcza berło. Pociągi idące z piśmiennem pozwoleniem powinny być zaopatrzone

сигналомъ, оповѣщающимъ дорожную стражу о томъ, что слѣдующій поѣздъ будетъ слѣдовать по тому же направленію;

г) ни одинъ поѣздъ или одиночный паровозъ не долженъ быть допущенъ къ слѣдованію безъ поѣзднаго жезла или замѣняющаго его письменнаго разрѣшенія; посему и въ виду пункта *в* сего §, ни одинъ поѣздъ или паровозъ не можетъ быть отправленъ съ такой станціи, на которой не находится жезлъ того участка или перегона по которому долженъ слѣдовать поѣздъ;

д) при отправленіи поѣздовъ двойною тягою, жезлъ или письменное разрѣшеніе вручаются машинисту передняго паровоза; если же второй паровозъ помѣщенъ въ хвостѣ поѣзда и, проводивъ поѣздъ на извѣстномъ протяженіи участка, долженъ возвратиться на станцію, то машинисту передняго паровоза выдается письменное разрѣшеніе, а машинисту задняго паровоза—жезлъ;

е) рабочій поѣздъ, назначенный для работъ на участкѣ, не можетъ быть отправляемъ съ письменнымъ разрѣшеніемъ; главному кондуктору сего поѣзда обязательно вручается жезлъ, съ цѣлью закрытія движенія по тому участку дороги, на которомъ находится рабочій поѣздъ;

ж) въ случаѣ остановки поѣзда или паровоза между станціями, прекращающей движеніе по перегону на время, свыше установленнаго для каждой дороги съ утвержденія инспектора, жезлъ долженъ быть отнесенъ кочегаромъ или помощникомъ машиниста на ту станцію, съ которой должна быть подана помощь; когда остановившійся поѣздъ шелъ съ письменнымъ разрѣшеніемъ, то помощь можетъ быть потребована только съ той станціи, на коей остался жезлъ. Если бы однако помощь могла подоспѣть, скорѣе съ противоположной стороны, то слѣдуетъ поспѣшить доставленіемъ туда жезла; кочегаръ или помощникъ машиниста, отправленные за помощью, обязаны сопровождать вспомогательный поѣздъ до мѣста происшествія;

з) если на жезловомъ участкѣ или перегонѣ образуется препятствіе, вызывающее необходимость учрежденія движенія поѣздовъ отъ каждой изъ оконечностей участка до образовавшагося препятствія, то правила жезловаго движенія исполняются на той части участка, на которой окажется жезлъ; на другой же части сего участка движеніе учреждается при помощи проводника (см. § 132). По устраненіи препятствія, первый поѣздъ, долженствующій пройти по

w sygnał, zawiadamiający straż drożną o tém, że idący pociąg będzie szedł w tym samym kierunku;

d) żaden pociąg ani pojedynczy parowóz nie powinien być puszczony w ruch bez berła pociągowego albo zastępującego je piśmiennego pozwolenia; dla tego i ze względu na ustęp *c* niniejszego §, żaden pociąg ani parowóz nie może być wyprawiony z takiéj stacyi, na któréj nie ma berła tego działka lub przegonu, po którym pociąg iść powinien.

e) przy wyprawianiu pociągów z podwójną siłą pociągową berło albo pozwolenie piśmienne wręczają się maszyniście przedniego parowozu; jeżeli zaś drugi parowóz umieszczony jest na końcu pociągu i, przeprowadziwszy pociąg na pewnéj przestrzeni, powinien wrócić się na stacyę, to maszyniście przedniego parowozu wydaje się pozwolenie piśmienne, a maszyniście takiego parowozu—berło;

f) pociąg roboczy, przeznaczony do robót na działku, nie może być wyprawiany z pozwoleniem piśmiennem; konduktorowi głównemu tego pociągu powinno być koniecznie doręczone berło, wcelu zamknięcia ruchu na tym działku drogi, na którym znajduje się pociąg roboczy;

g) wrazie zatrzymania się pociągu lub parowozu pomiędzy stacyami, wstrzymującego ruch po przegonie na czas dłuższy od ustanowionego dla każdéj drogi i zatwierdzonego przez inspektora, berło powinno być odniesione przez kotlarza lub pomocnika maszynisty na tę stacyę, na któréj powinna być udzielona pomoc; gdy zatrzymany pociąg szedł z pozwoleniem piśmiennem, to pomocy można żądać tylko z téj stacyi na któréj pozostało berło. Jeżeliby jednakże pomoc mogła zdążyć prędzéj z przeciwległéj strony, to należy pospieszyć z dostarczeniem tam berła; kotlarz albo pomocnik maszynisty wyprawiani po pomoc są obowiązani odprowadzić pociąg pomocniczy do miejsca wypadku;

h) jeżeli na działku lub przegonie berłowym utworzy się przeszkoda, wywołująca konieczną potrzebę uorganizowania ruchu pociągów od każdego z końców działka do przeszkody, która się utworzyła, to przepisy o ruchu berłowym wypełniają się na téj części działka, na któréj okaże się berło; zaś na drugiéj części działka ruch organizuje się przy pomocy przewodnika (patrz § 132). Po usunięciu przeszkody, pierwszy pociąg, który powinien przejść po całym dział-

всему участку, можетъ пройти ту часть участка, по которой ѣзда производилась посредствомъ проводника только въ такомъ случаѣ, если его сопровождаетъ проводникъ съ жезломъ. По прибытіи на станцію жезлъ долженъ быть сданъ начальнику станціи лично проводникомъ. Послѣ сего возстанавливается правильное движеніе при посредствѣ жезла.

Б. Когда на дорогѣ движеніе производится при помощи электрическаго телеграфа и таковой дѣйствуетъ исправно.

Отправка и пріемъ поѣздовъ.

§ 134. Отправка со станціи каждаго поѣзда или одиночнаго паровоза совершается съ соблюденіемъ слѣдующихъ правилъ:

а) передъ каждой предполагаемой отправкой начальникъ станціи обязанъ снестись съ начальникомъ сосѣдней, по направленію предполагаемой отправки, станціи посредствомъ поѣздной телеграммы слѣдующаго содержанія: „могу ли отправить паровозъ или поѣздъ № (такой-то)“;

б) начальникъ станціи, получившій означенный запросъ, если не имѣется препятствія къ немедленной высылкѣ къ нему поѣзда, долженъ телеграфировать: „ожидаю паровозъ или поѣздъ № (означенный въ запросѣ);“

в) ранѣе полученія указанной въ пунктѣ *б* разрѣшительной телеграммы, поѣздъ не долженъ быть отправленъ;

г) точно такое же сношеніе надлежитъ производить о тѣхъ поѣздахъ, которымъ въ росписаніи не назначено остановки на станціи;

д) начальникъ станцій, давшій разрѣшеніе на отправку поѣзда съ сосѣдней станціи, долженъ считать путь до этой станціи занятымъ впредь до прибытія къ нему сего поѣзда и не долженъ отправлять отъ себя въ то направленіе ни поѣзда, ни одиночнаго паровоза (кромѣ случая поданія помощи тому же ожидаемому поѣзду), до полученія согласія той станціи на уничтоженіе даннаго ей разрѣшенія;

е) по полученіи согласія сосѣдней станціи на отправку къ ней поѣзда, начальникъ станціи лично вручаетъ главному кондуктору отправляемаго поѣзда (или машинисту—на одиночномъ паровозѣ)

ku, może przejść tę część działka, po której jazda odbywała się zapośrednictwem przewodnika tylko w takim razie, jeżeli mu towarzyszy przewodnik z berłem. Po przybyciu na stacyę przewodnik powinien oddać berło zawiadowcy stacyi osobiście. Potém przywraca się prawidłowy ruch przy pomocy berła.

B. Gdy na drodze ruch odbywa się przy pomocy telegrafu elektrycznego i takowy działa należycie.

Wyprawianie i przyjmowanie pociągów.

§ 134. Wyprawianie ze stacyi każdego pociągu lub pojedyńczego parowozu odbywa się z zachowaniem przepisów następujących:

a) przed każdém projektowaném wyprawieniem zawiadowca stacyi jest obowiązany porozumieć się z zawiadowcą sąsiedniéj, w kierunku projektowanéj wysyłki, stacyi zapomocą depeszy pociągowéj następującéj treści: „czy mogę wyprawić parowóz lub pociąg Nr. (taki a taki);

b) zawiadowca stacyi, otrzymawszy takie zapytanie, jeżeli nie ma przeszkody do bezzwłocznego wysłania do niego pociągu, powinien telegrafować: „oczekuję parowozu lub pociągu Nr. (oznaczony w zapytaniu)“;

c) przed otrzymaniem wskazanéj w ustępie *b* depeszy zezwalającéj pociąg nie powinien być wyprawiany;

d) zupełnie taką samą korespondencyę należy przeprowadzać co do tych pociągów, które podług rozkładu nie mają się zatrzymywać na stacyi;

e) zawiadowca stacyi, który wydał pozwolenie na wyprawienie pociągu z sąsiedniéj stacyi, powinien uważać linię do téj stacyi za zajętą aż do przybycia do niego tego pociągu i nie powinien wyprawiać od siebie w tym kierunku ani pociągu ani pojedyńczego parowozu (oprócz wypadku udzielania pomocy oczekiwanemu pociągowi), przed otrzymaniem zgodzenia się téj stacyi na unieważnienie wydanego jéj pozwolenia;

f) po otrzymaniu zgodzenia się stacyi sąsiedniéj na wyprawienie do niéj pociągu, zawiadowca stacyi osobiście doręcza konduktorowi głównemu wyprawianego pociągu (albo maszyniście—na poje-

2 экземпляра подписанныхъ телеграфистомъ и имъ самимъ разрѣшительной телеграммы, полученной съ сосѣдней станціи, изъ коихъ одинъ экземпляръ главный кондукторъ передаетъ машинисту;

такое врученіе телеграммъ выражаетъ дозволеніе поѣзду или паровозу отправиться со станціи для дальнѣйшаго слѣдованія;

ж) немедленно по отходѣ со станціи каждаго поѣзда или паровоза, начальникъ станціи извѣщаетъ объ этомъ начальника сосѣдней, по направленію движенія поѣзда, станціи, телеграммою: „поѣздъ или паровозъ № . . . отправился къ Вамъ ч. . . м. . . “

§ 135. Немедленно послѣ прибытія или прослѣдованія черезъ станцію каждаго поѣзда или паровоза, начальникъ станціи, убѣдившись предварительно въ томъ, что поѣздъ прибылъ или прослѣдовалъ въ полномъ составѣ, телеграфируетъ начальнику сосѣдней станціи, съ которой прибылъ поѣздъ или паровозъ: „паровозъ или поѣздъ № (такой-то) прибылъ.“

§ 136. При слѣдованіи по такимъ станціямъ, на коихъ остановки поѣзду росписаніемъ не назначено, но должна быть взята путевая телеграмма, разрѣшающая дальнѣйшее слѣдованіе поѣзду, машинистъ долженъ вести поѣздъ на столько медленно, чтобы поѣздной главный кондукторъ могъ принять отъ начальника станціи на ходу путевую телеграмму, или же, чтобы по требованію начальника станціи, машинистъ могъ остановить поѣздъ.

Скрещиваніе поѣздовъ.

§ 137. Означенный выше въ §§ 134—136 порядокъ отправки и пріема поѣздовъ долженъ быть соблюдаемъ и при скрещиваніи поѣздовъ.

§ 138. Станція не должна быть открываема одновременно съ обоихъ концовъ для впуска прибывающихъ съ разныхъ сторонъ поѣздовъ; въ такихъ случаяхъ одинъ изъ прибывающихъ поѣздовъ задерживается за входнымъ станціоннымъ сигналомъ до тѣхъ поръ, пока другой поѣздъ будетъ поставленъ на мѣсто.

§ 139. Машинисты поѣздовъ или отдѣльныхъ паровозовъ, скрещивающихся на станціи, не должны приводить въ движеніе паровозы, пока ими не получена разрѣшительная телеграмма и пока

dyńczym parowozie) 2 egzemplarze podpisane przez telegrafistę i przez niego samego depeszy zezwalającéj, otrzymanéj ze stacyi sąsiedniéj, z których jeden egzemplarz konduktor główny oddaje maszyniście;

takie doręczenie depesz wyraża zezwolenie pociągowi lub parowozowi na wyjazd ze stacyi w dalszą podróż;

g) bezzwłocznie po odejściu ze stacyi każdego pociągu lub parowozu zawiadowca stacyi zawiadamia o tém zawiadowcę sąsiedniéj, w kierunku ruchu pociągu, stacyi depeszą: „pociąg lub parowóz Nr. . . . wyszedł do Was godz. . . . min. . . .“

§ 135. Bezzwłocznie po przybyciu lub przejściu przez stacyę każdego pociągu lub parowozu, zawiadowca stacyi, przekonawszy się uprzednio o tém, że pociąg przybył lub przeszedł w całkowitym składzie, telegrafuje do zawiadowcy stacyi sąsiedniéj, z któréj przybył pociąg lub parowóz: „parowóz lub pociąg Nr. (taki a taki) przybył.“

§ 136. Przy przejściu po takich stacyach, na których podług rozkładu pociąg się nie zatrzymuje, lecz powinna być wzięta depesza podróżna, zezwalająca na dalszą podróż pociągu, maszynista powinien prowadzić pociąg tak wolno, ażeby konduktor główny pociągu mógł odebrać w biegu od zawiadowcy stacyi depeszę podróżną, lub też— ażeby na żądanie zawiadowcy stacyi, maszynista mógł zatrzymać pociąg.

Krzyżowanie się pociągów.

§ 137. Oznaczony w §§ 134—136 porządek wyprawiania i przyjmowania pociągów powinien być przestrzegany i przy krzyżowaniu się pociągów.

§ 138. Stacya nie powinna być otwierana równocześnie z obudwu końców dla wpuszczenia przybywających z różnych stron pociągów; w takich razach jeden z przybywających pociągów zatrzymuje się za stacyjnym sygnałem wchodowym dotąd, dopóki drugi pociąg nie będzie postawiony na miejsce.

§ 139. Maszyniści pociągów lub oddzielnych parowozów, krzyżujących się na stacyi nie powinni wprowadzać w ruch parowozów, dopóki nie otrzymają depeszy zezwalającéj i dopóki się nie przeko-

они не убѣдятся, что сигналъ движенія поданъ имъ надлежащимъ главнымъ кондукторомъ; съ такою цѣлью главные кондукторы должны подавать первый сигналъ къ отправленію, приблизившись къ самому паровозу и предупредивъ предварительно машиниста о подачѣ сигнала отправленія.

В. При перерывѣ телеграфнаго сообщенія.

Общія основанія.

§ 140. Перерывомъ телеграфнаго сообщенія считается:
а) прекращеніе дѣйствія тока,
б) непонятное дѣйствіе телеграфа,
и в) неотвѣтъ на вызовъ станціи.

§ 141. Первый поѣздъ, отправляемый по перегону при перерывѣ телеграфнаго дѣйствія, долженъ быть снабженъ сигналомъ, извѣщающимъ дорожную стражу о случившемся перерывѣ.

§ 142. На случай перерыва телеграфнаго сообщенія, управленіе каждой дороги должно установить одинъ изъ нижеуказанныхъ способовъ движенія поѣздовъ (§§ 147—150), или же одинъ изъ способовъ движенія поѣздовъ, установленныхъ для дорогъ, не пользующихся при движеніи электрическимъ телеграфомъ (§§ 130—133). На каждомъ опредѣленномъ участкѣ дороги одновременно можетъ быть установленъ только одинъ изъ указанныхъ способовъ движенія.

§ 143. Въ случаѣ перерыва телеграфнаго сообщенія, начальникъ станціи обязанъ выдавать главному кондуктору и машинисту каждаго отправляемаго поѣзда письменное объявленіе о томъ, что поѣздъ отправляется по случаю перерыва телеграфнаго сообщенія безъ разрѣшительной телеграммы.

§ 144. Всѣ поѣзда, отправляемые при условіяхъ, изложенныхъ въ предъидущемъ параграфѣ, должны останавливаться на всѣхъ безъ исключенія станціяхъ, хотя бы по росписанію имъ и не было назначено на нихъ остановки.

§ 145. Если перерывъ телеграфнаго сообщенія послѣдовалъ во время нахожденія между станціями рабочаго поѣзда, которому

nają, że sygnał ruchu podał im właściwy konduktor główny; w takim celu konduktorowie główni powinni dawać pierwszy sygnał do wyprawienia, przybliżywszy się do samego parowozu i uprzedziwszy pierwéj maszynistę o tém, że dali sygnał wyprawienia.

C. Wrazie przerwy komunikacyi telegraficznéj.

Ogólne zasady.

§ 140. Za przerwę komunikacyi telegraficznéj uważa się:
a) ustanie działania prądu,
b) niezrozumiałe działanie telegrafu,
i c) nieodpowiedzenie na zapytanie stacyi.

§ 141. Pierwszy pociąg, wyprawiony po przegonie wrazie przerwy działania telegrafu, powinien być zaopatrzony w sygnał, zawiadamiający straż drożną o zaszłéj przerwie.

§ 142. Na wypadek przerwy komunikacyi telegraficznéj, dyrekcya każdéj drogi powinna ustanowić jeden z niżéj wskazanych sposobów ruchu pociągów (§§ 147—150), lub też jeden ze sposobów ruchu pociągów, ustanowionych dla dróg nie posługujących się wczasie ruchu telegrafem elektrycznym (§§ 130—133). Na każdym określonym działku drogi równocześnie może być ustanowiony tylko jeden ze wskazanych sposobów ruchu.

§ 143. Wrazie przerwy komunikacyi telegraficznéj, zawiadowca stacyi jest obowiązany wydawać konduktorowi głównemu i maszyniście każdego wyprawianego pociągu piśmienną deklaracyę co do tego, że pociąg wyprawia się zpowodu przerwy komunikacyi telegraficznéj bez depeszy zezwalającéj.

§ 144. Wszystkie pociągi, wyprawiane przy warunkach, wyłuszczonych w poprzedzającym paragrafie, powinny się zatrzymywać na wszystkich bez wyjątku stacyach, chociażby podług rozkładu zatrzymywać się na nich nie powinny.

§ 145. Jeżeli przerwa komunikacyi telegraficznéj nastąpiła wczasie znajdowania się pomiędzy stacyami pociągu roboczego, który

на данномъ перегонѣ предстояла остановка для работъ и затѣмъ дальнѣйшее слѣдованіе до сосѣдней станціи, то до полученія письменнаго извѣщенія о прибытіи рабочаго поѣзда на сосѣднюю станцію, никакой поѣздъ не можетъ быть отправленъ вслѣдъ за такимъ рабочимъ поѣздомъ.

Если перерывъ телеграфнаго сообщенія послѣдовалъ во время нахожденія между станціями рабочаго поѣзда, которому предстояло перейти, въ предѣлахъ перегона, на боковой путь, до полученія извѣщенія, что таковой рабочій поѣздъ убранъ съ главнаго пути и надлежаще установленъ на боковомъ пути, никакой поѣздъ не долженъ быть отправленъ со станціи, между которыми находится упомянутый поѣздъ. Извѣщеніе сосѣднихъ станцій о томъ, что рабочій поѣздъ установленъ на боковомъ пути, лежитъ на обязанности завѣдывающаго телеграфнымъ постомъ при боковомъ пути, а если при боковомъ пути таковаго поста не имѣется, то на обязанности главнаго кондуктора рабочаго поѣзда.

§ 146. Письменныя разрѣшенія на движеніе, равно запросы и извѣщенія, выдаваемыя начальниками станцій, при отправленіи поѣздовъ во время прекращенія телеграфнаго сообщенія, должны быть записываемы начальниками станцій собственноручно во входящій и исходящій поѣздные телеграфные журналы, а копіи упомянутыхъ разрѣшеній, запросовъ и извѣщеній должны быть выдаваемы главнымъ кондукторамъ и машинистамъ, за подписью начальника станціи, съ обозначеніемъ года, мѣсяца и числа.

Способъ движенія при сохраненіи пунктовъ скрещеній.

§ 147. При перерывѣ телеграфнаго сообщенія всѣ поѣзда, росписанія коихъ не сообщены станціямъ установленнымъ на дорогѣ порядкомъ, должны быть задержаны на той станціи, гдѣ перерывъ телеграфнаго сообщенія застигъ данный поѣздъ, впредь до установленія письменнаго сношенія съ сосѣднею станціею по направленію слѣдованія этихъ поѣздовъ.

Примѣчаніе. Управленіямъ дорогъ предоставляется:

а) объявить по дорогѣ дѣйствующимъ все нормальное росписаніе, или же

na danym przegonie miał się zatrzymać dla robót i następnie odbywać dalszą podróż do sąsiedniéj stacyi, to przed otrzymaniem piśmiennego zawiadomienia o przybyciu pociągu roboczego na sąsiednią stacyę, żaden pociąg nie może być wyprawiony za takim pociągiem roboczym.

Jeżeli przerwa w komunikacyi telegraficznéj miała miejsce wczasie znajdowania się na stacyi pociągu roboczego, który miał przejść w obrębie przegonu na linię boczną, przed otrzymaniem zawiadomienia, że taki pociąg roboczy jest usunięty z linii głównéj i należycie ustawiony na linii bocznéj, żaden pociąg nie powinien być wyprawiony ze stacyj, pomiędzy któremi znajduje się wspomniony pociąg. Zawiadomienie stacyj sąsiednich o tém, że pociąg roboczy jest ustawiony na linii bocznéj, stanowi obowiązek zawiadującego posterunkiem telegraficznym przy linii bocznéj, a jeżeli przy linii bocznéj takiego posterunku nie ma, to—obowiązek konduktora głównego pociągu roboczego.

§ 146. Pozwolenia piśmienne na ruch, jak również zapytania i zawiadomienia, wydawane przez zawiadowców stacyj przy wyprawianiu pociągów wczasie wstrzymania komunikacyi telegraficznéj, zawiadowcy stacyj powinni zapisywać własnoręcznie do pociągowych telegraficznych dzienników ekspedycyj przychodzących i wychodzących, a kopie tych pozwoleń, zapytań i zawiadomień powinny być wydawane konduktorom głównym i maszynistom, z podpisem zawiadowcy stacyi, z oznaczeniem daty.

Sposób ruchu przy zachowaniu punktów krzyżowych.

§ 147. Wrazie przerwy komunikacyi telegraficznéj, wszystkie pociągi, których rozkłady nie zostały zakomunikowane stacyom w ustanowiony na drodze sposób, powinny być zatrzymane na téj stacyi, gdzie przerwa komunikacyi telegraficznéj zastała dany pociąg, aż do ustanowienia piśmiennego porozumienia ze stacyą sąsiednią w kierunku, w którym zdążają pociągi.

Uwaga. Dyrekcye dróg mają prawo:

a) ogłaszać jako obowiązujący na drodze cały rozkład normalny;

б) объявлять, въ какіе именно періоды времени какіе изъ поѣздовъ нормальнаго росписанія будутъ въ ежедневномъ обращеніи по дорогѣ и какіе будутъ назначаемы въ обращеніе особыми нарядами (письменно или же по телеграфу), согласно потребности.

Въ первомъ случаѣ станціи обязаны исполнять изложенныя въ § 148 правила о соблюденіи пунктовъ скрещеній въ предположеніи, что со времени прекращенія телеграфнаго сообщенія, всѣ поѣзда нормальнаго росписанія, а равно всѣ поѣзда, росписанія коихъ объявлены по линіи порядкомъ, установленнымъ для нормальныхъ росписаній, находятся въ обращеніи.

Во второмъ случаѣ, станціи обязаны исполнять изложенныя въ § 148 правила о соблюденіи пунктовъ скрещенія относительно тѣхъ только поѣздовъ, которые назначены для даннаго періода въ ежедневное обращеніе, или о назначеніи коихъ въ обращеніе было объявлено по линіи особыми нарядами и безусловно задерживать всѣ поѣзда, объ обращеніи коихъ не было объявлено. При этомъ порядокъ сообщенія станціямъ упомянутыхъ нарядовъ долженъ быть таковъ, чтобы до введенія въ дѣйствіе наряда на данномъ перегонѣ каждая станція имѣла доказательства тому, что смежнымъ станціямъ этотъ нарядъ извѣстенъ.

§ 148. При перерывѣ телеграфнаго сообщенія, поѣзда, объ обращеніи коихъ сообщено станціямъ порядкомъ, указаннымъ или въ пунктѣ *а* примѣч. къ § 147 или въ пунктѣ *б* того же примѣчанія, совершаютъ свое движеніе, съ соблюденіемъ слѣдующихъ правилъ:

а) поѣзда, застигнутые перерывомъ телеграфнаго сообщенія на станціяхъ, гдѣ они по росписанію должны имѣть скрещеніе съ другими поѣздами и не совершившіе еще этого скрещенія, задерживаются на сихъ станціяхъ до совершенія скрещенія, не взирая на то, что отъ сего произойдетъ задержка въ ихъ слѣдованіи;

б) поѣзда, застигнутые перерывомъ телеграфнаго сообщенія на станціяхъ, на которыхъ имъ не назначено скрещенія съ другими поѣздами, а равно поѣзда, совершившіе уже назначенное по росписанію скрещеніе, отправляются съ этихъ станцій не ранѣе срока, росписаніемъ указаннаго; при чемъ вмѣсто копіи съ разрѣшительной телеграммы начальникъ станціи выдаетъ главному кондуктору

b) ogłaszać, w jakich mianowicie peryodach czasu jakie z pociągów rozkładu normalnego będą w codziennym obiegu na drodze i jakie będą wyznaczone do obiegu na mocy specyalnych rozporządzeń (piśmiennie lub telegraficznie), wedle potrzeby.

W pierwszym razie stacye są obowiązane wykonywać zawarte w § 148 przepisy o zachowaniu punktów krzyżowych w przypuszczeniu, że od czasu ustania komunikacyi telegraficznéj, wszystkie pociągi z normalnego rozkładu, jak również wszystkie pociągi, których rozkłady są ogłoszone na linii w sposób, ustanowiony dla rozkładów normalnych, znajdują się w obiegu.

W drugim razie stacye są obowiązane wykonywać zawarte w § 148 przepisy o zachowaniu punktów krzyżowych odnośnie do tych tylko pociągów, które są przeznaczone w danym peryodzie do codziennego obiegu lub o których wyznaczeniu w obieg było ogłoszone na linii zapomocą specyalnych rozporządzeń, i bezwarunkowo zatrzymywać wszystkie pociągi, o których obiegu nie było ogłoszene. Przytém sposób komunikowania stacyom wzmiankowanych rozporządzeń powinien być taki, ażeby przed wprowadzeniem w wykonanie rozporządzenia na danym przegonie każda stacya miała dowody na to, że przyległym stacyom rozporządzenie to było wiadome.

§ 148. Wrazie przerwy komunikacyi telegraficznéj, pociągi, o których obiegu było zakomunikowane stacyom w sposób wskazany albo w ustępie *a* uwagi do § 147 albo w ustępie *b* tejże uwagi, odbywają drogę, z zachowaniem następujących przepisów:

a) pociągi, które przerwa komunikacyi telegraficznéj zastała na stacyach, gdzie podług rozkładu powinny się krzyżować z innemi pociągami i które jeszcze z niemi się nie skrzyżowały, zatrzymują się na stacyach do dokonania tego krzyżowania, bez względu na to, że skutkiem tego będzie zwłoka w ich podróży;

b) pociągi, które przerwa komunikacyi telegraficznéj zastała na stacyach, na których nie mają się krzyżować z innemi pociągami, jak również pociągi, które już dokonały wyznaczonego w rozkładzie skrzyżowania, wyprawiają się z tych stacyj nie wcześniéj, jak w terminie, wskazanym w rozkładzie; przytém zamiast kopii depeszy zezwalającéj zawiadowca stacyi wydaje konduktorowi głównemu i ma-

и машинисту письменное разрѣшеніе на движеніе слѣдующаго содержанія: „начальникъ (такой-то), станціи—главному кондуктору и машинисту поѣзда № (такой-то) годъ, мѣсяцъ, число, часъ, минута. На основаніи § 143 правилъ движенія поѣздъ № (такой-то) отправляется на станцію (такую-то) безъ телеграфнаго сношенія (подпись)“;

в) если прибывшій на станцію скрещенія поѣздъ задерживается неприбытіемъ встрѣчнаго поѣзда, долженствующаго прибыть на скрещеніе, то начальникъ той станціи, на которой назначено по росписанію скрещеніе, обязанъ послать нарочнаго на ближайшую сосѣднюю станцію въ томъ направленіи, откуда ожидается опоздавшій на скрещеніе поѣздъ, съ письменнымъ запросомъ слѣдующаго содержанія: „могу ли отправить къ вамъ поѣздъ № (такой-то)?“ начальникъ станціи, получившій такой запросъ, смотря по обстоятельствамъ, или разрѣшаетъ движеніе сему поѣзду, посылая черезъ присланаго нарочнаго слѣдующее увѣдомленіе: „ожидаю поѣздъ № (такой-то)“, или же высылаетъ на станцію скрещенія запоздавшій поѣздъ, выдавая главному кондуктору и машинисту его письменное разрѣшеніе на движеніе, по формѣ, указанной въ пунктѣ *б* сего параграфа;

г) съ первымъ поѣздомъ, отправленнымъ на основаніи пунктовъ *б* или *в* сего параграфа, безъ телеграфнаго соглашенія, начальникъ станціи посылаетъ на слѣдующую станцію письменныя извѣщенія такого содержанія: „отправляю къ вамъ поѣздъ № (такой-то), по прибытіи онаго отправьте ко мнѣ вашъ поѣздъ; до прихода послѣдняго ничто мною отправлено къ вамъ не будетъ“; или, если за отправляемымъ поѣздомъ надлежитъ отправить съ той же станціи другой поѣздъ: „отправляю къ вамъ поѣздъ № (такой-то), послѣ него отправляю вамъ еще поѣздъ; не отправляйте ко мнѣ ничего до прибытія сего послѣдняго“;

д) по установленіи такимъ образомъ письменныхъ между станціями сношеній, дальнѣйшее отправленіе поѣздовъ должно производиться согласно установленной росписаніемъ очереди и принятому на дорогѣ старшинству поѣздовъ, и въ порядкѣ, опредѣленномъ точно и ясно въ письменныхъ извѣщеніяхъ, посылаемыхъ съ каждымъ поѣздомъ.

szyniście pozwolenie piśmienne na ruch, następującéj treści: „zawiadowca (taki a taki) stacyi—do konduktora głównego i maszynisty pociągu Nr. (taki a taki) rok, miesiąc, dzień, godzina, minuta. Na zasadzie § 143 przepisów o ruchu pociąg Nr. (taki a taki) wyprawia się na stacyę (taką a taką) bez porozumienia się telegraficznego (podpis)“;

c) jeżeli przybyły na stacyę krzyżową pociąg zatrzymuje się wskutek nieprzybycia naprzeciw idącego pociągu, który ma przybyć dla skrzyżowania się, to zawiadowca téj stacyi, na któréj podług rozkładu ma się odbyć skrzyżowanie, jest obowiązany posłać posłańca na najbliższą stacyę sąsiednią w tym kierunku, zkąd oczekuje się spóźnionego na skrzyżowanie pociągu, z zapytaniem piśmiennem następującéj treści: „czy mogę wyprawić do Was pociąg Nr. (taki a taki)?“ Zawiadowca stacyi, który otrzymał takie zapytanie, stosownie do okoliczności, albo zezwala na ruch tego pociągu, posyłając przez przysłanego posłańca następujące uwiadomienie: „oczekuję pociągu Nr. (taki a taki)“, albo téż wysyła na stacyę krzyżowań spóźniony pociąg, wydając konduktorowi głównemu pociągu i jego maszyniście pozwolenie piśmienne na ruch, podług formy, wskazanéj w ustępie *b* niniejszego paragrafu;

d) pierwszym pociągiem, wyprawianym na zasadzie ustępu *b* i *c* niniejszego paragrafu, bez porozumienia się telegraficznego, zawiadowca stacyi posyła na następną stacyę zawiadomienia piśmienne treści następującéj: „wyprawiam do Was pociąg Nr. (taki a taki); po jego przybyciu wyprawcie do mnie Wasz pociąg; przed przyjściem ostatniego nic do Was nie wyprawię“; albo, jeżeli za wyprawianym pociągiem należy wyprawić z téj saméj stacyi inny pociąg: „wyprawiam do Was pociąg Nr. (taki a taki), po nim wyprawiam do Was jeszcze pociąg; nie wyprawiajcie do mnie nic przed przybyciem tego ostatniego;“

e) po ustanowieniu w taki sposób piśmiennych pomiędzy stacyami porozumień, dalsze wyprawianie pociągów powinno się odbywać zgodnie z ustanowionym rozkładem kolei i przyjętym na drodze starszeństwem pociągów i w porządku, określonym ściśle i jasno w zawiadomieniach piśmiennych, posyłanych każdym pociągiem.

Способъ движенія при установленіи письменныхъ сношеній посредствомъ поѣздовъ преимущественнаго направленія.

§ 149. Для пользованія настоящимъ способомъ, управляющій дорогою или, съ разрѣшенія его, начальникъ службы движенія, обязанъ заранѣе объявить по линіи какому направленію движенія присвоивается преимущество при отправленіи поѣздовъ во время прекращенія телеграфнаго сообщенія, т. е. какого именно направленія поѣзда могутъ быть отправляемы станціями въ такихъ случаяхъ безъ предварительнаго сношенія съ сосѣдними станціями.

§ 150. Когда преимущественное направленіе избрано и объявлено, какъ выше указано, то при перерывѣ телеграфнаго сообщенія поѣзда преимущественнаго направленія могутъ продолжать свое движеніе со станцій, гдѣ они застигнуты перерывомъ телеграфнаго сообщенія, независимо отъ того, было ли назначено имъ на сихъ станціяхъ скрещеніе съ другими поѣздами или нѣтъ; а поѣзда направленія противоположнаго преимущественному направленію задерживаются на тѣхъ станціяхъ, на коихъ они находятся или куда прибудутъ послѣ момента прекращенія телеграфнаго сообщенія, хотя бы на сихъ станціяхъ имъ не было назначено скрещенія съ другими поѣздами и хотя бы отъ сего произошла задержка въ ихъ слѣдованіи. При этомъ соблюдаются слѣдующія правила:

а) станція, на которую прибылъ поѣздъ преимущественнаго направленія, можетъ отправить его до слѣдующей станціи безъ соглашенія съ нею, кромѣ случая, когда она сама разрѣшила уже письменно или по телеграфу (ранѣе прекращенія телеграфнаго сообщенія) движеніе по тому же перегону встрѣчнаго поѣзда;

б) станція, на которую прибылъ поѣздъ направленія противоположнаго преимущественному, безусловно задерживаетъ таковой поѣздъ до полученія письменнаго разрѣшенія сосѣдней, по направленію движенію сего поѣзда, станціи, если только не имѣетъ разрѣшенія для движенія сего поѣзда, полученнаго по телеграфу ранѣе прекращенія телеграфнаго сообщенія;

в) съ первымъ поѣздомъ преимущественнаго направленія, отправляемымъ начальникомъ станціи по силѣ пункта *а* сего пара-

Sposób ruchu przy ustanowieniu porozumień piśmiennych za-pośrednictwem pociągów wyprawianych z przywilejem przed innemi.

§ 149. Dla korzystania z tego sposobu, zarządzający drogą albo, za jego pozwoleniem, naczelnik służby ruchu jest obowiązany oświadczyć zawczasu na linii, jakiemu kierunkowi ruchu nadaje się pierwszeństwo przy wyprawianiu pociągów wczasie wstrzymania komunikacyi telegraficznéj, t. j. jakiego mianowicie kierunku pociągi mogą wyprawiać w takich razach stacye bez uprzedniego porozumienia się ze stacyami sąsiedniemi.

§ 150. Gdy kierunek pierwszeństwo mający został wybrany i ogłoszony, jak to wskazano wyżéj, to wrazie przerwy komunikacyi telegraficznéj, pociągi tego kierunku mogą odbywać dalszą podróż ze stacyj, gdzie zastała ich przerwa komunikacyi telegraficznéj, niezależnie od tego, czy im było wyznaczone na tych stacyach krzyżowanie z innemi pociągami, czy nie; a pociągi kierunku przeciwnego kierunkowi uprzywilejowanemu zatrzymują się na tych stacyach, na których sie znajdują lub gdzie przybędą po ustaniu komunikacyi telegraficznéj, chociażby na tych stacyach nie miały się krzyżować z innemi pociągami i chociażby wskutek tego miała miejsce zwłoka w ich podróży. Przytém przestrzegają się następujące przepisy:

a) stacye, na które przybył pociąg kierunku uprzywilejowanego, może wyprawić go do następnéj stacyi bez porozumienia się z nią, oprócz wypadku, gdy sama zezwoliła już piśmiennie lub telegraficznie (przed wstrzymaniem komunikacyi telegraficznéj) na ruch po tym samym przegonie pociągu naprzeciwko idącego;

b) stacya, na którą przybył pociąg kierunku przeciwnego kierunkowi uprzywilejowanemu, bezwarunkowo zatrzymuje taki pociąg do chwili otrzymania pozwolenia piśmiennego sąsiedniéj, podług kierunku ruchu tego pociągu, stacyi, jeżeli tylko nie ma pozwolenia na ruch tego pociągu, otrzymanego telegraficznie przed ustaniem komunikacyi telegraficznéj;

c) pierwszym pociągiem kierunku uprzywilejowanego, wyprawianym przez zawiadowcę stacyi na mocy ustępu *a* niniejszego pa-

графа, онъ обязанъ послать начальнику сосѣдней станціи письменныя извѣщенія, согласно пункта *г* § 148;

г) въ избѣжаніе излишней задержки поѣздовъ направленія противоположнаго преимущественному, въ случаяхъ опозданія прибытія на скрещеніе поѣздовъ преимущественнаго направленія, тѣ станціи, на конхъ по росписанію назначено скрещеніе поѣздовъ, обязаны, по прибытіи къ нимъ поѣздовъ направленія противоположнаго преимущественному, входить въ сношеніе съ сосѣднею станціею, съ которой ожидается опоздавшій на скрещеніе поѣздъ преимущественнаго направленія, посредствомъ письменныхъ запросовъ, форма конхъ указана въ пунктѣ *в* § 148; такіе запросы посылаются съ нарочнымъ;

д) по установленіи такимъ образомъ правильныхъ сношеній между двумя сосѣдними станціями, дальнѣйшее отправленіе поѣздовъ должно производиться согласно п. *д* § 148.

ГЛАВА V.

Особыя правила движенія поѣздовъ для дорогъ въ два пути.

А. При пользованіи электрическимъ телеграфомъ.

§ 151. На участкахъ дорогъ въ два пути, поѣзда должны слѣдовать по правому пути, считая по направленію движенія ихъ. Существовавшія до изданія сихъ правилъ отступленія отъ сего постановленія могутъ быть, съ согласія правительственной инспекціи, допущены и впредь.

Отступленія отъ сего правила дозволяются также:

а) въ случаяхъ временнаго прекращенія движенія по одному изъ путей.

Въ такихъ случаяхъ отступленіе можетъ быть разрѣшено начальникомъ станціи и не иначе, какъ по предварительномъ соглашеніи съ другою станціею того перегона, на которомъ прекращено движеніе по одному изъ путей, и

б) при отправленіи вспомогательныхъ паровозовъ, потребованныхъ съ линіи главнымъ кондукторомъ пострадавшаго или остановившагося поѣзда, а также при возвращеніи таковаго паровоза.

ragrafu, jest on obowiązany posłać zawiadowcy stacyi sąsiedniéj piśmienne zawiadomienia, stosownie do ust. *d* § 148.

d) dla uniknięcia zbytecznego zatrzymania pociągów kierunku przeciwnego kierunkowi uprzywilejowanemu, w razach opóźnienia przybycia w celu skrzyżowania pociągów kierunku uprzywilejowanego, te stacye, na których podług rozkładu winno mieć miejsce skrzyżowanie pociągów, są obowiązane, po przybyciu na nie pociągów kierunku przeciwnego kierunkowi uprzywilejowanemu, porozumiewać się ze stacyą sąsiednią, z któréj oczekuje się spóźnionego na skrzyżowanie się pociągu kierunku uprzywilejowanego, zapomocą zapytań piśmiennych, których forma jest wskazana w ustępie *c* § 148; takie zapytania posyłają się przez umyślnego;

e) po ustanowieniu w taki sposób prawidłowych korespondencyj pomiędzy dwiema stacyami, dalsze wyprawianie pociągów powinno się odbywać zgodnie z ust. *e* § 148.

ROZDZIAŁ V.

Oddzielne przepisy o ruchu pociągów dla dróg dwutorowych.

A. Przy posługiwaniu się telegrafem elektrycznym.

§ 141. Na częściach dróg mających dwie linie, pociągi powinny iść po prawéj linii, licząc podług kierunku ich ruchu. Istniejące przed wydaniem niniejszych przepisów odstąpienia od tego postanowienia mogą być, za zgodą inspekcyi rządowéj, dozwolone i nadal.

Odstąpienia od tego przepisu dozwalają się również:

a) wrazie czasowego wstrzymania ruchu po jednéj z linij.

W takich razach na odstąpienie może zezwolić zawiadowca stacyi i nie inaczéj, jak po uprzedniém porozumieniu się z inną stacyą tego przegonu, na któréj wstrzymany został ruch po jednéj z linij;

b) wrazie wyprawienia parowozów pomocniczych, zażądanych z linii przez konduktora głównego pociągu, który uległ nieszczęściu lub zatrzymał się, oraz wrazie powrotu takiego parowozu. W obu-

Въ обоихъ случаяхъ отступленіе разрѣшается начальникомъ станціи и, при томъ, лишь на пространствѣ отъ мѣста подачи помощи до первой станціи.

§ 152. При движеніи поѣздовъ на дорогахъ въ два пути, при пользованіи электрическимъ телеграфомъ, обязательно соблюденіе слѣдующихъ правилъ:

а) по отправленіи каждаго поѣзда или одиночнаго паровоза, начальникъ станціи долженъ телеграфировать о семъ начальнику сосѣдней, по направленію движенія поѣзда, станціи, съ точнымъ обозначеніемъ времени выхода поѣзда;

б) немедленно по прибытіи каждаго поѣзда или одиночнаго паровоза, начальникъ станціи долженъ телеграфировать о семъ начальнику сосѣдней станціи, съ которой прибылъ поѣздъ или паровозъ, но не прежде, какъ убѣдившись, что поѣздъ прибылъ въ полномъ составѣ;

в) поѣзда и одиночные паровозы, идущіе въ различныхъ направленіяхъ и по разнымъ путямъ, для которыхъ не назначено остановки на станціи, могутъ проходить таковую безостановочно, если со станціи не подано сигнала остановки. О прослѣдованіи таковыхъ поѣздовъ сообщается обѣимъ сосѣднимъ станціямъ.

Б. Безъ пользованія электрическимъ телеграфомъ.

§ 153. При движеніи поѣздовъ на дорогахъ въ два пути безъ пользованія электрическимъ телеграфомъ, а равно и при перерывѣ телеграфнаго сообщенія, движеніе попутныхъ поѣздовъ должно производиться строго придерживаясь очереди, установленной росписаніемъ, и съ соблюденіемъ правила, изложеннаго въ пункѣ *а* § 106.

В. Движеніе поѣздовъ при неисправности одного изъ путей.

§ 154. Если на дорогѣ или участкѣ дороги въ два пути, одинъ изъ путей поврежденъ и долженъ быть закрытъ для движенія, то начальникъ службы движенія или лица, имъ на сіе заранѣе уполномоченные, немедленно дѣлаютъ распоряженія о направленіи въ томъ участкѣ дороги всѣхъ поѣздокъ только по одному исправному пути.

dwu razach na odstąpienie zezwala zawiadowca stacyi i przytém tylko na przestrzeni od miejsca udzielenia pomocy do pierwszéj stacyi.

§ 152. Przy ruchu pociągów po drogach dwutorowych z korzystaniem z telegrafów elektrycznych, obowiązkowém jest zachowanie następujących przepisów:

a) po wyprawieniu każdego pociągu lub pojedyńczego parowozu, zawiadowca stacyi powinien telegrafować o tém zawiadowcy sąsiedniéj, podług kierunku ruchu pociągu, stacyi, z dokładném oznaczeniem czasu wyjścia pociągu;

b) bezzwłocznie po przybyciu każdego pociągu lub pojedyńczego parowozu zawiadowca stacyi powinien telegrafować o tém zawiadowcy stacyi sąsiedniéj, z któréj przybył pociąg lub parowóz, lecz nie wcześniéj, jak po przekonaniu się, że pociąg przybył w całkowitym składzie;

c) pociągi i pojedyńcze parowozy, idące w różnych kierunkach i po różnych liniach, dla których nie ma oznaczonego postoju na stacyi, mogą przechodzić takową bez zatrzymania się, jeżeli ze stacyi nie dano sygnału zatrzymania. O przejściu takich pociągów komunikuje się obudwu stacyom sąsiednim.

B. Bez posługiwania się telegrafem elektrycznym.

§ 153. Przy ruchu pociągów po drogach dwutorowych bez posługiwania się telegrafem elektrycznym, jak również wrazie przerwy komunikacyi telegraficznéj, ruch pociągów powinien się odbywać ściśle stosując się do kolei, ustanowionéj w rozkładzie i z zachowaniem przepisu, zawartego w ustępie *a* § 106.

C. Ruch pociągów wrazie złego stanu jednéj z linij.

§ 154. Jeżeli na drodze lub części drogi dwutorowéj jedna z linij jest uszkodzona i powinna być zamknięta dla ruchu, to naczelnik służby ruchu, albo osoby przez niego do tego upoważnione wydają bezzwłocznie rozporządzenia co do wysyłania na téj części drogi wszystkich pociągów tylko po jednéj, w dobrym stanie znajdującéj

Распоряженіе симъ движеніемъ на каждомъ перегонѣ можетъ быть возложено на одного изъ начальниковъ станцій сего перегона.

§ 155. Когда на двухколейной дорогѣ движеніе поѣздовъ устанавливается временно только по одному изъ путей, то таковое должно производиться на основаніи правилъ, установленныхъ для движенія по дорогамъ въ одинъ путь.

ГЛАВА VI.

Происшествія на пути и на станціяхъ.

Случаи обязательной остановки поѣзда въ пути.

§ 156. Независимо отъ всѣхъ случаевъ, когда остановка поѣзда вызывается сигналами, поданными съ поѣзда или съ пути, остановка поѣздовъ обязательна также, если будетъ замѣчено:

а) что находящіеся на пути люди или крупныя животныя не сходятъ съ пути, не смотря на сигналы, подаваемые машинистомъ;

б) что подъ паровозъ или поѣздъ попалъ или съ нихъ упалъ на путь человѣкъ;

в) что путь поврежденъ или на немъ имѣется какое либо препятствіе для безопаснаго движенія поѣзда;

г) что сцѣпительные приборы поѣзда разорваны; въ такихъ случаяхъ машинистъ обязанъ, предварительно остановки поѣзда, убѣдиться, что оторвавшіеся вагоны не могутъ настигнуть переднюю часть поѣзда, оставшуюся при паровозѣ;

д) что въ поѣздѣ случился пожаръ;

е) что въ поѣздѣ произошла такая порча вагона или паровоза, которая мѣшаетъ движенію или представляетъ опасность для поѣзда;

ж) что въ пути изъ вагона выпалъ или выпадаетъ грузъ, или можетъ упасть какой либо грузъ или предметъ, представляющій опасность для движенія поѣздовъ, и

з) если на дорогѣ или участкѣ дороги въ два пути съ поѣзда будетъ замѣчено неогражденное сигналами поврежденіе другаго пути или какое либо препятствіе для движенія по оному поѣздовъ.

się, linii. Zarządzanie tym ruchem na każdym przegonie może być powierzone jednemu z zawiadowców stacyj tego przegonu.

§ 155. Gdy na drodze dwutorowéj ruch pociągów ustanawia się czasowo tylko po jednéj z linij, to ruch taki powinien się odbywać na zasadzie przepisów, ustanowionych dla ruchu po drodze jednotorowéj.

ROZDZIAŁ VI.

Wydarzenia na linii i na stacyach.

Wypadki obowiązkowego zatrzymania pociągu w drodze.

§ 156. Niezależnie od wszystkich wypadków, gdy zatrzymanie pociągu wywołaném jest przez sygnały, podane z pociągu lub z linii, zatrzymanie pociągu jest również obowiązkowe, jeżeli będzie zauważone:

a) że znajdujący się na linii ludzie albo duże zwierzęta nie schodzą z linii, bez względu na sygnały, podawane przez maszynistę;

b) że pod parowóz lub pociąg wpadł albo z nich upadł na linię człowiek;

c) że linia jest uszkodzona albo na niéj znajduje się jaka przeszkoda czyniąca bieg pociągu niebezpiecznym;

d) że przyrządy do zczepiania pociągu są rozerwane; w takich razach maszynista jest obowiązany przed zatrzymaniem pociągu przekonać się, że oderwane wagony nie mogą dogonić przedniéj części pociągu, która się została przy parowozie;

e) że w pociągu powstał pożar;

f) że w pociągu zaszło takie zepsucie się wagonu lub parowozu, które tamuje ruch albo przedstawia niebezpieczeństwo dla pociągu;

g) że w drodze z wagonu wypadł lub wypada ładunek albo może upaść jaki ładunek lub przedmiot, przedstawiający niebezpieczeństwo dla biegu pociągów;

h) jeżeli na drodze lub części drogi dwutorowéj z pociągu będzie zauważone niezabezpieczone zapomocą sygnałów uszkodzenie drugiéj linii albo jaka przeszkoda tamująca bieg po niéj pociągów.

Обязанности поѣздной прислуги при остановкѣ поѣзда.

§ 157. Немедленно, по остановкѣ поѣзда въ пути по какой бы то ни было причинѣ, главный кондукторъ обязанъ распорядиться полнымъ затормаженіемъ и огражденіемъ поѣзда, а если нужно, то и огражденіемъ сосѣдняго пути, согласно положенію о сигналахъ. При этомъ, если поѣздъ загородилъ собою переѣздъ, то въ случаѣ прибытія проѣзжающихъ, главный кондукторъ обязанъ, если возможно, раздѣлить поѣздъ противъ переѣзда.

§ 158. По остановкѣ поѣзда, главный кондукторъ обязанъ удостовѣриться въ дѣйствительности и важности препятствія къ дальнѣйшему слѣдованію поѣзда, и если таковое препятствіе можетъ быть устранено въ теченіи 15 минутъ отъ начала остановки поѣзда, то онъ обязанъ распорядиться устраненіемъ его, а по устраненіи—дальнѣйшимъ слѣдованіемъ поѣзда.

§ 159. Если причина остановки поѣзда не можетъ быть устранена въ теченіи получаса, то главный кондукторъ, сообразуясь въ дѣйствіяхъ своихъ съ обстоятельствами, руководствуется правилами, установленными въ настоящей главѣ на каждый отдѣльный случай.

§ 160. На обязанность и отвѣтственность главнаго кондуктора возлагается принятіе всѣхъ надлежащихъ мѣръ къ скорѣйшему устраненію причинъ остановки поѣзда, къ охраненію его во время остановки, къ предупрежденію и устраненію всякой опасности для находящихся въ поѣздѣ пассажировъ, поѣздной прислуги, подвижнаго состава и груза, къ доставленію пассажирамъ возможныхъ удобствъ и къ доставленію поѣзду необходимой помощи.

§ 161. Вся поѣздная и паровозная прислуга, а равно дорожная стража, обязаны въ точности исполнять всѣ распоряженія главнаго кондуктора, относящіяся къ подачѣ помощи пасажирамъ и поѣзду и охраненію груза и подвижнаго состава.

§ 162. Поѣздъ, возобновившій свое слѣдованіе послѣ происшествія съ нимъ въ пути, обязанъ остановиться на первой попутной станціи, хотя бы на ней по росписанію и не было назначено ему

Obowiązki służby pociągowéj przy zatrzymaniu pociągu.

§ 157. Bezzwłocznie po zatrzymaniu pociągu w drodze z jakiejkolwiekbądź przyczyny, konduktor główny jest obowiązany zarządzić zupełne zahamowanie i zabezpieczenie pociągu, a jeżeli potrzeba to—i zabezpieczenie linii sąsiedniéj zgodnie z postanowieniem o sygnałach. Przytém, jeżeli pociąg zagrodził sobą przejazd, to wrazie przybycia przejeżdżających konduktor główny jest obowiązany, jeżeli można, rozdzielić pociąg naprzeciwko przejazdu.

§ 158. Po zatrzymaniu się pociągu, konduktor główny jest obowiązany przekonać się o rzeczywistości i ważności przeszkody do dalszéj podróży pociągu, a jeżeli ta przeszkoda może być usunięta wciągu 15 minut od chwili zatrzymania się pociągu, to powinien zarządzić jéj usunięcie, a po jéj usunięciu—dalszą podróż pociągu.

§ 159. Jeżeli przyczyna zatrzymania pociągu nie może być usunięta wciągu pół gooziny, to konduktor główny, stosując się w czynnościach swoich do okoliczności, kieruje się przepisami ustanowionemi w niniejszym rozdziale na każdy poszczególny wypadek.

§ 160. Konduktor główny ma obowiązek przedsiębrać wszelkie odpowiednie środki wcelu jaknajprędszego usunięcia przyczyn zatrzymania pociągu, zabezpieczenia go wczasie postoju zapobieżenia wszelkiemu niebezpieczeństwu dla znajdujących się w pociągu pasażerów, służby pociągowéj, rekwizytów ruchu i ładunku, oraz usunięcia już istniejącego, dostarczenia pasażerom możliwych dogodności tudzież dostarczenia pociągowi niezbędnéj pomocy.

§ 161. Cała służba pociągowa i parowozowa jak również straż drożna są obowiązane ściśle wypełniać wszystkie rozporządzenia konduktora głównego, odnoszące się do udzielania pomocy pasażerom i pociągowi oraz do zabezpieczenia ładunku i rekwizytów ruchu.

§ 162. Pociąg, który na nowo puścił się w drogę po zaszłém z nim w drodze wydarzeniu, powinien być zatrzymany na pierwszéj po drodze leżącéj stacyi, chociażby na niéj podług rozkładu nie miał

остановки. Главный кондукторъ такого поѣзда обязанъ сообщить о случившемся начальнику этой станціи, а также о томъ, была ли имъ затребована съ пути помощь отъ предшествующей станціи, была ли таковая выслана и не осталось ли на пути препятствія къ движенію поѣздовъ.

Остановка поѣздовъ для вспомоществованія пострадавшимъ.

§ 163. Въ случаѣ паденія человѣка подъ поѣздъ или съ поѣзда, немедля по остановкѣ, должна быть оказана пострадавшему возможная на мѣстѣ помощь. Если въ пострадавшемъ имѣются хотя бы малѣйшіе признаки жизни, то онъ долженъ быть перенесенъ въ поѣздъ и доставленъ на ближайшую станцію.

Остановка поѣздовъ вслѣдствіе неисправности паровоза.

§ 164. Замѣтивъ неисправность паровоза, не требующую немедленной остановки поѣзда, машинистъ долженъ стараться остановить поѣздъ по возможности на горизонтальной и прямой части дороги и вообще въ такомъ мѣстѣ, съ котораго поѣздъ былъ бы далеко видѣнъ съ пути.

§ 165. Если остановка поѣзда произошла отъ недостатка воды, топлива или паровъ въ паровозѣ, то главный кондукторъ можетъ разрѣшить машинисту отцѣпить паровозъ и отправиться на ближайшую, по направленію движенія поѣзда, станцію, за топливомъ или водою, или же совершить движеніе вблизи поѣзда.

§ 166. Если поѣздъ остановился по причинѣ малосильности паровоза, то главный кондукторъ совѣщается съ машинистомъ, не будетъ ли удобнѣе, не требуя помощи, доставить поѣздъ на слѣдующую станцію по частямъ и, когда это окажется удобнымъ, распоряжается отдѣленіемъ части поѣзда и отправленіемъ ея на станцію по направленію движенія поѣзда; остальная же часть поѣзда затормаженная и вообще надежно обезпеченная отъ случайныхъ движеній, остается на пути съ главнымъ кондукторомъ и соотвѣтственною частью поѣздной прислуги и, подъ прикрытіемъ сигналовъ, ожидаетъ возвращенія паровоза.

wyznaczonego postoju. Konduktor główny takiego pociągu jest obowiązany zakomunikować o tém, co zaszło, zawiadowcy téj stacyi, tudzież—o tém, czy zażądał z drogi pomocy od stacyi poprzedniéj, czy takowa była mu wysłana i czy nie pozostało na linii przeszkody dla biegu pociągów.

Zatrzymanie pociągów dla udzielenia pomocy osobom, które uległy nieszczęściu.

§ 163. Wrazie jeżeli pod pociąg lub z pociągu upadnie człowiek, bezzwłocznie po zatrzymaniu powinna mu być okazana pomoc na miejscu. Jeżeli w nim dają się zauważyć choćby najdrobniejsze ślady życia, to powinien być przeniesiony do pociągu i dostawiony na najbliższą stacyę.

Zatrzymanie pociągu wskutek wady w parowozie.

§ 164. Zauważywszy wadę w parowozie, niewymagającą bezzwłocznego zatrzymania pociągu, maszynista powinien się starać zatrzymywać pociąg, o ile możności, na poziomej i prostéj części drogi i wogóle w takiém miejscu, z którego pociąg byłoby widać z drogi zdaleka.

§ 165. Jeżeli zatrzymanie pociągu było skutkiem braku wody, paliwa lub pary w parowozie, to konduktor główny może zezwolić maszyniście odczepić parowóz i udać się do najbliższéj, w kierunku biegu pociągu, stacyi po paliwo lub wodę albo też dokonać ruchu w blizkości pociągu.

§ 166. Jeżeli pociąg zatrzymał się z przyczyny słabości parowozu, to konduktor główny naradza się z maszynistą, czy nie będzie dogodniéj, nie żądając pomocy, dostawić pociąg na następującą stacyę częściowo, a gdy to się okaże dogodném, zarządza oddzielenie części pociągu i wyprawianie jéj na stacyę w kierunku biegu pociągu; zaś pozostała część pociągu zahamowana i wogóle należycie zabezpieczona od wypadkowych ruchów, pozostaje na linii z konduktorem głównym i odpowiednią częścią służby pociągowéj i, zabezpieczona sygnałami, oczekuje na powrót parowozu.

§ 167. Если остановка произошла отъ порчи паровоза, то главный кондукторъ обязанъ спросить машиниста, можетъ ли онъ устранить несправность паровоза въ теченіи 15 минутъ или пѣтъ, и если можетъ, поручаетъ машинисту приступить къ исправленію.

§ 168. Если поѣздъ не можетъ быть раздѣленъ для доставки его на станцію по частямъ, или порча паровоза не можетъ быть устранена въ теченіи 15 минутъ, то главный кондукторъ долженъ потребовать отъ ближайшей станціи высылки помощи.

Разрывъ поѣзда и случайный уходъ подвижнаго состава.

§ 169. Въ случаѣ разрыва сцѣпительныхъ приборовъ поѣзда, кондуктора оторвавшихся отъ поѣзда вагоновъ обязаны немедленно затормазить оные, а машинистъ поѣзда, убѣдившись въ томъ, что оторвавшіеся вагоны не могутъ настигнуть часть поѣзда, оставшуюся при паровозѣ, обязанъ тотчасъ же остановить его и принять мѣры къ сцѣпленію разорвавшагося поѣзда.

§ 170. Воспрещается подходить съ паровозомъ къ оторвавшимся вагонамъ, пока они не остановлены совершенно.

§ 171. Въ случаѣ невозможности вновь сцѣпить разорвавшійся поѣздъ, главный кондукторъ обязанъ распорядиться доставленіемъ поѣзда на станцію по частямъ, какъ указано въ § 166.

§ 172. Если къ мѣсту стоянки вагоновъ на пути прибудетъ другой поѣздъ, то онъ долженъ быть остановленъ до тѣхъ поръ, пока паровозъ, высланный съ той станціи дороги, на которую отправилась передняя часть разорвавшагося поѣзда, не освободитъ путь и отъ остальной части поѣзда, оставленной на пути. Оставленные на пути вагоны воспрещается приводить въ движеніе паровозомъ, подошедшаго сзади поѣзда, оттормаженіемъ вагоновъ, подталкиваніемъ въ ручную и т. п. средствами.

§ 173. Когда, по какой либо причинѣ, скорость хода поѣзда, замедлилась на столько, что есть поводъ опасаться настиженія этого поѣзда другимъ, позади идущимъ, то такой поѣздъ долженъ быть остановленъ у ближайшаго переѣзднаго или путеваго сторожа, которому главный кондукторъ поручаетъ прикрыть поѣздъ сигналами остановки — оптическимъ а акустическимъ, а также указать

§ 167. Jeżeli zatrzymanie pociągu było skutkiem zepsucia się parowozu, to konduktor główny jest obowiązany zapytać się maszynisty, czy może usunąć wadę parowozu wciągu 15 minut lub nie i jeżeli może, poleca maszyniście przystąpić do naprawy.

§ 168. Jeżeli pociąg nie może być rozdzielony dla dostawienia go na stecyę częściowo, albo zepsucie parowozu nie może być usunięte wciągu 15 minut, to konduktor główny powinien zażądać od najbliższéj stacyi wysłania pomocy.

Rozerwanie pociągu i wypadkowa ucieczka rekwizytów ruchu.

§ 169. Wrazie rozerwania się zczepiających przyrządów pociągu, konduktorzy oderwanych od pociągu wagonów obowiązani są bezzwłocznie hamować takowe, a maszynista pociągu, przekonawszy się o tém, że oderwane wagony nie mogą dogonić części pociągu, pozostałéj przy parowozie, jest obowiązany zaraz go zatrzymać i przedsięwziąć środki wcelu zczepienia rozerwanego pociągu.

§ 170. Zabrania się podchodzić z parowozem do oderwanych wagonów, dopóki zupełnie nie są zatrzymane.

§ 171. Jeżeli okaże się niemożebném zczepić na nowo rozerwany pociąg, to konduktor główny jest obowiązany zarządzić dostawienie pociągu do stacyi częściowo, jak to wskazano w § 166.

§ 172. Jeżeli do miejsca postoju wagonów na linii przybędzie drugi pociąg, to powinien być zatrzymany dotąd, dopóki parowóz wysłany z téj stacyi drogi, na którą udała się przednia część rozerwanego pociągu, nie uwolni linii i od pozostałéj części pociągu, pozostawionéj na linii. Pozostawionych na linii wagonów zabrania się wprowadzać w ruch zapomocą parowozu, pociągu który podszedł z tyłu, zapomocą odhamowania wagonów, popychania ręcznie i t. p. środkami.

§ 173. Gdy z jakiejkolwiekbądź przyczyny szybkość biegu pociągu zwolniła się o tyle, że jest powód obawiać się, ażeby nie dogonił go drugi pociąg idący z tyłu, to taki pociąg powinien być zatrzymany obok najbliższego strażnika przejazdu lub linii, któremu konduktor główny poruczа zabezpieczyć pociąg zapomocą sygnałów zatrzymania—optycznego i akustycznego, oraz wskazać czas, po upły-

время, по истеченіи котораго сторожъ можетъ снять эти сигналы. Кромѣ сего главный кондукторъ оставляетъ сторожу записку о случившемся съ поѣздомъ, въ которой обозначаетъ время и приблизительную скорость, съ которою его поѣздъ отправляется далѣе. Если бы, до снятія сторожемъ сигналовъ остановки, къ нимъ приблизился другой поѣздъ, идущій вслѣдъ первому, то сторожъ, остановивъ таковой, обязанъ вручить записку эту главному кондуктору 2-го поѣзда и, относительно сигналовъ остановки, исполнить приказаніе сего послѣдняго главнаго кондуктора. Если же до истеченія срока назначеннаго 1-мъ главнымъ кондукторомъ для снятія сигналовъ остановки, никакого поѣзда не явилось, то сторожъ снимаетъ сигналы остановки, а записку передаетъ, при первой встрѣчѣ, дорожному мастеру.

§ 174. Если вагоны, движущіеся по перегону безъ паровоза, доказатились до станціи, то должно немедленно принять всѣ мѣры къ ихъ остановкѣ, сообразно съ обстоятельствами. Также слѣдуетъ поступать, если стоящіе на станціи вагоны придутъ въ движеніе отъ толчка, вѣтра или иныхъ причинъ.

§ 175. Если не представится возможности остановить такіе вагоны и они пройдутъ станцію, или же находившіеся на станціи вагоны уйдутъ съ нея, то начальникъ станціи обязанъ немедля извѣстить о томъ сосѣднюю, по направленію движенія вагоновъ, станцію, на которой безотлагательно должны быть приняты мѣры къ остановкѣ этихъ вагоновъ и къ предупрежденію столкновенія ихъ съ находящимся на станціи подвижнымъ составомъ.

§ 176. Начальники такихъ двухъ станцій, между которыми на перегонѣ находятся оторвавшіеся или угнанные со станціи вагоны, должны считать этотъ перегонъ закрытымъ для движенія до тѣхъ поръ, пока не получатъ свѣдѣнія, что на пути не осталось ни одного вагона.

§ 177. Вслѣдъ за угнанными со станціи вагонами можетъ быть отправленъ одиночный паровозъ, чтобы догнать ихъ и привести на станцію. На дорогахъ въ два пути такой паровозъ можетъ быть отправленъ также и по другому пути (если вагоны ушли по пути, не соотвѣтствующему направленію хода поѣздовъ) для обгона вагоновъ и предупрежденія идущихъ имъ на встрѣчу поѣздовъ.

wie którego strażnik może zdjąć te sygnały. Oprócz tego konduktor główny pozostawia strażnikowi notatkę o tém, co zaszło z pociągiem, w któréj oznacza czas i przybliżoną szybkość, z jaką jego pociąg udaje się w dalszą drogę. Jeżeliby przed zdjęciem przez strażnika sygnałów zatrzymania, do nich zbliżył się inny pociąg idący za pierwszym, to strażnik, zatrzymawszy go, jest obowiązany wręczyć tę notatkę konduktorowi głównemu 2-go pociągu i, co do sygnałów zatrzymania, spełnia polecenie tego ostatniego konduktora głównego. Jeżeli zaś przed upływem terminu, wyznaczonego przez 1-go konduktora głównego do zdjęcia sygnałów zatrzymania, żaden pociąg się nie pojawił, to strażnik zdejmuje sygnały zatrzymania, a notatkę oddaje, przy pierwszém spotkaniu, dróżnikowi.

§ 174. Jeżeli wagony, idące po przegonie bez parowozu, dotoczyły się do stacyi, to należy bezzwłocznie przedsięwziąć wszelkie środki w celu ich zatrzymania, odpowiednio do okoliczności. Tak samo należy postępować, jeżeli stojące na stacyi wagony poruszą się wskutek popchnięcia, wiatru lub innych przyczyn.

§ 175. Jeżeli nie będzie można zatrzymać takich wagonów i takowe przejdą stacyę lub też jeżeli znajdujące się na stacyi wagony uciekną z niéj, to zawiadowca stacyi jest obowiązany, bezzwłocznie zawiadomić o tém sąsiednią w kierunku biegu wagonów stacyę, na któréj powinny być natychmiast przedsięwzięte środki wcelu zatrzymania tych wagonów i zapobieżenia zetknięciu się ze znajdującemi się na stacyi rekwizytami ruchu.

§ 176. Zawiadowcy takich dwóch stacyj, pomiędzy któremi na przegonie znajdują się oderwane lub zbiegłe ze stacyi wagony, powinni uważać ten przegon za zamknięty dla ruchu dotąd, dopóki nie otrzymają wiadomości, że na drodze nie pozostało żadnego wagonu.

§ 177. Wślad za zbiegłemi ze stacyi wagonami może być wyprawiony pojedynczy parowóz, ażeby je dopędzić i przyprowadzić na stacyę. Na drogach dwutorowych taki parowóz może również być wyprawiony i po drugiéj linii (jeżeli wagony uciekły po linii nieodpowiadającéj kierunkowi biegu pociągów) wcelu minięcia wagonów i uprzedzenia idących ku nim pociągów.

Пожаръ въ поѣздѣ.

§ 178. Въ случаѣ пожара въ поѣздѣ на ходу его, онъ долженъ быть немедленно остановленъ. Если въ немъ находятся пассажиры, то при малѣйшемъ сомнѣніи объ опасности для пассажировъ они приглашаются выйти изъ поѣзда.

§ 179. Поѣздная и паровозная прислуга обязаны принимать всѣ возможныя мѣры къ спасенію пассажировъ, почты, груза и подвижнаго состава.

§ 180. Въ случаѣ надобности отдѣлить горящіе вагоны отъ незагорѣвшихся, а также для тушенія пожара на мѣстѣ, или для доставленія горящихъ вагоновъ на ближайшую станцію, съ цѣлью воспользоваться ея огнегасительными средствами, поѣздъ можетъ быть разъединенъ. Отдѣленные отъ поѣзда вагоны должны быть затормажены и колеса ихъ подклинены. Кромѣ того, въ случаѣ надобности, должна быть потребована помощь съ ближайшей станціи.

§ 181. Если по окончаніи пожара представится возможность вновь сцѣпить поѣздъ, то таковой долженъ отправиться по назначенію обыкновеннымъ порядкомъ; въ противномъ случаѣ надлежитъ поступить какъ при разрывѣ поѣзда (§ 172).

Сходъ поѣздовъ съ рельсовъ.

§ 182. При сходѣ съ рельсовъ или поломкѣ подвижнаго состава, машинистъ обязанъ принять всѣ, имѣющіяся въ его распоряженіи, мѣры къ остановкѣ поѣзда, а главный кондукторъ обязанъ послать начальнику ближайшей станціи извѣщеніе о случившемся, требуя высылки помощи сообразно съ дѣйствительною необходимостію; на обязанности главнаго кондуктора же лежитъ попеченіе о пострадавшихъ людяхъ впредь до прибытія врачебной помощи, а также принятіе мѣръ къ охраненію поѣзда.

§ 183. На дорогахъ въ два пути главный кондукторъ обязанъ удостовѣриться, не препятствуетъ ли сошедшій съ рельсовъ под-

Pożar w pociągu.

§ 178. Wrazie pożaru w pociągu podczas biegu, powinien być bezzwłocznie zatrzymany. Jeżeli w nim znajdują się pasażerowie, to przy najmniejszéj wątpliwości co do ich bezpieczeństwa prosi się pasażerów, ażeby wyszli z pociągu.

§ 179. Służba pociągowa i parowozowa jest obowiązana przedsiębrać wszelkie możliwe środki w celu ratowania pasażerów, poczty, ładunków i rekwizytów ruchu.

§ 180. Jeżeli zachodzi potrzeba oddzielić gorejące wagony od tych, które się nie zapaliły, oraz w celu gaszenia pożaru na miejscu lub dla dostawienia gorejących wagonów na najbliższą stacyę w celu skorzystania z posiadanych przez nią środków do gaszenia ognia, pociąg może być rozłączony. Oddzielone od pociągu wagony powinny być zahamowane i koła ich podbite klinami. Oprócz tego, wrazie potrzeby, należy zażądać pomocy z najbliższéj stacyi.

§ 181. Jeżeli po ustaniu pożaru okaże się możebném na nowo zczepić pociąg, to takowy należy wyprawić do miejsca przeznaczenia w zwykły sposób; w przeciwnym razie należy postąpić tak, jak przy rozerwaniu się pociągu (§ 172).

Zejście pociągów z szyn.

§ 182. Jeżeli pociąg zejdzie z szyn lub jeżeli rekwizyta ruchu ulegną złamaniu, maszynista jest obowiązany przedsięwziąć wszelkie środki, jakiemi rozporządza, w celu zatrzymania pociągu, a konduktor główny jest obowiązany posłać zawiadowcy najbliższéj stacyi wiadomość o tém, co zaszło, żądając wysyłki pomocy odpowiednio do rzeczywistéj potrzeby; konduktor główny ma obowiązek rozciągnąć opiekę nad ludźmi, którzy ulegli nieszczęściu, zanim przybędzie pomoc lekarska, oraz przedsięwziąć środki w celu zabezpieczenia pociągu.

§ 183. Na drogach dwutorowych konduktor główny jest obowiązany przekonać się, czy rekwizyta ruchu, które zeszły z szyn, lub

вижнвй составъ или иные предметы движенію поѣздовъ по сосѣднему пути и, если препятствуютъ, то прикрыть сигналами и сосѣдній путь.

Остановка поѣзда вслѣдствіе мятели и снѣжныхъ заносовъ.

§ 184. При остановкѣ поѣзда въ пути вслѣдствіе снѣжныхъ заносовъ, препятствующихъ движенію его, надлежитъ принимать всѣ мѣры къ очисткѣ пути; для чего главный кондукторъ можетъ разрѣшить отцѣпку отъ поѣзда паровоза, чтобы учащеннымъ движеніемъ его взадъ и впередъ стараться пробить снѣгъ, а если поѣздъ сопровождается рабочими, то прибѣгать для очистки пути и къ ихъ работѣ.

§ 185. Если движеніе поѣзда, остановившагося въ заносѣ или застигнутаго мятелью, будетъ невозможно, то главный кондукторъ обязанъ послать о семъ извѣщеніе начальнику ближайшей станціи, который можетъ возвратить поѣздъ на станцію послѣдняго отправленія; если же это невозможно, то начальникъ той станціи, съ которой помощь поѣзду можетъ быть удобнѣе подана, обязанъ изыскать средства къ доставленію на станцію пассажировъ остановившагося поѣзда, ихъ багажа и почты, лошадьми или инымъ способомъ, а если потребуется то распорядиться и доставленіемъ на поѣздъ продовольствія для людей, топлива, освѣщенія и медицинской помощи.

Встрѣча двухъ поѣздовъ.

§ 186. При встрѣчѣ двухъ поѣздовъ на одномъ пути, должны быть приняты мѣры къ скорѣйшей остановкѣ ихъ, при чемъ первый остановившійся поѣздъ обязанъ подаваться назадъ, пока не остановится другой поѣздъ. Послѣ сего оба поѣзда должны быть ограждены сигналами и ни одинъ изъ нихъ не можетъ возвратиться на станцію послѣдняго своего отправленія иначе, какъ съ разрѣшенія сей станціи; для сего главные кондуктора обоихъ поѣздовъ обязаны послать начальнику ближайшей станціи, за общею подписью, извѣщеніе о случившемся, съ указаніемъ версты, на которой послѣ-

inne przedmioty nie tamują ruchu pociągów po sąsiedniéj linii i jeżeli tamują, to zabezpieczyć zapomocą sygnałów i linię sąsiednią.

Zatrzymanie pociągu wskutek zamieci i zasp śnieżnych.

§ 184. Jeżeli pociąg zatrzymuje się w drodze wskutek zasp śnieżnych tamujących ruch, należy przedsięwziąć wszelkie środki w celu oczyszczenia linii; dla tego konduktor główny może zezwolić na odczepienie od pociągu parowozu, ażeby powtarzanym jego ruchem w tył i naprzód starać się przebić śnieg, a jeżeli pociągowi towarzyszą robotnicy, to uciekać się w celu oczyszczenia linii i do ich roboty.

§ 185. Jeżeli ruch pociągu, zatrzymanego w zaspie lub spotkanego przez zamieć będzie niemożebny, to konduktor główny jest obowiązany posłać o tém zawiadomienie zawiadowcy najbliższéj stacyi, który może zwrócić pociąg na stacyę ostatniego wyprawienia; jeżeli zaś to nie jest możebne, to zawiadowca téj stacyi, z któréj pomoc pociągowi może być dogodniéj udzielona, jest obowiązany wyszukać środki w celu dostawienia na stacyę pasażerów zatrzymanego pociągu, ich bagażów i poczty, końmi lub w inny sposób; a jeżeli będzie potrzeba, to zarządzić i dostawienie do pociągu żywności dla ludzi, paliwa, oświetlenia i pomocy lekarskiéj.

Spotkanie się dwóch pociągów.

§ 186. Jeżeli dwa pociągi spotkają się na jednéj linii, powinny być przedsięwzięte środki w celu jaknajprędszego ich zatrzymania; przytém ten pociąg, który się pierwszy zatrzyma, powinien cofać się w tył, dopóki nie zatrzyma się drugi pociąg. Poczém obadwa pociągi powinny być zabezpieczone zapomocą sygnałów i żaden z nich nie może powrócić na stacyę ostatniego swojego wyprawienia inaczéj, jak za pozwoleniem téj stacyi; w tym celu konduktorzy główni obudwu pociągów obowiązani są posłać zawiadowcy najbliższéj stacyi, ze wspólnym podpisem, zawiadomienie o tém, co zaszło, ze wska-

довала остановка; за тѣмъ, до полученія отъ начальника станціи распоряженія, ни одинъ поѣздъ не долженъ двигаться съ мѣста.

Извѣщеніе станціи объ остановкѣ поѣзда въ пути и требованіе помощи.

§ 187. Если причина остановки поѣзда въ пути не можетъ быть устранена въ теченіи 30 минутъ отъ начала остановки, то главный кондукторъ обязанъ извѣстить начальника ближайшей станціи о причинѣ и мѣстѣ остановки; а если причина остановки не можетъ быть устранена безъ помощи вспомогательнаго поѣзда или паровоза, то требовать высылки таковаго, руководствуясь слѣдующими правилами:

а) требованіе о высылкѣ помощи должно быть послано только на одну станцію; одновременно же требованіе помощи съ двухъ станцій воспрещается; требованіе о помощи посылается на ту станцію, на которую оно можетъ быть скорѣе доставлено;

б) требованіе о высылкѣ помощи должно содержать слѣдующія свѣдѣнія: мѣсто, причину и послѣдствія остановки поѣзда, а также обозначеніе, что именно нужно выслать, т. е. требуется ли паровозъ или вспомогательный поѣздъ и не требуется ли медицинская помощь или огнегасительные снаряды.

§ 188. Требованія и извѣщенія главнаго кондуктора передаются слѣдующими способами:

а) при существованіи телеграфнаго сообщенія между остановившимся поѣздомъ и станціей—по телеграфу;

б) при отсутствіи телеграфнаго сообщенія—письменно: съ паровозомъ остановившаго поѣзда, а на дорогахъ въ два пути—также съ поѣздомъ, идущимъ по сосѣднему пути, для чего главный кондукторъ можетъ остановить таковой поѣздъ, а также съ верховымъ нарочнымъ или кондукторомъ, или черезъ посредство путевой стражи;

в) при способѣ движенія посредствомъ поѣзднаго проводника, сей послѣдній обязанъ принять зависящія отъ него мѣры къ возстановленію правильнаго движенія; если же поѣздъ идетъ безъ проводника, т. е. съ письменнымъ его разрѣшеніемъ, то поѣздной глав-

zaniem wiorsty, na któréj miało miejsce zatrzymanie; następnie, przed otrzymaniem od zawiadowcy stacyi rozporządzenia, żaden pociąg nie powinien się poruszać z miejsca.

Zawiadomienie stacyi o zatrzymaniu pociągu w drodze i żądanie pomocy.

§ 187. Jeżeli przyczyna zatrzymania pociągu w drodze nie może być usunięta wciągu 30 minut od rozpoczęcia postoju, to konduktor główny jest obowiązany uwiadomić zawiadowcę najbliższéj stacyi o przyczynie i miejscu zatrzymania, a jeżeli przyczyna zatrzymania nie może być usunięta bez pomocy pociągu lub parowozu pomocniczego, to—żądać wysyłki takowego, kierując się następującemi przepisami:

a) żądanie wysyłki pomocy powinno być posłane tylko na jednę stacyę; zaś równoczesne żądanie pomocy z dwóch stacyi zabrania się; żądanie pomocy posyła się na tę stacyę, na którą może być dostawione prędzéj;

b) żądanie wysyłki pomocy powinno zawierać następujące wiadomości: miejsce, przyczynę i skutki zatrzymania pociągu, oraz oznaczenie, co mianowicie potrzeba wysłać, t. j. czy potrzebnym jest parowóz lub pociąg pomocniczy i czy nie potrzeba pomocy lekarskiéj albo narzędzi do gaszenia ognia.

§ 188. Żądania i zawiadomienia konduktora głównego przesyłają się w sposób następujący:

a) jeżeli istnieje komunikacya telegraficzna pomiędzy zatrzymanym pociągiem a stacyą—telegraficznie;

b) jeżeli nie ma komunikacyi telegraficznéj—piśmiennie: przez parowóz zatrzymanego pociągu, a na drogach dwutorowych — również i przez pociąg, idący po sąsiedniéj linii —w którym to celu konduktor główny może zatrzymać taki pociąg—oraz przez umyślnego konnego lub przez konduktora, albo za pośrednictwem straży liniowéj;

c) przy sposobie ruchu z pomocą przewodnika pociągowego, przewodnik ten jest obowiązany przedsięwziąć zależne od niego środki w celu przywrócenia prawidłowego ruchu; jeżeli zaś pociąg idzie bez przewodnika, t. j. z piśmiennem jego pozwoleniem, to konduktor

ный кондукторъ обязанъ обратиться за помощью такому поѣзду исключительно только къ проводнику того перегона, на которомъ остановился поѣздъ;

г) въ случаѣ остановки въ пути поѣзда, или паровоза и необходимости въ помощи, при способѣ движенія посредствомъ поѣзднаго жезла, главный кондукторъ поѣзда, везущаго жезлъ, обязанъ распорядиться доставленіемъ жезла и требованія о помощи на ту изъ смежныхъ станцій, съ которой помощь можетъ быть скорѣе получена.

Если остановившійся поѣздъ имѣетъ при себѣ не жезлъ, а разрѣшеніе, то помощь должна быть затребована съ той станціи, на которой остался жезлъ. Въ томъ случаѣ, когда помощь можетъ быть скорѣе получена не съ той станціи перегона, на которой находится жезлъ, а съ противоположной, то должны быть приняты немедленно мѣры, къ скорѣйшей доставкѣ жезла на сію послѣднюю станцію.

§ 189. Поѣздъ, для котораго затребована высылка вспомогательнаго поѣзда или паровоза, не долженъ продолжать движенія впередъ даже и въ томъ случаѣ, если препятствіе къ движенію будетъ устранено, и остановиться на мѣстѣ до прибытія затребованной помощи, кромѣ слѣдующихъ однако случаевъ:

а) когда на движеніе впередъ получено разрѣшеніе той станціи, къ которой было обращено требованіе о помощи;

б) когда по правиламъ, установленнымъ на дорогѣ, главному кондуктору, требующему помощь, предоставлено право указать съ какой стороны долженъ быть высланъ къ поѣзду вспомогательный паровозъ или поѣздъ и если, при томъ, въ требованіи было опредѣленно указано, что вспомогательный поѣздъ или паровозъ долженъ придти къ остановившемуся поѣзду сзади.

Предварительное распоряженіе начальника станціи, получившаго требованіе о помощи.

§ 190. Начальникъ станціи, получившій требованіе о помощи или извѣщеніе объ остановкѣ или разрывѣ поѣзда на пути, долженъ немедля распорядиться закрытіемъ этого перегона для движенія поѣздовъ, пока не будетъ устранено препятствіе для движенія, за

główny pociągu jest obowiązany zwrócić się o pomoc dla takiego pociągu wyłącznie tylko do przewodnika tego przegonu, na którym pociąg się zatrzymał;

d) jeżeli pociąg lub parowóz zatrzyma się w drodze i potrzebuje pomocy, przy sposobie ruchu zapomocą berła pociągowego, konduktor główny pociągu, wiozącego berło, jest obowiązany zarządzić dostawienie berła i żądania pomocy na tę z przyległych stacyj, z któréj pomoc można otrzymać prędzéj.

Jeżeli zatrzymany pociąg ma przy sobie nie berło lecz pozwolenie, to pomocy należy żądać z téj stacyi, na któréj pozostało berło. W tym razie, gdy pomoc można otrzymać prędzéj niż z téj stacyi przegonu, na któréj znajduje się berło, lecz z przeciwległéj, to powinny być bezzwłocznie przedsięwzięte środki, w celu prędszego dostawienia berła na tę ostatnią stacyę.

§ 189. Pociąg, dla którego zażądano wysyłki pociągu lub parowozu pomocniczego, nie powinien odbywać dalszéj podróży nawet i w tym razie, jeżeli przeszkoda ruchu będzie usunięta, i zatrzymać się na miejscu do przybycia żądanéj pomocy, jednakże oprócz następujących wypadków:

a) gdy na ruch naprzód otrzymano zezwolenie téj stacyi, do któréj się zwrócono z żądaniem pomocy;

b) gdy podług przepisów ustanowionych na drodze, konduktorowi głównemu, żądającemu pomocy, służy prawo wskazać, z jakiéj strony powinien być wysłany do pociągu parowóz lub pociąg pomocniczy i jeżeli przytém w żądaniu było wyraźnie wskazane, że pociąg lub parowóz pomocniczy powinien przyjść do zatrzymanego pociągu z tyłu.

Pierwiastkowe rozporządzenia zawiadowcy stacyi, który otrzymał żądanie pomocy.

§ 190. Zawiadowca stacyi, który otrzymał żądanie pomocy lub zawiadomienie o zatrzymaniu lub rozerwaniu pociągu na linii, powinien bezzwłocznie zarządzić zamknięcie tego przegonu dla ruchu pociągów, dopóki nie będzie usunięta przeszkoda tamująca ruch,

исключеніемъ, однако, движенія вспомогательнаго поѣзда или паровоза. При существованіи телеграфнаго сообщенія начальникъ станціи долженъ немедленно телеграфировать о происшедшемъ начальнику сосѣдней станціи.

Примѣчаніе. Независимо отъ распоряженій, указанныхъ, сими правилами по подачѣ помощи поѣзду, начальникъ станціи обязанъ принять неотлагательно всѣ мѣры къ скорѣйшей подачѣ медицинской помощи пострадавшимъ (см. примѣч. къ пункту *а* § 119).

§ 191. Если въ то время, когда станціею получено требованіе главнаго кондуктора съ пути о высылкѣ вспомогательнаго паровоза или поѣзда, на станціи имѣется паровозъ, то таковой долженъ быть высланъ на помощь; если же на этой станціи паровоза не имѣется, то начальникъ станціи немедленно требуетъ высылки паровоза съ той станціи, гдѣ таковой имѣется.

§ 192. Для поданія помощи остановившемуся въ пути поѣзду, можетъ быть взятъ паровозъ отъ поѣзда, находящагося на той станціи, отъ которой потребована помощь, или на одной изъ смежныхъ съ ней станцій.

§ 193. Если по правиламъ дороги главному кондуктору остановившагося въ пути поѣзда предоставлено указывать, съ какой стороны долженъ быть высланъ къ поѣзду вспомогательный поѣздъ или паровозъ, то таковой высылается не иначе, какъ по указанному главнымъ кондукторомъ направленію.

Высылка вспомогательнаго паровоза или поѣзда.

§ 194. На закрытый для движенія (§ 190) перегонъ вспомогательный паровозъ или поѣздъ можетъ быть высланъ не иначе, какъ по телеграфному или письменному о томъ требованію главнаго кондуктора остановившагося на пути поѣзда.

§ 195. Соотвѣтственно требованію и извѣщеніе главнаго кондуктора, къ вспомогательному паровозу прицѣпляются вагоны съ рабочими, запасными частями, матеріалами и инструментами или огнегасительными снарядами, а если потребована медицинская помощь и таковая еще не отправлена инымъ, болѣе скорымъ способомъ, то съ этимъ же поѣздомъ отправляются врачи и фельдшера,

z wyjątkiem jednakże ruchu pociągu lub parowozu pomocniczego. Jeżeli istnieje komunikacya telegraficzna, zawiadawca stacyi powinien bezzwłocznie telegrafować o tém, co zaszło, zawiadowcy stacyi sąsiedniéj.

Uwaga. Niezależnie od rozporządzeń wskazanych w niniejszych przepisach co do udzielania pomocy pociągowi, zawiadowca stacyi jest obowiązany przedsięwziąć bezzwłocznie wszelkie środki wcelu szybszego udzielenia pomocy lekarskiéj tym, którzy ulegli nieszczęściu (patrz uwaga do ustępu *a* § 119).

§ 191. Jeżeli w chwili otrzymania przez stacyę od konduktora głównego z drogi żądania wysyłki pociągu lub parowozu pomocniczego, na stacyi znajduje się parowóz, to takowy powinien być wysłany na pomoc; jeżeli zaś na téj stacyi parowozu nie ma, to zawiadowca stacyi żąda bezzwłocznie wysyłki parowozu z téj stacyi, gdzie się takowy znajduje.

§ 192. Dla udzielenia pomocy zatrzymanemu w drodze pociągowi może być wzięty parowóz od pociągu znajdującego się na téj stacyi, od któréj zażądano pomocy lub na jednéj z przyległych do niéj stacyj.

§ 193. Jeżeli podług przepisów drogi konduktorowi głównemu zatrzymanego w drodze pociągu poruczono wskazywać, z jakiéj strony powinien być wysłany do pociągu pociąg lub parowóz pomocniczy, to takowy wysyła się nie inaczéj, jak podług wskazanego przez konduktora głównego kierunku.

Wysyłka parowozu lub pociągu pomocniczego.

§ 194. Na zamanięty dla ruchu (§ 190) przegon pociąg lub parowóz pomocniczy może być wysłany nie inaczéj, jak na piśmienne lub telegraficzne żądanie konduktora głównego zatrzymanego w drodze pociągu.

§ 195. Odpowiednio do żądania i zawiadomienia konduktora głównego, do pociągu pomocniczego przyczepiają się wagony z robotnikami, częściami zapasowemi, materyałami i instrumentami albo narzędziami ogniowemi, a jeżeli zażądano pomocy lekarskiéj i takowa jeszcze nie została wysłana szybszym sposobem, to tym samym pociągiem wyprawiają się lekarze i felczerzy, znajdujący się na stacyi wy-

находящіеся на станціи отправленія или по пути слѣдованія вспомогательнаго паровоза или поѣзда. Со вспомогательнымъ же паровозомъ или поѣздомъ могутъ отправляться къ мѣсту происшествія и чины мѣстнаго жандармскаго желѣзнодорожнаго управленія, если по неимѣнію ручной телѣжки, или по случаю занятія ея болѣе неотложными потребностями, не представилось возможности доставить ихъ къ мѣсту происшестія—телѣжкою.

§ 196. Если при значительномъ поврежденіи пути или пожарѣ на линіи и т. п. случаяхъ, требуется отправка вспомогательнаго паровоза или поѣзда, то таковой высылается съ соблюденіемъ правилъ, указанныхъ въ §§ 83, 84, 190—193.

§ 197. Вспомогательный паровозъ или поѣздъ сопровождается, въ предѣлахъ закрытаго перегона (§ 190), начальникомъ станціи, а при движеніи при посредствѣ проводника—симъ послѣднимъ.

§ 198. При движеніи вспомоготельнаго поѣзда или паровоза къ мѣсту происшествія, начальниками попутныхъ сему поѣзду станцій должны быть соблюдаемы правила, изложенныя въ §§ 83 и 84; при чемъ попутные и встрѣчные поѣзда могутъ быть задерживаемы на станціяхъ для пропуска вспомогательнаго поѣзда или паровоза.

§ 199. На дорогахъ въ два пути, одиночный паровозъ, высланный для помощи поѣзду, можетъ быть отправленъ и по несоотвѣтствующемъ направленію движенія поѣздовъ пути, но не иначе, какъ по полученіи на то разрѣшенія начальника другой станціи того перегона, по которому отправляется поѣздъ; независимо отъ сего, начальникъ станціи долженъ выдать сопровождающему паровозъ агенту письменное разрѣшеніе на слѣдованіе означеннымъ путемъ.

Дѣйствія начальника станціи при вспомогательномъ паровозѣ или поѣздѣ.

§ 200. По прибытіи вспомогательнаго поѣзда или паровоза на мѣсто происшествія и въ случаѣ отсутствія на мѣстѣ происшествія начальника дистанціи или депо, или инаго старшаго агента одной изъ техническихъ службъ дороги, начальникъ станціи или лицо, его замѣняющее, или же проводникъ принимаютъ всѣ зави-

prawienia albo na drodze, którą odbywa pociąg lub parowóz pomocniczy. Zaś pociągiem lub parowozem pomocniczym mogą wyjeżdżać do miejsca wydarzenia i urzędnicy miejscowego zarządu żandarmskiego dróg żelaznych, jeżeli w braku wózka ręcznego lub zpowodu zajęcia go pilniejszemi potrzebami nie można było dostawić jéj do miejsca wydarzenia—wózkiem.

§ 196. Jeżeli wrazie znacznego uszkodzenia linii lub pożaru na linii i t. p. wypadków potrzeba wyprawienia parowozu lub pociągu dodatkowego, to takowy wysyła się z zachowaniem przepisów wskazanych w §§ 83, 84, 190—193.

§ 197. Parowóz lub pociąg pomocniczy odprowadza w obrębie zamkniętego przegonu (§ 190) zawiadowca stacyi, a wrazie ruchu z pomocą przewodnika—ten ostatni.

§ 198. Wczasie podróży pociągu lub parowozu pomocniczego do miejsca wydarzenia, zawiadowcy po drodze leżących stacyj powinni zachowywać przepisy zawarte w §§ 83 i 84; przytém spotykane po drodze pociągi mogą być zatrzymywane na stacyach wcelu przeprzepuszczenia pociągu lub parowozu pomocniczego.

§ 199. Na drogach dwutorowych, pojedynczy parowóz, wysyłany na pomoc pociągowi, może być wyprawiany i po nieodpowiadającéj kierunkowi ruchu linii, lecz nie inaczéj, jak po otrzymaniu na to pozwolenia zawiadowcy drugiéj stacyi tego przegonu, po którym wyprawia się pociąg; niezależnie od tego zawiadowca stacyi powinien wydać prowadzącemu parowóz agentowi pozwolenie piśmienne na podróż po téj linii.

Czynności zawiadowcy stacyi przy parowozie lub pociągu pomocniczym.

§ 200. Po przybyciu pociągu lub parowozu pomocniczego na miejsce wydarzenia i wrazie nieobecności na miejscu wydarzenia naczelnika dystansu lub depo, albo innego starszego agenta drogi, zawiadowca stacyi albo jego zastępca albo téż przewodnik przedsię-

сящія отъ нихъ мѣры къ устраненію препятствія для дальнѣйшаго слѣдованія поѣзда и къ возстановленію правильнаго движенія.

§ 201. Если въ остановившемся на пути поѣздѣ будутъ пассажиры, то, при невозможности довезти поѣздъ или часть онаго до ближайшей станціи при посредствѣ прибывшаго паровоза или поѣзда, поименованные въ предъидущемъ § агенты должны стараться найти иной способъ для доставки пассажировъ на ближайшую станцію.

§ 202. Если бы затребованный вспомогательный паровозъ не засталъ поѣзда, требовавшаго помощи, то онъ обязанъ пройти до слѣдующей станціи закрытаго перегона, соблюдая при движеніи всевозможную осторожность.

Учрежденіе пассажирскихъ поѣздовъ съ пересадкою пассажировъ.

§ 203. Если бы, по случаю загроможденія или поврежденія пути (а на дорогахъ въ два пути—обоихъ путей), крушенія моста или поѣзда и т. п. невозможно было въ теченіи около 4-хъ часовъ устранить препятствіе къ свободному слѣдованію пассажирскихъ поѣздовъ, то управленіе дороги обязано принять безотлагательно мѣры къ учрежденію движенія таковыхъ поѣздовъ съ пересадкою пассажировъ изъ одного поѣзда, высылаемаго къ мѣсту прегражденія пути, въ другой таковой же поѣздъ, находящійся по другую сторону прегражденія. Распоряженіе пересадкою пассажировъ на мѣстѣ должно быть возложено или на одного изъ начальниковъ ближайшихъ станцій или на иного агента службы движенія.

Происшествія на станціяхъ.

§ 204. Въ предѣлахъ станцій, распоряженіе по принятію мѣръ къ возстановленію правильнаго движенія къ спасенію, въ случаѣ надобности, пассажировъ, къ поданію помощи пострадавшимъ и къ охраненію почты, грузовъ, подвижнаго состава и вообще имущества дороги, возлагается на начальника станціи, который дѣйствуетъ въ этихъ случаяхъ на основаніи вышеизложенныхъ правилъ и спеціальныхъ инструкцій, данныхъ ему управленіемъ дороги. При

biera wszelkie od nich zależące środki wcelu usunięcia przeszkody do dalszéj podróży pociągu i przywrócenia prawidłowego ruchu.

§ 201. Jeżeli w pociągu, który się zatrzymał w drodze, będą pasażerowie, to wrazie niemożności dowiezienia pociągu lub jego części do najbliższéj stacyi przy pomocy przybyłego parowozu lub pociągu, wymienieni w poprzedzającym ustępie agenci powinni się starać znaleźć inny sposób dla dostawienia pasażerów na najbliższą stacyę.

§ 202. Jeżeliby zażądany parowóz pomocniczy nie zastał pociągu, który żądał pomocy, to jest obowiązany przejść do następnéj stacyi zamkniętego przegonu, przestrzegając przy ruchu wszelką możliwą ostrożność.

Organizacya pociągów pasażerskich z przesadzaniem pasażerów.

§ 203. Jeżeliby z powodu zatamowania lub uszkodzenia linii (a na drogach dwutorowych—obudwu linij), rozbicia się mostu lub pociągu i t. d. nie można było wciągu około 4-ch godzin usunąć przeszkody do swobodnego ruchu pociągów pasażerskich, to dyrekcya drogi jest obowiązana przedsięwziąć bezzwłocznie środki wcelu uorganizowania ruchu takich pociągów z przesadzaniem pasażerów z jednego pociągu wysyłanego do miejsca zagrodzenia linii do drugiego takiego samego pociągu, znajdującego się na drugiéj stronie przegrody. Zarządzanie przesadzaniem pasażerów na miejscu winno być powierzone jednemu z zawiadowców najbliższych stacyj lub innemu agentowi służby ruchu.

Wydarzenia na stacyach

§ 204. W obrębie stacyj rozporządzenia co do przedsięwzięcia środków w celu przywrócenia prawidłowego ruchu, w celu ratowania, wrazie potrzeby, pasażerów, udzielenia pomocy tym, którzy ulegli nieszczęściu, i zabezpieczenia poczty, ładunków, rekwizytów ruchu i wogóle majątku drogi, powierza się zawiadowcy stacyi, który działa w tych razach na zasadzie wyżéj przytoczonych przepisów i specyalnych instrukcyj, wydanych mu przez dyrekcyę drogi. Przy wyko-

исполненіи вышеупомянутыхъ мѣръ, всѣ младшіе служащіе на дорогѣ, находящіеся въ предѣлахъ станціи, дѣйствуютъ по указаніямъ и подъ руководствомъ начальника станціи. Въ случаяхъ отсутствія на мѣстѣ начальника дистанціи или депо, или иного старшаго агента одной изъ техническихъ службъ, начальнику станціи принадлежитъ также руководство дѣйствіями низшимъ агентовъ и рабочихъ техническихъ службъ, при производствѣ ими работъ, поименованныхъ въ началѣ сего §.

Подписалъ:

Исправляющій должность Завѣдывающаго техническою и инспекторскою частями желѣзныхъ дорогъ *Журавскій.*

(С. У. и Р. П., 1883 г. 15 Ноября, N. 109 стр. 1976).

28.

Распоряженіе Министра Финансовъ.

О выпускѣ XII разряда обязательствъ Государственнаго Казначейства.

На основаніи Высочайшихъ указовъ 10 Февраля 1878 г. и 9-го Января 1882 г., Правительствующему Сенату данныхъ, Министръ Финансовъ предложилъ Государственному Банку произвести выпускъ XII разряда краткосрочныхъ обязательствъ Государственнаго Казначейства на двадцать милліоновъ рублей, нарицательною цѣною въ 500, 1000 и 5000 руб., срокомъ на шесть мѣсяцевъ, считая съ 10 Ноября 1883 г., съ тѣмъ, чтобы капиталъ былъ возвращенъ предъявителямъ обязательствъ съ 10-го Мая 1884 года съ процентами за время съ 10 Ноября 1883 г. по 10 Мая 1884 г. по разсчету изъ 4% годовыхъ.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 18 Ноября, N. 111 стр. 2069).

---

naniu wyżéj wzmiankowanych środków, wszyscy młodsi urzędnicy drogi, znajdujący się w obrębie stacyi, działają podług wskazówek i pod kierownictwem zawiadowcy stacyi. Wrazie nieobecności na miejscu naczelnika dystansu lub depo, albo innego starszego agenta jednéj ze służb technicznych, do zawiadowcy stacyi należy również kierownictwo czynnościami niższych agentów i robotników służb technicznych, przy prowadzeniu robót, wymienionych na początku niniejszego §.

Podpisał:

Sprawujący urząd Zawiadującego działem technicznym i inspektorskim dróg żelaznych *Żurawski.*

28.

Rozporządzenie Ministra Finansów.

O emisyi XII kategoryi obligacyj Skarbu Państwa.

Na zasadzie Najwyższych Ukazów z d. 10-go Lutego 1878 r. i 9-go Stycznia 1882 r., danych Rządzącemu Senatowi, Minister Finansów przedłożył Bankowi Państwa dokonanie emisyi XII kategoryi krótkoterminowych obligacyj Skarbu Państwa na dwadzieścia milionów rubli, po cenie nominalnéj 500, 1000 i 5000 rubli, a termin sześciomiesięczny, licząc od 10-go Listopada 1883 r., z tém zastrzeżeniem, ażeby kapitał był zwrócony okazicielom obligacyj od 10-go Maja 1884 r. z procentami za czas od 10-go Listopada 1883 r. do 10-go Maja 1884 r., licząc po 4% rocznie.

29.

Именной Высочайшій Указъ.

О выпускѣ государственныхъ непрерывно-доходныхъ рентъ, на нарицательный капиталъ въ пятьдесятъ милліоновъ рублей золотомъ.

ГОСПОДИНУ МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ.

Для уплаты причитающихся Государственному Банку, на основаніи Высочайшаго Указа 1-го Января 1881 г., 50 мил. рублей и для удовлетворенія расходовъ по желѣзнодорожнымъ сооруженіямъ, повелѣваемъ вамъ, согласно представленію вашему, въ Комитетѣ Финансовъ разсмотрѣнному, произвести выпускъ государственныхъ непрерывно-доходныхъ рентъ, на нарицательный капиталъ въ 50 мил. руб. золотомъ, на слѣдующихъ основаніяхъ:

1) Выпускаемыя для указанной цѣли ренты вносятся въ Государственную долговую книгу, подъ названіемъ золотой ренты.

2) Ренты выпускаются достоинствомъ въ 125, 500, 1000 руб. и на десятерныя суммы, т. е. въ 1250, 5000 и 10000 рублей золотомъ, принимая 125 рублей металлическихъ=410 Германскимъ маркамъ=500 франковъ=240 голландскихъ гульденовъ=20 фунтовъ стерлинговъ.

3) Государственныя ренты освобождаются навсегда отъ уплаты по нимъ какой либо пошлины.

4) Проценты на ренту въ размѣрѣ 6% годовыхъ, уплачиваются по полугодно на сроки 1-го (13-го) Іюня и 1-го (13-го) Декабря, начиная со срока 1-го (13-го) Іюня 1884 г.

5) Ренты могутъ быть именныя и на предъявителя. Владѣльцамъ рентъ предоставляется право обращать ренты на предъявителя въ именныя и на оборотъ.

6) Ренты принимаются въ залоги по казеннымъ подрядамъ и поставкамъ по цѣнамъ, установляемымъ каждое полугодіе Министромъ Финансовъ.

29.

Imienny Ukaz Najwyższy.

O emisyi rent państwowych, stały dochód przynoszących, na kapitał nominalny pięćdziesiąt milionów rubli złotem.

DO PANA MINISTRA FINANSÓW.

W celu zapłacenia Bankowi Państwa, na zasadzie Najwyższego Ukazu z d. 1-go Stycznia 1881 r., 50 milionów rubli i dla zaspokojenia rozchodów na urządzenia dróg żelaznych, rozkazujemy wam, zgodnie z przedstawieniem waszém, rozpoznaném w Komitecie Finansów, dokonać emisyi rent państwowych, stały dochód przynoszących, na kapitał nominalny 50 milionów rubli złotem, na następujących zasadach:

1) Wypuszczane w tym celu renty zaciągają się do księgi długów państwowych, pod nazwiskiem renty złotéj.

2) Renty wypuszczają się po 125, 500, 1000 rubli i na dziesięciokrotne sumy, t. j. 1250, 5000 i 1000 rubli złotem, przyjmując 125 rubli metalicznych=410 markom niemieckim=500 frankom=240 guldenom holenderskim=20 funtom szterlingom.

3) Renty państwowe uwalniają się na zawsze od wszelkich opłat.

4) Procenty od renty w ilości 6% rocznie opłacają się półrocznie w terminach 1 (13) Lipca i 1 (13) Grudnia, poczynając od terminu 1 (13) Czerwca 1884 r.

5) Renty mogą być imienne i na okaziciela. Właścicielom rent służy prawo zamieniać renty na okaziciela na imienne i na odwrót.

6) Renty przyjmują się na kaucye przy dostawach skarbowych po cenach, ustanowionych na każde półrocze przez Ministra Finansów.

7) Ренты обращаются въ продажу порядкомъ, вами установленнымъ и на условіяхъ, вами же утвержденныхъ.

8) Правительство оставляетъ за собою право выкупа рентъ уплатою владѣльцамъ нарицательнаго капитала, но лишь по истеченіи 10 лѣтъ со времени выпуска рентъ.

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

„*АЛЕКСАНДРЪ.*“

Гатчина,
11-го Ноября 1883 г.

(С. У. и Р. П., 1883 г. 20 Ноября, N. 112 стр. 2071).

30.

Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта.

О правахъ по воинской повинности воспитанниковъ воскресныхъ коммерческаго и ремесленныхъ училищъ въ гор. Варшавѣ.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта, о правахъ по воинской повинности воспитанниковъ воскресныхъ коммерческаго и ремесленныхъ училищъ въ гор. Варшавѣ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.

Подписалъ:
Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *МИХАИЛЪ.*

25-го Октября 1883 г.

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Выписано изъ журналовъ: Департамента Законовъ

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Народнаго Просвѣщенія

7) Renty sprzedają się w sposób, przez Was ustanowiony i na warunkach przez Was zatwierdzonych.

8) Rząd zachowuje sobie prawo wykupienia rent przez zapłacenie właścicielom kapitału nominalnego, lecz po upływie 10 lat od czasu wypuszczenia rent.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

„*ALEKSANDER*“

Gatczyna,
11-go Listopada 1883 r.

30.

Najwyżéj zatwierdzone Zdanie Rady Państwa.

O prawach co do odbywania powinności wojskowéj wychowańców szkół niedzielnych, handlowéj i rzemieślniczéj, w m. Warszawie.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, zapadłe na Ogólném Zebraniu Rady Państwa, Zdanie, o prawach co do odbywania powinności wojskowéj wychowańców szkół niedzielnych, handlowéj i rzemieślniczéj, w m. Warszawie, Najwyżéj zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał.

Podpisał:
Prezes Rady Państwa *MICHAŁ*.

25-go Października 1883 r.

Zdanie Rady Państwa.

Wypisano z protokułów: Departamentu Praw z d. 17

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólném Zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie Ministra Oświaty Publicznéj, o prawach co do od-

17 Сентября и Общаго Собранія 10-го Октября 1883 г.

о правахъ по воинской повинности воспитанниковъ воскресныхъ коммерческаго и ремесленныхъ училищъ въ гор. Варшавѣ, *мнѣніемъ положилъ:*

Въ дополненіе приложенія къ примѣчанію 2 при статьѣ 53 устава о воинской повинности (Свод. Зак. т. IV кн. I, по прод. 1879 г.), постановить:

„Воскресно-коммерческое и воскресно-ремесленныя училища въ гор. Варшавѣ причисляются, для окончившихъ въ нихъ полный курсъ ученія, къ *третьему разряду* учебныхъ заведеній по отбыванію воинской повинности. Ученикамъ сихъ училищъ, прошедшимъ въ нихъ курсъ первыхъ двухъ классовъ, предоставляются права окончившихъ курсъ въ учебныхъ заведеніяхъ *четвертаго* разряда.“

Подлинное мнѣніе подписано въ журналѣ Предсѣдателемъ и Членами.

(С. У. и Р. П. 1883 г. 22 Ноября, № 113 стр. 2078).

Września i Października 1883 r. Ogólnego Zebrania z d. 10-go bywania powinności wojskowéj wychowańców szkół niedzielnych, handlowéj i rzemieślniczéj, w m. Warszawie, *uchwaliła zdanie*:

W uzupełnieniu dodatku do uwagi 4 przy artykule 53 Ukazu o powinności wojskowéj (Sw. Zak. t. IV ks. I, podług dal c. z r. 1879), postanowić:

„Szkoła niedzielno-handlowa i niedzielno-rzemieślnicza w m. Warszawie zaliczają się dla tych, którzy ukończyli w nich całkowity kurs nauk, do *trzeciéj kategoryi* zakładów naukowych co do odbywania powinności wojskowéj. Uczniom tych szkół, którzy przeszli w nich kurs pierwszych dwóch klas, służą takie prawa jak tym, którzy ukończyli kurs w zakładach naukowych *czwartéj* kategoryi.“

Oryginalne Zdanie podpisali na protokułach Prezesi i Członkowie.

BIBLIOTEKA
Nr. 1280/XXIV
Min. Pracy i Opieki Społ.

СПИСОКЪ

Постановленіямъ и распоряженіямъ Правительства

1883 года.

ЧАСТЬ ВТОРАЯ.

I. Именные Высочайшіе Указы.

		N	*Стр.*
1.	Объ упраздненіи временной Коронаціонной Коммисіи	18.	254
2.	О выпускѣ новыхъ восьми разрядовъ билетовъ государственнаго казначейства	25.	308
3.	О выпускѣ государственныхъ непрерывно-доходныхъ рентъ, на нарицательный капиталъ въ пятьдесятъ милліоновъ рублей золотомъ	29.	472

II Высочайшія повелѣнія объявленныя Правительствующему Сенату.

1.	О лицахъ, имѣющихъ право быть предсѣдателями педагогическихъ совѣтовъ женскихъ гимназій и прогимназій Министерства Народнаго Просвѣщенія	1.	2
2.	О Конвенціи, заключенной между Россіею и Нидерландами, по предмету допущенія Русскихъ Консуловъ въ порты Нидерландскихъ колоній	19.	254

SPIS

Postanowień i Rozporządzeń Rządu

1883 roku.

CZĘŚĆ DRUGA.

I. Imienne Najwyższe Ukazy.

		Nr.	*Str.*
1.	O zwinięciu tymczasowéj Komisyi Koronacyjnéj . .	18.	255
2.	O emisyi nowych ośmiu kategoryj biletów Skarbu Państwa	25.	309
3.	O emisyi rent państwowych, stały dochód przynoszących, na kapitał nominalny pięćdziesiąt milionów rubli złotem	29.	473

II. Najwyższe rozkazy, zakomunikowane Rządzącemu Senatowi.

1.	O osobach, mających prawo być prezesami rad pedagogicznych gimnazyów i progimnazów żeńskich należących do Wydziału Ministeryum Oświaty Publicznéj	1.	3
2.	O Konwencyi, zawartéj pomiędzy Rosyą a Niderlandami w przedmiocie dopuszczenia Konsulów rosyjskich do portów kolonij Niderlandzkich	19.	255

III. Высочайше утвержденныя мнѣнія Государственнаго Совѣта.

		N.	Стр.
1.	О порядкѣ возвращенія въ общества лицъ, отбывшихъ сроки заключенія въ исправительныхъ арестантскихъ отдѣленіяхъ	2.	4
2.	О взысканіяхъ за неисполненіе распоряженій правительственныхъ и общественныхъ учрежденій и за несоблюденіе мѣръ предосторожности противъ распространенія вредныхъ для сельскаго хозяйства животныхъ	3.	6
3.	О взысканіяхъ за нарушенія постановленій о питейномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по нарушеніямъ означенныхъ постановленій и правилъ объ акцизѣ съ сахара	4.	8
4.	О взысканіяхъ за нарушенія постановленій о табачномъ сборѣ и о порядкѣ производства дѣлъ по симъ нарушеніямъ	5.	48
5.	Объ измѣненіи пунктовъ 3 и 7 ст. 833 Уст. там. (Св. Зак. т. VI по прод. 1876 г.)	6.	98
6.	О порядкѣ назначенія женщинамъ-телеграфистамъ пенсій и единовременныхъ пособій	9.	232
7.	О вознагражденіи желѣзныхъ дорогъ за передачу по ихъ телеграфнымъ проводамъ телеграммъ общей корреспонденціи	10.	234
8.	О нѣкоторыхъ измѣненіяхъ въ дополнительномъ росписаніи чиновъ таможенныхъ учрежденій . . .	11.	238
9.	О воспрещеніи производить рабочимъ людямъ наемную плату купонами отъ процентныхъ бумагъ . .	13.	242
10.	О льготѣ по исполненію воинской повинности одиночкамъ, вступившимъ въ бракъ при жизни состоявшихъ на ихъ попеченіи родственниковъ, и имѣющимъ дѣтей	14.	244
11.	О лотереяхъ, разыгрываемыхъ въ пользу благотворительныхъ учрежденій	15.	246
12.	О дополнительномъ расходѣ на содержаніе Холмскихъ семинаріи и школы причетниковъ	26.	314

III. Najwyżéj zatwierdzone Zdania Rady Państwa.

		N.	Str.
1.	O sposobie powracania do towarzystw (gmin) osób, które odbyły termina zamknięcia w oddziałach poprawczych aresztanckich	2.	5
2.	O karach za niewykonanie rozporządzeń instytucyj rządowych i publicznych i za niezachowanie środków ostrożności przeciwko rozszerzeniu się szkodliwych dla gospodarstwa wiejskiego zwierząt	3.	7
3.	O karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od napojów i o sposobie prowadzenia spraw o wykroczenia przeciwko tym postanowieniom i przepisom o akcyzie od cukru	4.	9
4.	O karach za wykroczenia przeciwko postanowieniom o akcyzie od tytoniu i o sposobie prowadzenia spraw o te wykroczenia	5.	49
5.	O zmianie ustępów 3 i 7 art. 833 Ust. celn. (Sw. Zak. t. VI, podług dal. c. z r. 1876)	6.	99
6.	O sposobie wyznaczania kobietom-telegrafistom emerytur i jednorazowych zapomóg	9.	233
7.	O wynagrodzeniu dróg żelaznych za przesyłanie po ich przewodnikach telegraficznych depesz korespondencyi ogólnéj	10.	235
8.	O niektórych zmianach w dodatkowym rozkładzie urzędów instytucyj celnych	11.	239
9.	O zakazie wypłacania robotnikom wynagrodzenia kuponami od papierów procentowych	13.	243
10.	O uldze w pełnieniu powinności wojskowéj dla jedynaków, którzy zawarli związki małżeńskie przy życiu pozostających na ich opiece krewnych i którzy mają dzieci	14.	245
11.	O loteryach, rozegrywanych na korzyść instytucyj dobroczynnych	15.	247
12.	O dodatkowym rozchodzie na utrzymanie seminaryum Chełmskiego i szkoły dyaków	26.	315

		N.	Стр.
13.	О правахъ по воинской повинности воспитанниковъ воскресныхъ коммерческаго и ремесленныхъ училищъ въ гор. Варшавѣ	30.	474

IV. Высочайше утвержденныя положенія Комитета Министровъ.

1.	О дополненіи ст. 32 Высочайше утвержденнаго 14-го Августа 1881 г. Положенія о мѣрахъ къ охраненію государственнаго порядка и общественнаго спокойствія	12.	240
2.	О заштатномъ содержаніи и пенсіи чиновъ управленія исправительными арестантскими ротами гражданскаго вѣдомства	16.	250
3.	О разрѣшеніи отсрочки платежа таможенныхъ пошлинъ съ отпускныхъ товаровъ подъ залоги . . .	17.	252
4.	О приготовленіи и продажѣ ягодныхъ и фруктовыхъ морсовъ, содержащихъ не болѣе 16° спирта	20.	264
5.	Относительно мѣстъ открытія складовъ листоваго табаку и свалочныхъ пунктовъ	21.	266
6.	О производствѣ опытовъ добыванія сахара изъ сорго, безъ платежа акциза и патентнаго сбора . . .	22.	268
7.	О продленіи срока дѣйствія исключительныхъ мѣръ, указанныхъ въ положеніи объ охранѣ государственнаго порядка и о распространеніи положенія усиленной охраны на гор. Саратовъ съ его уѣздомъ .	23.	270

V. Постановленія и распоряженія различныхъ вѣдомствъ.

1.	Объ измѣненіи и дополненіи временныхъ правилъ объ употребленіи взрывчатыхъ матеріаловъ при горныхъ работахъ	7.	102

		N.	Str.
13.	O prawach co do odbywania powinności wojskowéj wychowańców szkół niedzielnych, handlowéj i rzemieślniczéj w m. Warszawie	30.	475

IV. Najwyżéj zatwierdzone postanowienia Komitetu Ministrów.

1.	O uzupełnieniu art. 32-go Najwyżéj zatwierdzonego d. 14 Sierpnia 1881 r. Postanowienia o środkach zabezpieczenia porządku i spokoju publicznego	12.	241
2.	O nadetatowém utrzymaniu i emeryturze urzędników zarządu rot aresztanckich poprawczych wydziału cywilnego	16.	251
3.	O zezwoleniu na odroczenie opłaty ceł od towarów wywożonych, za złożeniem kaucyj	17.	253
4.	O wyrobie i sprzedaży z jagód i owoców soków, zawierających w sobie nie więcéj jak 16° spirytusu .	20.	265
5.	Co do miejsc otwarcia składów tytoniu liściowego i punktów składowych	21.	267
6.	O dokonywaniu prób wydobywania cukru z sorgo, bez opłaty akcyzy i patentu	22.	269
7.	O przedłużeniu terminu mocy obowiązującéj środków, wskazanych w postanowieniu o zabezpieczeniu porządku państwowego i o rozszerzeniu postanowienia o wzmocnionéj obronie na m. Saratow z jego powiatem	23.	271

V. Postanowienia i rozporządzenia różnych Wydziałów.

1.	Dotyczące zmiany i uzupełnienia przepisów tymczasowych o używaniu materyałów wybuchowych do robót górniczych	7.	103

		N.	Стр.
2.	О правилахъ содержанія и охраненія паровозныхъ желѣзныхъ дорогъ, открытыхъ для общественнаго пользованія	8.	114
3.	О порядкѣ освидѣтельствованія тѣлосложенія и здоровья лицъ, призванныхъ къ исполненію воинской повинности и о болѣзняхъ, освобождающихъ отъ службы въ войскахъ	24.	272
4.	О правилахъ движенія по паровознымъ желѣзнымъ дорогамъ, открытымъ для общественнаго пользованія	27.	316
5.	О выпускѣ XII разряда обязательствъ Государственнаго Казначейства	28.	470

		N.	Str.
2.	Dotyczące przepisów o utrzymaniu i strzeżeniu dróg żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego	8.	115
3.	O sposobie rewizyi budowy ciała oraz zdrowia osób, powołanych do pełnienia powinności wojskowéj, i o chorobach, zwalniających od służby wojskowéj .	24.	273
4.	Co do przepisów o ruchu po drogach żelaznych parowozowych, otwartych do użytku publicznego . .	27.	317
5.	O emisyi XII kategoryi obligacyj Skarbu Państwa .	28.	471

УКАЗАТЕЛЬ ПОСТАНОВЛЕНІЙ

по предметамъ, съ обозначеніемъ главы списка постановленій и распоряженій, а равно очереднаго номера той же главы.

По Вѣдомству Министерства Финансовъ:

а) Торговыя, мануфактурныя, промышленныя. IV 4, 5, 6.
б) О податяхъ, гербовой бумагѣ, акцизѣ и пошлинахъ: III 3, 4, 5, 8. IV 3.
в) Кассовыя, по банкамъ и кредитнымъ учрежденіямъ: I 2, 3. III 9. IV 2. V 5.
г) Горныя и соляныя:
д) Общія:

По Вѣдомству Министерства Внутреннихъ Дѣлъ:

а) Полицейскія и военныя: III 1, 9. IV 1, 7. V 3.
б) О благотворительныхъ заведеніяхъ: III 10.
в) По духовной части: III 12.
г) Медицинскія:
д) Почтовыя:
е) Общія: I 1. III 6.

SKOROWIDZ PRZEDMIOTOWY

do spisu rzeczy, z oznaczeniem rozdziału tegoż spisu, oraz numeru kolejnego w rozdziale.

Wydział Ministeryum Finansów:

a) Handlowe, rękodzielnicze, przemysłowe:
IV 4, 5, 6.
b) O podatkach, stemplach, akcyzie, cłach:
III 3, 4, 5, 8. IV 3.
c) Kasowe, o bankach i instytucyach kredytowych:
I 2, 3. III 9. IV 2. V 5.
d) Górnicze i Solne:
e) Ogólne:

Wydział Ministeryum Spraw Wewnętrznych:

a) Policyjne i wojskowe: III 1, 9. IV 1, 7. V 3.
b) O zakładach dobroczynnych: III 10.
c) Wyznaniowe: III 12.
d) Lekarskie:
e) Pocztowe:
f) Ogólne: I 1. III 6.

По Вѣдомству Министерства Народнаго Просвѣщенія:
II 1. III 13.

По Вѣдомству Министерства Путей Сообщенія и Публичн. Зданій:
III 7. V 2. 4.

По Вѣдомству Министерства Юстиціи:
III 2.

По Вѣдомству Министерства Государственныхъ Имуществъ:
V 1.

По Вѣдомству Министерства Иностранныхъ Дѣлъ:
II 2.

Wydział Ministeryum Oświaty Publicznéj:
II 1. III 13.

Wydział Ministeryum Dróg Komunikacyi i Gmachów Publicznych
III 7. V 2, 4.

Wydział Ministeryum Sprawiedliwości:
III 2.

Wydział Ministeryum Dóbr Państwa:
V 1.

Wydział Ministeryum Spraw Zagranicznych:
II 2.